Rákoskeresztur

Tábor János feldíj.
+1958

37/IX-1-

JR - FÜLEP LAJOSNAK

(1 db

Avila, 1928. VII. 16.

etes részét most járom. Sorra
megnéztem Toledót, Segoviát,
antasztikus nevek, ugy éltek
mbeli fogalmak. A valóság
fődolog. Mindkettejüket

>1

Szabados Béla

A 8 festő és 8 szobrász kiállításán a Nemzeti Szalonban, a sok értékes kép és szobor között is feltünt nekem *Szabados* Bélának a szobra, mely megrenditő jellegzetességével és páratlan hasonlatosságával állitja elénk az összel elhunyt felejthetetlen emlékü zeneszerzőt. Mennyi boldog estét revelált bennem e szobor látása, élén szegény *Heggi* Arankával az egész *régi Népszinházat*, ahol a *Bolond* cimü operettje került szinre, melynek szövegét *Rákosi* Jenő irta. Aztán a *Fanny*, az *Alszik a nagynéni*, a *Mária*, hogy csak ezeket emlitsem!

Ezt a pompás szobormüvet Béla bácsi fia, *vitéz Szabados* Béla alkotta, a világháboru egyik legszebben dekorált tisztje. Jelentős tehetség, az édesapja szobrain kivül is minden munkájának komoly és müvészi az értéke.

De hát nem képzőmüvészeti kritikát akarok itt irni róla, csak feljegyezni azt az egész *kivételes epizódot*, amely akkor zajlott le, amikor Szabados Béla elkészülve édesapja szobrával, *meghivta mütermébe nővérét és háziasszonyát*, hogy ők, akik rajta kivül a legjobban ismerték, mondjanak arról elsőknek véleményt.

Erre a mütermi látogatásra a háziasszony magával vitte Béla bácsi *hűséges kutyáját* is, egy végtelenül okos *Dobermannt*, amely ragaszkodó barátja volt a Nemzeti Zenede egykori főigazgatójának, egész korán beállott haláláig. A kutyának tudvalevőleg *a szaglás* a megismerés főeszköze és nem a szeme: nem látja, hanem megérzi az emberét, akárhány esetben száz lépésnyi távolságban is. Tudom tehát, csak olyan jól, mint bármelyik kutyatenyésztő vagy kutyaszakértő, hogy a legbölcsebb Dobermann sem reagál egy köből kivésett szoborra, még ha az a megtévesztésig hasonlit is gazdájára. *És mégis megtörtént a csoda.* Béla bácsi kutyája egy darabig idegesen szaladgálta körül a szobrot, aztán elkezdett ugatni, szükölni, csaholni, egy adott pillanatban pedig *felugrott a szobor talapzatára* és nyaldosni kezdte a gazdáját ábrázoló hideg kőtömeget.

Valami *titkos ösztöne* lehetett ez talán, csak olyan megmagyarázhatatlan, amilyen megkapó. Annyit mindenesetre jelent számomra, hogy általa még egyszer visszagondolhattam mélyen sajnált Szabados Bélára.

3 db mellitartó-flapp
...oz modern lakk
...ridze-doboz

Nyíg 1936 XII 6.

Tolnay Klári nem hagyja magát:

— De a filmen nem játssza senki olyan jól szerepét, mint a szinpadon. Az az összevissza munka, a nagy meleg, mind akadályozza azt, hogy a szinész átélje a szerepét, hogy számára is teljes művészi kielégülést nyujtson a játék. És ez természetesen az alakitás rovására megy.

— De mennyivel jobb üzlet mindenki számára a filmezés, mint a szinpad — huzakodik elő az utolsó érvvel *Ráthongi*.

— Ez igaz — látja be a felesége. Kicsit elgondolkodik, de azután igazi női fordulattal zárja be a vitát: — *És mégis utálok filmezni!*

Egyedül maradunk a férjjel. Saját magáról, a pályájáról kérdezősködünk.

— 1928-ban mentem ki Londonba mint filmszinész. Már egészen jó szerepeket kaptam, amikor 1929-ben beütött a krach: a hangosfilm. Nem tudtam jól angolul, áttértem a film technikai részére. *Mint diszletmunkás kezdtem és mint rendezőasszistens végeztem.* Két évig voltam Amerikában, azután *Korda* Sándor párizsi filmvállalatánál dolgoztam és résztvettem a *VIII. Henrik* előkészületeiben is. Korda feladta a franciaországi vállalatát, én pedig nem mehettem vele Londonba, mert *nem kaptam munkavállalási engedélyt.* Ujra Amerikába mentem, onnan jöttem haza. Itt most fejezem be az első filmemet a *Tisztelet a kivételnek* c. vigjátékot. Ebben rendeztem először a feleségemet. Mint szinészről csak a legjobbakat mondhatom róla. Szó nélkül megcsinált mindent, amit a rendező mondott és mindent jól csinált meg. Pedig akkor még visszafelelhetett volna, még nem volt a feleségem, nem kellett félnie, hogy felvétel után otthon kikap. Még két filmet fogok Pesten rendezni, tavasszal pedig kimegyek Londonba.

Szabados Béla

Vitéz Szabados Béla öt jó szobrat állítottak ki. *Kútfigura*, *Édesapám* realisztikusabb, kellemet éreztető művek, *Ősmagyar* tervezete viszont igen jó szerkezeti elgondolású stilizáló szobor-gondolat.

B. A. Nyolc festő és nyolc szobrász a Szalonban.

Magyar Nemzet

1941. ápr. 6.

Szabados

Kobrás

vrőd

A Tempo (Milano)

1942. júl. 23.

keppel

velencei Biennale!

ispán, *Telbisz Miklós dr.* alispán, *Späth Gyula* polgármester, *vitéz Bereghy Barna* ezredes vezetésével a helyőrség tisztikara és sokan mások.

Späth Gyula polgármester üdvözölte a kultuszminiszter képviseletében megjelent *vitéz Haász Aladár* min. oszt. főnököt, *Ugron Gábor* tanácselnököt és a megjelent művészeket. Egyben Győr városa köszönetét tolmácsolta az országos viszonylatban is kiemelkedő kiállítás megrendezéséért.

Vitéz Haász Aladár a kultuszminiszter nevében, alpolgármester felkérésére, megnyitotta a kiállítást. Beszédében kiemelte a győri kultúrnapok rendkívüli fontosságát, melyek hivatva vannak Győr városát is bekapcsolni abba a kultúrprogramba, amelynek célja a vidék kultúrális nívójának emelése, esztétikai kiművelése, ahogy ezt a célt szolgálta 1938-ban a Székesfehérvárott rendezett képzőművészeti kiállítással egybekötött kultúrhét is.

A megnyitás után főispáni fogadás is volt. Este bankett. A banketten Ugron Gábor a rendezésben kifejtett nagy munkáért mondott köszönetet Győr városának. *Somogyi Antal* a győri közönség nevében üdvözölte a kiállító művészeket, majd *Sz. Gyenes Lajos* a Magyar Képzőművészek összessége nevében mondott köszönetet a kultuszminiszternek a vidéki kiállítások rendezése érdekében kifejtett kivételes állami támogatásért s egyben felkérte *vitéz Haász Aladárt,* hogy tolmácsolja a magyar művésztársadalom köszönetét s egyben kérését is, hogy minél szélesebb alapokra s minél több városban rendeztessenek meg ezek a kiállítások.

A kiállítás országos jellegű fontosságához mérten foglalkoztak a kiállítással a fővárosi és a győri lapok. Kiemelve, hogy a bőséges és sokoldalú program meggyőzhet mindenkit arról, hogy a győri művészeti napok nemcsak egyszerű folytatásai voltak a tavaly megkezdett kultúrnapoknak, hanem azokat úgy értékmennyiségeiben, mint eredményeiben többszörösen túlszárnyalták.

Pedig ezek az események művészeti szempontból igen mostoha időben tartattak. A felvidék visszacsatolásával járó belső izgalmak mellett a külpolitikai helyzet is pattanásig feszült volt s mégis, ha azt kérdeznék, hogy ebben a bizonytalan légkörben szükség volt-e ily nagy erőfeszítésre, hogy a figyelmet a magyar kultúra felé fordítsuk, nyugodtan feleljük: *a szellem alkotó munkája mindig időszerű, arra mindig szükség van és sohasem nélkülözhető.*

Igen sok, már sokszor hangoztatott jólismert szempont indokolja a vidéki kiállítások feltétlen szükségét. Ezeket nem ismételjük most meg, de csatolunk hozzájuk egy újat.

A vidéki kiállítások egyik fontos célja, hogy erőt, támogatást vigyünk, megbecsülést szerezzünk az ott élő, fejlődni vágyó helyi művészeknek. Szinte megható volt látni, milyen sokszor, milyen megértő szeretettel jöttek a győri művészek a kiállítás megtekintésére. Eljöttek nemcsak kérdezősködni a pesti kollégák után, de jöttek új hitet, okulást meríteni ahhoz a további kultúrális küzdelemhez, melyet ők még a mienknél is mostohább körülmények között vívnak távol a fővárostól. Belekapcsolódtak a propagandába elhozva az érdeklődőket, műértőket és ismerőseiket, vagy a diákok, iparostanoncok százait és segítettek új kultúrréteget nevelni, hogy nagyra növekedjék keresztény művészszerető közönségünk még kisded serege.

A kiállításon résztvevő művészek névsora:

Vitéz Aba Novák Vilmos, Antal Károly, Bánovszky Miklós, Basilides Barna, Benkhard Ágost, Bernáth Aurél, Boda Gábor, Boldizsár István, Boldogfai Farkas Sándor, Boldogfalvi Hajgató Ferenc, Borbereki K. Zoltán, Bosznay István, Burghardt Rezső, Cser Károly, Csucs Ferenc, Diósy Antal, Domján Ilona, Edvi Illés Aladár, Egry József, Eless István, Emanuel Béla, Emőd Aurél, Erdős Géza, Fabró József, dr. Farkas Zoltán, Gallé Tibor, Glatz Oszkár, Halmágyi István, Hámori Ferenc, Heintz Henrik, Hiesz Géza, Hollós Mattioni Eszter, Horváth Géza, Ispánki József, Istókovits Kálmán, Iványi-Grünwald Béla, Juhászné Ráth Olga, Kákay Szabó György, Kárpáthy Jenő, Kaveczky Zoltán, Kirchner Jenő, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Pándi Kiss János, Klie Zoltán, Kocsis András, Komjáti Gyula, Kontüly Béla, Kopeczky Raoul, Körmendi Frimm Ervin, Láng Rudolf, Lászlóffy Erzsébet, Lóth József, B. Illyefalvi Lőte Éva, Madarassy Walter, Markup Béla, Medgyessy Ferenc, Méhely Mária, Mikola András, Mikus Sándor, Molnár C. Pál, Nemes György, Novotny Emil Róbert, Pállya Celesztin, Pandur József, Pásztor János, Pátzay Pál, Pohárnok Zoltán, Remsey Jenő, Róna Emy, Rottmann Mozart, Rozgonyi László, vitéz Szabados Béla, Szabó Csapó Márton, Szánthó Mária, Szapudi Laendler István, Szegedi Molnár Géza, Szentgyörgyvári Gyenes Lajos, Szőnyi István, Szüle Péter, Telek Antal, Tóvári Tóth István, Udvary Pál, Ungváry Sándor, Vadász Endre, Varga N. Lajos, Vass Elemér, Vidovszky Béla, Wellmann Róbert és Zsákodi Csiszér János.

A kiállítás mérlege:

1. Maga a kiállítás szervesen illeszkedett bele a művészeti napok keretébe. Sőt éppen a képzőművészet adta az összefogó keretet az egyes művészeti események közt.

2. A művészeti napok nagy sikereként megemlítjük, hogy látogatottsága mintegy 7.000 körül mozgott, ebből a képzőművészet egymaga 3000 látogatót érdekelt. Győr városa úgyszólván teljes vezető keresztény intelligenciáját ott láttuk, nem túlzás tehát, ha kimondjuk, hogy a győri művészeti napokat a város társadalma ünnepnapokká, a magyar alkotó szellem ünnepeivé avatta.

3. A győri művészeti napok képzőművészeti részének megszervezése és lebonyolítása mindenben megfelelt a művészek sajátos szempontjainak.

Szabados Béla, vitéz

K

4. Minden magyar művész szabadon beküldött műveit egy minden irányt felölelő zsüri, Ugron Gábor, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnökének elnöklete alatt, nagy figyelemmel bírálta felül.

5. A kultuszminiszterium a pengős törzslap árát 50 fillérre mérsékelte, művészszociális okokból ugyancsak a vásárlási jutalékot a szokásos 20% helyett 10%-ban szabta meg.

6. Az egész kiállítás jelentőségének emelése szempontjából, a további vásárlási kedv előmozdítására (a szövetségi Memorandum javaslatainak XXV. pontja indokait teljes egészében figyelembevéve) *az oly fontos állami vásárlások a megnyitás napján eszközöltettek.*

Az eredmény nem is maradt el: *összesen 28 műtárgy cserélt gazdát 4.480 pengő összértékben, mely jóval meghaladja a fővárosi kiállítások átlagos eladási forgalmát.*

A kultuszminiszterium a kiállításon a következő munkákat vásárolta meg: Antal Károly — Oltárkereszt, Csucs Ferenc — Meduza fej, Erdős Géza — Tompa fények a Balatonon, Hiesz Géza — Fürdő után, Komjáti Gyula — Szent János-szobor az útszélen, Lőte Éva — Boldogi anya, Madarassy Walter — Madonna, Méhely Mária — Orlow, Pállya Celesztin — Aratás, Pohárnok Zoltán — Zebegényi utca, vitéz Szabados Béla — Domestica, Szabó Csapó Márton — Magyar alföldi táj, Sz. Molnár Géza — Alkony a Balatonon.

Győr városa a következő művészektől vásárolt a kiállításon: Istókovics Kálmán, Kaveczky Zoltán, Kirchner Jenő, Róna Emy, Zsákodi Csiszér János, Boldogfai Farkas Sándor, Komjáti Gyula és Heintz Henriktől.

Vitéz Szabados Béla

MŰKERESKEDELMI REFORM

A magyar képzőművészek memorandumában lefektetett javaslatok egyik legfontosabb javaslatával, a műkereskedelmi reformmal kapcsolatosan kiadott miniszteri rendelet, a magyar művésztársadalom osztatlan örömére megjelent a hivatalos lapban (Budapesti Közlöny 1939. június 20. 134. szám). Teljes egészében közli a Művészeti Közlöny első száma is. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezen életbevágó, a magyar képzőművészeket existenciálisan érintő miniszteri rendelet megjelenése alkalmából a művésztársadalom háláját és köszönetét ne tolmácsoljuk a magyar kir. vallás- és közoktatásügyi, továbbá a kereskedelem és közlekedésügyi miniszereknek. Továbbá az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsnak a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter által kiadott rendelet lehetővétételéért. Egyik legfontosabb lépés megtételét jelenti ez a magyar képzőművészek művészgazdasági s egyben szociális, nagy kérdéseinek előbbrevitelénél.

Már most kifejezzük azon reményünket, hogy az iparigazolványok kiadásánál a magyar művésztársadalomnak is alkalma lesz a műkereskedelem kártevőivel szemben érvényesíteni a tapasztalatokat, melyek a jövőben megakadályozzák mindazon kártevéseket melyek évtizedek óta példátlan pusztítást végeztek országszerte azzal, hogy selejtes, értéktelen másolatokkal és hamisítványokkal árasztották el a jóhiszemű vásárlókat.

A M. Kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszternek 8.900/1939. I. K. K. M. számú rendelete a festmények, grafikai művek és szobrok kereskedelmi forgalmának szabályozása tárgyában.

Az 1922:XII. t.-c. 34., 35. és 57. §-aiban kapott felhatalmazás alapján a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően a következőket rendelem:

1. §.

A festményekkel, grafikai művekkel és szobrokkal kereskedést az iparengedélyhez kötött iparok közé sorolom

2. §.

(1) Az 1. §-ban említett ipar üzletkörébe a következő cikkekkel kereskedés tartozik:

1. a festmények különböző fajai (pl. olajfestmény, tempera, vízfestmény, gouach);

2. a grafikai művek (pl. pasztell, rajz, metszet, karc));

3. az önálló szobrászati alkotások.

(2) Az olaj- és színnyomatokkal kereskedés nem tartozik az 1. §-ban említett ipar üzletkörébe. Az (1) bekezdés 1. vagy 2. pontjában említett cikkekkel kereskedésre jogosító iparjogosítvány azonban az olaj- és színnyomatokkal kereskedésre is jogosít.

3. §.

(1) Az 1. §-ban említett ipar gyakorlására az iparengedélyt a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértően adja.

(2) Az iparengedély iránt a kérvényt az illetékes elsőfokú iparhatósághoz kell benyújtani. Az elsőfokú iparhatóság a kérvényt mellékleteivel együtt a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjeszti fel, aki az iratokat — álláspontjának közlése mellett — határozathozatal végett a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez átteszi.

(1) Aki a jelen rendelet kihirdetése előtt az 1. §-ban említett ipar üzletkörébe (2. §) tartozó cikkekkel kereskedésre iparjogosítványt kapott, iparát meglévő iparjogosítványa alapján mindaddig folytathatja, amíg ez az iparjogosítvány hatályát nem veszti, ipara gyakorlásánál azonban a jelen rendeletben megállapított rendelkezéseket megtartani köteles.

(2) Az 1. §-ban említett ipar folytatására az (1) bekezdés értelmében szerzett jog ennek az iparnak üzletkörébe (2. §) tartozó olyan cikkekre terjed ki, amely cikkeknek forgalombahozatalával az iparos (kereskedő)) a jelen rendelet kihirdetésekor iparszerűen foglalkozott.

(3) Aki az 1. §-ban említett ipar folytatására szerzett jogát érvényesíteni akarja, köteles a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hatvan napon belül az illetékes elsőfokú iparhatóságnál

a) nevét (cégét), üzlethelyiségét bejelenteni.

b) korábban kapott iparjogosítványa adatait

I. A Győri Képzőművészeti Kiállítás.
Képzőművészeti Közlöny!
1939. jul.

tván levelei. Közzéteszi Walentényi
4 K, 519 L, Rimaszombat, 1912.
lér: Ferenczy Károly. 8 o, 24 K, 191 L,
v nélkül, /1934./
dor: Adatok a honfoglaláskor archeolo-
Kny. Archeologiai Értesitő./ 4 o, 61 K,
est, 1932.
dor: Az oroszországi kereskedelmi utak
varság. 4 o, 3 K, 10 L, Bpest, 1933.
dor: A honfoglaló magyarság müvészete.
34 L, Budapest, 1935.
dor: A honfoglaló magyarság fémmüves-
118 K, 121 L, Budapest, 1935.
dor: A honfoglaló magyarság fémmüvessé-
et, 4 o, 137 tábla, 303 L, Bpest, 1937.
A sálgótarjáni Szent Ferenc-rendi
sésének története. 16 o, 8 K, 55 L, Sal-
36.

BATTHYANYNÉ *(m. f.)* : De László, ez... ez őrültség !...

TELEKI *(csendesen)* : Az egész élet az : őrültség. És talán csak az őrültségeknek van értelmük.

BATTHYANYNÉ *(mind izgatottabban)* : De hát miért kell ez ? Miért ? !

TELEKI *(kitörve)* : Kell, Antónia, okvetlenül és halaszthatatlanul, mert különben... ! *(Más hangon)* : Amint tudja, Drezdában laknak most az unokatestvéreim : Emma a gyermekeivel és az én drága, agyonkínzott, Kufsteint és Laibachot átszenvedett nagyszerű húgom : Teleki Blanka. Hozzá megyek, pihenni és tanulni, felejteni és emlékezni, megújhodni és — megokosodni ! *(Szomorú mosollyal)* : Amint láthatja, éppen elég dolog vár ott reám.

BATTHYANYNÉ *(m. f.)* : László, maga most — nem mondott igazat... Vagy...

TELEKI *(csendesen)* : Vagy ?

BATTHYANYNÉ : Vagy nem a teljes igazat mondta... !

TELEKI *(maga elé, halkan)* : Hát ezt is tudja ?... *(Felkel, le- és feljár, majd megáll s a földre nézve beszél)* : Nagyon egyedül vagyok. Fázom. Hát elmegyek az enyéimhez, a véreimhez — megmelegedni. Hiszen, Istenem, az utolsó kuvaszkölyök is kifekszik a napra. *(Vívódva, befelé)* : Hát csak nekem, csak nekem ne volna szabad ? !...

BATTHYANYNÉ *(nagyon izgatottan felállt és közelebb lép Telekihez)* : Az... az nem lehet, László, hogy maga itt..., itt ne érezze a... a melegségünket... Az lehetetlen, hogy maga itt..., itt minálunk fázzék !.. *(Izgatottan megfogja a Teleki karját)* : Mi van hát, László ? Mi van hát ?

TELEKI *(amint megérzi karján az asszony kezét, megremeg és riadtan hátrál)* : Ne !... Ne !... *(Feltörőn, panaszos kiáltással)* : Ne kínozzon engem ! !... *(És egy székbe hullva az asztalra borul.)*

BATTHYANYNÉ *(megbénultan áll, majd lassan ráemeli tágranyitott szemét a vergődő Telekire és riadtan, megrendülten, halkan szól)*: László... ?

TELEKI *(lassan felemeli a fejét és úgy beszél — közben fel is áll —, mintha vizionálna)* : Egy szűk, szűk, rettenetesen szűk folyosón állok... lennt, messze messze..., egy szakadék mélyén... Jobbról is, balról is óriási falak merednek az égnek... és szinte összepréselnek... O, ezek a falak : az egyik — vérből van..., a másik — márványból... s az egyik is tabu, a másik is tabu... És összepréselnek s én a kezemet se nyujthatom ki védekezésül, mert ha akár az egyik, akár a másik falat érintem, földrengés támad és minden összeomlik !... Hát mit tehetnék ? : futok, futok, a végtelenségig..., a megszakadásig !...

BATTHYANYNÉ *(elfehéredve, elakadt lélegzettel)* : Nem értem, László...

TELEKI *(megrázkódik, mint aki álomból riad)* : Tessék ?... *(A tenyerét a homlokára szorítja és megrázza a fejét, majd fáradtan szól)* : Azt mondta, ugye, hogy nem érti... *(Látható, amint más hangot parancsol magának, üresen felkacag és túlzott könnyedséggel mondja)*. Haha !... Hát persze, hogy nem érti, hiszen... hiszen ennek nincs is értelme !... A... az idegeim buta elernyedése...

BATTHYANYNÉ *(ijedten egy lépést tesz Teleki felé, aki tőle elfordultan áll)* : Mi van hát magával ?... Beszéljen !... Beszéljen !...

TELEKI *(az ajkába harapva hallgatott eddig, most keze ismét a homlokára préselődik és behunyt szemmel mind hevesebben, elfulladón szól)* : Mit akar tőlem ? !... A teljes, a leplezetlen igazságot akarja ? !... *(Zihálva)* : Hát jól van ! ... Hát legyen !... Hát tudja meg, hogy én — *(E pillanatban kopogtatás a fenékajtón, mire mindketten megdermednek ; a Teleki előrelendült karja lehanyatlik, az ajka keserű mosolyba rándul, dúlt homlokát magasra emeli és elindul az ajtó felé.)*

BATTHYANYNÉ *(tétován áll, majd fáradtan leül).*

Őszinteség. Szabados Béla szobra.

LUDVIGH *(nagyon riadtan jön)* : Jó estét...

TELEKI *(amint meglátja, élénken)* : Ludvigh, te vagy az ?

LUDVIGH *(meglátva az asszonyt, odasiet és kezet csókol).*

BATTHYANYNÉ : Jóestét, Ludvigh. Ej, rosszul néz ki ; csak nem beteg ?

TELEKI: Valóban, nagyon megviselt az arcod, János. A homlokod redős, a tekinteted riadt ; mi van hát veled ? Es hogy kerülsz most ide ?

LUDVIGH *(keserűen)* : Hogy hogy kerültem ide ? Azonnal..., azonnal elmondom..., csak előbb le kell ülnöm, mert összehullok a kimerültségtől... *(Leül, szinte beleesik a Telekitől készített székbe)* : Nézd, hogy reszketnek a kezeim !...

TELEKI *(izgatottan)* : De hát mi történt ? ! Es mi van Szerbiában ? !

LUDVIGH *(hevesen)* : Hogy mi van Szerbiában ? Gazság és bitangság !

TELEKI *(m. f.)* : De hát —

LUDVIGH : Várj, várj ; két mondatom után mindennel tisztában leendesz. *(A másik szobából most ismét felhangzó ének hallatára csendesre tompított hangon szól)* : A fiúk ?... *(A Teleki bólintására ernyedten)* : Szegény, bús magyarok... ! *(Hirtelen)* : De hadd mondjam el gyorsan, mert aztán futok, futok tovább. O, csak már Londonban volnék !... Azt tudod, hogy én egy hónappal ezelőtt mentem le Szerbiába, hogy a trónralépendő Mihály herceggel megtárgyaljam a dolgainkat. A tavalyi londoni tanácskozás után, mely az én lakásomon folyt le, természetesen kedvező fogadtatásra számítottam, már csak azért is, hiszen Mihály fejedelem a sógora Hunyady László grófnak. Amikor odaértem, a belgrádi olasz konzul... *(Legyint)* : Eh, minek is kínozzalak a részletekkel ? Elég a lényeg: egész Szerbia Ausztria zsoldjában áll.

TELEKI *(keserűen)* : Hát Szerbia is ?... !

LUDVIGH : Mit mondjak még neked ? Egy egész hónapon át nem juthattam Mihály elé. S a vége az, hogy egy ablakon kiugorva menekültem meg tőlük, mégpedig — a halálraítélt fejemmel! — Magyarországon s Ausztrián keresztül !

TELEKI *(keserűen bólogat).*

BATTHYANYNÉ *(kínlódva)* : Szörnyűség !...

LUDVIGH : Az Uristen tudja csak, hogyan vergődtem el idáig... Hát ennyi az egész... *(Feláll, keserűen)* : Csekélység : egy szövetségessel kevesebb s egy ellenséggel több ; hát számít az valamit ? *(Megragadja a Teleki karját, keservesen)* : Kacagjunk rajta, Lacikám ! Kacagjunk, hiszen eb ura fakó !... *(És átöleli Telekit és rázza, rázza a zokogás. Csend, majd hirtelen erőt parancsol magára, Batthyánynéhoz megy és reszkető szókkal szól)*: Engedelmet kérek... a rossz hírért és önmagamért... Jó éjszakát, Kegyelmes asszony... *(Kézcsók.)*

BATTHYANYNÉ : Szegény jó Ludvigh... De ilyen fáradtan talán mégis meg kellene itt pihennie...

LUDVIGH *(riadtan)* : Nem, nem, köszönöm, de nem lehet... *(Indul, aztán egy pillanatra megáll s a másik szoba felé néz, majd Telekihez fordul, csendesen)*: Ugye... ugye jobb, ha nem megyek be hozzájuk ?.. Te se... Te se szólj nekik : mivégre volna az jó ?... *(Meghatottan)* : Nó, áldjon az ég, László...

TELEKI *(az ajtóig vitte)* : Isten veled, János... Kossuthot, Vukovicsot s a többieket köszöntsd nevünkben...

LUDVIGH *(köszön és el. T e l e k i szomorúan néz maga elé, a z a s s z o n y is levert.)*

TELEKI *(erőltetett könnyedséggel)* : Nos hát... *(Fáradt mosollyal)* : Most már, remélem, belátja, hogy rám itt jelenleg semmi szükség sincsen ?...

BATTHYANYNÉ *(hevesen)* : Nem, László, én ezt soha, soha nem fogom belátni ! Mert ez nem igaz. Az egyik esemény elmossa a másikat, a helyzet egyik pillanatról a másikra átalakul, és Maga nélkül —

TELEKI *(elhárító merevséggel)* : Nem fontos... igazán nem fontos... *(B-néhoz megy — de fel most se néz — és kimérten szól, miközben meghajlik)* : Mennem kell. Hajnalban indulok s addig még sok mindent el kell intéznünk Miklóssal. Kezeit csókolom.

BATTHYANYNÉ *(önkénytelenül odanyújtotta a kezét, úgy, hogy Teleki kezet csókol, de akkor hirtelen megragadja a Teleki kezét és feltörő izgatottsággal kérleli)*: Ne menjen, László ! Ne menjen ! Valami azt súgja nekem, hogy baj lesz belőle! Érzem, László! Érzem!...

TELEKI *(aki hátrált s komoran földreszegezett tekintettel áll, most ránéz az asszonyra és rekedten kérdi)* : Mondja meg nekem... ki az, aki a bajt érzi : Zichy Antónia... vagy a Batthyány Lajos özvegye ?...

BATTHYANYNÉ *(meghökkenve)* : Ho... hogy érti ezt, László ?... Hiszen... hiszen egy a kettő : Zichy Antónia a Batthyány Lajos özvegye !...

TELEKI *(súlyosan, maga elé)*: Ez az, Antónia; ez az...

BATTHYANYNÉ *(mint aki hirtelen örvénybe lát)* : O !... *(De alig van hangja.)*

TELEKI *(hirtelen megkeményedik, kihúzza magát)*: Ej, hát mozduljak végre !... *(És nagy, parancsolt lendülettel megindul a bal ajtó felé. Az asszony riadtan nézi. Már majdnem eléri a kilincset, mikor a fenéken kopogtatnak, mire megáll és türelmetlenül, összeráncolt homlokkal néz a fenékajtóra.)*

IVÁNKA *(belép. Minden mozdulata friss, bizakodó, mosolygó, hangja csengő).*

TELEKI *(meglátva Ivánkát, hozzásiet, élénken)* : Ivánka !... Hozott Isten !...

BATTHYANYNÉ *(örömmel)* : Ivánka !...

IVÁNKA *(B-néhoz siet és kezetcsókol)* : Kezeit csókolom ! *(Telekit megöleli, frissen)* : László !...

TELEKI *(felpezsdülten)* : Amint látom, elég jó a kedved...

IVÁNKA : Hogy jó-e ? Madarat lehetne fogatni velem ! Az egész úton mind arra kellett ügyelnem, hogy ne kezdjek hangosan dalolni !

TELEKI *(izgatottan)*: Vetter beérkezett a kellő időre?

IVÁNKA : Be, be ! Olyan harcrendet és olyan hadműködési tervet dolgozott ki, hogy majd agyoncsókoltam érte !

TELEKI *(m. f.)* : Kossuth meg volt elégedve a beszámolóddal ?

IVÁNKA *(ragyogva)* : Meghiszem azt ! Te, úgy dicsérte Komáromyt, hogy el se mondom az egészet Gyurinak, mert —

TELEKI *(izzón)* : S mi a végleges megállapodás ? Beszélj hát, beszélj !

IVÁNKA *(lefojtott hangon, de pergőn)* : Idefigyelj hát. Én az otthoniakra névre részletes lajstromot, pontos kimutatást és teljes névsort vittem. Nekünk a harc kezdetére — az erdélyi és horvát s tótországi hadsereggen, az olasz segédhadseregen s a légión kívül ! — nyolcvanezer emberre és tizennégyezernégyszáz lóra számított rendes haderőnk van. Ez hat hadtestre : vági, ipoly-sajói, felsőtiszai, alsótiszai, rába-murai és balatoni hadtestekre lett felosztva, minden hadtest két hadosztállyal, minden hadosztály két dandárral s minden dandár külön-külön kijelölt hadkerülettel. A zászlóaljak száma százegy, minden zászlóalj négy századdal, egy-egy kétszáz emberrel ; a lovasság kilencevenhat escadron, százötven emberrel !

BATTHYANYNÉ *(elbámultan, csendesen összecsapja a kezeit).*

TELEKI *(belefüzesedve)* : S a terv ? !

IVÁNKA *(a zsebéből iratokat, tervrajzot vesz elő, még tompítottabban)* : Idenézz. Az olasz segédsereg, miután a Dráván átkelt, zöm-erejével Komárom felé tart ; a légió előbb a Muraközön, utóbb Veszprém és Székesfehérvár között veszen erődített állást. Az országban szervezett hat hadtest mindenike számára ki van jelölve a külön feladat, ezenkívül összpontosítási tekintetben a tiszai két hadtest az erdélyi hadsereggel, a balatoni az olasz segédsereggel, a rába-murai a légióval kerülnek összeköttetésbe ; a vági a határt Ausztria felé, az ipoly-sajói ereje egy részével az északi határt biztosítandja, a többivel a Duna felé tart.

TELEKI *(aggódón)* : De hát —

IVÁNKA *(közbeszól)*: Egy szót se szólj! Két hónapja sincs még, hogy a központi intéző bizottmányunk megkezdte a szervezést és máris ott tartunk, hogy a parancsnokok és főbb tisztek nemcsak ki vannak nevezve, hanem kijelölt helyeiken legnagyobbrészt már tevékenységbe is kezdtek, az érintkezés az osztrák hadsereggel megindult s a kémlelési szolgálat berendeztetett; minden megye el van látva egy-egy politikai főbiztossal, aki az alárendelt forradalmi közegekről városról városra, faluról falura gondoskodik!

TELEKI *(m. f.)* De ha az olaszok —

IVÁNKA: *(hirtelen)*: Hopp, jó, hogy említed! Tudassad, kérlek, Kossuthtal és Vetterrel, hogy, ha az olasz sereg nem lenne olyan erős, mint aminőnek kívánnók, azon esetre elég volna, ha Károlyvárosig nyomul elő s ott erős állást veszen; ha aztán Vetter a légióval és Garibaldi önkéntesei a Muraközre mennek s ott abban a nagy háromszögben hasonlag erős állást veszneк, ezáltal a fegyverek és lövőszerek behozatala biztosítva lesz. Nem szükség Komáromig jönniök. *(Átöleli Telekit)*: Csak ennyi legyen, László, a többi aztán magától megyen! *(Hirtelen a belső szoba felé néz, ahonnan most a „Hullámzó Balaton tetején" hangzik)*: Az árgyélusát, be keserveseket dalolnak ezek a gyerekek! No, majd megvigasztalom őket! *(Indul a bal ajtó felé, de ott visszafordul)*: Igen, László, hogy ezt is tudjad: tizenhetedikén lesz a primási conferentia. *(Egőn)*: És, ha csak él még a magyarok istene, úgy egy sem lesz a hetvenhét meghívott között, aki beleegyezne abba, hogy az országgyűlés ne a 48-iki törvény szerint alakuljon! Maga a bíboros-hercegprímás, mint esztergomi főispán, még a conferentia előtt ki fogja mondani a megyegyűlésen, hogy szent meggyőződése, hogy a 48-i törvényeknek a körömszakadásig hű megőrzése lehet csak a cél! S ha meglesz az országgyűlés — amit erősen nem hiszek! — sem egy fillér adó nem fog megszavaztatni, sem egyetlenegy ujonc kiállítása nem fog megengedtetni, hacsak az alkotmány a 48-i törvények alapján teljes épségben vissza nem állíttatik. Hát bele fog ebbe Bécs mehetni? Soha! És akkor jön a harc és jön a szabad, független Magyarország!... *(Feltépi a bal ajtót és belekiált a dalolók közé)*: Ne ezt, fiúk, ne ezt!... *(Bennt elhallgat az ének és felkiáltások hangzanak: „Ivánka!... Iványka!"...)*: Más nóta kell mostan!

(Folyt. köv.)

Pásztortűz 1936. 20. sz.

Szabados Béla

A volt tanítónő bűne

Egy 61 esztendős, elzüllött volt tanítónő került ma a büntetőtörvényszék Schadl-tanácsa elé vádlottként: özvegy Rajczy Györgyné, aki már számos esetben került összeütközésbe a büntetőhatóságokkal. Ezúttal is *lopás bűntette címén* vonták felelősségre. A törvényszék előtt a nyomorával védekező volt tanítónőt *egy évre* ítélte a bíróság.

Öngyilkosság gázzal

A Simorfalvi-út sarkán, a 3469. hrsz. alatt lévő házban *öngyilkosság* történt. *Kőszegi* Antalné hatvannégyéves asszony *kinyitotta a gázcsapot és megmérgezte* magát. Tettét a családtagok vették észre, de akkor már *halott volt.* A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy miért követte el tettét *Kőszeginé.*

Hatvanezer pengőt sikkasztott

Rendkívül elegáns, fiatal, szőke nőt vezetett ma fogházőr a büntetőtörvényszék *Schadl*-tanácsa elé: *Horváth* Jánosné született *Koczián* Ilonát, aki *néhány héttel ezelőtt került letartóztatásba.*

Horváthné a *Korting B.* központi fűtés berendezőgyár alkalmazásában állott.

Éveken keresztül meghamisította a munkások bérlistáját, ilyen módon mintegy 60.000 pengővel károsította meg a vállalatot.

A mai főtárgyalás bővelkedett megható jelenetekben. A megtévedt tisztviselőnő töredelmes beismerő vallomást tett.

Virág Gyula dr. védőbeszéde után a törvényszék a védő által felhozott mentőkörülményeket figyelembe véve, *húszhónapi börtönnel sujtotta a magántisztviselőnőt.* Az ítélet jogerős.

A betegbiztosítás reformjáról tárgyaltak az orvosok

A *Magyar Kurir* jelenti: A Magyar Kat. Orvosok Szent Lukács Egyesülete most tartotta évi közgyűlését. Az előkészítő választmányi ülésen tárgyalták azt a dr. *Balogh* Zoltán által szerkesztett emlékiratot, amelyet *a betegségi biztosítás reformja tárgyában a belügyminiszterhez terjesztenek fel.* Mivel e fontos tárgyban igen sok hozzászólás hangzott el, a választmány elhatározta, hogy a memorandumot sokszorosítja, az összes tagoknak elküldi és a beérkezett válaszok után önti végleges formába. A közgyűlést dr. *Bochkor* Ádám egyetemi magántanár nyitotta meg. Foglalkozott az elnöki megnyitó azzal a törvényjavaslattal is, amely kötelezővé teszi a házasságot megelőző orvosi vizsgálatot és ebben a kérdésben *tanácsosnak tartja az Országos Családvédelmi Szövetséggel való együttműködést.*

— **Aukciókiállítás.** A m. kir. Postatakarékpénztár kilencvennyolcadik aukciójára, amelynek előzetes kiállítása június 20-ától június 22-éig tart, szokatlanul nagy anyag gyűlt össze. Képben, iparművészeti tárgyakban, üveg, porcellán és textiliákban, kerámia- és bútortárgyakban, nemesfém és egyéb ötvösművészeti alkotásokban igen szép és válogatott darabok találhatók. A keleti csoport már nem olyan számos, mint régebben, nyilván az utánpótlás hiánya okozza, hogy számban fogy a gyüjtemény, minőségben azonban ma is elsőrangú. Az aukció június 23-án kezdődik és július 4-ig tart.

ARTIN ENYHE, BIZTOS HASHAJTÓ

A nagy belga dráma ismeretlen, megdöbbentő részletei a londoni törvényszék előtt

A Daily Mirror elégtételt szolgáltatott Lipót belga királynak és Sir Roger Keynes admirálisnak

Történelmi jelentőségű és érdekességű sajtópert tárgyalt a napokban a *londoni* törvényszék. A háború egyik sokat vitatott és részleteiben még nem tisztázott fejezete tárult fel a törvényszék előtt. A belga összeomlás miatt folyó sajtóper tárgyalásán a főmagánvádló: Sir Roger *Keynes* admirális feltárta a belga összeomlás okait és személyes tapasztalatait, amelyek megdöntik azt az eleinte hivatalosan vallott angol és francia álláspontot, hogy *Lipót belga király szövetségesei tudta nélkül, meglepetésszerűen tette le a fegyvert.* Érdekes jelensége a történelmi sajtópernek az is, hogy a törvényszék nyílt tárgyaláson hallgatta meg az angol hadvezetőség szempontjából kellemetlen részleteket is tartalmazó előterjesztést.

Sir Roger Keynes admirális. a brit expediciós hadsereg összekötőtisztje volt a belga főhadiszálláson.

Keynes admirális 1940 május 28-án, a belga összeomlás másnapján nyilatkozatot tett, amelyben hangoztatta, hogy *Lipót belga királyt nem lehet elhamarkodottan elítélni és a királyról mint bátor katonáról emlékezett meg.*

A tengernagy nyilatkozata nagy feltűnést keltett és a *Daily Mirror* című londoni napilap a nyilatkozattal kapcsolatban heves támadást intézett *Lipót* belga király ellen és megtámadta *Keynes* admirálist is. A személyes élű támadás miatt *a tengernagy sajtópert indított a Daily Mirror ellen és ezt a sajtópert tárgyalta most a londoni törvényszék.*

A tárgyaláson — mint arról a *Journal de Geneve* londoni tudósítója beszámol — Sir Patrick *Hastings*, Sir Roger *Keynes* admirális jogi képviselője az admirális nevében ismertette a hétnapos belgiumi csata történetét, *Lipót* király felelőssége szempontjából. *Keynes* tengernagy beszámolójában előadta, hogy a mult év május 20-án a brit expediciós hadsereg és az északfranciaországi francia hadsereg parancsot kapott, hogy készüljön fel a délnyugati irányban meginduló harcra abból a célból, hogy *felvegyék az összeköttetést a francia hadsereg törzsével.* Abban az esetben, ha a belga hadsereg nem követte volna ezt a csapatmozdulatot, az angol és belga hadsereg között megszakadt volna az összeköttetés. Sir Roger *Keynes* informálta *Lipót* királyt a kapott parancsról.

Belga részről felkérték őt arra, közölja az angol kormánnyal és Lord Gort tábornokkal, a brit expediciós hadsereg parancsnokával, hogy a belga hadsereg nem rendelkezik sem tankokkal, sem repülőgépekkel és csak mint védőerő jöhet számításba.

A király úgy vélte, nincsen joga elvárni az angol kormánytól, hogy kockáztassa a brit haderő létét is azért, hogy megőrizze az összeköttetést a belga hadsereggel, de azt akarta, hogy megértsék: *ha a két hadsereg között szakadás áll be, a belga hadsereg fegyverletétele elkerülhetetlenné válik.*

A francia főparancsnokság kérésére — hangzott *Keynes* admirális további előterjesztése — a belga hadsereg május 23-án *escauti* erős pozicióit felcserélte a *Lys*-folyó mentén húzódó sokkal hosszabb és gyengébb vonallal abból a célból, hogy a brit hadsereg részére lehetővé tegye a visszavonulást a védelmi vonal mögé, hogy így előkészíthesse a dél felé irányuló offenzívát. Május 25-én, este a belga vonal áttörése elkerülhetetlennek látszott. A király a 60. francia hadosztályt belga teherautókon szállíttatta az *Yser* vonalán előre elkészített állásokba. *A megáradt Yser hídjait akkor már aláaknázták.*

Négy napon át szakadatlanul folytak a harcok a belga fronton és május 27-én a belga hadseregnek már nem volt élelmiszere és municiója.

A belga hadsereget legalább nyolc német hadosztály támadta, közöttük páncélos egységek is és ehhez járult a bombavetők szakadatlan hullámainak támadása.

A király bejelenti a fegyverletételt

Május 27-én reggel *Lipót* király felkérte Sir Roger *Keynes* admirálist, közölje a brit hatóságokkal, hogy *kénytelen lesz megadni magát, mielőtt az összeomlás megtörténik.* Hasonló üzenetet küldött a király a franciáknak is. E nap délutánján a német haderő rést vágott a belga és az angol haderő között. A belgák kezén maradt kis belga terület városainak és falvainak minden útját elárasztották a menekültek százezrei. A menekültek soraiban is számos áldozata volt a légi-harcoknak.

Ilyen körülmények között május 27-én délután öt órakor Lipót király közölte a brit és a francia hatóságokkal azt a szándékát, hogy éjfélkor fegyverszünetet kér, hogy elkerülje a még súlyosabb áldozatokat.

Ezt az üzenetet éppen úgy, mint az előzőt, nyomban megkapták *Londonban* és *Párisban,* viszont a brit expediciós haderővel az összeköttetés teljesen megszakadt és annak ellenére, hogy az üzeneteket rádión többször megismételték, most már tudják, hogy *ezek az üzenetek nem jutottak el a főparancsnokokhoz.*

Az admirális drámai előterjesztésének ismertetése után a felek bejelentették a törvényszéknek azt is, hogy időközben a Daily Mirror őszinte sajnálkozását fejezte ki a tengernagy és Lipót király ellen intézett támadás miatt.

A felperes a nyilatkozatot *elfogadta elégtételül,* a lap az egyvességben vállalta a perköltséget és a kártérítés megfizetését is és így *a törvényszék a további eljárást ítélethozatal nélkül megszüntette.* A megszüntető határozat után a törvényszék elnöke a következő kijelentéssel rekesztette be a tárgyalást:

— Az üggyel kapcsolatban csak azt mondhatom, hogy ez a rágalmazási per, ellentétben bizonyos más ügyekkel, *nagyon hasznos célt látszik szolgálni* és ez nagy megelégedésre ad okot...

Fedák Sári • Bordy • Bilicsi • Erdélyi Mici • Pethes • Pálóczi
TOKAJI ASZÚ
MÁTÓL: HOLLYWOOD
PROLONGÁLVA: PÁTRIA + SAVOY

Vágó Pált izgatásért 300 pengő pénzbüntetésre ítélte a Kúria

Dr. *Vágó* Pál volt nyilaskeresztespárti országgyűlési képviselőt — mint ismeretes — a parlamenthez benyujtott *nemzetiségi törvényjavaslata* miatt megfosztották a mandátumától. *Emlékezetes, hogy az ország számos intézménye és testülete felháborodással tárgyalta a Vágó—Hubay-féle nemzetiségi törvényjavaslat miatt a két képviselő magatartását.* A TESz jászapáti szervezete is gyűlésen foglalkozott ezzel a kérdéssel és olyan határozatot hozott, amellyel *élesen elítélte Hubay Kálmán és dr. Vágó Pál közösen benyujtott törvényjavaslatának szellemét.* Az így hozott határozatot megküldötték *Vágó* Pálnak, aki levélben válaszolt és írását e szavakkal fejezte be: *Kitartás! Éljen Szálasi!*

Ezért bűnvádi eljárás indult *Vágó* Pál ellen az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló *izgatás vétsége miatt. A budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa előtt megtartott főtárgyaláson bűnösnek mondották ki Vágó Pált a vádbeli cselekmény miatt és ezért 300 pengő pénzbüntetésre ítélték el.* A védelem részéről bejelentett semmisségi panaszok folytán a kir. *Kúria* dr. *Kvassay* Gyula tanácselnök vezetésével és dr. *Pintér* Jenő kúriai bíró előadásában foglalkozott az üggyel és a semmisségi panasz elutasításával *az ötöstanács ítéletét jogerőre emelte.*

A kolozsvári polgármester érdekes rendelete az élelmiszer elosztásáról

Keledy Tibor dr. polgármester Kolozsváron rendeletet adott ki a kenyér, finomliszt, zsír (háj), szalonna, szalámi és vaj szétosztásának új rendjéről. Finomlisztet ezentúl hetenként csak 20 dekát szolgáltathat ki a kereskedő a cukorjegyekre. A város területén csak kolozsvári lakos vásárolhat kenyeret, zsírt, szalonnát, hájat és vajat, és pedig csak a város által kibocsátott vásárlási könyv ellenében. A fogyasztó kenyeret csak a vásárlási könyvébe beírt kereskedőnél, illetve péknél vásárolhat, és pedig naponta 30 dekát, ennyiben állapították meg a fejadagot.

Mi történt Fekete Jánossal a Ferencvárosi-pályaudvar közelében?

A Ferencvárosi-pályaudvar közelében szolgálatot teljesítő rendőrőrszem az éjszaka gyanusan viselkedő férfit pillantott meg. A férfi kalap nélkül volt, *fején és kezén vérnyomok.* Amikor a rendőr megkérdezte, hogy mi történt vele, zavaros válaszokat adott. *A férfi azután hirtelen rosszullett és elvesztette eszméletét.* A mentők bevitték a Szent István-kórházba.

Az eszméletét vesztett férfi zsebeit kikutatták és az igazoló iratokból kiderült, hogy *Fekete* Jánosnak hívják, *negyvennégy éves alkalmi munkás.* Azonnal jelentést tettek a főkapitányságnak, ahol megindították a nyomozást, hogy megállapítsák, baleset, vagy rablótámadás áldozata-e Fekete János.

Ma este nyílik a DUNAPARK KÁVÉHÁZ GRILLJE
Zongoránál ADLER TIBOR
Asztalrendelés 493-713, 291-813 (POZSONYI-ÚT 38)

HÍREK MINDENFELŐL

A NEUE ZÜRCHER ZEITUNG beszámol arról, hogy Svédország és Finnország között bevezették a vizumkényszert. A két ország között 1928 óta egyezmény volt életben, amely szerint svéd-finn viszonylatban elég az útlevél megszerzése, vizumra nincsen szükség. A vizumrendszer bevezetése annál nagyobb meglepetést keltett, mert Svédországban élénk propaganda folyik a finn idegenforgalom fellendítése érdekében. A vizumkényszer bevezetését Finnország kérte.

●

STAFFORD CRIPPS személyével sokat foglalkozik a londoni sajtó. Egyes lapok helyesnek tartanák, ha Cripps a közeljövőben Indiára szóló megbízást kapna, mert hír szerint kitűnő összeköttetései vannak a kongresszus egyes vezető személyiségeihez.

●

DARLAN belügyminiszteri minőségébe nszigorú utasítást adott a prefektusoknak. Felszólította őket, járjanak el a legnagyobb szigorral, olyan tisztviselők és alkalmazottak ellen, akik negatív magatartásukkal szabotálják a kormány célkitűzéseit.

●

A PÁRISI RASSAMBLEMENT NATIONAL POPULAIRE mozgalom kétezer résztvevő jelenlétében megtartotta első nemzeti kongresszusát. A mozgalom rohamcsapatai (Milice nationale populaire) uniformisban jelentek meg.

●

MILÁNÓBÓL jelenti az NST: A hatóságok Triesztben elkoboztak közel kétmillió tojást. Ezt a tojásmennyiséget a nagykereskedők halmozták fel és vonták el a piactól, mert azt remélték, hogy ezzel áremelkedést idéznek elő és haszonhoz juthatnak. A nagykereskedőket letartóztatták.

●

A ROMÁN RÁDIÓ csütörtökön délelőtt meleghangon emlékezett meg Werner Vossról, a bukaresti német követség tragikus körülmények között elhúnyt sajtóattaséjáról. A rádió közölte az elhúnyt életrajzát is. Voss, mint ismeretes, a szerdai borzalmas bukaresti repülőgépszerencsétlenség alkalmával vesztette életét.

●

NÉGY ÉS FÉLMILLIÓ PÉLDÁNYBAN fogyott el A Solochow orosz író «A csendes Don» című regényének első kiadása Oroszországban. Ez az óriási példányszám világrekordot jelent, mert messze túlszárnyalja még a legnagyobb amerikai regénysikereket is. A négy részből álló hatalmas regény minden kötete önmagában is önálló, befejezett írói alkotás.

●

A SZERDÁRA VIRRADÓ ÉJSZAKA óta szinte szakadatlanul esik az eső Bukarestben és egész Délkelet-Romániában. Hatalmas mennyiségű csapadék esett le és elárasztotta a földeket és a főváros utcáit is. Dél-Erdélyben és Moldvában nem volt olyan erős az esőzés, de ott is teljesen feláztak az utak. Dobrudzsában három nap óta szakadatlanul zuhog az eső. A Timpul című lap azt jelenti Constanzából, hogy húsz év óta nem mértek a kikötővárosban ennyi csapadékot.

●

A BUKARESTI POLGÁRMESTERI HIVATAL megállapítása szerint még most is — hét hónappal a földrengés után — számos olyan földrengésmegrongálta ház akad Bukarestben, amelyet favázzal kellett megtámasztani. Ezek a favázak sokhelyütt nemcsak a gyalogos közlekedést, hanem a járművek közlekedését is akadályozzák. A polgármesteri hivatal erre való tekintettel azt a felszólítást intézte a háztulajdonosokhoz, hogy július 15-ig távolítsák el a favázakat. Azok a háztulajdonosok, akik eddig a határidőig nem hozatják rendbe épületeiket, s ezért nem távolíthatják el a favázat, július 15-e után a járdák használatáért külön díjat kötelesek fizetni.

BALALAJKA
Hajmássy Ilona és Eddie Nelson gyönyörű zenés Metro-filmje
Mától: VESTA

SPORT HÍREK

KULITZY REKORD EREDMÉNYE alkalmából érdemes rámutatni arra, hogy ez a klasszikus szám mindenkor a legeredményesebb magyar sportágak közé tartozott. Kezdetben helyből dobtak diszkoszt és mint Misángyi Ottó mondja, a két félfordulásos stílus kialakításában a magyar dobók fontos szerepet játszottak. A cseh Janda mellett 1900 körül a kontinensen a legjobb dobókkal Magyarország dicsekedhetett. Akkoriban még négyzetből dobták a diszkoszt és így a különböző helyeken elért eredményeket nem lehetett egyformán értékelni. Gyakran megtörtént például, hogy versenyzőink Prágában jobb eredményeket értek el, mert ott a szélek felé vékonyabb és nagy eredmények elérésére alkalmasabb formájú diszkoszt használtak.

✦✦

SÚLYATLÉTÁKBAN gazdag volt a magyar atlétika később is. Mudin Imre első budapesti startja alkalmával 12.69-ről 14.08-ra javította a magyar rekordot. Kóczán Mór lelkész 1908-ban háromizben, 1909-ben pedig egyizben javította világrekordot a gerelyvetésben. (Ebben az időben ebben a számban hivatalos világrekordot még nem tartottak nyilván). Jenő királyi herceg díjat adományozott a diszkoszvetésre, ezt 1912-ben a tragikus véget ért Ujlaky Dezső, a hírneves temesvári versenyző, 1913-ban Toldi nyerte meg. A diszkoszvetésben országszerte heves rivalizálás folyt. A bajnokságot nehéz volt megvédeni. 1910-ben Mudin, 1911-ben Kobulszky, 1912-ben Luntzer, 1913-ban Ujlaky, 1914-ben Ambrózy nyerte.

✦✦

AZ AMERIKAI WARMERDAM a rúdugrásban a következő világrekordokat érte el: 1940-ben 4.57 és 4.60, 1941-ben 4.65 és 4.75. Az olimpiai rekordot Meadows tartja 4.35-el, az Európa-rekordot Kass (Norvégia) 4.27-el.

✦✦

HOSSZAS FEGYELMI VIZSGÁLAT UTÁN a Kölnben szerepelt válogatott csapat tagjai közül Sárosi Bélát szigorrú dorgálásra, Lázárt és Polgárt dorgálásra ítélték. Ugyancsak megdorgálták Diményt, a Ferencváros trénerét, míg Korányit felmentették. Kiszelyt ismeretes ügye miatt hat hónapra tiltották el. Tény tehát, hogy a Kölnben szerepelt játékosok közül április óta tartó vizsgálat után senkit sem tiltottak el a játéktól.

✦✦

TURISTABÚCSÚ MAGYARKÚTON. A Szent Alajos-napját követő vasárnap tartják minden évben a MÁVAG Túristák a szokásos turistabúcsút Magyarkúti menedékháznál és a Túrista-kápolnánál. Az idei búcsút június 22-én, vasárnap rendezik. A Magyarkúti Túrista-kápolnában délelőtt 10 órakor szentmise lesz, utána pedig a MÁVAG Túristák által újonnan épített Szent Bernát-híd felszentelése következik. Az ünnepségen a Túristaszövetség, a MÁVAG Sport Kör elnöksége, valamint a társtestületek is megjelennek.

✦✦

AMERIKA FŐISKOLAI BAJNOKSÁGAI nagy érdeklődés mellett folytak le. Dugger a 110-es gáton 14.1-el győzött. A súlydobásban Al Blozis 16,54-es eredménnyel megvédte bajnoki címét. 100 yardon Nordwood 9.6-al, 400 méteren Campbell 47.7-el, egymérföldön Mc. Mitchell 4.16-al győzött. Ugyanakkor Warmerdam 4.57-el nyerte a rúdugrást, Billy Brown 7.51-el a távolugrást és a két év előtt még ismeretlen Smolingkin 69.14-el a gerelyvetést.

✦✦

SVÁJC BAJNOKSÁGÁBAN a Lugano csapata győzött. A bajnokcsapat trénere, a magyar *Winkler* József, az MTK volt csatára. A Lugano 37 pontot szerzett a 22 mérkőzésből. Második a Young Boys 35 ponttal, harmadik a Servette 33 ponttal, negyedik a Grashoppers 29, ötödik a Lausanne 25 ponttal, hatodik a Grenchen 24 ponttal. Az utolsó bajnoki mérkőzések: Lugano—Nordstern 1:1, Young Boys—Chaux-de-Fonds 2:0, Grashoppers—Grenchen 2:1.

✦✦

A FERENCVÁROS vasárnap a Gammával mérkőzik. Ősszel a Gamma 2:2-es eldöntetlent vívott ki a zöld-fehérek ellen.

Szabados Béla

SZÍNHÁZ · FILM

TEGNAP BEZÁRT a Magyar Művelődés Háza

A Magyar Művelődés Házában tegnap Honvédest volt, amelyet zsúfolt nézőtér nézett és tapsolt végig. Ez volt a színház utolsó előadása a szezonban.

Mától kezdődően már csak az irodahelyiségeket tartják nyitva, ahol a jövő évad bérletezése folyik szép eredményekkel.

A Magyar Művelődés Háza egyébként a nagy színházak között elsőnek nyitja ki kapuit az új évadban. Augusztus 20-án már játszanak. A Budapestre érkező gyöngyösbokrétások tartanak előadást a Városi Színház épületében és a Szent István-hét alatt kétszer-háromszor színrekerül a Nemzeti Színház együttesének előadásában Az ember tragédiája is.

Az új évadban havonta meglátogat a Nemzeti Színház egy-egy vidéki várost

Az elmult esztendőben a Nemzeti Színház több kirándulást tett a nagyobb vidéki városokba, legtöbbször „Az ember tragédiájá"-val. Ezek az előadások mindig nagy sikert jelentettek a Nemzeti Színháznak, amellett a budapesti műsor sem szenvedett csorbát.

Az elkövetkezendő szezónban — mint halljuk — állandósítják ezeket a vendégjátékokat és a Nemzeti Színház együttese havonta fölkeres egy-egy vidéki nagyvárost, amelynek színháza színpadáról bemutatkozik a közönségnek.

Legtöbb vidéki városba „Az ember tragédiájá"-nak kamaraelőadását viszik el, nem lehetetlen azonban, hogy más darabokat is bemutatnak a vidéknek.

Színházi vállalkozó lett egy magyar színésznő Svájcban

Hosszú idő óta szerepel nagy sikerrel a bázeli *Stadttheater*-ben egy magyar színésznő, *Tolnay* Edit, aki annakidején résztvett a híres svájci *Lehár-cikluson,* amellyel *Svájc* minden nagyvárosát meglátogatták és amelyben Lehár Ferenc is résztvett, amennyiben operettjeinek előadásait ő maga vezényelte.

A svájci lapokból most arról értesülünk, hogy *Tolnay Edit színházi vállalkozó lett és a «Kacagó nyár» című revűvel végigutazza Svájcot.* Társulatához tartozik *Pulmann* Albert, a híres német színész és a világhírű *Tamara Beck-balett.*

Eddig *Bázelban, Zürichben, Luganóban* és *Genfben* játszottak nagy sikerrel, most *Lausanneba* utaznak, majd *Montreux* és *Luzern* közönségének mutatkoznak be, azután a társulat *visszatér Bázelba.*

A *bázeli Stadttheater,* amely szeptember elején nyílik meg, új évadját az *Orlov*-val kezdi, amelyben *Tolnay* Edit játssza a szubrettprimadonna szerepét.

Emléktáblát kap Szabados Béla

Szabados Béla, a *Magyar Hiszekegy* komponistája, *emléktáblát kap.* A művész Villám-utca 19. számú házának falán emléktáblát helyeznek el vasárnap délelőtt kegyeletes ünnepség keretében. A tábla készítője a zeneszerző fia, vitéz *Szabados* Béla szobrászművész.

NÉMETH ANTAL DR. a szabadtéri Szentivánéji álomról

A Nemzeti Színház együttese ma este a szabadtéri színpadon bemutatja Shakespeare Szentivánéji álom című színdarabját. A darab rendezője, Németh Antal dr. a következőket mondotta az Esti Kurir munkatársának:

— A *Szentivánéji álom* sok színváltozását *világításváltozásokkal* oldjuk meg. Ezekkel a közönség figyelmét hívjuk fel a más és más színpadi részekre. Ez a megoldás egyúttal módot ad arra is, hogy *az előadás tempója meggyorsuljon.* A színészek járása és mozgása természetszerűleg alkalmazkodik a természetadta lehetőségekhez és miután erre hely van, *megnövekszik az erdőt benépesítő tündérek és a záróelőadást végignéző udvari vendégek száma is.*

— *Puck* szerepét egyébként az első előadáson *Somogyi* Erzsi, a második előadáson *Pásztor* János, az utolsó előadáson pedig *Dévényi* László játssza, míg *Titánia* szerepében *Szörényi* Éva mutatkozik be.

A Nemzeti Zenede vizsgája

A *Nemzeti Zenede* operaszakos növendékei a *Zeneművészeti Főiskola* kamaratermében vizsgáztak, vitéz *Szende* Ferenc, *Isóz* István, *Medek* Anna, *Székelyhidyné Marsalkó* Rózsi és *Szende* Ferenc növendékei szerepeltek nagy sikerrel. A vizsgázó növendékek közül különösen kitűnt *Fényes* Gizella, aki máris kész koloratúrénekesnőnek bizonyult és aki meglepő rutinnal és tehetséggel adott elő részleteket a *Traviatá*ból. Kívüle *Haumann* Zsuzsanna, *Gutfreund* Ida, *Endrődy* Olga, *Láng* Erzsébet, *Adamszky* Edit és *K. Ányos* Irén szerepeltek szép sikerrel.

Ma az Angolpark-ban
MURÁTI LILI,
Kis Manyi, Dajbukát, Mészáros Ági, Lengyel Gizi.
LEHOTAY ÁRPÁD,
Hajmássy Miklós, Matány A., Kőváry, Bihary, Köpeczy-Boócz, Tompa Mihály, Balassa, Kalmár Pál.

Kresz Géza — főigazgató

A Nemzeti Zenede Egyesület Zichy János gróf elnöklésével most tartotta évi rendes közgyűlését. Az ülésen betöltötték Noseda Károly nyugalombavonulása folytán megüresedett főigazgatói tisztséget, amelyre a közgyűlés Kresz Gézát, a Zeneművészeti Főiskola tanárát hívta meg. Kladivkó Vilmos címzetes igazgatót a Zenede igazgatójává választották.

Ma hallottam, hogy

az *Operaház* ma kora reggel ragasztotta ki a budapesti utcák hirdetőoszlopaira plakátjait, amelyeken hatalmas, fekete betűkkel közli, hogy *szombattól, június 21-től nyári szünetet tart.*

★

rendőr tartja fenn a rendet a *Nemzeti Színház* előcsarnokában, ahol a jövő évadra szóló bérletek kiváltása folyik. Nagy tömegekben sereglenek össze azok, akik az új esztendőre bérletet akarnak váltani a *Nemzeti Színházba.* Érdekes megemlíteni, hogy míg az 1938—39. évad első három bérletezési napján 444, az 1939—40. évadban 576, az 1940—41. évad három első bérletezési napján pedig 1350 bérletet adott ki a *Nemzeti Színház,* az idei bérletezés még ezt az eredményt is túlhaladta, amennyiben *az első három nap végeredménye 1677 bérlő.*

★

Kolozsvár városa közönségének mélységes részvéte mellett temették el *Hetényi Dömény* Elemért, a népszerű komikust, a *kolozsvári* színészet egyik legöregebb tagját.

★

a Parisien Grill káprázatosan szép műsorát a Margitszigeten, ma este játsszák huszonötödször.

★

az Erzsébetvárosi Színház színpadán jelennek meg először ejtőernyős katonák. A Becskereki menyecske egyik képében vonultatja fel Erdélyi Mihály a modern háború hőseit, közismert egyenruhájukban. Az Erdélyi-darabokban eddig tengerészek szerepeltek. Köztudomású, hogy a népszerű igazgató-szerző a világháborúban mint tengerész szolgált a Novarrán. Bajtársairól sohasem feledkezett meg darabjaiban. Most először történik, hogy tengerészek nem vesznek részt az Erzsébetvárosi Színházban bemutatott nyári operettben.

★

jó egészségben és vidám hangulatban került ki az egyik fővárosi szanatórium betegszobájából *Makláry* Zoltán, a népszerű színművész, akin két héttel ezelőtt *súlyos operációt* hajtottak végre. Tegnap délután már az Andrássy-úti művészkávéház terraszán fogadta barátai üdvözlését.

★

Moliére tragikomédiájának, a *Don Juan*-nak fordítását *Illyés* Gyulára bízta a *Nemzeti Színház* igazgatósága.

Boyer—Hepburn

A szezonvég reprízműsorai között különös figyelmet érdemel a *Scala* legközelebbi programja, amelynek egy Charles *Boyer*—Katherine *Hepburn*-film lesz az attrakciója. Ez a film a régen játszott, de akkor oly nagy sikert aratott *Eszményi asszony.*

* **Színház Kispesten.** *Kőszegi* Géza társulata nyitotta ki a *Kispesti Nyári Színház* kapuit. A *Gyergyói bál*-lal kezdték az évadot, majd a *Bombaüzlet*-et adták, tegnap pedig a *Kaland* került színre *Pataky* Miklós vendégszereplésével. Az előadásnak nagy sikere volt, zsúfolt ház tapsolt *Márai* kitűnő darabjának.

MŰSOROK

Színház

Operaház. Csütörtök (½7): **Hovanscsina** (Népsz. II. 1).

Nemzeti Színház. Csütörtök: Elcserélt vőlegény, **péntek:** Elcserélt vőlegény (N 2).

Margitszigeti Szabadtéri Színpad (9). Csütörtök, szombat, vasárnap: Szentivánéji álom, **péntek:** Parasztbecsület, Pozsonyi majális.

Vígszínház (¼4, ¾8). Csütörtök: Nem lehessen tudni (K), péntek: A tizedik kérő, szombat: Nem lehessen tudni, vasárnap este: Nem lehessen tudni (R).

Magyar Színház (¼4, ¾8). Minden este és vasárnap délután: Egyszer megcsallak.

Erzsébetvárosi Színház (¼6, ¼9). Szombattól kezdve minden este, ünnep és vasárnap délután: Becskereki menyecske.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky-utca 8.) Csütörtök, szombat és vasárnap d. u. (4): Soktudó fiú, minden este (8): Toldi.

Fényes Nagycirkusz (4, 8). Minden d. u. és este: 1 asszony 7 párduc, Magyar csoport és a megnyitó műsor.

Magyar Műszínkör. Minden hétköznap ½6, 8, vasárnap ½4, 6, 8: Meseáruház.

Angol Park. Csütörtök (8): Vidám est Murátival.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10: Hírek. 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12: Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek, időjárásjelentés és 12: Hírek.

Csütörtök, június 19.

BUDAPEST I. 3.20: Hanglemezek. **4.15:** Ruszin népdalok. **5.15:** Zenés-énekes összeállítás. **6.00:** Révay József dr. előadása. **6.30:** Solymossi Lajos jazz-zongoraszámai. **6.45:** Felolvasás. **7.20:** Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei. **8.00:** Színésztréfák. **8.15:** Operaismertetés. **8.20:** A „Hovanscsina" II. felvonásának közvetítése az Operaházból. Kb. **9.00:** Külügyi negyedóra. **9.15:** Buttola-tánczenekar. **10.10:** Cigányzenekar, közben felolvasás. **11.30:** Magyar operettszámok hanglemezről.

BUDAPEST II. 4.15: Tánclemezek. **6.00:** Cigányzenekar. **6.25:** Operaismertetés. **8.30:** A „Hovanscsina" I. felvonásának közvetítése az Operaházból. **8.00:** Hírek. **8.10:** Ügetőeredmények. **8.20:** Heinemann-tánczenekar. **8.50:** Felolvasás. **9.15:** Operaismertetés, utána a „Hovanscsina" III. felvonásának közvetítése.

Péntek, június 20.

BUDAPEST I. 10.20 és 10.45: Felolvasások. **12.10:** Cigányzenekar. **1.30:** Katonazenekar. **3.20:** Gordonkajáték zongorakísérettel. **3.40:** Háziasszonyok beszélgetnek. **3.55:** Ének zongorakísérettel. **4.10:** Magyar helyesírás. **5.15:** A rádió szalonzenekara. **6.00:** Ortutay Gyula dr. előadása. **6.30:** Cigányzenekar. **7.20:** Tánclemezek. **7.50:** Sporthírek. **8.00:** Műsoros est közvetítése a Zeneakadémiáról. **10.10:** Waldbauer—Kerpely-vonósnégyes. **11.25:** Néhai Magyari Imre hanglemezei.

BUDAPEST II. 7.00: Cigányzenekar. **7.30:** Huszár Lajos előadása. **8.00:** Hírek. **8.10:** Beszkárt-zenekar. **9.10:** Előadás Lorántffy Zsuzsannáról. **9.35:** Weidinger-szalonzenekar.

Film

Sz. = szomb., ü. = ünn., v. = vas.

ADMIRAL (T.: 353—707): **A szerelem nem szégyen.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

ALKOTÁS (Telefon: 355—374): **Hamis pénz.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ½2-kor is.)

ANDRÁSSY (Telefonszám: 124—127): **Frankenstein fia.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. 11, ¾2, ¾4, ¾6, 8, 10.)

ÁTRIUM (T.: 154—024 és 153—034): **Búvárhajók nyugatra!** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

BELVÁROSI (Telefon: 384—563): **Madarász.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2-kor is, balt.: ¾5, ¾7.)

BELVÁROSI HÍRADÓ (T.: 181—244): **Belső hadosztály. — Ügető-derby. — Rajzos Híradó Grönlandról. — A tobruki csata. — Híradók. — Színes rajzfilm.** (10—24 óráig.)

BODOGRAF (Telefon: 149—510): **A 3 Codona.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11 és ½2-kor is.)

BROADWAY (Telefon: 422—722): **Elkésett levél.** (¼4, ½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½2-kor is.)

BUDAI APOLLO (Telefon.: 351—500): **Madarász.** (¼5, ¾7, 9, v. és ü. ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

CAPITOL (T.: 134—337): **Árvíz Indiában.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

CASINO (Tel.: 383—102): **Légy résen Andy Hardy!** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

CITY (Telefon: 111—140): **Megértés.** (¾6, ¾8, ¾10, sz., v., ü. ¾4-kor is.)

CORSO (Tel.: 182—818): **Az asszony, az orvos és a harmadik.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

CORVIN (Tel.: 138—988 és 139—584): **Bűnhődés.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

DAMJANICH (Telefon: 425—644): **Madarász.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)

DÉCSI (Telefon: 125—952 és 121—343): **Fiatal ördögök.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

ELIT (Tel.: 114—502): **Egy életen át.** (4, 6, 8, 10.)

FORTUNA (Tel.: 225—238): **Balalajka.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)

FORUM (Tel.: 139—707, 189—548): **Mákvirágok.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

GLORIA (Tel.: 427—521): **Madarász.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (T.: 222-499): **Belső hadosztály. — Ügető-derby. — Rajzos Híradó Grönlandról. — A tobruki csata. — Színes rajzfilm.** (9—24 óráig.)

HOLLYWOOD (Telefon: 225—003): **Tokaji aszu.** (¼4, ½6, ½8, ½10.)

HOMEROS (Telefonszám: 496—178): **A 3 Codona.** (5, ¼8, ½10, v. és ü. 3, 5, ¾8, ½10.)

IPOLY (Tel.: 292—626): **Notredamei toronyőr.** (5, ¾8, ½10, v. és ü. ½3-kor is.)

JÓZSEFVÁROSI (Telefon: 134—644): **Hollywoodi varázs.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

KAMARA (Tel.: 423—901): **Halálraítéltek.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

KULTUR (Tel.: 188—120): **Balkezes angyal.** (5, ¼8, ¼10, v. és ü. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD (T.: 111—994): **Szívek muzsikája...** (½6, ½8, ½10, v. és ü. ¼4-kor is.)

NYUGAT (Telefon: 121—022): **Kacagó műsor! Világkomikusok burleszkversenye!** (½5, 7, ½10, sz. 4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)

ODEON (Tel.: 422—785): **9 agglegény.** (¼5, ¾7, ¼10, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OLYMPIA (Tel.: 423—188): **A 9 agglegény.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

ORIENT (Tel.: 114—926): **Balkezes angyal.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OTTHON (T.: 146—447): **Elnémult harangok.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ¼2-kor is.)

PALACE (T.: 221—222): **A Manderley-ház asszonya.** (11, 2, ½5, 7, ½10.)

PÁTRIA (Tel.: 145—673): **Tokaji aszu.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)

PHÖNIX (T.: 223—242): **Az eladó birtok.** (11, 5, ¼8, ½10, sz., v. és ü. 11, 3, 5, ¾8, ½10.)

RÁDAY (T.: 283—581): **A férfi mind őrült.** (½5, 7, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)

RÁDIUS (Tel.: 122—098 és 120—564): **Nászút Haitiba.** (½6, ¾8, ¾10, sz. v. és ü. ¼4-kor is.)

REX (Telefon: 228—020): **Madarász.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

RIALTO (T.: 224—443): **Garcia futárja.** (11, 1, 3, 5, ¾8, ½10.)

ROYAL APOLLO (Telefon: 222—002): **Ököljog.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 4, 6, 8, 10.)

ROXY (Tel.: 226—224): **A 3 Codona.** (3, ¼6, ½8, ¾10, v. és ü. ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

SAVOY (Tel.: 146—040): **Tokaji aszu.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

SCALA (T.: 114—411): **Egy lány, aki mindent tud.** (¼6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

SIMPLON (T.: 268—990): **Egy életen át.** (5, ¼8, ½10, v., ü. 3, ¼6, ½8, ¾10.)

STUDIO (Tel.: 225—276): **Elveszett a feleségem.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

TIVOLI (Telefon: 225—002): **9 agglegény.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾2-kor is.)

TURÁN (Telefon: 120—003): **Madarász.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

URÁNIA (T.: 146—046): **Búvárhajók nyugatra!** (5, ¾8, ½10, sz., v. és ü. ¾3-kor is.)

VESTA (Telefon: 222—401): **Balalajka.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

AZ IF HELSINGBORG nyerte a svéd futballbajnokságot. A második helyre a Degersfors I. F. került. Ez a csapat az idén játszott először az első osztályban. Az AIK Stockholm harmadik, az Elfsborg Boras negyedik lett. Kiestek: az FC Sleipner Norrköping és az IK Brage.

✦✦

OTTO WECKERLING, a német kerékpároskörverseny 1938. évi győztese ma érkezik Budapestre és holnap indul a Millenárison.

✦✦

KALIFORNIA atlétikai bajnokságai során Steers 2.06-al nyerte a bajnokságot, Wilson 2.03-al második lett. Peoples a gerelyvetésben 70.13-al győzött. Távolugrásban Bleecker 7.39-el győzött. A 440 yardon P. Klemmer 46.4-el lett első, a 880 yardon Dale mindenkit vert a finisben és 1.51.7-el győzött. Leibovitz a mérföldes futásban 4.09.3-at ért el. A bajnoki versenyt ideális időben tartották meg.

✦✦

HEGYI GYULA, a Vasasok intézője szerint az MLSZ-nek az a rendelkezése, amely szerint zsidó futballista nem szerepelhet a bajnokságban, a három osztályban összesen körülbelül 20 játékost érint.

✦✦

AZ UJPEST vasárnap Nagyváradon játszik a NAC ellen. Utána a játékosok szabadságot kapnak július 17-ig, amikor is megkezdődnek az előkészületek a Szent István kupamérkőzésekre.

vitéz Szabados Béla

M.933.IX.23.

*** Dijkiosztás és állami vásárlások a Mücsarnokban.** A Fiatal Müvészek vasárnap bezáruló kiállitásán ma, szombat délben adta ki a dijakat a *Képzőmüvészeti Társulat* illetékes birálóbizottsága a következő müvészeknek: A Képzőmüvészeti Társulat diját nyerte *Buzy* Barnabás *Kutfigura* cimü szobormüve. E dij kitüntető elismerését vitéz *Szabados* Béla *Őszinteség* cimü szobormüve kapta. Glattfelder Gyula „Fiatal müvészek diját" *Csóka* István *Csendélet* cimü olajfestménye nyerte. E dij kitüntető elismerését pedig *Neogrády* László *Öreg almafák* cimü müve kapta. A birálóbizottság elfogadta *Zala* Györgynek azt az inditványát, hogy komoly müvészi törekvések jutalmazására még négy dicsérő elismerést adjon ki, amelyeket a következőképpen osztottak el: *Gál* Jánosnak *Tavaszi reggel Párisban, Boldizsár* István *Nagybányai hegyek, Madarassy* Walter *Érmek* és *Gulyás* János: *Nyári délután* cimü müvére. Az állami vásárlóbizottság báró *Wlassics* Gyula dr. h. államtitkár elnöklete alatt kiválasztotta azokat a müveket, amelyeket az állami gyüjtemények számára megszerezni óhajt e kiállitásról. E müvek a követ-

Szabados Béla

Esti Magyarország

1942. ápr. 16.

Felavatták Kamermayer Károly szobrát

A jövő évben lesz 70 esztendeje annak, hogy Pest, Buda és Óbuda egyesítéséből megalakult Budapest. A fővárosnak *Kamermayer* Károly volt az első polgármestere. Most a székesfőváros a Gerlóczy-utca és Dalmady Győző-utca sarkán, a városháza és a vármegyeháza épülete közötti kis téren szobrot állított Kamermayer Károlynak. A szobor vitéz *Szalados* Béla szobrászművész alkotása. *Szendy* Károly polgármester, Kamermayer Károly leszármazottai és a tanácsnoki kar jelenlétében, ma délelőtt csendes ünnepélyességgel avatta fel a szobrot, mely a főváros közönségének hálás megemlékezést fejezi ki első polgármestere iránt.

Szabados Béla

szobrász

Képzőm. Kőrlony

1939. 3-4. n.

Szendy Károly polgármester megbízta **vitéz Szabados Béla** szobrászművészt, hogy készítse el nagynevű elődjének, Kammermayer Károlynak a szobrát. Vitéz Szabados Béla most mintázza a szobrot, amelyet a tavasz folyamán a városháza melletti Gerlóczy-utcában állítanak fel.

(Szám.)

Szám. A. Ref. levelezés

Mértékletesség szemléltető tanulmányi napra. Szükséges

Mértékegység 4 db.

2. Mértékrendszer 98 "

3. Mértéktan 46 "

4. Gazdasági kép 2 "

5. Munkafüzetek 35

6. Mértékrendszer 34 "

7. Mértékkeretek 4 "

8. Szabadalmi levelek 19 "

9. Darabszámok 1 "

Ellenőrzés

Budapest, 1943 augusztus 20

ORSZAGJARAS

Budapest ujabb szobrai

Irta: Koroda Miklós

Budapest első polgármesterét: *Kammermayer* Károlyt vitéz *Szabados* Béla mintázta meg. Az első szobor, amely a háborús anyaghiány következtében érc helyett aluminiumból készült. A mult esztendőben helyezték el Kammermayer szobrát a Központi Városháza mellett.

Szabados Béla szobrai

4·	98·58	+	1·42	14·4
9·50	134·75	+	1·25	9·3
4·10	27·11	+	0·79	29·1
137·	108·92	+	1·08	15·5
37·40	29·73	+	0·67	22·5
710·	564·45	+	7·95	14·1
85·	222·58	+	6·92	12·9

ünnepélyi arbitrálásról.

Ken vetős - Ken ekzel x-ek, Ken

8 Bécnek S-ek,

Vágó Pál, festő, Jászapáti. (5.)
Vedres Márk, szobrász, V., Sólyom-utca 18. (118.)
Wellisch Alfréd, építész, VI., Nagymező-utca 49. (431—433.)
Widder Félix, festő, V., Nádor-utca 18. (358.)
Wolff Károly, festő, II., Tölgyfa-utca 4. (525.)
Zala György, szobrász, VII., Stefánia-út 59. (73.)
Zemplény Tivadar, festő, I., Fehérvári-út 38. (59, 186, 192, 256, 363, 503, 505.)
Ziegler Károly, festő, Berlin, Tauenzien-Strasse 8. (14, 15.)
Zilzer Antal, festő, VI., Podmanicky-utca 71. (459.)
Zombory Lajos, festő, München. (229, 272, 273, 275.)

— Vitéz Szabados Béla kapott megbízást a Kamermayer Károly szobor elkészítésére. A Kamermayer Károly Szoborbizottság péntaken *Szendy* polgármester elnökével ülést tartott, amelyen végleg döntöttek a szobornak elkészítése ügyében. A bizottság némi módosítással *vitéz Szabados* Béla tervét fogadta el, egyszersmind őt is bízta meg a szobor elkészítésével. A szobrot a Varmegyeháza mellett téren fogják felállítani. Díjat kaptak *borberéki Kovács* Zoltán, *Lux* Elek és *Dózsa Farkas* Sándor szobrászművészek.

Szabados Béla
1939. aug. 20

Szabados Béla nobrár
kiszol. 1894. jul. 20.
Min. orsz. kiszolgálmány

Szabados Béla
Portrait

Szépművészet

1943 62. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Feladó:
Simon Lajos
hirlapbiztonságos
Marosháza

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Szelachy Béla

1021

Kun Béla portréját mintázza Szabados Béla szobrászművész a komlói Kun Béla gimnázium részére.

Meghívásos pályázaton nyerte el Hegyi György festőművész a megbízást az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár bejáratához kerülő figurális mozaik tervezésére. Építőművész: Aczél Viktor.

Washington cenzúrázta de Gaulle tábornokot. Az »Ég Párizs?« című nagyszabású filmben, amely a francia főváros felszabadítását mutatja be, a híradóban de Gaulle tábornok is megjelenik, mint a francia ellenállási mozgalom vezére. Ezt a húsz másodperces képet az amerikai cenzúra kivágatta. A lapok az okot is megírják: a tábornok »ellenséges magatartása« az USA-val szemben.

Hét Picasso-kiállítás ünnepli a mester 85. születésnapját Párizsban. A Grand Palais-ban megnyílt »1894—1965« című kiállításon kívül, a Petit Palais-ban (szobrok, kerámia), a Nemzeti Galériában (metszetek), a Knoedler képtárban (rajzok, akvarellek), továbbá modern képek (Magny képcsarnok), rajzok (Ledoux képtár) és könyvillusztráció (Alexandre Loevy-gyűjtemény) láthatók.

Hetvenöt éves lett a napokban Maria Ivogün az egykor

tuno makett vállalkozik Vietnam békés és háborús életének, a világ ifjúsága tiltakozó megmozdulásainak, s nem utolsó sorban a magyar ifjúság szolidaritási mozgalma legjelentősebb eseményeinek bemutatására. 1966-ban mintegy százezer kisebb-nagyobb rendezvényen tiltakoztunk az amerikai agresszió ellen.

A DNFF megalakulásának 6. évfordulója alkalmából újabb nagygyűlés-sorozat kezdődik országszerte.

iltek érkeztek hazánkba

zésre, három éven át hazánk vendége lesz, s a Munkaügyi Minisztérium tanuló-intézeteiben és fővárosi üzemekben sajátítják majd el választott hivatásuk — a híradástechnika és a gyógyszergyártás legkorszerűbb ismereteit.

A vietnami fiatalokat hétfőn este a Nyugati pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

bízólevelét

Dunántúli Napló

helyett
ok

adott a kísérletre

k egymást

A hosszú évek gondja után most végre változik a nyáron is szülői felügyelet nélkül lévő gyerekek élete. Fontos pedagógiai és gyermekvédelmi feladatot igyekszik ezzel megoldani a Pécsi Városi Tanács, hiszen a sivár nyári napközi otthonok eddig az anyagilag legjobban rászoruló összesen mintegy négyszáz pécsi általános iskolást érintették. Ez a négyszáz gyerek augusztus végén elmondja majd: mit segített a negyedmillió, hogy érezték magukat, s a nevelők pedig azt: milyen belső értékeket sikerült nekik adni 1969 nyarán.

Földessy Dénes

A magyar könyv hete Jugoszláviában

A szombaton kezdődő magyar könyv hetére Pécsre, a Magyar Írók Kossuth Lajos utcai könyvesboltjába eddig már négy és féleze könyvet szállítottak le. Ezek értéke mintegy 150 ezer forint.

Az idén, a magyarországi könyvhettel egyidőben, május 31. és június 8. között Jugoszláviában is megrendezik a magyar könyv hetét a Fórum szervezésében. A könyvhétre a Jugoszláviában igen népszerű Szabó Magdát hívták meg, aki Ács Károllyal, Börcsök Erzsébettel és Sulhof Józseffel együtt résztvesz a könyvhetet megnyitó irodalmi esten, amelyet Zrenjaninban tartanak meg 31-én délután. A Fórum Kiadó pedig írókküldöttséggel képviseltetti magát Budapesten a magyarországi könyvhéten.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Dunántúli Napló

1969 MÁJ 30

1021

Dunántúli Napló

Szobadosa Béla

Nyolc új szoborral gyarapodik Baranya

Ez évben összesen nyolc új művészeti alkotással, szoborral gyarapodik Baranya megye. Már elkészült Szabados Béla szobrászművész alkotása, a Magyar Tanácsköztársaság nagy alakjának: Szamuely Tibornak a szobra, amelynek ünnepélyes avatására május 24-én, szombaton Bakóczán került sor.

A legközelebbi szoboravatásra június 8-án délelőtt 9 órakor kerül majd sor Siklóson. Itt Tánczics Mihálynak a magyar parlament legelső népképviselőjének, Siklós 1848. évi országgyűlési képviselőjének állítanak szobrot, amelyet Kerényi Jenő budapesti szobrászművész készített. Mint ismeretes, az idei évhez két Tánczics-évforduló is kapcsolódik, illetve kapcsolódott. Ez év április 21-én volt Tánczics Mihály születésének 170 évfordulója és július 28-án jövő 85 éve annak, hogy a jobbágyfelszabadítás, a sajtószabadság és a munkásmozgalom harcosa: Tánczics Mihály meghalt.

A múzeumi hónap keretében avatják majd az Ormánság tudósának, a magyar néprajzkutatás nagy alakjának: Kákicsi Kiss Géczának a mellszobrát Sellyén. Alkotója: Stöcker Károly szobrászművész. A közeljövőben kerül sor a Szászvaron született és európai hírnévre szert tett, rasztfiából lett szobrászművész: Kiss György szobrának felavatására Szászvaron. A közeg iskolaügye most azzal a kéréssel fordult a Megyei Tanács művelődési osztályához: engedélyezzék, hogy a szászvári iskola Kiss György nevét vehesse fel. Amint a tanács erre megadja az engedélyt, a szoboravatást egybekapcsolják az iskolai nevadó-ünnepséggel. Kiss György szobrát Taboez Mihály szobrászművész készítette el.

A Művelődésügyi Minisztérium nemrég értesítette a Baranya megyei Tanácsot, hogy hozzájárult Herman Ottó mellszobrának elkészítéséhez és Abaligeten való felállításához, valamint Czizmazia Gyula portréfájának Komlón való avatásához. Tervbevették két újabb mellszobor felállítását is. Az egyik Radnóti Miklós költőé Mohács város részére, a másik pedig Steinmetz Miklósé, a mártírhalált halt hős parlamenteré. Ez utóbbit Komlón, az új középiskolában avatják majd.

A tervek között szerepel még I. István mellszobrának elkészítése Pécsvárad részére. Ezt Borsos Miklós szobrászművész készíti el, avatására augusztus 20-án kerül majd sor.

szméi elevenen élnek magyar népben

1945-ben az antifasiszta koalíció legyőzte a fasiszta tömböt. Ennek során a Nagy Október szülötte, a Szovjetunió dicsőséges Vörös Hadserege felszabadította hazánkat a német és a magyar fasizmus rabigája alól. Ehhez a magyar munkásosztály vezette antifasiszta erők hozzájárultak ugyan, de a felszabadítást önmaguk elvégezni nem tudták. Amire tehát 1919-ben hű szövetségeseinknek és osztálytestvéreinknek, a Szovjetunió dolgozóinak még nem volt elég erejük és lehetőségük, megtették 25 évvel később: fegyverrel siettek a magyar munkásosztály segítségére. Hatalmas áldozatok árán megteremtették társadalmi felszabadulásának kedvező külső és belső politikai feltételeit. Ilyen körülmények között a magyar munkásosztály, pártja vezetésével, 1947—48 fordulóján — szilárd szövetségben a falu és város minden dolgozó osztályával és rétegével — ismét kivívta politikai hatalmát, megteremtette a győzelmes második prole-

te az 1919-es Tanácsköztársaság és a mai szocialista Magyarország közötti szoros kapcsolatot, az osztálycélok történelmi folytonosságát, forradalmi tradíciónak élő aktualitását. Ennek felismerése tükröződik abban, hogy pártunk 1956 után nagy figyelmet fordított arra, hogy történelmileg hiteles és eszmeileg helyes képet alakítson ki a Tanácsköztársaságról, s tapasztalatainak és tanulságainak marxista—leninista elemzéséből újabb erőt merítsen a ma feladatainak megoldásához. Ennek köszönhető, hogy a Tanácsköztársaság és annak harcosai, népünk kiemelkedő nagy hősei — mint Kun Béla, Landler Jenő, Szamuely Tibor, Stromfeld Aurél és számtalan sok társuk, akinek neveit egyszerűen lehetetlen mind felsorolni — ma már egyre növekvő fényben és megbecsülésben állnak a művüket továbbfolytató s befejező utódok, a magyar nép előtt.

Tisztelt Ünnepség!

Kedves Elvtársak!

Kitüntetések a [illegible] 50. évfordu[illegible]

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából a Tanácsköztársaság idején kifejtett tevékenységük elismeréséül 964 személynek kitüntetéseket adományozott. A Munka Vörös Zászló érdemrendjével nyolc, a Munka Érdemrend arany fokozatával 278, a Munkaérdemrend ezüst fokozatával 678 személyt tüntetett ki. Mintegy négyezren pedig a Tanácsköztársasági Érdemérmet kapták meg.

A kitüntetettek egy csoportjának Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke csütörtök délelőtt az országház Munkácsy-termében nyújtotta át a kitüntetéseket.

A parlamenti ünnepségen nyújtotta át a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetéseket, továbbá 31 veteránnak a Munka Érdemrend arany fokozatát. Ugyancsak a parlamenti ünnepségen nyújtották át 20 kitüntetettnek a Munka Érdemrend ezüst fokozatát.

A kitüntetések átadásánál jelen volt Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, Biszku Béla, a Központi Bizottság titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai és Cseterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára.

Losonczi Pál a kitüntetések átadásakor beszédet mondott.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából, a Tanácsköztársaság alatt kifejtett tevékenységük elismeréséül *a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetést adományozta: Cservenka Teréz* nyugdíjas nyomdásznak, *Ék Sándor* Kossuth-díjas festőművésznek, *dr. Hajdu Gyula* nyugalmazott egyetemi tanárnak, *Hevesi Gyula* Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének választott tagjának, *Hevesi Gyuláné*, [illegible] nyugalmazott egyetemi tanárnak, *Nógrádi Sándornak*, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottsága nyugalmazott elnökének, *Szántó Zoltán* nyugdíjas tisztviselőnek.

A Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta: Bauer István nyugdíjas közgazdásznak, *Bazsay Ferenc* nyugdíjas vasöntőnek, *Bedő Károly János* nyugdíjas esztergályosnak, *Bihari Mór* nyugdíjas tanítónak, *Breyer József* nyugdíjas szerszámlakatosnak, *Czóbel Ernőné Lányi Sarolta* költőnek, *Fenyő Andor* nyugdíjas építészmérnöknek, *Filipovics Katalin* nyugdíjas egészségügyi dolgozónak, *Földes Pálnak*, a MALÉV nyugalmazott kirendeltségvezetőjének, *Gárdos Mária* írónőnek, *Gyenge Károly* nyugdíjas rendőr főhadnagynak, *Heiszler Zsigmond* nyugdíjas könyvkötőnek, *Hornacsek István* nyugdíjas szállítmányozási ügyintézőnek, *Hunya Istvánnak*, a MEDOSZ elnökének, *Kiss Etel* nyugdíjasnak, *Kőhalmi Béla* Kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanárnak, *Mató József Sándor* nyugdíjas tanítónak, *Medveczki József* nyugdíjas kőművesnek, *Mogor István* nyugdíjas esztergályosnak, *Nádass József* nyugdíjas újságírónak, *Pataki János* nyugdíjas honvéd századosnak, *Pál Károly* nyugdíjas segédmunkásnak, *Piantowszky István* nyugdíjas műszerésznek, *Pintye János* nyugdíjas vállalati igazgatónak, *Rozsnyai Ferenc* nyugdíjas nyomdásznak, *Salamon Ernő* nyugdíjas famunkásnak, *dr. Sándor Pálnak*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyetemi tanárának, *Spiesz József* nyugdíjas vállalati osztályvezetőnek, *dr. Vajda Imre* nyugalmazott egyetemi tanárnak, *Vas-Vitteg Miklósnak*, a Szakszervezetek Országos Tanácsa alelnökének, *Zörgő Zoltán* nyugdíjas nyomdásznak.

A többi kitüntetetteknek Budapesten, illetve a megyékben rendezett hasonló ünnepségeken nyújtották át a ki-

1969 MAR 21
Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Dunántúli Napló

1021

Ünnepélyesen leleplezték Komlón Kun Béla szobrát

Ünnepi tanácsüléssel kezdődtek csütörtökön Komlón a Tanácsköztársaság jubileumi ünnepségei. Az ipari szakmunkásképző iskola nagytermében tartott tanácsülésen *Neubauer József*, a városi pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet és emlékezett meg az 50 év előtti történelmi jelentőségű eseményekről. A tanácsülés után került sor a gimnázium előtt az iskola névadójának, Kun Bélának emlékére állított szobor leleplezésére. *Gallusz József*, a Komlói városi Tanács vb-elnöke méltatta itt Kun Béla történelmi szerepét. Megemlékezett arról a hatalmas munkáról, amelyet az első magyar proletárállam létrehozásáért, majd a Tanácsköztársaság megszilárdításáért végzett. Beszélt az emigrációban végzett munkásságáról és külön kiemelte, hogy Kun Béla volt az, aki a Komintern megbízásából megszervezte Lenin alapvető műveinek az összes európai és ázsiai nyelvekre való lefordítását és kiadását.

— *Kun Béla meggyorsította és rendszeressé tette a lenini művek terjesztését és erre a munkájára élete végéig büszke volt* — mondta Gallusz József, majd arról beszélt, hogy az emigráció éveiben is mindig részt vett a magyar kommunisták munkájában azzal a bizonyossággal, hogy népe és osztálya egyszer végleg megszerzi a hatalmat.

— *A forradalmi cselekvés, a harc embere volt, a marxizmus—leninizmus kiváló publicistája. Igazi jelentősége harcos, következetesen forradalmi tetteiben, személyes példamutatásban és közvetlen nevelő munkájában jutott kifejezésre. A harcosok egész seregét nevelte és ezzel nagy segítséget nyújtott népe felemelkedéséhez. E kőbe formált portré fejezze ki soha el nem halványuló emlékét. Városunk polgárai, idősek és fiatalok úgy tekintsenek rá, mint a szocialista Magyarország megvalósításának útján elinduló nép lánglelkű vezérére* — mondotta beszéde végén Gallusz József, majd a „Fel vörösök, proletárok..." hangjai mellett lehullott a lepel Kun Béla mellszobráról, amely Szabados Béla szobrászművész alkotása.

Szabados Béla

Ezután koszorúkat helyeztek el a szobor talapzatánál: A megyei párt végrehajtó bizottság nevében *dr. Nagy József*, a megyei pártbizottság titkára koszorúzott, majd a Városi Tanács és a Kun Béla Gimnázium képviselői helyezték el megemlékezésük jelképét.

Délután a Komlói városi Pártbizottság munkásmozgalmi veteránok tiszteletére adott fogadást.

Dr. Nagy József és Neubauer József megkoszorúzza Kun Béla szobrát — Erb János felvétele

Szabados György

A harangjáték nem játék

Sokan úgy gondolják, hogy a harangjáték nem más, mint csilingelő gyermekhangszer. A szakmai telefonkönyv szerkesztői például a Szabados és Társai Harangjáték-készítő Kft. telefonszámát a játékgyártók és forgalmazók között helyezték el. Miközben Szabados György harangjáték-készítő álma egy monumentális, nemzeti jelképként is funkcionáló szerkezet megalkotása, amellyel harangjátékkoncerteket és -fesztiválokat lehetne rendezni.

A harang Kínából származó, fémből készült ütőhangszer. A keresztény templomokban időszámítás után 500 körül jelent meg, a katolikusoknál 1169 óta kötelező. Mi már leginkább úgy ismerjük, hogy templomok tornyából zengő, érces hangja vérzivataros történelmi eseményt idéz, vallási szertartásra hív, gyászt, örömöt, tűzvészt jelez.

Ütőhangszerként csak mostanában kezdjük újra fölfedezni. Pedig kézenfekvő: egy olyan harangsor, amely különböző formájú, méretű és falvastagságú egységekből áll, dallamjátékra is alkalmas. Eleinte az állványzatra fölfüggesztett harangokat ütögették a zene kívánta sorrendben. Később a carillonnak nevezett (24-nél több egységből álló) harangjátékokat már korszerűbb módon működtették a zenei iskolákban (Belgiumban például a mai napig) képzett carillonjátékosok.

Képzeljünk el szekrényből kiálló rudakat, amelyeket a zenész ökölbe szorított kezével ütöget, olyanformán, mint amikor valaki dühösen az asztalt csapkodja. Áttételek segítségével valamenynyi rúd egy harangot szólaltat meg, nehéz eldönteni, hogy a carillon hangja érdekesebb-e, vagy a rudakat püfölő muzsikus látványa.

A fenségesnek szánt hangzás azonban jó ideig korántsem volt tökéletes. A szakemberek szerint azért, mert a harangjáték egyes darabjait ugyan a skálának megfelelően hangolták, csakhogy a harang jó ideig zeng, és az úgynevezett felharmonikusok hosszan tartó csengése a következő hanggal összevegyülve jócskán csökkentette a magasztos zenei élményt.

Az első, pontosan hangolt harangjátékot a francia Hemony testvérek készítették a XVIII. században. A roueni katedrális muzsikáló gépezetének nehézkes hajtányait, hatalmas fogaskerékkombinációit később jócskán túllépte a technika, amely ma már azt is lehetővé teszi, hogy a hangszert billentyűk segítségével szólaltassuk meg. Mi több: még zenész sem kell a produkcióhoz, elég egy programozott számítógép is.

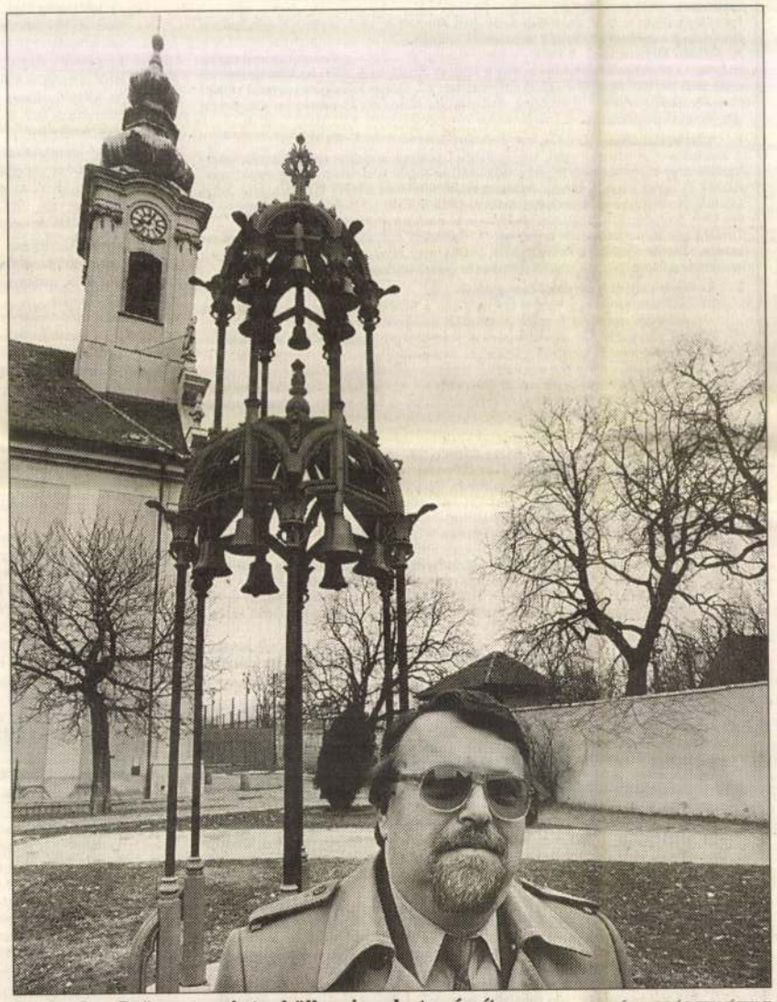

Szabados György szerint a küllem is sokat számít TEKNŐS MIKLÓS FELVÉTELE

Magyarországon pontosan húsz helyen csengenek harangsorok. Először a hetvenes években építettek harangjátékot Kecskeméten. Hosszú ideig azután nem akadt próbálkozó, aki vállalta volna a precízen hangolt harangok beszerzését és az irányítóegység elkészítését. Néhány évvel ezelőtt azonban egy villamosmérnök elhatározta, hogy szakmai ismereteit és művészetszeretetét a különleges zeneszerszámok készítésében egyesíti.

Szabados György a budavári Fortuna udvarba tervezte első harangjátékát. Szolid szenzáció volt ez a kilencvenes évek elején, a sajtó lelkesen üdvözölte a különlegességet, szép lassan elkezdtek szállingózni a megrendelések is. Szabados úr ekkor saját bevallása szerint kicsit túlvállalta magát, a harangok öntésével is megpróbálkozott, ahogy mondja: – El is értem a hajdú fokozatot (vesd össze: annyit ért hozzá, mint hajdú a harangöntéshez... – *a szerk.*), rájöttem, hogy nem tudok versenyezni több évszázados tapasztalattal rendelkező műhelyekkel – mondja.

Szabados György állítása szerint a világon négy cég képes a már említett felharmonikusok zavaró hatását is kiküszöbölő harangokat gyártani, ezek egyike az az 1660-ban alakult holland üzem, amelytől a mai napig vásárolja a kisebb-nagyobb harangokat.

A vezérlőelektronika viszont saját fejlesztése. Szabados mikroprocesszoros büszkesége állítólag a világon ma használatosaknál tízszer gyorsabb, nem mellékesen dinamikus billentést, azaz a zene hangulatának megfelelő erősségű játékot tesz lehetővé a zenész számára!

Szabados György egyébiránt nemcsak a megszólalás minőségét tartja fontosnak, de a harangjáték küllemét is. A környezethez alkalmazkodó tartószerkezetet ipar- és képzőművészek segítségével tervezi meg. Szerinte a harangjátékok önmagukban is szépek, megesik, hogy a harangsort a templom oldalára rögzíti, így díszítőelemként is funkcionál.

Tervezett kerekeken guruló, míves harangtornyot is, amelynek kovácsoltvas szerkezetén lógó harangjait a bemutatókon Kárászi Szilvia zongoraművész szólaltatja meg. Szabados úr álma egy minden eddiginél nagyobb, nemzeti jelképként is funkcionáló szerkezet, amellyel – zenekarokkal, énekkarokkal közösen – harangjátékkoncerteket és -fesztiválokat lehetne rendezni. Erre vonatkozó ajánlata a millenniumi ünnepségeket előkészítő bizottság asztalán fekszik.

Egyáltalán nem volna meglepő, hogy rövidesen randevúzik a harangjáték és az ünnep méltósága.

Trencsényi Zoltán

A lengetés vége

Fiatal férfi integetett Dunakeszi határában az út mellett, jó kétméteres lehetett, kezében apró aktatáskát tartott. Pestre igyekeztem, de nem álltam meg neki, pedig egyedül utaztam az autóban.

Húsz-huszonöt évvel ezelőtt rengeteget stopoltam, keresztül-kasul bejártam az országot, nem volt pénzem, kénytelen voltam lengetni az út szélén. A hetvenes évek közepe táján hat-nyolc autó közül egy megállt, akkor azután meg lehetett kérdezni, eddig meg addig elvinne-e az úr. Álltam egyszer Abony határában késő este, jeges szél fújt, szobroztam másfél órát, mire fölvett egy kamionos. Akkor és ott megfogadtam, ha egyszer autóm lesz, minden szerencsétlen stopost fölveszek.

Lett aztán autóm, a fogadalmat szépen be is tartottam. Vittem magammal egyetemistákat, Balatonra igyekvő középiskolásokat, gyerekkel buszmegállóban tipródó középkorú házaspárt, részeg katonákat. A stoposok kezdetben teljesen olyanok voltak, mint én a hetvenes évek egyenvilágában. Jópofiztak, udvariasan válaszolgattak, megkérdezték, mivel foglalkozom, merre tartok. Én is kifaggattam őket. Előfordult persze, hogy bizonyos stoposokból egy értelmes mondatot nem lehetett kicsikarni.

Jó ideig mindent eltűrtem, mert tartottam magam régi fogadalmamhoz, az pedig a „minden stopost föl kell venni" emberbaráti parancsra alapozódott. Az éles fordulat a kilencvenes évek elején következett be, amikor egyszer kiraboltak. Ketten voltak, a stoposok egyike szóval tartott, közben a másik kirámolta a bukszámat. Eltűntek bizonyos papírjaim is. Egy másik alkalommal azt vettem észre, hogy a hátsó ülést valaki kiégette. Mindehhez jött az a sok-sok rémtörténet, amely taxisok kirablásáról, úrvezetők és teherautó-sofőrök megtámadásáról szólt. Nem lettem bizalmatlanabb vagy kegyetlenebb egykori önmagamhoz képest, csak éppen megóvatosodtam. Ahogyan a közbiztonság látványosan romlani kezdett, úgy gyöngült egykori fogadalmam ereje.

Dunakeszi határában a fiatal stopos alaposan elszámította magát, amikor lengetésre vállalkozott. Ugyan ki az a bátor ember, aki be mer ma engedni maga mellé egy kétméteres, széles vállú óriást?

Rab László

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Számítástechnikai Üzemeltetési Főosztálya

felvételre keres közép- vagy felsőfokú végzettséggel és dbase-alapú adatbázis-kezelő ismeretével rendelkező (esetleg pályakezdő), fiatal, nagy munkabírású,

JELLEMZŐEN A FOXPRO ÉS A DELPHI FEJLESZTŐI KÖRNYEZETET ISMERŐ

SZOFTVERFEJLESZTŐ MUNKATÁRSAT.

AZ EREDMÉNYES BETANULÁS UTÁN ÉRDEKES FEJLESZTÉSI FELADATOKBAN VALÓ RÉSZVÉTELT KÍNÁLUNK ÚJ KOLLÉGÁNKNAK.

Illetmény: a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény alapján.
Jelentkezni a Országos Egészségbiztosítási Pénztár Számítástechnikai Főosztályán, Vámosi Róbert főosztályvezetőnél lehet.

Cím: 1139 Budapest, Váci út 73/A • Telefon: 350-2197

A Magyar Történelmi Film Alapítvány Kuratóriuma PÁLYÁZATOT HIRDET

olyan játékfilmtervek, szinopszisok, novellák írására, valamint olyan dokumentumfilm-tervekre,

- **amelyek témája az 1848–49-es forradalom és szabadságharc, az azt követő megtorlás, illetve ennek az eseménysorozatnak vonzáskörébe tartozó témák ábrázolására,**
- **amelyek az 1956-os forradalomhoz vezető út, a szabadságharc történései és az 1956 utáni történelmi folyamatok, életutak, sorsok megfogalmazására,**
- **amelyek a XX. századi életutak, jelenbe futó történelmi folyamatok, események ábrázolására vállalkoznak.**

A **játék- és dokumentumfilm**-pályázatok mellett várja a kuratórium azon pályázatokat is, amelyek a magyar mozgóképkincs feltárását, feldolgozását, a veszélyeztetett mozgóképanyagok, -alkotások felújítását, archiválását tartják feladatuknak.

1. A **játékfilmek** esetében pályázni lehet olyan **szinopszissal, treatmenttel**, amelyek tartalmazzák egy későbbi film alapjait. A **szinopszis terjedelme** a 4, a **treatmenteké** a 15 oldalt ne haladják meg. A beérkezett szinopszisok és treatmentek elbírálása után a kuratórium a sikeres pályázóktól **filmnovellákat,** illetve **filmforgatókönyveket** rendel, valamint **előkészítési támogatást**, indokolt esetben **gyártási támogatást** szavazhat meg.
2. A **dokumentumfilmek** esetében pályázni lehet témaleírással (terjedelem max. 5 oldal). A **dokumentumfilmes** pályázatoknál előnyt élveznek a másutt már részben támogatott pályázatok, illetve azok, amelyek már bizonyos leforgatott anyaggal, archívval rendelkeznek, vagy amelyek hosszú távú folyamatok egy-egy szakaszát célozzák meg a későbbi feldolgozás szándékával. Segíti a pályázatot, ha a pályázó bemutatási, forgalmazási szerződésekkel (is) rendelkezik, és igazolást nyújt be más támogatóktól, továbbá azokat a pályázatokat, amelyek figyelembe veszik a televíziós műsoridőket (max. 60 perc).
3. **Értékmegőrzési** célú pályázatokat szintén témaleírással, illetve megvalósítási tervvel és költségbecsléssel kell benyújtani.
4. A kuratórium **sürgősségi keret** elkülönítéséről is döntött, melynek célja a rendkívüli, váratlan és megismételhetetlen eseményekről való mozgóképi, illetve hangfelvételek készítéséhez kivételesen indokolt esetben történő támogatás nyújtása.

A PÁLYÁ[illegible]

Közlemény

az 1999. évi közoktatási célú szakmai fejlesztések támogatására biztosított központi költségvetési előirányzatok igénybevételi feltételeiről

I. A közoktatási célú szakmai fejlesztések támogatására biztosított központosított előirányzat igénybevétele

Előirányzat: 2600 millió forint

Igényjogosultak: *a helyi önkormányzatok* által fenntartott, az 5. pontban meghatározott feltételeknek megfelelő közoktatási intézmények fenntartói.

Az Oktatási Minisztérium - a Belügyminisztriummal és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben - a következőkben határozza meg a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 5. számú mellékletében 13. kiemelt előirányzat számmal szereplő,-a közoktatási szakmai fejlesztések támogatására biztosított központosított előirányzat igénybevételének feltételeit.

1. A támogatás célja

A támogatás célja lehetővé tenni, hogy a SuliNet program részeként minden iskola, amely legalább négy középiskolai évfolyamot működtet, az önálló középiskolai kollégiumok, szakiskolák és egyes körzeti, térségi feladatot ellátó általános iskolák kialakíthassák helyi számítógépes hálózatukat, hozzákapcsolódhassanak a SuliNet hálózathoz és az intézményekben 1999. december 31-ig folyamatosan biztosítsák a teljes körű Internet szolgáltatást.

Továbbá egy nagyteljesítményű számítógépes munkahely biztosítása azon „kisebb" általános iskolák, valamint alapfokú művészetoktatási intézmények részére, amelyek bekapcsolódása a közoktatás számítógépes információs rendszerébe csak fokozatosan teremthető meg.

2. Az előirányzatból igényelhető támogatások

2.1. „a_1" támogatás: egy Internet laboratórium, a SuliNet hálózatba való kapcsoláshoz szükséges szoftverek és egyéb informatikai eszközök biztosítása.

2.2. „a_2" támogatás: egy nagyteljesítményű számítógépes munkahely és a hozzá kapcsolódó nyomtató beszerzéséhez szükséges támogatás.

2.3 „b" támogatás: 1999-ben teljes körű Internet szolgáltatás biztosítása.

2.4. „c" támogatás: hozzájárulás az Internet és a közoktatási információs rendszer oktatásban történő biztonságos felhasználását és az intézmények közötti zavartalan kommunikációt segítő, számítógépes vírusokat figyelő szoftver beszerzéséhez.

3. A támogatások szakmai tartalma

3.1. Internet laboratórium: az ország közoktatási intézményeiben legelterjedtebb számítógéptípusból egy szerver és az intézmény tanulólétszámától, az osztályok számától függő darabszámú munkaállomás, amelyek az Oktatási Minisztérium által kifejlesztetett információs rendszert és intézményi ügyviteli programokat képesek működtetni.

3.2. A SuliNet hálózathoz kapcsolás: az Oktatási Minisztériummal szerződéses kapcsolatban álló központi Internet szolgáltató vagy alvállalkozója 64 Kbit/s-os vagy ISDN2 csatlakozást épít ki az igényjogosult intézményében, amely minden napon és napszakban folyamatos csatlakozást biztosít a közoktatás országos hálózatához.

3.3. Teljes körű Internet szolgáltatás: a SuliNet hálózati szolgáltatásainak és egyéb Internet szolgáltatások igénybevételi lehetőségének biztosítása a SuliNet keretei között.

3.4. Számítógépes vírusfigyelő, kereső és vírusmentesítő szoftverek: amelyek meggátolják a szerveren, munkaállomásokon és a hálózaton, illetve a letöltött fájlokban található vírusok terjedését és károkozását.

4. Általános támogatási és igénybevételi feltételek

4.1. A közoktatási intézményfenntartók csak az 5. pontban meghatározott feltételeknek megfelelő közoktatási intézményeik számára igényelhetnek támogatást.

4.2. Az „a_1", „a_2" támogatások közül csak az egyik igényelhető. Igényjogosultság és a szükséges intézményi feltételek megléte esetén a „b" támogatás automatikusan jár az igénylőnek, az „a_1" és „a_2" támogatások biztosításáról - az igénylőlapon közölt adatok számítógépes feldolgozásának eredménye alapján - az Oktatási Minisztérium által felkért szakmai bizottság dönt.

4.3. Az „a_1" támogatást csak akkor kaphatja meg az intézményfenntartó, ha az igénylés beadásával együtt írásban nyilatkozik, hogy az Internet laboratóriumot az Oktatási Minisztérium által koordinált központi közbeszerzés keretében szerzi be. Hozzájárul, hogy a SuliNet csatlakozást a minisztériummal szerződéses kapcsolatban lévő vállalkozó építse ki.

4.4. Az „a_2" támogatást csak akkor kaphatja meg az intézményfenntartó, ha az igénylés beadásával együtt vállalja, hogy a számítógépes munkaállomást és a hozzá tartozó nyomtatót az Oktatási Minisztérium által koordinált központi közbeszerzés keretében szerzi be.

4.5. Az 1998-ban teljes körű Internet szolgáltatásban részesült intézmények számára 1999-ben újra igényelni kell a „b" támogatást.

A „b" támogatást csak akkor kaphatja meg az intézményfenntartó, ha hozzájárul ahhoz, hogy az 1999. évi teljes körű Internet szolgáltatás biztosítására kapott támogatását más fenntartók erre a célra kapott támogatásával összevonva, a Fővárosi Önkormányzat hivatala (költségvetési szerve: a Közigazgatás Szervezési és Informatikai Szolgálat) kezelje úgy, hogy a szolgáltatási díj felhasználásáról számára havonkénti értesítést (elszámolást) küldjön. A szolgáltatási rendszert felügyelő és ellenőrző Oktatási Minisztérium kijelölt szervezeti egységét meghatalmazza, hogy a SuliNet és Internet szolgáltatás teljesítését igazolja és a szolgáltatási díj kifizetését a támogatás kezelőjének engedélyezze. Az 1999. évi teljes körű Internet szolgáltatás biztosítására kapott támogatás nem épül be az igénylő költségvetési előirányzatába, nem módosítja azt. Az ezzel kapcsolatos előirányzat-módosítás csak a Fővárosi Önkormányzat költségvetését érinti.

4.6. A „c" támogatás az igényjogosultság megléte esetén automatikusan jár az igénylőnek. A támogatást csak akkor kaphatja meg az igényjogosult, ha az igénylés beadásával együtt vállalja, hogy a szoftvereket az Oktatási Minisztériummal szerződött szállítótól szerzi be.

4.7. Az intézményfenntartónak vállalnia kell, hogy [illegible] szerzi az

5.3. A „b" támogatás a következő feltételekkel rendelkező közoktatási intézmények, szervezetek számára igényelhető:

Az intézmény vagy jogelődje után a fenntartó 1997-ben vagy 1998-ban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által megítélt vagy biztosított Internet laboratórium, a SuliNet hálózathoz kapcsolás és teljes körű Internet szolgáltatás biztosítására - a jogcímnek megfelelően - felhasznált központi támogatásban részesült. Az Internet labor jelenleg is működik, s ezt a SuliNet hálózat forgalmi adatai is alátámasztják.

Az igénylő vállalja, hogy adott intézménye 1999-ben is bekapcsolódik a SuliNet hálózatba és mint fenntartó, biztosítja a rendszergazda feladatok elláttatásához szükséges feltételeket.

5.4. A „c" támogatás az 5.1, 5.2 és 5.3 pontokban meghatározott követelményeknek megfelelő nevelési-oktatási intézmények számára igényelhető.

Az igénylésnél azon intézmények vehetők figyelembe, amelyek után a fenntartó 1997-ben vagy 1998-ban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által biztosított informatikai támogatásban részesült, illetve 1999-ben támogatásban részesül.

6. Az igénylés benyújtása:

A 2. pontban meghatározott támogatásokat csak a jogosult közoktatási intézményfenntartók igényelhetik az 5. pontban meghatározott igényjogosultsági feltételeknek megfelelő intézményeik számára.

A támogatások igényléséhez szükséges adatlapok - FT-99 fenntartói és az IN-99 intézményi adatlapok - a fenntartó székhelye szerint illetékes TÁKISZ-nál szerezhetők be. Az igénylés akkor érvényes, ha a fenntartó az FT-99 nyomtatványt szabályosan kitöltve, a fenntartó székhelye szerint illetékes TÁKISZ-hoz határidőre benyújtja.

Benyújtási határidő: 1999. március 16. (kedd). Határidő után, vagy hiányosan beérkező igénylések figyelembevételére nincs lehetőség.

7. Feldolgozás, döntés

Az igénylések kitöltését a TÁKISZ-ok ellenőrzik, az adatokat adatbázisba rögzítik. Az országos összesítést, a döntések informatikai előkészítését a Zala megyei TÁKISZ végzi.

A támogatások biztosításáról a beküldött adatok - tanulólétszám, osztálylétszám, bejárók létszáma - alapján az Oktatási Minisztérium által felkért szakértő bizottság dönt.

8. Értesítés

A „b" támogatás biztosításáról 1999. március 31.-ig, az „a_1", „a_2" és „c" támogatások elbírálásáról 1999. május 15-ig a TÁKISZ-ok útján értesítést kapnak az intézményfenntartók.

9. Szolgáltatás, telepítés, szállítás

9.1. Az „a_1" támogatást képező Internet laboratóriumok szállítását és telepítését 1999. június 14-én kezdik meg és legkésőbb 1999. augusztus 30-ig fejezik be a közbeszerzési tendernyertes szállítók, s az ebbe a körbe tartozó intézmények SuliNet hálózathoz kapcsolása is erre az időszakra esik.

9.2. Az „a_2" támogatást képező számítógépes munkahely szállítását 1999. június 14-én kezdik meg és legkésőbb 1999. augusztus 30-ig fejezik be a közbeszerzési tendernyertes szállítók.

9.3. A „b" támogatás az üzembe helyezéstől, illetve 1999. január 1-től 1999. december 31-ig biztosítja a teljes körű Internet szolgáltatást.

10. Fizetés

A helyi önkormányzati körbe tartozók számára biztosított támogatások bruttó beszerzési árak, illetve bruttó díjak, amelyekre a bevezető részben meghatározott központosított előirányzat nyújt fedezetet.

10.1. Az Internet laboratórium („a_1"), az egy számítógépes munkahely („a_2") és a szoftverek („c") beszerzéséhez szükséges támogatást a 9.1 pontban meghatározott határidőkhöz igazodva a Belügyminisztérium 1999. június 25-ig utalja át az igényjogosult helyi önkormányzatoknak. Ez biztosítja, hogy a szállítói számlákat határidőre kifizethessék.

10.2. A SuliNet-be kapcsolást, illetve a teljes körű Internet szolgáltatást biztosító összegeket az Oktatási Minisztérium intézkedése alapján a Belügyminisztérium havonként, - konkrét havi számlaösszegek alapján - utalja át az összevont támogatásokat kezelő Fővárosi Önkormányzatnak. A szolgáltatási díjak kifizetéséről a támogatásban részesült fenntartók havonként értesítést kapnak.

11. Elszámolás

A közlemény alapján biztosított támogatások csak azokban az intézményekben használhatók fel, amelyek számára azt az FT-99 adatlapon igényelték.

11.1. A támogatások terhére 1999. december 31-ig számolhatók el költségek.

11.2. A tényleges felhasználás elszámolása a fenntartó székhelye szerint területileg illetékes TÁKISZ-nál beszerezhető EL-99 jelű elszámoló lapon történik, amelyet a kitöltést és a jóváhagyást követően, ugyancsak a fenntartó székhelye szerint területileg illetékes TÁKISZ-hoz kell 2000-ben - az előző költségvetési évi önkormányzati pénzügyi beszámolók határidejével azonos időpontban - benyújtani.

11.2.1. Az EL-99 jelű elszámoló laphoz mellékelni kell a következő pénzügyi dokumentumok bélyegzővel és eredeti kék tintás aláírással hitelesített másolatát:

A „a_1", „a_2", „c" támogatáshoz kapcsolódó számítógépek és szoftverek szállítói számlája, valamint az azok kiegyenlítését igazoló banki kivonatok hitelesített másolata.

[illegible]

Szabados Éva

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296 188-307

1984 DEC 6

ÚJ EMBER

Gaál Mózes emlékünnepe

A budapesti VIII. kerületi Széchenyi István Gimnáziumban bensőséges ünnepség keretében leleplezték *Gaál Mózesnek*, a fennállása 60. évfordulóját ünneplő iskola első igazgatójának, később pestvidéki főigazgatónak Szabados Géza szobrászművész által megmintázott bronz-mellszobrát, és megnyitották a róla szóló kiállítást.

Ki volt az ünnepelt Gaál Mózes? Az ember önkéntelenül kibúvót keres, és felszínesen rávágja: egy második Benedek Elek. Persze, valóban közeli közöttük a rokonság: mind a kettő a Székelyföldről jött, székelységük üde, gyermekded mesélő kedvével, ízes, zamatos stílusával. És mind a kettő ifjúsági író lett, mégpedig goethei mércével mérten. Mert Goethe mondta azt, hogy az ifjúságnak csak a legjobb, a legnemesebb irodalom való. A különbség talán annyiban van, hogy Gaál Mózes az egy fokkal „serdültebb" ifjúság írója. Ami azt is jelenti, hogy az ifjúkor legkritikusabb, legforrongóbb — jóra és rosszra egyaránt fogékony — korszakának szóló műveket, regényeket, színműveket, ismeretterjesztő munkákat írt. Hazafiságra, emberszeretetre, nemes gondolkozásra nevelte ifjú olvasóit folyóirataiban és önálló köteteiben is. — Mely utóbbiak itt hevernek előttünk a kiállítási terem egyik asztalán. Mégpedig éppen nem vadonatújan, hanem nagyon is használt állapotban, jelétül annak, hogy ezeket a műveket nemcsak megírták, hanem olvasták — és olvassák is. És hogy érdemes lenne újra is kiadni őket.

Ám nem csak az ifjúságra volt gondja Gaál Mózesnek. Fényképe körül ott sorakoznak kitüntető oklevelei. S ezek között a legérdekesebb — és korát megelőzően legelőbbremutatóbb az —, amelyben az orosházi iparosok és ipari munkások egyesülete díszelnökké választja Gaál Mózest, mint a *felnőttek oktatásának*, tehát az iskolánkívüli népművelésnek leglelkesebb apostolát.

Legterjedelmesebb irodalomtörténetünk alig mond többet róla ennél: „...Katolikus székely családból származott... 1889-ben kinevezték a pozsonyi királyi katolikus gimnázium tanárává..." A mostani szoboravatás és a lelkes ünneplése arról győz meg bennünket, hogy Gaál Mózest terjedelmesebb fejezet illeti meg a jövő kor irodalomtörténetében. Mert ő is elmondhatná azt magáról, amit Ady Endre: „...ifjú szívekben élek!"

Kunszery Gyula

A zsidókr
zat keretei l
lógus szelle
zat általán
sebbé vált,
figyelmessé
zulmánok,
és minden
vallás felé
oszlik. Az el

tő, amely a világ egysége
folyamatából vezeti le annak szükségességét, hogy az egyház körvonalazza magatartását a nem keresztény vallásközösségek felé. A II. fejezet a hinduizmusról és a buddhizmusról szólva kijelenti, hogy felfedezhető bennük a törekvés valami isteni titok felé. A III. fejezet a muzulmánokkal foglalkozik, akikre az „egyház tisztelettel tekint, mint olyanokra, akik egy Istent imádnak, benne égnek és földnek teremtőjét". A IV. fejezet tartalmazza az eredetileg tervezett zsidókról szóló nyilatkozatot, amellyel az egyház célja kettős. Először is nyomatékosan fel akarja hívni hívei figyelmét arra a tényre, hogy az ószövetség népe hordozta az ígéretet, amely a zsidó nép körében, a zsidók fiaiban valósult meg az emberiség megváltására. Másodszor gátat akar vetni a lappangó antiszemitizmusnak és pedig azzal, hogy ünnepélyesen megállapítja: „Krisztus szenvedéseiért nem lehet vádolni sem az akkori, sem a

kikozosítottak azokkal a házasfelekkel szemben, akik reverzális nélkül, nem katolikus pap előtt kötöttek házasságot másvallású élettársakkal. Többen voltak azonban, akik helyeselték, hogy a szövegtervezet egyaránt figyelembe veszi az isteni jogot és a személyiség jogait. Döpfner bíboros kijelentette, hogy a vegyesházasságok kérdése a legsúlyosabb tehertétel a különböző vallású keresztények kapcsolataiban. Kívánatos, hogy a tervezett intézkedések mielőbb jogerőre emelkedjenek, s ezért tartja helyesnek, hogy a pápa az elhangzott javaslatok alapján hozza meg ítéletét, mert csak a Szentatya „motu proprio"-ja segítségével képzelhető el lehető gyors intézkedés ebben a kérdésben.

Mint jelentettem, az általános kongregáció a pápához terjesztette fel döntésre a vitaanyagot. Úgy számítanak, hogy 1965. első felében mer fog jelenni a nagy érdeklődéssel várt „motu proprio".

---

mánygyűjtemény

Mindig velem vagy

Nemcsak akkor vagy velem,

1021

Miskolc tanácsa köszönti a 600 éves várost

Foto: Szabados György

A várossá nyilvánítás 600. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat ma kiemelkedő állomásához érkezik: a húsz esztendővel ezelőtt szabaddá vált miskolci lakosság parlamentje, a tanács emlékezik meg ülésén az évfordulóról, összegezi az évszázadok, a sorsfordulók, s az eltelt húsz esztendő fejlődésének jelentőségét. A tanácsülés mindig nyilvános, hiszen napirendjén a dolgozó tízezreket közvetlenül érintő és érdeklő kérdések szerepelnek. Ez alkalommal még nagyobb nyilvánosságot biztosítanak neki, hogy minél többen lehessenek részesei a jubiláris ülésnek.

Az ünnepi tanácsülés ma, szeptember 18-án, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik a Miskolci Nemzeti Színházban. Elnöki megnyitót Havasi Béla elvtárs, a városi pártbizottság első titkára tart, majd Fekete László elvtárs, a városi tanács vb-elnöke mond ünnepi beszédet. Ezt üdvözlések követik, majd az előterjesztés az évforduló megörökítésére.

A mai programban szerepel délután 4 órakor az SZMT művelődési házában a Balázs Béla Studió Miskolcról készített filmjének ünnepélyes bemutatója. Utána a Patyolat-akció című új magyar filmet vetítik.

Este 6 órai kezdettel ünnepi műsort mutatnak be a Miskolci Nemzeti Színházban. Ezen a miskolci szimfonikus zenekar, énekes szólisták, iskolai- és munkáskórusok működnek közre, többek között Horváth Eszter és Szabady József, a színház művészei, a Diósgyőri Vasas Kórus, s a MÁV férfikórus. Mura Péter és Forrai István vezényel.

Szeptember 19-én, vasárnap délután 5 órakor a színház előtti parkban leleplezik a Déryné-szobrot, amelyet Schaár Erzsébet szobrászművész készített.

Bolgár—román barátsági gyűlés Szófiában

Pénteken délután a szófiai Universiade sportcsarnokban bolgár—román barátsági gyűlést tartottak a Nicolae Ceausescu vezette román párt- és kormányküldöttség bulgáriai tartózkodása alkalmából. A gyűlésen beszédet mondott Todor Zsivkov miniszterelnök, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára és Nicolae Ceausescu, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára.

Fanfani mellett

Egy olasz ENSZ-szóvivő csütörtök este hivatalosan is bejelentette, hogy Fanfani lesz a nyugati államok jelöltje az ENSZ-közgyűlés jövő héten megnyíló ülésszaka elnöki tisztére. Fanfani elsősorban a katolikus országok erős támogatására számíthat. Ezek úgy vélik, hogy személyében a legmegfelelőbb politikus üdvözölhetné Pál pápát, aki október 4-én látogat el az ENSZ-be.

Katonai állam hiúsítottak meg

Nyugati hírügynökségek kairói értesülésekre hivatkozva jelentik, hogy az Aref iraki elnökhöz hű fegyveres alakulatok csütörtökön katonai államcsíny-kísérletet hiúsítottak meg Bagdadban.

A Reuter és az Agence France Presse hírszolgálati irodák tudósítása szerint Abdel Razak dandártábornok, az iraki légierő volt főparancsnoka, aki alig tíz napja került a miniszterelnöki székbe,

kihasználva a casablancai arab csúcsértekezleten tartózkodó Aref elnök távollétét, a szárazföldi hadsereg és a légierő több tisztjének támogatásával, magához akarta ragadni a hatalmat.

A lázadók csoportja a kora reggeli órákban tankokkal megtámadta a Tigris folyó partján fekvő rádióépületet, de szembetalálta magát az Aref elnök pártján álló páncélosegységekkel. Ütközet fejlődött ki, amelynek során az összeesküvők tankjai hamarosan meghátráltak. A kormánycsapatok páncélosait Aref tábornok, vezérkari főnök, az elnök fivére személyesen irányította.

Közelebbi értesülések hiányában nem határozható meg pontosan az államcsíny jelle

A Biztons a kasmíri

India vála

A Biztonsági Tanács pénte ken — magyar idő szerint 1 órakor —, ismét összeült Indi és Pakisztán viszályának meg tárgyalására.

A Biztonsági Tanács ülésé U Thant ENSZ-főtitkár beszé

Rendőrségi felhívás

A Miskolci városi és járási Rendőrkapitányság felhívja a Miskolc város és járás területén lakó azon személyeket, akiknek 1965. végén — vagy korábban — személyi igazolványuk évrényességi ideje lejár, vagy lejárt, annak kicseréléséről gondoskodjanak.

A miskolci lakosok személyi igazolványuk kicserélése végett, a lakóhelyük szerint illetékes lakónyilvántartókönyv vezetőjét keressék meg és adják át a személyi igazolvány kicseréléséhez szükséges kellékeket.

A miskolci járás területén lakók a lakóhelyük szerinti rendőrőrsön, vagy körzeti megbizottaknál kérjék személyi igazolványuk kicserélését.

Lejárt személyi igazolvány cseréjéhez az alább felsorolt kellékek szükségesek:

1. 2 db 4x4 cm-es nagyságú személyi igazolvány fénykép;
2. 1. db 10 forintos illetékbélyeg;
3. „Bejelentő személyi igazolvány kiadásához" című nyomtatvány szabályosan kitöltve. A személyi igazolvány számára és érvényességi idejére vonatkozó rovatot üresen kell hagyni. A bejelentőlapot a lakónyilvántartókönyv-vezető bélyegzőjével és aláírásával kell ellátni. A bejelentőlap hátoldalán a munkahelyre vonatkozó részt értelemszerűe kell kitölteni. A bejelentőla postahivatalokban és dohány boltokban kapható.
4. A személyi igazolván adataiban esetleg beállott vá tozások igazolására: okira bizonyítvány, vagy igazolás.
5. Katonaköteles személye katonai igazolványa.
6. A személyi igazolvány á vétele alkalmával fel kell m tatni az érvényes munkaad igazolványt, a kisiparosok kiskereskedők, a magánfogla kozást igazoló iratukat, nyugdíjasok pedig nyugdíj igazolványukat kötelesek b mutatni.

Az új személyi igazolván kiváltása után mindenki köt les a lakóhelye szerinti ill tékes lakónyilvántartókönyv vezetőjét felkeresni a személ igazolványa számában törté változás bevezetése végett.

Az 1/1954. (I. 9.), 3/1956. (V 28.) BM. rendeletek szeri szabálysértést követ el és 1962. évi 10. sz. tvr. 48. §. bekezdés alapján 3000 forint terjedhető pénzbírsággal sú ható az, aki személyi ig zolvánnyal nem rendelkezi vagy lejárt személyi igazolv nyát a megszabott határidő nem cseréli ki.

Miskolci városi és járá Rendőrkapitányság

Hetente két—két és fél fokkal növekszik a szőlő cukortartalma Tokaj-Hegyalján

Tokaj-Hegyalja szőlőskertjeiben az idei csapadékos, hűvös nyári időjárás hatására a peronoszpóra kétszer támadta meg a fürtöket. A védekezésre nagy erőket mozgósítottak és számos helyen hétszer, nyolcszor permeteztek, s ugyanannyiszor poroztak is. Ennek eredményeként a peronoszpóra fertőzése megállt. Tokaj-Hegyalján a termés ber közepéig eléri a 18—20 fokot. Ez pedig elegendő ahhoz, hogy a bogyókon megindduljon a nemes rothadás, az aszúsodás, ami további minőségjavulást eredményez. Ezért, ha az időjárás jobbra fordul, a szüretet csak november közepén kezdik meg.

ORSZÁGOS MAGYAR SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

A RÉGI KÉPTÁR OLASZ RÉSZÉNEK IDEIGLENES JEGYZÉKE

BUDAPEST, 1935

Szabados Gyula
nobrár

Szabad Művészet
1957. II. 508. l.

SZABADOS IGOR

Magyar Díjlap 37. évf. 59. sz. 2004.
dgn. 28. 14. e.

• 1 mondatban

• **Szabados Igor** Tájak-emberek című fotókiállítása ma délután hat órakor nyílik a Bank Centerben (Bp. V., Szabadság tér 7.), a tárlatot Réz András nyitja meg. *(mh)*

hogy mi pl. az a beri-beri, amit
amikor nem a kenyérről kérdezik,
akarják "megoldani", nem mondhat
kenyér mellé cukor méreg. A z z
e z t a kenyeret létrehozta, ugy
csak példa...

Én azt látom, hogy a világ rohan
telhetvén tőle, nagyot üt botjáv

HÍREK

— Dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök ünneplése. *Veszprémből* jelentik: Az *Actio Catholica* most tartotta nagyszabású értekezletét az ősi püspökvárosban, amelyen dr. *Hegyi* Árpád kormányfőtanácsos üdvözölte a megyéspüspököt abból az alkalomból, hogy *most tölti be püspökkészenteltetésének 20-ik évfordulóját.* Majd *Mihajlovics* kanonok, igazgató köszöntötte a megyéspüspököt, aki meghatva mondott köszönetet a meleg szavakért.

Rott Nándor.

— Konkurenst kapott a Nobel-díj. *Stockholmból* jelentik: Svédország egyik nagy iparmágnása, Axel *Wenner-Gren* új óriási alapítványt tett, amely a Nobel-alapítvánnyal is felveheti a versenyt. Wenner-Gren és felesége az új alapítványnak hatalmas vagyont jelentő részvényeket ajándékoztak, melyeknek *kamatjövedelme évenkint kerek egymillió svéd korona,* tehát körülbelül *egymillió pengő lesz.* A Wenner-Gren alapítvány *szociológiai, nemzetgazdasági, természettudományi és orvosi kutatások* előmozdítását célozza. Az alapítók a népbetegségekkel szemben akarják felvenni a harcot. Wenner-Gren már idáig is óriási összegeket áldozott a tudomány oltárán. Alig félév előtt *félmillió svéd koronát adományozott* az egyik stockholmi tudományos intézetnek biológiai kutatásokra.

— Egy rendőr bravúros nyomozása. Még augusztus 26-án történt, hogy a *Rákóczi út* és az *Alsórdősor* sarkán egy férfi tűzkövet árult. Az őrszemes rendőr tetten érte, igazolásra szólította fel, amelynek során kiderült, hogy a tűzkőárus: *Barta* József 22 éves hentessegéd. A rendőr elő akarta állítani a VII. kerületi kapitányságra, a hentessegéd azonban *dulakodni kezdett vele, megharapta a kezét.* Amikor a rendőr fájdalmában felkiáltott és egy pillanatra ééleresztette, futásnak eredt. Eltünt a járókelők között. A rendőr azóta *szabadnapjain folyton a harapós tűzkőárus nyomát kereste.* Sikerült megállapítania, hogy valahol a *Tisza Kálmán tér* környékén lakik. Végigjárta a környékbeli házakat, így jutott el a *Tisza Kálmán tér* 3. számú házba, ahol gyanus lett neki az egyik lakó, *Buják* József. Tegnap reggel megint lesben állt a *Tisza Kálmán téri* ház kapujában. Egyszer csak közölte vele a házmester, hogy jön Buják. A rendőr a tűzkőárus hentessegédet ismerte fel Bujákban. Előugrott a kapu alól, ártalmatlanná tette és előállította a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy az álnevet használó hentessegéd már kétszer volt büntetve, azonkívül rendőri felügyelet alatt áll. Letartóztatták.

— Halál egy szem dió miatt. Halálos gyermekszerencsétlenség lett a vége Pápán egy szem dió körül támadt gyermekveszekedésnek. *Kocsis* Károly pápai földműves Ferenc nevű kilencéves fia az esti órákban a Somlói úton *diót majszolt.* Az éppen arra menő játszótársa, a tizenegyéves *Hoffmann* Károly kért a kisfiu diójából, a dióért veszekedés támadt köztük, melynek során a tizenegyéves *Hoffmann* Károly *egyetlen ökölcsapással* mellbevágta a kis Kocsis Ferencet, aki egy nagy sóhajtással összerogyott és meghalt.

— Kitüntetés. A kormányzó *Rónai* Miklósnak, a Belvárosi kávéház tulajdonosának, átlagon felüli háborús teljesítménye elismeréseképpen az emléklappal ellátott századosi rendfokozatot adományozta.

Penziós ellátás
Svábhegyi Szanatóriumban
P 16.—

— Három elvált feleség dönt a negyedik tartásdíjáról. *Newyorkból jelentik: Amerika egyik legismertebb és leghirhedtebb milliomosa, Tommy Manville, az aszbesztkirály, akinek szerelmeiről, házasságairól, barátnőiről, botrányairól köteteket írtak már össze az amerikai lapok. Manville most válik negyedik feleségétől, Marcelle Edwardstól. Bőkezűen gondoskodott idáig is minden régi feleségéről és egyiknek sem volt oka panaszkodni amiatt, hogy a csapodár fiatal milliomos elhagyta őket. Tommy Manville gavallér akart lenni negyedik feleségével szemben is és kerek egymillió dollár fájdalomdíjat ajánlott fel az asszonynak. Alkalmasint minden rendben lett volna, ha az aszbesztkirály három előző felesége nem lázadt volna fel a bőkezűség ellen. Tiltakozásukat jelentették be, mire Manville arra a nagyszerű gondolatra jutott, hogy három előző feleségére bízta a negyedik feleségnek adandó végkielégítés összegének megállapítását. Ők fogják megállapítani ezek után, hogy mi az értéke az asztbesztkirálynak válás szempontjából. Amikor egy amerikai ujságíró megkérdezte tőle, hogy mit szólana, ha előző feleségei a fájdalomdíjat kétmillió dollárban állapítanák meg, Manville mosolyogva válaszolt: »Istenem, az emberek még mindig vásárolnak aszbesztet!«*

— Értékes függönyök és szőnyegek különleges tisztítója: Kulcsár és Huppert.

— Postautalvány a szeptember 15-én lejáró előfizetésekhez. Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük szeptember 15-én lejár, ma postautalványt mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

— Orvosi hír. Dr. *Mandel* Andor kórházi főorvos szabadságáról visszaérkezett. Rendel: VI., Nagymező u. 45. T.: 11—21—79.

Dr. *Urbach* Miklós fogorvos újra rendel, IV., Váci ucca 7.

Dr. *Perint* Jenő főorvos szabadságáról hazaérkezett, fog- és szájbetegeknek ismét rendel, Andrássy út 20. Telefon: 117—358.

Dr. *Temesváry* Miklós, a Weiss Alice kórház főorvosa hazaérkezett és újból rendel. VI., Benczur ucca 48. Tel.: 111—180.

— A férfihajat konzerválja az orvosi utasítással ellátott Dr. med. László V.-féle Hajápolókészítmények és Hajszappanok. Egyedárusítás: Múzeum-patika, IV., Kossuth Lajos ucca 22.

x Kékes Szálló, 1000 m, magaslati gyógyhely

x Száznyolcvanszor tisztíthatja fogait a fogorvosok által is elismert *Automenth* száraz fogkrémporral. Ára csupán 90 fillér. Mindenütt kapható.

x Nőnek az igények, szerencsére a technika lépést tart az állandóan növekvő igényekkel. Minden rádiózó leghőbb vágya: Bécs, eddig csak a nagy sokcsöves szuperkészülékkel volt vehető, az új EKA 218 készülék, annak dacára, hogy csak 2+1 csöves, még ezt a nehezen vehető állomást is behozza. Egyébként is úgy működik, mint egy szuperkészülék, csak egy gombot kell kezelni és sorra jönnek a külföldi adóállomások.

x Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél, a tápcsatorna tartalmát reggel felkeléskor egy pohár természetes *»Ferenc József«* keserűvíz csakhamar felhigítja és levezeti s az emésztőszervek további működését hathatósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

Előadások a takarékos főzésről és sütésről

Budapest Székesfőváros Gázművei felhívja a házi asszonyok figyelmét, hogy közkedvelt bemutatóelőadásait a nyári szünet után szeptember 10-től kezdve minden kedden és pénteken délután 5 órakor tartja VI., Vilmos császár út 3, I. emeleti előadótermében.

Belépés, ruhatár díjtalan!

— Még mindig nem tisztázódott a rejtélyes győri fiatalember ügye. A Győrött elfogott titokzatos fiatalember ügye, amelyről *Az Est* beszámolt, még ma sem tisztázódott. A rendőrbíró tegnap egyelőre 6 napra ítélte el ifj. *Fülöp* Jánost *tiltott fegyverviselésért.* Hogy miért jött Győrbe, az a kihallgatása során sem derült ki. A rendőrség tovább kutat politikai multja iránt, miután a nála talált iratok élénk politikai tevékenységről tanuskodnak.

Asszonyom

bizonyára Önt is érdekli:

hogy Budapesten 11—12 fillér a tojás ára és mégis tárgyalásokat folytatnak 25.000 láda meszes tojás kiszállítására Angliába. A külföldre szállított meszes tojást külön megjelölik, míg az itthon árusított meszes tojást az »élőstermelők« lemossák, bezsírozzák és mint friss tojást árusítják;

hogy befőzni való, kemény szilvát ma hiába kerestek a nagyvásártelepen, mert csak túlérett, lekvárnak való szilvát árusítottak;

hogy az őszibarackból is csak konzerválni való áru van. Szép, nem túlérett őszibarack már kevés van a piacon;

hogy megjelent már a piacon a zsákos füge is, amely nem olyan szép ugyan, mint a koszorús füge, de sokkal ízesebb. Kilója 60—115 fillér a nagyvásártelepen.

— Képpárbaj. *Kalocsáról* jelenti tudósítónk: *Tass* községben *Váczi* József és *Tarti* János gazdalegények már évek óta gyűlölködő viszonyban voltak egymással, mert Váczi súlyosan összeszurkálta Tartit, akit sokáig ápoltak a kórházban. Ezt nem tudta elfelejteni Váczinak Tarti. A vendéglőben találkozott most össze a két haragos, ahol szóváltás után Váczi pofonütötte Tartit, aki két ránott és azzal rohant Váczira, aki szintén kést húzott elő. A két haragos *formális képpárbajt* vívott egymással s ennek során Tarti többször belemártotta kését Vácziba, aki olyan súlyosan sérült, hogy *haldokolva vitték kórházba.* Tarti a véres képpárbaj után *önként jelentkezett a csendőrségen.*

— Gyászrovat. *Haasz* Adolf félévszázadon át volt önálló kereskedő Jászberényben elhúnyt.

x Velencei Tintoretto kiállítás. A Tintoretto kiállítás a közönség és kritika nagy tetszésével találkozott, a város híres fia ünneplésére a Palazzo Pesaro és a Souola di S. Rocco termeiben a művész leghíresebb műveit összehordta. Ezen két helyen áttekinthető a mesternek összes főművei, amelyhez Velence összes templomai: S. Giorgio Maggiore, S. Lazaro dei Mendicanti, Santa Maria del Rosario, Santo Stefano gyönyörű képeinek átadásával hozzájárultak. A Doge palota, a kir. képtár és a Ca D'Oro további mesterművekkel járultak hozzá. Ezenkívül Olaszország városai: Brescia, Firenze (Pitti galéria és a galéria degli Uffizi), Milánó (Brera és Cantello Sforzesco), Róma (galéria Colonna és galéria Corsini) küldötték el képeiket. De még a külföldi múzeumok is a kiállítás jelentőségét felismerve elküldötték kincseiket: a berlini múzeumok, a lyoni múzeumok, a müncheni Pinakothek, a párizsi Louvreés, a bécsi Galeria és így tényleg az »egész Tintoretto« együtt van.

— Múzeumi alapítvány lett a költő reménytelen szerelméből. *Debrecenből* jelentik: *Lévay* József, a néhány év előtt elhúnyt nagy költő, *1849-ben* Debrecenben tartózkodott a kormánnyal. *Itt szerelmes lett Pápay Zsuzsikába,* akihez sok szép verset írt, de a *nevét* még az önéletrajzában sem árulta el. A szép Zsuzsikát egy *Józsa* nevű honvédszázadoshoz adták, aki később *Kúnhegyesen* lett adótiszt. Leánya, özvegy *Szilassy* Kálmánné, most is ott él. A debreceni *Déri múzeum* igazgatója, dr. *Sőregi* János, több tanulmányban ismertette *Lévay József debreceni szerelmének történetét.* Özvegy *Szilassyné* ezekután a múzeumnak ajándékozta *édesanyja relikviáit,* most pedig Debrecen városánál *huszonötezer pengő értékű múzeumi alapítványt* létesített. Az alapítvány özvegy *Szilassyné* föld- és házbirtokából, valamint azok berendezéséből áll, amit az alapító halála után a múzeum részére kötött le.

— Ifj. Horthy Miklós a MFTR igazgatósági tagja. A Magyar Királyi Duna Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságának kérelme alapján a cégbíróság elrendelte annak a bejegyzését, hogy a cégnél ifj. *Horthy* Miklós igazgatósági tag lett.

— Gyengén sikerült a debreceni hidivásár. *Debrecenből* jelentik: *Nagyon gyengén sikerült az idei hidivásár. Tavaly 4000 pengőnél több helypénzt szedett be a város, az idén csak 700-at. Felhajtottak 256 lovat, ebből gazdát cserélt 95, 560 szarvasmarhát, elkelt 216, 3431 juhot, eladtak 1151-et.*

Csodálatosképpen az idegenek is elmaradtak a hidivásárról az idén. Mindössze 7—8 gépkocsi táborozott a csárda mellett, ezek is inkább debreceni kocsik voltak. A nemzetközi forgalmat csak *Bedaux* mérnök, a windsori herceg jóbarátja, a stockholmi rádió riportere és egy norvég nász-utaspár képviselte. *Bedaux* mérnök sem a hidivásár kedvéért jött el: *helyszini szemlét tartott, a windsori herceg vadászni és horgászni fog a Hortobágyon, ahova a késő őszi nagy vadászatokra is visszavárják.* A mérnök debreceni henteskülönlegességeket rendelt a hortobágyi csárdában a borsodivánkai vendégek számára.

Az idei hidivásár zsidóünnepre esett, a zsidó kereskedők így nem jöttek el a vásárra, ez is nagyban hozzájárult a [illegible]let gyengeségéhez.

— Karján a kisgyermekével a robogó vonat elé vetette magát egy 23 éves asszony. *Sátoraljaujhelyről* jelentik: A sátoraljaujhely—budapesti személyvonat a bodrogkereszturi állomás közelében halálra gázolta *Képes* Elekné 23 éves bodrogkereszturi asszonyt és ennek egyéves gyermekét. A szerencsétlen asszony karján a gyermekével a vonat elé vetette magát. A vonatvezető észre sem vette, amikor a gázolás történt.

— Masaryk kezelőorvosa a volt elnök betegségéről. *Prágából* jelentik: Dr. *Maixner, Masaryk* volt elnök kezelő-orvosa, a *Csehszlovák Távirati Irodának* adott nyilatkozatában kijelentette, hogy *Masaryk* állapota általában *tartósan javul.* Az orvos reméli, hogy a beteg egészsége rövid idő alatt teljesen helyre fog állni.

EGY EMBER ÉLETE NYOMTATVÁNYOKBÓL

A MŰCSARNOK SZENZÁCIÓS KIÁLLÍTÁSÁN

SZEPTEMBER 15-IG

VITÉZI TELKEKET OSZTOTTAK TEGNAP A ZUGLÓBAN

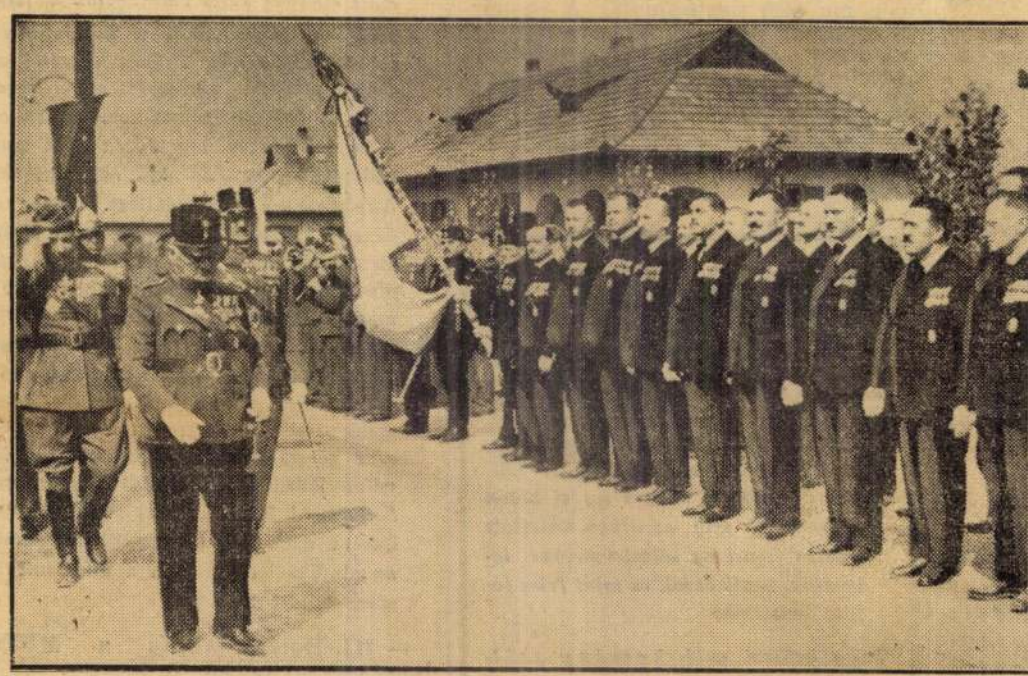

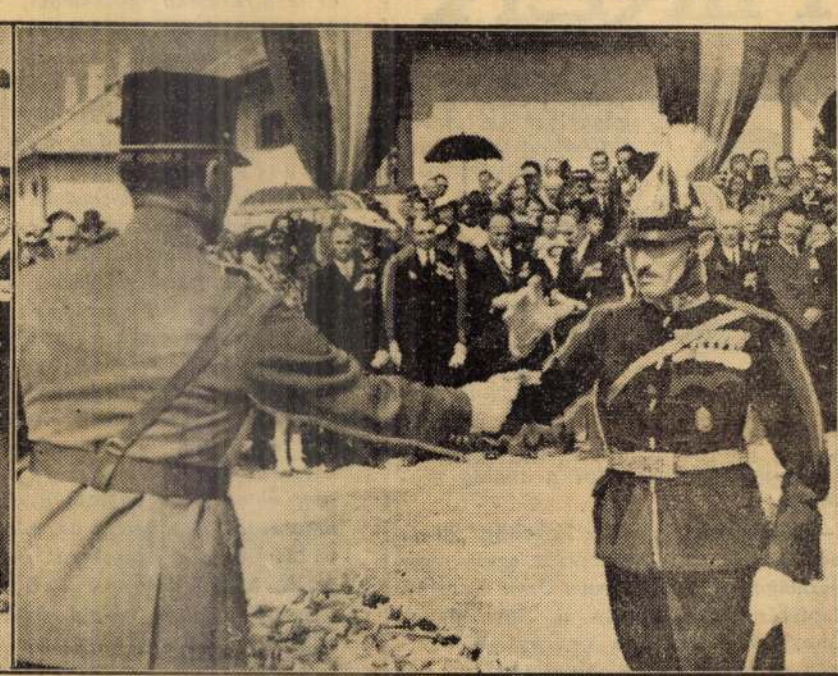

A BALOLDALI KÉPEN VITÉZ HELLEBRONTH ANTAL TÁBORNOK ELLÉP A VITÉZEK ARCVONALA ELŐTT, A JOBBOLDALIN VITÉZ FÖRDŐS SÁNDOR LOVASRENDŐR ÁTVESZI AZ ADOMÁNYOZÁST JELKÉPEZŐ FÖLDESZACSKÓT

Ma Cortina d'Ampezzóban pihen, holnap hazafelé indul Horthy Miklós és neje

A főméltóságú asszony virágai két magyar hős sírján

Cortina d'Ampezzo, szeptember 9 (Az Est kiküldött munkatársának telefonjelentése)

A csodálatos Rivából szerdán reggel tíz óra után indult el *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzója és felesége a túra legszebb részére: *a Dolomitokon át Cortina d'Ampezzo felé.*

A rivai hotel igazgatója gyönyörű virágcsokorral kedveskedett a főméltóságú asszonynak és az autó elindult Torbola irányába. Roveretóban, ebben a régi, kedves városkában a hősök emlékharangja mellett lassított a kocsi. Ezt az emlékművet egy idős olasz pap 28 országban összegyűjtött adományokból építtette, hogy megörökítse vele a háború hősi halottainak emlékét.

— Ime, itt van az a híres harang, — mondotta a főméltóságú asszony — amelynek hangjaihoz sok magyar szülő is idezarándokol imádkozni elesett fiáért.

A kormányzóné ezeket az ősz olasz papnak mondja, aki ott áll előttük megindultan és mélységes tisztelettel, hódolattal köszönti Magyarország kormányzóját.

Trento következik, majd Bolzano, Canazei s 2100 méter magasan a pordói hágó.

Itt megállt a kormányzó kocsija, a főméltóságú pár kiszállt és megállt egy sziklába illesztett márvány emléktábla előtt, amelyen ez volt a felírás: »1900—1909 között tervezték és építették a Dolomit utat Vittorio del Lago és Alfredo Riccabona, Italia mérnökei. Nagyszerű munkájukat megörökítendő helyeztetett el ide ez az emlékmű 1930 augusztus 31-én.«

Szemben pedig *egy régi katonai temető* egyszerű sírjai, egyforma fejfái sorakoznak. Középen vörös fenyőkből faragott nagy feszület áll.

(Itt találkozott *Az Est* kiküldött munkatársának autója a főméltóságú pár autójaival.) Horthy Miklós kormányzó és neje *Brunswik* alezredessel belépett a kis katonai temető fekete vaskapuján. Az első sornál meglepetten áll meg a kormányzó egy fejfa előtt, amelyen ez a felírás:

CINEGE RUDOLF
XI. Inf. Reg.
1915: XI. 22.

És a fejfa piros-fehér-zöld zászlócskával van körülfonva.

Magyar katona, itt a Pordói hágón, 2300 méter magasságban... És a harmadik sorban egy másik:

PAUL HAVAS
Hier ruht im Gott
1916. III. 9.

Hogy ki volt, milyen ezredben szolgált, tiszt volt-e vagy közlegény, az nem áll a fejfán, ezt már nem lehet megállapítani.

Brunswik alezredes az autóhoz siet, **a főméltóságú asszony Rivában kapott virágcsokrát hozza és a magyar államfő a csokor legszebb virágait mély meghatottsággal helyezi le a két magyar katona sírjára.**

A kis vaskapu előtt öreg vak embertől havasi gyopárt vesz a főméltóságú asszony...

És tovább megy az autó a bíborfényben égő Dolomitok között. A Col di Lana látszik már a nagy harcok idején felrobbantott hegy gerincével. Itt még megvannak az irtózatos ágyútűz nyomai, hatalmas kavernák, házromok, kiszakított erdőrészek. Mögötte a Toffana-csoport páratlan száztornyú, csipkés, díszletszerű Dolomit-alakulata.

Hat órára jár az idő, mikor Horthy Miklós kormányzó és felesége megérkezik Cortina d'Ampezzóba. A szállodában pompázó virágcsokorral díszítették fel a magyar államfő és hitvesének lakosztályát. Horthy kormányzó és a főméltóságú asszony olyan frissek voltak, annyira nem érezték a hosszú és nehéz túra fáradtságát, hogy alighogy lerázták magukról az út porát, máris sétára indultak a csodálatos alkonyatban.

Napszállta után félórával a magas vendégek *már estélyi ruhában jelennek meg a vacsoránál.* Az egyik sarokasztalnál foglalnak helyet, diné után pedig feketekávéjukat a vörös szalónban fogyasztják el. Tíz óra tájban vonult vissza a kormányzói pár.

Ma teljes pihenés, séták, esetleg rövid kirándulások Cortinában, *holnap pedig végetér az olaszországi tartózkodás;* Magyarország kormányzója és felesége Ausztrián át hazafelé indul.

Dr. Vásárhelyi Ferenc

Házat kapott 58 budapesti vitéz

— Az Est tudósítójától —

Kisasszony napján délelőtt a Vitézi Rend felavatta azt az újabb ötvennyolc házat, amelyek a székesfőváros által felajánlott telkeken épültek a zuglói Vitéz Horthy Miklós Kertvárosban és Óbudán. Horthy Miklós kormányzó távollétében az államfő képviselője, vitéz tiszabeői *Hellebronth* Antal nyugalmazott tüzérségi tábornok jelent meg az ünnepségen. A kormányzó képviselőjét vitéz *Barcza* László tábornok, a budapesti Vitéz Szék kapitánya és vitéz *Nemessányi* Zoltán ezredes fogadta.

Az ünnepségen megjelentek még vitéz *Igmándy-Hegyessy* Géza testőrtábornok, vitéz *Szinay* Béla nyugalmazott altábornagy vitézi törzskapitányok, továbbá vitéz *Ráczvay* Imre, vitéz *Horváth* Gyula, vitéz *Somogyi* Imre tábornokok, a felsőház képviseletében gróf *Khuen-Héderváry* Károly, a képviselőház részéről vitéz *Kenyeres* János, a főváros képviseletében *Szendy* Károly polgármester és még sokan mások.

Hellebronth tábornok ünnepi beszédében hangoztatta, hogy

a Vitézi Szék nemcsak a tanyákon és pusztákon élő vitézek sorsát viseli szívén, hanem törődik az ország fővárosában élő vitézekkel is.

Ezután *Szendy* Károly polgármester mondott beszédet, majd vitéz *Lipcsey* Márton tábornok-törzskapitány egyenként maga elé szólította a vitézeket és átadta nekik a földjükből vett rögöt és a házuk kulcsát tartalmazó címeres zacskót.

A megadományozott vitézek között van *Garamszeghy* Sándor, a Nemzeti Színház örökös tagja, *Hefty* Frigyes háromszoros aranyéremmel kitüntetett háborús pilóta, *Szabados* István szobrászművész; rajtuk kívül még ötvenöt sokgyermekes, szépen dekorált vitéz kapott házat és telket.

Kizárólagos joggal egész Budapesten!
NICSEVO
Hősök a tenger alatt! • Harry Baur grandiózus alakítása. Mától: ELIT

HOLNAP, PÉNTEKEN NYIT a fényesen újjávarázsolt
ETOILE DANCING BAR (Tőzsde palota)
KALMÁR 5-tagú jazz
ZSOLT MAGDA a szezón meglepetése,
LÁSZLÓ KLÁRI, ANNIE GLYNNE, VIDOS JENŐ humorista.
TÁNC 3 óráig Vasár- és ünnepnap műsoros 5 ÓRAI TEA

Az

ág. h. ev. tiszai kerület

nyiregyházai

Tanitóképezdéjének

Értesitvénye

az 18⁶⁶/₆₇-iki tanévről

kiadta

Bánhegyi István

igazgató-tanár.

Nyiregyházán,

Nyomatott Dobay Sándornál.

MDCCCLXVII.

korlókertet minden haszonvételével együtt.

Végül röviden tekintsük át azt is: hogyan alakult a későbbiekben a tanítóképzés Nyíregyházán. Csak jó fél évszázaddal később, közvetlenül a háború kitörése előtt, 1914-ben nyílt meg egy állami fiútanítóképző igen nehéz elhelyezési, fenntartási körülmények között. Csak 1925-ben kapnak megfelelő épületet a Széchenyi utca 6. sz. alatt, itt — immáron négy évtizede a Kölcsey gimnázium működik. Az 1928-ban, a református Kálvineum iskolahálózatban indult leány tanítóképző a Bethlen–Búza utca sarkán nyílt meg, ide vonták össze immár koedukált formában a képzést, hároméves, felsőfokú tanítóképző elnevezéssel. Majd, az 1965-ben megnyílt tanárképző főiskolával 1970-ben végrehajtott fúzió következtében, azóta a Sóstói úti kampuszon folyik együtt az általános iskolai tanító- és tanárképzés. Ezt a formát már mindenki így ismeri.

A most 150 éve alapított intézmény emlékét pedig szemléletesen őrzi az az emléktábla, amely nemrég, október 15-én került a Kodály Zoltánról elnevezett iskola falára.

obel-díjas

anarchista véletlen halála" (1970), amely az olaszországi, jobboldali pokolgépes merényletek 1969-es sorozatával kapcsolatban íródott, s egy kihallgatás közben a rendőrség ablakából kizuhant vasutas igaz történetén alapul. Ezt a darabot a Reuter szerint azóta is a világ minden táján játsszák, s számtalan egyetemista tanulta, valamint adta elő színjátszó körökben. „Az ördög csecsekkel" című legutóbbi alkotását — a hetvenediket — augusztusban mutatták be.

Tavaly Fo agyvérzést szenvedett, amely egyik szemére szinte vakká tette, de változatlanul szerepel mind színházában, mind az olasz televízióban. (MTI)

AZ IRODALMI NOBEL-DÍJASOK 1975 ÓTA

1975 – Eugenio Montale (Olaszország)
1976 – Saul Bellow (USA)
1977 – Vincente Aleixandre (Spanyolország)
1978 – Isaac Bashevis Singer (USA)
1979 – Odisszeasz Elitisz (Görögország)
1980 – Czeslaw Milosz (USA)
1981 – Elias Canetti (Nagy-Britannia)
1982 – Gabriel Garcia Marquez (Columbia)
1983 – William Golding (Nagy-Britannia)
1984 – Jaroslav Seifert (Csehszlovákia)
1985 – Claude Simon (Franciaország)
1986 – Wole Soyinka (Nigéria)
1987 – Joseph Brodsky (USA)
1988 – Nagib Mahfuz (Egyiptom)
1989 – Camilo José Cela (Spanyolország)
1990 – Octavio Paz (Mexiko)
1991 – Nadine Gordimer (Dél-Afrika)
1992 – Derek Walcott (Trinidad)
1993 – Toni Morrison (USA)
1994 – Kenzaburo Oe (Japán)
1995 – Seamus Heaney (Írország)
1996 – Wisława Szymborska (Lengyelország)
1997 – Dario Fo (Olaszország)

SZABADOS ISTVÁN

Vulk – Magyarország

1997. 10. 25.

TÁRLAT

Kárpáti grafikák

Délután

Szabados István tősgyökeres kisvárdai, több, mint két évtizede pedagógusként dolgozik. Hosszabb ideje készít grafikákat, foglalkozik fafaragással, egy éve pedig nagyobb méretű akvarellekkel próbálkozik. Munkáinak témái erősen kötődnek a szülőföldhöz, az ember és a természet örök egymásrautaltságához, szívesen örökíti meg rajzain a múlt emlékeit. Erdély szép tájai is foglalkoztatják. A nyáron bejárta az Északkeleti Kárpátokat, ami számos új művet ihletett. Ezek legjava és a korábbiak válogatása látható most a vásárosnaményi művelődési központban. Az alábbi grafikák Erdélyben készültek.

Székely temető

Suhatagi délután

Útszéli feszület

SZABADOS JÁNOS

Rendőrök nyári finise

Idén százhárom tiltott helyen várakozó autót szállíttattak el a kaposvári rendőrök. A járőrök különösen augusztustól aktivizálták magukat. Addig ugyanis fél év alatt negyvenegy tilosban álló autó került kényszerűen az autómentőre, augusztustól tegnapig viszont hatvankét autó ellen intézkedtek a rendőrök. A tulajdonosok valamivel több mint hatezer forintért válthatják ki járműveiket a Raktár utcában. Az illetékesek egyelőre csak a belvárosi utcákból szállíttatják el az autókat és ott is csak a legrenitensebb szabálytalankodókat várja kellemetlen meglepetés.

Válogatás negyven év munkáiból

A szülőföld ihlette

Szabados János Munkácsy-díjas festőművész hatvan éves. A kaposvári születésű művész alkotásaiból életmű-kiállítás nyílik a Vaszary-Képtárban.

— Milyen képeket választott a kiállításra?

— Azokból a munkákból próbáltam válogatni, amely a műteremben elérhetők. Nem is igazán szeretem a életmű kifejezést: sok képet itt és most nem mutathatok meg. Az az érzésem, mindegy, hogy mit szeretnék, negyven év nagyon hosszú idő. Múzeumokban és magángyűjteményekben van több képem szerte az országban, ezeket bonyolult és költséges lett volna most egy helyre gyűjteni. Nem tudom megmutatni azokat a munkákat sem, amelyek állami megrendelésre készültek.

— Melyik stílusirányzatot kedveli?

— A stílusok sosem érdekeltek. A formavilágot tekintve racionalista vagyok, de a festészet valahol egy kicsit költészet is: lelke van. Akkor vagyok igazán boldog, ha sikerül visszaadni egy képen a mondanivaló légkörét, szféráját. Ez is egyfajta minőség. A kritika folytonosságot és stílust követel a művészektől, szerintem sokkal értékesebb az az alkotás, amelyben intelligencia van és nem stílus. A képek különbözők, de mindegyik elindul valahonnan és vezet valahová. Tartalmukban is van lépték, ezért egységesek.

— Negyven évet ölelnek fel a festmények. Mi a legkedvesebb múzsája?

— Kaposváron születtem, azt mondhatom hogy egész pályafutásom szíve ez a szülőföld. Hatan voltunk testvérek. Én maradtam, pedig '56-ban az összes barátom nyugatra ment. Azt szeretném most megmutatni, hogy miért nem mentem el. Mindig szerettem volna a széles horizontot pásztázni, tág látóhatárból táplálkozni. A '70-es években még nem ismertünk olyan kifacsart szavakat, mint globalizáció. De akkor is éppúgy tudtuk, hogy ez is egy darab Európa. Kaposvárnak igen gazdag kulturális hagyományai vannak és itt is van miből ihletet meríteni. De emellett kell hogy legyen bennem alkotásvágy, ez egyfajta belső szakmai igény.

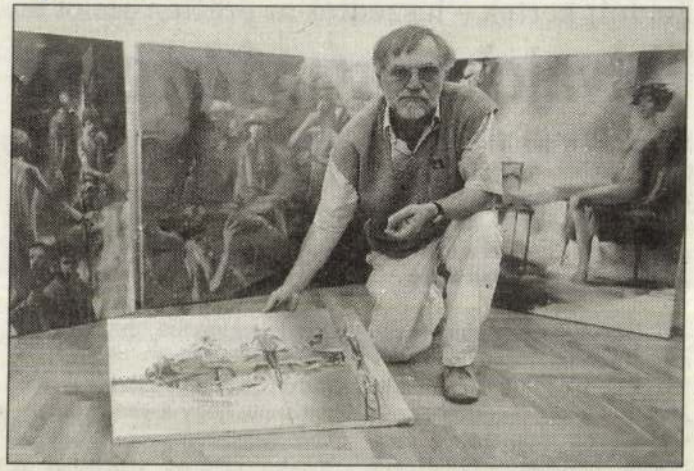

Szabados János: A festészet is költészet FOTÓ: KIRÁLY J. BÉLA

— Lehet-e ma igazi művészetpártolókat találni?

— Sokkal zártabbá vált a mai világ, mint ahogyan azt korábban sejtettük. A művészek most abban a helyzetben vannak, hogy kilincselniük kell. Idegesít, ha mobiltelefonon beszél a vállalkozó, miközben egy futó pillantással kiválaszt egy képet. Ha nincs a gazdagoknak igénye a művészetre, akkor csak ők lesznek szegényebbek. **Mák Péter**

Feldúlt kertek – leszedték az éretlen szőlőt is

Tolvajok a kónyi hegyen

Elkeseredett gazdák kopogtattak az ötvöskónyi önkormányzat ajtaján. S panaszolták: tolvajok tarolják le kertjeiket, mázsaszám viszik el a termést. Több cigányt is tetten értek.

– A faluval határos kónyi hegy nagy részét nagyatádi hobbikerttulajdonosok művelik – mondta *Mikola Vilmos* polgármester –, sok falubeli is itt termeli meg, családi birtokán a zöldséget, gyümölcsöt. A panaszosok elmondták, hogy a tolvajok leginkább a konyhai veteményeket dézsmálják meg. Leverik a fáról az almát, s még az éretlen szőlőt is kosárszám viszik. Volt akinek a gyümölcsöséből mintegy hatvan mázsa almát loptak el. A hegyen nincs csősz, s nem szervezték meg a hegyközséget sem. Hogy tud-e segíteni a gazdák gondján az önkormányzat?

– A kertek fosztogatását igyekszünk megakadályozni, ehhez kértük a két cigányszervezet segítségét is – mondta a polgármester. *Bogdán József*, a kónyi regionális és *Somogyi Sándorné*, az ötvöskónyi cigányszervezet elnöke is egyetértett azzal, hogy a vandál pusztítást megszüntessék – nehogy minden cigányt vádoljanak a néhány tolvaj család miatt. Önkéntes megfigyelői csoportot szerveztek a romák, s tetten értek néhány elkövetőt. Két tolvaj ellen máris büntetőeljárást kezdeményezett az önkormányzat.

Az ötvöskónyi polgármester elmondta azt is: az önkormányzat segít a gazdáknak egy civil szervezet megalakításában is. **N. I.**

Matus Jenő szerelő egy csatlakozást köt be FOTÓ: SIMONNÉ

Gázkazánok a házak fűtésére, csatlakozás huszonkét utcában

Épül a vezeték Somogyszobon

Befejezéséhez közeledik Somogyszobon a földgázvezeték kiépítése. A 27 utca közül huszonkettőben már lefektették a vezetéket és elkészítették a házakig a csatlakozókat; jól dolgoznak a kivitelező Kögáz Kanizsa Épszer kft-nek az alvállalkozói is.

– Csaknem négyszázötven épületben fűthetnek az ősztől gázzal, ha a lakossági igénylőkhöz számítjuk a közületi fogyasztókat is – mondta *Friedrich József* somogyszobi polgármester. – Jól haladnak a munkákkal, kisebb kényelmetlenségeket leszámítva nem volt fennakadás a közlekedésben sem. A lakosság megérti a bevezetéssel együttjáró nehézséget. A beruházás előrehaladtával többen is jelentkeztek még, hogy bevezettetnék otthonukba a gázt. Nekik viszont már csak a március utáni, 97 és fél ezer forintra emelt áron végzik el a bekötést.

A somogyszobi lakosok sokáig vártak a korszerű fűtési lehetőségre. Akad azonban olyan család is, amely csak később tudja beszerezni a fűtőberendezést. Nagyon örül a gáznak *Harmath Józsefné* óvónő is: – Nemrég bővítettük a lakást, s a szigetelés után következik a bevezetés, ehhez már több berendezést is megvettünk.

– Nálunk már itt a falon van a gáz, de várnunk kell – mondta *Kuzma Józsefné* a Petőfi utcában. – Ha összejön a pénz, a központi fűtésre gázkazánt kötünk. Ez legalább 160 ezer forintos költség lesz.

– Már korábban is megépíthették volna a gázvezetéket – ez *Pavlovicsné Kovács Magdolna* óvónő véleménye. – Mindenképpen beköttetjük a gázt a központi padlófűtésre.

Nagy Józsefné szerint is nagy segítség ez, de mint mondta, ők sajnos, nem tudják bevezetni.

– Nekünk is van központi fűtésünk – mondta *Bánkuti Pálné* a Béke közben. – Ide még nem értek el az építők; mindenképpen bevezettetjük. **(Németh)**

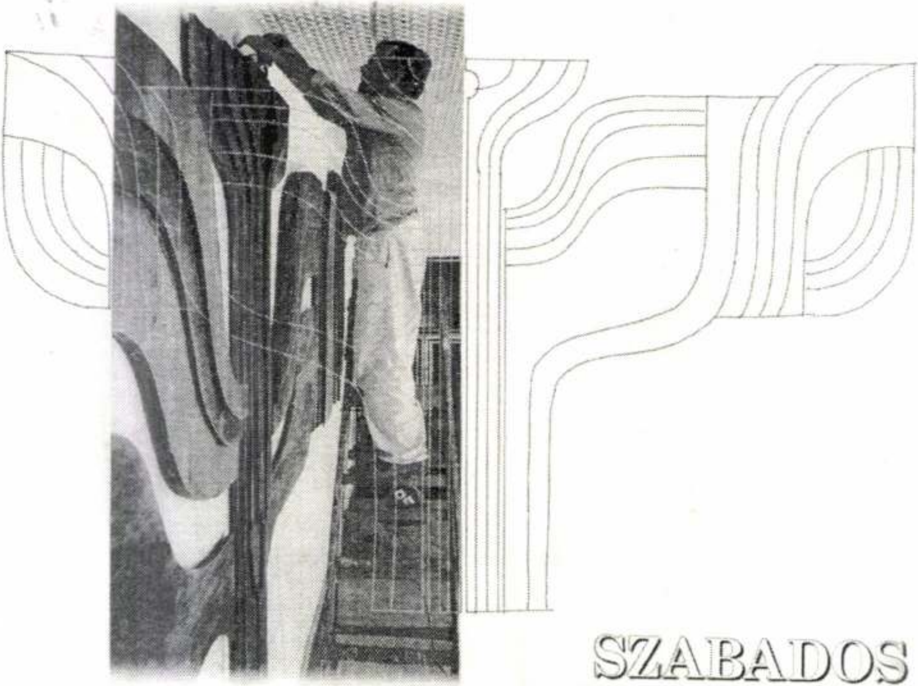

SZABADOS

A Nagyatádi Művelődési Ház
és Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep
tisztelettel meghívja Önt

SZABADOS JÁNOS

Munkácsy-díjas festőművész
kiállításának megnyitójára
a Művelődési Ház kiállítótermébe.

1997. november 28-án 17 órakor
a kiállítást megnyitja:

ORMAI ISTVÁN
Nagyatád város polgármestere.

Ezt követően a művész beszél munkásságáról és Nagyatádhoz fűződő kapcsolatairól.

A kiállítás megtekinthető
1998. január 4-éig.

Faplasztika. 1993., pácolt hársfa, 360x700 cm. 2. sz. Általános Iskola, Nagyatád

1997.11.24.

Új Művészet Szerkesztősége
BUDAPEST
Báthori u. 10

1054

Szabados János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
Kaposvár

1970 JUN 7-1.

1021

Ünnepek Somogyban

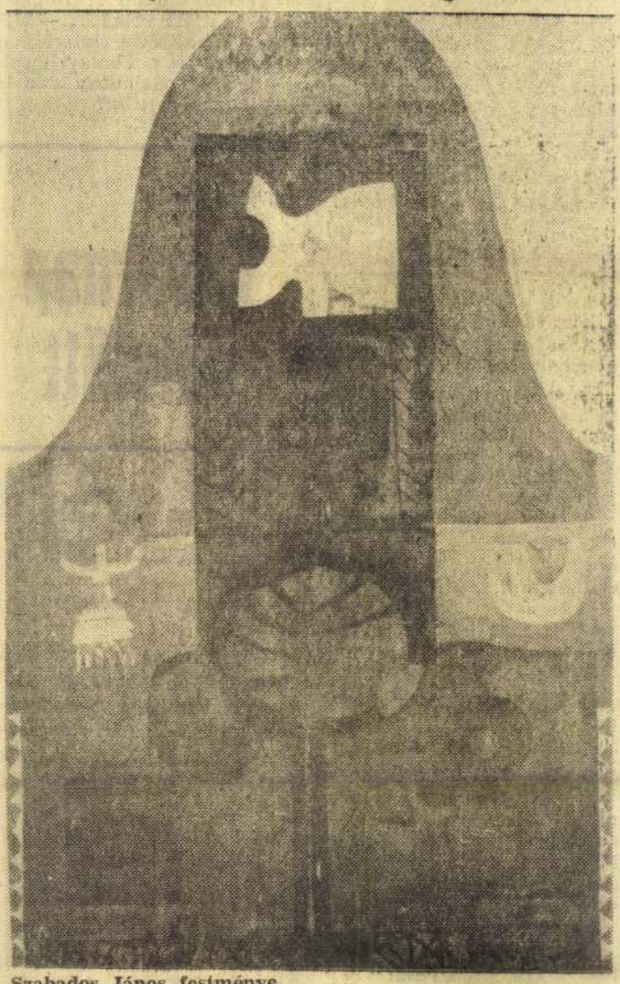

Szabados János festménye.
(A megyei képzőművészeti tárlat anyagából)

A KOMÉDIÁS

Weeber Klára plakettje.
(A megyei képzőművészeti tárlat anyagából)

F

ta-

ezöb e

lko-

kosztü

már

kával

. —

— Szervusz! — mondta fakó hangon az asszony.

— Szervusz, kedves! Vártalak már... Gyere! — Előzékenyen kitárta előtte a szobaajtót, odébb mozdította a fotelt. — Tessék, foglalj helyet!... Iszol valamit?

— Köszönöm, nem kérek!

— Cigarettát?

— Azt esetleg.

Rágyújtottak. A férfi állva maradt, az ablakhoz sétált, s a könnyű függönyön át lenézett az emeletről. Rendkívül nyugodtnak látszott.

Felesége körülnézett az ismerős lakásban. Ma tíz éve költöztek ide, s tegnap múlt hat hete, hogy utoljára itt járt. Feszültsége lassanként felengedett.

A férfi is leült a feleségével szemben, és hosszan az arcába nézett. Az asszony csodálkozott, miért nem bírja elviselni a férfi tekintetét. Zavartan matatott a táskájában.

— A kislány?

— Jól van. Anyura hagytam...

— Elhozhattad volna.

— Minek?... Felesleges.

— Igazad van. Jobb, hogy nem hoztad magaddal — mondta a férfi, és felállt. — Mégiscsak öntök egy kis italt. Jó konyakom van. A kedvenced. — Töltött. — Szervusz!

— Köszönöm, nem kérek!

— Ugyan már, ne kínáltasd magad! Szervusz!

Ittak. Fenékig ürítették a poharat. Újabb cigarettára gyújtottak. Halványkék füst szállt felfelé. Az asszony tekintete a füst után kalandozott.

— Tudod miért hivattalak?

— Tudom — felelte az asszony.

— Helyes. Gondoltam, ne menjünk oda készületlenül. Szépen megbeszéljük a dolgainkat, megegyezünk, megosztozunk. Azt hiszem, neked is, nekem is kényelmesebb így, mint a bíróság előtt...

— Igen... Hogyne, természetesen...

— Minden, ami a lakásban van, közös szerzemény.

Az asszony bólintott.

— Megadom neked azt a lehetőséget és előnyt, hogy kiválaszd és elvidd, amit akarsz — mondta a férfi, és újra töltött a két kispohárba.

— Köszönöm — mosolyodott el az asszony. — Nagylelkű vagy, Pista.

— Nagylelkű?... Nem, nem az vagyok. Mindig szerettelek, ennyi az egész.

Fél órán belül elosztoztak.

Közben felengedett köztük a feszültség. Az

... nan is tudhattam volna... — Ujjának bütykével kitörölt a szeméből egy könnycseppet. — És a lakodalmunk után is találkoztatok néha?

Lovicsek Béla:

Vasárnap délelőtt

— Dehogyis néha, elég gyakran!... Ha hosszabb szolgálati útra mentél, kétháromm éjszakát is nálam töltött.

— És nagyon szeretted?

— Nagyon...

— Nekem is azt mondtad, hogy nagyon szeretsz.

— Tudod, hogy van az: kimondja az ember. Megszokásból, kötelességből, mert a férje...

— Érdekes — gondolkodott el a férfi. — Pedig úgy viselkedtél és játszottál velem, mintha valóban szerettél volna...

Az asszony ajkbiggyesztéssel válaszolt, öntelten, mint aki büszke tetteire.

— Könnyű azt megjátszani, Pista. Az a legkönnyebb. Sem ész nem kell hozzá, sem erő, csak egy kis móka, egy kis furfang, játék. Hisz tudod, hogy megy az!

— Tudom, tudom — bólogatott a férfi. — Én meg gyanútlanul bevettem, és... szerettelek. Érezned kellett, hogy szeretlek...

— Persze, hogy éreztem... Hisz épp azért volt olyan könnyű téged félrevezetnem... Nagy mafla voltál, Pista, az az igazság! Elvakított a szerelem. Megvakított már a simogatásom is. Most már nem szégyellem bevallani, hogy élveztem is ezt a fonák helyzetet.

A férfi töltött, cigarettára gyújtott. Az asszony elkomorult, és felsóhajtott.

— Aztán elhagyott... Emlékezhetsz rá. Tudod, azon a szakszervezeti üdülésen, Csehországban. Ott még együtt töltöttük a két hetet, azán többé nem találkoz-

64. 9., 4009 Somogy m. Nyomda 300

Szabados János

K

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT
MEGHÍVJA ÖNT

SZABADOS JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

SZEKERES EMIL

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1964. OKTÓBER 10-ÉN
SZOMBATON DÉLI 13 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

Z. GÁCS GYÖRGY

MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ

MEDNYÁNSZKY-TEREM
KÉPCSARNOK
BUDAPEST, V. KER. TANÁCSHÁZ KÖRÚT 26

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1965 MÁR 7.

1021

SZABADOS JÁNOS: MÁJUS
(Dél-dunántúli képzőművészek tárlatának anyagából.)

Galambosi László:

SOMOGYI NÉPLAP

Cseres Tibor:

EDZÉS

Kegyetlen és ártatlan. Odaadó és csak a maga boldogságával törődő.

A tizenhat éves leány.

Ádáz és esendő áldozat. Még nem tudja, hogy a tiszta szív örök hűségre kötelez. S még azt sem tudja, hogy a tiszta szív félelmetes.

Zsuzsi. Egyesületben úszik, még télen is, hetente kétszer. Tavasztól minden nap.

Tomi szigorú: »Menj a ligetbe, öcsi, vagy a moziba, ha valamit akarsz!«

Tamás: tanár, valamikor tán bajnok is volt, most negyvenéves és: Tomi. S az uszoda szent. Tomi védi a lányokat. És mégis azt sugdossák a lányok: »Vali csakis úgy szerezhetett bajnokságot, hogy Tamás oktatta... még éjjel is. És vitte autóján, víztől házáig, hazulról a vízig.«

Vali továbbállt, de Tomit nem izgatja a világhír.

Neki az a hivatása, hogy védje a medencében a lányo- [illegible] fiúk is szeretik, tiszszó, hogy: örökre. De olyan sincs: amíg élek! Csak azt érzi, teste világít, és Tomi talán még a fiúk csupasz bordáin át is látja őt: »S ha már engemet látsz, biztosan észrevetted a rózsákat is hátam mögött, hiszen pirosabbak nálam.«

»Miért ne éppen én lehetnék az?«

Füttyszó. Fiúk a startköveken. Füttyszó: fiúk csobbanása. Habok kúsznak a kötelek között.

Most mindenki a vízre néz. Még Tomi is. Egy lépés előre. Semmi. Aztán mégis megfordítja fejét. Na, ugye? Zsuzsi úgy látja (s nem csodálkozik rajta), hogy Tominak tátva maradt a szeme. Ha estig is várna, ilyen alkalom akkor se jön!

— A mi kertünk most nyílik...

Tomi előbb nem nyúl a rózsák után. Medence partján [illegible] még nem kapott virágot. Más sutt sem igen, hiszen azt [illegible] lányoknak adják győzelem után.

— Igen? Talán: a mi kertünkben...

[illegible] Most nyílik és na

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 SZEP 23.

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

Szabados János

— **Két somogyi festő müvei szerepelnek** a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon. Szabados Jánosnak egy festményét, Zoránt Jánosnak néhány illusztrációját állították ki.

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 ÁPR 4.

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

— Mintegy hétszáz festményből álló tárlatot rendezett a Nemzeti Galériában a Képzőművészeti Alap. A kiállítók között volt Szabados János, az ismert kaposvári festőművész is, akinek Építkezés című alkotását hétezer forintért vásárolták meg.

mányok kandidátusai, a [illegible]
[illegible]kutató Intézet tudományos fő-

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZÖVETKEZET

1983 MÁJ 3

ABC áruház Tabon

Somogy földművesszövetkezeti hálózata április első napjaiban Tabon új, áruházzal gazdagodott. Az épület homlokzatán az eddig ismert „áruház" felirat mellett megjelent három nagy betű: ABC s ez azt jelenti, hogy újtípusu fmsz-i áruház kezdte meg működését a megyében.

Molnár Károly a SZÖVOSZ elnökhelyettese adta át az egységet a vásárló közönségnek — a nyitás után perceken belül telt ház lett.

A tabiak joggal büszkék új áruházukra, gondos szép munkát végeztek létrehozásával. Felszerelték hűtőkamrával, tágas raktárral, — bőséges, árukészletéből mindenki kedvére válogathat. A műanyag és vegyi háztartási cikkek, a mirelit áruk melett, finom pékáruk, tejtermékek, húskészítmények széles választéka található. Havi 600 ezer forintos forgalomra számítanak az áruház dolgozói.

Általános tetszést aratott a homlokzati rész alatt húzódó üvegfestmény, Szabados János, kaposvári festőművész munkája, amely, különösen esti megvilágításban, kellemes pontja a járási székhelynek.

[illegible] helyen a meggy, cseresznye szedéséért kg-onkénti fix árban állapodnak meg. Rugalmasan, az adott üzem körülményeinek megfelelően alkalmazzák az anyagi ösztönzőket, ezzel biztosítják a munka jó elvégzését, megfelelő minőségi terméket és jó értékesítési lehetőséget.

Lehetséges és szükséges is, hogy a nagyüzemek számbavéve a feltételeket, lehetőségeket, többet foglalkozzanak jó minőségű cseresznye, meggy, nyári alma és körte termelésel, ha a feltételek biztosítottak vagy azokat biztosítani lehet, a bogyósok: málna, szamóca, egres, ribiszke termelésével.

A nagyüzemi telepítések mellett indokolt és szükséges nagyobb gondot fordítani a háztáji és ház körüli kertek gyümölcstelepítésére. Elsősorban az önellátás, továbbá egymás közötti cserére való termelést és a lehetőségeken belül a helyi ellátásra való termelést kell szorgalmazni. Sokan lebecsülik, nem veszik figyelembe ennek népgazdasági

Szabados János

SAJTÓFIGYELŐ

HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 JÚN 20

TANÁCSOK LAPJA

Budapest

... dolgozok
... 1971-ben kerülnek sorra.

— 187 KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁS érkezett a Somogy megyei Népművelési Tanács jubileumi pályázatára, ebből 1 szobrot, 1 művet tartott kiállításra érdemesnek. Kilenc művet díjaztak 27 ezer forint értékben. A festészet első díját Szabados Jánosnak, a szobrászat első díját Bors Istvánnak, a grafika első díját Honthy Mártának ítélték oda.

— HIVATÁSOS PÁRTFOGÓK

1007

Látogatás Szabadosék műtermében

KAPOSVÁR szép természeti környezetét Rippl-Rónai fedezte föl, a Róma-hegyen teremtette meg festői paradicsomát. Azóta sem épült ilyen hajléka a múzsáknak ezen a tájon. A képzőművészeti hagyományokban gazdag városban időközben megelevenedett a képzőművészeti élet, fiatal művészek jöttek haza. Letelepedésüket nem akadályozta az sem, hogy a pillanatnyi körülmények nem kedveztek. Egyetlen műtermes lakás sem épült 1970-ig Kaposváron.

Az első megszületését, ha nem volt is pompás névadó ünnepség, ünnepnek vallhatjuk. A Géza utca lakói talán már meg is szokták az ódon és vadonatúj lakóházak közé ékelődött monstre művészhajlékot. A környezet itt is szép, akárcsak átellenben, a Román. A műtermes otthon lakói: *Szabados János* és *Weeber Klára* — művészházaspár.

Hat hete költöztek ki a belvárosból a Géza utcába. A »festői rendezetlenség« megteremtéséhez hosszabb idő kell. A szerte heverő tárgyak inkább még a költözködés jegyeit viselik magukon. A két festőállványon viszont már elkezdett képek, a szobrász állványán felrakott gipsz.

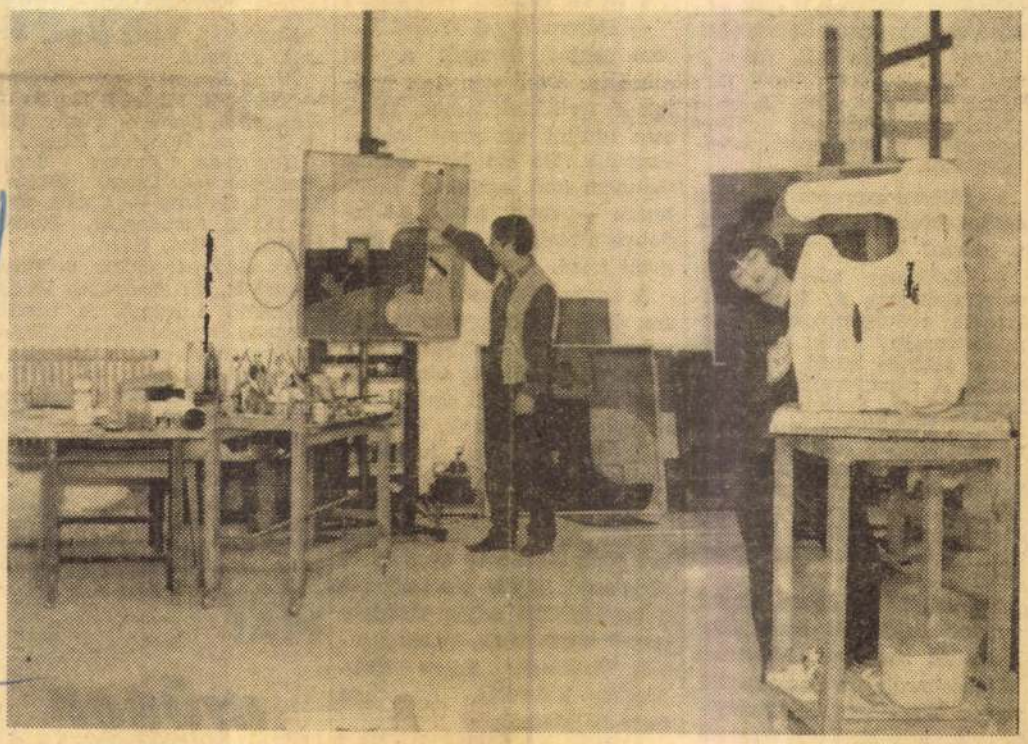

A MŰTERMES lakás műszaki átvételekor Weeber Klára a hatvan négyzetméteres műterem közepén állva lenyűgözően beszélt a hatalmas méretekről. Mostani beszélgetésünk is ezzel kezdődött.

— Valami olyat lehet itt csinálni, amiről a belvárosban csak álmodoztunk — mondta ismét fellelkesülten. — De ha csak a besütő napba nézhetünk is, úgy érezzük, hogy minden megváltozott...

— Csak a szobrásznak jelent új lehetőséget a megváltozott környezet?

— Lehet itt két centiszer két centiméteres képet is festeni, de azt hiszem, hogy a festői magatartást a műterem méretei is meghatározzák. Úgy gondolom, ezután levegősebbek, tisztábbak lesznek a képeim — beszél műhelygondjairól Szabados János.

— Műtermüknek érzik-e máris ezt a helyiséget?

Weeber Klára végighordozza tekintetét a falakon, a holmikon, és csak ezután válaszol:

— Talán azóta műterem, amióta befejeztük, pontosabban abbahagytuk a pakolást és elkezdtünk dolgozni. Azt hiszem, az itt születendő új munkáink teszik majd igazán műteremmé.

— Milyen hangulatot szeretne teremteni? — kérdem Szabados Jánost.

— Képtelen vagyok rendben dolgozni. Abban csak egy vonalat bírnék húzni. A körülöttem levő tárgyak, azok egymáshoz való viszonya mind benne van képeimben.

— Egy időben tudnak-e dolgozni?

Mindketten az intimitást szeretik: — Én úgy tudok dolgozni, ha magamra zárom az ajtót — kétszer hallottam ezt a mondatot.

A falon ismerős képek egymás mellett. Az elkészült nagy méretű falikép, melyet Szabadon János a kaposvári Útügyi Igazgatóság tanácstermébe készített.

— Milyen műveken dolgoznak jelenleg?

— Végre hozzáláthatok a kaposvári autóbuszpályaudvar nyolc négyzetméteres faliképének elkészítéséhez. — Aztán — ismételgeti önmagának Szabados János a kérdést. — Olyan feladatok kellenének, amelyek igazán erőpróbára késztetnek. Ha most elmondhatom, elmondom. Amikor átvettük a műtermes lakást, azt mondták, hogy ezután többször részt vehetnék a városfejlesztés elképzeléseinek tisztázásában. De hogyan lehet ebbe bekapcsolódni? Most erre keresek választ...

EGY JÁTÉKOS figura áll Weeber Klára szobrászállványán. Néhányszor körbeforgatja, majd a megkezdett gondolatsorhoz fűzi: — Mindentől függetlenül olyasmiken dolgozom, amelyeket parkban, köztéren föl lehet állítani.

Horányi Barna

...versenyszámnak tízekbajnoksága. Lehet, hogy túlzásnak hangzik csupán egyetlen egyesület házi versenyévé degradálni a tízek bajnokságát, de a Rákóczit, a Vörös Lobogót csupán egy-egy versenyző képviseli, így a Vasas nyolcasa küzd csapata kiadó öt helyéért.

Este nyolcóra felé már a negyedik forduló felénél tartottak a versenyzők, a bírói asztalnál *Androsics Imre* egyeztette a beérkezett eredményeket.

— Milyen szerepet játszik a csapat kialakításában a tízek versenye?

— Kellemes gonddal kell megbirkóznom. A kiegyensúlyozott erőviszonyokat bizonyító verseny során öt helyre nyolc játékos közül válogathatok. A papírformá a *Balázs, Ivusza, Séra, Szálinger* összeállítású csapatot kívánná, de nagyon szépen szerepel *Péter* és *Katona* is. Pénteken a Pécsi Ércbányász ellen játszunk barátságos mérkőzést, addigra kialakul az asztalhoz álló csapat. De még ezután is változhat.

Balázs Miklós éppen pihent, amikor Androsits Imre odahívta az asztalhoz. Miközben kérdéseimre válaszolgatott, szeme állandóan az ellenfeleket, és a tekintetet fárasztó, pattogó fehér labdát figyelte.

— Hányadik tízekbajnoksága ez?

— Körülbelül a tizenötödik. Ebből hármat Kaposváron nyertem, hatot-hetet pedig Pest megyében.

— Edzője elsők között említette nevét az összeállításnál!

Teke NB II

K. Volán—Bp. MOM 2:6 (2676:2676)

Balszerencsével vesztett a Volán. Az azonos eredmény ellenére is vereséget szenvedett, mivel az érvényben lévő szabály szerint egyenlő faarány esetén a vendégcsapatot illeti a két pont.

Az összevont megyei csapatbajnokságban a következő eredmények születtek:

K. Fáklya—Szekszárdi Alpári 6:2.

K. H. Vasutas—Komlói Bányász 2:6.

Gellénházai Olajbányász—Kaposvári Spartacus 6:2.

sik, valószínűleg körbeverjük egymást.

— Igaz, hogy csak barátságos mérkőzésen, de NB I-es csapattal, a pécsiekkel találkoznak a közeljövőben. Milyenek az esélyeik?

— Három évvel ezelőtt három pontot hoztunk a két meccsen. Döntetlen lett náluk és győztünk itthon. Érzésem szerint mi most jobbak vagyunk. De ne haragudjon, mennem kell, asztalhoz szólítanak — nyújt kezet, és ledobva a melegítő felsőjét, ütögetni kezd.

A terem túlsó sarkában Ivusza és Szálinger »gyötrik« egymást. A döntő szettben, a térfélcsere előtt *Mudig József* megyei szakszövetségi elnök, versenybíró mellé állok, és élvezettel figyelem a hatalmas csatát. Mindkét fiúról csorog a víz, hosszú labdamenetek váltják egymást. Hol Ivusza, hol pedig Szálinger kényszerül védekezni, s pár centiméterre a bordásfaltól adják vissza a labdát egymásnak. Pazar a játék. Szálinger 2:1-re győz. Amikor befejezik, Androsits Imre is odaszól:

— Nagyot játszottatok!

A két fiú kezet fog egymással és a versenybíróval, majd nagyokat fújtatva ülnek le egy svédpadra, hogy most már gondolatban még egyszer végigjátsszák a szetteket.

Az első öt forduló után Balázs, Szálinger és Séra 5—5 győzelemmel áll az élen. A tízekbajnoksága ma délután folytatódik.

S. G.

Kosárlabda NB III

Nők:

Fonyódi Petőfi—Szekszárdi Vasas II. 102:39.

Nagyarányú fonyódi győzelem. A Szekszárd teljesen alárendelt szerepet játszott.

Férfiak:

K. Gazdász—Szekszárdi Vasas 50:73

Dombóvár—Kaposvári Vasas Izzó 89:76

Bátaszék—Kaposvári Vasutas 52:25.

BARÁTSÁ

Péc

Kaposv
zette Buz
Pécsi E
— Hernád
Kincses I
di, Bérces
Kaposv
(Bogdán) —
Pataki, Székács — Csaba, Bali — Fülöp, Andrejka, Herbel (Tanics), Bíró, Bárdi.

Az első percekben a Vasas támadott, de Andrejka lövése elkerülte a kaput. A tizedik percben *Bércesi* buktatásáért a játékvezető büntetőt ítélt és ezt *Daka* értékesítette. 1:0. A Dózsa jelentős fölényt nem tudott kiharcolni, a Vasas védelme jól helyezkedett és a távoli lövések rendre elkerülték Iszak kapuját.

A második félidőt a Vasas kilenc emberrel kezdte, mert két játékos nem ért ki az öltö-

fáradtan ha a pályat.

léptek pályára a Vasas csapat, bár az első félidei játékuk ennek semmilyen bizonyítékát nem adta. A második gól után a fáradt Vasas védelem mellett már többször veszélyeztették Bogdán kapuját, de hadilábon álltak a góllövéssel vagy a kapu előtt hibáztak. A Vasas vezetett néhány veszélyes ellentámadást, de a csatárok nem tudták kihasználni a Dózsa védelem villanásnyi kihagyásait. A Pécsi Dózsa második félidei játékával biztosan győzött.

MAI műsor

CSIKY GERGELY SZÍNHÁZ:

A MŰVÉSZNŐ ÉS HŐDOLÓI. Előadások: 15 órakor (Munkácsy-bérlet) és 19 órakor (Arany-bérlet).

Balatonbogláron 19.30 órakor: NE SZÓLJATOK BELE

VÖRÖS CSILLAG:

5 és 7 órakor: A JAPÁN FELESÉG. Magyarul beszélő színes olasz film. (III. 22-ig.)

SZABAD IFJÚSÁG:

4 és 7 órakor: A KALADOR CSŐDJE. I—II. Magyarul beszélő szovjet film. Dula helyárral. (III. 20-ig.)

MÁJUS 1. FILMSZÍNHÁZ, SIÓFOK:

7 órakor: ÍGY JÖTTEM Magyar film.

TELEVÍZIÓ

Budapest

9.00—12.25: Iskolatelevízió. 14.00 17.55: Iskolatelevízió. 17.58: Műsorismertetés. 18.00: Hírek. 18.05: Család és társadalom. 18.30: Beszédtma: Az irodalmi művek filmadaptációja. 19.00: Reklámműsor. 19.0 Esti mese. 19.15: Korszerűbb hár tájit. 19.35: Esti muzsika. 19.5 Szünet. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Pa mir 60. 20.50: Klasszikusok tév filmen. Elveszett illúziók. Magyarul beszélő tévéfilm-sorozat. VII. 21.45: Szülők, nevelők egymásközt 22.35: Tv-híradó, 2. kiadás.

Zágráb

16.45: Magyar nyelvű Tv-krónika 17.50: Bologna: Az aranyduká gyermekfesztivál közvetítése. 19.20 Jerry Louis-show. 20.35: Aktuáli beszélgetések. 21.35: És mit tenne Faber? 22.45: A Lokomotiva—Olimpia kosárlabda-mérkőzés II. fél ideje, felvételről.

Osztrák tv

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 . . . 5.

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

K1

— **Szabados János és Szekeres Emil** kaposvári képzőművészek alkotásaiból rendez kiállítást szeptemberben a Képcsarnok Vállalat a budapesti Mednyánszky-teremben.

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 [illegible] 1 [illegible]

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1021

Ma délelőtt nyílik meg a Somogy megyei képzőművészek XVIII. őszi tárlata. Képünkön Szabados János: Építkezés (olaj) c. festménye.

... el tűzzés... — kezdeném el, de azt már nem hagyja bevallanom, hogy a nevét sem tudtam volna, ha ő nem említi.

Elemér fölém magaslik, arca ragyog:

— Hát ez remek, öregem, micsoda szerencse! Így rendeződnek el a legjobb dolgok. Én összefutok veled, szembesétál Karbolyai, és kiderül, hogy a barátod! — Tiltakozó mondatomon gavallérosan átnyúl: — Mit szerénykedel? Közvetlen társasági ismeretségben vagytok, no, nem? Én meg már hetek óta keresgélek egy szálat, amelyik Karbolyaihoz vezet. Már úgy gondolom, hogy hivatalon kívül kellene összejönnöm vele... Életbevágó! Nézd, ő mégiscsak újítási főelőadó a minisztériumban, és nekem volna egy patentem az áramvezetékek tartósítására... nem azért mondom, de tipp-topp! És hát nem szívesen terjeszteném elő a szokásos rideg szolgálati úton, mégiscsak más, ha... de hiszen értesz, öregem! Ennyit csak megtehetsz.

Bonyolult magyarázatba kezd az áramvezetékekről, az ő eljárásáról, a nemzetgazda-

Hiába, semm[illegible] találok rá, h[illegible] Karbolyait. E[illegible] formátlanságn[illegible] rárontanék a[illegible] és Elemér üg[illegible] előtt kinyitha[illegible] Elemér heves, [illegible] rázással búcsú[illegible]

— Hát, öreg[illegible] szönöm! Ezt vártam tőled. Majd a napokban érdeklődöm, sikerült-e az intervenciód.

És érdeklődik is. Három nap múlva, egy kicsit számonkérően, egy kicsit tréfálkozóan.

Szeretném belehörögni a telefonba, hogy én nem ígértem semmit, nincs is módonmban hirtelenében összenyájasodni Karbolyaival. De a telefonban is Elemér hangja érvényesül jobban:

— Á, jobb ezt személyesen, mindjárt felugrom hozzád, helyes? — s ezzel a biztató reménnyel levágja a kagylót.

Aztán már ott is van. Megró lustaságomért, emlékezetéből rég feledett bűneimet ássa elő: »Ilyen voltál már diákkorodban, ha nem préselték ki belőled, ellazsáltad a dolgokat!« Belső ellenállásomat kellőképp aláásva felszólít: tüstént üljek fróasztalhoz, s írjam meg azt

[illegible] lam: megbízhatatlan, önző frá[illegible] ter vagyok, aki fűt-fát ígér[illegible] aztán egy lépést sem tesz [illegible] legjobb barátjáért. — El kel[illegible] viselnem most már.

Elvégre a szívességnek ár[illegible] is van.

Vidor Miklós

Kassák [illegible]

Annak idején enyém volt a l[illegible]
Őrült gyorsasággal vágta a c[illegible]
18 éves voltam.
A hidászoktól kerültem ide
s egy csapat lány vezetője let[illegible]
Vágtam a csavarmenetet
és a lányokra sanditottam
akik lesimított hajukkal olajos[illegible]
szépek voltak.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1964 FEB 16.

1021

Vasárnap, 1964. február 16.

Szabados János: SZÜKET

Kultur

A gimnázium újszer

Régebben az iskolázottság a sok jóeszű, de szegény tanuló elérhetetlen vágya volt, irigyelt bizonyítvány, amelynek birtokában hivatalnoki íróasztalért lehetett kopogtatni az akkori államhatalom ajtaján. S ma azt lehet mondani, hogy szinte alig van család amelyet ne érintene közvetlenül a hír: *a gimnáziumokban ezentúl újszerű érettségi vizsgát tesznek a tanulók.* Ma az általános iskolát végzett tanulók csaknem fele jelentkezik a középiskolába, s ezek javarészét gimnáziumaink veszik föl. De nemcsak a fiatalok tanulnak tovább. A felnőttek középiskoláiban megyeszerte sok száz dolgozó férfi és nő teszi fel a kérdést: *milyen is lesz az érettségi vizsga?*

A most érvénybe lépett érettségi vizsgaszabályzat vonatkozik a felnőttek tagozataira és az iskolák rendes tanulóira egyaránt. Érdemes tehát megvizsgálnunk, milyen az *új*

rű összhangba kerül egymással.

Valószínűeg sok szülő gondolt már arra, hogy gyermeke egyetemi, főiskolai továbbtanulásában fontos szerepet játszik majd az érettségi vizsga eredményén kívül a vizsgatantárgyak választása is. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy *az egyetemi, főiskolai vizsgáztató bizottságok előtt mindenekfelett az elért tanulmányi eredmény a fontos, s nem a tantárgyválasztás módja.* Az azonban természetesnek látszik, hogy ha például egy fiatal a tanárképző főiskola matematika-fizika szakára óhajt beiratkozni, okosan teszi, ha a fizikát választja vizsgatantárgyul, illetve, ha valaki nyelvtanár akar lenni, az illető nyelvből is érettségi vizsgát tesz.

A tantárgyválasztás harmadik szabálya az, hogy a gimnáziumban tanult rendes,

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1964 OKT 9.

— Szabados János és Szekeres Emil kaposvári festőművészek alkotásaiból nyílik kiállítás október 10-én Budapesten, a **Képcsarnok Vállalat** Mednyánszky termében.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János

PESTMEGYEI HIRLAP

1964 OKT 14.

— Szabados János és Szekeres ~~[illegible]~~ festőművészek kiállítása ma délben nyílik a Mednyánszky-teremben (Bp., V. Tanács körút 26.). Megnyitó beszédet Z. Gács György Munkácsy-díjas festőművész mond.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János

NÉPSZAVA
1964 OKT 1 12

Két fiatal festőművész kiállítása

A Képcsarnok Vállalat kiállítás-sorozatában két fiatal kaposvári festőművész, Szabados János és Szekeres Emil mutatkozik be alkotásaival a főváros tárlatlátogató közönsége előtt a Mednyánszky-teremben. A tárlatot október 24-ig tartják nyitva.

tak a

Klári nagyon szer

vezetni. Éjfél után

az utak kihaltak, a r

éjszaka végtelensége

napi munka fáradtsá

zsergésbe ringatta. É

fel-felemelkedik a le

dobál, nem ugrál, szá

a még
magá-
, tar-
Sen-
enkor
Ment,
ltené
Nem

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGYMEGYEI NÉPLAP

1963 OKT 23

— **Szabados János kaposvári festőművészt** bízta meg a Képzőművészeti Alap a Fonyód—balatelepi Király Szálló 8 négyzetméteres színes üveg-ablakának tervezésével és kivitelezésével. A művész terveit a zsűri elfogadta, Szabados János hamarosan hozzákezd a kivitelezéshez.

— **Tíznapos szovjetunióbeli kirándulásról** vasárnap este

olyan üdülő, amely [illegible]
tők-e az épületek? Sorolhatná
ket, ahol minden biztosítva va
persze, hogy mindenképpen jo
a SZOT több üdülőben teljesít
kellene valamit.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-207

Szabados János

SOMOGYMEGYEI NÉPLAP
1964. JAN 12.

1021

Szabados János: ANYA GYERMEKÉVEL

SOMOGYI NÉPLAP

CITERÁS

A kohó, mint egy óriási macska, két évig dorombolt az életemben. A folyékony vassal nem volt dolgom, azt a kohászok szorították zsilipek közé. Az öntőcsarnokból hozzánk csak a fények jutottak el, a gázok fojtogató illata és a morajló monoton zúgás. Nekem vagonokkal, kínai érccel, szovjet koksszal, mészkővel, dolomittal és egy óriási szívlapáttal kellett minden nap megbirkóznom.

Fönt dolgoztam a bunkersoron.

Eleinte csak úgy találomra szerveződtek a brigádok. Nem is szerveződtek, néhány ember lapátott fogott, és fölmászott a vagonokba. Pár hét alatt kialakult a brigád. De hogy a kis Bráder Laci hogyan került közénk, még ma sem tudom. Potyondi, a brigádvezető naponta többször megállt mellette, és rákiáltott:

— Apikám, ez nem bölcsőde, itt melózni kell.

Szőke gyerek volt, sovány, és a mamáját is Brádernek hívták. Esténként előkaparta az ágy alól a citeráját, és úgy tévelygett a húrok között, mint egy világtalan. Jólelkű gyerek volt, de a lélekkel, sajnos, nem lehet lapátolni. Így aztán nem dolgoztunk vele szívesen. Amíg a

még jobban elmerült. A sze
me kidülledt, és elkékült
feje. Ez már nem az ijedtség
től volt, hanem a fájdalomtó
Az érc percről percre jobba
szorította. — Össze fogja rop
pantani. Belekerül a mérleg
kocsiba, onnan a szkipcsillébe
és vége. Automata kohó, ez
nem lehet megállítani — vil
lant át rajtam a borzalma
gondolat.

Valaki elszaladt kötélért, d
arra nem lehetett várni. Cse
lekedni kellett azonnal, mer
Lázár minden pillanatban mé
lyebbre süllyedt. Az érc má
a mellénél vöröslött. Az em
berek összeszaladtak, a szom

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János

SOMOGYMEGYEI NÉPLAP

1964 FEB 21
1021

Szabados János: FÉSÜLKŐDŐ

SOMOGYI NÉPLAP

BECSES ÖRÖKSÉGÜ

Bajza József születésének 160. évfo

Egyetlen arckép, *Barabás Miklós Bajza-portréja* őrizte meg számunkra a vonásait. Gondosan nyírott bajusz, szakáll, magas, tiszta homlok, szelíd, férfias tekintet — a magyar reformkor egyik legnagyobb alakja néz ránk a képről. Az életművét írásai őrzik, erkölcsi eszményét pedig az a klasszikussá vált programadó mondata, amely az 1831-ben megindult Kritikai Lapok vezércikkének élén állt: *»Kritika kell közöttünk, meg nem kérlelhető, kemény kritika, de részrehajlatlan, de igazságos, mert csak így lehet életet hozni literatúránkba ...«*

Amiért a nagy elődöknek járó tisztelettel emlékezünk rá, az mindenekelőtt Bajza irodalomszervezői, kritikusi, publicisztikai tevékenysége. Írónak indult: néhány fiatalkori költeményét ma is a reformkori magyar líra értékes darabjai között tartjuk számon, azoknak a verseinek pedig amelyeket érett férfikorban írt, s amelyekben a Habsburg-zsarnokság által eltiport ország fájdalma szólal meg szilajon, telve gyűlölettel az elnyomókkal szemben, a magyar forradalmi költészet legmaradandóbb alkotásai között van a helyük. Pályájának egésze, életművének teljessége mégsem a költőé és a romantikus hajlandóságú elbeszélőé, hanem a kritikusé, akit igazságszeretete, rendíthetetlen következetessége, kristálytiszta elvhűsége és objektivitása a magyar irodalom legnagyobb alkotói közé emel. Alkotói közé szerkesztői tevékenységében, publicisztikai munkájában azonban ennél is továbbment: *Kossuth Lajos* politikai elveivel való azonosulásának gesztusa volt, hogy elvállalta 1848-ban a Kossuth Hírlapja című lap szerkesztését, s a lapot a század egyik legnépszerűbb, legolvasottabb újságjává tette. Ez a munkája aránylag rövid ideig tartott; a szabadságharc válságos szakaszában a kormánnyal együtt Debrecenbe menekült Bajza is; életének legnagyobb élménye mindvégig a szabadságharc maradt, s haláláig vallotta, hogy nemzete a helyes utat választotta, amikor a demokráciáért küzdött forradalmi módon, fegyveresen.

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
188-296, 188-307

1021

PICASSO KAPOSVÁRON

Nem szabad megállni...

Mindig az első lépés a legnehezebb. Az első, amikor elindul az ember, vagy az emberek valami cél felé, amikor csak azt a célt látja maga előtt, de az oda vezető út járatlan még.

Érdemes mégis elindulni? Igen, érdemes, mert hajtja őket a megismerés, a tudás vágya, a fiatalságukból fakadó tenniakarás. Nem nagy dolgokat akarnak, nem a világot akarják „megváltani", csak tenni akarnak valamit. Többek akarnak lenni, mint amik most, több szépre, jóra vágynak a mindennapokban. Ma vita egy filmről, holnap egy előadás meghallgatása, holnapután új könyvet vesznek a kezükbe... Talán kicsinek tűnik egy-egy lépés? De hisz a végtelen is csak méterek sokaságából áll!

Elindulni — ezért érdemes.

De kezdeni kell valahol. Ki így, ki úgy lép előre. Ők, a kaposvári gyár irodai KISZ-alapszervezetének fiataljai beültek egy terembe előadást hallgatni a mai modern művészetről.

Hogyan került erre sor? Valljon erről Lukics Gyula, az alapszervezet szervező titkára.

— Kevés Kaposváron a szórakozási, művelődési lehetőség...

Mások talán beletörődtek volna ebbe a ténybe, ők nem. És mert mindannyiukat érdekelte, felkérték Szabados János fiatal kaposvári festőt egy előadás megtartására.

Nem nagy esemény. Mi teszi mégis jelentőssé az irodai fiatalok kezdeményezését? Az, hogy a gyár történetében ez az első eset, hogy a KISZ-esek kezdeményeznek, szerveznek ilyen jellegű előadást.

A fiatal művész boldogan vállalta a feladatot: általános képet adni a modern képzőművészetről. Mintegy 40 reprodukciót, fényképet hozott magával, és lelkesen, a szívesen adók bőszavúságával magyarázott az összegyűlt 35 fiatalnak. Beszélt Picassóról Csontvári Magányos cédrusáról, Vihar előttjéről, Egriről, Derkovitsról, Rippl-Rónairól, szobrászokról, építészekről...

Talán úgy „illett" volna, hogy az előadást vita kövesse, de a célt, a lényeget így foglalta össze Lukics Gyula:

— Nagyon tetszett az elő-

Magyar Hirdető
SALTÖRÉCSKÉS

1964. DECEMBER 2

Váci gond

1768 000 forint helyett eddig csak 5550

Közeledünk az év végéhez. Az év vége egyúttal a termelési év befejezését is jelenti, mérlegét annak, hogyan dolgoztunk negyedévről negyedévre, hogyan dolgoztunk tizenkét hónapon át. A negyedéves eredményeket összesítjük, s akkor képet nyerhetünk a gyár eredményeiről, a vállalat eredményeiről, s ebben a tükörben megláthatjuk a magunk munkáját is.

Ha megnézzük a termelési tervek teljesítésének alakulását váci gyáregységünkben, a következőket tapasztalhatjuk. Ebben az esztendőben magasabb célokkal, megemelt feladatokkal indult neki az üzem az évnek. Ez annyit jelent, hogy az 1963-as év teljesítéséhez viszonyítva, 1964-ben a váci gyárnak 1 millió 768 ezer forintos többlet eredményt kell elérnie.

Mit mutat az eddig eltelt időszak, az elmúlt háromnegyed év, s még az a mintegy hatheti idő, ami már a negyedik negyedből is eltelt. Bizony a tapasztalatok azt mutatják, hogy az elmúlt háromnegyed év munkája nem volt ütemes, s az eredmények teljesítése elmaradt a tervben szereplő számok mögött.

első negyedév tervének teljesítése, amikor még csak kezdődtek a szerelés munkái, így teljesen negatív képet mutat. Jobb a második negyedév eredménye, amikor az évnegyed végéig, a megszabott ütemben sikerült munkába állítani mind a nyolc gyűrűsgépet, bár számuk így is eggyel kevesebb volt, mint ahogy az az éves tervben szerepelt.

A harmadik negyedévben már ütemesen folyt a munka, de természetesen a hiányzó tervet még nem sikerült teljesíteni — tájékoztatnak a továbbiakban.

Jogosan felvetődő kérdés most, néhány héttel az év vége előtt, hogyan látják itt Vácon az éves terv teljesítésének lehetőségét. Erre a kérdésre a gyár főkönyvelője a következőkben adta meg a választ:

— Azt merjük mondani, hogy az éves terv teljesítésére megvan a lehetőségünk.

Dolgozik a nyolc gyűrűsfonó gép, s egy átdolgozott gyártási programmal, amely a negyedik évne-

1021

Fiatal képzőművészek Vietnamról

A vietnami nép harcának grafikai ábrázolására pályázatot hirdetett a Fiatal Képzőművészek Stúdiója. A díjnyertes pályamunkákat most a Mednyánszky Teremben rendezett tárlaton állították ki. — A díjnyertes alkotások közül mutatunk be három grafikát.

Szabados János: Harcoló Vietnam.

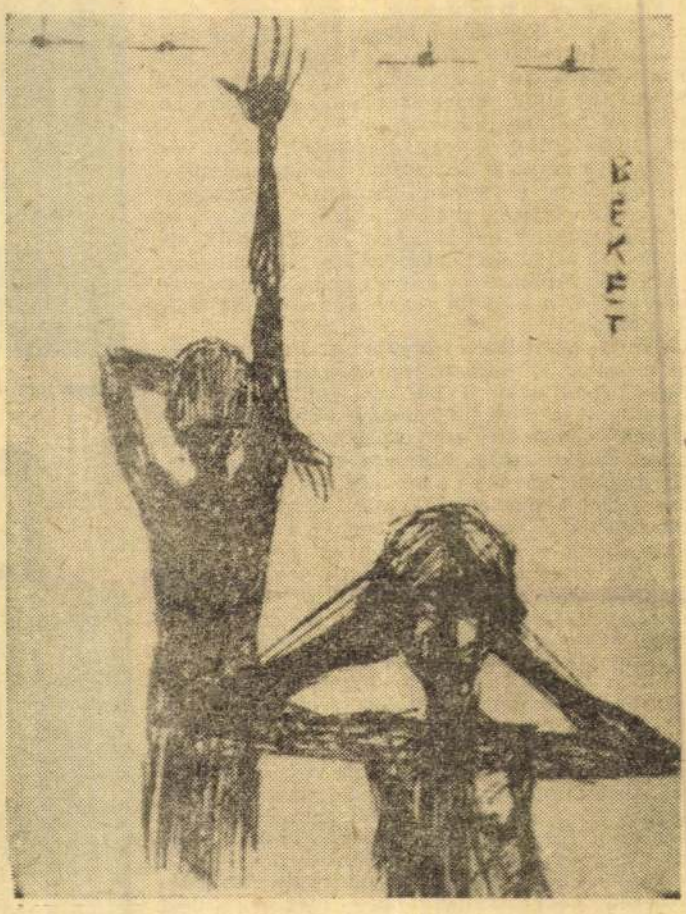

Rády Ferenc: Békét!

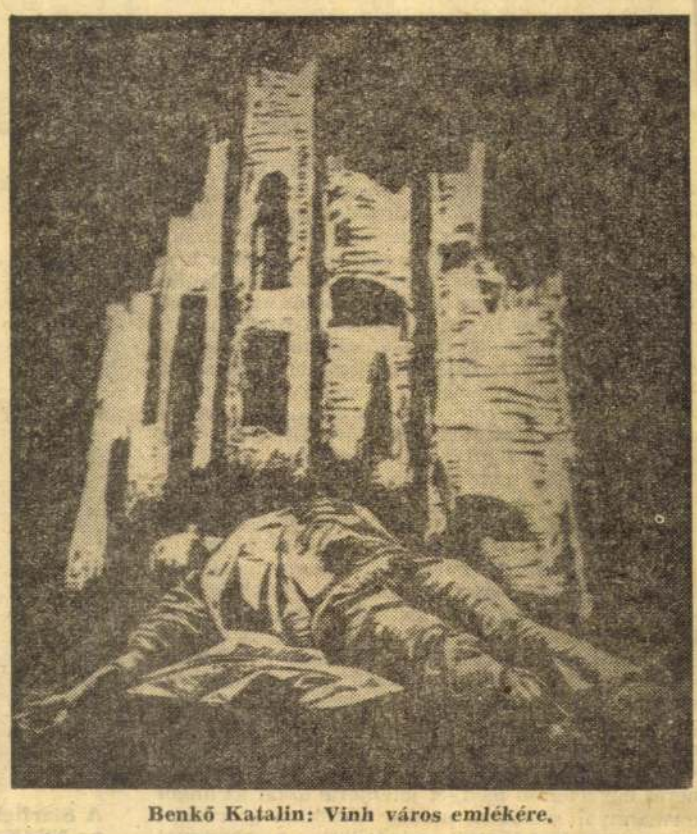

Benkő Katalin: Vinh város emlékére.

a vilagp

Konstruktív szovjet javaslatok az ENSZ közgyűlése előtt

Kedden kezdte meg munkáját New Yorkban az ENSZ-palotában az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése. A világszervezet tanácskozására kezdettől fogva rányomta bélyegét az a tény, hogy az Egyesült Államok vietnami agressziója rendkívüli módon megrontotta az egész nemzetközi helyzetet.

A főtitkárválság sürgető problémája, amely már a megnyitás előtt foglalkoztatta az ENSZ-köröket, szintén nem különíthető el a délkelet-ázsiai agressziótól: ezt lemondólevelében a főtitkár is kifejtette. Első pillanattól kezdve világos volt tehát, hogy a 21. ülésszakon a figyelem középpontjában egy olyan kérdés áll, amely forma szerint nem szerepel a csaknem 100 pontot tartalmazó napirenden: a vietnami nép elleni amerikai agresszió. (A megvitatásra váró fontos problémák között van a gyarmati népek függetlenségének megadására vonatkozó ENSZ-deklaráció végrehajtása, az apartheidpolitika, a leszerelés, a tömegpusztító nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása.)

Goldberg amerikai delegátus felszólalása alapjában defenzív jellegű volt. Kijelentette, hogy ha tárgyalások jönnek létre, a DNFF részvételét nem tekintik leküzdhetetlen akadálynak — de az általa feltétel nélkülinek nevezett tárgyalások megkezdése és a bombázások beszüntetése előtt ténylegesen az Egyesült Államok feltételeinek teljesítését követelte. Ebben az értelemben ez kevéssé különbözött az Egyesült Államok korábbi „békejavaslataitól", amelyeket minden esetben az eszkaláció fokozása követelt.

Ezt állapította meg nagy figyelmet keltett beszédében Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere is. Kijelentette, a vietnami probléma megoldásának egyetlen útja az, amelyet a VDK kormánya és a Felszabadítási Front határozott meg: a VDK elleni bombatámadások haladéktalan beszüntetése, az Egyesült Államok és szövetségesei csapatainak visszavonása, a külföldi fegyverzet kivonása Dél-Vietnamból.

Gromiko beszédében rámutatott, hogy a világ más részeiben is megnyilvánul az agresszió, az intervenció politikája. Példaként említette Laoszt, Kambodzsát, a dominikai intervenciót, a Kubával szemben elkövetett provokációkat. A nukleáris veszély elleni harccal foglalkozva megállapította, hogy az előtérben most a tömegpusztító fegyverek elterjedése megakadályozásának kérdése áll. Az erről szóló megállapodás útjában azok a törekvések képeznek akadályt, amelyekkel egyes hatalmak kibúvókat akarnak keresni a megállapodás alól. „Nem titok, hogy ez a Német Szövetségi Köztársaság érdekében történik" — mondotta.

Ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet az európai biztonság jelentőségére és kijelentette, hogy a Varsói Szerződés országainak bukaresti tanácskozásán kiadott nyilatkozat reális programot ad az európai biztonság megteremtésére. Kormánya megbízásából több javaslatot terjesztett elő. Indítványozta a katonai támaszpontok megszüntetését Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában, a leszerelési világértekezlet összehívását, a Kínai Népköztársaság ENSZ-jogainak helyreállítását, s a két német állam felvételét a világszervezetbe.

Gromiko beszéde ily módon felvázolta annak lehetőségét, hogy a tanácskozás — még a jelenlegi helyzetben is — eredményeket érjen el: a figyelmet a megoldható kérdésekre összpontosítva lehet és kell hozzájárulni a feszültség csökkentéséhez.

Angol—rhodesiai titkos tárgyalások

A közelmúltban Londonban befejeződött brit nemzetközösségi értekezlet megmutatta, milyen nehéz volt ezúttal Wilson miniszterelnöknek megvédeni álláspontját a rhodesiai telepeskormány kérdésében. A kilencnapos szócsata után a brit miniszterelnök ötpontos, Rhodesia elé terjesztendő javaslattal állt elő, amelynek elfogadására háromhónapos határidőt kíván adni a Smith-rezsimnek. E brit javaslat — amellyel az afroázsiai tagállamok többsége ebben a formájában nem érthetett egyet — éppúgy, mint a korábbi hasonló angol indítvány, tipikus kompromisszumos okmány, amely a kibúvók egész sorát teszi lehetővé Rhodesia mai urainak. Homályos célzásokat tartalmaz ugyan arra vonatkozóan, hogy Anglia nem járul hozzá a függetlenséghez a többségi uralom megvalósulása előtt — de ugyanakkor nem követel népszavazást az „egy szavazat — egy ember" elve alapján.

E kompromisszumos terv ténylegesen megerősítette a Smith-kormány pozícióját, s ennek következményei azonnal érezhetővé váltak. Herbert Bowden brit nemzetközösségi miniszter és Elwyn Jones főállamügyész már a repülőtéren útra készen állott, hogy Rhodesiába utazzék „tájékoztatni a határozatokról az ország közvéleményét", amikor elhangzott Smith öntelt nyilatkozata. Eszerint az érkező brit államférfiakat „külföldi kormányvendégekként" fogják kezelni. Ez a de facto elismerés egyértelmű igényét jelentette azzal az angol kormánnyal szemben, amely korábban „törvénytelennek és lázadónak" minősítette a rhodesiai kormányt... Amikor a brit miniszterek több órás

Br

Egy lelepl

Gromiko k szovjet kor terjeszti el

A Starfighter az NSZK-ban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP

Szabadi János

Falikép az új autóbusz-váróba. A Képzőművészeti Lektorátus pályázatot írt ki a kaposvári új autóbusz-pályaudvar városcsarnokának díszítésére. A falra egy tízszer kétméteres falikép kerül, s ennek megtervezését öt képzőművésznek adták ki. A pályamunkák közül Szabados János tervét fogadták el.

ség művelő
zetője és az iskola
ja vettek részt. A bizottság
munkáját Káplár Adolf já-
rási népművelési felügyelő
vezeti.

Elmondta, hogy az idei

1968 APR 14

1021

SOMOGYI NÉPLAP

LÁTOGATÁS

Szabados János műtermében

A Somogy megyei képzőművészek XX. kiállításán szereplését díjazták, művei a kiállítás legrangosabb alkotásai közé sorolhatók, Derkovics-ösztöndíjas, a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításra három olajképét és két grafikáját fogadta el a zsüri. Mindez már önmagában is elegendő ok lenne, hogy fölkeltse mind az olvasók, mind az újságíró érdeklődését Szabados János alkotói »műhelytitkai« iránt. A művész iránti igazi érdeklődést azonban nem sikeres vagy kevésbé sikeres szereplései nek, hanem műveinek kell fölkelteni. És ezúttal nem is ígérem holmi kulisszatitkok fölfedését, mellőzöm a lázas alkotómunka, a festő műtermének aprólékos leírását is. Nem lenne őszinte dolog, hiszen a festő korántsem akkor alkot, így műhelytitkait sem lehet ellesni, amikor kérdéseikkel riporterek tolakodnak személye és a festővászon közé.

Én Szabados János gondolatairól szeretnék beszámolni, a problémákról, amelyek izgatják, arról ami műveit ispirálta.

Beszélgetünk.

— Tudom, sokan vannak a városban, akik azt mondják, jobb képeket festettem, mielőtt fölmentem a főiskolára, mint most. Igen, akkor kimentem a Kapos-partra, és akvarellel megfestettem, amit láttam, kis házakat, fákat, patakpartot. Én is szeretem még ma is ezeket a képeket, de azóta már sokkal nagyobb problémák foglalkoztatnak. Azt is szeretném megfesteni, amit gondolok, nemcsak azt, amit látok — mondja.

— Úgy érzem én is, hogy egy képnek valami más, lényegesebb funkciója is van, nemcsak a látvány egyszerű megörökítése. Az a baj, hogy sokan a realizmust a művésztől a látott valósághoz közvetlenül kötődő hűségként kérik számon.

— Van egy öreg képkeretező a Róma-hegy tövében. Egyszer ő fogalmazta meg megdöbbentő tömörséggel az igazi műélvezet lényegét: »Én szeretem a modern képeket is — mondta —, csak az a lényeg, hogy a kép visszanézzen rám« És ezt a visszanézést nem úgy értette, ahogy jó néhányan emlegetni szokták, amikor külföldről hazatérve beszámolnak a Louvre-ban vagy a Drezdai Képtárban szerzett élményeikről, és Mona Lisáról úgy alkotnak véleményt, hogy az azért jó kép, mert *bárhonnan is nézték, úgy érezték, hogy rájuk néz és rájuk mosolyog.*

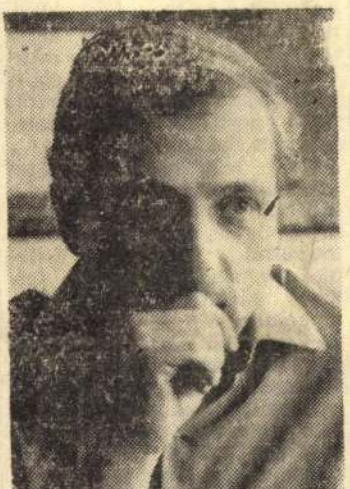

Az a fajta visszanézés, amire az öreg képkeretező gondolt, úgy hiszem, azonos a képpel való gondolati és érzelmi rezonálással. Igen, valahogy így gondolom én is.

Szabados János műtermében most a nagy olajképek figurális kompozíciók helyét érdekes, kísérletszámba menő grafikák foglalják el. Úgy hiszem, ezeket a kísérleteket a művész mintegy pihenésképpen végzi. Nonfiguratív, játékos formai megoldású, papírmetszet és monotipia technikával készült grafikák sorakoznak a falak mellett, a polcokon.

— Azt hiszem, a modern grafika lényege nemcsak a hagyományos értelemben vett túsrajzokban, rézkarcokban van. Ezekkel a formai játékokkal kísérletezem, milyen vizuális hatást lehet elérni velük.

Több lap tanúsága szerint ez a kísérlet eredményes, hiszen a változatos felületek, formajátékok valóban nagyon jó vizuális hatást keltenek. A képzőművészeti műfajok is polarizálódnak. A hagyományos értelemben vett szobrászat, festészet, grafika mellett megjelent egy új művészeti ág, az úgynevezett *ornamentális művészet.* Nevezhetnénk talán alkalmazott grafikának is.

Ez a műfaly helyére téve, értékeinek helyes fölismerésével beilleszthető a modern művészet általános fejlődésébe. Munkáit Szabados János sem értékeli túl.

— Nem lenne célszerű, ha ezekkel a formákkal egy táblaképen belül kísérletezne a művész. Vallom, hogy a festmények elengedhetetlen lényege az ábrázolás.

— Műfalyi különbségeket kell tenni. Ha a művész ezeket a formajátékokat egy nagyobb kompozíción belül akarná megoldani, óhatatlanul lemondana olyan meghódítandó tartományokról, amelyeknek feldolgozása csak az ábrázolás eszközeivel lehetséges. Nem hogy kiszélesítené, leszűkíti művészi eszközeit. Az ornamentális művészet tartománya más, olyan terület, amit a festészet, az ábrázolás eszközeivel nem lehet megragadni. Gondoltál-e arra, hogy ezeket a képeket is kiállítod valahol?

— Igen, kíváncsi vagyok arra is, milyen hatást váltanak ki. A nyáron Siklóson lesz egy kiállítás, oda szeretném beküldeni ezeket a grafikákat.

Az ösztöndíj kiírása értelmében február végén volt Szabados János kötelező beszámolója. Ez a beszámoló sikeres volt, a beküldött képek osztatlan tetszést arattak a zsüri körében is. A következő időszakban a művésznek nagyon sok kötelezettségnek kellene eleget tenni.

— Valóban, a közeljövőben annyi kiállítás lesz, hogy szinte lehetetlen valamennyin részt venni. Hiába dolgoznék megfeszített tempóval, hajnaltól késő estig, akkor sem sikerülne minden kötelezettségemnek úgy eleget tenni, ahogy szeretnék. Az alkotás nem olyan dolog, hogy minél több időt fordít rá az ember, annál több munkát tud végezni. Erre nagyon jó példa, hogy nemrégiben egy egész hónapot egyedül voltam, és mondhatom, kora hajnaltól késő estig dolgoztam, mégsem lett olyan látszata ennek a megfeszített munkának, mint ahogy szerettem volna.

Persze ez a megítélés viszonylagos, csak a kialakult önkontroll mondatja ezt Szabados Jánossal, hiszen mutat egy félig kész képet, figurális kompozíció, amelyet ebben az időszakban festett. Talán nemsokára a képzőművészeti tárlatok közönsége is megítélheti, hogy ez az egy hónap korántsem volt »eredménytelen«.

Rideg Gábor

más a katolikus vallásban keresztelte meg a ... tott egy szer...

SOMOGYI NÉPLAP

Ráfizetés — nyereséggel

A ráfizetés és a nyereség általában egymásnak ellentmondó fogalmak, ám aki járatos a sakkjáték rejtelmeiben, jól tuddja, hogy esetenként egy-egy tiszt- vagy gyalogáldozat remek taktikai lépés lehet a végső győzelem eléréséért. A veszteség és a nyereség között — a tudatosan vállalt, kalkulált veszteség és a kiszámított nyereség között természetesen — hasonló kölcsönhatás létezik a gazdasági életben is. Az önálló gazdálkodás, a piaci verseny keretei között, amikor a vállalatok vezérkara egy-egy vállalkozásba szabadon vághat bele, s ennek koncepcióját szabadon, egyedül alakíthatja ki, a ráfizetés ugyanolyan kalkulációs tételnek számít, ugyanolyan taktikai »húzás« lehet, mint a tisztáldozat a sakktáblán.

A Felvonógyár például új gyorsliftjének prototípusát ingyen odaadta a Műegyetem diákszállójának. Valamit ingyen adni, az már igazán színtiszta ráfizetésnek számít. Igenám, csakhogy ezzel a »ráfizetéssel« máris több új üzletet szerzett magának a gyár. Ugyanis a gyorslift prototípusát így most működés közben mutathatta be a külföldi és a hazai érdeklődőknek. A vevőkben pedig csak nagyobb a bizalom, ha kipróbálhatják a portékát, mielőtt megveszik. Kipróbálhatták például a szovjet üzletkötők is, és a próba eredményeként ellátták megrendeléssel a gyárat — 1970-ig. Sőt, a próba arra is módot adott, hogy egy-két apróbb kifogást tüstént tisztázhassanak, s így a gyár most már a megrendelő észrevételeihez igazított, tökéletesített liftek százait szállíthatja.

Nem ismeretlen »fogás« ma már az ipari-kereskedelmi szakemberek előtt az sem, hogy termékeik vonzóerejét néhány pótalkatrésszel, korábban külön leszámlázott kiegészítő segédberendezéssel, vagy egyszerűen a jobb agyusztálással könnyen megtoldhatják. Ez a »manőver« kétségtelenül plusz ráfordítást igényel, de ami ily módon elmegy a réven ,az a vevőkör megőrzése és bővítése által búsásan visszatérülhet a vámon.

Tapasztalatok bizonyítják, hogy a reklámköltség — ha okosan használják fel — ugyancsak nem tekinthető kidobott pénznek. Lassan-lassan az is elfogadott vélemény lesz, hogy érdemes költeni a védjegy, a márka hazai és nemzetközi védelmére, s hogy egyáltalán érdemes védjegyet készíttetni. S érdemes kifizetni itthon a »Kiváló Áruk Fórumának« zsüridíját, valamint a propaganda költségeit — s külföldön a nemzetközi vásárokon a helypénzt —, még ha mindez azonnali nagy forgalomemelkedést nem hoz is. Ezekkel a »beruházásokkal« kapcsolatokat lehet szerezni, nevet lehet szerezni, hogy ne csak a gyár ismerje a piacot, ből a szempontból esetleg a nyersanyagok kiválasztásakor érdemes »ráfizetni« — s a legjobbat, a drágábbat venni. Így esetleg kevesebb lesz a selejt, a gyengébb képességű késztermék, és csökkennek a szervizkiadások, a garanciális költségek, vagy a visszahozott rossz portékák kicserélésére fordított összegek.

Nem tekinthető felesleges kiadásnak az sem, ha a gyárak kifizetik a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézetnél prototípusaik vizsgálatát. Érdemes minőségvizsgálatra felkérni pártatlan, elfogulatlan szakembereket — fizetni az esetleges kötözködéseikért —, mert könnyebb javítani a prototípuson mint a már felszerszámozott, sorozatgyártásban futó termékeken — s olcsóbb is lényegesen.

Számításba lehet venni »taktikai húzásként« az árengedményeket egy-egy piac megszerzéséért. Létezik a »dömping ár« fogalma is, amit szintén érdemes mérlegre tenni. Arról nem is szólva — ha már az árpolitikánál tartunk —, hogy sok híres cég kedvelt, régi módszere olcsóbban adni a készterméket, s amikor már ott vannak a piacon, a pótalkatrészek árán, a szervízköltségeken, s egyéb más kisegítő szolgáltatásokon »behozni« az árengedményt.

Persze az ilyesfajta »taktikai húzásokhoz«, számvetésekhez a körülmények pontos ismerete elengedhetetlen. Szükséges az alapos elemzés, a piac, a partnerek, a fejlődés irányának, az ármozgások várható tendenciáinak — sőt még a külpolitika várható alakulásának ismerete is. Nélkülözhetetlen a naprakész tájékozottság, a vállalat saját belső ügyeit, a dolgozók és a berendezések képességeit, pillanatnyi »formáját« illetően. Szóval előre kell látni vagy 10—15 lépéssel a »játszma« alakulását. Ki kell alakítani a stratégiát, s azután dönteni a taktikai húzásokról — csak így lehet és szabad »tisztet áldozni« a jobb pozícióért.

Gerencsér Ferenc

Somogyiak a zágrábi vásáron

Április 13-a és 22-e között rendezik meg a zágrábi tavaszi árumintavásárt. Ezúttal a tanácsi ipar is képviselteti magát a gazdagnak ígérkező nemzetközi árubemutatón. Deák Ferenc, a megyei tanács ipari osztályának vezetője, valamint a Tabi Camping-üzem igazgatója és kereskedelmi elődója utazik a napokban Zágrábba.

Az utazás előzménye egy meghívás volt. Egy szabadkai konfekciógyár vezetői kérték a somogyiakat, látogassanak el hozzájuk. Mivel megyénkben is egyre inkább szükségessé válik, hogy az üzemek, vállalatok, az irányító szervek vezetői, dolgozói tájékozódjanak a technika fejlődésről, a küldöttség összeköti látogatását a zágrábi vásár megtekintésével. Hazatérve beszámolnak a tanács vezetőinek a látottakról.

SEGÍTIK Ő

Hófehérke jutott eszembe, amikor beléptem a sárga paraszthász konyhájába: sok kicsi és nagyobb kabát lóg egymáson a fogason, az egész berendezés, a háztartás látható eszközei nagy családra engednek következtetni. A gadácsi ház feje *Sárdi Mihály*, a somogyszili termelőszövetkezet takarmányosa. Ősz hajú, ráncos, napbarnított arcú ember, kilenc gyermek apja. Igaz, közülük két lány már férjnél van, de egy keresővel még így is nagyon nehéz. S nemcsak egy keresővel, hanem egyetlen felnőttel a családban. Mert két év óta egyedül neveli gyermekeit: meghalt a felesége.

A család egy része van csak itthon, körülöttünk mindenütt gyerekek. *Katalin* 19 éves, az erdőn dolgozik most. *Ernő* 18 éves, most végezte az iparitanuló iskolát, Siófokon pék. *József* 17 éves, Kaposváron ipari tanuló. A 15 éves *Irén* intézi a háztartás ügyes-bajos dolgait. Két évvel fiatalabb húgával főznek, mosnak, vasalnak a két k sebbre. Viszont hogy ne sokan hiányozzanak a létszámból, a legidősebb Sárdi lány, Szabóné áthozta a kisfiát is. Közel lakik édesapjához, mégis ritkán tud átjönni, neki is van tennivalója a csa-

befejezte a gyerekek »összepörölését«.

— Hatvanhárom és fél munkaegységet keresek havonta. Nem kevés ez, de nagyon meg kell érte dolgozni. Ketten gondozunk százötven marhát, mindent mi végzünk a takarmányszállítástól a trágyahordásig. Hétköznap, ünnepnap nem számít, esőben, hóban is enni kell az állatoknak. Nagyon nehéz, mert eddig a két fiamat is nekem kellett ellátnom. Ruhák, tanszerrel, zsebpénzzel. Lassan majd keresni fognak, akkor talán könnyebb lesz.

Pár évvel ezelőtt, amikor a felesége súlyos betegen feküdt a kórházban, három gyerekét állami gondozásba vették. Apjuk nem tudott meglenni nélkülük, ők sem a család nélkül. Hazajöttek. Inkább otthon akartak lenni szűkösebben, mint testvéreik nélkül. Már el sem engedné őket Sárdi Mihály.

— Besegít a háztáji. Két tehén meg két növendék van most is az istállóban. Előre megtervezem mindig az állatállományt. Amikor adok el belőlük, a pénz egy részéből felruházom a gyerekeket. Három-négy disznót szoktunk

Szabados János

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

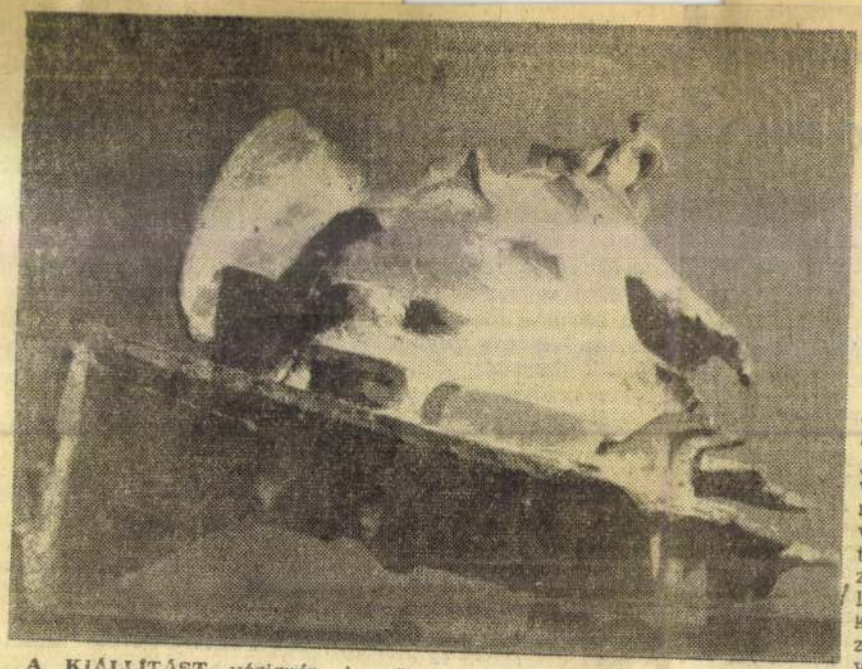

A helykeresés korszakában

A Somogy megyei képzőm

A KIÁLLÍTÁST végignézve meglehetősen nehéz helyzetben van most a kritikus, hiszen szíve szerint csak dicsérni szeretne. Úgy érzem mégis, hogy éppen e művészet becsülése miatt ezútal a dicséret hangjába a bírálatot is vegyítenem kell. És ezt semmi esetre sem az egyensúly kedvéért teszem, hanem mert ezáltal néhány olyan jelenségre hívhatom fel az alkotók figyelmét, amelyen talán érdemes elgondolkozniuk.

Harminchárom művész magamegmutatása azonban még akkor is jelentős élmény, ha nem is mindegyikük mutatja fel kiállított műveiben valóban önmagát, sajátos véleményét, képzetét a világról, és ha még a tényleges egyénített világlátás közül sem mindegyik fejez ki valóban közérdekű véleményt mai világunkról.

Néhány évvel ezelőtt a Somogy megyei képzőművészek egyik közös kiállításáról azt írtam, hogy születőben van egy sajátosan somogyi, illetőleg dunántúli, mai magyar szellemi éghajlat alatt csírázó képzőművészet. A mostani kiállítás tanulsága szerint azonban mintha ez a folyamat kicsit megrekedt volna. Nagyon sok kiállító művész nemhogy önmagára nem hasonlít, hanem egymásra is alig. Zavaróan sok az olyan kép, amelyik közvetetten vagy nagyon is közvetlenül idegen alkotói világokra emlékeztet.

A kiállítás összképe annak ellenére, hogy jó néhány színvonalas festmény, szobor van a bemutatott művek között, kedvezőtlenebb, mint a korábbi közös tárlat volt. Lehet, hogy ebben része van a rendezésnek is, amely kissé ügyetlen módon titkolja el a valóságos értékeket, s helyenként nagyon is »ügyesen« leplezi le az egyes — itt nem említett — művek felületességét, esetenként zavaros álmodernségét.

A festők közül ezúttal is három művészt emelhetünk ki. *Szabados Jánost*, *Szekeres Emilt* és *Csiszár Eleket* (akit a rendezés sajnos nem nagyon kényeztetett el). Közülük leginkább Szabados János és Szekeres Emil képviseli ma is azt a sajátos dunántúli »stílust«, amelynek első jeleit annak idején én is örömmel üdvözöltem. Szabados János az absztrakció útján már messzebbre jutott el, mint Szekeres Emil, aki bár megtört síkokra bontja és képein több nézőpontból ábrázolja a látványt, a tárgyak, figurák bizonyos térszerűségét mégis érzékelteti. Szabados viszont ugyanazt a művészeti utat járja, amelyet a szentendrei *Bálint Endre* választott, de legjobb műveiben ez az azonosság csupán szemléleti egyezés. Szabados különös ikonjain a térformákat síkformákká alakítva dekoratív renddé szervezi a látványt, s művészetére Bálint Endrén kívül erősen hatottak a középkori magyar festett táblák is, amelyekből néhány évvel ezelőtt feltűnést keltő kiállítást rendeztek Székesfehérváron.

A HARMADIK kiemelkedő festő Csiszár Elek, aki lényegében autodidakta, s talán mert az önkifejezés legelemibb kezdeteitől művészi hangjáért magának kellett megküzdenie, ez a hang expresszívebb erejű és egyénibb. De az is autodidaktizmusából fakad, hogy ha nem vigyáz, a beszűkülés, önmaga ismétlésének veszélye fenyegeti. Frissítenie kell motívumkincsét, tágítania témakörét (színhasználata az elmúlt két évben már sokat frissült), hogy tovább tudjon lépni ígéretes művészi pályáján. Az önismétlés veszélye különösen kísértő *Buszmegálló* című képén, amely sokkal erőtlenebb, nagy mérete ellenére is kevésbé

néhány
tott has
úttal a
lom *Ho*
ság szer
a textilk
ban a sz
vácsol, l
grafikái
ba kíván
grafikai
kvalitáso
szükségb
azonban
kelni. H
tény, hog
színpont
sem a p
konságot
képzőmű
nem jel
faktúrája
érzékelte
is érzi
műfaja a
munkái i
korábbi,
ponálás
ben« del
nesebb is

Érdeke
kiállításo
groteszk
lom *Zág*
amelyek
Kapos b
sabb, bár
pontból
csak ide
ti Sándo
lyek alap
plasztikai

űvészek XXI. kiállítása

monumentális, mint évvel ezelőtt bemutanló témájú képe. Ezgrafikusok közé soroty Mártát, bár igazint valóságos műfaja ép. Honty Márta azonlikségből is erényt kobemutatott pasztelljei, kivétel nélkül anyagkoznak, de elsősorban lapjai önmagukban is s alkotások. Ezt a ől fakadó erényt nem szabad túlértéonty Mártánál az a y a felületeket apró pcskákkal megbontja, intilizmussal való rosem egy merőben új vészeti formanyelvet nt. Csupán a szövés t igyekszik ezáltal tni. Maga az alkotó és tudja, hogy igazi textilkép. Ezt újabb s jelzik, amelyeken a összefogottabb komhelyett »textilszerűbkoratív, egyúttal szí-

s friss hangot jelent a n néhány művész hangvétele. Ide soroa Bertalan tusképeit, közül kétségtelenül a r című a leghatásokompozíció szemmegoldatlan. Ugyantartoznak Kecskemé- kerámiái is, ameja egy-egy vaskos ötlet. A harmadik művész, aki a groteszkum iránti nagyfokú érzékenységéről ad tanúbizonyságot, Weeber Klára. Bemutatott művei közül a *Komédiás* című plakettsorozata sokkal sikerültebb, mint körplasztikai kísérletei *(Szín és forma I—IV.)*, amelyek megmaradnak a formajáték szintjén. Ugyancsak játékos formakészség jellemzi *Rumi Attila Kompozíció* című faplasztikáját is. Weeber Klára és Rumi Attila e műveit *Bors István* modern szobraival összevetve érdekes megállapításra juthatunk. Míg az előbbiek pusztán dekoratív iparművészeti tárgyak maradnak, addig Bors István plasztikái lényeges, gondolatilag is megragadható művészi tartalmat hordoznak.

ÚGY TŰNIK, mintha a Somogy megyei alkotók egy felfelé ívelő fejlődéssel biztató alkotói periódus után most egy kicsit a mutálás korszakát élnék. Reméljük, hogy ez a korszak egyúttal az önálló művészi hangvétel, stílus keresésének korszaka is, és a sok irányba való tájékozódás egyúttal azt is jelenti, hogy helyüket keresik a mai magyar szellemi, képzőművészeti életben. Ez a helykeresés és helyretalálás viszont csak akkor lehet igazán eredményes, ha nagyobb társadalmi felelősségtudattal vállalják a mai magyar képzőművészet feladatait.

Rideg Gábor

kívül a bronzkori é

iekről...

Simonyi az akkori nyelvszemléletet képv időálló történeti n összefoglaló műveket tott. Ilyen a Magyar ... című folyóirat most 75 éve, 1895-ben elhunyt megindítójával, *Szarvas Gáborral* együtt szerkesztett, három vaskos kötetnyi »Magyar nyelvtörténeti szótár«. De ilyen a *Balassa József* közreműködésével írt történeti hang- és alaktan is, a »Tüzetes magyar nyelvtan«.

Tudományszervező és egyetemi tanári működése szintén páratlanul eredményes volt. A pesti egyetemen 42 esztendőn át adott elő, s tanár- és tudósnemzedékek nőttek föl mellette. Akadémiánknak már 1879-ben (26 éves korában) levelező, 14 év múlva rendes tagja lett; s a Nyelvtudományi Bizottságnak 27 éven át előadója lévén, az akadémiai kutatásokat is jórészt ő irányította. A Magyar Nyelvőrnek kezdettől munkatársa, majd több éven át a szerkesztő helyettese volt, 1895-től pedig hivatalosan is ő szerkesztette ezt az igen fontos és népszerű folyóiratot. Mint a haladó pedagógiai törekvések híve, több anyanyelvi tankönyvet, ill. vait a ... saság idején volt ... műen haladó; utána súlyos meghurcoltatásoknak is volt kitéve emiatt, s váratlan halála jórészt ezeknek tudható be.

A nyelv történeti felfogását a magyar tudósok Simonyitól mind függetlenebb XX. századi csoportja — az ún. »budapesti iskola« — tovább finomította és mélyítette.

A felszabadulás utáni kutatók pedig kivált a változások társadalmi hatóerőit s a történeti folyamatoknak meg az egyidejű nyelvi jelrendszerek működésének bonyolult összefüggéseit vizsgálják komplexebben, egyre tisztultabb marxista módszerekkel. Simonyi nyelvszemléletét, irányát azonban ma is nagyra becsüljük; ezt *(Bárczi Géza* Állami és Kossuth-díjas tudós szavaival) »csiszolni, tovább finomítani, kiteljesíteni lehet, sőt kell, de megtagadni csak magának a nyelvtudománynak a megtagadásával lehetne.«

Dr. Tompa József

1021

SZABADOS JÁNOS ÉS SZEKERES EMIL BUDAPESTI BEMUTATKOZÁSÁRÓL

Kaposvár neve a magyar művészet történetében elválaszthatatlanul össze van kötve a századforduló nagy művészével, *Rippl-Rónai Józsefel.* Innen származott el Franciaországba, *Munkácsy* mellé, majd csatlakozva a legújabb művészeti mozgalomhoz, a Nabikhoz (Próféták), *Vuillard, Bonnard* és *Maillol* barátjaként a modern festészet egyik úttörő mestereként vált neve ismertté. Hazatérése után a magyar piktúra haladásának úttörője lesz, s csak 1919 után vonul vissza teljesen Rómavillai magányába. A Rippl-Rónai névhez fűződik egy másik kiváló mester elindulása is: *Bernáth Aurél* megindítóan ecseteli azt a segítséget, melyet *Ödön bácsi* nyújtott neki. S Rippl-Rónai szellemében alkot a harmadik művész, *Martyn Ferenc* is, aki a hosszú párizsi évek után Pécsen telepedett meg, s a somogyi fővárosba csak látogatóba jár haza.

Rippl-Rónai szelleme még ma is erős a városban, s ez az oka annak, hogy mindenkit, aki Kaposvárról indul, az ő mércéjével mérünk. A mércét is ő állította fel *Emlékezéseiben: »... az új művészetnek nálunk is meg kell mutatnia »nagy arányokra« való készültségét és hivatottságát.«* Ami akkor új volt, aminé védelmében e sorokat írja, mint ő nevezi, az impresszionizmus, valójában a posztimpresszionizmus, ma már túlhaladott; a Rippl-Rónai által fogalmazott vágyak azonban azóta is ösztönzik, sarkallják a művészeket; *»... várjuk a nagy modern falakat, hogy befesthessük....«* — írja. Neki nem adattak meg e nagy falak — a monumentalitást csupán táblaképeikben őrzi. De a ránk maradt örökség ma is kötelez; s népi demokratikus rendszerünk megalkotta »a nagy falakat«, melyek befestésre várnak. Ezért tekintünk kíváncsian a két kaposvári fiatal művész pesti bemutatkozása elé: mit őriznek a régi örökségből, hogyan [illegible] vállalja példaképnek; *Szekeres Emil* messzebbre megy vissza: a kubisták, illetve az egykori aktivisták próbálkozásai, eredményei nyomán építi föl saját képi világát. Másként reagálnak azonban a közönséggel való kapcsolat, a társadalommal való együttélés gondjaira. Szekeres Emil eléggé elzárkózik, dekorativ-díszítő funkciót tulajdonít alkotásainak. Bemutatott művein jól követhető, hogyan vonatkoztat el, hogyan írja át képleteit: előbb egyszerű, majd mind bonyolultabb szín- és ritmusképleteket épít. Ez tetszik ki *Komvozíció, Fák* című műveiből; a *Dombok,* a *Kancsós csendélet* pedig a természet átírásának módszeréről vall. Ez azonban eddig nem lenne több puszta didaktikánál, itt azonban művésszel állunk szemben. Felmerül hát: van-e esztétikai jelentésük is ezeknek az alkotásoknak? Kétségtelenül, ha rendkívül áttételesen is. A dekoratív-díszítő funkció, a színek, vonalak harharmonikus vagy éppen diszszonáns váltogatása, kombinálása szépérzékünkre hat, s így esztétikai értéket is hordoz, mert — ha nagyon elvonatkoztatottan is, több áttételen keresztül — a természeti jelenség tömörítésével, a szerkezetességnek a hangsúlyozásával nem csupán annak természeti törvényszerűségét hangsúlyozza, amiből elvonatkoztat, hanem bizonyos emberi vonatkozásokat is tolmácsol; ezt azonban ábrázolójellegének elvontsága miatt rendkívül elvontan.

Szabados János ennél sokkal továbbmegy, illetve más úton halad: emberi alakokkal komponál, reális tömegekkel, szín- és plasztikus formai értékkel, s nem csupán elvont jelzésükkel kívánja mondanivalóját kifejezni. Alkotásai nem egyenértékűek még: a *Füredi sétány,* az *Erdő szélén* szépen, érzékletesen intonálja a magányosság érzését; a *Dombok* a somogyi táj jellemző lankás világának nagyon szép képi átírása. Sgrafitto-terveiben izgalmas ritmusokkal kísérletezik, s ezt mindenütt a színek változatossága kíséri. Szekeres Emil színeit a színtelenség tartózkodása, a grafika nemes egyszerűsége jelzi, Szabados János igen szép színekben komponál. A nagy felületekkel nem mindig bír: *Laci* című alkotásán sok az üres felület; a faktúra nem elég gazdag ahhoz, hogy megbírja a tágasságot.

Mindkét művész rendkívül fiatal: Szekeres Emil 1961-ben, Szabados János 1962-ben hagyta el a főiskolát. Tehetségüknek kétségtelen jeleit adják e bemutatkozáson, mégis föl kell vetni a kérdést: mi indokolta e rokonszenves szárnypróbálgatások pesti bemutatását? Kétségtelen az új felé törésük, de a Rippl-Rónai kívánta elhivatottságnak még kevés jelét adják. Napjainkban az elhivatottság világszerte egyenlő a nép ügyének szolgálatával. E két művésznél ez még rendkívül áttételesen, messziről jelentkezik csupán. Érthető, hogy a főiskoláról kikerülve meg kell teremteniük saját képi világukat, hogy azon fejezhessék ki magukat. A szárnypróbálgatás mindig rendkívül rokonszenves, mégsem kívánja minden probléma a nyilvánosság segítségét. Vannak olyan gondok, melyek a műterem jótékony csendjében inkább megoldhatók, s a kész eredmény mindig rokonszenvesebb, mint az ígéret.

Láncz Sándor

az éppen indulófélben levő tejesasszonytól.

Az asszonyok megálltak, s kuncogva súgták egymásnak:

— No, újabb páciensek érkeztek Naca nénihez!

Az öntőasszony tanyája földbe süppedt tömésház, a teteje azonban cserepes. Udvarában pár csirke kapirgál. A hetvenhárom éves Naca néni mézédes hangon, kereplő szóáradattal invitálja beljebb a vendégeket:

— Tudtam, hogy jöttök, már vártalak benneteket. Ugye, galambom — fordult a fiatalabbhoz —, az urad megint más asszony szoknyájába kapaszkodott?! Majd megnézzük, ki az a céda... Megmutatja a viasz a kis serpenyőn.

A jövevények megdöbbenve néznek egymásra.

— Ugye, csodálkoztok, honnan tudom mindezt? Én mindent tudok. Azt is, ki milyen szándékkal jön hozzám. Régóta folytatom ezt a mesterséget. Az anyámtól tanultam, ő pedig a híres polányi öntőasszonynál is többet tudott. Rám hagyta az öntőserpenyőt, s mindenre kioktatott. Tudok én mindent, szerelmes szíveket összeboronálni, szétválasztani, a rontást megbontani, állatokat, embereket meggyógyítani. Bizony ám! Nagy az én tudásom. Messzi városokból, falvakból fölkeresnek. Ha az orvos nem tud segíteni rajtuk, meggyógyulnak az én orvosságaimtól.

Ömlengve dicsérte magát a javasasszony. Azt persze nem árulta el, hogy eddig egyetlen beteget sem sikerült meggyógyítania kotyvalékaival. Előkészítette a koromfekete ércserpenyőt, viaszt tett bele, a tűz fölé rakta. Míg olvadt, valami imádságfélét mormogott magában. Aztán háromszor egymás után kiöntötte a viaszt, s már mondta is a diagnózist.

— Rövid hajú, nadrágos fehérnép csalta el az uradat. A bajon csak úgy segíthetek, ha levágsz egy fürtöt az urad hajából, s elhozod nekem...

A vendégek megkérdezték, hogy mit fizetnek.

— Akik itt voltak, hetvenöt forintot hagytak itt viaszra meg a fáradságomért.

Amikor a két nő feltűnt a buszmegállónál, a felsőhegyiek összenéztek a hátuk mögött, s mosolyogtak. Fent, a magasban sugárhajtású repülők húztak el...

(házi)

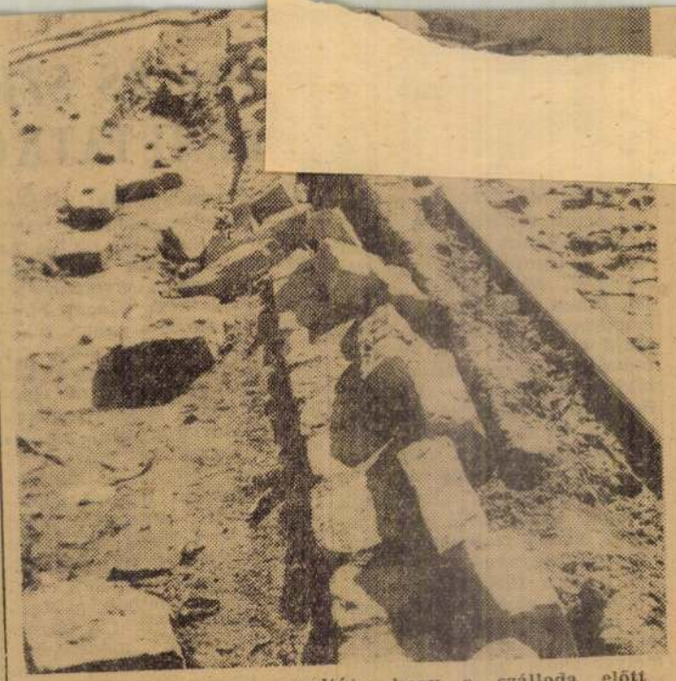

Csurgói olvasók panaszolták, hogy a szálloda előtt rosszul készítették el az útszegélyt. Van-e értelme az ilyen felelőtlen munkának? — kérdezik.

Jogászunk válaszol

Mikor jár házastársi pótlék?

Házastársi pótlék jár a munkaviszony alapján havi 850 forintnál alacsonyabb összegű öregségi vagy rokkantsági nyugdíjra jogosult személynek, a vele együtt élő házastársnak (élettársnak), ha a házastárs (élettárs) keresete (jövedelme, nyugdíja) a havi 360 forintot nem haladja meg, és a nyugdíjas halála esetén özvegyi nyugdíjra lenne jogosult. Nem jár házastársi pótlék a mezőgazdasági termelőszövetkezeti nyugdíjhoz és a mezőgazdasági öregségi járadékhoz. Nem kaphat házastársi pótlékot továbbá a nyugdíjas elvált vagy különélő felesége után.

Az említett feltételek fennállása esetén a házastársi pótlék a férfi nyugdíjast csak akkor illeti meg, ha felesége (élettársa) az 55. életévét már betöltötte. 1973. május 1. napjától hatályos rendelkezések szerint a férfi nyugdíjas rokkant felesége (élettársa) után is kaphat házastársi pótlékot. A nő nyugdíjasnak teljesen munkaképtelen férje után állapítanak meg házastársi pótlékot, ha munkaképtelensége miatt legalább egy éven át saját háztartásában, túlnyomóreszt saját keresetéből eltartotta.

A házastársi pótlék összege havi 100 forint. Ha azonban a nyugdíj a havi 750 forintot meghaladja, házastársi pótlék címén az az összeg jár, mely a nyugdíjat havi 850 forintra egészíti ki.

A házastársi pótlék csak arra a hónapra jár, amelyikre az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjat teljes egészében, korlátozás nélkül folyósítják. Ha a nyugdíjat szünetelteti, vagy csak egy részét (pl. egyharmadát vagy felét) folyósítják, ebben a hónapban a házastársi pótlék nem jár.

Az a dolgozó, aki nyugdíjban még nem részesül, a házastársi pótlékot az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjával együtt igénylheti a lakóhelye szerint illetékes SZTK-alközpontnál (kirendeltségnél), a már nyugdíjban részesülő pedig az Országos Nyugdíj Intézettől kérheti házastársi pótlék megállapítását.

Dr. K. J.

KÉ A SZÓ

Szabados János

Szarvasi Józsa, archíva

Pap Gábor: M
Művészet, 1

Szabados János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1983 FEB 5

Szabados János festőművész kiállítása Kaposvárott

1021

Szabados János a főiskola elvégzése után telepedett le szülővárosában, Kaposvárott. Most megnyílt kiállításán 32 festménye tesz tanúságot felkészültségéről, művészetének további elmélyüléséről. A kiállítás akalmából nyert tapasztalatok azt bizonyítják, hogy Kaposvárott is van lehetőség — a Hódmezővásárhelyen kialakult képzőművészeti élet példája nyomán —, hogy a Dunántúlon élő fiatal művészek e régi kulturális hagyományokkal rendelkező városban teremtsenek otthont művészetüknek.

Szabados János festészete szervesen kapcsolódik fiatalabb képzőművészeinknek a valóságra támaszkodó előadásmódjához. Líraí hangvételű képein a meleg barna és vörös színakkordok között felvillanó hidegebb kék színekkel ér el figyelemre méltó színhatásokat.

egymas mellett élés eszméje, az újkolonializmus elleni harc szüksége az egész emberiséget áthatja és küzdelemre ösztönzi. A békemozgalom a moszkvai találkozó után világszerte fellendült, ott is határozott alakot öltött, ahol addig alig volt észlelhető, s ott is erőre kapott, bátrabb kezdeményezést mutat, ahol az államhatalom elnyomó törekvése állta útját. A moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus történelmi szerepet töltött be. A népek egységes békeakaratát és elszántságát demontsrálta, azt, hogy a végsőkig harcolnak az általános leszerelésért, az atomőrület ellen, a népek megértéséért, barátságáért.

A továbbiakban Szakasits Árpád szólt a moszkvai kongresszus óta eltelt hat hónap legfontosabb nemzetközi eseményeiről, a kubai válsággal kapcsolatban fenyegetett atomvilágháború elhárításáról, a kísérleti atomrobbantások szü

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabados János, ifj.

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1964. DEC 30.

— **Olaszországi meghívást kapott** ifj. Szabados János kaposvári festőművész. Szabados a jövő nyáron az észak-olaszországi Vicenza városában tárlatot is rendez.

kifizetésre: azt akarjuk, hogy

Szabadfy János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SOMOGY MEGYEI
NÉPLAP

1971 AUG 11

ادو. — 20.30: [illegible]
Francia filmvígjáték. — 22.17:
Tv-híradó.

1021

— Szabados János kapos-
vári festőművész a vasárnap
megnyílt I. debreceni orszá-
os nyári tárlaton a Hajdú-
ihar megyei Tanács meg-
sztott 8000 forintos díját
apta meg Nagyharsányi kő-
ito című alkotásáért.

hasson.

Horváth János MESZÖV-elnök arról adott tájékoztá-

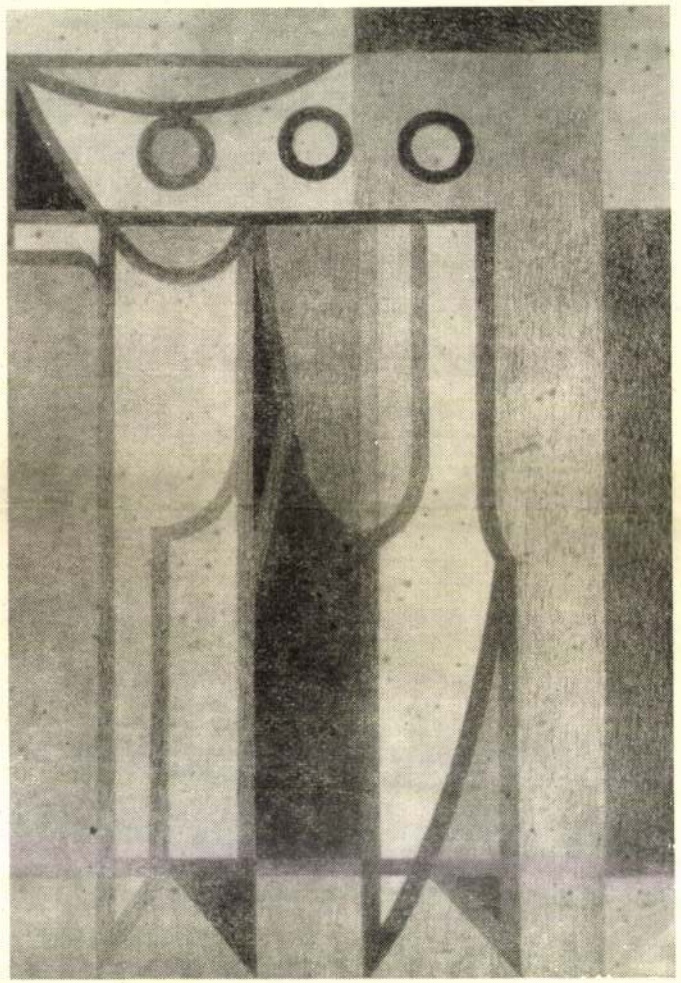

SZEKERES EMIL: Sgrafittóterv

SZEKERES EMIL

1934. június 30-án született Kaposváron. Főiskolai tanulmányait Kmetty János és Kádár György tanítványaként kezdte, 1955-ben a Képzőművészeti Főiskolán, ahol 1961-ben végzett.

Ez évtől kezdve szülővárosában él és dolgozik.

Kiállított képek jegyzéke

1. Kancsós csendélet	gouache	20 x 26
2. Csendélet	pasztell	40 x 57
3. Dombok	pasztell	42 x 59
4. Kompozíció	olaj	40 x 50
5. Kompozíció, vörös háttérrel	kréta	23 x 34
6. Sgrafittó terv I.	kréta	38 x 56
7. Sgrafittó terv II.	kréta	39 x 57
8. Sgrafittó terv III.	tus	24 x 32
9. Sgrafittó terv IV.	tus	23 x 35
10. Sgrafittó terv V.	tus	50 x 66
11. Sgrafittó terv VI.	tus	24 x 32
12, Éjszaka	tus	21 x 30
13. Kompozíció	tus	21 x 29
14. Fák	tus	21 x 42
15. Ikarus	ceruza	21 x 27
16. Vázlat	filc	20 x 24

F. k.: Wortmann Sándor
Ifjúsági Nyomda 643–64.

SZABADOS JÁNOS

MEDNYÁNSZKY TEREM
Budapest, V., Tanács krt. 26

SZABADOS JÁNOS

ÉS

SZEKERES EMIL

FESTŐMŰVÉSZEK

kiállítása

1964. OKTÓBER 10 — OKTÓBER 24

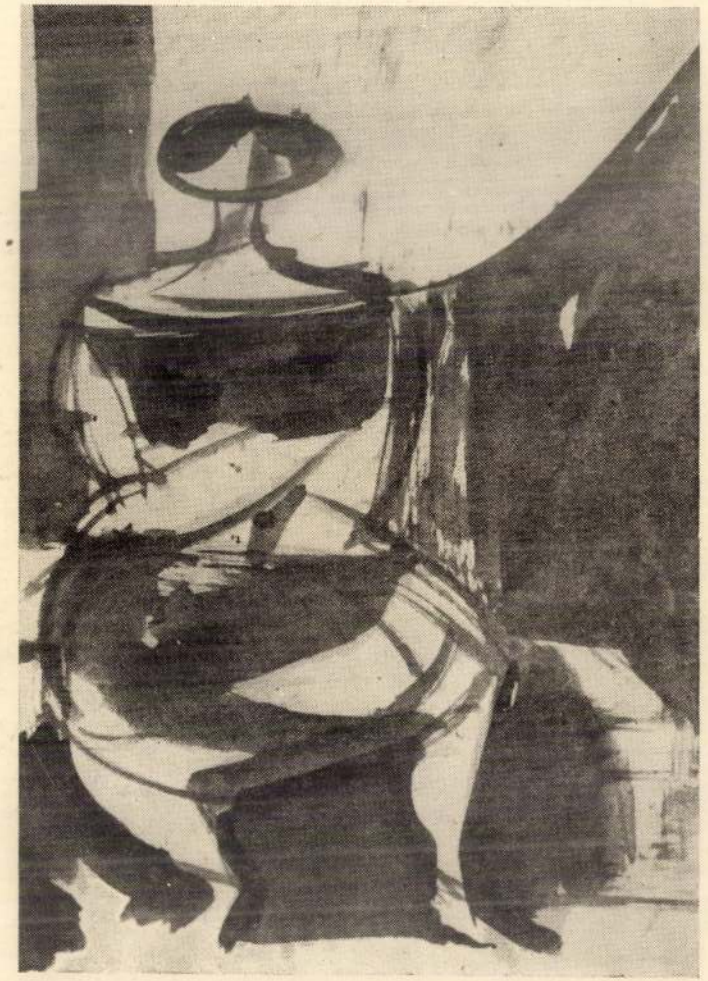

SZABADOS JÁNOS: Várakozó (tus)

SZABADOS JÁNOS

1937, február 28-án született Kaposváron. Főiskolai tanulmányait Miháltz Pál és Z. Gács György tanítványaként kezdte 1957-ben, az Iparművészeti főiskolán.

1962-ben kapott diplomát.

Ez évtől szülővárosában él és dolgozik, ahol 1963-ban kiállítása volt.

Kiállított képek jegyzéke

1.	Vasút mentén	olaj	17 x 22
2.	Kaposújlak	olaj	26 x 36
3.	Erdő szélén	olaj	40 x 50
4.	Beszélgetők (Somogy megyei Tanács tulajdona)	olaj	23 x 51
5.	Füredi sétány	olaj	82 x 122
6.	Alkonyat	olaj	23 x 34
7.	Dombok	olaj	60 x 75
8.	Sportolók	olaj	30 x 40
9.	Laci	olaj	60 x 113
10.	Régi gyár	olaj	24 x 34
11.	Cigánylány portré	olaj	30 x 40
12.	Freskóterv	olaj	36 x 80
13.	Vasgyár	viasz	18 x 26
14.	Aktok	gouache	23 x 33
15.	Ülő nő	gouache	25 x 25
16.	Tavaszi készülődés	monotyp.	14 x 32
17.	Pihenő	rézmetszet	16 x 26
18.	Házak	tus	18 x 28
19.	Vázlat I., II.	tus	14 x 12, 12 x 18
20.	Várakozó	tus	11 x 17
21.	Tihany	ceruza	18 x 27
22.	Homokbánya	kréta	20 x 31
23.	Sgrafittó terv I., II., III., IV.	viasz	

Szabados János, festő-művész

2) Folytatás.

Szabados János: Buzsák.

Horányi Barna: Weeber Klára és Szabados János kiállítása.

Szombathely Néplap, 1977. szept. 11.

Szabados János, festőművész 1) Folytatás

középpályások és gyakran
csatárok is bekapcsolódta
Két rövidzárlat azonban el
colt a labdáért, amely Tura
elé pattant. A balszélső kiug

SPORT

Általános iskolások sportja

Pénteken délután tartott
az új tanév első ülését a m
gyei általános iskolai sportb
zottság Kaposváron. *Német*
János megyei úttörőelnö
megnyitója után *Sóton*
László szakfelügyelő beszélt a

Horvát[illegible] Szabados János kiállítása.

Somogyi Néplap, 1977. szept. 11.

Szabados János festőművész

MEGHÍVÓ

460 FNYV I

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

SZABADOS JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1977. MÁJUS 20-ÁN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

Z. GÁCS GYÖRGY
FESTŐMŰVÉSZ

MŰCSARNOK, BUDAPEST XIV., HŐSÖK TERE

Szabados János
Derkovits-díjas festőművész

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1969 MÁR 4

1021

Zsennyei pillanatkép

Szabados János Derkovits-díjas festőművész és felesége, Wéber Klára szobrászművész a zsennyei művésztelepen dolgozik. A kaposvári művészházaspár két évvel ezelőtt is járt Zsennyén. Alkotásaikban a nyugtalan, az újat kereső, a kor változásait és a képzőművészet mai áramlatait nyomon követő módszer érvényesül. Szabados János Zsennyén készülő olajképei közül választják majd ki a Derkovits-beszámolóra alkalmas munkákat. Wéber Klára érdekes plakettjeinek gipszmintái ugyancsak ott sorakoznak már a zsennyei ihletésű alkotások között.

Készló műveket közösen vitatják meg, értékelik, bírálják. Képünkön a Szabados házaspár a készülő festmény állványa előtt.

Foto: Je:

hanizmus sz-einek is

Tény, több volt a tsz-ek lehetősége az alaposabb közgazdasági elemzésre, kalkulációra, mint amennyit hasznosítottak. Bár ezt is nehezíti az akadozó és gyakran késő, alig áttekinthető informálódás. Máris indokolt lenne viszont üzemgazdászokat alkalmazni a nagyobb tsz-ekben, s legalább a költségráfordításokat körültekintőbben, jobb közgazdasági érzékkel elemezni.

Többen úgy vélik, az állami támogatás jelenlegi rendszere, felhasználásának módja és elszámolási rendszere nem mindenben szolgálja a kitűzött célokat. Hátrányosnak érzik — bár örömmel tapasztalták időközbeni módosulását — a hitelnyújtás feltételeit. Szeretnék, ha indokolt beruházásalkhoz kellő időben kapnának hitelt, s bátrabban kezdeményezhetnének, állhatnának át újabb, gazdaságosabb termelési ágazatokra.

Vitathatatlanul kedvezőtlen a tsz-ek jelenlegi gépi ellátottsága. Gépparkjuk nagy része felújításra szorulna, de miből? Az elkopott — ma is legalább 12 fajtá-

Hogyan alakulnak a mezőgazdasági szerződéskötések

A magyar cukoripar üzemei a 180 000 holdas vállalati előirányzatból február közepéig több mint 170 000 holdra szerződtek. A vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat 2 százalékkal túl is teljesítette tervét, bár egyes növényeknél idén is lesznek „hiánycikkek". A legroszszabb a helyzet a karósbabnál, mivel az előirányzatnak eddig csaknem egészen 10 százalékát tudták leszerződni.

A konzervipari tröszt üzemei idei zöldségszükségletüket már teljes egészében lekötötték, hasonló a helyzet a gyümölcsszerződéseknél is. A pincegazdaság az 1968—69-es gazdasági év szerződéskötését, illetve fel-1969—70-es gazdasági évre a szerződéskötést csak tavasszal kezdik meg. A bavásárlását befejezte. Az romfiiparban is tovább „egyezkednek" a felek; a gazdaságok szívesen szerződnek baromfiértékesítésre, annak ellenére, hogy a csirke árát kilogrammonként egy forinttal csökkentették.

Spar

A MÁV szombathelyi lyaudvarával szemközti é let tetején nagybetűs üd ő felirat áll, amely tol csolja a vonatokkal érk vendégeknek a város kösz tését.

Ez a kedves hangú üd lés azonban mostanában m különbözteti városunk ven geit. Aszerint, hogy nap érkeznek-e, vagy este. N pal ugyanis jól lehet lá a szembeszökő feliratot, te azonban egyáltalán ne A betűket ugyan neonok is kirakták. Csak éppen ne égetik este őket. Vagy romlott a világítás, vagy ne kapcsolják be. Nagy kó hogy így van, mert — f leg az este és éjszaka érk zó, fáradt vendégnek — jó

Hosszúpere

Megy a magyar és a kül földi vendég a szép szajk tájra, s az út vége fel eső Hosszúperesztegen eszé be jut, hogy másutt má nincs üzlet, nem kaphat a útra egy-két palack bor! Téved azonban, ha azt hiszi hogy Hosszúpereszteg egy mással szomszédos boltjába és italmérésében árusítanak palackbort! Csak palackozot rövid italt!

MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Somogyi Néplap

1973 JUN 10

Szabados János

1021

Somogyi festők művei a pécsi tárlat anyagából

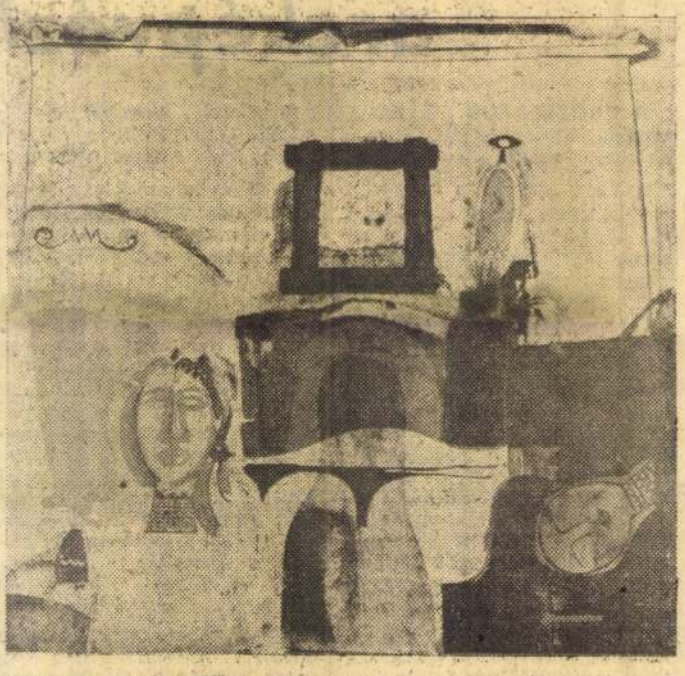

Szabados János: Öröm és gyász.

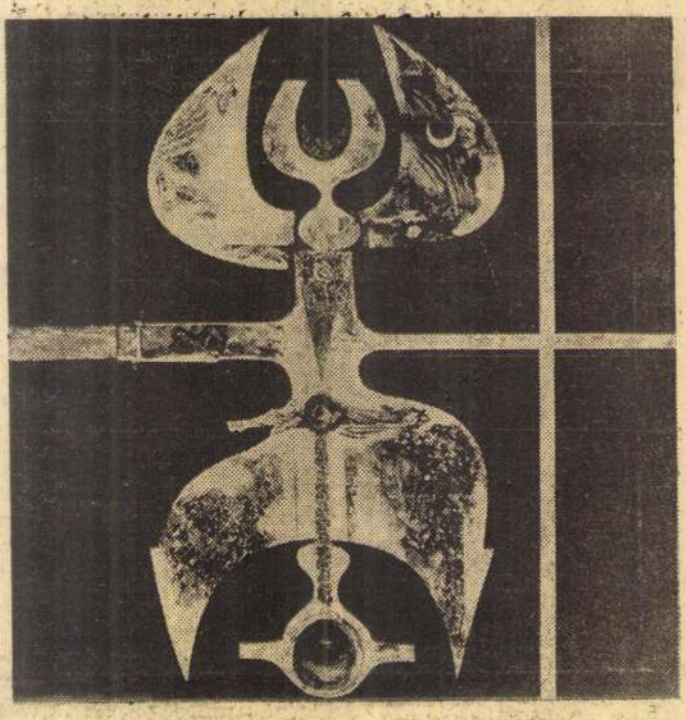

Szekeres Emil: Rekviem.

Leitner Sándor: Festőasztal.

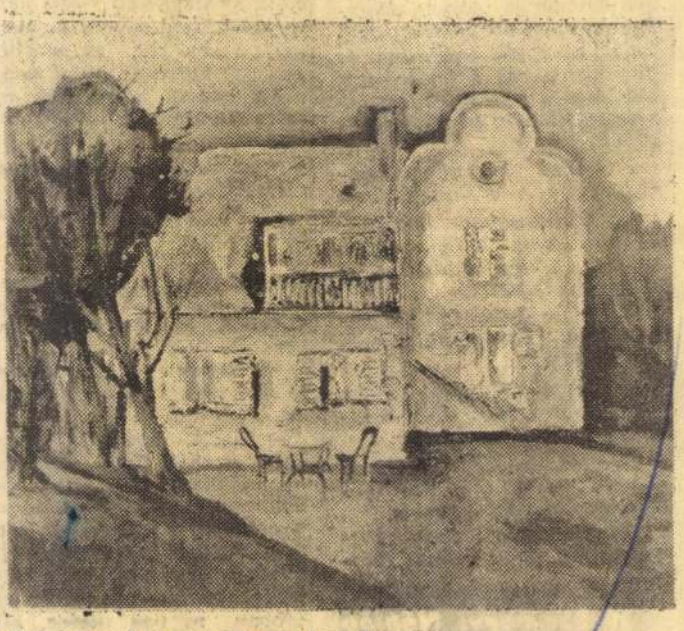

Czinkotay Frigyes: Huszka-ház Fonyódon.

SAJTÓFIGYELŐ

Riport a jelenben és képzeletben

Egy „renitens” pe
arcképvázl

A PROFESSZOR. Kemény vonású, kissé öntelt, most azonban mintha ideges lenne. Az ajka rángatózik néha.

— Minek hozakodik ezzel elő kérem? — Kit érdekel az most már, hogy milyen pedagógus volt? Arról írjon az úr, milyen költő volt. Ahhoz semmi közöm! És tudja mit?! Fenntartom azt, hogy pimasz volt, fennhéjázó és pökhendi. Így könnyű a diákok kegyeibe belopni magát... Olvassa kérem a jegyzőkönyvet: »... *a poétai osztály praeceptora ügyében a vizsgálat megtörtént oly módon, hogy a saját mentségére felhozott feleleteit is meghallgatták s a tanú ellene szóló vallomásait is gondosan összevetették...*« Láthatja az úr, körültekintőek voltunk. A költészetben lehet valaki bátor, de a kollégium falain belül húzza meg magát, alkalmazkodjék a törvényekhez, az előírásokhoz és a feljebbvalóhoz. Végeztem kérem.

A professzor kidobott. Mit tehetnék mást, én is elsétálok a város széléig. Őt is eddig kisérték a diákok... Aztán másfele vette az útját. *Költött* és körmölt, *örült a szerelemnek* és csalódott a szerelemben. És másutt újra a katedrára állt.

A TANÍTVÁNY. Tisztségviselő a vármegyénél, kissé megfáradt ember már. Amikor a renitens pedagógusról kérdezem, felderül az arca.

— Milyen jó, hogy erre is kíváncsi. Az emberek többsége a költőt tartja számon, ez így is van rendjén. De a katedrán is nagyszerű volt... Ezt számon tartja-e az utókor? Én az emlékezésemben csak erről írtam. »... *nappal a tanítványai között volt, kellemesen és mulattatólag tanította a különben száraz deák retorikát. Tanított egyebeket is — mint száraz tudományt, Botanicát, Historiát, természet-historiát — melyet tanítványi tőle gyönyörűséggel — sőt örömmel hallottak és tanultak — szerették... mint barátjokat, testvérjeket, atytyokat, soha egyik tanítványát se bántotta, de ő se tett embertelenséget, se törvénytelenséget... — ha tanítványa gyengélkedett felfogásban, ott kezdette a világosítást, ahol tanítványának fel fogható eszét állani észre vette — s a tanítvány örült útba vezettetésén — s nem volt oka eltsüggedni.*«

A GRÓF. Tulajdonképpen *nem csalódtam benne. Kissé fáradt, vagy inkább fáradtságot mímelő, elegáns, felvilágosodott úr. Hanyag eleganciával fogad. Kissé cinikus is.*

— Nem is gondoltam, hogy az utókort érdekli a mecénás véleménye róla. Hiú volt és érzékeny, amilyennek egy költőnek lenni kellett. Én szerettem, főleg az öntudatát. Következetes Rousseau-vonzalmát. Kitárulkozásait egy finomkodó, arcrejtegető, udvariaskodó korban. Öntudatát azért is szerettem, ahogy parolázott velem: az iskolalapítóval s nem mint földesúrral. Hogy milyen pedagógus volt? Erről nemigen tudok. Tudom már, mire céloz: a feddésre, amit tőlem kapott, amiért abban a darabban a Rákóczi-dalt énekeltette diákjaival játékszínen! Nézze, tulajdonképpen nekem tetszett az a darab... A feddést meg ő se vette komolyan. Ő tudta azt, amit maga talán nem, hogy néha »reálpolitizálni« is illik egy magyar grófnak, aki a hírhedt felvilágosultsága miatt amúgy sem túlságosan kedves az udvarnál.

A KÖLTŐ. Szeretnék eloszlatni egy tévhitet. Nem olyan fennköltt és klasszikus, mint amilyennek az eszmények és versek alapján képzelik. Fáradt. Látszik, megint átírta az éjszakát.

— *Tömjént és korbácsot igen bátran osztogatni!* Hisz ön ebben? Ha igen, csak akkor érdemes szót váltanunk. Én azzal a poétával szemben is, akit ön emleget, ezt tartottam mércéül. Meggyűlt a bajom a civis professzorékkal emiatt. Pedig ők gyűlölték. Kicsapták a kollégiumból is. Jóllehet érdemes magister volt. Persze, persze, ön éppen arra kíváncsi, hogy milyen volt a katedrán. De miért erre? Arról írjon, zengjen, hogy milyen volt a költészetben. A pedágógia egy aprócska darab csak életében. No, igen, pedagógusnak kiváló volt, de hát mit tesz ez? Követte Rousseaut a pedagógiában. Lássa, én a politikában próbáltam követni, és Kufsteinben volt némi alkalmam elmélkedni efelett... A magatartás persze lényeges. A pedagógusmagatartást nála a költészete határozta meg. Ezt leírhatja a lapjában kérem. De tudja, én bizonyos vagyok benne, hogy nemigen fontos az olvasóknak. Hiszen a korban, ahonnan ön idejött, már nem újdonság ez a pedagógustípus... Az a kor... az a kor...

Éppen munkába

indultam, amikor feleségem orrom alá lökte a háromszázalékos békekölcsön-nyereményjegyzékét. Egy szempillantás alatt átfutottam a kötvényszámok kavalkádját s azonnal észrevettem: egy szem békekölcsönömmel kerek száz rubelt nyertem!

Útközben beugrottam a takarékpénztárba, s fölvettem a nyereményt. Ahogy odaértem a munkahelyemre, telefonált az egyik imerősöm, és hivatkozva az ő ismerősére, aki látta a nyereményem átvételét, kölcsön kért hetvenöt rubelt.

— Neked most annyi pénzed van, mint a halnak...

Én azt mondtam, ez túlzás, de ismerősöm — fentemlitett ismerőse állitására hivatkozva — megsértődött:

— Ne sopánkodj! Ezer rubelt vágtál zsebre, abból igazán adhatsz...

— Óriási tévedés! Nem ezer, hanem csak száz — kiáltottam dühösen.

— Nem érdekes... Mindössze 75 rubel kell. Ebédszünetben beugrom hozzád.

És fölkeresett. Száz rubelemből huszonöt maradt, amihez én tiz körömmel ragaszkodtam.

Szergej Zvancev

v4

A fenti szituációnak valaki szem- és fültanúja lehetett, mert nyomban rámszállt Masztabov, a tervező. Orrom előtt meglengetett egy névsorokkal teli papírt, s megkért: írjam alá, és pénzben járuljak hozzá az egyik nyugdíjba vonuló kartársunk részére indított ajándékakcióhoz.

Nyereményem megmaradt részét Masztabov tette zsebre.

Délután hivatott az igazgató.

— Nem viselném el — mondta —, ha mellőzöttnek érezné magát... Ön ugyebár, jó lelkű, érzelemgazdag ember?

— Hogyne — bólintottam, valami cseles fogásra gondolva.

— Nos, meggyőződésem, hogy a múlt havi jutalmat megérdemelten kapta de ugybeár most, hogy busás nyeremény üti a markát, meg sem kottyan magának az a néhány rubelecske? Mert tudja, Mitkina az árukezelő jobban rá van utalva, hiszen ikrei születtek...

Szabados János

A zalaegerszegi Kisfaludi-Stróbl teremben május 12.-től Palicz József festőművész kiállítása,
a Studió Galériában május 14-től Ferdinánd Judit grafikus kiállítása,
a Csók Galériában május 19.-től Kádár J. Miklós kiállítása,
a Műcsarnokban május 2o.-tól Szabados János festőművész kiállítása tekinthető meg.
Közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. május 14.
XXI. évf. 2o. sz. 8. lap.

Szabados János

Keszthely plextol 122 x 120 cm
Balatonmellék plextol 120 x 125 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976
Balatoni Múzeum, Keszthely

Szabados György, grafikus

A somogyi népművészek Ősi kincsen, melyet a somogyi néptáncban rendeztek, szerepelnek munkái grafikái.

Horányi Barna: Somogyi ősi kincsek: Somogyi Néplap, 1977, okt. 9.

Szabados János, Somogyi Néplap, 1974. márc. 14.

Szabados János: Fld.

A várható kiélezett harc — úgy tűnik — nem a bajnoki cím sorsát hivatott eldönteni, hanem a kiesést. Elől a Táncsics SE 6 pontos előnye behozhatatlan. Jelenlegi játékerejét híven tükrözi, hogy tavasszal még nem vesztett egyetlen pontot sem. A sokáig riválisnak látszó Marcali SE és a VBKM Vasas nem tudta tartani a Táncsics tempóját, s fokozatosan lemaradt az élloVastól. Ők az ezüstéremért versengenek egymással. Ebbe esetleg még a Barcs is »beleszólhat«. Az a Barcs, amely nemrég még az NB III-ban játszotta mérkőzéseit, most nehezen talált magára.

Az 5—9. helyen álló csapatok jelentik — jelenleg — a »veszélytelen zónát«. Nem fenyegeti őket a kiesés réme, s így viszonylag nyugodtan várhatják a hátralevő időt. Közülük a Nagyatád — bár hét játékosuk menet közben kivált az együttesből — vezeti egyetlen gárdája sem érezheti magát teljes biztonságban. A jelenlegi állás szerint a Somogyszob, a Fonyód és a Szőnyi SE helyzete a leginkább kilátástalan. A fonyódiak utolsó két mérkőzésen aratott győzelmükkel megcsillantották a reményt, a kérdés csak az: vajon nem későn ébredtek-e föl. A két újonc: a Lakócsa és a Zimány — öt búcsúzó esetén — kiesőjelölt — helyen tanyázik. Főleg a zimányiak teljesítmény-zuhanása szembetűnő. Ők ugyanis az ősszel igen jól rajtoltak, és sokáig úgy látszott, hogy nem lesznek ilyen gondjaik. A végére azonban nagyon kiengedtek — vagy elfáradtak —, így tartogatnak még szurkolóik számára némi izgalmakat. A harmadik újonc, a Balatonföldvár szerepel a legjobban, bár csak egy helyezéssel és két ponttal vezet a Lakócsa előtt. Hármójuk közül ők nyújtották a legkiegyensúlyozottabb játékot:, szinte a

Szabados János festő

de idény közben átadott új sajtóházi műv. központ és könyvtár, valamint a Magyar Képzőművészek Szövetsége szelek folyosóta fejszenő évadnyos szerepgyűjtőt szervezett a nyári időszak. – A jelenlegi helyszínt a mostani vendégeltokat is hozott az a szép hely, ahol például a művészi festményeit látjuk.

Wagner Károly: Művészet a Művészetben,
Magyar Hírlap, 1946. aug. 4.

Szabados János festőművész
Keszthelyen megnyitott negyedszer a
Balatoni Nyári Tárlat. — A művész
alkotásait vezetéssel bemutatja.

Déli Krónika

1946. VII. 10. 12.00 161 K.

Szabados János

Szabados János festőművész kiállítása a Műcsarnokban április 22-én nyílt meg. A kaposvárott élő művész első nagyobb kiállítása ez Budapesten.

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1977. április - 45. oldal.

Szabados János, festő

Másodszor rendezték meg a Somogyi Képtárban a Dunántúli Tárlatot, melyre nevezhetek a művész munkái is.

Tasnádi Attila: Dunántúli művészek kiállítása Kaposváron.
Népszava, 1976. dec. 10.

Szabados János, festő

L: Leitner Sándor

□ -: Leitner Sándor. 2

Esti Hírlap, B. n. 1977 ápr. 5.

Szabados János

A Szakszervezetek Somogy megyei Tanácsának díját kapta meg a művész.

Tasnádi Attila: Díszoklevelek...
Népszava, 1976. dec. 10 - 5. oldal.

Szabados János

Szabados János festőművész kiállítása a Műcsarnokban május 20-án nyílt meg.

----:Kiállitási naptár.

Művészet, 1977. május - ǂ 48.oldal.

Szabados János, festő

L.: Szamu Béla

Rózsa Gy.: Művészet ... 7.

Nők szabadsága, Bp. 1976. aug. 14.

Szabados Gábor festő

a Művészet akt.-i szándékú négy somogyi festőt mutat be Kossuth Lajos elnevezésű, melyekhez reprodukciókat ígértünk ki.

H.B.: Művészet-akt Kaposváron Somogy képzőművészetéről.

Somogyi Néplap, 1945. nov. 28.

Szabados János, festő

Kiállítása nyílt meg kaposvárott.
(feleségé: Weber Klára szobrán, vele
együtt állította ki műveit.)

— : □ A Szabados János ... 2.

EST/ HIRLAP, Bp. 1972. március 23. [28.]

Szabados János, festő

↓ gé feleége: Wéber Klára nobrán közös kiállítása Kaposváron márc. 24-én nyílik meg.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1972. március 23.

Szabados János

Balatonmelléki olaj 100 x 120

Ünnep —"— 100x 120

6. Balatoni Nyári Tárlat

Gabados János

Képe szerepel a III.Debreceni Országos Nyári Tárlaton a "Táblakép 72" pályázat anyagában

Népszava 1972 julius 2.old.

Szabados János

a szegedi nyári játékon egy képével szerepel.

Tóth Kálmán: Szegedi nyár
Somogyi Néplap, Kaposvár, 1972. aug. 8.

Szabados János festőművész 1.)

A Szemjei művészteleppen a „szemjei utpokat" gyermekkel együtt festi a Szabados János – Weber Klára művészházaspár. Szabados János Derkovits-díjas művész táblaféle technikával kísérletezik, nem köti egyik irányzat és módszer sem.

Bertalan Lajos: Szemje 1969.

Vas Népe, 1969. febr. 16.

Szabados János

Részt vett a Studió 1979. évi kiállitásán.

Kortárs 1970/7 1172. old.

Szabados János

Tasnádi Attila "A Kilencek és a Studió" c. esztetizáló cikkében szerepel

Kortárs 1969/4 666. old.

Szabados János festő

a Kaposváron megnyílt dél-dunántúli képzőművészek III. kiállításán művei szerepelnek.

H.B.: Dél-dunántúli képzőművészek. Somogy Megyei Néplap, 1964. dec. 3.

Szabados János festő

a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
10 éves jubileumi kiállításán szere-
pel műve: „Fiú" c. (emlékre.)

dr. Ujvári Béla: Stúdió 58-68
Magyar Hírlap, 1968. dec. 29.

Szabados János

a Horvátországi Magyarok Szövetségének lapja a „Magyar Képes Újság" a év jan. 15.-i számában Kőbodi Károly is a múlt év végén emlékezett megnyílt somogyi képzőművészeti kiállításról, melyen a művész is részt vett művével. A kiállítás tegnapáta Bjelováron látható.

H.B.: Kiállítás Bjelováron.

Somogyi Néplap, 1974. febr. 5.

Szabados János

Somogyban a felszabadulási pályázat festészeti első díját nyerte.

Magyar Hírlap, 1970. V. 11. 6. l.

Szabados János

Nonfiguratív kompozíciója figyelmet érdemel
(Stúdió 70, Ernst M.).

Bojár János: Kiállításról – kiállítása; Magyar Hírlap, 1970. IV. 7. 6. l.

Szabados János festő

Kiállít. (Katinka-kép.)

k. 4.: Dunántúli festők tárlata
Kaposvárott

7.

Népszabadság, B. 1973. dec. 4.

Szabados János

Bábok olaj 36×40 cm

Kés csendélet —"— 40×40 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. júl. – szept.

Szabados János

1. Balatonmellék olaj 100×120

2. Ünnep —"— —"—

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1977.

Szabados János
szobrán

Szabados János szobrán készült
a Kaposvárra felállítandó Déri
Miklós István emlékmű vet.

- . - Kiállitási naptár
Müvészet, 1973, február - 46.oldal

Szabados János festő

A debreceni Tájrajz '72 kiállitáson részt vett a munkáin.

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.

MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Grabados János festőművész 2.) Falfestő.

Legszebb képe például ősdeleki átvörete a két szakmunkásnak: a festőmű alsó harmadában egy fej-domborművet épített, ehhez az ötletet, a mintát a szoba régi szekrényének tanulóján faragott domborműve adta. Most ami munkái a Derkovits-bizottsághoz kerülnek, egy-egy ilyen alkalmra 6-8 képet kérnek. Kaposváron a megjelenő folyóiratokban rendszeresen kiállít.

Bertalan Lajos: Szemle 1969.
Vas Népe, 1969. febr. 16.

Szabados János festőművész 3) Folytatás.

Részt vett a Balatoni Nyári Tárlaton, a debreceni kiállításon – ott Munkácsy-plakettet kapott – a pesti Stúdió kiállításon két alajképpel és négy grafikával szerepelt, és a „Tizenegyedikben" Munkái egy szép szemű szedetlen, amit került az Iparművészeti Főiskolán. Szép György volt a mestere, ő hívta Pál a festő-tanára.

Bertalan Lajos: Szemmel 1969.
- Vas Népe, 1969. febr. 16.

Szabados János festő

Tizenhárom somogyi művész táblát nyelt meg a bjelovari városi múzeumban, ahol művei szerepelnek.

Lábadi Károly: Somogyi képzőművészek.
Magyar Nő, 1974. febr. 21.

Szabados János festő

a kaposvári Somogyi Képtárban rendezett I. Dunántúli Tárlaton szerzett festménye.

Losonci Miklós: Gondolatok az elő dunántúli tárlatokról.
Életünk, 1974. 1. 66. old.

Grabados Gábor festőművész

a falporosodó vásznyterekben megrejtett a somogyi festőművészek közös kiállítása, melyen művei szerepelnek.

Horányi Barna: Ősrúnte paletták.
Somogyi Néplap, 1974. márc. 10.

Szabados János

Victuduné 42 c. képzőművészeti kiállításon szerepelni fogunk a alkotásai.
a kiállítást I. Szentháromság tér 1. december végén, okt. 30-án szerdán.

Meglévő, 1942. okt. hó.

Szabados János

Kép, ol. 90×110

Dél-dunántúli képzőművészek kiállítása
Sellyéd – Nagykanizsa – Zalaegerszeg

Szabados János

Megbízást kapott Szabados János, hogy csak üvegmozaikját a nagyoroszi Korház részére készítse el.

—: Köztéri munkák.

Művészet, 1979. március – 47. lap.

Szabados Gábor

A megyeháza új megyei kórház pályázatán díjazott munkák terverésére kiírt pályázaton vett részt.

------:Képzőművészeti pályázatok és megbízások.
Művészet,1975. október - 44.oldal

Szabados János

„Bartók emléke"
(negyed)

Vereczkei Gyula: Négy festő-Szinnyben.
Művészet, 1975. október - 4 oldal.

Szabados János és Szekeres Emil

A két fiatal művész — néhány éve végezték el a főiskolát — Kaposvárott él. Szabados Jánost és Szekeres Emilt nemcsak városuk és most a *Mednyánszky Teremben* közösen rendezett kiállítás kapcsolja össze. Sok közöttük a hasonlóság, de ez egyáltalán nem a festésmódból, hanem művészi etikájukból fakad. Műveiken meglátszik, hogy milyen komolyan veszik hivatásukat, és határozott célokat tűztek maguk elé. Modern művészetre törekednek, valami újat akarnak, s egyúttal sikerült egy nagy hibát elkerülniök: a minden áron újat akarást. Elkerültek egy másik veszélyt is, azt, hogy — tudom paradoxonnak hangzik — bár bravúrosan tudnak festeni, rajzolni, de tiszteletre méltó mértéktartással nem élnek ezzel vissza. Nem engedik, hogy a kezük elragadja őket, [illegible]tuózitással

való, nem is tagadja. Én nem utánzást, hanem inkább a művészi alázat magatartását látom ebben, ha valaki így csinálja, mint Szabados. Fiatal ember kiindulópontjaként el is fogadható az ilyesmi, a továbbhaladás útjának persze nem. De Szabados tovább fog jutni és megtalálja a saját hangját, hiszen ezeken a „Barcsay-képeken" már most annyi egyéni jegyet — és a tehetség jegyeit — láthatja a figyelmesebb szemlélő.

Most egy másik fiatalember is benajol.

— Na?

— Nem tudom. Hely van. De unatkoznánk, fiam. A két spinkó nem magyar.

A másik unott pillantása egy rebbenésnyi időre nekik ütődik, aztán fordul is el.

— Kár. Na, gyerünk, papa! — És már vágódik is be száraz robajjal a fülkeajtó.

A két lány vár egy ideig, aztán Ili — suttogva — megszólal:

— Na? Helyes pofák, nem? Kár, hogy elmentek.

Emmi, a megkeseredett Emmi — akinek istenem, de elege van az efféle taknyosokból — legyint.

— Gyönge eresztés ez, fiam. Két egyetemista, a szájuktól vonták meg az ösztöndíjat, hogy világot láthassanak.

Vitrucsoport csillogó és könnyű hatásokat érjenek el. Technikai munkaviszonyuk műveszeti monda szolgálatába állítják.

Szabados János munkáinál, bizonyára szembeötlik a nézőnek, hogy Ez megláta Barcsay Jenő. a kompozíciókon, táj képeken, sőt szik legtöbb képén, a csendéletek csoportszerkezetén is. A mesterek követése nála nyilvánvaló.

Szabados János

festő, n. 1937 Kaposvár. Tanulmányait 1962-ben fejezte be Bp.-en a Szerm. Főisk.-an. Tanárai Fischer Pál és Z. Gács György voltak. 1962 óta Kaposváron él. 1960 óta ven részt rendszeresen kiáll. okban.

Önálló kiáll.: 1963, Kaposvár. 1964-ben Bp.-en Szekeres Emillel. Jelenleg a Fiatal Művészek Stúdiójának, Kaposvárott mint a megyei művészeti megbízottja tevékenykedik.

Dunántúli képzőművészek kiállítási, szerződ. kat. összeáll.: Sarkadiné Kaj Éva.
Kaposvár 1965

50

Szabados János, [ ]

L: Fürtös Ilona

—: Krónika

Jelenkor, Pécs, 1981. márc.

Borító 3

XXIV/3

M.D.K.

Szabados János, festő (kaposvári)

öt művével szerepel az I.
Debreceni Ősz - Nyári Tárlaton

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVII.évf. 10. sz. 80. old.

MDK

Szabados János

Pály adijat nyert

Szocialista Müvészetért 1967 szept.

Szabados János MDK

Régi gyár, repr.

Déldunántuli Képzőművészek Kiállításai 1964-1965

Szabados János

MDK

Gyár, 1964 monotypia 2ox3o cm.

Május 1964 monotypia 2ox3o cm.

Füredi sétány, 1964 olf. 82x122 cm.

Régi gyár 1962 olf. 24x3o cm.

Dóldumántuli Képzőművészek Kiállitásai 1964-1965

Szabados János MDK

Erdőszélén, olf.

Sportolók, olf.

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőm. V. Kiáll.

Szabados János, [ ] MDK

A somogyi képzőművészek közül Csinár Ilek és Szabados János kapott meghívót, hogy mutatta be alkotásait.

Lóránt János: Ne legyen mostohagyerek a képzőművészet 6-7.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. febr. 22.

06

M.D.K.

Ifj Szabados János
festő

A Rippl Rónai Múzeum kiállításán
„Régi gyár", „Útépítők", „Kerámia-
műhelyben" c. képeit és sgraffito terveit
mutatta be.

Lajos Sándor: Találatokról
Művészet, 1963. március – 38 lap

MDK

Szabados János

Háboru áldozatai, ~~[illegible]~~ lino

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Szabados János

Kerepel a Kaposvár. Tavaszi

Táblatou

Jelenkor 1967 VI. m. 553old.

ifj. Szabados János MDK

Hajógyárban, olf.

Hegesztők, olf.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Szabados János festő

MDK

Részt vett a tanulatok két festménnyel és a Fiúcinkt kompozíciójával. –
„Profeta" (vegyes)

Kossics Gyula: I. Kaposvári Tavaszi Tárlat.
Művészet, 1967. július – 40 kap.

MDK

Szabados János

Pihenők, rk.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964.máj.

Szabados János

szerepelt az I. debreceni nyári táborban.

Hajdú-Bihar megyei V. ú. 1967. aug. 12.

MDK.

Szabados János

Kiállitási kritika

Jelenkor 967 junius.p.554.

Szabados János

Üvegablak, rajzolott, 8 m²,
Somogy megye, Bélatelep,
„Sirály" szálló.

19 l.

Tájékoztató 64/65. Képzőművészeti Lektorátum

Szabados János

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Kabados János, iparművész

A díszítő-festő pótszak megpedig ennek hallgatója. Endrényi Istvánnal együtt a szatlinavárosi malmacellulózgyár lakótelepének épületeihez mintakompozíciót tervez.

—: Az Iparművészeti Főiskolán

Vénnebadság, br. 1960. nov. 24.

Szabados János festő MTA

A Medenyászunky Teremben van kiállítva.

–: Változatos az őszi Kiállítási szezon

9

NÉPSZABADSÁG, 1964. szept. 18.

Szabados János

Szerepelt a Studió 58-68.
Előkészítésben

H. B.: Hogyan érzik magukat a
tényműírók?

Somogy megyei Néplap 1969. II. 16

Kabados János

Jósiás asztal c. műve (eml.)
szerepel a „Studió 58–68" c.
kiállításon a műcsarnokban

Havas Lajos: Két kiállítás a
műcsarnokban

Nőnapja 1969 I. 4.

Szabados János

Keszegel az addigi Balaton

Kovács Gyula: IV. Balaton-Hydr. Tanulat

Művészet 1968 XI. sz. 45 old.

Szabados János festő

M.D.K.

Részt vett a tárlaton.

Szovics Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november - 45 lap.

Szabados János

A művész 1975-ben a Képzőművek Felszabadulási Festménypályázat III. díjat nyert el, és Szolnok festői Triennálé I. díjat.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Müvészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

1969-ben Vaszary díjat kapott Szabados János, 1971-ben Rippl-Rónai díjat.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Szabados János 1937-ben szüle-
tett Kaposvárott. Az Iparművé-
szeti Főiskolán 1962-ben végzett.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Müvészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Szabados János tagja a Művészeti Alapnak és a Képzőművészek Szövetségének. Egyéni kiállítása volt 1963-ban Kaposvárott, 1964 Budapesten, majd 1972-ben újra Kaposváron.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Müvészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

A Művész 1967-ben díjat nyert a Stúdió Vidnanyánszky pályázatán, 1967-ben a Debreceni Nyári Tárlaton Medgyessy plakettjét el.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Szabados monumentális táblaképei
elsősorban Somogyra utalnak: Kapos-
völgye, Balatonmellék, Régi Kőhíd,
a képen szereplő motívumok is Somogy-
ra utalnak, a tanyák mellett festő vidék
inkább budapesti vagy európai.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Képein villanásnyi hangulati ér-
-lelők kicsit fanyar, kicsit ironikus
megrögzülésben jelenhetik

Pap Gábor: Hagyomány és korszerűség.
Művészet, 1975. október - 21. oldal

Szabados János

Szabados Janosnak is volt konstruktiv, kubista merleneti problémákkal foglalkozó korszaka.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Legújabb festményei Kaposváron a Déldunántúli Vízügyi és Közműépítő Vállalat tanácskozó termében voltak kiállítva.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

Szabados János szocialista szerződése van a Délmagyarországi Vizügyi Vállalattal, kiállítása ott telajdonképp munkabemutató.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Müvészet, 1975. október - 7. oldal

Szabados János

A Délduna-völgyi Vízügyi Vállalat-nál bemutatott 12 darab nagy-méretű falpostlemezre plexitol és acélfestékkel készített festmény a festői közlés hordozói.

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban.
Művészet, 1975. október - 7. oldal

1974 DEC 25

Somogyi Néplap

Szabados János

1021

Ünnep. Szabados János festménye.

ökeret verték

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Szabados János festő

A Vörösmarty téri Csontváry-teremben állítatták ki a felszabadulási festmény-pályázatra beérkezett elfogadott műveket. A Képzőművész díjat kapta a művéért.

G. Gy.: Felszabadulási festmény-pályázat.

Ostrág. Világ. Budapest, 1945. márc. 5.

Szabados János festő

a felszabadulási festménypályázat díjait tegnap adták át. A képzőművek egyik harmadik díját a művész kapta.

Somogyi Néplap, 1975. febr. 11.

Szalados János

Az 1974-es Balatoni Táborlaton Keszthelyen szerzett művével.

Népszava, 1974. júl. 21. 102. evf. 169sz. 9p.

Szabados János

Részt vett a Bács-Kiskun megyei megyei tanács
folklór pályázatán Kalmárné Horcsi Margit,
Gaál Imre, Szabados János, Donti Mária,
K Vágvári János, Somogyi Gyöző, Gross János.

Forrás 1975/7-8/85

Bánszky: Népművészet hatása népszínművészetünkre

Szabados János

Balaton-mellék, plexitol, 60×85 cm
Dunántúl, —"— , 80×100 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Szabados János
festő

Nagyalakú a Galo Ernő
Művelődési Központban volt
Szabados János és Weber Kiara
kiállítása.

-----: Kiállítási naptár.
Művészet, 1975.június - 49.oldal

Szabados János

Méltatás

Pap Gábor: Kincsek és műkincsek a Barbariumból.
Művészet.1975.junius - 7.oldal.

MTK.

Szabados János

Kiállitási hir

Jelenkor 1967 máj.

Szabados János

MDK

Nagy csendélet, o.

Studió 67. Fiatal képzőm. kiáll. Ernst Muz.
1967.

MDK

Szabados János

Homokbány, sz.rajz

Tihany, r.

M. Képzőművészek Szöv. déldunántuli szervezetének kiáll. Osijek 1966.

MDK

Szabados János

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1968 juni 12.

Szabados János

Pemecsky Géza: I. Kaposvári Tavaszi Tárlat.

(egyetemerell stílus)

(Magyar Honvéd, 1967. IV. 25.

MDK

Szabados János

Kiállitási kritika

Dunántuli Napló 1968 juni 16.

Szabados János

MDK

Szatmáron a helyi képzőművészeknek a Városi Muze
gondozásában rendszett térletén kiállitott.

UTUNK, Kolozsvár. 1958. dec. 11.

Szabados János, grafikus

Egy linómetszete jelent meg levelezőlapon sokszorosítva. Jövedelme a vietnami nép megsegítésére szolgál.

— : Vallva jőlött a szegény nap kél...

3

ESTI HIRLAP 1000. dec. 15.

MDK.

Szabados János

Kiállítási kritika

Magyar Nemzet
~~Népszabadság~~ 1987 ápr.25.

Kabados János, festő

L: Borbás Tibor

– : Munkácsy Mihály – díjas

Esti Hírlap, 1980. ápr. 2.

4.

Szabados János, ksh

L. Borbás Tibor

–: Az 1980. évi Munkácsy Mihály-díjasok 5.

Népszabadság, 8 n. 1980 dec. 3

Szabados János

Koposvári festőművész. Kiállítása a budapesti Medgyaszay-Teremben.

Emlékbe.

Népszava, 1964 okt. 11. 10. lap.

Kabados János

„Erdő vére" c. műve megjelent a Fiatal művészek Stúdiója kiállításán az Ernst Múzeumban (realista)

Korszerű 1965. III. n. 502 old.

Csabados János festő

Kiállítás a nyári a Mednyánszky
teremben. Kaposvárott él
Emlékek: Erdő szélek, Akvarell,
Spárgaolda, Beszélgetések

Kosztolányi 1905 II.n. 332old.

Szabados János

MDK

Pihenő, rézmetszet

Rippl-Rónai Muz.XVIII.Somogy m.Képsőm.Kiáll.

Szabados János HDK

Építkezés, olf.

Rippl-Rónai Muz.XVIII.Somogy m.Képsőn.Kiáll.

MDK

Szabados János

Sgrafitto terv I-IV., viasz

Hednyánszky Torem1964.okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János

MDK

Várakozó, repr.

Mednyánszky Terem 1964 okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János

MDK

Vázlat I-II, tus

Várakozó, tus

Tihany, ceruza

Mednyánszky Terem1964.okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János

MDK

Tavaszi készülődés, monotypia

Pihenő, rézmetszet

Házak, tus

Mednyánszky Terem1964.okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János MDK

Vasgyár, viasz

Aktok, gouache

Ülő nő, gouache

Mednyánszky Terem1964.okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János MDK

Dombok, olf.

Sportolók, olf.

Laci, olf.

Mednyánszky Terem 1964 okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János MDK

Beszélgetők, olf.

Füredi sétány, olf.

Alkonyat, olf.

Mednyánszky Terem 1964 okt.Szabados J.Szekeres E.

Szabados János MDK

Vasut mentén, olf.

Kaposujlak olf.

Erdő szélén, olf.

Hednyánszky Terem 1964 okt.Szabados J.Szekeres E.

MDK

Szabados János

Csendélet, o.

X. Magy. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1965.

Szabados János

Nagyatádon a korhűben
látható Szabados János mo-
zaik-ja.

------:Köztéri munkák.

Müvészet, 1976. április - 48.oldal.

Szabados János

Szabados János képét korábban konstruktív szerkesztés, visszafogott sötét témájú színvilág jellemezte, most képein a laza képszerkesztés és a világos színek kerekedtek felül.

—: Kiállítási naptár

Művészet, 1977. április - 45. oldal.

MDK.

Szabados János

Kiállitási hir

Népszabadság 1967 aug.8.

MDK

Szabados János

Kiállitási hir

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 aug.8.

Szabados János

Kivonó limonetekkel
szerepel a déldunántúli tép. mis.
III. kiállításán Pécsen

Romváry Ferenc: A déldunántúli
tép. mis. kiáll.

Falcakor 1968 VI. 545 old.

Szabados János

~~1964~~

76. Gyári, 1964, monotyp. 20×30 cm.
77. Lepke, " " 20×30 -
78. Füredi sétány, 1964, olaj, 82×122
79. Régi gyár, 1962, olaj. 24×30.
(Reprodukció)

Dunántúli Képzőművészek kiállításai,
Veszprémi Kat. József Attila Szakkönyvtár Kaposvár 1965.
51-

MDK

Szabados János

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.34.

MDK

Szabados János

Vietnami pályázat

Müvészet 1966 nov.p.34.

Szalados János

Vörös csendéletét megvásárolta az állam.

Pernecky Géza: Festmények az állami vásárlási kiállításon.

Magyar Nemzet, 1967. VII. 19. 4. o.

Szabados János festő

kerepel a áll. tér. mű.
vásárlások kiállítása

Lyvárz. Béla: A áll. tér. mű.
vásárlások kiáll.

hagyat. ügyiség 1966 VIII. 27

MDK

Szabados János

Kiállitási kritika

Dunántuli napló 1968 ápr.14.

Szabados János

Bérelt Vietnamnak c. grafikája (repülő) homokzsákok; kivágatok (eml.)

szerepel a „Vietnam" kiállítás a Medgyaszay teremben

Ujvári Béla: Fiatal téj. műv. grafikai kiáll. a Medgyaszay teremben

Magyar Ifjúság 1966 IX. 24

MDK

Szabados János

Kiállitási kritika

Sómogyi néplap 1968 ápr.7.

Szabados Jénos

szerepelt a dél-dunántúli népművészek
nehézipari kiállításán.

Somogy megyei Néplap 1964. dec. 4.

Szabados János festő

Szegben emlékkiállítása „Régi kép”

Gáspár László:
Szalmárdi Judit Lá

Szegedi Napló 1964. dec. 13.

MDK.

Szabados János

Kiállitási hiradás

Somogyi N.1966 juli 14.

MDK.

Szabados János

Kiállítási bíráskás

Somogyi N.1966 júli 14.

MDK.

Szabados János

Kiállitási hiradás

Magyar ifjuság 1966 aug.27.

Szabados János, operatőr

7754

Harcoló Vietnam c.
metszete.

Repr

– : fiatal Képzőművésznek Vietnamról

8.

NÉPSZABADSÁG

1966. szept. 25.

M.D.K

Szabados János
grafikus

A pályázaton díjat nyert.

Thoráes Gyula: Vietnam
Művészet, 1966. november - 34 kép

Szabados János (szül.: 1937, Kaposvár) festő

1962-ben végezte az Ipr. Mű. Főiskolát Mihóczky Pálnál és Z. Szabó György-nél. Sok kaposvárott él, ott rendezte első önálló kiállítását 1963-ban.
1964: Kokas Emillel közös kiállítása van szerepelt. A Fiatal Mű. Stúdió tagja. Művei:
Régi gyár 1964, monotypia, 24x30 cm (szepia)
Nagy " " 20x30 cm emlitve
Fürdő szikla " olaj, 82x122 cm "
Gyár 1964, monotypia, 20x30 cm "
Szakirod.: Déldunántúli Képzőművészek Kiállításai, 1964-65, 50-51 old.

Szabados János, festő

Szabados János és Szekeres Emil kiállítása

Jertőművének turkutát okt. 10-én

nyitják meg a Medgyaszay Terében.

— : Kulturális hírek

8.

NÉPSZABADSÁG — Dn. 1964. okt. 8.

Szabados János

Erdőszélen, of.

Sportolók, of.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Múz.

1964. dec. 9. 1.

Szatados János

I. Díjat nyert.

187 Képzőművészeti alkotás
Tanácsok lapja Bp. 1970. jún. 20.

Szabados János

Vasvári János díjat kapott az a más tanulóban

Mendöl Emlékszama: A II. kapcsolódó tanulói tanulót

Felelős 1969 Sz. 727old.

Szabados János

Titkon a képe (emlj.)

szerepel az előbbi táblaton

(belső): Deskovits István díjazott

táblája Szombathelyen

Vas Népe 1970 IV. 19

Szabados János festő

Szerepel az utóbb. kiállítás az Ernst Múzeumban

Ridep Gábor: Studió 70

Nógrádi 1970 IV. 10

Szabados János

festő

„Háromszor betlehemes"
„Csikó"
„ negyv

Rideg Gábor: Somogy megyei . . .
Művészet, 1970: március – 47 lap

Szabados János
festő

Öt grafikáját mutatta be a tárlaton.

Rideg Gábor: Somogy megyei . . .
Művészet, 1970. március - 47 lap.

Szabados János
festő

A Vaszary díjat kapta 1969-ben

Tiszles Tibor: Napossári tárlat
Művészet, 1969. december – 47 lap

Szabados János
grafikus

Részt vett a táborban

Tiszkés Tibor: Szaposodó tárlat
Miskolc 1969 december - 47 lap.

Szabados János

MDK

Szerepelt a Hazafias Népfront megyei bizottságának klubjában rendezett kiállitáson.

"Anya"

Lajos Géza: Tiz somogyi müvész tárlata.

Somogy megyei Néplap. 1964. máj. 7.

Szabados János festő

M.D.K

Szekeres Emellel a Medgyaszay Terem-ben rendezett tárlaton be-mutatta műveit.

Frank János: Kiállítási Napló
Élet és Irodalom, 1964. okt 24-9 lap.

Szabados János Jenő

Szövegben említett mű: Kora tavasz (rajz)

Sík-dunántúli művészek
kiállítása Pécsett
Perneczky Géza.

1966. ápr. 13. Magyar Nemzet

Szabados János
grafikus

M.D.V.

Grafikáit állította ki a
Tailaton.

Baranyi Judit: A H. Misholc Országos...
Művészet, 1967. április - 38 lap.

Szabados János festő

Szeretem emlitni részletelt a
Dél-amerikai képzőművészek
Kiállitásán, szervezésén

Somogy megyei Néplap 1966 ápr. 22

Szabados János
festő.

M.D.Y.

A Medunyánszky levelezőjeként volt
társalata a Somogy megyei fia-
tal művésznek.

Lanár Sándor: Csizár Elektrol.
Művészet, 1966. június – 45 lap.

Szabados János

Szerepelt a Somogy megyei képzőművészek őszi tárlatán.

Somogy megyei Néplap 1965. nov. 21.
Őszi tárlat. Lánczi Sándor.

Szabad es Jánso M.D.K.

kaposvári művész

Művei a Pistal Művészek Studiójának kiállításán

Erdő szélén

Tasnádi Attila: Kiállítási jegyzetek

Kortárs 1965. márc.

Szabados János
festő

MDK.

Tolt-ívdíszes olajfestményei
és egyjelű álvárosiai vett
részt a Medgyaszay-teremben
rendezett kiállításon.

Lengyel Géza: Kiállítási krónika
Művészet, 1965. január – 40 kép.

H.D.K.

Szabados János
grafikus

„Tavaszi hétköznap"
" (nyomat)

Szemjel Géza: Kiállítási krónika
Művészet, 1965. január – 40 lap.

M.D.K.

Szabados János festő

Ez évben a Képcsarnokban volt tárlata.

K. Gy.: Három kaposvári festő kiállítása
Művészet, 1963. szeptember – 46 lap

Szabados János

festményei, grafikái a Déldunántúli Képzőművészek Tárlatán, Szekszárdon.

cikkben.

Jelenkor, 1965 2. szám, 155. l.

Szabados János MDK

tanulo

Szerepelt a szabadiskola kaposvári kiállitásán.

"Mozdulatvázlatok"

"Utca"

--: A "Balázs János" képzőművészeti szabadiskola

SOMOGYORSZÁG. 1957. dec. 18.

Szabados János festő M.D.K.

kaposvári festő kiállitása okt. 10-én nyilik a Mednyánszky-teremben

Napló

Magyar Nemzet 1964. október 8. 7.l.

M.D.K.

Szabados János festő

Kaposvárott volt kiállítása

— : Hírek

Művészet, 1963. május — 47 lap

Szabados János festő M.D.K.

A főiskola elvégzése után telepedett le szülővárosában Kaposvárott.

Szabados János kiállitása Kaposvárott

Magyar Nemzet 1963. február 9.l.l.

Szabados János festő M.N.K.

Szül. Kaposvár, ott is él

1961-ben szerzett dpilomát az Iparmüvészeti Főiskolán Mihéltz Pál és Z. Nácz György tanitványaként

Laci, of.

Alkonyat

Sárvári Márta: Szabados János és Szekeres Emil fe tőmüvészek kiállitása

Magyar Nemzet 1964. október 25. 10.l.

Szabados János

Díjat kapott az I. Kapásoktól Tavaszi Táborban.

Soc. műv. 1967. máj.

MDK

Szabados János, [ ]

A kapusvári Szabados János [festő]
8000 ft-os díjat kapott.

– : Országos Képzőművészeti tárlat
Debrecenben 7.

NÉPSZABADSÁG Bp., 1967. aug. 8.

MDK.

Szabados János

Kiállitási hir

Somogymegyei Néplap 1967 ápr.6.

MDK

Szabados János

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 jan.p.39

M.D.K

Szabados János festő

A kiállításon az egyik első díjat nyerte el, öt képével egy magas szintet ért el. Bemutatta a „Nagyhársányi hétköz"-t és Fiú portréját.

Tóth Endre: Az I. Debreceni Országos Tanulat Művészet, 1968. január - 39 lap.

Szabados János

Kapos várott él. „Tavaszi keresztelődés"
c. monotipidja a (emlékre)

szerzőt a Déldunántuli
Napló munkatársa pár sorban bemutatja

Pécs 1966 V. n. 460 old.

SZABADOS JÁNOS

NÉGY KÉPE KIÁLLÍTVA AZ ALÁBBI TÁRLATON.

EML: „TIHANY"

MIHÁLY MÁRIA: DERKOVITS-ÖSZTÖNDÍJASOK KIÁLLÍTÁSA A DERKOVITS GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN, SZOMBATHELYEN.

MŰVÉSZET, 1970. SZEPT. 47. LAP.

Szabolcs Péter
grafikus

Kopsoati. „A pécsi és kopsoati grafika" c. kiáll.-on szerepelt.

Darabáthi Napló 1968 VII. 20. 5.

Szabados János

MDK

Szerepelt a kaposvári őszi tárlaton.

"Kaposujlak"

Freskó-vázlata

Takács László: Jegyzetek az őszi tárlatról.

Somogyi Néplap 1963 nov. 10.

Szabados István

„Vörös asztal" a műve
szerepelt a „Studió 58-68" Vállalkozás
a Művészházban

Nézőszám 1969 január 4
2. alk.

Gabados János

Múce szeretettel a Somogy megyei Népújságban Vállalásban Kaposváron.

Nagyatád 1970 május 22
2. old.

Szabados István

Művei szerepelnek a „Studio 70"
kiállításon az Ernst Múzeumban

Nagymaros 1970 április 10
2. old.

Szabados János

Emlitve

Tasnádi Attila: A Kilencek és a Studió
Korunk, 1969/4. 667-668. l.

Szabados János

„Földrengés" c. grafikáját a Képzőművészeti Alap megvásárolta. A mű a Nemzeti Galéria anyagába kerül. (emlitve)

Somogyi Néplap, 1971. nov. 14.

Grabados János

a III. kapovári tavaszi tárlaton a Rippl-Rónai-díjat a szűcsi a műveszmek átélte.

H.B.: Megjelt a III. Kapovári tavaszi tárlat.

Szamogyi Néplap, Kapovár, 1941. ápr. (?)

Szabados János

Emlitve

Tasnádi Attila: Fiatalok Vállalása
1970.
Kortárs, 1970/7. 1173. l.

Kabados János fest.

Szerepel a dél-dunántuli
téprőmű sétak táblatan
lekszárdon

Romváry Ferenc: Hamis helyzetkép

Dunántúli Napló 1971 VII. 4

Szabados János
grafikus

Munkái: „Fiatal pár", „Éjszaka"

Kenedik Zsuzsa: Pécsi és budapesti grafikus
Dunántúli Napló 1968 VII. 28. 7.

Szabados János festő

Magyar II. 41." kompozíciói szerepelnek.

Ujvári Béla: Studio 70

MÜVÉSZET, 1970. julius - 32. lap

Szabados János

Anya sínes lívó szpr.

Dél-dunántúli Képzőművészek
Kiállítása 1968 1969

Szabados János

Levelek az alább. szerzőtől

Tasnádi Attila: Fiatalok kiáltása
1970

Kortárs 1970 VII. sz. 1172 old.

Szabados János

Csendélet repr.

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Déri Múzeum, 1970. júl. 19-aug. 9.

Szabados János festő.

A kiállításon 4 képével vett részt.
Érdekes kompozíció a „Tékozló" című képe.

Mihály Márta: Derkovits öntörvényűek...
Művészet, 1970. szeptember – 46 lap.

Szabados János

Emlékére

Horányi Barna: Kőművesházi
mottó ünnepélyen

Somogyi Néplap, 1970. nov. 10. 5. l.

Szabados János

reprodukció a Képpőnűv szimpónia, sikló's, 1968 kiállításon

Pilasianoách Irén: Képpőnűv szimpónia
Dunántúli Napló 1968 VI. 16. +

Szabados Tamás

Szerepel a pozsonyi magyar táblakép

dr. Milan Kassak: Mladi madarski umelci

Roľnické noviny 1969 X. 26

Szabados József

Írta szerepel a „Somogy megyei napja" c. kérdőívsorozatban

N.N: Somogy megyei napja.

Somogy megyei Néplap 1969 IV. 13

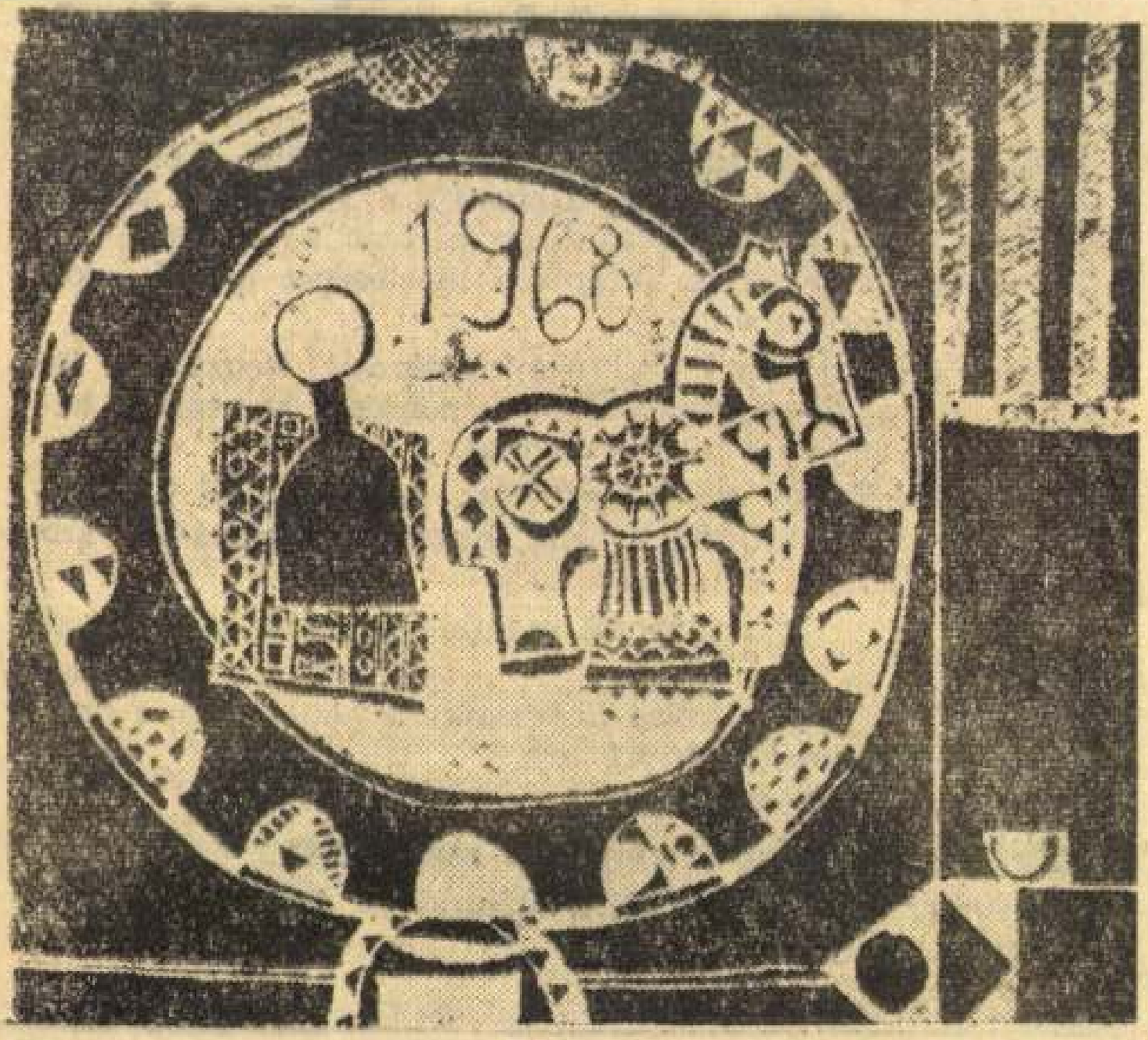

Szabados János: Mézeskalács ló

SOMOGYI NÉPLAP
Vasárnap, 1969. április 13.

Szabados János

és segédmunkásokat

A most induló és 1973-ban befejeződő újabb kb. hatmilliárd forintos bővítés biztosítja a fölvételre jelentkező dolgozók további fejlődését és foglalkoztatását.

A segédmunkásoknak átképzési lehetőséget adunk különböző szakmákban.

Elsősorban vegyipari szakmunkásképzést végzünk, továbbá a vegyipari gépek és berendezések kezelésére képezünk ki betanított munkásokat.

A jelentkezőknek munkásszállást, napi egyszeri kedvezményes étkezést, munkaruhát, hazautazási költséget stb. biztosítunk.

Munkabér a besorolásnak megfelelően, a kollektív szerződés szerint.

Munkaidő a szakmányos dolgozóknak heti 42 óra, a nappalos dolgozóknak heti 44 óra.

Minden második szombat szabad.

Fölvétel esetén az útiköltséget megtérítjük.

Jelentkezni lehet: Péti Nitrogénművek, Pétfürdő, munkaügyi osztály.

Szabados János

Résztvev a kiállításon

A Somogy megyei képzőművészek
XXI. tárlata Somogyi Néplap
Kaposvár 1970. máj. 12

Szabados János, festő

– Fiú c. műve a Műcsarnokban a Stúdió 58–68. c. kiállításon

Dr. Ujvári Béla: Stúdió 58–68.
Magyar Ifjúság, 1968. XII. 29. 15. l.

Szabados János festő

„Tárgyak" c. képét mutatta be.

Vidos Zoltán: A "Studio 70" -
Művészet, 1970. november - 34.lap

MDK

Kabados János, festő

Méltóan szerepel Csendéletével.

Balunki Pál: Gondolatok a Debreceni T.
Orsz. Nyári Tárlatról 84-86.

ALFÖLD, Debrecen. 1970. aug. XXI/8.

Szabados János

Csendélet olaj 100 x 115

II. Debreceni Országos Ifjúsági Tárlat
Déri Múzeum, 1970. júl. 19-ay é.

Ko-bador János

Rajzokkal szerepel és Vaszary díjat kapott az előbbi kiállaton.

Tüskés Tibor: Kaposvári festők

Művészet 1969 XII. sz. 47 old.

Szabados János

1. Anya — szines linó — 32 x 22
2. Próféta — " — 25 x 12
3. Sirató — " — 25 x 36

Dél-dunántúli Képzőművészek
Kiállítása 1968 - 1969

Szabados János

Kaposvárról el. Csendélete
szerepel az alábbi Távlatok

Bánszki Pál: Gondolatok a
Debrecen II. Ors. Nyári Tárlatról

Alföld 1970 VIII. sz. 84 old.

Szabados János

Térszerk. II. tegyes 75×75 a
" III. " 75×75 "

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. lat.
Ber.: Bereczky Lóránd

Szabados János, festő

1967-ben a Képzőmüv Alap táblaképfejlesztésből 27 festményt, kisplasztikai vásárlásból 28 szobrot adott a Pécsi Modern Magyar Képtárnak. Szabados két müvel szerepel. 225.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, ~~1968~~ 1967. Pécs 1968

Szalóbos János

Kiállít

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Hajdú-Bihari Napló, Debr. 1970 aug. 18.

Dél-dunántúli Képzőművészek Kiállítása

1968 1969

Szabados János

A Kaposvári Autóbusz pályaudvar falára
készít farostlemezen nagyméretű faliképet.

Trosztl Tibor: A város szeretné – a lektorátus
közbeszól

Somogyi Néplap, 1970. ~~okt~~. szept. 30.

Szebardos János
festő.

Papírmintát sorozatával
szerepel.

Bihósdi László: Szimposion 1969
Művészet, 1969. november - 15 lap

Szabados János

Válla fölött sugaras nap kél... Három müvész /Stettner Béla, Szabados János és Hincz Gyula/ Vietnamról - Vietnamért. - Esti Hirlap, 1966. dec. 15.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája.
/Müvtört.Ert. 1969. 3.sz., p. 243-284./

p. 244.

Szabados János
festő

„Tárgyak I." (repro)

Bihrósdi László: Szimposion 1969
alkotóiret, 1969, November – 25 lap

Szabados János
festő

Részt vett a tárlaton.

Passzós Gyula: Képek, szobrok a szépirodalmi kiadványban
Művészet, 1969 November - 27 kép.

M.D.K

Gabados János
festő

Részt vett a táborban.

Vichos Zoltán: A Fiatal Képzőművészek ...
Művészet, 1969 október - 21 lap

Szabados János

Kerepes a Stúdió tárlatán
a Művészetben

Tasnádi Attila: A kilencek és
a Stúdió

Korkép 1969 IV sz. 666 old.

Szabados János

Vasvary díjat kapott
a somogyi tavaszi táblázat
Kaposváron

Ridep Gábor: Tavaszi táblázat

Somogyi Néplap 1969 V. 4.

Szabados János

résztvett a keszthelyi Balaton festői c. kiállításon

Szegő Werner 1968. jún. 12. 4.o.

Szabados János

Tizenkétoldalas szépen kiállított műhegan-
tológiát adott ki a Szinyei Merse
Társaság. A könyvecskéhez Takács Gyu-
la költő írt előszót, ez követi a 13 mű-
vész – Bagó Bertalan, Borsos László, Csiszár
Ede, Gerő Kálmán, Hanny Mária, Kun
György, Szabados János, Szekeres Emil,
Szikra János, Ungvári Károly, Weber
Klára, Volpi Dezső és Zagon Bertalan
fotó-portréja, és néhány művének
reprodukciója, majd a művészekre
szóló lexikális összeállítás.

Jelenkor XII. évf. 4. sz. 1969. ápr., 414. l.

Szabados János festő

5000 ft-os Vasvary díjat kapott

az alábbi táblaért

U. B. : I. Kaposvári Tavaszi Tárlat - 1969

Somogy megyei Néplap 1969 IV. 9

Akgl

Szabados János

MDK

metszet:

Fehér üveg

Csendélet

Ejszaka

Fiatal pár

Asztal

Pécsi és kaposvári grafika, Ripp-Rónai Múz.
1968.jun.

MDK

Szabados János

graf.:

Balatonmellék I.

Balatonmellék II.

Somogy megyei képzőművészek 2o. kiáll.
Rippl Rónai Muz. 1968. ápr.

MDK

Bokros Birman Dezső szobrász

repr., bronz:

Bokros Birman D. emlékkiáll.
Székesfehérvár, Csók I. Képtár 1968.V.

MIK

Szabados János

Kiállitási kritika

Dunántuli napló 1968 juli.26.

NDK

Szabados János

repr.:

Fehér üveg

Pécsi és kaposvári grafika, Ripp-Rónai Mus.
1968.jun.

MDK

Szabados János

graf.:

Betlehemesek

Csikó

Két akt

Somogy megyei képzőművészek 2o. kiáll.
Rippl Rónai Muz. 1968. ápr.

Szabados János
grafikus

M.D.K.

Sorozata a „Találkozások" címet viseli.

Bérczy Pál: Kisplomőrművészeti szimpózium
Művészet, 1968. alsóder - 33 lap.

MDE

Szabados János

olaj:

Vörös csendélet

Mai magyar festészet kiáll. Mohácz, Galéria

MDK

Szabados János

olaj:

Csendélet

Vörös teritő

Vörös szoba

Somogy megyei képzőművészek 2o.kiáll. Rippl
Rónai Muz. 1968.ápr.

MDK

Bokros Birman Dezső csobrás

repr., bronz:

Bokros Birman D. emlékkiáll.
Székesfehérvár, Csók I. Képtár 1968.V.

MDK

Szabados János,

olaj:

Asztal

Fiu

Mészkőbánya

11. M. Képzőm. kiáll. Kücs. 1968.

MDK

Szabados János

Müterem, o.

Nagyharsányi kőfejtő, o.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Mus. 1968.

Szabados János festőm.

Reintrett a balatoni
tájalou - Kenthelyen

Somogy megyei Néplap,
196(?), sz. --- 9(?) „A balatoni
kiállítást ---

MDK

Szabados János

linó:

Fiu

Mézeskalács ló

Emlékek

9. szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz.

1968. nov.

MDK

Szabados János

Tihany, tus

Badacsony őskora, tus

ll. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Szabados János festő M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Perneczky Géza: Festmények a X. Magyá r Képzőmüvészeti Kiállitáson

Magyar Nemzet 1965. okt. 3. 9.l.

Szabados János

Szerpel a kaposvári grafikai kiállításon

Turóczi Tibor: Pécsi és kaposvári grafika

Jelentős 1968 gr. 8 oldal.

MDK

Szabados János festő

Mednyánszky-terem, Képcsarnok, kiáll. 1964. okt,

nelem az iratlan, nemz
gyománnyal.

E kezdetleges tö
len jellemzője a szóbe
ti erővel ruházzák fel,
e korai "történelem" ö
felől: művészi formába
nos írja: "... a törté
téi idomban nyilatkozo
tudásvágyat, de esztéti

A szóhagyományozó
a történeti tudás - fel
nek alapvető oka sajáto

Szabados János

Somogyi müvész. M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Három megye képzőmüvészeinek tárlata

Megnyitották a Rippl-Rónai Muzeum uj kiállitását

Somogy megyei Néplap 1965. febr. 16.

M. D. K.

SZABADOS, György

Vogel arckalmarottja 1802

I. S. Vogel 205.

V. Szabados Géza

Műve szerepel az Ernst-múzeumban a munkácsy lék kiállításán.

B. H. 934. V. 13.

Szabados Géza /Szagó/

MDK

karikaturái

B.T.: Megyei képzőművészeti kiállítás Törökszentmiklóson

TISZAVIDÉK, 1958. ápr. 10.

Szabados György, grafikus

Kompozíció: Kepe

Szabados György: Csiga. 24.

Mozgó Világ, Bp. 1978. okt. IV/5.

Szabados György

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 45.sz. pályaudvar egyik munkatársa

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

M.D.K.

Szabados György

A Szegedi Olajközpont tervpályázaton 10ooo Ft-os megvétel

Társtervező: Peschka Alfréd- Janessh László- Jánosa István- Szubi Tamás- Regele Zoltán- Görgényi Judit- Örfi Éva

Magyar Építőművészet 1967/5. 3-.l.

Szabados György,

22
kedd

17'30
Klub
Interferenciák
Mozdulat, vetítések, zene
Közreműködik: Szabados György

Magyar Nemzeti Galéria, 1973, november.

SZABADOS György

91 2. 6

Új Művészet

NDK

Szabados Gyula

szobrászművész, díszérettel kitüntetve.

Kossuth- és Hunyadi-szobor ... pályatervek.
Szabad Nép, 1951. nov. 1. 6 l.

Szabados Ildikó, tanuló

Hajdúnánáson 1968. óta működik a Városi Könyvtár Központban – általános iskolai szakkör, melynek tagja.

Vinkó József: Hajdúnánási batikalók.
Hajdú-Bihari Napló, 1976. márc. 11.

Szabados Ilona

Műcsarnok diákpályázatán dicsé-
rő elismerést kapott.

M.933.II.22.

Szabados Ilona

Műcsarnok diákpályázatán dicséretben elismerést kapott.

NU.933.II.22.

Szabados Ilona (Gizella királyné leány-gimn. VIII. o).

Műcsarnok diákpályázatán dicsérő elismerést kapott.

PH. 933. II. 22.

Szabados Ilona

Műcsarnok diákpályázatán díszérő elismerést kapott.

Póu. 933. II. 22.

Szabados Inci

Kishonthy Zsolt – Murádin Jenő: Wsg Orbán.
Wagbánya Konferencia 2. Miskolc, 1993, 33.

MDK

Szabados J.

Farkas Z: Kiáll. Almássy Teleki Éva intézetében. Magyar Csillag 1942, II.évf.5.sz. 319 l.

Szabados János

~~Szabados János~~

M.P.K.

Budapesten már volt kiállitása

Milyen a kiállitáson

Lánez Sándor: A dél-Dunántuli képzőművészek kiállitásáról
Somogy megyei Néplap 1965. febr. 28.

MDK.

Szabados János

Kivégzettek c. plakátja

Ifju Kommunista 1966 okt.

MDK

Szabados Béla szobrász

Képzőművészet 1931. 37.sz. 42 l. kép

Szabados Béla, szobrász

M D4

Rajzoló bíró c. szobra a szentendrei gimnáziumba került.

— : Szobrokkal szépülnek az iskolák

2.l

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. ápr. 27.

Szabados Béla.

szobrászművész,

az egyik utaliwárosi iskola bejárata fölé domborművet készít.

Magyar Nemzet, 1957. Nov. 23

Szabados Béla

Kiállít

Ujsép. 1938. T. 9.

Szabados Béla.

szobrászművész

A Szinyadi János lovasszobor pályázaton szerzett pályaművével.

Magyar Nemzet. 1951. Okt. 6.

Grabados Béla rabrán

kerepel'a bécsi Künstlerhaus
magyar kiállításán

Lyszág 1937 III. 6.

Kabados Béla mobrois.

Korepel a Kőrösmv. Főiskola tanulója a Műsarokban

Ujság 1937 III. 20.

M.D.K.

Szabados Béla, festőművész

nevét említi a kiadvány és két művét közli: „Festegető lány" (Szentendre, 1960) és a váci gimnázium falán elhelyezett „Fuvás Gyula" domborművet (1966.)

Monumentális müvészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr.

61. old.

+18, 23. "

Szabados Béla
kabrán

Rekl vele a Vemseki szalonban
nyiló fiatalok husvéti kiállításán.

M. O. 1935. IV. 19.

v. Szabados Béla
festőművész

Kiállít a Vitézi Rend képző- és iparművész tagjainak műveiből rendezett kiállításon a Technológia termeiben.

Nyár 1935. V.12.

v. Szabados Béla

A kobráki angolban szerepel a Vitézi Rend szalagjainak kiállításán.

Nemzeti Ujság 1935. V. 12.

Szabados Béla
festőművész

Réti vele a Nemzeti Szalon csoportkiállításán, említve „táncosnő" figurája.

Pesti Hírlap 1935. IV. 21.

v. Szabados Béla
kabrán

Rékl vera a Vemselti szalon csoport-
rendezésén.

Pesti Hírlap 1935. IV. 21.

v. Szabados Béla
kabrán

Kiállít a Nemzeti Szalon húsvéti csoportkiállításán.

Nemzeti Ujság 1935. IV. 21.

v. Szabados Béla
kabán

Gipszei és terrakottái vannak kiállítva a Vanseti Szalonban rendezett „Nyolc festő" és „Nyolc kabán tükör"-ben.

Magyarság 1935. IV. 21.

MDK.

Szabados Béla szobrász

"Herendi korongoló" /kő/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok,1955. 47.l.

Szabados Béla

vobraz

XIV. Nemzetes n. 60.

MKSz 1947

Tétel	Idő		Az utazás részletezése é[s] felszámitása
	hó	nap	

1933–34. 48. l

Ferkèpzomfoisk vk

VII. é

Szabados Béla

utinapló.

ivanyi Gyula, a Múzeumelők
egának titkára, VII. f. o.
kérvári szent István-barilika
na összes kiállitott köveinek
a és a rendezésben való
segédkeres
lius hó 27 nap 7 óra 20 perc.
augusztus hó 13 nap 22 óra 40 perc.

s a költségek	Összeg		Jegyzet
	P	f	
Nestehérvár			
1/2 jegy	3	70	
Budapest			
1/2 jegy	3	70	

Szabados Béla

zobrán

l.

Képm. Ltár. Erk.

IX. 276. l.

többször

Szabados Béla

bécsi magy. király-

Künstler Wien 1937

Szobrászok Szt

KAT. FŐESPERESI HIVATAL
YÁS KIRÁLY-TÉR 15.

J. Kr.!

Tárgy: .....

.....

.....

Hálmán Péter!

magfoltokban mutatkoz-
ott. Fényképek a lágy
ér ellen biztosítom
gondolom, meg lesz-
alapszere.

1277. PECSETNYOMÓ, acél, villában for
Stahl, eine Figur mit Wappen dars

1278. NÉGYSZÖGÜ SZELENCE, festett zo
kal. Német, XVIII. sz. — Viereckig
Deutsch, XVIII. Jh.

1279. KANDELÁBER, öntött bronz, inc
mit kosendem Paar. XIX. Jh.

1280. LÁBAS. TRIPOSZOS GYORSFŐZŐV
sz. — Kasserol, mit triposförmigem

1281. KÉT NAGY FALIKAR, öntött br
Wandarme, Bronze, mit Herme. Stil

1282. KÉT KEREK PLATEAU OSZLOPOS
Osztrák, XIX. sz. — Zwei runde Pla
XIX. Jh.

1283. KANDALLÓKÉSZLET, öntött bronz,
kal. Osztrák, empire. — Kamingarn
Armleuchter mit Frauenfiguren. Öste

1284. CSILLÁR, sárgaréz, tizenhatkaru, n
Arme.

Szabadkőműves Múzeum
Mű: Kárpat 1894
Szabó Béla
XXIII
Szabó
Pesthy
1912 – XX.
300 r.

us-tipus. Márványtalapzaton. Olasz, XVII. sz. — Venus,
0 cm.

, fatörzs mellett. Eredeti bronztalapzaton. Florenc, 1600 k.
m 1600. M. 56 cm.

attal egybeöntve. Felsőolasz, XVII. sz. — Hermes, Bronze.

t medaillonos diszitéssel, virágokkal és alakokkal. India,
Messing, mit gravierte Medaillone, Blumen und Figuren.

z, hat rokokó karral. Francia, XIX. sz. — Vier Wandarme,
oarme. Französisch, XIX. Jh.

, négyzetes tagozott talppal. XIX. sz. — Zwei Stehlampen,
. Jh.

yal. Magyar, XVIII. sz. — Zwei Pistolen. Ungarisch,

onz. XIX. sz. — Vier Wandarme, Bronze, vergoldet.

IX. sz. — Vier Wandarme, Bronze. XIX. Jh.

M.D.K.

Szabados Béla
szobrász

Portréit állította ki a tárla-
ton.

Pátely Gábor: A K. ki állítás szobrai.
Művészet, 1966 február - 18 lap.

Szabados Béla, szobrászm. MDK

A Kiállítási termében szerepel müveivel.

Az Iparm.Társulatnak az Iparm.Muz.-ban rendezett
85.éves jub.kiáll.-nak résztvevői.
Magyar Iparmüvészet.1935.264.l.

MDK

v. Szabados Béla

Rónay Kázmér: 8 festő és 8 szobrász a Szalonban.
Képes Krónika 1938. 64.l.

MDK

V. Szabados Béla

A vármegyeház melleti téren helyezik el Kammermayer Károly szobrát. Magyarország 1939. máj. 2o.

MDK

v. Szabados Béla

Képzőművészek a honvédség bevonulásánál. Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 69.l.

MDK

v. Szabados Béla

Fővárosi utcajelzőtáblák.
Szépmüvészet. 1942. 45.l.

Szabados Béla

Szerepelt az I. nemzeti társaban.

Sh. 1933. IV. 20.

MDK

v. Szabados Béla

Domestica

v. Szabados B.: A gyűjtőképzőm. kiáll. Képzőművészeti Közlöny 1939. jul. 7.l.

MDK

v. Szabados Béla

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944. jan.

MDK

v. Szabados Béla

Három kiállítás. Pest 1941. ápr. 8.

MDK

v. Szabados Béla

/T.D./: Nyolc festő - nyolc szobrász. Esti Ujság 1944. jan. 12.

MDK

Nyolc festp és nyolc szobrász a Nemzeti Szalonban

Szabados Béla

Pesti Hírlap 1941. ápr. 8.

MDK

Szabados, szobrász

szép fejekkel szerepel.

Pipics Zoltán dr., A Képzőművészek egyesületének jubileumi kiállítása. U.H. 1934 dec.8. 21.l. Műcsarnok.

SZABADOS Béla

175

Oltványi 1991

86. A díszudvar c. 1872 után
87. Például: Bp. V Havas u
tal),
88. Bp. V. Széchenyi rkp 6.
Antal, kivitelező **Schubert é**
őrzött tervek némelyikén Ybl
hrsz. alatt). Az épület szob
töl.
89. Bp. V. Veres Pálné u 9.
"Pesti ház" fondban). A terv
kotta, - mert azután kezdett
sével foglalkozni -, de 1872
zott Lechner Ödön-Pártos G
építtető kérésére -, mint a
tallal és Ney Bélával együtt
megépült épület Lechner-Párto
rikkel, a Pesti Epitő Társasá
is ajálkozott, de a várható f
szaléptek az árlejtés előtt.
90. Bp. VIII. Calvin tér 16.
építőmestere **Kauser János**, kő
készítője **Depold Luigi** volt,
vérek alkották. Elpusztult 19
91. Bp. VIII. Bródy S. u
/1872), építőmestere **Wechselm**
92. Bp. V. Muzeum krt. 19.
János. Mivel építés közbe

Szabados Gábor

~~Rejza 11~~

„Kávéclimping" Repr.

Északmagyarország 1968 dec. 5. 6.

Szabados Gábor

1903/4 - 1906/7

Ferképzomfoiskàvk

194. l.

II. Ferdinand megkoronázt

Abban a pillanatba
prágai templomban az egyhá
szik fejére. A főkép melle
Finger uff das Buch legen
Kön: Mayt: Zum König in Böhe
pedig: Wie Kön: Mayt: das k
és Wie Kön. Mayt: den Cepte
jelzéssel a koronázás egyé
lötte, Austria és Cseh
angyalok tartják az ujonna
Felirata:

Eigentliche abbildung wi
den 21 JUNII 1617 zu
zu Prag.

Rézkarcz, méretei 26.9:3

Sz.n.11-
793-913-
Át.lelt.

Szabados Béla festő.

Katol.Szemle.1933.II.450-56.l.

Szabados Béla festő.

Katol.Szemle.1937.I.373-75.l.

Szabados Béla szobrász

Budapesti Szemle CCLIV. 1939.
237-247. Ybl Ervin: képzőmű
vészet

Sándor Anna grófné, szül. Szapáry

52

Szabados Béla szobrász.

Katol.Szemle.1944.88-89.l.

Szabados Béla írói

kabát

Műcs. kiáll. 1930 tól

Pipics 120. l.

Szabados Béla

VI. évf. hallg., tanársegéd

115.787 állami ösztöndíj

1932/3

24.l

Ferképzőmfoiskola

Szabados Béla

1925/26 – 1930/31 I.,
1932/33

Ferkèpzomfoiskòvk

134. 1.

Báró Eötvös Ignácz.

Derékig és kissé job
Simára lefésült hajat és bar
leberetvált. Öltözete: körül
és prémes bekecs.

Tusrajz, magassága 10.

Sz.n.10-913
793-913-3
Át.lelt.1001

È Presidente dell' Accademia di B. A. di Firenze, e, dal 1933, Accademico d' Italia. Risiede a Firenze.

12 Giuocatori di scacchi.
(app. a Collezione privata).

Penagini Siro.

Nato a Milano il 1 Dicembre 1885. Ha esposto a tutte le più importanti Esposizioni italiane e straniere, comprese la Biennale e la Quadriennale. Risiede a Solcio di Lesa (Lagomaggiore).

13 Frutta.
14 Il canto dell'usignolo.
15 Modello nello studio.
16 Donne che zappano.
17 Natura morta.
18 Meriggio d' estate.
19 Pesci.
20 Pini al lago.
21 Sera nella valle.
22 Ragazzo che legge.

Galleria d'Arte Moderna, Firenze, 1938 - XVI. Fil. C.

— 99 —

Mus. 1897. Raccolta Gilardoni Zurich, donata alla Galleria d'Arte Moderna

SALA 24. (Pitt. 1-13)

PITTURE.

Bacci M. Baccio

Nato a Firenze l'8 Gennaio 1888. Studiò in Germania, in Francia e poi in Italia. Dal 1921 espone nelle principali Mostre italiane e straniere. Risiede a Firenze.

1 Ritratto del Conte Paolo Guicciardini, Procuratore della Misericordia.
(app. al Conte Guicciardini).

2 Il prato della « Sanità » a Bocca di Magra.
(app. alla Contessa Andreola Vinci).

3 Autunno a Bocca di Magra.

4 Il vecchio fortino a Bocca di Magra.
(app. al Conte G. della Gherardesca).

5 La ballerina stanca.

Palazzi Bernardino.

Nato a Nuoro (Sardegna) il 22 Dicembre 1907. Pittore autodidatta ha esposto alle varie Biennali del dopo guerra, alla I Quadriennale di Roma e alle maggiori Mostre internazionali. Risiede a Milano.

6 Palco all'Opera.

7 Bagnante.

8 Modella con mandolino.

9 L'orchestra della « Scala ».

10 Ritratto di studentessa.

11 Figura su fondo rosa.

12 Ritratto di Emanuela.
(app. al Co. Castelbarco - Venezia).

13 Ritratto di bambina in costume dell' 800.
(app. a Donna Mimina Brichetto).

Szabados Béla

l.

Szépmüvészet

1944. 61. l.

réception considération

Veuillez en créditer mon compte

billets au-nommé

honorée réponse

réserve règlement

sincères sincèrement

Szabados Béla

nobrán

kárd ok.

Ormont 1931/32

35 l

Borsely Andor, 10
Bóta János, 41
Botár Gyula, 37
Buday Árpád, 46
Buday Kálmán, 11
Buday Kálmán, 53
Csapody Csaba, 5
Csik Lajos, 19
Csóka Lajos, 5
Csúcs Ferenc, 30
Csúcs László, 25
Darkó Jenő, 46
Dombi József, 9
Rumai Eger Zita, 37
Einwachter József, 54
Ember Győző, 6
Emőd Aurél, 27
Farkas Pál, 42
Fazekas I. Gyula, 20
Fazekas Jenő, 51
Fehér Géza, 47
Fludorovits Jolán, 11
Kampis Antal, 20
Kerpel-Fronius Ödön, 55
Kiss György, 38
Kiss Tibor, 57
Komoróczy György, 49
Kövendi Dénes, 25
Köves Piroska, 30
Kövesi Magda, 50
Kövessi Ferenc, 21
Krausz Ottó, 30
Krompecher István, 58
Kulin László, 12
Kumorovitz Bernát Lajos, 6
Lengyel József, 31
Loschdorfer Anna, 58
Madarassy-Machovits Valter, 26
Makay Gusztáv, 39
Mágel József, 38
Mendöl Tibor, 34
Mezey Artúr, 29
Meznerics Ilona, 15
Mészáros Gábor, 13

Szabados Béla, vitéz

szobája Villám u. 19. Műsarok

1930/31. jub. kiáll 257.

1934. téli kiáll. 148.

Menyasszonyi láda 1723-ból

VIII 130.

Szabados
Mihály

Szépmüvészet

1942. 244. l.

BERNATH ERNŐNÉ
könyv-, folyóirat és lapterjesztés
MAROSVÁSÁRHELY

Az

E u r o p a

könyv és lapterjesztő vállalatnak

B u d a p e s t

V. Rothermere utca 12. III. 2.

Szabados Béla vitéz

Miskolc

1933. szept. Fiatal művészek kiáll. 88, 115,

Szabados Béla, festő

Mű: Munkanélk

24 db rézkarc

1933. nemz. képrőm. Csill.

563

MDK

v. Szabados Béla, szobrász

eröteljes tömeges aktjai egészitik ki a sokszinü kiállitást.

F.s.i.: A Nemzeti Szalon kiállitása. 1935.ápr.21.
Uj Magyarság. 24.1. /8 festő és 8 szobrász./

MDK

Szabados Béla szobrász

f.j: 8 festő és 8 szobrász... Pesti Hirlap, 1944, jan. 11.

MDK

Szabados Béla

G.I. gépészmérnök, gipsz

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.

12 l.

MDK

Szabados Béla szobrász

sz.s: 8 festő és 8 szobrász. Népszava, 1944. jan. 19. 6 l.

MDK

Szabados Béla szobrász

e.a: Két kiáll. Ujság, 1944. jan. 15.

MDK

Szabados Béla, szobrász

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

MDK

Szabados Béla szobrász

p.5: Modern nagy.kisplasztika 1938. Az Est, 1938. jan. 9.

MDK

vitéz Szabados Béla

v.Nagy Iván: Olasz-magyar kulturális kapcsolatok.
Tükör, 1937, jun. 398 l.

MDK

Szabados Béla

Balás-Piry L: Megjegyzések az Őszi tárlathoz.
Az Ország, 1943. okt. 9.

MDK

Szabados Béla

Tóth Dénes: Nyolc festő és nyolc szobrász a N. Szal.-ban. Esti Ujság 1939. febr. 15. 4 l.

MDK

Szabados Béla

Tér és Forma, 1937. 217 l. A Szentföldi Muz.kiáll.

MDK

Szabados Béla

G.I. gépészmérnök, gipsz

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 12 l.

MDK

V.Szabados Béla szobrász

Kampis: Az uj Nyolcak kiáll. Magyarság, 1944. jan. 12.

vitéz Szabados Béla szobrászmüvész
Arcképkiállitás a Mücsarnokban
Pesti Hirlap, 1941. okt.31. 6 l

A kékrefestett pergamenlapon a kottavonalak vörösek, a kották és szöveg arannyal írott. A lapot széles keretdíszítés szegélyezi, amelynek széleit két vörös vonal között húzódó szélesebb aranycsík díszíti. 3 medaillonba illesztett miniatura. A keretdíszítés alsó részében (165 mm magas) aranymintás sötétzöld alapon közepén van elhelyezve az *Erdődy-Bakócz címer:* kék alapon hatküllős töredezett félkerékből kiszökkenő nagy agancsos barna szarvas. A címert két oldalról egy-egy nagyszárnyú angyal tartja egyik kezével, míg a másik kezük a címer fölé helyezett, színes drágakövekkel s gyöngyökkel ékes püspöki infulát tartja. A két angyal arany gloriával övezett, hosszú, hullámos, szőkehajú fejét szelíden oldalrahajtja. Külső felemelt lábuk térdben behajlítva, kis talapzaton nyugszik, s belső lábukon piros lábvért. Egyiknek ruhája sötétszürke, a másiké aranyosbarna. A ruhák ujja kék-piros, fehér béléssel. A szárnyuk sárga, vörös, kék, sötétszürke színekkel szivárványszerűen árnyékolt. A címert tartó angyalok motívumát két vörös vonal közé húzott aranycsík kereteli. Ettől jobbra és balra aranymintás borpiros alapon két kék bőségszaruból elágazódó, nyugodtabb, könnyedebb, zöld-piros levelekből képzett ornamentika, két-két kék virággal és két madárral. A díszítés rongált, az alap sok helyen lekopott.

A keretdíszítés felső részében (97 mm magas) közepén az aranycsíkkal keretelt medaillonban (97×123 mm) sárga alapon aranysugarak között az *Atyaisten* félalakja látható zöldbélésű kék palástban, ecsetarannyal árnyékolt bíborpiros ruhában. Haja s szakálla fehér, fejét arany glória övezi. A medaillontól jobbra s balra aranymintás

MDK

vitéz Szabados Béla szobrász

Fóthy János: Nyolc festő és nyolc szobrász...
Pesti Hirlap, 1939. febr. 14.

Szabados Béla

NDK

Kamermayer Károly szobor. Első Bp.i aluminum szobor 1942.

255.o.

Székely László/szerk/: Budapesti/XXI zsebkalauz.
Bp. 1959.

MDK

v. Szabados Béla

Őszinteség, gipsz

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

13- 1.

MDK

Szabados Béla, szobrász.

Fuló. Plakett.

Shücs - Tav. Kárl. & Shücs - Ian. Flöök lere.

1952 máj. 10 - jun. 4. - Jegyz. 15. l.

vitéz Szabados Béla

szobrász

Czinyei-Merse Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - a Nemzeti Szalonban.- szoborral szerepel.

Szép fej.

Pesti Hirlap
1930.V.11.

M.D.K.

Szabados Béla szobrász

Kun B éla portréja

Napló

Magyar Nemzet 1966. dec. 20. 4.l.

SZABADOS BÉLA

Velencei Biennale 1932: 306.1.

MDK.

Szabados Béla

Fővárosi vásárlások a müvésztől

Esti Hirlap 1961.I.11.

Szatados Béla notász

Chivek nem emlitve

1966. feb. Művészet

Tibély Gábor: A X. Kr. Caritas notszai

M.D.K.

Szabados Béla

Kammermayer Károly, Budapest első polgármesterének szobrát készitette, amelynek felállitására készül a főváros, közli a "Tarka Barka" c. rovat.

Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. ápr. 19-25. III. évf. 16. sz. 9. lap.

Szabados Béla, vitéz

Ősmagyar ifjú
Balassa-terv
Emlékrobor-terv
Repr
Nagyjmagy 99. tábla

M.D.K.Sz

Szabados Béla

A müvész feleségéről készült szobrát bemutatja a lap.
Fényképfelv. a müvészről, a szoborról és a modellről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941 nov. 7-13.
IV. évf. 45. sz.

Szabados Béla szobrász

Sok kísérleti szobrával fog garda-
godni Baranya és Pécs 1969-ben.
~~Sétatér~~ felállítják Szamvelly-szob-
rát. (emlékre) Balkócsu.

(H.E.): Mit hoz 1969?
Dunántúli Napló, 1968. dec. 31.

Szabados Béla szobrász

Sok körtéri szobrával szerepelt a Baranya és Pécs 1969-ben.
Kern Béla emlékszobrát Komlón avatják fel. (emlékére)

(H.E.): Illit hír 1969 2.
Dunántúli Napló, 1968. dec. 31.

MDK

v. Szabados Béla

Magyar Nemzeti Müvészet 1938. 4. sz.

Szabados Béla

Műve nevével az Ernst-múzeumban a munkácsy lék kiállítása.

N. ü. 934. V. 13.

Szabados Béla nobrása

Kerepel a Nemzeti Szalon tél.
Tárlatán

Nyíregy 1938 I. 25

vitéz Szabados Béla

Alkotásával szerepel a Nemzeti Szalon gyüjteményes kiállitásán.

P.N.936.XI.28.

Szabados Béla szobrászművész

Pályaművét dicséretben részesitette, a Ferenc József jub.alapitvány 1933 évi szobrászati díját odaitélő bizottság.

P.H.933.XII.3.
B.H.933.XII.3.

Szabados Béla

Szobormővével szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

M.933.IX.10.

vitéz Szabados Béla

Az "Őszinteség" c. szobormüve, a Műcsarnok kiáll.-án.

P.H.933.IX.10.

vitéz Szabados ~~[illegible]~~ Béla

honvéd a Nemzeti Szalon

karácsonyi kiállítása

Nemzeti Újság 1938 XII. 10

v.Szabados Béla

Szobormüve szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

N.U.933.IX.10.

Szabados Béla

MDK

Herendi korongoló, kő

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

szövarch 20.- 183.lap

Szabados Béla.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1939-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Szabados György

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán II. díjban részesült 43.sz. pályamű egyik munkatársa.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 5.l.

szövarch 20.- 222.lap

Szabados Béla.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:

A képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat

MDK

Szabados Béla, szobrász

Tanulmány. Gipsz.

Műcsarnok.-TavaszinTárlat.1957. Kat.19.1.

Szabados Béla.

Szentgyörgyi növendéke.

Szobrászatot szerpel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

Szabados Béla,
a sokrázati oszlop inventéke.

Tamulmányfej - sokrai szerepelnek, a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban. (emlékre)

Budapest Hírlap, 1924. Máj. 20.

Szabados Béla

szerepelt a XX. velencei biennálén.

Pesti Hírlap 1936. máj. 29.

Magyar művészet Velencében. Vendi-Kovács László

Vitéz Szabados Béla
kabán

A Nemzeti Szalonban nyolc festő és
nyolc kabán közt állít ki.

Az Est, 1939. II. 12.

MDK

Szabados Béla

b.a.:Téli tárlat a Szalonban. Magyarság 1938. jan. 23.

MDK

Szabados Béla

Herendi korongoló kő 1.80 m

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.Kat. 47.l.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepelt a Szemszeti Szalonban.

Dr 1936. XI. 22.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

Est 1936. V. 28.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

PH 1936. XI. 28.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

Nk 1936. XI. 29.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepelt a Nemzeti Szalonban.

Ujság 1936. XI. 28.

Szabados Béla

csoportkiállításon szerepelt a Művészeti Fa-
lonban.

Nyíl. 1956. XI. 29.

Szabados Béla

Csoportkiállításon szerepel a Művészeti Szalonban.

Ny. M. 1936. XI. 22.

Szabados Béla

MDK

Futó, plakett

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Szabados Béla

szobrász

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállítása - a Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Esti Kurír
1930.VII.30.

Szabados Béla vitéz

~~ücs. liá..., tól~~
Pipics 63. l.

TÉRITVÉNY.

A Magyar Tudományos Akadémia könyvtára.

Én alólirott elismerem, hogy a könyvtárból az itt czimzett könyvet kikölcsönöztem:

A könyv		A könyv jelzése és száma
szerzője	czime és része	

Budapesten, 19.....-ik évi ..... hó .....

Aláirás: .....

Lakás: .....

Szalados Béla, vitéz

Képrom. fotok. kiáll.
1937

Őszinteség, gyász

Tanár: Kentagyörgyi I.

Szabados Béla

vitéz

szobrász

l. Képművészet

1941. 180. l.

Szabados Béla

rajzai

1.

Szépmüvészet

1942.205.1.

Szabados Béla

vitéz

szobrász

l.

Szépmüvészet

1942.45. l.

Szabados Béla, szobr.

V. kerületi áll. 1943

Édesapám, terracotta.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út
33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) disz-
termében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

vitéz Szabados Béla szobrász

Dottoressa Mariarosa Gabrielli

Fiatal Művészek kiállítása katalógusa 1933.
Műcsarnok

vitéz Szabados Béla szobrász

Őszinteség

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Műcsarnok

MDK

vitéz Szabados Béla, szobrász.

Yoyo kisasszony. Gipsz.

Bp.M.Acs.-OMKT. Nemz.Képzőmův.kiáll. /Rend.M.Kir.V all és Közokt. Min./1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 44.l.

MDK

V.Szabados Béla, szobrász.

Női fej.

Az Ernst-Mus.kiállitásai CXLVII. Munkácsy-Téh KM VI.
ccrs. egybekötött repr.kiáll. Bp.1934 május Kat.12.cl

MDK

Vitéz Szabados Béla

"Én vagyok a világ világossága".Terracotta.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 17.1.

Szabados Béla MDK

Szlabély Ernő, terracotta

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

vitéz Szabados Béla

"Zsuzsanna" c.szobra a Tamás Galériaban rend. modern magyar kisplasztika kiáll.-on.

Cikk: Modern magyar kisplasztika.

Pesti Hirlap 1938.jan.9.

Szabados Béla

MDK

K.N. arcmása, agyag

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállítás

MDK

vitéz Szabados Béla, szobrász

Domestica. Bronz.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M . Szépmüvészeti Muz.-ban.1938 jul.1.-aug.1. B p.1941
Kat. 14.1.

Szabados Béla

vitéz

~~szobrász~~

Olimpiai futó, gipsz

Repr.

Vkm. Sportdíj kiáll

1940.

XXV. t.

Déri Múzeum igazgatósága
DEBRECEN.

Nagyságos

BUDAPEST FŐVÁROS DÉRI MÚZEUM

Dr. S Z E N T I V Á

Hivatalból
díj átalányozva.

Szabados Béla MDK

Tanulmány, gipsz

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK

vitéz Szabados Béla, szobrász.

érdekes Madonna-t állitott ki.

Tamás galéria:- Modern magy. kisplasztika. Kiáll. 1938.

Pesti Napló. 1938. jan. 9.

Szabados Béla

műve Kamermayer Károly szobra a Föv. Tanács és a Pestmegyei Tanács között (1942).

Bérza László, Bernát György, Erdei Ferenc szk.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 B351

5781

MDK

V. Szabados Béla

Kutfigura, gipsz, repr.

Szépmüvészet 1941. 5. sz.

. . .

MDK

v. Szabados Béla

Édesapám, terr.

Az Ungvári Müvészeti Hetek. Szépmüvészet
1941. 18o.l.

MDK

Szabados Béla,vitéz

Judith. Terrakotta.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
1944.Műcsarnok. Jun.1 -18-ig.7.l.

V. Szabados Béla

Hat müvész festményét hozza a lap a Nemzeti Szalon tárlatáról:

V.Szabados Béla: "Gitáros lány" c. festmény

Udvardy Pál: "Halászat a Balatonon" c. "

Gallé Tibor: "Hajóácsok" c. "

Varga Mátyás: "Menekülés" c. "

Hentz Henrik: "Kisvárosi ut" c. "

Szabados Jenő: "Fiatal fák" " "

Repr.-ók.

Délibáb, Bp. 1939. febr. 25. XIII. évf. 8. sz. 38. lap.

MDK

Szabados Béla

Éva

-r-:"Nyolc festő, nyolc szobrász" a N. Szalonban.
Magyarország 1944. jan. 11.

Szabados Béla MDK

Madonna, siremlékvázlat,terrakotta

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Szabados Béla

MDK

Dr. Szlabély Ernő, terrakotta

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Szabados Béla MDK

"Én vagyok a világ világossága", terrakotta

Mücsarnok 1936 Jubileumi Kiállitás

Szabados Béla

MDK

Édesapám, terrakotta

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Szabados Béla

MDK

Bajazzo, terrakotta

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Szabados Béla MDK

Őszinteség, gipsz

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Szabados Béla

gépírói mellrobbanás, ötnegyedes i. n. vörös mirigyek.

VIII. ker. Széchenyi gimnázium, József-u. 22-24.

Tájékoztató 64/65, képző és iparművészeti szakosítás 5 l.

Szabados Béla MDK

Szolnoki Ancsa a jövő reménysége, terrakotta

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szabados Béla MDK

Őszinteség, gipsz

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

V. Szabados Béla
kabrán

Régi ver a Rómán járt művészek
Nemzeti szalonban rendezett tárlatán, amelyben „Tanczosnő", „Domestica" c. művei.

Est, 1935. IV. 21.

MDK

Szabados Béla, szobr.

/ A fiatal szobr.nemz. munk.-ból.
Bp.szfv.gyüjt./

Mária. Terrakotta.

Mücs.-OMKT. Öszi tárlat. 1943. okt.2.-nov.1. Kat. lo.1

Szabados Béla

Tanulmány, sépn. 25 cm.

Budapest Munkácsy kiállítása 1957.
Kat. szerz. Kindégi nőfőkép[illegible] szám.

19.

Ferencsy

Szabados Béla

kiállított mű:

Tanulmány, gipsz, 25 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

19. l.

Szabados Béla MDK

Yoyo kisasszony, gipsz

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Szabados Béla MDK

Őszinteség, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Szabados Béla MNM

Ösztönösség, gipsz

Műcsarnok 1975 Piatal művészek kiáll.

Szabados Béla MDK

Dottoressa Mariarosa Gabrielli, gipsz

Műcsarnok 1933 Fiatal művészek kiállitása

Szabados Béla MDK

Sphynx, mükő

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőm. Kiállitás

MDK

Szabados Béla vitéz

Női fej, chamotte

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiáll.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

MDK

Szabados Béla

Judith, terr.

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

6-

Tiszaigar

tény

9

5

16

14

15o

,8

,9

:

tény

85

MDK

v. Szabados Béla

Éva, gipsz

Feleségem arcmása, körtefa

8 festő 8 szobrász, 5. kiáll. N. Szal. 1944. jan.

12 l.

MDK

v. Szabados Béla

Évike, terr.

8 festő 8 szobrász, 5. kiáll. N. Szal. 1944. jan.

12 l.

MDK

v. Szabados Béla

Akt, gipsz

Turmezey László arcmása, terr.

8 festő 8 szobrász, 5. kiáll. N.Szal. 1944. jan.

12 l.

MDK

Szabados Béla
Gitáros leány
Emőd Tamás portréja

Ferdinándy J: A Nemz.Szal. kiáll. Magyar Nemzet, 1939, febr. 12. 19 l.

NDK

vitéz Szabados Béla

Mária, samott
Vágy, bronz
Feri, terr.

8 festő - 8 szobrász kiáll. N. Szal. 1936.
nov. 15 1.

MDK

vizét Szabados Béla

Édes atyám, mészkő
Ritta, terr.
Zsuzsánna,"
Krisztus feltámadása és 4 evangélista, gipszvázl
Márta, terr.
Női fej, mükő

8 festő - 8 szobrász kiáll. N. Szal. 1936.
nov. 15 l.

MDK

vitéz Szabados Béla

Gitáros lány, terr.
Emőd Aurél portréja, terr.
Portré, terr.
"Adj békét a szivembe", gipsz

8 festő - 8 szobrász kiáll. 1939. febr.

11 1.

Szabados Béla, vitéz

Édesapám, terrakotta
Kutyafigura terr., gipsz
Ősmagyar, gipsz
Viszky Janósné terrakotta
Felerőgem, terrakotta

Nemzeti Szalon 1941. ápr.
8 f + 8 r.

MDK

V.Szabados Béla, szobrász

finom női feje megkapó.

Kempis János: Az uj "nyolcak" kiállitása./?Alkotás Müvészház?/
Magyarság. 1944. jan.12. 9.l.

MDK

v. Szabados Béla, szobrász

Ülö leány terracotta
Én vagyok a világ világossága. mükö-relief
Táncosnö gipsz patinázva
Dr Traeger Ernö portréja terracotta
Gitáros leány gipsz patinázva
Domestica bronz
Dr.Huszár Lajos képmása terracotta.

Nemzeti Szalon,Műv. Egyesület. 1935.ápr.20.-máj 5
8 festö és 3 szobrász kiáll. Kat.

v.Szabados Béla, szobrász.

Gitározó. Terrakotta.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938.jan.-febr. Kat.

Szabados Béla

Domestica c.
szobra repr.

Képes Újság
1935. máj. 26.

Szabados Béla MDK

Női fej, terrakotta

Műcsarnok 1944 Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Szabados Béla, vitéz

vrobráz

Alice, terrakotta

Műveszeti heter

Kolozsvár 1942

103. l.

Nyomtatvány

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

V. Visegrádi u. 36. IV. em. 1.

Szabados Béla

Kolbász

lásd

Szépművészet

1942. 218. l.

224. l.

 cc. D. U.

SZABADOS Béla szobrász

szüc. 1894.-

1624. Alice (Alsecanis Alice)

Msz.: 56.600-U.

1625. Domestica (1931) Msz.: 7669.

1626. Édesapám Msz.: 7127.

/.

1 cc. d. Galéria élő jegyzete T. 16. rész

Bu. 1959. 210-211. l.

 M. D. V.

SZABADOS Béla szobrász

1628. Feltámadás Ltsz.: 56.601-N.

1629. Húsvét Ltsz.: 56.602-N.

1630. Madonna Ltsz.: 59.138-N.

1631. Mária (1936.) Ltsz.: 56.603.-N.

1632. Nő fej Ltsz.: 56.604-N.

/.

A M. N. Galéria évi gyűjtése T. 16. vesz.

Bp. 1959. 211-213. l.

— 3. — cz. p. u.

SZABADOS Béla szobrász

1633. Vágy. Szobrcsoport Ilsz.: 7369.

1634. Zsuzsanna Ilsz.: 56.605-N.

A cz. n. Galéria évkönyvére t. 14. rész
Bp. 1959. 213—214. e.

MDK

Szabados János

Régi gyár, olf.

Cigánylány portré, olf.

freskóterv, olf.

Hodnyánszky Teren 1964 okt.Szabados J.Szekeres E.

Tabéry Iván építész
1896-1960

23
sírkel.: Tabéry I.

Rákoskeresztur

a Principal feliratu képeslapon.

ajos ref. lelkész urnak Zengő-Vár-

MDK

Szabados Béla,szobrászm.

szintén mint Csucs Ferenc szinte áhitatos elmélyedést sugároz müveivel.

/Nyolc festö,nyolc szobrász rendezte kiállitását a Nemz. Szal. termeiben. /

Kopp Jenö: A Ferenc József-dij és a Nemzeti Szalon fiataljai.
Katolikus Szemle. 1937. jan. 51,52.l.

MDK

Szabados Béla

D icséretben részesült

Vilt Tibor kapta a Ferenc József koronázási alap szobrászati díját. Magyarország 1933. dec. 3.

Szabados Béla
szül.: Bp. 1894.

szobrász

Képzőm. Főiskolán Szentgyörgyi István tanitványa.
1930-1932 állami ösztöndijas Rómában.

Häsi emlékműve áll Zsidon /Pest megye/

"Kamermayer Károly" Bp. Kammermayat K. tér. 1942-
47.o.

Gádor András: Budapest szobrai. Bp. 1958.

v. Szabados Béla nobráisz

Kertgyörgyi tanítónya.

Korszerű a Kér. mű. Főiskola

kiállításán a bűnszolban

Neuzeit Győr 1937 III. 20

Alulirott az „Országos Magyar Képzőművészeti Társulat“ rendes tagjai sorába lépek, s a társulati alapszabályok 11., 12. és 13. §§-ai értelmében kötelezem magamat az 19.....évtől számitott, legalább három éven át évenkint husz koronát Budapesten a Társulat pénztárába befizetni. Kikötöm magamnak viszont mindazokat az előnyöket és jogokat, melyek ugyanazon alapszabályok szerint a társulat rendes tagjait megilletik.

Kelt.....

Aláirás:.....

Lakás:.....

Czim vagy állás:.....

Szabados Béla

K

A vármegyeház melletti téren helyezik el Kammermayer Károly szobrát

Kammermayer Károly volt polgármesternek a főváros szobrot emel. A szoborbizottság ma délelőtt *Szendy* Károly polgármester elnöklésével ülést tartott és úgy döntött, hogy vitéz *Szabados* Béla tervét fogadja el némi módosítással kivitelre. Díjat kaptak: *Borbereki Kovács* Zoltán, *Lux* Elek és *Dózsa Farkas* András szobrászművészek. A Kammermayer-szobrot a vármegyeház melletti téren állítják fel.

Magyarország

1939. máj. 20.

KORVIN TESTVÉREK
NYOMDÁJA • BPEST.

MDK

Szabados Béla

Pályamunkáját dicsérettel tüntették ki

A Ferenc József-dij győztese Vilt Tibor szobrász. Ujság 1933. dec. 3.

Szabados Béla, vitéz
szobrai

vő.
Pesti Napló. 1933. szept. 23.
(Díjkiosztás és állami
vásárlások a Műcsarnok-
ban.) U. 2366

Őszintesége c. szobormű-
vére kitüntető elismerés
a fiatal művészek kiállításán

vő.
Magyarság
1933. szept. 23

ldi izgatás
hollandus
udta meg-
erése után
9 óta újra
Jugoszlávia
rovására,
ötött Olasz-
vezményben
csak Olasz-
(1924—25)
19 óta köz-
bej.
nyelvtörzs
szláv nyel-

tárok (hegyi
yrek utódai;
mai és olasz
likusok, kö-
ör. keletiek.
l. *Malisszo-*
égi szervezet
zzel járó pri-
sszú, nórab-
Balkán leg-
a török ura-

A viharma-
nagy úszó-
a legjobban
sendes-óceán

Alberti, *Leon Battista* (1404—72). Olasz építész és egyetemes műveltségű theoretikus. Felfogásával a quattrocento érett fokát képviseli. De re aedificatoria c. munkájában megadja a renaiss. építés elméleti alapját.

Albertinelli, *Mariotto* (1474—1515). Firenzei festő. A nagy cinquecento-stílus egyik megteremtője.

Albertini, *Luciano* (* 1893). Olasz filmszínész; különösen akrobata mutatványaival hat.

Albert magyar király, uralk. 1437—1439. Az első Habsburg Magyarország trónján, kit a rendek Zsigmond kívánságára választottak meg (felesége Zsigmond leánya, Erzsébet) abban a reményben, hogy trónrajutása Ausztria, Cseh- és Németország szövetségével erősíti meg a török ellen küzdő magyarságot. A. hatalmát tetemesen korlátozta az 1439. budai országgyűlés. Ugyanebben az évben a Szendrő sikertelen ostrománál kapott vérhasbetegségben halt meg Neszmélyen.

Alberto da Ungheria (ungéria). Festő. A XVI. sz. elején Olaszorsz.-ban oltárképeket festett.

Albert-tó. A középafrikai árkos vetődésben, 5335 km². A Fehér-Nílus egyik ága folyik rajta keresztül.

Albertus Magnus *(Nagy Albert)*, boldog († 1280). Tudós dominikánus; Kölnben és Párizsban tanított. Aquinói sz. Tamás mestere. Rövid ideig regensburgi püspök. Ünnepe nov. 16.

Albigenzek. Középkori eretnekek, kik a délfranciaországi Albi-tartománytól kapták ne-

Alexis *Willibald* (Wilh. Häring), (1798—1871). Német regényíró. Scott hatása alatt írta tört. regényeit.

Alexius, Olasz eredetű kóforagó, bártfai mester a XVI. sz. elején. Ő készítette a bártfai városháza (ma múzeum) renaissance részleteit.

Alexius v. *Elek szent,* (V. sz.). A legenda szerint előkelő római ifjú, ki titkon elhagyta szülői házát és 17 évig élt Edesszában. Rómába visszatérve 17 évig mint koldus élt az atyai ház egy zugában. Halála után a ruhája alatt talált irat árulta el kilétét. Ünnepe júl. 17.

Alexy *Károly* (1825—1880). Szobrász. Bécsben tanult s német hadvezéreket ábrázoló kisméretű bronzaival tűnt fel. 1852-től Londonban, 1861-től Pesten élt. Főműve a budapesti Vigadó homlokzatán levő oszlopok figurális szobordísze.

Alezredes, Az a törzstiszt, aki az őrmagynál egy rendfokozattal magasabb, az ezredesnél pedig egy rendfokozattal alacsonyabb.

Alfalfa. Főleg az Észak-Afrikában élő *Stipa tenacissima* (eszpartófű); a régi virzsinta szivarok gyújtó szála volt.

Alfa-sugarak. A radioaktív testek által kibocsátott sugárzásnak egy része, amely pozitív töltésű részecskékből áll. L. *Radioaktivitás.*

Szabados Béla

Kobár

A Ferenc József Koronázási jubileumi díj pályázatán dicséretet nyert.

Magyarország

1933. dec. 3.

Szabados Béla szobrászművész

Pályaművét dicséretben részesitette,a Ferenc József jub. alapitvány 1933 évi szobrászati diját odaitélő bizottság.

M.U.933.XII.3.

Szabados Győző [ ]

Szabados Győző [illegible]

Látó határ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 JAN 29

SOMOGY MEGYEI NÉPUJSÁG

Szabados János

Fiatal festőművészünk

Szabados János mutakozik be önálló tárlatával a kaposvári közönségnek. A Képcsarnokban mutatják be a fiatal festő harminckét legújabb alkotását. Január 28-án nyílik meg az egyik legtehetségesebb somogyi fiatal festő tárlata. Z. Gács György Munkácsy-díjas festőművész — Szabados János volt főiskolai tanára — méltatja az ifjú festő eddigi pályafutását.

szony. de akad köztük fiatal
leány is. Első kezdeményezé-
sük igen dicséretre méltó volt:

Hozzolaló

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 FEB 23

SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

Szabados János

— Ezer látogatója volt Szabados János festőművész kiállításának. Olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a Képcsarnok Vállalat egy héttel meghosszabbította a kiállítás nyitva tartását. A fiatal festő hét művét vásárolták meg a kiállítottak közül.

1963 FEB 1 2

Somogyi Néplap

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

A FESTŐMŰVÉSZ HAZATALÁLT

1021

A Képcsarnok Vállalat Ady Endre utcai boltja januá végén nyitott meg Szabad János festőmű vész harminc két képből áll házi kiállítását A festő neve fiatalsága ell nére — nem is meretlen elő tünk. Élénke emlékezünk még a megy képzőmův szeinek ősz tárlatára. Ol kiállított vás nai arról tanús kodtak, hogy fiatal tehets nemcsak igén te képzőmüvé szeti életünk nek, de úgy igé ni és adja az újat és maga val ragadót, hogy máris legjobbjaink között hódíthat magának helyet.

Látogatók Szabados János kiállításán.

Szabados János egy évvel ezelőtt végezte el a főiskolát. Az eltelt egy esztendő a művészi érlelődés időszaka volt. Alig érkezett vissza, már helyet kapott az őszi tárlat kiállítótermeiben. Most kilenc kisebb-nagyobb olajfestménnyel, tizenkét akvarellel, ezenkívül ceruza- és tusrajzokkal jelentkezett. Szabados nincs téma és kísérletezőkedv híján. A közönség érde[illegible] fiatal művész alko[illegible] Kaposvár [illegible] még hazat[illegible]

gyakorta hosszan kell várni. Óraadó tanár az iparitanulóiskolában. Milyen furcsák az élet útjai! Festő- és címfestőtanulókat oktat. Édesapja is címfestő volt, bár festőművész szeretett volna lenni... Szinte már közhely, hogy a szülők álmának valóra váltója a gyermek. Szabados Jánost tavaly megbízták a városi tanács folyosóján levő freskók restaurálásával. Abba kellett hagynia a munkát, mert elfogyott a pénz. Talán az idén folytathatja majd...

Mik a tervei? A fejlődő építőművészettel együtt kíván dolgozni, tehát a legnagyobb közönségnek, és nemcsak azok számára, akik tárlatokat látogatnak. Diplomamunkája egy freskóterv volt: sportoló fiatalokat ábrázolt. Sikerült megalkotnia. Azt mondja mégis, hogy ma már másként csinálná. Ez a szüntelen újat keresés a jellemzője a fiatal művésznek. Ez a záloga annak, hogy Szabados Jánostól, akit most e kis kiállítás alkalmából közelebbről ismerhettünk meg, sokat várhatunk.

L. I.

SOMOGYI NÉPLAP

tudomány — technika

AUTOMATA ELADÓK ÉS SZAKÁCSOK

Sokáig az volt a hiedelem, hogy a pultnál végzett eladói munkát, és a konyhai tűzhely melletti folytonos sürgölődést nem lehet automatizálni. És mégis eljött a nap, amikor az eladó géppel való helyettesítése megvalósult. A Szovjetunióban egyre több automata eladó árusít tejet, vajat, sajtot, cigarettát, cukorkát, hűsítő italt és sok egyebet.

1962 őszén nyílt meg a moszkvai Csehov utcában a Haladás nevű új *automata üzlet*. Azt az egyetlen embert, aki ott ül egy vezérlőasztalnál, és figyelemmel kíséri az üzlet valamennyi automata berendezésének működését, operátornak nevezik. Az ügyeletes mérnökhöz hasonlít, aki a bonyolult készülékek munkáját vigyázza.

A kiszolgálás ebben a boltban egyszerű, gyors és kényelmes. Mihelyt a vevő beteszi a pénzdarabot az automatába, az elektronikus csápok egy villanat alatt megállapítják a pénz értékét, a világító blokkon felvillan a behelyezett pénz összege. Ez mintegy jeladás a következő műveletre. Az automaták végrehajtó szerkezete kiad a vásárlónak egy üveg tejet, egy csomag vajat, egy csomagolt sajtot vagy más effélét; 24 óra alatt ez az üzlet két és fél ezer embert tud kiszolgálni. Az üzleti órákat tetszés szerinti időpontig meg lehet hosszabbítani: az automatáknak ugyanis nincs szükségük vasár- és ünnepnapokra.

Érdemes megemlíteni, hogy a Haladásban nincs könyvelő. Ebben a boltban automatikus

dolgozója, az operátor tárcsáz-

Grabados Yduos

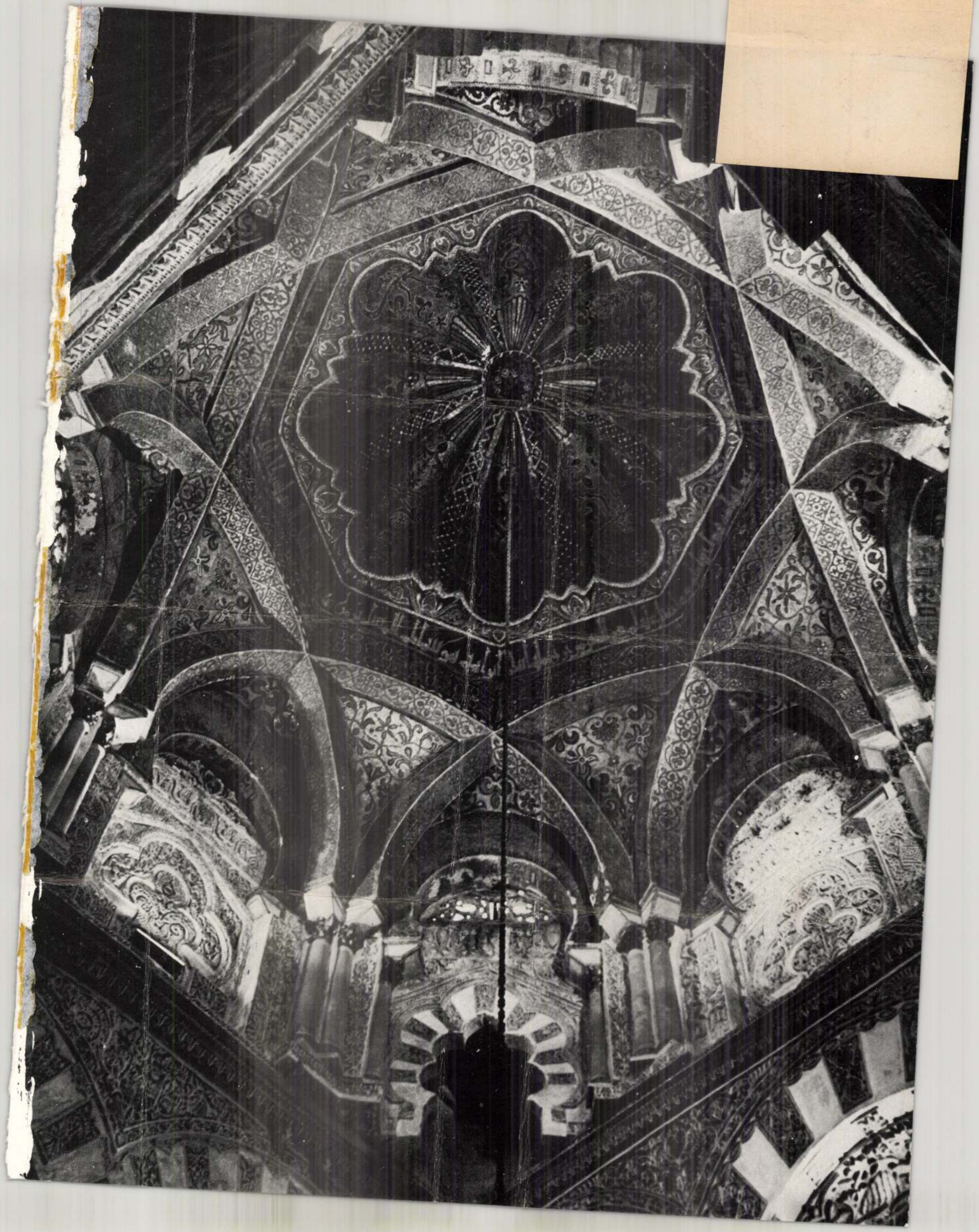

Uj Tükör, XXII, évf.
49.sz. 1985. 3.p.

SZABADOS János

SZABADOS JÁNOS KÉPEI

Miskolc, Szőnyi István-terem

Mostanában az ember rácsodálkozik, ha *festőt* lát, aki kedvvel, szeretettel és gondosan *képet fest*. Elméleti szakemberek annyit kuvikoltak a hagyományos művészetek, főként a festészet anakronisztikussá válásáról, önmagát túlélt látszat-életéről, hogy valóban meglepő, ha *mer* ma valaki ecsetet venni a kezébe.

Szabados János következetesen járja útját. Indulását segítette apjának címfestő műhelye; a szülőváros, Kaposvár és Somogyország vidéke; s két kitűnő főiskolai mester, Miháltz Pál és Z. Gács György. Pályakezdéséhez erőt adott a szülőföldre való visszatérés, a továbbhaladáshoz a tudatosan átélt művészi örökség.

A szülőföld az ihlető Szabados János festményeinél. A táj, a hagyományok vissza-visszatérő motívumai képeinek. Az egyre biztosabbá váló mesterségbeli tudással, az egyre érzékenyebbé váló művészi invencióval a freskószerűen felrakott színfoltokat könnyed tónusok és valőrök váltották fel; a figurák rajzossága határozott maradt, de a vonalvezetése egyre harmonikusab lett. A képek szerkezete is egyszerűsödött. Egy valami nem változott: az ember szerepe a képeken. Még figura nélküli tájain is. Ember, a szó egyedi és nembeli értelmében egyaránt.

Pogány Gábor

Kamara

ési Tájékoztató Központ

afiók 1o6.

öszönjük.

Dömötör Lajosné

/Dömötör Lajosné/
osztályvezető
Fölöspéldány Központ

Szabados János festőművész
Bíró Melinda: Somogyi képzőművészek korlata (Kaposvár, 1988. (X. 26–XI. 6.)

Szabados János: Próba, vegyes technika, vászon, 116 × 130 cm, 1988

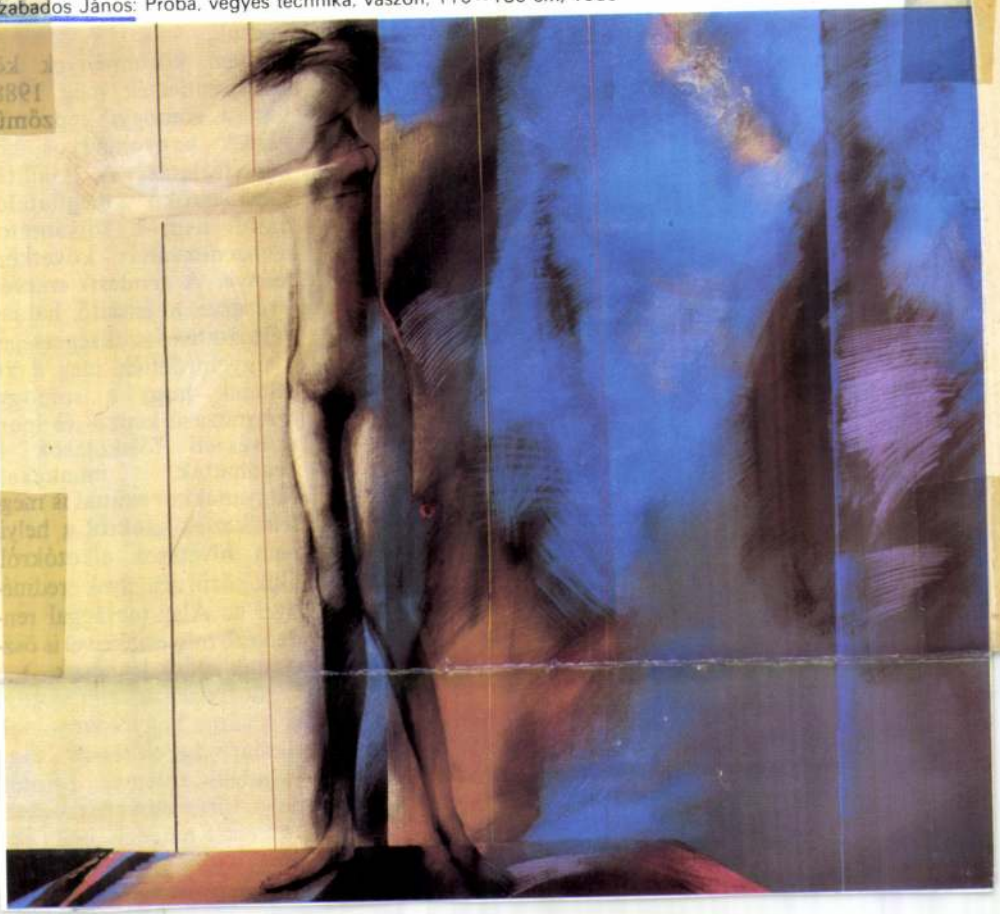

Művészet, 1989, 3., 44-old.

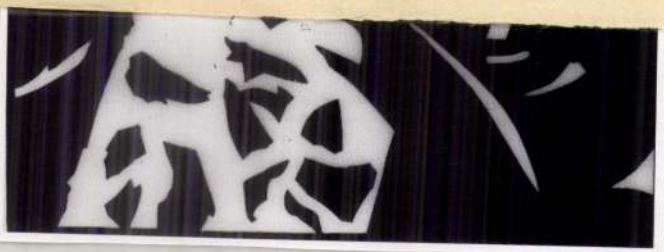

Az Őszi Tárlaton ezúttal is a város hagyományainak tudható be a festők nagy számbeli fölénye. Szintén helyi, történeti vonatkozásai vannak a ténynek, hogy Somogyban a szemléleti tagolódás egyúttal életkori tab-

SZABADOS JÁNOS 1937-ben született Kaposváron. Művészeti tanulmányait 1962-ben fejezte be a Magyar Iparművészeti Főiskolán. Mesterei Miháltz Pál és Z. Gács György voltak. A táblaképfestészet mellett számos muráliát készített állami megbízásra. Rendszeresen szerepel a hazai tárlatokon. Munkásságát az országos és a dunántúli kiállításokon díjakkal jutalmazták. 1977-ben elnyerte a Somogy megyei Tanács Művészeti Díját. Munkái szerepeltek hazai és külföldi kollektív festészeti bemutatókon. Jelentősebb egyéni kiállításai: Kaposvár, Vaszary János Terem, Képcsarnok 1963; Budapest, Mednyánszky Terem 1972; Budapest, Műcsarnok; Kaposvár Somogyi Képtár 1977; Boglárlelle, Kápolnatárlatok 1980; Groznjan (Jugoszlávia) 1982; Munkácsy-díjat kapott 1980-ban.

SZABADOS JÁNOS:
„Dunántúli örökség" 1981
olaj 49x67 cm

F. k.: Kötelés István – 85-1651 GENERALART Dorogi Nyomda

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

SZABADOS JÁNOS

MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1985. NOVEMBER 14-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

POGÁNY GÁBOR

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A TÁRLAT MEGTEKINTHETŐ:
1985. NOVEMBER 14–23.

SZŐNYI ISTVÁN TEREM
MISKOLC, SZÉCHENYI ÚT 21.

SZABADOS JÁNOS

Szabados János: Mutatványosok

Weitzmann, Kurt, The Monastery of Saint Catherine of Monnt Sinai. The Icons I. Princeton, University Press.

Spielmann, Heinz, Andrea Palladio und die Antike. München, 1966. Literatut zur Kunstgeschichte. 188 S. 132 Abb. KWSt 36. ISBN 3 422 oo622. 2.

Grabar, André, Sculptures Byzantines du moyen age. /XIe-XIVe siécle/. A. and J. Picard Éd. Paris. I-II. Bd.

Hamburg , tentoonst., 1974. Ossian und die Kunst um 18oo. Kunsthalle, 9.5.-23.6. 1974. 8o ills. Parijs, Grand Palais, 15.2. - 15.4. 1974.

Köln, tentoonst., 1973. Progressive russische Kunst; der Aufbruch bis 193o + Lev Nusberg und die Moskauer Gruppe "Bewegung". Galerie Gmurzynska, 29.3. - Ende Mai 1973. 8o ills. Gruppe "Bewegung" = Kollektief "Dvizenie".

Perkins, G.C., Expressionismus; eine Bibliographie zeitgenössischer Dokumente 191o-1925. Zürich, Verl. für Bibliographie, 1971. 8o, XX, 144 blz., ills.

Gourry, Henry-Pierre, Mille et in livres botaniques; répertoire bibliographique de la Bibliotheque Arpad Plesch. Bruxelles, Arcade, 1973. 4o, 52o blz., ills. Catalogue raisonné.

SZABADOS
SZABDOS János, ifj.

A Somogyi Őszi Tárlatot szeptember 23-án nyitotta meg a képtárban dr. Troszt Tibor, a megyei pártbizottság osztályvezetője. A tárlat díjazott művészei: Csiszár Elek, Honty Márta, Horváth János, Röth Renáta, Szabados János és ifj. Szabados János.

* * *

Somogy 1988. 6.sz. borító

elkummá egyszerüsödik, s hajdani aktualitását elvesztve, mindig saját korának valóságából táplálkozik: akár a felvilágosodás oknyomozó történetszemlélete, akár a kezdődő romantika érzelmi hullámzása, akár a történeti festészet példázat-igénye hivta őket életre.

A kötet első izben tekintette át a török háboruk három évszázadából származó, s e háborukkal foglalkozó teljes képzőművészeti anyagot, amely Magyarország számára, illetve a magyar királyok megbizásából készült. Anyagát rendszerezte, az egyes ábrázolásokat, összefüggő műalkotás-csoportokat és művészeti jelenségeket komplex történeti-művészettörténeti módszerrel analizálta. Ilymódon a török háboruk témájának, s ezek megfogalmazásmódjának eszmei változásai éppugy megragadhatók voltak, mint a művészi formák és stilus-eszközök fejlődése vagy az e müalkotá-

Szabados János

— **Szabados János** Munkácsy-díjas festőművész kiállítása nyílik november 14-én, csütörtökön délután öt órakor Miskolcon a Szőnyi István-teremben. Megnyitja Pogány Gábor művészettörténész. A tárlat november 23-ig tekinthető meg.

Napsugár 1985. XI. 20.

Szabados János

A Fonyódi Iskola hátországa

Van-e a somogyi tájnak, a Balatonhoz simuló lankáknak külön napfénye, ragyogása? Vannak-e sajátos színei és árnyékai a domboknak, amelyekre visszaverődik a fény? S ki lehet-e fejezni érzékletesen a másfajta levegőt, másfajta eget? S lehet-e és miként új arculatú festői iskolát teremteni? Mindez aligha elhatározás kérdése csupán, sokkal inkább lehetőségé, igényé. A lehetőséget fölkínálta tiszteletre méltó vállalással a Somogy megyei Tanács. Erről beszélgettünk *Szabados János* festőművésszel a fonyódi alkotóház művészeti vezetőjével.

— Noha már körülbelül tizenöt éve annak, hogy nem kis anyagi áldozattal létrehozták ezt az intézményt, igazában 1972 óta működik itt Fonyódon, irányító elképzelések szerint a *Somogy Megyei Tanács V. B. Művészeti Alkotóháza.* A megye vezetői annak idején művészetpártolási céllal hozták létre. Akkoriban elsősorban a megyében élő, a tájhoz kapcsolódó képzőművészek, művészeti írók munkáját akarták segíteni. Névlegesen idényjellegű, a fűtés miatt, amit csak most sikerült korszerűsíteni, általában májustól szeptember végéig vették igénybe.

— *Hogyan lehet beutalót kapni az alkotóházba?*

— Részben a hagyományok alapján — folytatja Szabados János —, akik a korábbi években is vendégeskedtek, dolgoztak, azokat vagy mi hívjuk újra, vagy ők kérik a beutalót, amit aztán a művészeti vezető javaslata nyomán hagy jóvá a megyei tanács.

Szeptember van, de a nagy kertet nyárias napsütés teszi meghitté. Nagy, lombos fák árnyékszigetei, a pázsiton rendezett utak, külsőre is barátságos épületek fogadják a látogatót. A tó fölötti domb oldalán még a nyári forgalomban is nyugtató csönd van — jártunk ott júliusban is —, alkalmas a környezet akár a föltöltő pihenésre, akár az elmélyült munkára. E nyáron fejeződött be az épületek hosszúra nyúlt fölújítása, amely Szabados János becslése szerint, mintegy kétmillió forintba került. Jelenleg nyolc szobában 18—20 hely várja a művészeket, alkotókat, akik jöhetnek családtagokkal is. A konyhában megtalálható minden szükséges felszerelés a főzéshez, tágas ebédlő, társalgó és műterem áll a vendégek rendelkezésére. A térítés összege — alig merjük leírni! — naponta és személyenkint 15 forint volt. A jövőben valamelyest emelkedik ez az összeg, de akkor is jelképes marad. Erről érdeklődünk.

— Igen, igaz. Jelképes hozzájárulás ez, azonban talán éppen ezért, vannak festők, alkotók, akik élnek azzal a lehetőséggel, hogy *művekkel válthatják meg a térítést.* S ez a jobb — folytatja mosolyogva —, hiszen nem is akármilyen gyűjteményünk van már képekből, grafikákból, szobrokból! Ha mindenki pénzzel fizetne, akkor évente 25—30 ezer forint jönne be, így ennek sokszorosát éri az a szép kortárs gyűjtemény, ami a tulajdonunkban van.

— *Ez igazán jó ötlet!* — Vetjük közbe, miközben a társalgóban is szemügyre vesszük a falakon levő képeket.

— Nem, nem alkalmazunk semmiféle erőszakot — tiltakozik a művészeti vezető. — Ez csak lehetőség és örülünk, hogy a legtöbben élnek vele. Hiszen ennek köszönhető, hogy már 1976-ban rendezhettünk kiállítást Budapesten a gyűjteményből. Aztán a megye területén évente két-három vándorkiállításon mutatjuk be a tárlat anyagát a nagyobb települések igényei szerint.

— *Tehát ez az anyag volt a Fonyódi Iskola hátországa?*

— Valóban. Mintegy tíz éve annak, hogy szervezni kezdtük a Fonyódi Iskolát. Így aztán az elmúlt nyáron a Fonyódi Nyári Galériában, június—júliusban rendezhettünk kiállítást.

A Fonyódi Iskola tagjai közé számítják *Bráda Tibort, Leitner Andrást, M. Novák Andrást, Szentgyörgyi Józsefet, Topor Andrást, Tölg Molnár Zoltánt* és *Szabados Jánost.* Több kiállításukon részt vett *Kovács Péter* és *Bodóczki István.* A nyári galéria kiállításai igazolják, hogy az alkotótelep fontos része lett a Somogy megyei, a fonyódi közművelődésnek. Sokat segített a fonyódi tanács is, támogatja az alkotók törekvéseit.

— *A jövő?*

— Röviden így mondhatom; a frissítés! Szorosabb és élőbb kapcsolatokra törekszünk a Fiatal Művészek Stúdiójával, a művészeti szövetségekkel. Azt akarjuk, hogy előbb talán Dunántúl képzőművészei, majd az ország tájainak alkotói is eljöjjenek ide, hogy megismerjük egymást. Néhány éve például vendégünk volt *Bálint Endre,* jelenléte igazi pezsdülést hozott!...

Egynapos látogatásra, ismerkedésre jött *Eigel István* festőművész, Munkácsy-díjas, érdemes művész, a *Berzsenyi Dániel Irodalmi és Művészeti Társaság* alelnöke, valamint *Tassy Klára* festőművész, velük együtt nézzük meg az alkotóház gyűjteményének egy részét. Valóban szép és értékes műveket mondhatnak a magukénak a somogyiak! Ma már háromévenkint be tudják mutatni a dunántúli festők munkáit Kaposváron az érdeklődőknek.

A beszélgetés közös társalgássá alakul az emeleti, nyitott teraszon. Alkonyodik, de még meleg van. A fák között át-átdob felénk egy-egy csillanást az enyhén hullámzó tótükör. Igen, van sajátos fényvilága, ege ennek a tájnak! Egry József világraszóló szépségeket talált és örökített meg a tó túloldalán. Munkássága ma nemzeti kincs! Nem képzelődés, hogy néhány esztendő múlva talán az egész magyar képzőművészet arculatát megismerhetjük a Fonyódi Iskola tárlatán. Mert végső soron az a cél, hogy nőjön e kezdeményezés hátországa! Ma már ez nem is anyagi kérdés, hiszen a lehetőséget, példás fölismeréssel megelőlegezték!

Kiss Dénes

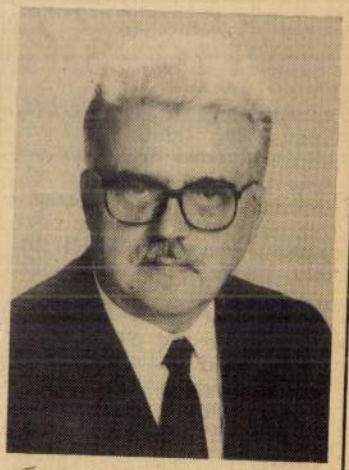

sen az ismereteit. Munka mellett szerzett felsőfokú végzettséget. Politikai ismereteit, tapasztalatait szívesen osztotta meg a fiatalabb nemzedékkel: hosszú éveken át vállalt feladatokat a pártoktatásban is. A kommunista eszme, a szocialista rendszer rendíthetetlen szolgálatáért, eredményes munkásságának elismeréseként több magas állami kitüntetésben részesült.

Simon Ferenc ízig-vérig a munkájának élő, családját példásan szerető ember, elvhű kommunista volt. Halálával súlyos veszteség érte a magyar tájékoztatás, a sajtó irányítását.

szetjárók

— Ma rengeteg helyen zajlanak a — BTSZ által szervezett — sportesemények és szabadidős programok, bárki eljöhet és benevezhet. Az a lényeg, hogy mozduljanak ki az emberek otthonaikból, szívjanak friss levegőt. És

An

H

—

Mikor
ját, *me*
gésélm
stoppos
vár kö
szek.
mondja
tájban
kolni
túrja a
ennyi?
mesélték, hogy földrengés volt...

Berhida. Még *mindig* sátrak állnak az udvarokban, még *mindig* átlátható repedések vannak a falakon. Ennél is rosszabb: az emberek nem tudják, mi lesz velük. *Hiszen, ha tavasz lenne!* Őszig megoldódna valahogy minden. De az ősz, a tél komornyikja, épp a múlt hét végén már bejelentkezett: *hideg esőkkel, tíz fok alatti hőmérséklettel, kötélszaggató széllel.* A sátrakban az emberek a tévé mellé beszerelték az elektromos hősugárzókat is. De mit ér ez majd, ha fagy?

Veszprém. A helyreállítás szervezésével megbízott operatív bizottság *vezetőjét,* a megyei tanács általános elnökhelyettesét, *Balogh Zsigmondot* nem találom a munkahelyén. Titkárnője közli: *szabadságon van...* Visszafordulok Berhidára.

Lajosfalvi József tanácselnök megerősíti a szemmel láthatót:

Egy helyben topogás

— *Előrehaladás — szinte*

Amíg meleg volt, a gyerekek kalandnak tekintették a sátortáborozást. De mi lesz ezután?

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Szabados János festő

SOMOGYI NÉPLAP

1983 JUL 23.

1021

Kiállítás a Tóparti Galériában

Képző- és iparművészet a Dél-Dunántúlon

A legkülönbözőbb technikákkal, eljárásokkal, formai megoldásokkal készült alkotásokat láthatnak az érdeklődők a boglárlelei Tóparti Galériában. Húsz déldunántúli képző- és iparművész mutatja itt be munkásságának jellegzetes, s talán a legszebbek közül való darabjait. Ezért is érdekes, mozgalmas, hosszas szemlélődésre késztető a tárlat: míg egyik helyen egy remekbe készült bronz szobrocskában, színpompás faliképben gyönyörködhetünk, a másik helyen már kerámia tálak, készletek, textíliák vonzzák a szemet. A művészek munkáival már találkozhatott a somogyi közönség. Számos bemutató, tárlat résztvevői ők.

A kaposváriak közül *Szabados János* festőművész képei, *Gera Katalin* szobrász Kodály-emlékplakettjei és *Weeber Klára* kedves bronz figurái láthatók most a Tóparti Galériában. *Kertészfi Ágnes* a nagykanizsai, *Jegenyés János* a miskolci üveggyár tervezője nemesen egyszerű formájú, szép üvegtárgyakat állított ki. *Szabolcs Péter* szobrászművész fából és bronzból készítette ikon jellegű faliképeit. A festmények között a volt somogyi *Szekeres Emil* és *Gellér B. István* képeit is láthatjuk a galériában. *Valkó László* képein a fotót használja fel kifejezési eszközül. *Erdős János* festőművész: a kiállításon azonban Tükrözés című kompozíciójával hívja fel a figyelmet. A falikép az anyag — a fém, a kerámia — sajátosságait használja fel a látványosséghoz.

J. Móker Zsuzsa a Zsolnay-porcelángyár tervezője. A kiállításon szereplő hófehér porcelán táljai előtt hosszasan elidőznek a látogatók. A hideg anyagból lehelet finomságú csipkéket kelt életre, játszik a porcelán lehetőségeivel. *B. Füzesi Zsuzsa* és *Molnár Sándor* kerámia készletekkel, korsókkal, tálakkal, faliképekkel szerepel a bemutatón.

A magyar képző- és iparművészet több ágát átfogó kiállítás július 28-ig látogatható a Tóparti Galériában.

Hát igen, szeretnénk mikroszkóp alá tenni, persze csak képletesen, hehe!

(A SZPIKER)

— Igen, azt a mérkőzést, jaj, mit is beszélek, futamot közvetítettük. Igen, pont

és imádkoztam. Sokan csináltak így.

— Ja igen, az a szárnyügy. Emlékszem. Mondták, hogy ez reklámfilmbe lesz, igaz ez?

— Legjobban azon röhögtem, hogy mellettem az öreg

nyak nem
Úgy érezzül
így tisztess
ben is kere
tisztább uta

**(SPORTSZE
MEGJEGYZ**

— Úgy le

Joy Fullhouse

Humoros történet

Az újság humorrovatának szerkesztője hívatta az egyik munkatársat.

— Mondja Brian, mit akar maga rám tukmálni? — kérdezte ingerülten, és a szemét dörzsölgette. — Miféle vicc ez? Maga ezt írta: „Jim puskaporos hordón ült, és közben pipára gyújtott. A halott huszonhét éves volt." Ez valami hajmeresztő badarság! Mi köze ehhez Jimnek, és mit keres itt ez a halott?

— Már megbocsásson, Mr McClosky, én azt hittem, hogy teljesen érthető.

— Nos — mosolyodott el maró gúnnyal a szerkesztő —, mindjárt meglátjuk, mit is hitt maga...

— Ez az ember, ugyebár, puskaporos hordón ült...

— Igen, ezt értem, ne magyarázgasson nekem napnál is világosabb dolgokat, vagy hülyének tart?

— Isten ments, Mr. McClosky! Ez az ember puskaporos hordón ült...

— De minek a hordó és még ráadásul a puskapor? Talán nem ülhetett szé-

hokedlire vagy például hintaszékbe? Micsoda ostobaság?

— Azt nem tudom pontosan megmagyarázni, hogy ez a Jim miért ült éppen egy puskaporos hordóra.

— Ahá, no látja! Nem tudja megmagyarázni nekem, amikor itt áll, a dolgozószobámban. Akkor hogy tudná megértetni az olvasóval?

— De én úgy véltem, Mr. McClosky, semmi jelentősége nincs annak, hogy ez a Jim miért ült éppen puskaporos hordóra.

— És azután, minek az a puskapor? Látja, csupa kérdés, újabb és újabb kérdés... Maga meg ezt feleli nekem: azt hittem... Rendben van, én segítek magának, Brian. Tegyük fel, hogy ez a Jim kalóz volt, és tegyük fel azt is, hogy valóban egy puskaporos hordóra ült. Tegyük fel, hogy olyan hülye volt, hogy rágyújtott. Hát aztán? Mit keres itt valamiféle hulla? Badarság!

— Bocsásson meg, főnök, de ez a história nagyon muszt ágosnak tűnt nekem...

magától, fiatalember, hogy mi tűnt-tünedezett magának! — emelte fel hangját a szerkesztő. — Hanem azt kérdezem, honnan került oda az a hulla!

— Hiszen ez Jim...: — suttogta Brian.

— Micsoda? Jim? Talán gúnyt űz belőlem? Hiszen Jim a puskaporos hordon ül. A halott pedig honnan kerül oda?

— Jim pipázott...:

— Nem beszélhetne kissé gyorsabban, Brian, nincs időm, hogy az örökkévalóságig fecsegjek magával Jimről meg holmi átkozott halottról!

— De hát ez egy és ugyanaz az ember — nyögte ki Brian.

— Hogyhogy? — csodálkozott a szerkesztő. — Ugyanaz? Jim a hordón ült és pipázott, a halott pedig, mint írja, huszonhét éves volt. Milyen összefüggés van közöttük?

— Én azt hittem...:

— Megint itt valamit!

— Jim pipázott, egy

— Ahá, akkor ezzel kellett volna kezdeni! Maga pedig egy árva szóval nem írt arról a szikráról. Most már érthető. De ki volt mégis huszonhét éves?

— Jim...

— Istenem, milyen furcsa gondolat! Milyen különös logika: előbb egyetlen szóval sem beszélt a koráról, a robbanás után pedig valamiért éppen a halott életkorára tereli az olvasó figyelmét, és semmit sem árul el a jellemről, a családjáról, meg más egyébről. És azt képzeli, hogy ez a maga úgynevezett anekdotája szellemes?

— Hát nem látja, Mr. McClosky...

— Én semmit sem látok, fiatalember. Tudja véletlenül, mi a rovatunk neve?

— Hu...mor...

— Az ám! És úgy véli, hogy valakinek a szörnyű halála szórakoztathat bárkit? Eredeti elképzelése van magának a szórakoztatásról... Válasszon inkább valamilyen szellemesebb anekdotát. Igaz is, majdnem elfelejtettem: kíváncsi vagyok, hogyan hullhatott ez a szikra a puskaporba, mikor az a hordóban volt?!

Fordította: Gellért György

Szabados János festőművész

1021

1984. V. 30. Kossuth 4.25

Jó reggelt!

- Somogy a fővárosban, azaz Somogy megyei művészeti programok kezdődnek ma a Fészek Művészklubban. Késő délután nyilik meg Szabados János festőművész kiállitása, a Fészek egy másik termében pedig népművészek, hinzók, fazekasok, faragók és bőrösök mutatkoznak be. Este kezdődik a Somogy irodalmi est. A házigazda Fodor András olyan irókat, költőket, művészeket hivott meg, akik ma Somogyországban élnek vagy valaha ott tanultak, alkottak. Holnap a Fészek Galériában Rippl-Rónai képeiből nyilik kiállitás és ugyancsak holnap, mégpedig este a Kaposvári Csiky Gergely Szinház vendégjátékában látható Platón Szokratész védőbeszéde cimü darabja. A Fészekbeli rendezvénysorozatot a Budapesten élő somogyiak Baráti köre kezdeményezte és segitette megszervezni.

Szabados Jenő,
festőművész

Új szerzemények.

Kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában

f.

Ny Tükör, 1984.
márc. 11.

Szabados Jenő: Nagybánya táj

1974, aug. 9.
Kossuth, 19.00
1 M. M.
Erdő Krónika

Szabados János szerk.

- Július 26-án nyilt és máris 4 ezernél több látogatója volt a bakatonboglári kápolna tárlatnak. Mondhatnánk az is, hogy a müvészetet kedvelő zarándokhely lett a boglári temetődombon álló 1892-ben épült családi sirbolt. A községi Tanács a Képzőmüvészeti Alap segitségével csaknem 1/2 millió Ft-ért restauráltatta az egykori temetkezési helyet és nyitották meg a gyorsan népszerüvé lett kiállitást. Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy a több ezer látogató rendkivül vegyes érzelmekkel távozik. Erről egyébként a vendégkönyv bejegyzései is tanuskodnak. A látható 12 kép ugyanennyi müvésztől származik, de mintha egyikük sem a leg-

- Július 20-án nyolc és nyolc ½ ezernél több látogatót volt a
bécsterbegiárt képolna tárlatunk. Mordbetnünk az is, hogy a mú-
vészeket kedvelő szerkedelmely lett a begiárt temetőcombon élő
1892-ben épült csalódó sírbolt. A kdnsége Tanácsa a Képzőművészeti
Alap segítségével csakkom 1/2 millió Ft-ért restaurálattta az
egykori temetőcsőt bolyet és nyitottták meg a gyorsan népszerűvé
lett kiállítást. Az igazságban azonban az is bosszantartonk, hogy
a több ezer látogató rendkívül vegyes érzelmeket tárunk. Mert
egyébként a vendégkönyv bejegyzések is tanusokonak. A látható
12 kép egyszemmyi milvészetől származnak, de mintha egyikük sem a leg-

alkotását küldte volna el, erre a kiállitásra. Aztán az is furcsa, legalább is nekem annak tünt, hogy mindösszo egyetlen kép Szabados János kaposvári müvész alkotása örökitette meg a balatoni témát. A fejnélküli akt-tól a Margit-szigeti romok cimü képig sokminden látható. A müvészi élmény helyett igy a balatonboglári kápolna-tárlat a látogatók többségének csupán különleges érdekosségot nyújt.

allottadat kellete volna el, ezzel a kiállítással. Arról ma is fur-
csa, logalább is nekem ennek tűnt, hogy milliónos egyetlen kép
szabadon tőnse lapszerkő mérges allottáa Budatetete nog a balm-
tonl tőnét. A fotókiállítás-tól a Nagyt-szépszt vagon ennt
kégig sokszínűen látturó. A szívesen ünnepy helyezett egy a balaton-
begjáró képosma-tárlat a istenadta tudósságnak csupán kilátogos
érdeklődésűt nyújt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 AUG 3
MAGYAR SZÓ
Szabados János
1021

SZABADOS JÁNOS (Kaposvár, Magyarország): **BETYÁROK VÖLGYE** (A Topolyai Művésztelep pályázati anyagából.).

A topolyai kommunában összesen több mint 4500 hektáron termesztenek napraforgót. Elsősorban a mezőgazdasági szervezeteknek vannak ezzel a fontos ipari növénnyel bevetett nagy területeik. Az éppen most virágzó napraforgó igen bő termést ígér.

Tanosítás (5)

a topolyai k
terüle

Kötelező intézkedések

A topolyai község egyes területein megjelent a muszkamoly (Loxostege stictiacalis). A községi képviselő-testület mezőgazdasági felügyelőségétől szerzett értesülések szerint egyelőre Bajsa, Moravica, a Krivaja Mezőgazdasági Birtok, Zentagunaras és Topolya határában észlelték, de rövid idő alatt igen nagy károkat okozott. Összesen mintegy 320 hektáron a herében, 175 hektáron a cukorrépában és 36 hektáron a napraforgóban tett kárt.

— Utoljára 1933-ban tapasztaltak muszkamolyt ezen a vidéken — mondta **Novak MILINKOVIĆ**, a topolyai községi képviselő-testület mezőgazdasági felügyelőségének vezetője. Éppen ezért nagyon sok termelő nem is ismeri ezt

SZABADOS JÁNOS

460 FNYV I

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

SZABADOS JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1977. MÁJUS 20-ÁN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

Z. GÁCS GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

MŰCSARNOK, BUDAPEST XIV., HŐSÖK TERE

SZABADOS JÁNOS festő
Kaposvár, 1937

1962-ben végzett az Iparmüvészeti Főiskola diszitőfestő-szakán, tanárai Miháltz Pál és Z.Gács György voltak. Tanulmányutakat tett a Szovjetunióban, Csehszlovákiában, Jugoszláviában és Olaszországban. 1962 óta kiállító müvész, önálló tárlatai voltak Kaposvárott (1963, 1972) és a budapesti Mednyánszky Teremben. 1967-70-ben Derkovits-ösztöndijban részesült, 1967-ben Medgyessy-plakettet, 1969-ben Vaszary-dijat, 71-ben Rippl-Rónai-dijat nyert. - Festészete a modern forma törekvések és a közérthetőség szerencsés szintézise: képei a látott világ szerkezetének, strukturájának tagadása nélkül képesek tolmácsolni áttételesebb, filozófikusabb gondolatait is. Több murális munkája (pannó, üvegablak) került kivitelezésre.

Müvészéletrajzok 19

Szabados János, festő

● MAGYAR PÁSZTORMŰVÉSZET címmel a Néprajzi Múzeumban, Szabados János festőművész képeiből pedig a Műcsarnokban nyílik ma délután kiállítás.

O – : Magyar Pásztormű-vészet

Esti Hírlap, Bp. 1977 máj. 20.

8.

Szabados János, festő

□ SZABADOS JÁNOS festőművész kiállítását Z. Gács György nyitja meg május 20-án pénteken délután 5 órakor a Műcsarnokban.

□ – Szabados János –
Esti Hírlap, Bp. 1977 máj. 18

2.

Szabados Gábor. „Balatonmellék"

Szekeres Emil: A kék szoba, olaj, 70×100 cm

Kovács Gyula: Négy festő Somogyban
Művészet, 1975. október - 7 oldal

Szabados Gábor

„Fáklyás a multban"

Pap Gábor: Hagyomány és...
Művészet, 1975. október – 11 old.

Szabados János

„A lehe napjai"

A borító hátoldalán
Művészet, 1975. október

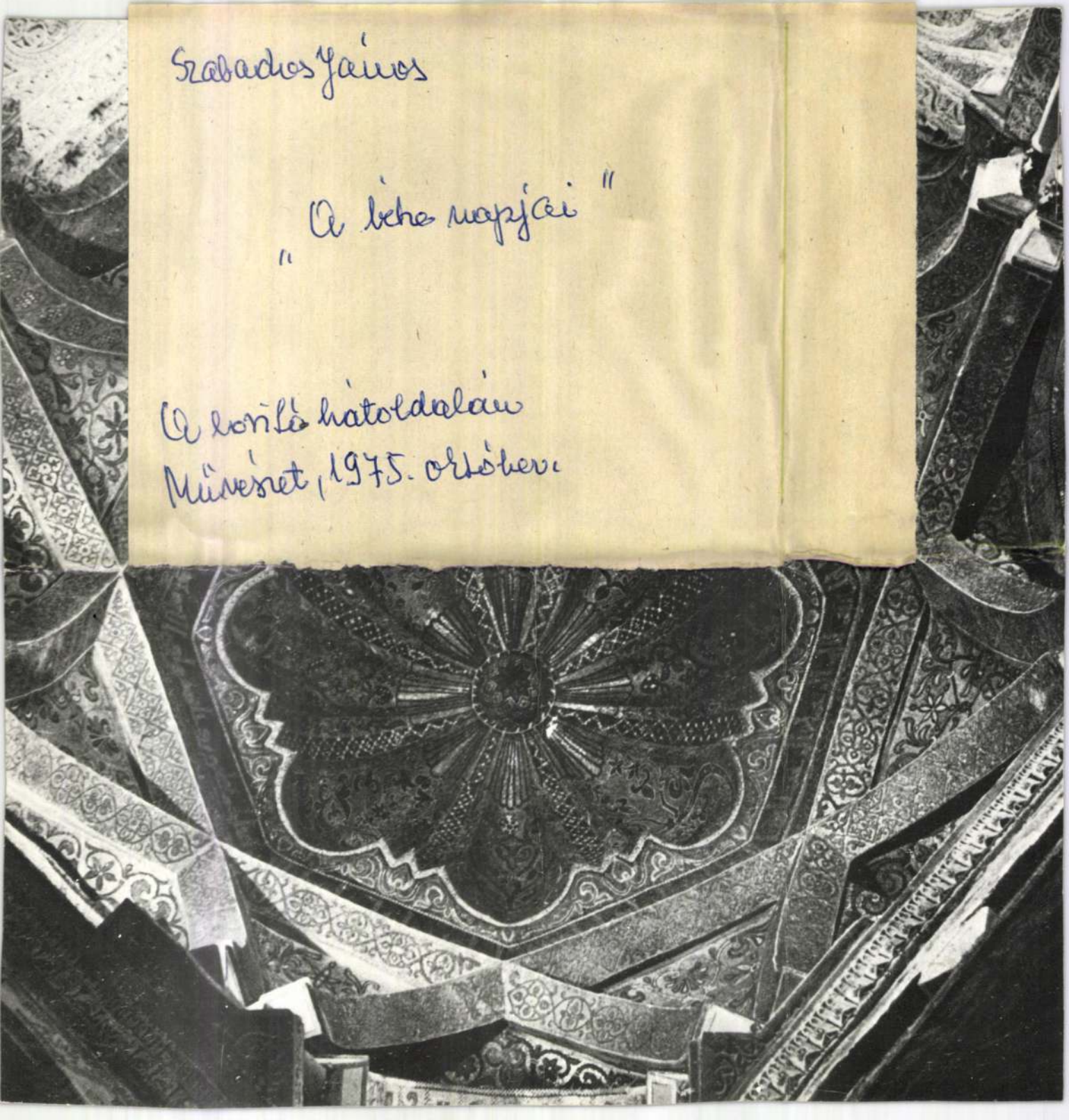

SZABADOS

János Szabados

In the country:

BALATONBOGLÁR, Culture Centre: Paintings by János Szabados, small sculptures by Clara Weber, sculptures by Imre Veszprémi

What's on on Wednesday
Daily News, 1981. máj. 20.

Szabados János festőművész

SZABADOS JÁNOS Munkácsy-díjas festőművész munkái láthatók tegnaptól Miskolcon, a Képcsarnok Vállalat Szőnyi István-termében. A Kaposvárom élő művész a dunántúli tájakat ábrázoló képeit mutatja be a tárlaton.

Népszabadság, 1985. XI. 15

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

SZABADOS JÁNOS

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1977. MÁJUS 20-ÁN PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

Z. GÁCS GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

MŰCSARNOK, BUDAPEST XIV., HŐSÖK TERE

460 FNYV I

MEGHÍVÓ

172.

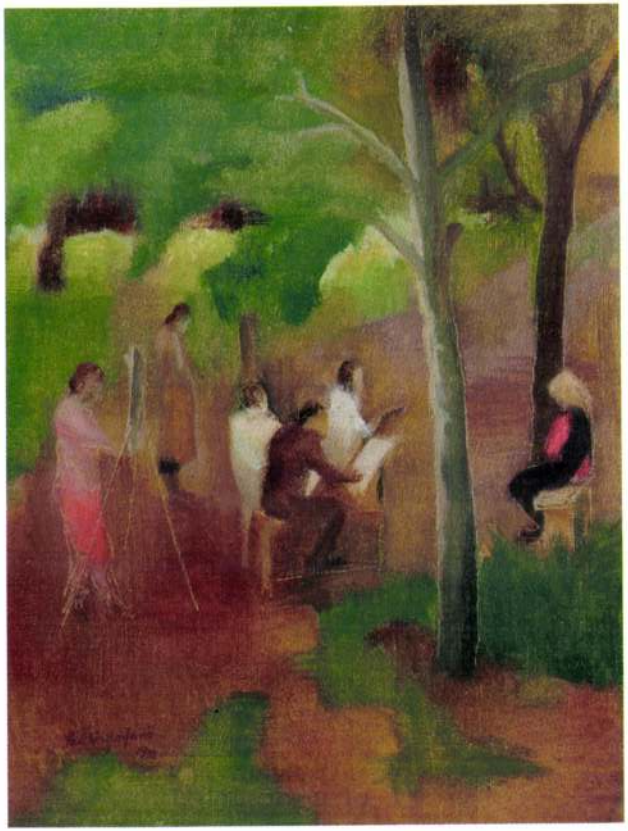

Szabados Jenő

172.◄
Szabados Jenő (1911-1942)

Festőiskola
Olaj, vászon, kartonon 43x33 cm
Jelezve balra lent: Szabados Jenő 1932.
Kikiáltási ár: 260.000 Ft

170. ▲
Ismeretlen festő 1930 körül (Rudnay Gyula?)

Furulyás fiú
Olaj, vászon 64,5x79 cm
Jelzés nélkül
Kikiáltási ár: 480.000 Ft

Szabados Jenő

Koszta József: „Önarckép"

lyére találtan, minden a legtökéletesebb tudásról beszél, szín, folt, vonal, forma, nagyszerű összhangban találkozik s mégis mindenen érezni az őszinte átélés örömét, a közvetlenséget, a spontaneitást. Berény Róbert képe kvalitásos. Berkes Antal utcarészlete a régi, a nagyon fínom Berkes képek közül való. Bernáth Aurél önarcképe legfeljebb annyit hasonlít a mesterhez, amennyi hasonlóságot lelkes bácsiknénik szoktak találni a reményteljes öcsike kaparásain. A kép majdhogy nem sértés a nézővel szemben, föltételezvén róla, hogy mindent be lehet adni neki, mint nagy művészetet. Nagyszerű plasztikai érzék, erős magyarosság jellemzi Borbereki K. Zoltán kitűnő szobrát. Csánky érdekes, szép képénél biztosan akarjuk hinni, hogy a múzeumi főigazgatóság nem összeférhetetlen az aktív piktorsággal. — Szépek, stílusosak, anyagszerűek Cser Károly, Csúcs Ferenc, Dabóczy, Eősze András, Erdey Dezső, meg Farkas Sándor szobormüvei. Derkovits kis krétarajzát keveseljük ahhoz, hogy a művészt képviselje. — A magyar post impressionisták legnagyobbját, Ferenczy Károlyt, mint ifjú piktort, érdekesen mutatja be Bastien—Lepage-os, világos színű, élesen fínomrajzú képe. („Kődobálók") Kitűnő művek képviselik Gaál Ferencet, Galla Tibort, Halápi Jánost, Hende Vincét, Hessky Ivánt, Győrffy Istvánt. Gallas Nándornak remek, barlach-os egyszerségű szobra, csupa monumentálisság. A nagy tehetségű, tragikus sorsú Gulácsy-tól beszerzett 10—12 éves gyerek rajzkészségének nívóján álló „Velencei fej" a beszerző kritikálatlanságára mutat. Hincz Gyula hatalmas erővel, tudatosan és művészien költi át a valóságot. — Komoly modernséget képvisel Jakab András szobra. Jeges, Juszkó, Karlovszky, Kézdi-Kovács László, Kimnach (egy brocky-s női fej) Komáromi, Kontuly, (freskó-tervei, a sok architektura elnyomja az alakokat), Kovács Mária, Kövér Gyula, Körösfői-Kriesch (nem jellemző mesterére a kép), Löte Éva, Márkus Béla, Mattioni Eszter, Matzon Frigyes, Medgyessy Ferenc, Mednyánszky, Mezey Artur, — egy kitűnő Molnár C. Pál freskó, — Nádler, Pogány Ferenc, Remsey Jenő (hallatlanul érdekes és művészien különös képén zavar a rossz fej), egy toulouse-lautrecs Rippl-Rónai, Rudnai, Rumi-Rajki, Sárdy Brutus, Szabados Jenő (a fiatalok egyik legtehetségesebbje), a nagyszerű fafaragások mestere: Szervátius Jenő, az erős formalátású, de erőtlen színezésű Szobotka, Udvary Pál, Varga Ferenc, Koszta József és Vaszary János (a vaderejű árnyékok keménykezű mesterei), Vestróczy és Vilt szobrai és képei jelenti a kaut-créme-jét Kopp Jenő dr. által remekül megrendezett kiállításnak.

Rónay Kázmér

Borbereki Kovács Zoltán: „Tehenespásztorfiú"

Benczúr Gyula, „Mátyás király fogadja a pápa követét"

A Székesfővárosi Képtár 1937/38. évi új szerzeményei

Az 1937/38-as beszerzés második részletét mutatja be a Nemzeti Szalon. — Az első részletnek halk szavából, menüettes gyöngédségéből, zenélő-órás bensőségéből nem sok szivárgott át a mostani tárlatra. Itt már harsognak a színek, cikáznak a vonalak, a spinét csöndesen csengő hangjai felett megmegszólalnak a reklámzenekarok rézkürtjei, pozaunjai, tubái és trombitái, hogy múzeális nagyságokká fújjanak föl mestereket, akiknek — a mainál lelkiismeretebb és kevésbé szélhámos korban — még az ajtó mögött se lett volna helyük. A beszámolónál követjük a katalógus névsorrendjét, melynek persze — speciális tapintatossága ez a Szalonnak — semmi köze a képek fali sorrendjéhez. Antok Károlytól fínom, antikizáló márványfej (Mátyás király), meg egy remek bronz (Szent. Ferenc). Bartha László komor, dacos képein forrongó belső erő vetül a vászonra; tehetséges fiatal művész. Bánovszky Miklós „Ülő nő" című képén fínom reflexek mintázzák meg a fejet.

A sorból ki kell emelnünk Benczúr Gyula műveit. Ellenségeim, sőt jóbarátaim sem rágalmazhatnak meg azzal, hogy túlságosan konzervatív hajlandóságú volnék, de ezek előtt a Benczúr-vázlatok előtt le kell venni kalapunkat. Hogy óriási művész volt Benczúr, azt ezek a vázlatok (és nem, a befejezett alkotások) mutatják. Csodálatosan szépek ezek a vázlatok: egyetlen vonaluk, egyetlen foltjuk, nincs, ami ne ülne szédítő biztonsággal a he-

Ferenczy Károly: „Ködobálók"

Képes Krónika 1938 jún. 11.

Szabados Jenő

IVÁN SZILÁRD: ÜLŐ PARASZTLEÁNY. TANÁR: RÉTI I.

SZABADOS JENŐ: ÜLŐ NŐ. TANÁR: RÉTI I.

Képzőmű. Fürk Éva
1936/37

Szabados Jenő festő

A gönci templom falfestményei nemcsak művészi, hanem szociális szempontból is *tanulságos példát nyujtanak a korszerű műpártolásra* és ezért elmondom megszületésük egyszerű történetét:

Amikor 1935-ben restaurálták az Árpádok korabeli gönci róm. katolikus templomot, az egyház művészetkedvelő plébánosának: Lacza Jánosnak az az ötlete támadt, hogy falfestményekkel ékíti a templom síma falait. Hívei készségesen vállalták a terv keresztülvitelének arányosan megosztott csekély terheit és az említett év nyarán három budapesti fiatal festőművész: *Dienes István, Szabados Jenő* és *Varga Pál* hozzáláttak a templom freskóinak megfestéséhez. Megállapodásuk úgy szólt, hogy a képek megfestéséhez szükséges *anyagot,* valamint azok elkészítéséig *teljes ellátást* kapnak a hívektől, aminek fejében megfestik a freskókat. Három hónapig tartó csodálatos munka volt ez. A művészek teljesen belekapcsolódva a falu társadalmi életébe, gondtalanul, kizárólag az alkotás gyönyöréért lelkesedve élték napjaikat. *A falu népe pedig vendégül látta őket, gyönyörködött munkájukban és megbecsülte azt.* Így született meg a részleteiben minden naturalizmusa mellett is igen fínom, színeiben gobelin hatású, Szt. Imre látományát ábrázoló oltárkép, amelynek alkotója: Szabados Jenő, hosszú időre bevéste alig ismert nevét a község történetébe. Hasonló értékkel gyarapították vármegyénk műkincseit, a Szt. Gellért püspököt Szt. Imrével együtt ábrázoló Simon Pál és a diadalívet az Árpádházi szentekkel díszítő Dienes István.

Borkuvi Adam
146. l.

A vidám és könnyelmű szubjektivizmusban [illegible]
lusosan illettek a művészek is. A pillanat életét élő kortársak művészi átírásban a maguk világnézetét ismerték fel az impresszionista képek röpke és artisztikus pillanatfelvételeiben, melyek a reális világ valósága helyett egy látszatvalóságot tártak a szemei elé s futóhomokra épített Árkádiájukban a megcsömörlésig ürítgették a könnyű élet s a könnyű művészi alkotás édes borát.

Ez volt az a kor, mikor a festők — *Basch* Andor is — szinte óránként „termeltek" egy-egy impresszionista képet, pedig odakünn ugyanakkor a jövőbelátók már hátat fordítottak a látszatvalóságnak. Félszázad után újra hódítani kezdett Courbet objektív naturalizmusa ; van Gogh szubjektív expresszionizmusa Párizsból elindulva megkezdte diadalútját szerte a világon, míg végül Cézanne elemi ereje szinte elsöpörte a *látszatvalóság* s az objektív *tárgyi valóság* realizálására irányuló törekvéseket, hogy az önálló életet élő kép *optikai valóságát* állítsa oda eszményül a művészek elé.

A ma 52 éves *Basch* Andor, aki kisebb-nagyobb megszakításokkal kétszer is töltött tíz-tíz évet Párizsban, művészi világnézete alakulásában *intellektuálisan és lelkileg* végigélte ennek a hatalmas reformkorszaknak minden vajúdását. Ő is belátta, hogy az impresszionista pillanatfestés „véletleneit" nem fejlesztheti tovább ; ő is kezdte „üresnek" érezni a

ve 1939-től a Nyolc festő, nyolc szobrász művészcsoport tagjaként állitott ki. Ugyanezen évben balatoni ösztöndíjat nyert. Festészetében kezdetben a nagybányai tradició folytatója volt. Lirai hangu képeinek fő témája az ember és környezete külföldi tanulmányutjai elmélyitették kolorisztikus törekvéseit. A spiritualizmus is érintette ekkor, a szinek szimbolikus értelmezésével tanulmányban foglalkozott. 1940-ben a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitást. A következő évben Pannonhalmára került rajztanárnak, majd 1942-ben behivták katonának, elesett, emlékére 1944-ben az emlitett művészcsoport kiállitást rendezett. Több müve az MN.G, ill. a keszthelyi Balaton Muz. tulajdona. 1949-ben a Fővárosi Képtárban volt emlékkiállitása. -- Irod. Radocsay Dénes: Pesti művészlevelek (Bp., III--1947); Iván Szilárd: Sz.J. (Tér és Forma, 1944); Pogány Ö. Gábor és Végvári Lajos: Sz.J. kiáll. Katalógusa (Bp., 1949).

Szabados Jenő festő

Magyar Életrajzi Lexikon

Szabados Jenő festő

Romai Coll. Hungaricum Orrosz 1937/38. 33 l

Szabados Jenő (1911, Vecsés, róm. kat.), festőművész, középiskolai rajztanár, a Képzőművészeti Főiskoláról (Szőnyi István és Réti István tanítványa. 1935-ben freskót festett az abaújmegyei Göncz templomában. 1937-ben a Képzőművészeti Főiskola jubiláris kiállításán nyert fővárosi ösztöndíjjal Párizsban dolgozott). Figurális kompozíciókat (Kirándulás, Önarckép stb.) és tájképeket festett (Udvar, Tiberis, Giannicolo, Utcarészlet stb.). Az olasz városok közül meglátogatta Milánót, Assisit, Perugiát, Nápolyt és környékét, Orvietót, Arezzót, Firenzét, Sienát és Velencét.

Kampis Antal, 61
Kanizsai László, 58
Kerekes József, 62
Kertai György, 62
Kiss Géza, 73
Korpás Emil, 71
Kostyál László, 56
Kovács Ernő, 69
Kratochfill (Baróti) Dezső, 65
Krompecher Bertalan, 62
Lakó György, 62
László Gyula, 72
Szabó Pál Zoltán, 67
Szabó Zoltán, 68
Szűcs Mária, 68
Temesi (Hack) Alfréd, 67
Tomor Thirring János, 64
Torday Lajos, 53
Tóth Kálmán, 66
Tuzson János, 70
Ungár László, 67
Vargha László, 68
Végh Pál Miklós, 57
Vozáry Judit, 65

Összesen: 64. Közülük 800 pengős teljes összegű ösztöndíjat csak Bardonné, Barta, Erdei, Findeisen, Fludorovits, Gombás, Gunda, Hartnagel, Horváth Albert, Ivánka, Lakó, László, Lehner, Murarik, Péterdi, Temesi, Tóth, Torday, Tuzson, Vargha és Végh kaptak. — Kiss csak 350 pengőt, Tomor-Thirring 200 pengőt kapott. A többiek 400 pengős félösszegű ösztöndíjban részesültek.

szászkabányai BÁSZEL GÜNTHER ÁKOS

1.	Balatonfüredi kikötőrészlet, olajf.	450.—
2.	Balatonfüredi látkép ablakból, olajf.	500.—
3.	Balatoni udvarrészlet, pasztell	300.—
4.	Balatonarács, pasztell	300.—

CS. GÁL JÁNOS

5.	Szigligeti kép, olajf.	260.—
6.	Kilátás Szigligetről, olajf.	400.—
7.	Balatoni kép, olajf.	500.—
8.	Párás alkonyat, olajf.	480.—
9.	Viharfelhők, olajf.	450.—
10.	A Balaton Szigligetnél, olajf.	650.—
11.	Szigliget vára, olajf.	400.—
12.	Vihar után, olajf.	400.—
13.	A Balaton Aligánál, olajf.	450.—
14.	Este, olajf.	600.—
15.	A Séd patak völgye, olajf.	380.—
16.	Alkonyati felhők, olajf.	260.—
17.	Felhők, olajf.	260.—

GAÁL FERENC

18.	Balaton, olajf.	700.—
19.	Balatoni halászok, olajf.	700.—
20.	Fürdőző nők, olajf.	650.—
21.	Az akali földeken, olajf.	350.—
22.	Arácsi faluvége, olajf.	300.—

HALÁPY JÁNOS

23.	Vidékiek Füreden, olajf.	850.—
24.	Badacsonyi parton, olajf.	950.—
25.	Badacsonyi szőllők, olajf.	650.—
26.	Sekély vízben, olajf.	400.—
27.	Napnyugta után, olajf.	450.—
28.	Hajókirándulás, olajf.	700.—
29.	Öreg vitorláson, olajf.	1200.—
30.	Földvári strand, olajf.	950.—
31.	Alkonyati borozgatás, paszt.	300.—
32.	Templomba menők, paszt.	350.—
33.	Urnapja Füreden, paszt.	350.—
34.	Balatonfüredi B. J. C., paszt.	180.—

IVÁN SZILÁRD

35.	Tihanyi házak, olajf.	200.—
36.	Reggel a Balatonon, olajf.	200.—
37.	Hajók, olajf.	150.—
38.	Tájkép, temp.	250.—
39.	Keresztelés, temp.	150.—
40.	Ökör, kréta	40.—
41.	Aratás, kréta	100.—

JEGES ERNŐ

42.	Balatonfüredi részlet, temp.	250.—
43.	Balatonarács, temp.	250.—
44.	Balatonfüzfő, temp.	250.—

KLIE ZOLTÁN

45.	Viharfelhők, olajf.	800.—
46.	Párás Balaton, olajf.	500.—
47.	Fenyők a Balatonon, olajf.	700.—
48.	Ősz, olajf.	700.—
49.	Virágzó fák, vízf.	400.—
50.	Kilátás Füredre, vízf.	400.—
51.	Tanya, vízf.	400.—
52.	Tihanyi dombok, vízf.	350.—
53.	Diófák, vízf.	350.—
54.	Füredi öböl, vízf.	400.—

A kiállított műtárgyak jegyzéke:

55. Kertek, vízf. 400.—
56. Présház, vízf. 300.—
57. Almafa, vízf. 250.—
58. Gyümölcsfák, vízf. 250.—
59. Faluvége Tihanyban, vízf. 250.—
60. Ősz, vízf. 250.—

KÓBOR HENRIK

61. Reggeli hangulat, olajf. 500.—
62. Balaton Fonyóddal, olajf. 250.—
63. Füzfák I., olajf. 600.—
64. Füzfák II., olajf. 600.—
65. Badacsony, olajf. 800.—
66. Nádaspart részlete, olajf. 600.—
67. Györőki part, olajf. 600.—

SZABADOS JENŐ

68. Utvágás a tihanyi rév felé, olajf. 400.—
69. Szalmahányók a cséplőgépnél, olajf. 700.—
70. Tihanyi késő délután, olajf. 650.—
71. Itató kordés, olajf. 300.—
72. A füredi vásárból, olajf. 600.—
73. Esti hazatérés, olajf. 800.—
74. Temetés Tihanyban, olajf. 800.—
75. A szobám Tihanyban, olajf. 300.—
76. Cséplés, olajf. 500.—
77. Tihanyi kocsma búcsú másodnapján, olajf. 400.—
78. A nyugati part Tihanyban, vízf. 120.—
79. Rostáló asszony, vízf. 180.—
80. A szobám reggel, vízf. mgt.
81. Orsózó leány, vízf. 180.—
82. Asztalos, vízf. 180.—
83. Szövőlány, vízf. 120.—
84. Kilátás az apátsági szőlőhegyre, vízf. 150.—
85. Paprikaárus a füredi vásárban, vízf. 200.—
86. Tihanyi útkereszteződés, vízf. 250.—
87. Kanyargós utca, vízf. 200.—
88. Balatonpart, vízf. 120.—
89. Temetés, rajz 150.—

SZEGEDI MOLNÁR GÉZA

90.	Kilátás a Rókarántóval, olajf.	400.—
91.	Közelgő esti vihar, olajf.	450.—
92.	Balatoni hangulat, olajf.	500.—
93.	Kora délután, olajf.	550.—
94.	Arácsi táj, olajf.	300.—
95.	Kilátás egy kis résen, olajf.	300.—
96.	Arácsi utca, olajf.	350.—
97.	Déli vihar a Balatonon, olajf.	400.—
98.	Aranysugaras alkony, temp.	400.—
99.	Kilátás a Badacsonynál, temp.	280.—
100.	Őrház a Balaton partján, temp.	280.—
101.	Viharos idő, temp.	280.—
102.	Hullámverés a kikötőben, temp.	280.—
103.	Nyugodt alkony, temp.	280.—
104.	Tikkadt hangulat, temp.	mgt.

UDVARY PÁL

105.	Hajnali halászat, olajf.	1500.—
106.	Késő délután, olajf.	250.—
107.	Halászbárkák, olajf.	250.—
108.	Kilátás Tihanyból, olajf.	300.—
109.	Sió-csatorna, olajf.	300.—
110.	Gulya a Fenékpusztán, olajf.	300.—
111.	Tihanyi rév, olajf.	800.—
112.	Tehenek a Balatonon, olajf.	700.—
113.	Szigligeti öböl, olajf.	700.—

ZARTLER GYÖRGY

114.	Csopaki dombok, olajf.	250.—
115.	A füredi sétány vége, olajf.	300.—
116.	Tihany Arácsról, olajf.	350.—
117.	Tihanyi templom mellől, olajf.	300.—
118.	Vihar után, olajkréta	180.—
119.	Füred felől, temp.	180.—
120.	Badacsonyi domboldal, vízf.	100.—
121.	Kilátás Tihanyból, vízf.	100.—
122.	Augusztusi nap, vízf.	100.—
123.	Füredi öböl, vízf.	100.—
124.	Vihar után, vízf.	100.—
125.	Tihanyi templom, vízf.	100.—

Előszó.

A M. kir. Balatoni Intéző Bizottság a Balaton idegenforgalmának kimélyítése céljából megalakulása óta jelentékeny erőfeszítéseket végez. E célkitűzés érdekében az összes korszerű hírverési és forgalomszerzési eszközök mozgósítva lettek. A Balatoni Intéző Bizottság azonban úgy érezte, hogy a Balaton népszerűsítésére irányuló törekvéseit teljes siker csak akkor fogja koronázni, ha a Balaton természeti szépségeit, káprázatos pompáját és szívet-lelket megejtő vonzóerejét művészi alkotások útján tolmácsolja.

Ezért kezdeményezésére a Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úr meleg felkarolásával Balatonfüreden tehetséges fiatal művészek számára művésztelepet létesített, melynek anyagi előfeltételeit a kultuszkormányzattal együtt teremtette meg.

A Balatoni Intéző Bizottság az Országos Irodalmi és Művészeti Tanáccsal egyetértőleg évenként a fiatal tehetséges művész gárdánk legjavát kiválogatja és ezek számára olyan ösztöndíjat biztosít, melynek felhasználásával teljes szívvel-lélekkel elmerülhetnek a Balaton szépségeinek tanulmányozásába és művészi értékű képek alkotásába.

A művészeknek feladata jó képeket festeni s azokban a Balaton szépségeinek színt és formát adni.

A jelen kiállítással a kultuszkormányzattal együtt ösztöndíjas művészeinknek mult évi termelését mutatja be, melyeket a képvásárló közönség figyelmébe és szeretetébe ajánlunk.

Dr. PÖLTZEL JENŐ
A M. Kir. Balatoni Intéző Bizottság
elnöke.

Artisztikus

KÉPKERETEK

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon: 144-485

Ábrahám és Sugár, Bagó M. és Fia Utóda. Kiadó: Lehel Béla.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN

GEREVICH TIBOR

FARKAS ZOLTÁN

HORVAI JÁNOS

IGAZGATÓ

HUBAY ANDOR

FŐTITKÁR

LEHEL BÉLA

TITKÁR

KANIZSAI NAGY ANTAL

Szabados Jenő festő
Korabbi tanu

A 92. CSOPORTKIÁLLITÁS KATALOGUSA.

RÉSZTVEVŐK:

BÁSZEL GÜNTHER ÁKOS
CS. GÁL JÁNOS
GAÁL FERENC
HALÁPY JÁNOS
IVÁN SZILÁRD
JEGES ERNŐ
KLIE ZOLTÁN
KÓBOR HENRIK
SZABADOS JENŐ
SZEGEDI MOLNÁR GÉZA
UDVARY PÁL
ZARTLER GYÖRGY

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET
1940. ÁPRILIS 21. — MÁJUS 5.

Szorul a fehér király!

Egy 12 éves bányászkislány sorraveri sakkban a felnőtt versenyzőnőket

— Remi! — sóhajtja a sakktábla előtt ülő, zöld vadászkalapos, éltesebb nő. — Emlékszik? Harminchétben is remire végeztünk.

A szomszéd asztalnál, felnőtt partnernőjével szemben kicsi gyermekleányka ül és most odatekint erre a táblára, hogy valóban remi-e a helyzet. Bólint. Helybenhagyja. Jónéhányukat helybenhagyta már ezen a nagy versenyen, amelyet a Magyar Dolgozók Sakkszövetsége rendez a Magyarország női sakkbajnoka címért, a Gellért-szálló kultúrtermében.

Finta Erzsikének hívják a 13.-ik évében lévő, fejletlen, tíznek is alig látszó leánykát, aki

eddig öt »nénit« győzött le az országos versenyen.

A felsőgallai szénlepárló üzemvezetőjének kislánya. Míg ezzel a partnerével »végez«, hadd rajzoljam le önöknek: piros pulóverben, kék szoknyácskában ül a fotőj karfáján, két szőke, vékony varkocsában kék szalag, szürke strimflis, cingár lábacskáin barna bakancs. Az ovális, nagyon finom, csöppállú gyermekarcocskán ijesztő-komolyan uralkodik az óriási, boltozatos, gyönyörű homlok, szinte áttetszőn ragyog, mintha belülről lenne kivilágítva. Mikor nehéz lépés következik, két hosszúujjú, »felnőtt« kezébe temeti ezt a csodaszép homlokot, szürke szemét lehunyja. Aztán felrezzen, hirtelen lép, nyakonfogja a futót, koppantva, határozottan leteszi. Az ellenőrzőóra gombját is keményen pöccenti le. Most rágcsálja a ceruzáját, majd a körmeit. Középjátékban vannak. Feláll, sétálgat, töprengve. Nagyon kicsike, nagyon édes így, a tágas homlokon bévül ketyeg a remekmívű kis agyvelőmasina.

Visszajön, leül, beírja a lépést a játéklapra és már lépi is. Ezután lovat cserél futárért, jó üzletnek látja, mert mosolyog, de mikor észreveszi, hogy ezt észrevettem, fülig pirul. Ellenfelének homlokán a keserves agygürcölés verejtéke fénylik.

Mind többen gyűlnek össze körülötte, férfiak, nők, valamennyien sakkozók. Csupa biztató, meleg pillantással találkozik a szeme, ha olykor feltekint a tábláról. »Nagyot« lép, utána »rüér«, hát otthagyja partnernőjét, átmegy a másik táblához s érdeklődve nézi a játékot, aztán visszajön.

Most váratlan oldaltámadásba veti »lovasságát« s egyik fekete lova »ingyen« gázolja el a fehér futárt. Arcocskája kigyúl, szeme lángol, villámgyorsan és irgalmatlanul használja ki a kiharcolt tisztelőnyt és a határozatlanul, botladozva lépegető sápadt király ellen

végső és döntő rohamra

indítja a fekete parasztságot.

— Ebédidő! — Abbahagyni! — kiáltja valaki, cédulát nyujt át a gyermeknek s azt is megmondja, mi lesz az ebéd. Erzsike örvendezve tapsol, száját is megnyalja. Gyermek, mégis. Otthagyja a végső nyomorba jutott fehér királyt és elgondolkodva, mondhatnám megfontolt lépésekkel elhagyja a termet.

— Harmadik gimnazista vagyok — feleli kérdéseimre. — Három éve sakkozom. Bátyám is jól játszik, apám is. *Apát gyakran megverem.* Győzni csudajó!

S végül így szól a csengettyűhangocska:

— Ha szépet tetszik rólam írni, tessék nekem küldeni egy ujságot.

Ez már női sakkhúzás volt...

György Ferenc

Breitfeld szűcs **még olcsóbban kiárusít** IV., Váci-utca 14.

Adomány. Dr. Temesváry Miklós Foto Baráti Köre az Izr. Fiú Árvaház javára koszorúmegváltás címén 240 forintot küldött be. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Az Akadémia pénteken 5 órakor összes ülést tart. Finkey Ferenc Szalay László és a magyar sajtóesküdtszék centenáriuma című tanulmányát olvassa fel.

A VILÁG előfizetési ára:
negyedévre 45 forint
1 hóra 15 forint

Szanyi főhadnagy lelőtte két honvédjét

A népügyészség elkészítette a vádindítványt *Szanyi* Tihamér volt főhadnagy ügyében. Szanyi 1944 október 12-én a 61. számú honvédzászlóalj géppuskás századának volt a parancsnoka és századával *Elesdre* került. Amikor a század továbbindult, a községben lakó két honvéd megszökött az alakulattól. Szanyi csendőrökkel indult a szökevények felkutatására. Az egyik szökött honvédet civilbe öltözve meg is találta lakásán. Erre a század előtt pisztolyával agyonlőtte őt. A másik honvéd elszaladt. Szanyi őt is lelőtte.

A főhadnagy rövidesen népbíróság elé kerül.

Szabados Jenő emlékkiállítása

A kegyelet és az emlékezés mécsesét gyujtotta meg gyöngéd kézzel a Fővárosi Képtár, most, amikor a Voronyezs mellett 29 éves korában elesett Szabados Jenő mintegy száz festményét, vázlatát, grafikáját állította ki. Művészetét jól ismertük, mégis ez az értékes sokrétű hagyaték új színekkel világítja meg Szabados Jenő emberi és művészi egyéniségét. Mintha érezte volna, hogy a sors szűk élethatárt szabott neki, valami lázas, olthatatlan kíváncsisággal kóstolgatta az élet mindenfajta izeit s rögzítette le minden gondolatát, élményét. Szociális mondanivalóit éppoly odaadással és emelkedett szellemben, mint a római kertek klasszikus hangulatait, az egyszerű emberek mindennapi munkáját, a festői és emberi mondanivalók ezernyi változatát. Művészi magatartása nagy átfogó szemléletre vall, meglepő a témák változatossága, a bátorság, a lendület, amellyel szembenézett az egész világgal. Művész volt. Korai halála vesztesége a mai magyar művészetnek. (d. m.)

A kultuszminiszter ez év augusztus 31-ig terjedő hatállyal, — pótlóan — színigazgatói engedélyt adott ki Károlyi János engedélyének egyidejű visszavonásával Radó Vilmos részére. Kerülete: Baja és Makó.

Belgiumban a gazdasági helyzet válságosra fordult. Számos iparágban, így főleg a textil és ruházati, valamint gyémánt és gépiparban a termelés nagyarányú csökkentésére került sor és ezzel arányban emelkedett a munkanélküliség. Az antverpeni kikötőben 7000 rakodómunkás áll munka nélkül.

Naponta egy bunda részletre

Lelepleztek egy szélhámos házaspárt

A napokban jólöltözött fiatalember állított be elegáns fiatal nő társaságában az egyik belvárosi szőrmeüzletbe. Bundát akart vásárolni. Állítólagos felesége hosszan válogatott, majd kiválasztott egy 2000 forintos irhabundát. Erre a »férj« közölte, hogy a bundát részletre szeretné megvenni. Iratokkal igazolta, hogy ő *Karádi* Béla elektroműszerész, Kálvária-tér 19. számú házban lakik. A szűcs informálódott és leszállította a bundát. *Karádi* 150 forintot fizetett első részletként. Két nappal utóbb a szűcs szőrmét akart vásárolni egyik ferencvárosi kisüzemben. Véletlenül akkor lépett az üzletbe, amikor *Karádi* a 2000 forintos irhabundát 1300 forintért kínálta. A szűcs feljelentette a szélhámost. *Karádi* bevallotta, hogy egy hét alatt hat bundát vásárolt feleségével együtt részletre. Az első részlet kifizetése után a bundákat azonnal eladta.

Előállították feleségét, született Giraldoni Eleonórát is. Bevallotta, hogy évek óta hasonló szélhámosságokból élnek. Bútort, rádiót, aranyat és ékszert vásároltak részletre és azonnal értékesítették.

Meggyilkolták a Naphegyen remeteskedő tornatanárt

A boncolás adatai: kéthónappal ezelőtt agyonverték

Gaál Sándor tornatanár rejtélyes halála egyre jobban foglalkoztatja a rendőrséget. A Naphegy egyik elhagyott óvóhelyén holtan talált Gaál Sándorról a boncolás megállapította, hogy gyilkosság áldozata lett. Fején ütésből eredő sérüléseket találtak és több belső sérülést is szenvedett.

A Krisztina-körút 155. számú ház lakói, *Gaál* szomszédai elmondták, hogy a tornatanár már másfél-két hónap óta nem járt otthon. A jelek szerint a gyilkosság már másfél-két hónapja történhetett.

Gaál Sándor a 30-as évek végén több nemzetközi tornászversenyen kiváló eredményeket ért el. Tagja volt a magyar jéghoki válogatottnak is. Utóbb nagyon elzüllött és különösen viselkedett. Rejtélyes kijelentéseket tett terveiről vele együtt lakó bátyja előtt. Aztán hirtelen eltűnt. A naphegyi óvóhelyet, ahol most holttestét megtalálták, *menedékhelynek rendezte be.* Gazból szalmazsákot készített, erre piros kókusz szőnyeget terített és azon aludt. Az óvóhelyen találtak egy petróleumlámpát s ételmaradékok és üres konzervdobozok is előkerültek. Ezek a körülmények azt bizonyítják, hogy Gaál haláláig az elhagyott óvóhelyen élte különös remete életét. A rendőri nyomozás tisztázza majd, mi oka volt Gaálnak a bujkálásra.

A titokzatos ügy nyomozásánál a rendőrség a közönség segítségére is számít. Ezúton is felhívnak mindenkit, aki *Gaál* Sándorral az elmult két hónapban bárhol találkozott vagy bármit tud róla, jelentkezzék tanuvallomásra Nádor-utca 12. szám alatt.

Ezt hallottuk...

LENIN HALÁLÁNAK 25-ik évfordulója alkalmából a cseh posta január 21-én 1.50 és 3 koronás barna, illetve acélkék színű emlékbélyeget adott ki, Lenin arcképével.

●

BALÁZS PÁLT, a Magyar Távirati Iroda levelezőjét választották meg Hollandiában a külföldi tudósítók szövetségének főtitkárává.

●

DULIN JENŐ igazságügyi államtitkár nagypapa lett. Lányának, dr. Juhász Andrásnénak kisfia született. A kisfiút Andrásnak keresztelték.

●

DÉRY SÁRI az elmult héten tartotta egyházi esküvőjét Almásy Miklóssal.

●

NEM ÉRKEZETT MEG a kották egy része a filharmónia mai hangversenyére. Ezért a Stravinszky Tűzmadár helyett valószínűleg a Petruska szvitet játsszák.

●

NÉGY EMLÉKMŰVET állítanak fel a közeljövőben a Művészeti Tanács javaslatára a fővárosban. Dózsa György, Táncsics Mihály szobrát, azonkívül az aradi vértanuk és egy demokrata emlékművet. Pályázatot írnak ki, a szobrok elhelyezését pedig ötlet-pályázat formájában kívánják megoldani.

●

KOZMA JÓZSEF párisi magyar zeneszerző (a Szerelmek városa című Barrault-film komponistája) tizennégy évi távollét után hazalátogat Budapestre.

●

GOYA legjobb önarcképét lopták el a franciaországi Agen város múzeumából. A nyomozás megállapította, hogy nemzetközi szélhámos lopta el.

●

KÉTSZER ROBBANTOTTA egy héten belül a rulettbankot három angol Nizzában és Cannesban. A különleges szisztémát játszó három jóbarát: Winecourt, Hymann és White 78 millió zsebelt be.

TANGO EGISTO, a budapesti Opera volt olasz karmestere, aki most Kopenhágában az Opera vezető karnagya, nyilatkozott egy dán lapban élettapasztalatairól. Kijelentette, hogy életének legnagyobb élménye: Bartókhoz való barátsága. Tango volt az, aki 1918-ban a Kékszakállú herceg várát a budapesti Operában (Kálmán Oszkárral és Haselbeck Olgával a főszerepben) bemutatta. Tango ma 75 éves.

●

— Pardon-Uram, nem látta véletlenül a kis-kutyámat?

●

TÁPIÓSELY, Szirtes Ádám filmszínész szülőfaluja izgalommal készülődik a »Talpalatnyi föld« január 30-iki ottani bemutatójára, amelyen a főszereplő és szülei is résztvesznek.

●

SZEDŐ MIKLÓS tíz napra Svájcba utazik. A beromünsteri rádióállomás sugározza majd a művész hangversenyét. Szedő magyar műveket énekel, főként népdalfeldolgozásokat.

●

TEL-AVIVBÓL érkezett levél szerint a budapesti művészek az ottani zenei életben vezetőszerepet játszottak. Az izraeli vonósnégyes primáriusa Fenyves Lóránd, második hegedűse Partos Ödön lett, míg Vince Lászlót az izraeli filharmónia szólócsellistájává nevezték ki. Ez utóbbi zenekar szezonját az amerikai Leonard Bernstein vezényletével nyitotta meg. Bernsteint tiszteletbeli »tűzoltóigazgatónak« választotta meg a zenekar.

ERKÉLY

Irta Kürthy Miklós

Csendes, tavaszi este. Az utcát szegélyező fák levelei rezzenetlenül sötétlenek a levegőben. A mély, bársonyosan kék égen fehéren jön a hold, körülötte sárgán ontják fényüket a bársonyra varrott csillagok.

A férfi felemeli fejét s tekintetét lefelé végigfuttatja az épület, előreugró cirádáin. Homlokát összeráncolja, úgy méregeti a távolságot a legalsó kiugró és a felső erkély között. Már néhány perce tűnődik így, egymagában. A kihalt utcán olykor siető léptek gyors egymásutánja koppan háta mögött.

Az erkélyről előrehajlik valaki. Hosszú hajfonatok repkednek feje körül. A hálóruha csipkéin átsüt a hold. Lágy althang úszik a levegőben:

— Jöjj, kedves! Egyedül vagyok már! Várlak!

A szavak lecsúsznak a kőpárkányról és lehullanak a legalsó kiugróra.

Don Juan szemébe húzza széleskarimájú kalapját, lábát az épület falának támasztja s így dobja fel a mondatokat:

— Jövök, drágám, jövök! Alig várom már, hogy melletted lehessek!

A forró szavak muzsikája úgy fonja körül az erkélyen álló nő testét, mint valami tüllruha. Elégedett nevetés hallatszik odafentről és ablakcsukódás.

A férfi tudja, hogy az ablak mögött várják. A szobában meleg van és széles ágy, amelyre kétoldalt zizzenő függöny hullik. Illatos női test figyel most remegve az ablak mögött. Apró keblek feszülnek a selyemingnek.

Don Juan tudja mindezt, nagyon jól tudja. Valamikor... valamikor, könnyed lépésekkel hágott volna fel a cirádákon... valamikor, igen, valamikor még tegnap is, amikor ezt a találkozást megbeszélték.

Rosszul aludt az éjjel. Ördög tudja, miért. Sokáig hánykolódott ágyában. Már megtöltötte utcát a Kelet felől tarka karavánokat érkező zsibárusok lármája s még mindig ébren volt. Hajnalodott, mire elszunnyadt.

Késő délelőtt ébredt, fáradtan és összetörten. Ezért tétovázik most, szokása ellenére.

Azután megbolydul agyában a kép... titos orr... a vállra omló hosszú hajfonatok... lábát határozott mozdulattal teteti az első cirádára... a puha nemezcipő a kiugróhoz tapad és a férfi egyetlen határozott mozdulattal fellendül.

Itt megáll és megpihen egy másodpercet. Izzad. Csodálkozik. Ez új, ezt eddig még nem tapasztalta. Verejtékezik a homloka s érzi, hogy egy izzadságcsepp hidegen csurran le mellén, a szíve tájékáról.

Továbbáll a következő kiugróra. És ekkor... éles fájdalom nyilall a bal lábába. Szokatlan ez is és olyan éles, akár a tűszúrás. Dobogó szívvel, rémülten figyeli ezt a szúró, hasogató fájdalmat.

— A... a tyúkszemem — nyögi kétségbeesetten s ujja görcsösen kapaszkodik a cirádába.

A hold költői fénnyel ragyog a háta mögött, a mély, bársonyosan kék égen.

A fájdalom nem szűnik. Odafenn, az erkély felől, ablaknyitás nesze hallatszik.

— Jössz már, kedves? — az iménti hang most türelmetlen.

A férfi fülében végtelen messzeségből ütődik a hang, úgy tűnik, mintha nagy ködökön át érkeznék idáig.

A tyúkszemem — jajjul fel Don Juan és aztán... nem bírja tovább. Elviselhetetlenné válik a szúró nyilalás.

Lehuppan a földre és sántikálva, szűkölve fut hazafelé.

Otthon bizalmas vigyorgással fogadja az inasa. Hozzászokott, hogy ilyenkor, kalandok után, mindig jókedvű és tréfálódzó a gazdája.

A férfi lezökken a kerevetre és fájdalmas arccal, nehezen lök ki magából a szavakat:

— Meleg vizet... gyorsan... gyorsan... lábat áztatni...

Mikor az inas, néhány perc mulva, megérkezik a melegvízzel, Don Juan lerúgja a nemezcipőket s belemártja lábát a forró edénybe.

Ez jó... Istenem, ez nagyon jó... az apró tűszúrások elmúlnak...

— Tudod-e, Leporello, mi ujság?

Az inas tétován áll az ajtóban.

— Holnap leszek hatvan esztendős... bizony... megünnepeljük, Pedro, meg ám... mutatunk egyet... iszol az egészségemre? — és Don Juan kacag, kacag, reng belé a teste s a sós könnyek belefolynak a szakállába.

Rádió-műsor | ***A Horváth-kert regénye***

VILÁG

1092. SZÁM * ÁRA 60 FILLÉR | Főszerkesztő SUPKA GÉZA DR | 1949 JANUÁR 25 * KEDD

Együttműködés, egyenjoguság, kölcsönösség

a Szovjetunió külpolitikájának talpköve a béke és a népek biztonsága érdekében

A ma déli külpolitikai híranyagot ázsiai problémák (a kínai kérdés, a japán választások ügye, az indonéziai helyzet és a palesztinai fejlemények) uralják. Európai viszonylatban a nyugati tömbbel kapcsolatos hírek (elsősorban Skandinávia magatartása és Nyugat-Németország ügye) érdemelnek figyelmet. Nagy érdeklődésre tarthat számot *a Szovjetunió békepolitikájáról szóló újabb moszkvai kommentár,* valamint a román milicia megalakításáról szóló bukaresti jelentés is.

Li-Csung-Jen

ideiglenes elnök — *Csangkaisek* utódja — szombaton este bejelentette, hogy a [illegible] kész a béketárgyalásokra *Mao Cse Tung mult héten közölt 8 feltétele alapján* és öttagú békedelegációja készen áll a tárgyalások megkezdésére. A néphadsereg vezetősége mindezideig még nem válaszolt erre a bejelentésre, sőt a Szabad Kínai Rádió megállapította, »minden jel arra mutat, hogy a nankingi reakciós Kuomintang-kormány *nem törekszik őszintén a demokratikus békére.*« Az Észak-Kínába érkezett demokratikus pártvezérek közös nyilatkozatukban szintén leszögezik, hogy »a nankingi klikk részéről tett ajánlat tulajdonképpeni célja *időnyerés az amerikai imperializmus javára,* hogy a haladék kihasználásával átcsoportosíthassák az erőket Dél-Kínában.«

A Szabad Kínai Rádió ezzel kapcsolatban rámutatott, »a népfelszabadító hadsereg elég erős ahhoz, hogy egész Kínát felszabadítsa még ebben az évben.« A néphadsereg közben gyors ütemben tör előre Nanking felé és egy ponton már *csak 25 kilométerre áll a fővárostól.* Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a Kuomintang-csapatok tüzet szüntess parancsot kaptak. (Távolkeleti viszonylatban még említést érdemel, hogy a japán választások *a legteljesebb részvétlenség jegyében zajlottak le.* Tokióban a szavazásra jogosultaknak csak 37 százaléka járult az urnákhoz. A választás eredményéről még nem kaptunk jelentést).

Uj-Delhiben

tegnap végetért az ázsiai nemzetek Indonézia ügyében összehívott értekezlete. A konferencia határozata felhívja Hollandiát, hogy fokozatosan vonja ki csapatait az indonéz köztársaság területéről és követeli hogy 1950 január 1-ig teljesen adják át a hatalmat az Indonéziai Egyesült Államoknak. Pandit *Nehru* záróbeszédében leszögezte, »*Ázsia eltökélte magát, hogy részt követel a világ ügyeinek intézéséből.*« A Szovjet Távirati Iroda jelentése szerint az Uj-Delhiben hozott határozatot »olyan módon fogalmazták meg, amely lehetővé teszi Hollandiának indonéziai hatalma megtartását«. A szovjet jelentés hozzáfűzi, hogy az értekezlettel párhuzamosan folyt »magánjellegű« megbeszéléseken olyan megállapodások jöttek létre, amelynek értelmében *több ázsiai ország katonai szövetséget kötne* »a kommunista fenyegetés kivédésére, amelyet a vörös Kína jelent« és a középkeleti államok »közös nyomást gyakorolnának Izraelre«.

Ami Palesztinát illeti: 1. A Rodosz szigetén folyó fegyverszüneti tárgyalások során a hét végén *komoly nehézségek merültek fel a demarkációs vonalakat illetően.* 2. Izraelben holnap tartják meg az első választásokat. 400.000 szavazásra jogosult polgár voksaiért 22 párt küzd, köztük a betiltott Stern-csoport is, amelynek most a Harcosok csoportja a fedőneve. 3. Müncheni jelentés szerint Bajorországban tovább folyik a német katonák, elsősorban tisztek toborzása az arab államok haderőibe. Ma már *több mint 6000 német, főleg volt SS-katona küzd Izrael ellen.*

Berlini

jelentés szerint a nyugatnémetországi amerikai biztonsági rendőrség megtalálta nyugatnémet politikusok bizalmas terveit. Ezek szerint Nyugat-Németországban jól kiképzett rendőri tartalékseregetl létesítenek, amely majd *az új német hadsereg magja lesz.* A jelentés hozzáfűzi, hogy az amerikai forrásból származó közlés »csupán kísérlet arra, hogy elködösítse az amerikaiaknak ugyanerre irányuló tevékenységét«. Nyugat-Németország mellett pillanatnyilag Skandinávia felé fordul Washington figyelme.

Az AFP értesülése szerint Svédország, Norvégia és Dánia washingtoni követei hivatalos felhívást kaptak kormányuk részére: *csatlakozzanak ők is az Atlanti szerződéshez.* Illetékes diplomáciai körökben azt mondják, hogy »forma szerint ugyan nem így hangzott a felhívás, de lényegében ezt jelentette«. A szovjet rádió tegnap megállapította, hogy »nem a Szovjetunió, hanem az amerikai terjeszkedők tömbpolitikája hiusítja meg a nemzetközi együttműködést«. A moszkvai kommentátor megállapította: »A Szovjetunió egész külpolitikája *a béke érdekeit szolgálja* és abból indul ki, hogy a két rendszer békés együttéléssel igenis lehetséges«.

A szovjet kommentár ezzel kapcsolatban több Lenin- és Sztálin-nyilatkozatot idézett majd leszögezte: »A Szovjetunió külpolitikájának talpköve a béke és a népek biztonsága érdekében való együttműködés, valamennyi országgal, *az egyenjoguság és kölcsönösség alapján.*«

Világhiradó:

Barnes birminghami püspök a XX. század legnagyobb emberének nevezte Lenint és kijelentette: »*A kommunizmus szellemi alapja magasztos emberiesség.* A kommunizmus politikai-szociális mozgalom az egyszerű ember jólétéért. A kereszténységnek is hasonló célú vallásos mozgalomnak kellene lennie. Sajnos, azonban *sok országban a só elvesztette izét.*«

Romániában belügyminiszteri rendelettel azonnali hatállyal feloszlatták a rendőrséget és csendőrséget és helyébe *miliciát szerveznek.* A milicia feladata a nép szabadságának védelme, a személyes biztonság feletti őrködés, a béke biztosítása, a népi és a közvagyon védelme, valamint az üzemek és gyárak munkamenete feletti őrködés. *A milicia hatáskörébe tartozik az útlevélkiadás és az idegenellenőrzés is.*

Az élő Kossuth

Irta Bródy Ernő

Katona Jenő országgyűlési képviselő »Az élő Kossuth« cimmel Kossuth Lajos válogatott beszédeiből, irásaiból és leveleiből gyüjteményt állított össze és azt bevezetéssel ellátta. »Ami az élő magyar embert elsősorban érdekelheti — írja — azt iparkodtunk a hatalmas anyagból, az Irataim 13 kötetéből összegyüjteni. Azt adjuk, ami ma belőle a legelevenebb erővel szól felénk«. Kossuth életművét három részében szemléli. A reform, a szabadságharc és az emigrációs korszakban.

Kossuth magyarországi pályafutásának legnagyobb részét ujságírással és a sajtószabadságért szenvedett, börtönben töltötte. Kossuth ujságírói toll'al készítette elő fenomenális politikai munkáját. A kor legnagyobb szónokának, a politikai ékesszólás mesterének parlamenti működése igen rövid ideig tartott. Kossuthot Pestmegye 1847 októberben választotta követévé a rendi országgyűlés alsó tábláján. Az 1848-iki választójogi reform behozta a népképviseleti rendszert, amelynek alapján mint követ és miniszter lett a törvényhozás tagja 1849 április 14-én a Habsburg-ház trónfosztása után kormányzónak választották. Ezzel lezárul parlamenti pályafutása, amely e [illegible] 1847 októbertől—1849 májusig mindössze másfél évig tartott.

Kossuth az országgyűlésen mindjárt pártvezér lett. A haladás vezére. Szakadatlan agitációja, fáradhatatlansága, lelkesége, szónoki művészete érlelte meg az 1848-iki reformokat. A haladásban két irányt tűzött ki. Egyik a nemzet önállóságának és függetlenségének biztosítása. A másik az arisztokratikus alkotmányról a demokratikus alkotmányra való átérés. Megállapította később, hogy a 48-iki mű sem teljes, sem tökéletes nem volt. Az ország függetlenségének biztosítása nem sikerült. A jobbágyfelszabadítás műve is hézagos volt. »A hűbérrendszer nem minden maradványai lettek egyszerre elseperve« — írta A kiegyezés utáni korszak növelte az előjogokat. Ferencz József uralkodásától kezdve több hitbizomány alapíttatott, mint az intézmény keletkezése óta. 1848 a főrendiházhoz hozzá sem nyult. »Nagyméltóságú főrendek, oly furcsán festenek egy népképviseleti demokratikus alkotmányban. Csak egyet tudok — írja Kossuth — amely az abszurditásban ezzel vetekszik, de amelynek feltalálási dicsősége az 1870-iki állambölcsességnek jutott ki, értem az eunuchokká csonkított megyékben a virilis szavazat beférceléset«.

Az 1848-iki törvények szentesítése után következett a Habsburg-ház árulása, az ifjú magyar demokrácia önállóságának szétzúzása, az osztrák zsoldos Jellasich horvát bán magyarországi betörése Kossuth a haladás szervezőjéből a hadsereg szervezőjévé válik. A magyar nép akkor támadt fel, amikor el akarták temetni — írja Pulszky. A világ szabadságszerető népei felfigyelnek a felkelő magyar népre és a magyar forradalmi vezérre, a szabadsághősre. Kossuthra Kossuth 1848 szeptember 24-iki beszéde bemutatja a világnak nem a szónokló, hanem a cselekvő szabadságharcost. »Én lelkemben fel vagyok indulva azon gondolattól — úgymond — hogy az ármánynak, az árulásnak nemzet feletti győzelme csak nem sikerül, vagyis az, hogy 40—50 ezer ember bejön az országba s úgyszólván kardcsapás nélkül foglalja el a hazát. Én nem érzek magamban annyi erőt, hogy ezt tűrjem. Azon megbízásnál fogva, melyet saját érzetem és a haza veszélye nyujt, megyek s kezdem Czeglédén felhívni a népet, hogy tömegesen keljen fegyverre. És a nép tömegesen felkelt. Kossuth bejárta az országot. Így indult meg a szabadságharc, így szervezett Kossuth hadsereget. Így születtett meg a honvéd, a szabadság katonája, így szerezte meg a magyar nép a világ szabadságszerető népeinek bámulatát és becsülését. Csak az idegen hatalom túlereje tudta ezt legyőzni.

Katona gyüjteményének harmadik része Kossuth *emigrációs* életéből hozza az eleven erejű szemelvényeket. Magyarország abban az időben az osztrák abszolutizmus alatt nyög — nincs alkotmánya. Kossuth a mult tapasztalatain okulva a világ népei és urai között barátokat, összeköttetéseket keres, amelyek egyes függő európai kérdések felmerülésénél *az érdektalálkozás* alapján megkönnyítenék a magyar felszabadítás munkáját. Ezt a célt szolgálja nagy sikerű *amerikai útja,* amely szuggesztív egyéniségének és szónoki művészetének páratlan népszerűséget szerzett. Ez a törekvés vezette *III. Napoleon* francia császárhoz, aki az olaszok érdekében Ausztria ellen tervezett háborút és elgondolásába a magyar felszabadítást is befoglalta — elméletben Napoleon vállalkozásához biztosítani akarta *Anglia semlegességét.* Kossuth megígérte, hogy *Cobden* és pártja segítségével igyekszik megbuktatni a Derby-kormányt azért, hogy a következő kormány biztosan vállalja a semlegességet — Kossuth ígéretét beváltotta — *a magyar politikai lángelme a francia császár kezdeményezésére megbuktatta az angol kormányt.* »Midőn már azt véltem, hogy a beszélgetés végére jutunk — írja Kossuth — a császár azon észrevételt tette, hogy talán mégis csak rendezhetnénk előzetesen egy *kis felkelési mozgalmat, amott Erdélyben, a székelyeknél.* Komolyan és határozottan megtagadtam. Én nemzetem vérével nem fogok könnyelműen játszani.« Csak a saját életét dobta kockára. Csak a saját életét keserítette meg. Hívták haza, megválasztották képviselőnek. százas küldöttség vitte ki a mandátumot. Nem fogadta el. Azt mondta, hogy az osztrák nagyhatalmi ábrándot összeférhetetlennek tartja a magyar állam önelűségával — ezért nem lett Habsburg-alattvaló. Katona gyűjteménye szemléletően tárja elő Kossuth monumentális arányait. Jönnie kell a folytatásnak, végül a teljes Kossuthnak. Itt a közelmultban a náci gyilkosok és betyárok sötétséget árasztottak. A világosság a távol multban támadt, száz év előtt, amikor a demokráciáért és a szabadságért vívta meg harcát Kossuth, a halhatatlan.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Szabados Jenő

1987 MÁJ 27.

— **Szabados Jenő festőművész** emlékkiállítását rendezi meg a Nemzeti Galéria a művész szülőfalujának, Vecsés községnek művelődési otthonában. A május 28-i megnyitón dr. Pogány Ö. Gábor, a Nemzeti Galéria főigazgatója mond emlékbeszédet.

— **Miért tetszett?** címmel pályázatot hirdet a SZOT, az Európa Könyvkiadó közreműködésével a

A Radnóti Klubban kiállí-
tott tárgyak — legtöbbjük mű-
ködő modell — méltó utódai
az egykori céhremekeknek, a

Grassely László
NAGYATÁD

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szabados Jenő
festő
1911 – 1942

Irod.

Ivan Szilárd: Megemlékezés Szabados Jenőről (1911–1942) Tér és Forma 1944.

19–21 l. Önarckeppel és szerkezet Élekrajz, a cikk okv. felhasználandó

Szabados Jenő

4

Ifjusági kiá

Szabados Jenő: Ülő leány

Magyarság képes melléklet

1937. III. 28.

Szabados Jenő

Tanár: Baranski

408. Szabados Jenő . . . . . Reggel Tihanyban
409. Szabados Jenő . . . . . Tihanyi házak

vízf.

Képzőm. fiúsk. kiáll. 1937

145. Szabados Jenő . . . . Akt korsóval
146. Szabados Jenő . . . . Leányakt
147. Szabados Jenő . . . . Ülő nő *
148. Szabados Jenő . . . . Kártyázók (vázlat)
149. Szabados Jenő . . . . Akt
150. Szabados Jenő . . . . Öregasszony
151. Szabados Jenő . . . . Ülő női akt
152. Szabados Jenő . . . . Vonatban
153. Szabados Jenő . . . . Borbélynál (vázlat)
154. Szabados Jenő . . . . Borbélynál

5

és 8 alakrajz. Colaff.

Tanár: Réti I.

A rovatok ez alka
ck. Beszámol a Külügyi Szemle a vilá
igy gr.Ciano és gr.Csáky külügyminis
államférfiak karácsonyi nyilatkozata
Vatikán és Quirinál együttmüködésérő
gyezményről, Hollandia és Belgium he
dapesti konferenciájáról, stb. Külön
vetsége legutóbbi tevékenységét, a v
kisebbségi rovat beszámol Ullein-Rev
Macartney angol egyetemi tanár legut
nemzetközi együttmüködés rovata isme
nagysikerü előadását a Külügyi Társa
lis intézményekről, a Magyar-Német T
párisi Magyar-Francia Társaság ő
sát, a Londonban tartott magyar vona
Szemle Nemzetközi Okmánytára részlet
niszter nagyszabásu külpolitikai bes
elnök külpolitikai felszólalásait és
vonatkozó német-lett egyezményt telj
lent szövegben. Ugyancsak nagyszámba
mertetéseket a nemzetközi irodalom l
György, a Külügyi Szemle szerkesztőj
Ferenc, dr.Pongrácz Kálmán, dr.Weber
beszámol a lap a Külügyi Társaság és
müködéséről. A kóthavonként mindann
lenő Külügyi Szemle évi előfizetési
jogi szémélyek részére 20-P. Mutatvá
hivatal, Budapest V.Országháza.

Szabados Jenő MDK

Kerti sarok, olf.

Épitkezés, olf.

Mücsarnok 1942 ~~Tavaszi tárlat~~

A magyar müvészetért c.kiáll.

Szabados Jenő

Kiáltit

PH. 1942. IV. 12.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat elsó

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Szabados Jenő

Kiállít + repro.

Eilan vinkler irodalom 1942. IV. 17.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Szabados Jenő

„Este" c. művével szerepelt a miskolci művésztelep 25 évét bemutató kiállításon

A Művésztelep képkiállítása

Északmagyarország 1948. okt. 3. 4.l.

Szabados Jenő

emlékkiállítása 1949 jan. 15-én nyílt meg
a Fővárosi Képtárban. (IV. Egyetem u. 6.)

Kiállítások. – Magyar Művészet. 1949. 16. évf.
2-12. 86. l.

Szabados Jenő MDK

Apám, 1939. olf.

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Müvészet

Szabados fenő

Kelelyterve elnyerte az Oberbauer epaházművészeti cég egyik 50 pengős díját a Kereskedelmi Főiskola beállításán

Magyarság 1937 IV. 9.

Szabados Jenő

Vízfestményekkel szerepel a Képzőmű. Főiskola kiállításán a műcsarnokban

Pesti Napló 1937 III. 20.

Szabados Jenő

Kiállít

MO 1942. I. 13.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Szabados Jenő

Kiállít

NU. UP 42. I. 23.

ɔrgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

ɔrök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Szabados Jenő

Kiállít

PH. 4942. I. 13.

özpont meginditotta rotaprintes for-
› köteteként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs

Szabados Jenő

Kiállít

NÜ. 1942. IV. 14.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Szabados Jenő MDK

Otthon, olf.

Apám, olf.

Mücsarnok 1944 Székesfőv.Képtár Jub. Kiáll.

Szabados Jenő

A népi irodalom esztétikája ... nemcsak a parasztot szórakoztatni akarta ... S nem is csak az irodát. Más művészetben és szolgáltatásban is szerette a népi mozgalom szerepeket. A harminc években többek között ... Barcsay Jenő, Bencze László, Gy. Szabó Béla, Benedek Jenő, Csete Béla, Dunay Tibor, Kunos D. István, Redő Ferenc és Szabados Jenő festészete mutat rokonságot a népi irodalom szociográfiaus realizmusával.

Szinetár Miklós: Népi irodalom.

Jelenkor XII. évf. 1969. júl.-aug. 7-8. sz. 630. l.

Szabados Jenő

festőművész emlékkiállítása
a veszprémi művelődési otthonban.
Megnyitó: Pogány Ö. Gábor

Magyar Nemzet, 1967. V. 27.

M.D.K.

Szabados Jenő

A Nemzeti Szalonban rendezett/ kiállitáson szereplő kép
it dicsérettel emliti meg Füsi József: "1941
husvétja: a kiállitások hete" c. kritikájában

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941 ápr. 18-24
IV. évf. 16. sz.

Szabados Jenő
Gaphus

M.D.K

1936-ban római ösztöndíjat kapott.

Frank János: Bartha Károlynál
Élet és Irodalom, 1966 június 9-9 lap

SZABADOS JENŐ

1968-ban Vecsésen emléktáblát helyezett el műtőhónán, a Sáprání utcában

Pest Megyei Hírlap (Monor és Vidéke)
1968. szept. 6.

4

szövarch 20.-207-lap

Szabados Jenő.

Kiállitotta müveit az Ernst muzeum 1942-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

szövarch 20.- 185.lap

Szabados Jenő.

Emlékkiállitást rendezett müveiből a Nemzeti Szalon 1944-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

Szabados Jenő

festő

emlékkiáll. 1949.

Fehér Anna: A Fővárosi Képtár kiállításai (1947-49.) Pogány Ö. Gábor: Budapest régiségei. Bp. 1950. 431. l.

ERMEKVÉDŐ SZERVEZET

TELEFON: JÓZSEF 455-06.

kség !

jük, hogy a Keresztény Szociális

n tartott évi rendes közgyűlése

köszönetet

---

melyben a Műemlékek Országos Bi-

lnökség részesitette Visegrádra ki-

setéhez kapcsolva az elnökség igaz

Szabados Jenő

Kehelytervek a főiskola tanulmányi kiállításán megkapta az Oberbauer cég egyik díját

Képzőm. Főisk. Erk

1936/37. 58 l.

Ferkápzomfoiskèvk

Szabados Jenő

VI. éves műbeli szakos hallg.

Ferkápzomfoiskává

1936/37 77 l.

Kanálka aranyozott ezüst, Inolyi címerével.
9 cm. XIX. sz.

Inolyi

Szabados Jenő

VI. éves festő

Budapest székesfőváros
600 P-ös ösztöndíjat
kapta.

Képzőm. Főisk. Evk

1936/37. 55. l.

Szabados Jenő

VI. éves, tanársegéd.
956. áll. ösztöndíj
Képzőm. Főisk. Évk.
1936/37. 53 l.

Szabados Jenő

VI. évf., a Székely Betűvel díszített pályázatban dicsérő

Kéziratban. Tőrk. Evk.
1936/37. 55. l.

-26

1480

Szabados Jenő

1931/32 – 1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk

134/.

I. Ferencz.

Dicsőitése allegor
jezésre, a mely különféle
szati jelvényekkel diszit
rülötte szobrászati művek
kok nyertek elhelyezést,
szárnyú sas ül. Felirata:

FRA
AB
OPTIM
FILIO
P.V.D
C.

Tusrajz, méretei a

Sz.n
793-
Át.le

Szabados Jenő

A. Szép c. műve repr.

Képes Krónika

1939. XXI. 9. sz.

63. l.

Szabados Jenő

MDK

Ülő nő, repr.

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Szabados Jenő MDK

Akt

Öregasszony

Ülő női akt

Vonatban

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Szabados Jenő MDK

Akt korsóval

Leányakt

Ülő nő

Kártyázók, vázlat

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

MDK

Szabados Jenő

Tihanyi késő délután, of.

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

15. l.

MDK

Szabados Jenő,1911-42

Kert

Magy.müvészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

12. l.

Szabados Jenő

Kell · kiáll-

vód

Ujság · 1942. ápr. 14.

(e. a.: Öt festő a volt Ernst Múzeum ban.)

be a kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
lyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
iselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

ggodalom és választóim ezreivel való személyes
djek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
ági megélhetést veszélyezteti.
na eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
és

us zászlaját a fővárosban!

ályért, Hazáért"

Szabados Jenő

festő

l.

Szabad művészet

1949. 2–3 sz.

109. l.

110. l.

Engineering

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Szabados Jenő

kall. kiáll. Roma
1938.

vrod
?
Esposizione dei
pensionati della
R. Accademia
D'Ungheria
1937-38. Roma
1938.

Könyvtársamba

Szabados Jenő

festő

urod

Pozfestfort

86, 87, 181. l.

képekkel

-1-

Szabados Ferenc

Középisk. rajztanár
oklevél

Ferk pzomfoiskàvk

1935-36. 86. l.

laid n.o. 88. l

Ngs. Dr. Szentiványi Gyula úrnak

májusi negyedre szóló házfelügyelői díj 8.50
" " " felvonó " 2.13
" " " megvilágítási " 4.80

15.43

Tizenötpengő 43 fill. a mai napon felvettem

[illegible]

936 VI/1

Szabados Jenő

V. c' -

tanári nak

Ferkèpzomfoisk`vk

1935-36. 73. l.

N A G Y S Á G O S U R A M !

TANÁCSOS URUNK 38/ 1937 sz. szi-
letben azzal a legtisztelettel tel-
om Szeretett jó Nagyságos URAM
kegyeskedjél a l k a l m a s idő-
urral a h e l y s z i n i s z e m-
i.
h ó 21-étől- 24.-ig l e l k i-
t a r t egy Ftdő. S.J. PÁTER.
é l h e t n é n k t e l j e s e n
e t t j ó N a g y s á g o s
lemondani nem tudunk...
m elött, vagy után, mindenkor a
tel v á r u n k !
ú r i - s z o b á c s k á t volt
ységos ASSZONY!
mester úrnak már csak a helybeli

Szabados Jenő festő

Uj Ember.1949. jan.30. 3.old.
Kiállitás a Fővárosi Képtárban

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Farosch

miniszteri iroda s.tiszt.

Jogtudós Tsus

III. c.

Adomány szám

Ferk. pzomtoiskévk

1933-34. évf.

si költségekre /:50:/ azaz Ötven pengő
kszámla terhére:
ési költségekre /:100:/ azaz Egyszáz
si csekkszámla terhére és
ési költségekre /:30:/ azaz Harminc
si csekkszámla terhére. Budapest,1930.
ter rendeletéből: Dr. Tihamér Lajos s.k.

los másolat hiteléül:

iniszteri iroda s.tiszt.

Srabados tenő

A II. vil. háb. alatt kaló map

Vigilia, 1960, 6 sz., 374 old

Szabados Jenő. V. é.

Réti István tanár alakrajzi osztályban tanársegédi teendőkkel megbízott ösztöndíjas hallgató

Ferk'pzomfoiskòvk

1935-36. 63. l.

41.670/1925.szám.-

III.a.

Folyó évi május

terjesztésére értesitem a t.

kelet és ügyszám alatt a Hor

által a t. Országos Bizottsá

nyomtatási költségei fejében

engedélyeztem és utalványozt

ság közvetlenül értesittetet

Budapest, 1925.é

SZABADOS JENŐ

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

537

M.D.K.

Szabados Jenő

Tanulmányokat folytatott a Miskolci Müvésztelepen.

Képzőmüvészeti élet a felszabdulás után 463.l.

A MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.

Bp. 1965.

MDK

Szabados Jenő, festő

348. Kerti sarok. Olf.

351. Építkezés. "

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőm.Kiáll. 1942. jun.6.-22.

Kat. 15.l.

Szabados Jenő
festő

A Nemzeti Szalonban nyolc festő és nyolc rézkarc-ív állít ki.

Az Est, 1939. II. 12.

Szabados Jenő MDK

Jégvágás, olf.

Mücsarnok 1940 A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Szabados Jenő

Apám, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mlcs. 1957.

Szabados Jenő"

R

"...csarnokban rendezett
"... kiállításon.

Szab-dos Jenő

MDK-

A keszthelyi muzeumban lévő képeiről

Napló/Veszprém/ 1966 juni.3.

MDK-

Szabados Jenő

A keszthelyi muzeumban lévő képeiről

Napló/Veszprém/ 1966 juni.3.

MDK

Szabados Jenő

M. Nemz. Galéria, vezető 1965.

MDK

Szabados Jenő

A Magyar Nemzeti Galéria 1965.

MDK

Szabados Jenő

Római utca, o.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

Szabados Jenő

Réth tanítónya.

Kérjük a Kőrösmv. Főiskola

Igazgatóságát a beiratkozásra

Cegléd 1937 III. 20

Szabadosztevő

Réti tanitványa

szerepel a Képzőmű. Főiskola

kiállításán a Műcsarnokban

Neuwirth György 1937 III. 20.

Kabados Tamás

Pellionisz Valéria: Midiatura

Miskolc, 1983. október

Szabados Árpád

Rideg Gábor: Egy szobrász Párizsából
Beszélgetés Rétfalvi Sándorral

Művészet, 1983. július

Szabados Jenő

az orosz fronton
hősi halált halt

Rajz Ottó

1942. III. ép. 91. r.
bőrtér

Szabados János

Miskolc, Szőnyi István tanár '85

Porzsolt Gábor: Szabados János élete

= Ú. j. T. 85. dec 8. 3.

Szabados Tamás festőművész

Popáry Gábor: diktatúrát

Művészet, 1983. április

Szabados János
Kiállítás a Lautrémy-terem

Magyar Nemzet 1984. XI. 2.

Szabados János, festőművész

Fonyódon ma délután a Nyári Galériában Korsós Imre festő-grafikusművész tárlatát nyitja meg Szabados János.

Hétvégi tájoló

Somogyi Néplap, 1984. júl. 20. 5-old.

Szabados János, festőművész

Immár hagyomány, hogy kéthetenként képzőművészetünk java termését láthatjuk, – most a bezsti Művelődésben nyílt meg az Országos képzőművészeti kiállítás. – Friss ízű alkotásokkal érkeztek művek az ország minden részéből. A kaposvári Szabados János életképes variációkkal szerepel, jó festői kondícióval.

Lőrinczi Miklós: Országos Képzőművészeti Kiállítás.
Vasvére, 1984. ápr. 7.

SZABADOS János, festő

kiállítás.

kiáll. „Somogyi képzőművészek tárlata".

Schladming 1989. július, eml. = Somogyi

Honismereti Hírado 20. 1989, 2, 63.

XX. 45 h. / Mustere

SZABADOS JÁNOS

emlitve ld. Bráda Tibor

UJ TÜKÖR 1982. XIX. évf. 51. sz. 43. o.

egfelelő szem. alapbér: Ft.

unkaidő: hónap.

-tól -ig.

engedély kelte, száma:

jöv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.

. . . . . .

.....

megbizó

SZABADOS JÁNOS

emlitve ld. Benesik István

Husz Mária:Dél-Dunántuli művészek.Boglárlelle,Tóparti Galéria

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.31.sz.4.o.

SZABADOS JÁNOS

kiáll.Midiatura ciznel ld.Bráda Tibor

UJ TÜKÖR 1983 .XX.évf.44.sz.43.o.

SZABADOS JÁNOS

Műsz kiáll. ld. Bráda Tibor

Pogány Gábor: Midisturdik

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.46.sz.22.o.

SZABADOS János (1937 -)

Szabados... Kaposvár, Vancsy Kiadó,
1997 39 p. ill

asztal, mint fali szekrény ajtaja; mindez fehé
harmadik utczai kisebb szobában faliszekrény, r
hasonló tükrös konzol-asztal, az eredeti állapc
fönn, fehér alapon aranyozott domború díszítéssel.
e/ Mária halála, hátlapján Jesse gyökere Egy-egy
cm /F. v./

Sztoján falu

templomának maradványa, a háromoldalú apszis
magasságban van. Jelentéktelen, a Poprádtól Sv
úttól jobbra.

Strázsa R. k. templom

Poprád filiája. A XVIII. sz.-ban gyökeresen átép
csúcsíveskori kőépület nyugati toronnyal. Dél

SZABADOS JENŐ

Magyar Nemzet, 1990.dec.4. 8.p

— **A Magyar Képzőművészeti Főiskola** szeretné megörökíteni a II. világháború áldozataivá vált volt hallgatóinak emlékét, ezért kéri erre vonatkozóan a hozzátartozók, ismerősök értesítését a főiskola rektori hivatalába, 1062 Budapest, Andrássy út 69—71.). Eddig a következő volt hallgatókról tudunk: Balló (Beyer) Vilmos, Bodó Aurél, Breznay Imre, Csergezán Sándor László, Dinnyés Károly, Dragon Zoltán, Drucker Dénes, Fazekas Sándor, Fülep Gábor, Gortvai Stefánia, Karay Kádár Gyula, Nagy Ödön, Péczeli Antal, Perjés András Miklós, Somlai (Scheich) Gyula, Strasser István, Szabados Jenő, Szikora Antal, Szin (Schwarz) György.

Szabados Jenő festő

korán elhunyt

1937-38 római ösztöndíja

↓

→ Bartha László-val

MŰVÉSZET 1985/5/26

SZABADOS Jenő

174,177

Oltványi 1991

7. (1876-77, tervező Weber An-

(1869-70), tervező Skalnitzky
es **Hikisch**. A Föv. tervtárban
aláírása is szerepel. (24.664
rai talán Szandház testvérek-

(tervei BKML /Kecskemét/ XV.
eket feltehetően 1869 után al-
Kecskemét városa új ház épít~~te~~-
elött, mert az azévben megbí-
yula tervezőpár tervéről, az
MM és EE szakértője, Weber An-
- kedvező véleményt adott. A
s műve (1873). Ybl, Koch Hen-
g megbízásából a kivitelezésre
izetési lehetőségek miatt visz-

(1872-74, ép.eng 22.115/2003.)
faragója **Kauser Jakab**, mozaik-
szobordíszeit a **Szandház test-** Wiep D.
44-ben. - *BU 1874 25.*
14. (1872-74, ép.eng. 22.115
ann Ignác.
(1872-74) építőmestere **Wagner**
n megváltozott az építtető

Szabados György

festőművész

„Gyűljön fel Vénusz Galériája..."

Lovaczki Mihály,
ciMC

Pest Megyei Könyvtár
1979 dec. 29.

Szabados Jenő, festő

L: Borsos Miklós

Lánczi S: Képzőmű. Krónika 899-902

Jelenkor, Pécs 1976. október XIX/10.

Szabados Jenő festőművész

a Magyar Nemzeti Galéria rendezésében megnyílt Szentendrén a „Ló és lovas" című kiállítás.

„Kordély" c. kép /repr./

V.L.: Ló és lovas a magyar képzőművészetben
Napló, (Vesztrém), 1981. aug. 19.

Szabados Jenő (1911-1972)

„Vivőgyrendelet" O. lapon

32 x 31 S. l. j.: Szabados Jenő 1972

Védett

Becsült ár: 2000 ft.

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976 május

Szabados Jenő, festő

a Kreuzy Szanna kulajdonában levő mint egy hatalmas kép – Szinnyei József művei „szamuel-emlékszobá" – vá alakul Veszprém. Hozzá lehetne társítani Szabados Jenő festőnőnyelit, Kisfaludy Lajos szobrait, Brindzik Károly és Bányász Béla festőit, akkor az emlékszoba múzeumnak nőhedhet a fővárosban.

Losonci Miklós: Emlékszobára vár.
Pest Megyei Hírlap, 1974. ápr. 6.

Szabados Jenő

A Nemzeti Szalon tárlatáról a lap bemutat hat képet:

V. Szabados Béla: "Gitáros lány" c. festm.

Udvardy Pál: "Halászat a Balatonon" c. "

Gallé Tibor: "Hajóácsok" c. festmény

Varga Mátyás: "Menekülés" c. "

Hentz Henrik: "Kisvárosi ut" c. "

Szabados Jenő: "Fiatal fák" c. festménye

Repr.-ók.
Délibáb, Bp. 1939. febr 25. XIII. évf.
8. sz. 38. lap.

MDK

Szabados Jenő

Kordé, repr.

B. Turchányi E.: Fiatal képzőművészek a Főv. Képtárban. Budapest 1947. jan. 15. 31.l. 32.l.

MDK

Szabados Jenő

Kerti sarok, of.

Téglafűrészelők, of.

Esti béke, of.

"1942" N.Szal. 1942. jan.

MDK

Szabados Jenő

Talicskázó a vasuti átjárónál, vf.

Tyukok a napon, vf.

Épitkezés, of.

"1942" N.Szal. 1942. jan.

Szabados István

A század első évtizedében született nemzedék tehetséges képviselője, idő előtt halt meg.

Németh László: Kodály magyar művészete, Bern 1969

128. l.

Szabados Jenő MDK

Borbélynál, vázlat

Borbélynál

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Szabados Jenő MDK

Borbélymű, vázlat

Borbélymű

Műcsarnok 1957 Képzőm. Főiak. Kiáll.

Szabados János

A siofoki Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Magyar Képzőművészek Szövetségének folyoirata országos seregszemlét rendezett nyáron, melyen részt vett Jánossy György, Kiss István, Csiszár Elek, Szekeres Emil, Szabados János, Leitner Sándor

Magyar Hirlap 1976-183-4
Wagner: Művészet a Művészetben

Szabados János, festő (Kaposvár)

a f. Balatoni Nyári Tárlat szervezőt megnyílt a keszthelyi múzeumban. a festőnőt vezetőjét Barsonyi Aranyszabados János- és Eidlek András étlelte oda.

Vas Népe, 1976. júl. 21.

Szabados János

a „Művészet a Művészetben" c. Siófokon rendezett kiállításon szerepelnek a műnem művei.

Horányi Barna: A Művészet folyóirat kiállítása Siófokon.

Somogyi Néplap, 1976. júl. 11.

Grabados János festő

Az II. országos tájképfestészeti biennále, Magyar Tájak c. anyagát a Nemzeti Galériában látható. — Szerepel a művészi munkák, vagy a szomszédi tájakról szólnak. (emlitve.)

Sosnai Miklós: Magyar tájak.
Pest Megyei Hirlap, 1977. febr. 8.

Szabados János

A Műcsarnokban Szabados
János festőművész tárlata
május 20-án nyílt meg.

— : Kiállítási naptár.
Művészet, 1977. június – 48. oldal.

Szabados János

10 esztendő munkájáról számol be a Műcsarnokban Szabados János. 50 képet mutat be a művész életéből.

Horváth György: Szabados János képei
Tükör, 1977. június 12 – 3 lap.

Szabados János

Szabados János nemcsak a
műtermében élt, hanem fel
is használt minden képterem-
tő ötletet és módszert.

Horváth György: Szabados János képei.
Tükör, 1977. június 12-3 lap.

Szabados János

Szabados János munkáiból díjban részesült.

-----: Kiállítási naptár.

Művészet, 1976. julius - 48. oldal.

Szabados János

Kisszobrának a felszabadulási
fertőmenypályázat díjait: a Kép-
csarnok Vállalat a művészt har-
madik díjjal jutalmazta.

Népszabadság, 1970. febr. 11.

Szabados János festőművész

Művésztelepek vezetőinek, élén országos értekezletet Siklóson tartottak. A Fonyód-Bélatelepi művésztelep és alkotóházak munkájáról a művészek számolt be.

Ⓓ.S.: A körművelődés estjeiről.
Somogyi Néplap, 1944. okt. 11.

Szabados János

festőművész

kiállítja a művészeti élet vándorainak
ajánlatát.

Pest Megyei Hírlap
1990 jan. 10.

Losonci Miklós
cine

SZABADOS János

Az 1988. évi Somogyi Őszi Tárlaton
díjazott művész.
Somogy 1988. 6.sz. borító

tikummá egyszerüsödik, s hajdani aktualitását elvesztve, mindig saját korának valóságából táplálkozik: akár a felvilágosodás oknyomozó történetszemlélete, akár a kezdődő romantika érzelmi hullámzása, akár a történeti festészet példázat-igénye hivta őket életre.

A kötet első izben tekintette át a török háboruk három évszázadából származó, s e háborukkal foglalkozó teljes képzőművészeti anyagot, amely Magyarország számára, illetve a magyar királyok megbizásából készült. Anyagát rendszerezte, az egyes ábrázolásokat, összefüggő műalkotás-csoportokat és művészeti jelenségeket komplex történeti-művészettörténeti módszerrel analizálta. Ilymódon a török háboruk témájának, s ezek megfogalmazásmódjának eszmei változásai éppugy megragadhatók voltak, mint a művészi formák és stilus-eszközök fejlődése vagy az e müalkotá-

ifj. Szabados János

díjat kapott a Somogyi Őri Tárlaton, amely 1988. szept. 23-án nyílt a kaposvári kiállítóterem.

A Somogy krónikája
Somogy, 1988. 6. sz. (a hátsó borító belső oldalán)

Szabados János

díjat kapott a Somogyi Őszi Tárlaton, amely 1988. szept. 23.-án nyílt a kaposvári képtárban.

A Somogy krónikája
Somogy, 1988. 6. sz. (a hátsó borító belső oldalán)

Szabados János

– Országos képzőművészeti kiállítás!

– most megnyitottam

Fejér Megyei Hírlap
1984. márc. 31.

Szabados János, festőművész

a Műcsarnokban rendezték meg az országos tárlatot, melyen szerepelt Szabados János munkája.

Wagner István: Emlékezve várva.
Magyar Hírlap, 1982. máj. 1. 7.-old.

SZABADOS Jenő (festőművész)

"Életrajzirói nem feledkeznek meg az 1937-38-as római ösztöndijról, Gerevich Tibor őt, valamint Kerényi Jenőt, Duray Tibort és Szabados Jenőt választotta ki erre a megtisztelő küldetésre, s annál nagyobb volt a csalódása, amikor egyikük sem azt hozta Rómából, amit akkoriban elvártak tőlük."

In. Bertalan Lajos: Bartha László művészetéről. = Vasi Szemle, XXXIX. évf 1.sz. 1985. 56.p.

Szabados János

Az 1973-as dunántúli tárlaton Karosukott, a Somogyi Képtárban rést vett művével.

Nádpusta, 1973. dec. 14. 101. ev. 292 sz. 4 p.

Szabados János festő

Megnyílt Keszthelyen a Vö. Balatoni Ugari Tanulat, melyen szerepel műve.

Tarnóci Attila: Balatoni Tanulat Keszthelyen.
Népszava, 1974. júl. 21.

Szabados János festő

A baglási temetődomb kápalmában kiállítás nyílt a műcsarnok anyagából, ahol szerepel a művész „Balaton melléki" c. képe. (mellékelve).

Horányi Barna: Fordított torony.
Somogyi Néplap, 1974. júl. 28.

Szabados János

Debreceni ünnep plexidoll 90x100

Falik a múlttól —"— 100x90

IV. Debreceni Országos Nyári
Tárlat 1974.

Szabados János, festő

III. díj.

–: Kiontják a fehérvárdulási festmény pályázat díjait –

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 11.

SZABÓ IVÁN szobrász

PELLIONISZ VALÉRIA: Lovak és tájak : Gulácsy Galérai. = Uj Tükör, XXII.évf. 12.sz. 1985 4.p.

zámára készülnek.
ámok PIROS SZINÜ BEKARIKÁZÁ-
zéklap LEPECSÉTELÉSÉVEL je-

lló anyagból a beérkezés
GES VÁLASZT NEM KÉRÜNK!

Készült: 110 példányban.

Szabados János, festőművész

Boglárlellén, a Tóparti Galériában megnyílt a dél-balatoni képzőművészek tárlata. – Szerepelnek Szabados János határozott, tiszta ívű. (említve).

Terestyánszky Krisztina: Színek és formák.
Somogyi Néplap, 1984. júl. 8. 5.-old.

Szabados János

festőművész

a fonyódi irodalmajja, kiállítása
„Midiatürák" címen a Csontváry teremben.

TV. Hiradó
1984 X. 31.

Szabados János, festőművész

Megnyílt a Műcsarnokban az Orsz. Képzőművészeti Kiállítás – Friss áramlással érkeztek művek az országos minden részéből. A kaposvári Szabados János élettelepes variánsokkal szerepel, jó festői kondicióval.

Losonci Miklós: Országos Képzőművészeti Kiállítás.
Zalai Hírlap 1984. ~~máj. 31.~~ márc. 31.

Szabados János

Kép, olaj, vegyv.

Dél-dunántúli népművészek kiállítása
Szekszárd – Nagykanizsa – Zalaegerszeg

Szabados János

A kaposvári Vaszary János Téremben 1972. III. 24-IV. 8. közöttre kiállitását jelzi a "kiállitási naptár".

Mügyüjtő, 1972. 1. sz.

Szabados János

A Képcsarnok Vall. Vasárnap termének jövő évi tervében szerepel márciusban Szabados János munkáinak kiállítása.

Somogyi Néplap, 1971. dec. 25.

Kokados János

Bemutatott művei:

„Tihány", tus, 28 x 46;

„Bazaltszony öskora", tus, 34 x 60.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás", Budapest, 1968

11 l

Szabados János festőművész,

Weeber Klára szobrászmüvésszel együtt rendezett kiállitásának megnyitása március 24.-én lesz a kaposvári Vaszary Teremben,-közli a Kiállitások c. rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. márc. 18.
XVI. évf. 12. sz. 2. lap.

Szabados János

Nemzetközi múzei:

„Húztok", olaj, 60 x 100

„Fiú", olaj, 97 x 93.

„Mézkötőnő", olaj, 97 x 93.

Zala Tibor: XX. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

71

Szabados János

Kép, olaj – repr.

Tel-Aviv múzeumi képzőművészeti kiállítás
1970-71.

Szabados János

Kép, olaj, 90×110

Dél-Dunántúli Képzőművészeti Kiállítás
1970–71.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1972 MÁR 23

Szabados János festő

— MŰVÉSZHÁZASPÁR Szabados János festő és párja, Klára szobrász közös kiállítása nyílik meg péntek-en Kaposváron, a Képcsarnok Vár-lalat bemutatótermében.

— NEMZETKÖZI VIRÁGKIÁLLÍTÁS előkészületei folynak Pozsonyban. Az április 13-tól 23-ig tartó kiállítá-

Szabados János

A hamadik kapowári táblára műmei szeszpelnek.

„Régi Somogy" és „idős Kapaly Antal" c. feltűnőzi (emlitve)

Rideg Gábor: A hamadik kapowári tavaszi táblát.

Somogyi Néplap, 1941. ápr. 11.

Szabados Jenő festő

Kall. kiáll. almanach

Telki Évnál

1942. ápr.

Szabados Jenő friss színekben pompázó akvarelljei és vásznai rendkívül kellemesek és mutatósak. Nekünk mégis jobban tetszik néhány mélyebbtónusú, tartalmasabb, főleg térhatást és atmoszferikus finomságokat érzéltető figurálisa, köztük a *Vonatban*, *Beszélgetők*, *Borbélynál* s a szépen komponált *Pihenő munkáscsalád*.

Esti Magyarország

1942. ápr. 15.

(Négy festő és egy grafikus.)

Szabados Jenő

Koll. kiáll -

Szabados Jenő olaj- és vízfestményekkel szerepel, van négy freskótervezete is, vallásos tárgyú. Szerkezeti rajzban és színben aránylag szétesőbbek, természete a freskóban látszik többet igérőnek.

B. A. Nyolc festő és nyolc szobrász a Szalonban.

Magyar Nemzet

1941. ápr. 6.

Szabados Jenő

„FIGYELŐ"
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: FRISS ÚJSÁG (Budapest)

Megjelent: 1949 JAN. 16.

Szabados Jenő emlékkiállítása nyílt meg tegnap az egyetemutcai Fővárosi Képtárban. A kiváló tehetségű fiatal festőművész a háború áldozata lett. Képei, amelyek most bemutatásra kerültek, híven tükrözik értékes munkásságát, amelyet az elnyomottakkal való együttérzés és felszabadításukra irányuló törekvés jellemzett. A kiállítás naponta 11—7 (vasárnap 9—2) óra között február 28-ig marad nyitva.

		gyógyult tüdőb
		2. hónap
		segédmunkás a gy dasági hivatalb
		kir. törvényszéki j ző
		Szeged
*) A szolgálatot teljesítő honvéd orvos által tö- tendő ki.		

. . . . . hó . . .

A személyzet
rabbeosztása.

ISPÁNKI JÓZSEF :

112. Fiam. - Szobor, terr. Mag.: 22 cm. Jelz.h.a nyakon IJ monogramm.

ISTOKOVITS KÁLMÁN :

113. Lány koponyával. - Temp.festm., v.98x 62.3 cm. Jelz.l.j.: "Istokovits K."

114. Cirkusz. - Temp., v. 73 x 58.5 cm. Jelz.l.b.: "Istokovits".

IVÁN SZILÁRD :

115. Önarckép. - Olajf., lem.p. 50 x 69.5 cm. Jelz.l.b.: "Iván Sz. 1931."

SZABADOS JENŐ / 1912 - 1942 / :

242. Otthon. - Olajf., v. 145 x 120.5 cm.
Jelz.l.b.: "Szabados Jenő 1939.nov."

243. Apám. - Olajf., v. 65 x 60 cm. Jelz.
l.j.: "Szabados Jenő 1939".

Székesfőv. kept. jub. kiáll.
1944.

Szabados Jenő ?

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szabados Jenő

festő

f.: olaj

Szépmüvèszet]

1943. 61. l.

Szabados Imre

Otthon
Repr.

Szépmüvészet

1943. 63. l.
elöfi

Szabados Jenő

Festő

lásd okir. életrajz!

Radocsay Dénes:

Pesti művészlevelek
(Szabados Jenő)
Budapest 1947
75, 76. l.
önarcképének
reprodukciójával

HELYSÉG

KORMÖCZBÁNYA.

VÁRMEGYE

ÖRZÉSI HELYISÉG

Levéltár.

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

Kéz

KOR

142

MÉRET

Ir

TÁRGY

Városi jegyzőkön

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉSI

14 hártya és 3
álló kézirat eleje a
talmazza, ez a része 14
festett képe: a festmény
ez egykorú városi fej
a városi tisztviselő
feljegyzései. Részben
tén 1426 ből való. -

FÉNYKÉP, RAJZ

Szabados Jenő

Kordé c. Lepé
repr.
Budapest, 1947

1.n.-32.l.

Szabados Jenő

Magyar Csillag, 1942 II. évf.

5. sz. 319. l. Farkas Zoltán:
kiállítás almány Teleky Éva
intézetében.

Szabados Jenő

Magyar Csillag, 1944 II. l.

IV. évf. 3. sz. 183. o.
Farkas Zoltán: kiállítások.

Szabados Jenő festő

Budapesti Szemle CCLIV. 1939.
237-247. Ybl Ervin: Képzőmű-
vészet

Táblakép

"Veteményes kert", Szabados Jenő

Uj Ember. 1949. jan. 30. 3. old.

Kiállitás a Fővárosi Képtárban

Táblakép

"Pihenés", Szabados Jenő

Uj Ember. 1949. jan. 30. 3. old.

Kiállitás a Fővárosi Képtárban.

Táblakép.

"Családi élet" Szabados Jenő

Uj Ember.1949.jan.30. 3.old.

Kiállitás a Fővárosi Képtárban

Szabados Jenö festö.

Katol.Szemle.1942.89-91.l.

Szabados Jenö festö.

Katol.Szemle1941.182-84.l.

Szabados Jenő kiállítása – 1944. Bp.

Magyar Csillag, 1944 II. l.

IV. évf. 3. sz. 183. o.
Farkas Zoltán: kiállítások.

Szabados Jenö festö.

Katol.Szemle.1942.148-150.l.

FŐVÁROSI KÉPTÁR
KIÁLLÍTÁSAI
XLII.

SZABADOS JENŐ

1913—1942

BUDAPEST
1949 JANUÁR

Felelős kiadó: dr Pogány Ő. Gábor
Székesfővárosi házinyomda Budapest, IV., Közp. városháza — 120313
Felelős vezető: dr Mihalik Gusztáv

SZABADOS JENŐ

1913—1942

Szabados Jenő: Önarckép. 1938

78. **Szénahordás.** Olaj. 50×64
79. **Buksi póruljár.** Olaj. 48×40
80. **Nyúltisztítás.** Olaj. 56×48
81. **Kilátás a padlásajtóból.** Olaj. 67×50
82. **Apám a kályhánál.** Olaj. 49×64
83. **Kordé.** Olaj. 80×80. Főv. Képtár
84. **Otthon.** Olaj. 120·5×145·5. Főv. Képtár
85. **Apám.** Olaj. 65×60
86. **Festészet.** (Hármaskép.) Olaj. 33·5×58·5, 49×58·5, 33·5×58·5. Főv. Képtár
87. **Gombolyítás.** Olaj.
88. **Szántóföld.** Olaj.
89. **Alvók.** Vízf.
90. **Vásár.** Vízf.
91. **Tetőfedés.** Vízf.
92. **Tihanyi táj.** Vízf.
93. **Falusi utca.** Ceruzarajz.
94. **Virágcsendélet.** Vízf.
95. **Táj.** Ceruzarajz.
96. **Falusi udvar.** Vízf.
97. **Meszelők.** Vízf.
98. **Mosónő.** Tusrajz.

Ahol a tulajdon jelezve nincs, a művek özv. Szabados Pálné tulajdonai.

KÉPEK

1. **Naplemente falun.** Olaj. 95×140
2. **Tihanyi táj.** Olaj. 80×80
3. **Falusi temetés.** Olaj. 79×110
4. **Domboldal gyümölcsfákkal.** Olaj. 68×60
5. **Római fürdő.** Olaj. 68×60
6. **Játszó gyermekek.** Olaj. 80×80
7. **Katonaélet.** Olaj. 100×96
8. **Vásár.** Olaj. 80×80
9. **Telefonhuzaljavítók.** Olaj. 63×53
10. **Olasz kisváros.** Olaj. 50×65
11. **Dolgozószoba.** Olaj. 35×27
12. **Római kertben.** Olaj. 59×70
13. **Konyhai csendélet.** Olaj. 57×38
14. **A Tiberis partján.** Olaj. 49×64
15. **Gyümölcsvásár.** Olaj. 64×49
16. **Önarckép.** Olaj. 46×48
17. **Anyám olvas.** Olaj. 65×47
18. **Csendélet tojással.** Olaj. 67×51
19. **A kisasszony meg a szegény paraszt.** Olaj. 40×73
20. **Balatoni táj tehenekkel.** Olaj. 59×80
21. **Klasszikus kert.** Olaj. 65×50
22. **Olasz házak.** Olaj. 49×61
23. **Külvárosi emberek.** Olaj. 69×52
24. **Építkező katonák.** Olaj. 80×94
25. **Csendélet hegedűvel.** Olaj. 79×59
26. **Dombos olasz táj.** Olaj. 79×59
27. **Pihenő katonák.** Olaj. 79×59
28. **Elkésett hangversenylátogatók.** Olaj. 67×48
29. **Tiberis partja.** Olaj. Gerő L. tul.
30. **Önarckép.** Olaj. 65×51. Fővárosi Képtár tul.
31. **Csónakház.** Olaj. 63×49
32. **Kolostorkert.** Olaj. 79×60
33. **Hazafelé.** Olaj. 47×50
34. **Költözködés.** Olaj. 60×85
35. **Olasz városka,** Olaj. 43×28
36. **Melegágyak.** Olaj. 51×64
37. **Ipartelep.** Olaj. 50×70
38. **Befőzés.** Olaj. 120×96
39. **Kártyázók.** Olaj. 90×113
40. **Mákoskalács.** Olaj.
41. **Cséplés.** Olaj. 115×68
42. **Freskóterv.** Vízf.
43. **Kitört a háború.** Olaj. 49×57
44. **Ketten az ablaknál.** Olaj. 70×96
45. **Olasz karnevál.** Olaj. 88×62
46. **Aquáriumfreskó.** 40×40
47. **Freskóterv.** 40×126
48. **Nagytakarítás.** Olaj. 54×82.
49. **Piac.** Olaj. 49×43
50. **Baromfiudvar.** Olaj. 36×43
51. **Férfiarckép** Olaj. 56×49
52. **Kaktuszok.** Olaj. 88×60
53. **Hárfázó.** Olaj. 60×70
54. **Disznóölés.** Olaj. 59×44
55. **Cséplés a mezőn.** Olaj. 80×80
56. **Lóitatás.** Olaj. 48×54
57. **Borbélyműhelyben.** Olaj. 72×90
58. **Öreg néni.** Olaj. 70×53
59. **Katonák a vagónban.** Olaj. 54×58
60. **Téli táj.** Olaj. 96×96
61. **Vacsorázó proletárcsalád.** Olaj. 94×94
62. **Gyermekek a harmónium mellett.** Olaj. 38×48
63. **Cicák.** Olaj.
64. **Veranda napsütésben.** Olaj. 80×64
65. **Fürdő férfi.** Olaj. 83×57
66. **Hegyvidéki táj.** Olaj. 55×41
67. **Jegenyék.** Olaj. 60×40
68. **Zöld bútorok.** Olaj. 54×47
69. **Kakas a ketrecben.** Olaj. 62×40
70. **Kályhafényezés.** Olaj. 60×42
71. **Pamutgombolyagok.** Olaj. 45×46
72. **Ketten a verandán.** Olaj. 46×48
73. **Önarckép.** Olaj. 47×26
74. **Kertlocsolás.** Olaj. 38×47
75. **Váltőőr.** Olaj. 45×40
76. **Önarckép.** Olaj. 40×46
77. **Üres szék.** Olaj. 40×43

Halottainkat nemcsak kegyeletből, de tanulságból is vissza-visszaidézzük. Az emlékezésből okulást nyerni a legigazibb tisztelet s az ünnepies, meghatódott szavakon túl a teljesítmények példájával örökíteni meg az elhúnytat. Valahogy így szeretnénk föltámasztani Szabados Jenő alakját, a csendes, de alapos szemlélőét, aki félbeszakadt életpályájával is sok helyes megállapításra készteti utókorát.

A huszonkilencévesen elpusztult művész történetében nem is igen lehetett sok kimagasló esemény, rendkívüli jelenség, váratlan fordulatot jelentő élmény. Hiszen az álmodozó kedélyű és tétova viselkedésű ifjúnak a frontra való kizavarásáig tulajdonképpen csak készülődésről, tanulásról beszélhet a monográfus, a főiskolai évek szorgalmáról, a külföldi utak nevelő hatásáról, a klasszikusok és hazaiak studírozásáról. A többit már elmondja az emlékkiállítás, melyet megrendezni épp azért volt szükséges, hogy fölmérhessük egy kétségtelen tehetség sajátságait.

A tehetséges festő mindenekelőtt a valóságból merít. De nemcsak képletesen, hanem tényszerűen is. Félreérthetetlen kapcsolata van a külvilággal, környezetével, családjával, a társadalommal, a várossal, ahol él, a munká-

val, mely körülötte folyik, az idővel, mely az ő életével is múlik. Alkotásközben nincs mód kitérni az igazságok elől, a jóképességű mester nem változtatja el a látványok és tapasztalatok lényegét s csak hiteles képet nyujthat észrevételeiről, csupán őszintén nyilatkozhat elképzeléseiről. Szabados Jenőt zárkózott, magános embernek ismerték, bizonyos félszegséggel, legalábbis tartózkodással viszonyult a közösséghez. A festményeiből mégis az derül ki, hogy nyitott szemmel nézte a jelenségeket és hétköznapokat, a legjelentéktelenebbnek látszó részletek sem kerülték el a figyelmét, műveiben megtalálta az utat a tömegekhez, az egyszerű helyzetekhez, a jellemző típusokhoz. Tudatos felismerések egyáltalában nem irányították tevékenységét, hiba lenne világnézeti meggyőződést gyanítani művészi magatartásában, eredményei ennek ellenére emberi tartalmuk miatt számottevőek, együttérzés, érdeklődés mutatkozik valamennyi képében a modelljei, témáinak szereplői iránt.

Sok látszólagos önellentmondás elemezhető ki egyénisége és festői stílusa között, mintha a szociális riadtságért, a keresztényiesen pietisztikus elégedetlenségért munkaközben szerzett volna elégtételt. Amit magánérintkezésben, hallgatag természete miatt sohase mondott ki, azt kertelés nélkül, elhitető erővel fejezte ki vásznain és grafikáiban. Egy konfliktusos alkat csak a legritkább esetben nyilatkozik meg ilyen bonyodalommentesen munkaközben. Elvi bizonytalanságait, misztikus hajlamait festésmódjának szilárdsága, kemény vonalakkal dolgozó céltudatossága ellensúlyozta. Festésközben szorongásai helyére a tárgyilagos józanság lépett. A legélesebb különbség talán hangulatai és színei között adódott, a komorságra hajló ifjú lelkes

1941 őszén rajztanári állást vállalt a pannonhalmi gimnáziumban. Ettől az időtől kezdve nem sokat dolgozik, csak félbenmaradt képeket hagyott ránk. Ezeken a munkás lendület kihangsúlyozására törekedett. 1942 márciusában újra behívták katonai szolgálatra. Közben kiállítást rendezett az Ernst Múzeumban. A kiállítás visszhangját úgyszólván meg sem ismerhette, mert máris továbbvonulási parancsot kapott. A keleti arcvonalra vezényelték. Az érzékeny és résztvevő művésznek, aki a dolgozók festője volt, a dolgozók állama ellen vezetett fasiszta háborúban kellett résztvennie. 1942 augusztus 8-án Voronyezs mellett halt meg.

Halála után a Nemzeti Szalónban állították ki fontosabb műveit.

Végvári Lajos

színösszeállításával egyformán az építés, a szerkesztés, a rend szerepe kerül előtérbe képeinek korábbi, bizonytalan hangulataival szemben.

Nagy lépést tett a figurális felé is. Míg azonban tájképein tanyák, gyárak, üzemek jelennek meg, jelentős mondanivalót bontanak ki nyomorról, küzdelemről és szenvedésről, addig első jelentősebb csoportképei idillikusak, humorosak, emberi tartalmukban könnyűek. Azt a poétikus hangulatot akarta továbbfolytatni, amely Réti kávézó néniket ábrázoló képein meghitt derűjével annyira meghat, de ugyanakkor el is gondolkoztat az ilyen elefántcsonttorony-művészet kétes célja miatt. Ilyenfajta művei közül kiemelkedik a Borbélyműhelyben, ahol önmagát is ábrázolja. Kissé elfogódottan festette meg magát, félszegen és kutató arckifejezéssel. Ugyanezt a lelki tartalmat figyelhetjük meg többi önarcképén is: az önvizsgálatával elfoglalt festő szellemi és emberi fejlődésének fontos dokumentumai ezek a képek.

A külvilág felé derült és szívélyes volt. Szerette az embereket, különösen a szegényeket, a munkásokat és a kizsákmányoltakat, az állatokat és madarakat. Részvét és szeretet élt benne minden szenvedő iránt s ez a magatartása az idők folyamán képzőművészileg mind erősebben megnyilvánult. Mindjobban felfedezte azt, hogy az emberek milliói rabságban élnek, meglátta a fényesen csillogó katonaöltözet mögött éppúgy a szenvedést, mint ahogy jelképes kiáltás volt egy szűk ketrecbe zárt kakas ábrázolása — tiltakozás a szabadság megbénítása ellen.

1937-ben megnyerte a római ösztöndíjat: ez év őszén Rómába utazott, majd Párisba. Külföldi tanulmányútja megerősítette benne erős kolorista törekvését: mind színesebben, szélesebb ecsetvonásokkal fest és a színeket a karakterizálás céljából gazdagítja. Azonban éppen a szabadság iránti vágya vezeti el egy időre fejlődési vonalától. Itt-ott a spiritualizmus erős nyomát érezhetjük ekkori műveiben. A színt szimbólumnak, jelképnek fogta fel s erről tanulmányt is írt. Spirituális elhajlása ellenére is legszebb olaszországi képei az ottani élet jeleneteit mutatják be. Ekkor ismerkedik meg a falfestészet nagyszerű remekeivel és elmélyül ebben a technikában. Már 1935-ben Göncön, a templomban oltárképet festett, de értékes falképei csak olaszországi tanulmányai után jöttek létre. Megrendelés hiányában magának fest, kipreparált vakolatdarabokra, igen nagy technikai gondossággal. Néhány megmaradt belőlük, így például az, amelyiken egy kőfaragót ábrázolt.

Hazatérte után be kellett vonulnia katonai szolgálatra. Már előzőleg, kiképzése ideje alatt is sokat szenvedett a katonai szellemtől, de ez a bevonulás teljesen letörte és megalázta. Csak gyűlölet maradt benne az agressziós Horthy-hadsereggel szemben.

Első kiállítását 1939-ben rendezte a Nemzeti Szalonban. Elismerésül megkapta a balatoni ösztöndíjat. 1939 nyarát Tihanyban tölti. Ekkor festi legszebb képeit: a Kordét, a Tihanyi tájat stb. Vecsésre visszatérve továbbfolytatta a tihanyi eredményeket, visszatér a valóság talajára és a vecsési életet, a munkások és proletárok, valamint környezetének mindennapi életét festette. Felfelé ívelő eredményes munkáját újra megszakította az Erdélyi bevonulás és a délvidéki hadjárat. Ebből az időből származik néhány katonai tárgyú képe, mellyel a katonaélet nyomorát és megbántásait akarta megörökíteni.

foltokkal, derűs tónusokkal oldotta meg kompozícióit, minden vállalkozásának jutott valami élénkség s befejezett művei is megőrizték a kezdeményezés frisseségét. Mennyi bohémeskedő pojáca, hahotázó falánk és fegyelmetlen fogadkozó élt körülötte, kortársak és kollégák, akik szétfolyó sötétségeket, nyomasztó semmiségeket, lélektelen izzadmányokat produkáltak, s ő, a megfélemlített, aggályoskodó és töprengő valaki mindig tudott megnyugtatót, vigasztalót szolgáltatni.

Pedig a sorsa nem volt könnyű, szegénység kísérte életútját s szegénynek lenni sohase jelentett előkelőséget. Különösen nem az ellenforradalmi Magyarországon, ahol a könnyű karrier az összeköttetéseken múlott. Szabados Jenő sokat hordozott magában a kispolgári gátlásokból, mely az úrivilág szociális kíméletlenségéből fejlődött. A melankólia bizonyosmértékű tompasága nem is hiányzik oeuvre-jéből, de inkább csak a színezés egyöntetűségének használ. Az érzelmi sérültség a harmonizálás egységére vezetett nála a vörös-sárga-zöld átmenetek kikeverésénél, mert ellágyítja a kontrasztokat, de a mű egészének pozitív tendenciáját alig befolyásolja.

Alkotásainak építő szellemére azok érzékletessége a magyarázat. Hamisítás nélkül számolnak be tájakról, dolgozókról, öregekről és fényekről, spekuláció nélkül rögzítik a valóságot a maga festői megjelenésében. A látás öröme, az emlékezés biztonsága, az ábrázolás élvezete szövődik össze eleven egységgé, a képzőművészeti munkálkodás ősi indítékainak megfelelően. Bebizonyosodik, hogy a festészet legelemibb optikai törvényszerűségei éppen az objektív természeti és társadalmi motívumokból alakulnak ki, s hogy a hivatott művész nem is tehet mást, csupán

a valóságot közvetíti. A rátermettség arányában képes azután az adott és észlelt anyagot formába önteni, hogy a kész művekben a végleges rend megteremtőjévé váljék. S ez a rend az igazság és szépség rendje, mely mellett a személyi zavarok és átmeneti tévedések elvesztik jelentőségüket.

Szabados Jenő hagyatéka az élethez ragaszkodó művészi hűségre tanít.

POGÁNY Ö. GÁBOR

SZABADOS JENŐ ÉLETE

Vecsésen született, 1913 június 13-án. Apja kistisztviselő volt, aki szerény anyagi viszonyai ellenére is nagy gondot fordított fia neveltetésére.

Szabados Jenő már gyermekkorában kitűnt meglepő rajzkészségével és éber megfigyeléseivel. A középiskolai tanulmányok idején élethivatássá nőtt benne a képzőművészet szeretete. A Bólyai reáliskolában végzett tanulmányok betetőzéseként 1930-ban megnyerte az országos rajzverseny első díját.

Még ebben az évben beiratkozott Szőnyi István képzőművészeti szabadiskolájába. Szőnyi István nem hatott rá, mert a fiatal festőnek más elképzelései voltak a művészetről. Legkorábbi képein is arra törekszik, ami később legnagyobb erénye, a tárgyi mondanivalót a fejlett színkultúra egyenrangú társaként kezelni.

A Képzőművészeti Főiskolán az öreg nagybányai mester, Réti István tanítványa volt. Elsősorban sötét színösszhangjai és vidéki levegőjű képei miatt szerette meg az öreg mestert. A főiskola akadémikus szellemű tanárai, vagy formai forradalommal küzködő növendékei között magányosan állt hosszú ideig: hamvas, naív vidéki lelke csak Réti melankólikus világában érezte jól magát. Réti István tanítása a nagybányai festészet naturalizmusa felé vezette a fiatal festőt. Elsősorban tájképeket festett ebben a korban, melyeken a zöld szín kemény változata uralkodott. Témái — még ha modora a posztimpresszionisták távoli hatását el is árulja —, nagyjából Réti útmutatása nyomán kiválasztott természeti részek. Passzív, szétfolyó, személytelen líraiság uralkodik rajtuk, a színek fanyar kezelése még abból a társadalmonkívüli állapotból folyik, melyet a nagybányaiak érezhettek fellépésük idején.

De Szabados Jenő számára nem a tájkép volt a festészeti alkotás célja, hanem az ember és környezete. Veleszületett humánus, szociális érzéke mindjobban kifejlődik és mindennapi tetteinek irányító motívuma lett.

Egy talán jelentéktelen, de fejlődése szempontjából igen fontos mű vezeti tovább a kifejlődés felé: egy sárga papírra festett Alkonyat. A zöld-kéktónusú vászonképek ridegségét itt a sárga szín kemény ereje melegebbre váltja. Ez a sárga átcsillan a puhán festett lilákon, kékeken-szürkéken és felszabadítja a művész kifejezésbeli gátlásait. Ettől kezdve művészete gyors lendületet vett. Néhány tájképén a tájábrázolás új útjaival kísérletez: a barázdákat építő elemként alkalmazta a képen, a föld elveszti naturalista sápadtságát, sötét, hevült színt kap, ellentétbe kerül új színekkel s így formailag és

1556.

Zemplényi Tivadar

Az ily kedvenc.

A perzsaörönyeg
öreg asszony ül
az ~~ölben~~ fehér pólyás
~~szőlőben van~~ A rózsaszí
tal asszony pedig ~~a~~ előre h
Mellettől ~~a~~ jobbra ~~holyt~~ foglalt
Kárdét. ~~ültet~~ Bal Ke
és jobbjával ~~ta~~ napsodi
Kék szalagot és hosszú
dó Kádat lepedővel és
letakart úgy felett pár
tó, zöldernyős petroleu
szőke kis fiú ~~lép~~ pedig h
sajna ~~fele~~. A padlóg f
~~sulyat~~ Köti le figyel
„Nyi T."

aftalon

az aftalra

Vápon, méreki
Vétetett Ta 3
Ára 2000 fr

T 1897. VI. 10-én.

Szabados Ferenc

kolt. kiall.

Gyors Almásy-Telleki

Éva szüv. int.

1947. ápr.

Fő. Kép.

Jelzőszavak

Rotmegjegyzés

SZABADOS JENŐ / 1912 - 1942 / :

325. Apám és Anyám estéje. - Vízfi.; b. 22 x 26.5 cm. Jelz.: "Szabados Jenő 940 III 10".

326. Kutyoltásra. vászók. - Vízfi.; b. 23 x 30 cm. Jelz.: "Szabados Jenő 941 XI.20."

327. Iskola. - Vízfi.; b. 22 x 20 cm. Jelz.: b.:

146. Boldog Margit imádkozik. - Vizf., p. 30 x 47 cm. Jelz.l.j.:"Istokovits".

IVÁN SZILÁRD :

147. Épitkezés. - Vizf., p. 46 x 29.3 cm. Jelz.l.j.: "Iván Sz.Nagybánya 1941".

148. Szalmában fekvő nő. - Tusfestm., p. 40x27 cm.Jelz.l.j.:"Iván Szilárd 1941".

149. Várakozó kocsi. - Vizf., p. 28.5x22.5 cm. Jelz.f.j.:"Iván Szilárd 942 IV.6."

IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA : /1867 - 1940/

150. Önarckép. - Szépia. p. 19 x 22 cm.Jelz.

SZABADOS JENŐ

115.	Kertészet, olajf.	350.–
116.	Fiatal fák kertben, olajf.	400.–
117.	A Tevere megáradt, olajf.	400.–
118.	Katonaéletemből, olajf.	500.–
119.	Reggelizés, olajf.	650.–
121.	Arckép, olajf.	400.–
122.	A Tevere, olajf.	500.–
123.	Lány a Giannicolón, olajf.	650.–
124.	Uccakép, olajf.	550.–
125.	Halasmedence, olajf.	500.–
126.	Agávé és apácák, olajf.	700.–
127.	Asztal, este, olajf.	300.–
128.	Csónakház és csónak, olajf.	450.–
129.	Uttestjavítás, olajf.	500.–
130.	Halpiac, olajf.	600.–

Nemzeti Szalon 1939. febr.

8 f + 8 szobr.

téllyel), még lapos mennyezetük volt, de a három nagy, vörös homokkőből épült középrajnai dóm, Speyer, Mainz és Worms, az első kettő mai koncepciójában a XI., Worms a XII. század végéről, már teljes kifejlettségében mutatja a boltozatos német-román templomépítészetet. A Rajnavidék többi temploma közül Laach, Schwarz-Rheindorf és Köln e korbeli templomai, a S. Maria im Kapitol, Gross S. Martin és S. Aposteln válnak ki. — Wesztfáliában, a bazilikás típus mellett, a csarnoktemplom is gyakori s itt a paderborni dóm. Dél-Németországban az elzászi Murbach, Rosheim, Maursmünster és Gebwailer, a konstanzi dóm, a bencés templomtípus kialakulására nagyfontosságú Hirsau, a regensbergi S. Emmeram, a freisingi dóm, északon, ahol a XII. századtól kezdve a tégla dominál, a jerichowi zárdatemplom, a brandenburgi és lübecki dómok a kiválóbb emlékek. — A profán építészet maradványai főleg császári paloták („pfalzok"), így a goslari és gelnhauseni (ma impozáns rom), valamint fejedelmi várak (Dankwarderode, Wartburg). A lakóház a XIII. századig általában fából épült; a legrégibb kőházak Trierben, Metzben, Regensburgban és Gelnhausenben maradtak fenn.

A francia *gótika* korán, már a XII. század végén érezteti hatását a német építészetben, de ez egyelőre csak a részletformákban nyilvánul. Az építészet a XIII. század derekáig lényegében román marad, s a román formanyelvbe a csúcsíves építészet egyes szerkezeti és díszítő elemei keverednek. Virágzó átmeneti jellegű művészet fejlődik ki, amelynek kiváló alkotásai maradtak fenn (Köln: S. Gereon, Bonn: Münster, Bacharach és

Szabados Jenő

festő

Szépművészet

1941. 129. l.

(Nyolc festő — nyolc szóban kiállítása a Neuwirth szalonban.)

A keresés keserves útjait tapossa, a Sturm und Drang sok veszedelmet rejtegető korát éli jelenleg a fiatal magyar festőnemzedék egy másik igen tehetséges képviselője *Szabados Jenő*. A sokat vívódó művészek közé tartozik, akit a korunkban kavargó művészet-elméletek olykor összezavarnak. A mult kiállításon intuitív ereje szabadabban érvényesült, kifejező ereje éppen ezért erőteljesebb volt. Sok részletszépség, sok képszerkesztési erő nyilvánul meg azonban mostani képein is. Egy bizonyos: azok közé a fiatalok közé tartozik, akiktől még többet várhatunk a jövő magyar festészet további fejlődése szempontjából.

SZABADOS JENŐ

68.	Utvágás a tihanyi rév felé, olajf.	400.—
69.	Szalmahányók a cséplőgépnél, olajf.	700.—
70.	Tihanyi késő délután, olajf.	650.—
71.	Itató kordés, olajf.	300.—
72.	A füredi vásárból, olajf.	600.—
73.	Esti hazatérés, olajf.	800.—
74.	Temetés Tihanyban, olajf.	800.—
75.	A szobám Tihanyban, olajf.	300.—
76.	Cséplés, olajf.	500.—
77.	Tihanyi kocsma búcsú másodnapján, olajf.	400.—
78.	A nyugati part Tihanyban, vízf.	120.—
79.	Rostáló asszony, vízf.	180.—
80.	A szobám reggel, vízf.	mgt.
81.	Orsózó leány, vízf.	180.—
82.	Asztalos, vízf.	180.—
83.	Szövőlány, vízf.	120.—
84.	Kilátás az apátsági szőlőhegyre, vízf.	150.—
85.	Paprikaárus a füredi vásárban, vízf.	200.—
86.	Tihanyi útkereszteződés, vízf.	250.—
87.	Kanyargós utca, vízf.	200.—
88.	Balatonpart, vízf.	120.—
89.	Temetés, rajz	150.—

Szabados Jenő's

Nemzeti Szalon

92. csoport. Kiállítási kérjegyek nincsenek 1939. évi kiállítási szétosztásban kezelve.

1940 pár-

UDVARY PÁL

105.	Hajnali halászat, olajf.	1500.—
106.	Késő délután, olajf.	250.—
107.	Halászbárkák, olajf.	250.—
108.	Kilátás Tihanyból, olajf.	300.—
109.	Sió-csatorna, olajf.	300.—
110.	Gulya a Fenékpusztán, olajf.	300.—
111.	Tihanyi rév, olajf.	800.—
112.	Tehenek a Balatonon, olajf.	700.—
113.	Szigligeti öböl, olajf.	700.—

ZARTLER GYÖRGY

114.	Csopaki dombok, olajf.	250.—
115.	A füredi sétány vége, olajf.	300.—
116.	Tihany Arácsról, olajf.	350.—
117.	Tihanyi templom mellől, olajf.	300.—
118.	Vihar után, olajkréta	180.—
119.	Füred felől, temp.	180.—
120.	Badacsonyi domboldal, vízf.	100.—
121.	Kilátás Tihanyból, vízf.	100.—
122.	Augusztusi nap, vízf.	100.—
123.	Füredi öböl, vízf.	100.—
124.	Vihar után, vízf.	100.—
125.	Tihanyi templom, vízf.	100.—

SZABADOS JENŐ:

98. Anyám a verandán. Vízfestmény 150.—
99. Mosás. Vízfestmény 150.—
100. Munkába menő kőmívesek. Vízfestmény 150.—
101. Cseresnyés rétes. Vízfestmény 150.—

102. Tetőcserepezők. Vízfestmény 150.—
103. Apám és anyám este. Vízfestmény 200.—
104. Fát talicskázó lány. Vízfestmény 150.—
105. Barackbefőzés. Vízfestmény 150.—
106. Kutyaoltásra várók. Vízfestmény 150.—
107. Freskóvázlat (Máté X. 14.). Vízfestmény 150.—
108. Anyám befőz. Vízfestmény 150.—
109. Szabó Dezső beszél. Vízfestmény 150.—
110. Talicskázó a vasúti átjárónál. Vízfestmény 150.—
111. Tyúkok a napon. Vízfestmény 150.—
112. Építkezés. Olajfestmény. Repr. a kat. ban) 500.—
113. Kerti sarok. Olajfestmény 600.—
114. Téglafűrészelők. Olajfestmény 400.—
115. Esti béke. Olajfestmény 900.—

A munka, repte...

Nemzeti Szalon
4 1942 4

Szabados Jenő
Lakik Pannonhalma

Szabados Jenő festő

Nemzeti szalon 1941. ápr.

8 f + 8 m

SZABADOS JENŐ:

111. Otthon, olajf	1000.—
112. Orgonafa, vízf.	200.—
113. Az ács, vízf.	150.—
114. Szüret, vízf.	200.—
115. Anyám, vízf.	200.—
116. Meszelés, vízf.	200.—
117. Fedik a szomszéd házat, vízf.	200.—
121. Koratavasz, olajf.	300.—
122. Tarajos göték, olajf.	300.—
123. Templomi kórus, olajf.	300.—
124. Zakeus, freskó	800.—
125. Jézus otthon, freskó	400.—
126. Nyár, freskó	800.—
127. Emmaus, freskó	400.—

Ez a kiállítás elsősorban a hősi halált halt Szabados Jenő emlékének tiszteletére nyílt. *Szabados Jenő* egyike volt az új festészeti irány művelőjének. Ez a törekvés meg is látszik képein. Minden alkotása az új forma és témakeresés lázát gyöngyözi.

»*Kordé*« című képe a nehéz proletársors zsoltárfejezete. Kidolgozása az istenáldott egyszerűség és a mümegoldások keveréke. »*Cséplés*« című képe inkább tárgyban jó.

Szabados Jenő: Kordély

Szabados Jenő
festő

Magyar Ex
1944. jan 21.
8. festő 8 szobrász

667. KORSÓ, kőcserép, domboru kerek
Steinzeug, darauf runde Reliefmed

668. GÖMBÖS DISZEDÉNY, eozinmáz
eine Baumreihe unter Eozinglasur.

669. VÁZA, perzsa jellegü, eozinmázas
und Eozinglasur. Zsolnay, Pécs.

670. KÉTFÜLES VÁZA, vörös alapon
henkelige Vase, auf rotem Fond

671. FÖDELES PALACKVÁZA, virágos,
Gedeckelte Flaschenvase, mit persi

672. KEREK BONBONNIÈRE, eozinm
bonnière, mit Eozinglasur und Ro

673. NAGY VÁZA, fehér fajánsz, dom
Fayence, mit reliefierte Accanthusb

674. NEPTUN, szinezett terrakotta szobr
Erste H. XIX. Jh.

675. KORSÓ ÓNFEDŐVEL, fajánsz, t
XVIII. sz. — Krug mit Zinndec
Gärtner. Alvinc, XVIII. Jh.

Szabados Jenő

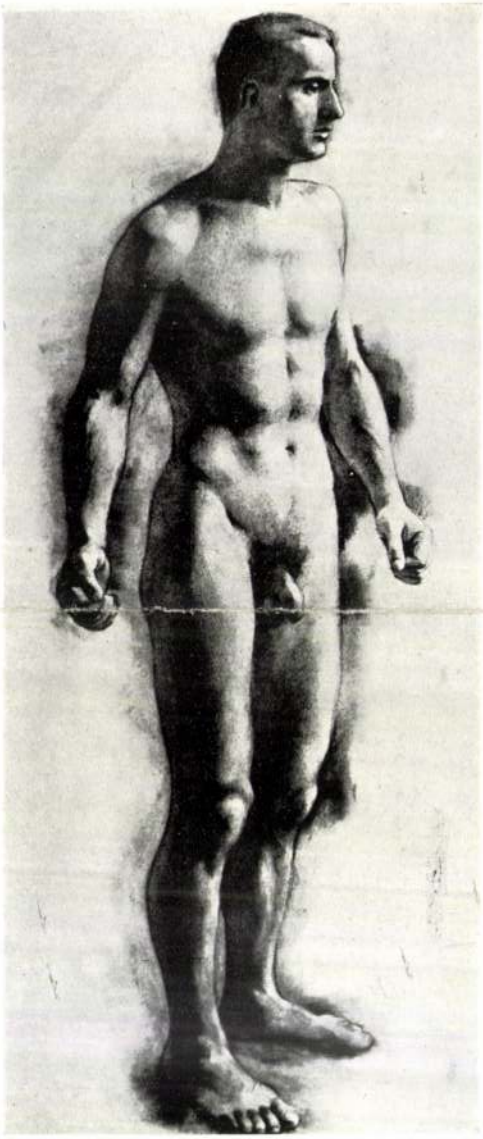

Műcsarnok. Képzőm.
Évzár. kiáll. 1937

HEIL FERENC: FÉRFIAKT. TANÁR: GLATZ O.

SZABADOS JENŐ: ÜLŐ NŐ. TANÁR: RÉTI I.

Szabados Jenő

8 FESTŐ ÉS 8 SZOBRÁSZ A SZALONBAN

16

Tizenhat komoly ígéret. A festők legtöbbje egyelőre boldogan élvezi tehetségét, mellyel nagyszerűen tudja magát beleélni a ma művészetének fáradt, életunalmas passzivitás-jellemezte, egyéniségfosztó dogmáiba, annál is inkább, mert ebben a „beleélés"-ben (és éppen nem utánzásban) van valami izgalmasan érdekes és művészi, több, mint a szárazon tárgyilagos naturalizmusban.

Amit csinálnak, nem mindig rokonszenves, sőt nem egyszer visszataszító, de bármit rá, hogy hamar átesnek az ő külön egyéni „Sturm und Drang-Periode"-jukon s rátalálnak igazi önmagukra. Igen erős tehetség nagyborosnyói Bartha László. Tele van erővel, a biztosan alakító tudás fölényes megvetésével minden iránt, ami valóságot utánzó, a természetet nem is utánozni, de alakítani akarja saját külön komor szemlélete szerint. És megvan benne a fiatalos vágy: „épater les bourgeois". De a mai nyárspolgár a régihez csak abban hasonlít, hogy semmit se ért a művészethez, de mutatni szereti, hogy ért hozzá. Snob, aki szereti, ha „modern"-nek nézik s ezért ájuldozik a bámulattól minden ocsmányság előtt, mert „modern"-nek tartja. Nem „épater" kell őt, de teljesen kikapcsolni s vele mindent, múltat, jövőt, jelent, haladót, maradit, csak eggyel kell törődni: a természettel és a saját én-ünkkel. Bartha, ha ledobja magáról az idegen elemeket, még igen kiváló mester lesz. Nagy tehetség Domanovszky Endre is. Érzései egyelőre a bernáthaurélizmus felé csalogatják, de belőle hiányzik a bernáthi epigónok ájult, enervált, félálomszerű botorkálása, ami különösen izgalmasan érdekes, hatásos színein látszik meg. „Csorda" című képe hallatlanul érdekes, olyan, mintha a művész látásában álomszerű, bizarr színpad volna a mindennapi élet. Ilyen irreális látomása embernek, állatnak, falunak, alkonynak csak álmában merülhet föl valakinek, de ezt a látomást művészi tudással, biztos kézzel, artisztikus ízléssel varázsolta vászonra a művész. Gallé Tibor nem új, de jóhangzású név. Vonalakkal kombinált

Szabados Jenő: „Arckép"

Udvary Pál: „Halászat a Balatonon"

Képes Krónika 1938

Nagyborosnyói Bartha László: „Fűrészelők"

aquarelljeit jól ismerjük. Nem vagyunk szőrszálhasogatók, nem ismerünk el áthághatatlan szabályokat, de az aquarellben tudatosan benthagyott, vagy pláne utólag belerajzolt vonalak a mankókat juttatják eszünkbe, melyek nélkül az aquarell nem bír a saját lábán megállni. De vonaltalan, tiszta aquarelljei haragosan energikus előadásukkal erősen lekötötték figyelmünket. Heintz Henrik a legkonzervatívabb, de konzervativizmusa nem helybenállás, mert minden művénél problémákat vet föl és old meg komoly művészettel és sikerrel. Iván Szilárdra a Főiskola felejthetetlenül népszerű kiállításából emlékszünk. Hatalmas tehetségét a jelen kiállításon kitűnő krétarajzai és — kissé szőnyi-s — pasztellszerű, olaj önarcképe jellemzi. Aligha tévedünk, ha a legbeérkezettebb és legerősebb tehetségnek a fiatal Szabados Jenőt tartjuk. Szeme és keze villámgyorsan reagál a látottra. Ezt a szinte lihegő gyorsaságot érezzük előadásában, kétségeskedés nélküli színeiben, egyéniségének jellemzőjét pedig meg nem alkuvó realizmusában, mely azonban nem a felszínnek, de a belsőnek, a lényegnek realizmusa. Udvary Pál már régen „arrivé" mester. Képei régi és mindig nagy-nagy örömmel viszontlátott ismerőseink. Nála a formák dekorativ foltok, melyek közt nem szabad, hogy rangkülönbséget tegyen pl. a tárlat. Ezért legtöbb kompoziciója: rálátásos. Gyönyörűen tompa színeiből formált foltjainak szépsége és keresetlen rendezettségét, egységét nem bontja meg semmiféle fölösleges részlet. (Egy ismeretlen, a sajtónapon véletlenül betévedt hölgylátogató társnőinek Rubenshez hasonlította! Alig hiszem, hogy az illető hölgy és Rubens valaha is találkoztak szemtől-szembe egymással. De a társnőknek nagyon imponált...) Varga Mátyást fametszetei helyezik a legelsősorba. Mintha előrajzolás nélkül menne neki egyenesen a fának. Nagyszerűen érezni, hogy a metszés, a fehér a pozitív. Élveztük a vakmerően keresett és még vakmerőbben, zseniálisan felhasznált véletleneket. A szobrászoknak — egyelőre — csak a neveit adjuk. Abonyi-Gszendtner Jenő — egyike legtehetségesebb szobrászainknak — a Klebelsberg-szobor alkotója, a nagy stílusérzékű Antal Károly, a kitűnő Csúcs Ferenc, a mesterségében tökéletesen otthonos Farkas Sándor, a nagyon finom művekkel szereplő Ispánki József, a mindig artisztikus Madarassy Walter, vitéz Szabados Béla és a nemesen modern, nagytehetségű Szomor László.

Rónay Kázmér

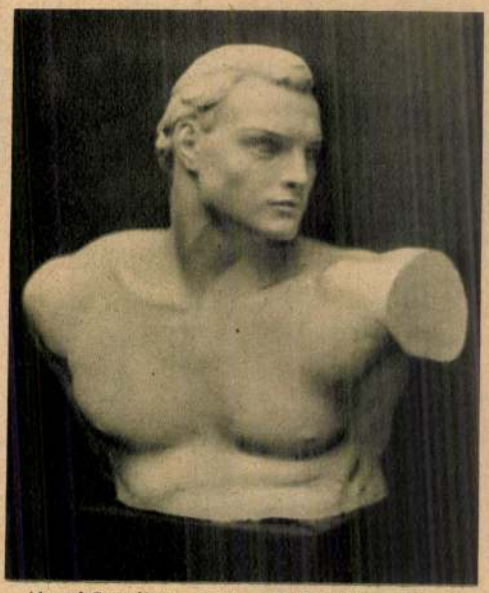

Abonyi-Grandtner Jenő: „Mellékalak a Klebelsberg szoborhoz"

Szabados Jenő

Hírlap 1949 febr. 1.

Kiállítások

Szabados Jenő emlékkiállítása a Fővárosi Képtárban a Voronyezsnél fiatalon elesett festőművész közel száz képét mutatja be. A sors nem engedte, hogy a művész tehetségét és elmélyedésre hajló egyéniségét egészen kibonthassa. Mégis, hamarosan felszabadulva a nagybányai naturalista hagyományok hatása alól, más-más irányú kísérletekben ugyan, de bőven buggyanó frisseséggel törtek elő jövőt sejtető képességei. Művei — nagyrészt olajfestmények, érezteti, hogy nem tudott betelni a festői látnivalóval és lelkendezve, gyönyörűséggel festett tájat, természetet (*Balatoni és hegyvidéki tájak, Gombolyítás, Cséplés*), városrészleteket (*Olasz kisváros, Római részletek*), otthont, munkahelyet. Kompozícióin az embert arcban, mozdulataiban és környezetében egyaránt jellemzésre törekedve festette (*Öreg néni, Vacsorázó proletárcsalád, Apám a kályhánál*). Ám mindig a színek tüzét, valósággal jelképi hatását, kereste határozott ecsetkezeléssel, kedvelve a színellentétek kiélezését (*Zöld bútorok, Disznóölés*) és szoba-részletekben is távlati problémákat oldva meg. Egy-egy balatoni tája, pompás plein air-képe, a *Befőzés* és a színárnyalatok játékában egyéni kifejezésű *Játszó gyermekek*, a *Kordé*, valamint lélekelemző önarcképei és portréi már elért művészi eredményeket jeleznek.

Szerző: Tamás Ernő.

Kuhler János

Wagner Rudolf

Löwt Zalmán

Gröb Imre (2+1 s

Naplóban elszámolandó

Ez összegből levonandó

96·04
31·60
64·44

1
dr. Ebes
előleg

1.) dr. Ebes Lajos utjáru
(a 96·04 K. előleg levonása

2.) Murmaismaradvány cz
minthogy Faerk és tanítványa
nak összege 443·60 K.-t tes
összegből Faerk tényleg 264

3.) Gröb Imre utjáruláj a
minthogy ez összeget Gröb mé
de B. nyugtát nem adván, c
hárulhatott el és így a napi
de a tényleg kifizetendő összeg

K

Fa

Szabados Jenő

Gogolák Lajos = Művészet
Élet. Magyar Nemzet. 1949.
jun. 30.

A *Fővárosi Képár* a kelet-európai háborúban elveszett *Szabados* Jenőnek, a nagytehetségű festőnek emlékére rendezett kiállítást. Szabados Jenő megérdemli ezt a visszaemlékezést. Nemcsak mert sorsa példázza, miként dúlta fel a háború egy finom, zárkózott művészi egyéniség életét, amely csupa érzékenység az emberi lét a táj összes lehetőségei iránt, de már magáért a tehetségéért is. Összegyűjtött képei mutatják, hogy ez a kiváltságos *Rét*-tanítvány mint növekedett különleges és nemes egyéniséggé és a kizárólagos művészi ábrázolásból mindinkább mint talált utat az emberi igazság mondanivalói felé. Kissé hideg magatartásán mindinkább úrrá lesznek a színek és közben sohasem feledkezik el a formák gazdagságáról, ahogy utat talált (vagy ezt sohasem tévesztette el) a valóság felé; finom és érzékeny egyénisége, gazdag látásmódja korántsem tanúskodik derékbetört pályáról, de igenis teljes és fiatalon a kibontakozott felsőbbséges és biztos egyéniségről.

Gogolák Lajos

i ü
atok d
nvédel
Amikor a kapesol

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
670 /1914 szám
Érk.: 9147 szept. hó 12 n.

vényhatósági:/beszélgetések bejelenté-
mindenkor előre
onai beszélgetés"
ő beszélgetés ka-
rténik és hogy mi-
lezendő a szóban
s a honvédelmi tár-

eptember hó 4.
letéből:

min. osztálytanácsos,
elnöki titkár.

137031-1911. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának.

Budapest.

Mult évi 95208 és 118559. számu leirataim kapcsolatában, sürgős hivatalos tárgyalás végett, visszavárólag leküldöm.

Budapest, 1912. január 18.

A minister rendeletéből:

[illegible]

Szabados Jenő

»FIGYELŐ«
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Lap: .....

Megjelent: .....

Hirlap
1949 FEB 7.

/93

Kiállítások

Szabados Jenő emlékkiállítása a Fővárosi Képtárban a Voronyezsnél fiatalon elesett festőművész közel száz képét mutatja be. A sors nem engedte, hogy a művész tehetségét és elmélyedésre hajló egyéniségét egészen kibonthassa. Mégis, hamarosan felszabadulva a nagybányai naturalista hagyományok hatása alól, más-más irányú kísérletekben ugyan, de bőven buggyanó frisseséggel törtek elő jövőt sejtető képességei. Művei — nagyrészt olajfestmények, érezteik, hogy nem tudott betelni a festői látnivalóval és lelkendezve, gyönyörűséggel festett tájat, természetet (*Balatoni és hegyvidéki tájak, Gombolyítás, Cséplés*), városrészleteket (*Olasz kisváros, Római részletek*), otthont, munkahelyet. Kompozicióin az embert arcban, mozdulataiban és környezetében egyaránt jellemzésre törekedve festette (*Öreg néni, Vacsorázó proletárcsalád, Apám a kályhánál*). Ám mindig a színek tüzét, valósággal jelképi hatását, kereste határozott ecsetkezeléssel, kedvelve a színellentétek kiélezését (*Zöld bútorok, Disznóölés*) és szoba-részletekben is távleti problémákat oldva meg. Egy-egy balatoni tája, pompás plein air-képe, a *Befőzés* és a színárnyalatok játékában egyéni kifejezésű *Játszó gyermekek*, a *Kordé*, valamint lélekelemző önarcképei és portréi már elért művészi eredményeket jeleznek.

Az cikk szerzője: Tamás Ernő

Szabados Jenő

Fónyi (Friml) Gézo : Szent László, freskó.

MŰCSARNOK SZALON 1942 „1942 „

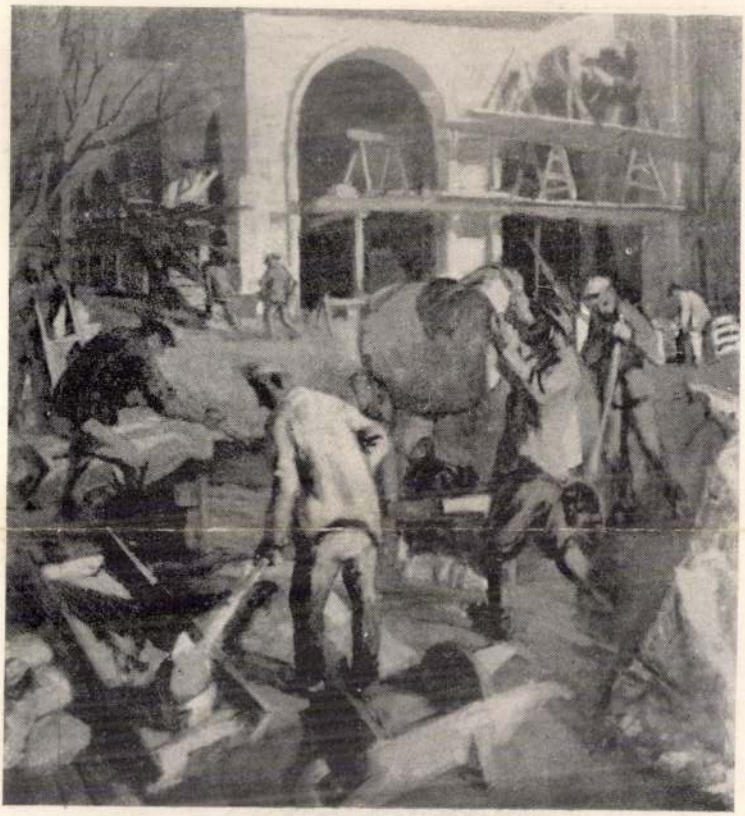

Szabados Jenő: Építkezés.

Ő, Tempi Ferenc

Fónyi (Friml) Géza: Szent László, freskó.

Nemzeti Szalon
„1942" (jan.)

Szabados Jenő: Épitkezés.

Tóth Béla

„8 FESTŐ, 8 SZOBRÁSZ"

ÖTÖDIK

KIÁLLITÁSA

† Szabados Jenő

Bartha László
Heintz Henrik
Hincz Gyula
Iván Szilárd
Jeges Ernő
Kaveczky Zoltán
Udvary Pál
Varga Nándor Lajos

Abonyi Grantner Jenő
Antal Károly
Boldogfai Farkas Sándor
Csúcs Ferenc
Ispánki József
Madarassy Walter
vitéz Szabados Béla
Szomor László

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1944. JANUÁR 9. — JANUÁR 23.

Előszó.

A NYOLC FESTŐ, NYOLC SZOBRÁSZ művészcsoport V. kiállítása az emlékezés jegyében áll. Külön teremben rendezett gyűjteménnyel hódol elhunyt társa, Szabados Jenő emlékének, akit alkotó ereje teljében kivánt áldozatul a mi létünkért is folyó élet-halál harc. Szabados Jenő az orosz fronton vesztette el ifjú életét hősi harcban, amelyből nem akarta kivonni magát. Festészetünk egyik legnagyobb, legtöbbet igérő tehetsége tünt le vele kultúránk horizontjáról. Sokat vártunk tőle. Szinte belátháthatatlan fejlődés előtt állott, mert mint ember szerény volt és tanulnivágyó, gondolatait pedig, amelyek munkás kezét vezették, az élő hit melege fűtötte. Tehetsége emberi tulajdonságaival alátámasztva, a fiatalság lelkesedésével, hívő komolyságával hivatásnak tekintette munkáját. Nem a sima utat járta, nem a könnyű kenyérkereset tetszetős eszközeivel élt, de a haladó művészet problémákkal telitett egész embert, egész lelket kivánó feladatai érdekelték. A nyelvújítók közé tartozott, azok közé, akik komoly elmélyedéssel keresik az új művészet kifejező eszközeit. Épen ezért darabos, sokszor kiforratlan, befejezetlen: minden egyes alkotásában a továbbfejlődés csíráit hordozza. Szinte szétfeszíti a teret a lényegkeresés aszkézisével, a sűrítésre törekvés keménységével. Művészetének alapja a hit. A formával folytatott küzdelme közben ez a hit a nemesebb életfelfogás szolgálatába állítja mondanivalóit. Az élet lényege felé tör, azt keresi a művészet eszközeivel, amikor kivetíti a családi élet, a hétköznapi munka, az emberi küszködés mozzanatait. Érzi a ma életének ürességét, céltalanságát és fiatalos lelkesedésének minden erejével ennek az űrnek betöltésére törekszik. A hit erejével ez a fiatalon eltávozott művész egy más, jobb világban élt, amelynek tartalmassága, jósága, de önmegtartóztató keménysége is itt maradt alkotásaiban.

Dr. Kopp Jenő.

† SZABADOS JENŐ

Hősi halált halt az orosz harctéren 1942. augusztus 8-án.

1.	Kordé, olaj	1500.—
2.	Festészet, olaj	1500.—
3.	Önarckép, olaj	1500.—
4.	Cséplés, olaj	1500.—
5.	Téglafűrészelők, olaj	1800.—
6.	Kerti sarok, olaj	2000.—
7.	Anyám olvas, olaj	mgt.
8.	Madárkereskedő, olaj	1200.—
9.	Rocca di Papa, olaj	1200.—
10.	Gianicolo, olaj	1000.—
11.	Mosás, vizfestmény	400.—
12.	Pihenés, vizfestmény	450.—
13.	Csinálják a szomszéd házat, vizf.	350.—
14.	Szerzetes, vizfestmény	350.—
15.	Kék ég, vizfestmény	400.—
16.	Szüret, vizfestmény	450.—
17.	Tyukok a napon, vizfestmény	mgt.
18.	Baromfiudvar, vizfestmény	350.—
19.	Séta, vizfestmény	350.—
20.	A verandán, vizfestmény	350.—

Szabados Jenő festő

I. FESTŐK.

BARTHA LÁSZLÓ

21.	Malomban, olaj	2000.—
22.	Család, olaj (+30% fény. adó)	2800.—
23.	Utkereszteződés, olaj	mgt.
24.	Tájkép, olaj	2000.—
25.	Festőnő az erdő szélén, olaj	1500.—
26.	Festőnő, vizfestmény	500.—
27.	Facsoport, vizfestmény	500.—
28.	Erdélyi táj, vizfestmény	mgt.
29.	Alvó nő, vizfestmény	500.—
30.	Tájkép, vizfestmény	500.—
31.	Eső után, vizfestmény	500.—
32.	Erdőben, vizfestmény	500.—

HEINTZ HENRIK

33.	Romantikus táj, olaj (+30% fény. adó)	2500.—
34.	Kertek alatt, olaj (+30% fény. adó)	2500.—
35.	Sacy, olaj	mgt.
36.	A Csele pataknál, olaj (+30% fény. adó)	2500.—
37.	Hargitán, olaj	1500.—
38.	Vázlat történelmi képhez, olaj	2000.—

HINCZ GYULA

40.	Kalotaszegi leány, olaj	1500.—
41.	Kalotaszegi csendélet, olaj	1000.—
42.	Piros liget, olaj	1000.—
43.	Varrónő, olaj	2000.—
44.	Pihenő, olaj	2000.—

Vecsési festő hagyatéka

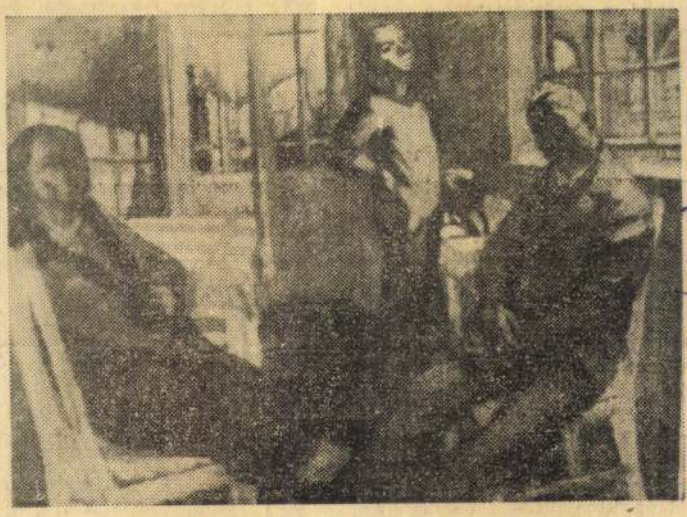

Szabados Jenő: Búcsúzás előtt

Október 2-án avatták fel Szabados Jenő festőművész emléktábláját vecsési szülőházának falán. Megnyílt kiállítása is, melyet az érdeklődők október 10-ig tekinthetnek meg. Bepillanthatnak Aszalós Endre kéziratába is, mely Szabados Jenő művészi életművének eddigi legteljesebb összefoglalása.

A múlt térképén riasztó jelek is láthatók. A pontos értékmérő emlékezet igyekszik a fájó hiányt pótolni *Szabados Jenő* esetében is, aki *Vecsésen született* 1911-ben és a Horthy-rendszer értelmetlen, bűnös hadviselésének halottja lett harmincegyéves korában Voronyezsnél. 1942-ben. *Hagyatéka festészetünk történetéhez tartozik*, több művét őrzi a Magyar Nemzeti Galéria.

A Képzőművészeti Főiskolán *Szőnyi István* és *Réti István* tanítványa volt. Első műveiben, ezért érezni a nagybányai hagyományt. Elnyerte a római ösztöndíjat, 1940-ben a Nemzeti Szalonban nyílt jelentős, jövőt ígérő kiállítása. Ez az életmű szakadt meg véglegesen, csak készülődésének ígéretét — vehetjük számba.

Emberi mélység tárulkozik fel a *Falusi temetés* zaklatott figuráiban, melyek csak részben emlékeztetnek Szőnyi István hasonló megoldására, *Szabados formái önállósultak*. Ez a fokozatos fejlődés érezhető munkáiban. A *Kártyázók* tanulmányjellegét váltja fel az *Önarckép* érzékeny finomsága és a *Kordé* alapos megfigyelése. Alapos megfigyelés jellemzi a *Disznóölés* és a *Borbélyműhely* erényeit is. *Yonzódott az egyszerű dolgok hétköznapi kedvességéhez*. Ebben a realista szellemben idézte *ruhát mosó édesanyját*, a mozgalmas *vecsési utcáját*, a heves kiemeléssel érvelő *Búcsúzás előtti* hangulatot, ahol a festő már kifelé néz. Most már tudjuk, hogy örökre távozóban, hiszen ez a képe 1941-ben készült.

Bár *főleg vecsési motívumok* uralják képeinek mondanivalóját, a *Tabán*, *Szentendre* és a *Balaton* is művészetének része lett.

Vecsés is olyan pontja megyénknek, ahol a táj művészi feldolgozása: folyamat. Itt született *Goldmann György*, száza unk magyar szobrászatának jeles képviselője, itt alkotott évtizedekig *Szabados Jenő*, *Gammel József* és *Visnyovszky Lajos*. Vecsés festője *Bányász Béla*, a Nagy István csoport vezetője, aki elődeinek nyomában egyéni hangvétellel örökíti meg a reggeli munkásarcokat és a vecsési tájat, kertek alját. Itt dolgozik jelenleg is *Brindzik László*, aki a szobrászat jelöltje. Egyszóval Vecsés is képzőművészeti hagyományokkal rendelkezik. Nem lehetetlen, hogy a társadalmi összefogás három nemzedék műveiből létrehozza a *Vecsési Kisgalériát*. *Az értékek megszülettek*, csak a muzeális jellegű épület *hiányzik*. *Egyelőre*, hiszen nem lehetetlen, hogy a járási, megyei szervek bevonásával, a Magyar Nemzeti Galéria segítségével ez a műveket gyűjtő kisgaléria a Szabados Emlékházban valósul meg.

Losonci Miklós

Szabados Jenő festőművész

Pest Megyei Hírlap, 1976. okt. 16.

elsősorban az országjáró diákköröknek szánta az Állami Ifjúsági Bizottság,

hiszen a szelvények egyaránt beválthatók az éttermi fogyasztásnál és a turistaszállást biztosító létesítményekben, tehát turistaszállókban és diákszállásokon. Az utalványtömb népszerűségét bizonyítja, hogy a megyénkben kiosztott ezerötszáz tömb nagyon kevésnek bizonyult.

A kedvezmények — bár szűk

Az így szerzett információkat összehasonlítottuk a korábbi évek tapasztalataival:

egyértelműen megmutatkozott az igények növekedése.

Végül is a rendelkezésünkre álló keretet a megyei tanács művelődési osztályával, a KISZ-bizottsággal és az Ifjúsági Express Utazási Irodával közösen osztottuk el, természetesen figyelembe véve az Állami Ifjúsági Bizottság

Vita a közművelődési törvényjavaslatról

Az országgyűlés kulturális, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának együttes ülése

A közművelődési törvényjavaslatról tanácskozott kedden *dr. Ortutay Gyula* elnöklete alatt az országgyűlés kulturális, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. Részt vett az ülésen *Raffai Sarolta*, az országgyűlés alelnöke, *dr. Korom Mihály* igazságügyminiszter, *dr. Orbán László*, az Országos Közművelődési Tanács elnöke, *dr. Szijártó Károly* legfőbb ügyész és *dr. Raft Miklós*, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnökhelyettese. A beterjesztett törvényjavaslathoz Garamvölgyi József kulturális miniszterhelyettes fűzött szóbeli kiegészítést.

A képviselők örömmel nyugtázták, hogy a törvényjavaslat figyelembe veszi a közművelődésben elért eredményeket, a társadalom előtt álló legfontosabb feladatokat, a közművelődési tevékenység jellegét, támaszkodik a hatályos jogszabályokra, és rendelkezéseiket elvi szinten általánosítja. *Helyi példákat idézve számoltak be a közművelődési párthatározat szerepéről a közművelődés országos felpezsdülésében.*

Figyelmeztettek arra, hogy a közművelődést csak tervszerűen és összehangoltan lehet a kor követelményeinek megfelelő színvonalon irányítani. Ezért lényeges — mutattak rá —, hogy *a törvényjavaslat alapelvként rögzíti a közművelődésben közreműködő állami és társadalmi szervek egymásra épülő tervszerű tevékenységét.*

Rámutattak: bár a közművelődési feladatok megvalósításának eszközeiről és feltételeiről ma és a jövőben is *elsősorban az állam gondoskodik*, a megvalósítás folyamatában a tanácsoknak a lakóhelyen, a vállalatoknak és a szövetkezeteknek a munkahelyen különösen fontos szerepük van. Hasznosnak minősítették, hogy a törvényjavaslat külön is meghatározza a társadalmi szervezeteket, a dolgozók érdekképviseleti szerveinek, a Hazafias Népfrontnak, a szakszervezeteknek és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetségnek sajátos feladatait. Aláhúzták annak fontosságát, hogy *a javaslat külön rendelkezik a szülők kötelességéről és a család szerepéről* a közművelődésben.

Több képviselő szólt arról, hogy *az anyagi eszközök biztosításában és fölhasználásában is érvényesíteni kell a közművelődés egységét* Ugyanis ma még a rendelkezésre álló anyagi eszközök felhasználása sok esetben tervszerűtlen vagy nem a céloknak megfelelő.

A két bizottság együttes ülésének vitájában felszólalt *dr. Antalffy György, Barát Endre*, (Pest megye, 29., szobi választókerület), *Géczi János, dr. Guba Sándor, Horváth Miklós, dr. Kaposvári Júlia, Kálí Ferenc, Mándics Mihály, dr. Mátay Pál, dr. Nezvál Ferenc, Palásti Józsefné, Petrovics Emil, S. Hegedűs László* (Pest megye, 24., szentendrei választókerület), *Szászi Gábor* és *dr. Szokola Károlyné*. A két bizottság úgy foglalt állást, hogy a közművelődésről szóló törvényjavaslatot néhány módosítással elfogadásra javasolja az országgyűlésnek.

Az együttes ülést követően *dr. Gonda György* elnöklete alatt ülést tartott a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság. A testület — *dr. Korom Mihály* igazságügyminiszternek a tanácstagok választásáról szóló törvényjavaslathoz fűzött szóbeli kiegészítését követően — úgy döntött, hogy a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja az országgyűlésnek.

Kedden Közép-Németország és a nyugati megszállt területek fölött 123 amerikai bombavetőt lőttek le

BERLIN, január 12.

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

Január 11-én a korareggeli órákban északamerikai bombázók támadást intéztek néhány középnémetországi helység ellen. Minthogy a német elhárítás nyomban működésbe lépett, a támadással nem tudtak összefogott hatást elérni.

Az eddig érkezett, de még nem teljes jelentések szerint német vadászrepülők, rombolók és légelhárító ütegek a német birodalom területe és a megszállt nyugati területek fölött 123 északamerikai repülőgépet lelőttek, nagyrészt négymotoros bombázókat.

Az ellenségnek repülőgépekben és repülőszemélyzetben szenvedett rendkívül nagy veszteségével szemben a németek az eddigi jelentések szerint két német vadászrepülőgép személyzetét vesztették el; hét gép személyzete még hiányzik.

Berlini Interinf jelentés szerint az amerikai bombázókötelék vadászkíséret nélkül tört elő középnémet terület fölé. Ilyen kísérlet az elmúlt év októbere óta nem fordult elő. A támadással szemben német vadász romboló kötelékek szálltak fel és az amerikaiak egész útján már a tenger fölött is erős elhárítást fejtettek ki. Mind a berepülés, mind a távozás folyamán elkeseredett légiütközetek alakultak ki.

Az időjárás által nem zavart német légvédelmi erőknek sikerült az ellenséges bombázókat már berepülésükkor szétszórni és a földi elhárítással való hatásos együttműködésben meggátolták az egységes támadást. Ez az elhárítás a birodalmi terület fölött még jobban erősödött és a minden irányban szétszórt amerikai bombázókat a visszarepülésnél is követte.

Szüntelen támadás közben egyiket a másik után lőtték le a négymotoros bombázók közül a német romboló- és vadászgépek. Hogy az ellenséges támadás szétverése mily nagymértékben sikerült, az abból is kitűnik, hogy az amerikai támadóknak bombáikat sok száz kilométernyi körzetben kellett ledobniok, sokszor lakatlan területeken. Az utolsó hullámban berepülő bombázók a támadások súlya alatt már a birodalom határainál megszabadították magukat bombaterhüktől, hogy azután a német vadászgépektől üldöztetve gyorsan visszafordulhassanak. (MTI)

Berlin, jan. 12. (NST)

„Soha nem tapasztalt arányú légicsatának" nevezik illetékes berlini katonai körökben azokat a légiütközeteket, amelyek kedden délben folytak le Észak- és Középnémetország felett a berepült amerikai bombázó kötelékekkel. Soha még ennyi repülőgépet ilyen rövid idő alatt nem lőttek le német terület fölött. A lelőtt amerikai gépek számát közel százötvenre becsülik és ebből szerdán reggelig 123 gép lelövését állapították meg teljes bizonyossággal. Valamennyi lelőtt gép négymotoros, nehéz amerikai bombázó.

Lakott helyek közül csak olyan területeket értek bombák, amelyeknek semmiféle katonai jelentőségük nincsen. A bombázókötelék idő előtt történt szétrobbantása folytán *az illetékes német katonai körök már azt sem tudták megállapítani, mi lett volna tulajdonképpen a tervbe vett célterület.* Észak- és Közép-Németország legkülönbözőbb részeiben lőttek le szétszórt amerikai bombázókat és ez a magyarázata annak is, hogy a lelőtt gépek végleges számát még szerdán reggel sem lehetett megállapítani. Az első jelentések hatvanöt gépről szóltak, majd ez a szám nyolcvanra, később százhuszonháromra emelkedett.

Abból a körülményből, hogy számos amerikai bombázógép már néhány lövés után kigyulladt vagy felrobbant, arra lehet következtetni — mondják illetékes német körökben —, hogy a *német vadászok és rombolók ezidőszerint már különlegesen hathatós elhárító fegyvereket használnak, amelyeknek jellegéről természetesen illetékes német helyen nem nyilatkoznak.*

Rézből készült „aranygyűrűket" kinált a Körúton egy cigányasszony

Tíz nappal ezelőtt *Mészáros* Margit szobalány a Rákóczi-úton ment végig. A Nagykörút sarkánál egy cigányasszony szólította meg:

— *Szép kisasszony, tessék venni aranygyűrűt. Két darabot 300 pengőért adok el.*

Másnap, amikor Mészáros Margit, aki a jó üzlet reményében gondolkozás nélkül kifizette a gyűrűkért kért árat, találkozott vőlegényével és megmutatta a jegygyűrűket, a fiatalember ijedten fedezte fel, hogy mindkettő

rézből készült.

Azonnal a főkapitányságra siettek és a szobaleány megtette a feljelentést az ügyben. A detektívek a leánynak megmutatták a bűnügyi nyilvántartó fényképeit és *Mészáros* Margit *Dudás* Andrásné, született *Lakatos* Mária 29 éves cigányasszony személyében felismerte a szélhámost.

A nyomozás azonnal megindult a cigányasszony kézrekerítésére, de csak a véletlen juttatta rendőrkézre. Kedden a délutáni órákban az Erzsébet-körúton egy cigányasszony megszólította *Rácz* Dénes cigányzenészt és aranygyűrűket kínált eladásra. Amikor *Rácz* Dénes jobban megnézte a gyűrűt, azonnal felfedezte, hogy az rézből készült és szó nélkül rendőrnek adta át a cigányasszonyt.

A Körúton nagy botrány támadt, a cigányasszony rátámadt a zenészre, erőszakkal visszaakarta venni a most már bűnjellé lett „árut"

és hangos kiabálással követelte, hogy engedjék szabadon. A rendőr azonban minden tiltakozása ellenére előállította a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy a régóta keresett *Dudás* Andrásné került rendőrkézre. Kihallgatása során bevallotta, hogy nagyon sok szélhámosságot követett el rézgyűrűkkel. A rendőrség kéri a károsultakat, hogy jelentkezzenek a főkapitányságon *Harmos Endre* dr. rendőrfogalmazónál, a II. emelet 186. számú szobában.

Évek multa jött rá egy volt ceyloni magyar ültetvényes, hogy 64 karátos zafirgyűrűjét kicserélték

Egymilliókétszázezer pengős vétel hiusult meg a pesti szakértői vélemény alapján

A Hidegkuti-út 135. számú házban szerény körülmények között él Hitzinger János, aki a környék legérdekesebb embere. Az idős férfi fiatalabb éveiben elhagyta Magyarországot és Ceylonba utazott ki, ahol hamarosan ültetvénytulajdonos lett. A Ceylonba szakadt magyar ültetvényes angol asszonyt vett feleségül, de nem bírta leküzdeni a gyötrő honvágyat és

1931-ben elhatározta, hogy virágzó ültetvényeit eladva, visszatér Magyarországra.

Sikerült értékesíteni az ültetvényt és a pénzen ékszereket, drágagyöngyöket vásárolt, hogy azok árából kezdjen Budapesten új életet.

A házaspár meg is érkezett Pestre és örülve a visszatérésnek, az ékszerek egy részének árából kényelmes életet élt. Közbeszólt azonban a háború és

az asszony, aki született angol, elhagyta férjét és Londonba ment vissza.

később *megindította a válókeresetet* is. *Hitzinger* pár hónappal ezelőtt, miután egész vagyonát felélte már, gyümölcskereskedői iparengedélyt kért és azóta ebből élt, szerényen visszahúzódva. Anyagi gondjai időközben olyan súlyosak lettek, hogy elhatározta, hogy

utolsó kincsét, egy 64 karátos zafirt, amelyet annakidején Ceylonban 15.000 fontért vásárolt, áruba bocsátja.

Ezt a követ pár hónappal ezelőtt a pesti ékszercsarnok több módosabb tagja már meg akarta vásárolni, de *Hitzinger* vagyonának utolsó darabjához görcsösen ragaszkodott és csak most az elkerülhetetlen anyagi összeomlás előtt szánta rá magát arra, hogy az értékes drágakőtől megváljon.

Hitzinger összeköttetésbe lépett több budapesti ékszerkereskedővel és magánemberrel és a tárgyalások során egy konzorcium alakult, mely hajlandónak mutatkozott a drágakövet egymilliókétszázezer pengőért megvásárolni. Hitzinger a követ átadta a konzorcium egyik tagjának, dr. Kolczonay Ervinnek, az ismert filmrendezőnek. A filmrendező elvitte az egyik híres belvárosi ékszerészhez azzal a kéréssel, hogy becsülje meg értékét. Ki is fizette a 6000 pengő becslési díjat. Másnap reggel, amikor a filmrendező visszament az ékszerért,

megdöbbenve vette tudomásul, hogy a szakértői vélemény szerint a drágakő közönséges üvegből készült, hidralikus nyomással sűrített eljárással.

Miután *Kolczonay* közölte a konzorcium többi tagjával is a szakértői véleményt, felháborodottan követelték Hitzingertől, hogy a 6000 pengő szakértői díjat térítse meg, azzal gyanúsítván őt, hogy szánt szándékkal akart értéktelen üvegdarabot eladni nekik. *Hitzinger*, akinek ez a „drágakő" volt utolsó vagyona, kétségbeesve rohant az ékszerészhez, *be akarta bizonyítani, hogy a szakértő tévedett és mégis valódi a kő.*

A konzorcium tagjai végül a rendőrséghez fordultak, mert a szakértő azzal érvelt, hogy a szakértői díj mindenképpen megilleti őt, még abban az esetben is, ha közönséges hamisítványról van szó. Jellemző a hamisítvány tökéletességére, hogy

még a rendőrségi szakértő is valódi drágakőnek nézte

az első pillanatban a követ és csak tüzetesebb vizsgálat után fedezte fel, hogy hamisítvány.

Érdekes fordulatot adott az ügynek, amikor *Hitzinger*, aki tiltakozott a vád ellen és iratokkal bizonyította, hogy ez a zafír londoni tartózkodása alatt évi 60 fonttal volt biztosítva és

a londoni biztosító társaság szakértője szerint valódi drágakő.

Hitzinger elmondta azt is, hogy annakidején felkereste őt akkor már különváltan élő feleségének társalkodónője és érdeklődött a kő iránt. A volt ültetvényes pár napra oda is adta a követ feleségének, majd miután visszakapta, elzárta és azóta senkinek sem mutatta meg.

Az a gyanuja, hogy az asszony cserélte ki a drágakövet hamisítványra, mert hiszen a pár hónappal ezelőttről szóló biztosítási kötvény bizonyítja a kő valódiságát.

Érdekes komplikáció az ügyben a szakértői díj körül keletkezett vita. Egyes vélemények szerint ugyanis szakértői díj csak hites szakértőnek jár és annak is csak a becsérték fél százaléka, vagyis *értéktelen hamisítvány esetén semmiféle díjat nem vehet föl.*

A hegyvidéki autobuszjáratok tenntartását kérik a közlekedési bizottság mai ülésén

A főváros közlekedési szakbizottsága ma délután tárgyalja az autóbuszközlekedés további korlátozásáról szóló polgármesteri előterjesztést, amely tudvalevően azt javasolja, hogy az üzemanyag- és a gumihiányra való tekintettel a belterületi autóbuszforgalmat hétfőtől kezdve állítsa le a BSzKRT.

A közigazgatási bizottság hétfői ülésén már több szónok szóvátette ezeket a problémákat és — mint értesülünk — a ma délutáni ülésen ismételten hangsúlyozni fogják, hogy a korlátozásoknál vegyék tekintetbe a hegyvidéki járatokat. Ezek a területek gyors iramban, éppen ezért népesedtek be, mert az autóbuszközlekedést kiterjesztették, ezenkívül a hegyvidéki részeken nagyon sok az idősebb lakos, akik most a javaslat elfogadása után minden közlekedési eszköz nélkül maradnának.

A bolgár vidéki városokat kötelezték a szófiai menekültek befogadására

Szófia, január 12.

Krisztov belügyminiszter kedden este a rádió útján kiadott rendeletben kötelezte az ország összes polgármestereit, hogy *fogadják be a Szófiából vidékre költözött polgári lakosságot és gondoskodjanak megfelelő lakásokban való elhelyezéséről, valamint élelmezéséről.* A polgármestereknek gyors segítséget kell nyujtaniok minden károsultnak. A hatóságoknak gondoskodniok kell közlekedési eszközök biztosításáról is. Szükség esetén a polgármesterek a helyőrség segítségét is igénybe vehetik. (MTI)

Megindul a téli hadjárat a Balkánon Tito bandái ellen

BERLIN, január 12.

A jelek szerint rövidesen megkezdődik a télihadjárat Titóék ellen. Andreas Albrecht SS-haditudósító jelentése szerint a német véderő az idén sokkal nagyobb felkészültséggel várta a délszláviai telet, mint az elmult években. Titóék ezt rövidesen érezni fogják. *Ugy az ország belső részében, mint a partvidéken erős német kötelékek állnak éber készültségben.* Tito csapatainak létszáma ugyan szintén megnövekedett, hasonló arányban növekedtek azonban számára a nehézségek is. Csapatainak ütőereje egyáltalán nem áll arányban katonáinak tömegével, mert az embereket igen sok esetben erőszakkal kényszerítették a csatlakozásra. Az igazi proletár és kommunista csapatok mind Tito közvetlen közelében tartózkodnak. A különböző vidékek szerint tagolt egyéb egységek romantikusokból, társadalomellenes, gyökértelen és hazájukat vesztett elemekből, amazonokból és munkásokból állanak. Vannak közöttük még volt tényleges tisztek és tisztheljettesek, néhány pópa és azonkívül zsidók. *Egyes századok az elmult hónapokban közel ötven százalékát veszítették el állományuknak.* Körülbelül húsz százalék megszökött, huszonöt százalék pedig odavesett a harcokban. A dalmát kötelékeket, amióta Dalmáciát Horvátországhoz csatolták, alig vetették már harcba. Ezek a kötelékek szigorú ellenőrzés alatt állanak, mert tudják róluk, hogy az olaszok kivonulása után nem érzik többé szükségét a harc folytatásának. Zavarok vannak a lőszerutánpótlással is. A rejtett hegyi raktárak lassanként kiürülnek, s amit Délolaszországból küldenek apró bárkákon az angolok, vagy ejtőernyőkkel eresztenek alá, nem tudja fedezni a szükségletet. Az SS haditudósító végül még megemlíti, hogy *a partizánok a német utánpótlás meggátlásával igyekszenek javítani helyzetükön s ezért rombantják sorozatosan a vasutakat, országutakat és hidakat.*

A szövetkezetek adománya a katolikus diákotthonok javára

A *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* kötelékében tömörült szövetkezeti központok és országos szövetkezeti intézetek *162.000 pengőt juttattak az Actio Catholica által felállítandó katolikus diákotthonok javára.* Ebben az adományban a következő intézetek vettek részt: a Hangya Szövetkezeti Központ, az Országos Központi Hitelszövetkezet, a „Futura", a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a Országos Földhitelintézet, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, a Magyar Köztisztviselők Szövetkezete, a Magyar Állatforgalmi Központ, mint Szövetkezet, az Országos Magyar Tejértékesítő Központ, az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet, a „Szövetség" Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja, Kolosvár, a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet és a Magyar Államvasutiak Takarék és Segély-Szövetkezete.

Esti Ujság szerkesztőségének telefon száma: 14 44 00

Az Esti Ujság színháza

Pénteken a Madách Színházban:

Első Anna és Harmadik Károly

Szeleczky Zitát, a Nemzeti Színház egykori üdvöskéjét, aki közel három esztendeje nem lépett fel prózai darabban, régi szerepkörében látjuk ismét viszont pénteken a Madách Színházban, ahol bemutatásra kerül a furcsa című újdonság, *„Első Anna és Harmadik Károly"*. Utoljára, mint prózai színésznő *Szeleczky* Zita a Nemzeti Színházban lépett föl és Solveig szerepét alakította a *Peer Gynt*-ben. Azóta csak egyszer játszott még a színpadon, akkor is operettben, amikoris a *„Mária főhadnagy"* cimszerepét alakította.

Kétségtelenül az újdonság fővonzóereje *Szeleczky* Zita szereplése lesz de ettől eltekintve, magábanvéve is érdekesnek ígérkezik a pénteki bemutató. A háromfelvonásos vígjátéknak ugyanis mindössze csak két szereplője van. A darabot a német Mannfried *Rössner* írta és Németországban nagy sikerrel játszották, sőt filmet is készítettek belőle, amelyet nálunk *„A nőnek mindig igaza van"* címmel játszottak és Ilse *Werner*, valamint Viktor *de Kowa* alakították a két szerepet. *Pünkösti* Andor, a darab rendezője le is vetítette *Szeleczky* Zitának, a darab másik szereplőjének a filmet, hogy tanulmányozhassák a két szerepet.

A színészek számára mindig különösen nehéz feladatot jelent az ilyenfajta színpadi alkotás, amikor állandóan szinen kell lenniök és két órán keresztül játékukkal le kell bilincselni a közönség figyelmét. *Rössner* modern darabja frissenpergő, eleven és fordulatos dialógusokon épül fel. Két zeneakadémiai növendék a két főhős, akik nem is a harmadik, de már a más-

sodik felvonás végén házasságra kelnek, a happy-end azonban a harmadik felvonás végére marad. Mind a három felvonás egyszinen, egy minden komforttal ellátott garszonlakásban játszódik le, amelyet *Neogrády* Miklós épített be a szinpadra.

Szeleczky Zitán és Várkonyi Zoltánon kívül azonban még fontos feladatot kapott a telefon is, továbbá a muzsika, amely a szereplőken kívül a bonyodalmak legfőbb oka is. A zenét azonban csak két dal képviseli, ezeket *Csanak* Béla komponálta.

Ujságíró-est a Vigadóban

Ujságírók és színészek lépnek fel a Vigadóban január 22-én lebonyolításra kerülő Ujságíró-est keretében. Hat ismert nevű hírlapíró pályafutásuk legérdekesebb élményéről számol be. *Babay* József, *Baráth* Ferenc, *Baróti* Géza, *Dallos* Sándor, *Dövényi Nagy* Lajos, *Kinizsi* Andor, *Ráthonyi* János és *Saáti* Béla számolnak be riportszerűen legizgalmasabb élményeikről. A műsoron közreműködik *Bihicsi* Tivadar, *Bordy* Bella, *Cserfalvy* Eliz, *Kiss* Ferenc, *Kiss* Manyi, *Karády* Katalin, *Szilassy* László és *Vass* Margit. A zongorakíséretet *Polgár* Tibor látja el, a két konferáló pedig *Kinizsi* Andor és *Keönch* Aladár lesz.

Bemutató előtt:

Tengerparti randevú

A nyár folyamán a Bolgár—Magyar Egyesület égisze alatt részben Bugáriában, részben pedig nálunk Magyarországon forgatták a *„Tengerparti randevú"* című filmet, amelynek a két országban lejátszódó meséje *Bán* Frigyes rendezésében került a filmszalagra. A film érdekessége, hogy több bolgár szereplője is van, kiváló bolgár művészek, akik saját nyelvükön beszélnek azokban a jelenetekben, amelyek Bulgáriában játszódnak le. Ezeket a részleteket magyar feliratokkal látták el. Két női főszereplője van az ujdonságnak, az egyik *Pelsőczy* Irén, a másik pedig Magda *Koltschakowa*. Az érdekes, kétverziós film pár nap mulva kerül bemutatásra.

Svanholm a „Walkür"-ben

Az a hatalmas érdeklődés, amely egyaránt szól Svanholm Set ragyogó fényű hangjának, valamint nemes és ritka énekművészetének, megtöltötte zsúfolásig rajongó közönséggel kedden az Operaház nézőterét, ahol ez alkalommal kezdte meg három estére terjedő vendégszereplését Svanholm a „Walkür"-ben. Siegmund szerepe mindig is parádés teljesítménye volt Svanholmnak: a wagneri mitológiának ezt az ifjú hősét csodálatos erővel, jellemábrázoló készséggel, hődíto férfiassággal és az ifjúság lebírhatatlan lendületével kelti életre. Nála valóban tökéletesen eggyé válik a zene és a dráma. A hazai szereplők is kitettek magukért ezen az estén. A pompás együttesből külön is ki kell emelnünk Némethy Ellának a vendégművésszel mindenben egyenrangú, nagyszerű művészetét.

(*) BAGYONI GÉZA, a fiatal drámai bariton első önállóária- és dalestjét szombaton, 15-én rendezi a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik Cserfalvy Eliz hegedűművész, zongorán kísér Szőke Tibor és Dankó Aladár.

Török lap tiltakozik a boszniai muzulmánok lemészárlása ellen

ISZTANBUL, jan. 12.

A Taszviri Efkiar felháborodott hangú cikkben tiltakozik Mihajlovics és a csetnikek működése ellen, akik a laphoz érkezett magánértesülés szerint kíméletlenül gyilkolják a boszniai muzulmán lakosságot azon a címen, hogy azok a horvátokhoz húznának. A lap értesülései szerint a csetnikek csaknem 200.000 muzulmán bosnyákot lemészároltak és ezenkívül is a legkegyetlenebb erőszakoskodásokat követik el a muzulmán lakosság százezrei ellen. Ezeknek az üldözéseknek következtében a boszniai mohamedánokat — mint a Taszviri Efkiár megállapítja — a kiirtás veszélye fenyegeti.

A pestvidéki törvényszék évnyitó teljes ülése

A pestvidéki kir. törvényszék szerdán délelőtt tartotta évnyitó teljes ülését, amelyet *Mendelényi* László dr. elnök a következő szavakkal vezetett be:

— Az elmúlt tíz esztendő annyira gazdag volt történelmi jelentőségű eseményekben, hogy azok egymásutánját szinte alig tudjuk már követni. Hazánk történetében az országgyarapodásnak minden magyar szívét oly édes boldogsággal megtöltő örvendetes évei után ismét a háborús állapot ideje következett be. Ez a most folyó háború szörnyűbb és kegyetlenebb minden eddiginél, eredménye és kimenetele meg fogja változtatni nemcsak Európának, hanem talán az egész világnak képét, társadalmi berendezkedését és *döntő lesz a kelet és nyugat határán évezred óta őrt álló hazánk sorsára is.* A világrészeknek ebben a gigászi küzdelmében, kötelességéhez híven és szerény erejéhez képest a magyarság becsülettel kivette és kiveszi a maga részét s reméljük, hogy drága véráldozata nem volt hiábavaló és meghozza gyümölcsét: a mindnyájunk által oly hően óhajtott igazságos békét.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyilatkozás után *Mendelényi* László dr. részletesen ismertette a pestvidéki törvényszék tavalyi ügyforgalmát és munkateljesítményét, melyen erősen éreztette hatását az, hogy a törvényszék bírái közül tizennyolcan összesen 2625 napon át teljesítettek katonai szolgálatot.

A személyi változások ismertetése során az elnök méltatta a közelmultban nyugalomba vonult *Arday* Barnabás dr. és *Sohár* Pál tanácselnökök érdemeit és meleg szavakkal üdvözölte a nagyváradi főügyésszé kinevezett vitéz *Somody* János dr. tanácselnököt. Végül az igazságügyminisztériumba berendelt és legutóbb a törvényszékhez bírákká kinevezett *Szabó* Mihály Lajos dr., *Benkő* István dr. és *Dóczy* Zoltán dr. birósági titkárok tették le a bírói esküt.

NYOLC FESTŐ — NYOLC SZOBRÁSZ

A Nemzeti Szalonban ötödször állítja ki anyagát a „Nyolc festő — nyolc szobrász" elnevezésű művészcsoport. A művészcsoportnak halottja is van: Szabados Jenő, aki hősi halált halt az orosz harctéren. Benne nagy reménységét vesztette el művészi életünk, mert Szabados Jenő felszabadult festői látásmóddal megáldott, nagyszerű fantáziájú és lirai mondanivalókban gazdag egyéniség volt, akinek képeiről árad a magasrendű szellemiség és az igazi inspiráltság. A nyolc festő között említsük meg elsőnek a merészen kísérletező, mindig nyugtalanul újat kereső, ragyogó színérzékkel megáldott *Hincz* Gyulát, akinek *„Pihenő"* c. aktja vonalainak kecses méltóságával, valamint derús színharmóniáival egyike a kiállítás legsikerültebb alkotásainak. *Bartha* László pikturája mindjoban elmélyül. A *Család* című vászna kompozicióban is és színeiben is magas kvalitásokat mutat. Vele ellentétben az annakidején jólindult *Heintz* Henrik viszont mindjobban felületessé válik és felszínessé. *Udvary* Pál, *Varga* Nándor Lajos, *Kapeczky* Zoltán, *Iván* Szilárd és *Jeges* Ernő (az utóbbi érdekes freskóvázlattal) szerepel még a kiállítás pikturális részében. A szobrászok közt elsőnek említsük meg a mély lelkiséget árasztó és koncentrált kifejező erőt mutató *Szomor* Lászlót, aztán *Madarassy* Walter finomművű ólomkompozicióit és *Antal* Károly, valamint *Boldogfai Farkas* Sándor műveit. Az utóbbinak különösen megragadja a szemlélő figyelmét a *Teleki* Pál grófról készített nagyméretű és igen jólsikerült büsztje. *Abonyi Grandtner* Jenő, *Csúcs* Ferenc, *Ispánki* József, valamint vitéz *Szabados* Béla plasztikai anyaga teszik még teljessé az átlagban jóközepes színvonalat mutató kiállítást.

(T. D.)

A Kaméliás hölgy és a Két boldog hét könyvalakban

Dumas színdarabja, a *„Kaméliás hölgy"*, amely *Bajor* Gizivel a főszerepben most oly páratlan sikert arat a Nemzeti Színház műsorán, *Kovách* Aladár új fordításában kerül szinre. A színdarab új átdolgozásában a „Színházi Könyvtár"-sorozatban, könyvalakban is megjelent. Vele együtt a könyvpiac újdonsága, a Vígszinházban szép sikerrel játszott *„Két boldog hét"* c. darab is, *Fendrik* Ferenc vígjátéka.

Uj francia-film: Az asszonyért

A Magyar Írók Filmje a közeli napokban hozza a pesti közönség elé *„Az asszonyért"* címmel az új francia filmet. Az ismert francia színész Pierre *Fresnay*, aki egyben főszereplője is az izgalmas és nem mindennapi történetnek, rendezte az újdonságot. *Raimu* misszionárius pátert játszik és Yvonne *Printemps* egy korán özvegységre jutott asszony alakját eleveníti meg, akinek sorsáról szól a mozgalmas történet.

Valamit visz a víz — a mozi vásznán

Zilahy Lajos világsikert aratott regénye, a *„Valamit visz a víz"* néhány nap mulva mint film jelenik meg. Operaházunk vezető-főrendezője, *Oláh* Gusztáv vitte a filmszalagra a dlenyügözően izgalmas regényt. *Oláh* Gusztáv mint filmszallagra a lenyügözően izgalmutatkozik be a közönség előtt. A regény főhősnőjét, a titokzatos Anadát, akinek megjelenése az egyszerű halászember családjában a drámai eseményekben gazdag szenvedélyek viharzását inditja meg, *Karády* Katalin alakítja. A regény főhősét, Jánost, a halászmestert *Jávor* Pál játssza. A többi figurát *Pápay* Klára, *Koltay* Gyula, *Alszegi* Lajos, *Kamarás* Gyula és *Baksa Soós* László keltik életre. A film kísérőzenéjének szerzője *Polgár* Tibor két hangulatos dalt írt Karády számára.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma: **14-44-00**

Színház- és Moziműsor

JEGYRENDELŐ-TELEFONSZÁMOK:

Stádium: 14-00-00

Kultúr: 18-99-99

Stádium-Corvin: 145-056

D I J M E N T E S H A Z H O Z S Z Á L L I T Á S

OPERAHÁZ (6):
Szerda (½6): A nyugat leánya. (Operabarátok).
Csütörtök (½6): Tannhäuser.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat (5): Lohengrin.
Vasárnap d. e. (11): Bohémélet.
este: Nincs előadás.

NEMZETI SZINHÁZ (½3, 6):
Szerda: Kaméliás hölgy.
Csütörtök: Kaméliás hölgy.
Péntek: Kaméliás hölgy.
Szombat: Kaméliás hölgy.
Vasárnap d. u.: Tartuffe;
este: Kaméliás hölgy.

NEMZETI KAMARASZINHAZ (8, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Fatornyok.

MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA:
Szerda (½3): Bánk bán. (Ifj. előadás); este (½7): Krüger apó. (Filmelőadás).
Csütörtök (7): Nyilvános Rádióhangverseny.
Péntek (½6): Aida. (V. 4, 8.)
Szombat (½4): Kisfilharmónia. (H. 3.) (½3): Vidám farsangi est. (Novara).
Vasárnap d. e. ½11): A székesfővárosi üzemek matinéja;
d. u. (½3): Pástor Angelicus. (Filmelőadás);
este (6): Az arany meg az asszony; Bajazzók. (V. 2, 6.)

VIGSZINHAZ (8, ½7):
Mindennap: Warrenné mestersége.
Vasárnap d. u.: Warrenné mestersége;
este: Két boldog hét.

UJ MAGYAR SZINHAZ (3, ½7):
Minden este vasár és ünnepnap d. u.: Az első.

PESTI SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, szombat, vasárnap d. u.: Fecske és denevér

MADÁCH SZINHAZ (3, ½7):
Hétfőtől—csütörtökig szünet.
Péntektől minden este és vasárnap d. u.: Osztrák Anna és Ájtatós Kázmér.

ANDRASSY SZINHAZ (3, ½7):
Josephine.
Kedd, csütörtök és vasárnap este: Vidám kabaré.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHAZ (3, 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A királynő csókja.
Vasárnap d. e. (11): Latyi-Matyi.

VIDÁM SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Ballépés lobbra.

REVÜ PALOTA (½7-kor): hétfő, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. ½4-kor is.) Mindennap: Öfelsége a pénz.

NEMZETI BABSZINJÁTÉK (½4, ½7)
Hétfő, péntek este: Toldi; a többi napokon: Panoptikum; csüt., szomb és vasárnap d. u.: Mesejáték.

KAMARA VARIETÉ (½7):
kedd, szerda, csütörtök, péntek este ½7, hétfő, szombat d. u. ½4, ½7, vasárnap d. u. 2, ½5, 7.)
Mindennap: Női kiszolgálás.

KOMEDIA ORFEUM (½7) hétfő, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. ½4-kor):
Minden nap: Tilos a lógás.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHAZ
(½5, 7, vasár- és ünnepnap ½3, ½5, 7)
Mindennap: Az eleven ördög.

JÓZSEFVÁROSI SZINHAZ
(½5, 7, vasár- és ünnepnap ½3, ½5, 7)
Mindennap: Debrecenbe kéne menni.

KISFALUDY SZINHAZ
(½5, 7, vasár- és ünnepnap ½3, ½5, 7)
Mindennap: János vitéz.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHAZ (Tel.: 15-30-34, 15-40-24.) ½4, ½6, ½8, Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Fény és árnyék.

BELVÁROSI HIRADÓFILMSZINHAZ (Petőfi Sándor-utca 6. Tel.: 181-244.) Egerek a csapdában. (Kultúrfilm.) — Rügen. (Színes kultúrfilm.) Magyar- és Ufa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138 988, 339-584.) 8-kor, 5-kor és ½8 órakor Sári bíró.

DEÁK FILMSZINHAZ (VI., Teréz-körút 28, Tel.: 121-343 125-952.) ½2, ¼4, ½6, ½8, V. 11-kor is. Ágrólszakadt úrilány.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ¼4, ½6, ½8-kor V., Ü.: ½2-kor is. Mesél az élet, 4-ik hétre prolongálva.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (Erzsébet-krt. 13, T.: 222-499.)
Portofino. (Kultúrfilm.) Tarka-barka filmmuzsika. Magyar- és Ufa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901 ½12-kor, ½2-kor ¼4-kor ½6-kor, ½8-kor. Sziámi macska, 4-ik hétre prolongálva.

KASZINÓ FILMSZINHAZ (Tel.: 185-329, 383-102.) ¼4, ½6, ½8, Sz. ½2-kor is. V., Ü.: d. e. 11., d. u. ¼4, ½6, ½8. Sári bíró

KORZÓ FILMSZINHAZ (Váci-utca 9.) (Tl.: 18-28-18.) ¼4, ½6, ½8, Sz. ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor V., Ü.: 11, ¼4, ½6, ½8-kor Gróf Monte Cristo, II. rész. A bosszú.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) (Erzsébet-körút 45. Telefon: 222-002.) ¼4, ½6, ½8-kor, Sz. ½2 V., Ü., 11. ½2-kor is. Fény és árnyék, 3-ik hétre prolongálva.

OMNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 180—125) ¼4, ½6, ½8 órakor. Sz. ½2-kor is. V. 11, ½2 órakor is. Zenélő malom. 8-ik hétre prolongálva.

PEST PALACE 221-222.)) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Féltékenység.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ¼4, ½6, ½8-kor, Sz. ½2, ¼4, ½6, ½8, V., Ü.: 11, ¼4, ½6, ½8-kor. Makacs Kata, 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V., Ü.: ½2 órakor is Zenélő malom. Tavaszi álom.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ¼4, ½6, ½8, Sz., V. ½2 is. Fény és árnyék

URANIA MOZGÓ (VIII., Rákóczi-út 21., T.: 146 046.) 3, 5, ½8, V., Ü.: 11-kor is. Akkor, 3-ik hétre prolongálva.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA MOZGÓ (Margit-körút 5/b T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8, V., Ü. és hétfőn: 11, 1, 3, ½6, ½8. Zoro-Huru, régi szép idők.

BÁROSS (BODOGRAF) FILMSZINHAZ 3-kor, 5-kor, 7-kor, V. 11 órakor is. 4 Arcu asszony.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHAZ (VII., Károly-körút 3, Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6 és ½8 órakor. Kerek Ferkó.

CSABA (SAVOY) (Tel.: 146-040.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Megálmodtalak.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Katja.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11 órakor, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. Szélhámosnő voltam, 4-ik hétre prolongálva.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 495—178.) 2, ½5, 7-kor, V., Ü.: 11-kor is. Münchhausen.

MESEVÁR (Tel.: 114-502.) ¼4, ½6, ½8, V. ½2-kor is. Megálmodtalak.

PALOTA MOZGÓ (Tel.: 15-66-05.) ¼4, ½6, ½8 órakor. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Késő, Híradó.

PATRIA FILMSZINHAZ (T. 145—673). 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor V 11, ½2 kor is. Álomkeringő. 3-ik hétre prolongálva.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.) 428-478.) ¼4, ½6, ½8, V., Ü. ½2-kor is. Éjféli gyors.

SZIVÁRVÁNY volt **REX (T.: 228-020.)** ¼4, ½6, ½8. Régi szép idők.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. Rajongás. 3-ik hétre prolongálva.

ÚJ (RIALTO) FILMSZINHAZ (T. 224-443.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8. Éjféli gyors.

TURÁN MOZGÓ (Tel.: 120-003.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. Éjféli gyors.

UGOCSA (ASTRA) (Telefon 15-44-22.) ¼4, ½6, ½8 órakor. V. ½2 órakor is. Késő.

ZUGLÓI MOZGÓ (XIV., Angol-utca 26, Tel.: 297-093.) ½2 ¼4, ½6, ½8-kor, V., Ü.: ¾12-kor is. Münchhausen.

Képek a Szigetről

Írta: Ignácz Rózsa

Szemérmetlen ez a langyos, idei tél. A fák régesrégen pucérra vetkőzve várják a hótakarót. A nap hónapok óta beszüntette a festékanyagszállítást s most a kopasz bokrok tövén olyan szomorú a penészzöldszínű fű, mint azoknak az öregaszonyoknak a haja, akik lemondóan abbahagyták a szőkítést vagy a barnítást. A kéreghullató platán gömbölyű, sikos törzse szinte emberhússzerűen meztelen. A hó nem akar leesni semmiképp. A rózsakert avartakaróját odébb sodorta a szél. Mintha az alvót kifödte volna egy kiváncsi, durva kéz. Látszik, hogy a föld alatt aludni szeretne, de nem tud az eltemetett rózsafakorona. A csupasz bokor alja védelmet nem ad; hiába húzódik alája tyúkjaival a szemérmes fácánkakas. A sziget meztelenre vetkőzött. A langyos téli napsugárban ideges bizsergéssel várja a havat. Megfáradt, álmos, öreg ember lehet ilyen morcos, mint most itt a fák; öreg ember, aki nem mehet nyugdíjba, mert még akar tőle valamit, még munkára serkenti a télbenyúló végtelen, csalóka ősz. Én az álomra vágyó fák pártján vagyok, akárhogy is örülök, hogy odahaza nem kell most annyit fűteni.

Az emberek nincsenek a természet pártján. Kigombolt kabátban, vígan járják a Sziget pirossalakos útjait; nevetve megkopogtatják a kígyóágú fák szénfekete Laokoon-csoportját; ágat törnek a kínjában rügyező szomorúfűzről. Hersegve lépnek a penészszínű pázsitra, mintha megbüntetnék azért, mert üdezöld korában nem taposhattak belé. Tizenkét órakor aktatáskás fiatalok jönnek; nyilván az egyetem padjaitól csalta őket idáig a tavaszt hazudó januári nap. Nem érzik hazugságnak. Úgy nevetnek, szüntelenül és oktalanul, mint a tavaszt sejdítő, megzavarodott fekete rigók.

— Mit nevetnek? — kérdi megcsillanó szemmel a lábadozó gyermek.

— Mit nevetnek? — kérdem magamtól csodálkozva, némi elámuló tisztelettel és egy cseppet sem irígyen. Mint aki e pillanatban nem érti, hogyan lehet nevetni villogó fogakkal, harsányan, puszta életörömből: semmiért.

— Udvarolnak! — mondja később a fiúcska.

Már hallhatta valakitől ezt a kifejezést s most föismeri hozzá a fogalmat is. Pár lépés után bólint, mint aki megértett valamit. És bölcskedően hozzáteszi:

— A lány jobban udvarol. Mert többet nevet.

Ballagunk, kéz a kézben. A parányi állatkert előtt két csöppség sétál fel és alá. Rá sem néz az állatokra. A többi gyereket nézik, aki idejött bámészkodni. Határozottan fölényesek a kicsik. Mert ők be is mehetnének éppen, ha nagyon akarnának a rács mögé. Még föl is ülhetének a dundusra hízott őzecske hátára. Ők azt is tudják, hogy azt a trükkfilmrajzszerű vicces madarat, mely ott úszik a tavacskán, — lába kacsáé, feje kakasé, szárnya kakadué — úgy hívják, hogy mandalinka. Kézből is etethetnék az aranyfácánt; látták már kotolni a paradicsommadarat és akkor futnak versenyt a magányos, szomorú szürkedaruval, amikor akarnak. De nem akarnak. Ők a vadászmester gyermekei. Apjuk gondozza a kicsiny birodalmat; bizonyára megrakná őket, ha valóban bemennének a gallyakkal álcázott madárbúvók közé... De ezt nem tudják *biztosan* a többi kölykek. Nem tudhatják... Az idegenek. A városból valók. Nézik az idegeneket és a vélt birtoklás gőgjével mosolyognak. Fölényesen és titokzatosan.

A rácson át száraz kenyérmorzsa hull az aranypettyes királyfácán elé; a hajigáló feje körül, mint egykor Szent Ferenc körül a galambok, úgy röpdös, csipog, verdes egy rajnyi fácáneledelre éhes, izgatott, szürke veréb.

Odább, a törpe jázminok alatt, ocsmány tyukjaival lépked ide s tova egy cifra pávakakas.

Milyen jó, hogy mégsem hasonlítunk egészen az állatokra. Ha őszintén hasonlítanánk, akkor díszes külsővel, magakelletően, csábos testi-lelki tulajdonságokkal szaladgálna a földön az összes bigámhajlamú férfi... De nálunk mintha a női nem többsége volna magát díszítő-kellető, mint a pávakakas, és a férfiú dísztelen és egyszerű külsejű, mint a tyúk... A gyermeket nem érdeklik a pávák; Gyulai Pál ismert gyermekverse óta egyvégtében utálja őket. Nem tudnám megmondani, hogy a nyelvficamító rímek miatt-e, vagy mert ezt a verset *muszáj* megtanulni.

A hőforrásos tavacskában mozdulatlanul hevernek a rézbőrű, lusta halak. Szakasztott úgy, mint alább, a nyitott strandon a fürdőzők. Utóbbiak tizenöten lehetnek. Két-három nő, a többi férfi. Ilyenkor télen a nagy medencébe engedig a meleg vizet. Ahol a melegvíz a medencébe csorog, ott ülnek mozdulatlanul. Mint egy titokzatos rézbőrű szekta tagjai ülnek, ülnek, a lábuk hidegben, hátukra, fejükre ömlik a meleg. Kihallgattuk őket: egészen biztosan szektások. Ilyeneket beszélnek: derékig, két és félóráig, nem kell mozogni, edz, edz, edz. »Edz.« Ez a varázsigéjük. S mint az önmagukat bűvölők, szüntelenül a téli fürdés dícséretét zümmögik.

A fiam megkérdezte egy ötvenkörüli hölgytől, aki arasznyi fürdőnadrágban mosolyogva röppent kabinjából a medence felé:

— Nem hideg?

— De! Borzasztóan! — mondta a hölgy, arcán a szenvedésben gyönyörködő mártirok elragadtatott mosolyával. És a vízbe guggolt. Öt pere mulva a gyerek megszólított egy hatvanas, kövérkés urat:

— Nem fázik, bácsi?

A bácsi ajka kék volt, térde remegett. Didergő bőrén tormát lehetett volna reszelni.

— Nem! — mordult mérgesen. Szemében a fanatikusok konok akarata villant.

Összenéztünk. A kicsi is gondolt valamit. Én is. Körülbelül ugyanazt. De mert amit én gondolok, ő még nem érti s amit ő gondol, azt még nem tudja kifejezni, csak kezetfogtunk s cinkos mosollyal ballagtunk hazafelé.

18.000 amerikai repülőgépgyári munkást ért tavaly baleset

Lisszabon, január 11. Mint a brit hírszolgálat jelenti, az amerikai hadiipari bizottság közlése szerint az elmult évben az amerikai repülőgépgyárakban *18.000 munkást* ért halálos szerencsétlenség. *(MTI)*

METROPOL ÉTTEREM

GALAMBOS MÁRIA énekel

kíséri: CSORBA DEZSŐ és cigányzenekara

Remek hangulat *Jó konyha* *Kitünő borok*

A bauxitkutató Balázs Jenő mérnök örököseinek 3 millió pengós pere

Bizonyítást rendelt el a tábla a perújítási kérelemben

Balázs Jenő mérnök éveken keresztül foglalkozott Magyarország bauxittelepeinek feltárásával és igen szép eredményeket ért el. Állítása szerint egyedül a dunántúli bauxi telepeken 2.5 milliárd tonnányi érckészlet jelenlétét állapította meg. Nem volt tőkéje, ezért zártku almányi jogokat biztosított magának, amelyeket a kincstár később árverésen megvett tőle. Időközben megbetegedett és szegényes körülmények közé került és meghalt. Örökösei *3 millió pengős pert indítottak* a kincstár ellen. Azt állították keresetükben, hogy a kincstár a többmilliós értéket képviselő zártkutatmányokat szabálytalanul szerezte volna meg. Apjuk ugyanis a kincstárnak ajánlotta fel őket hasznosításra. A kincstár nevében a bányaosztály vezetője, az azóta ugyancsak elhúnyt *Böhm* Ferenc, 400 000, majd 300 000 később 200 000, végül 50.000 pengő előleget és kisebb összegű terrágiumot ajánlott volna fel *Balázsnak. Böhm* a *Balázs* által felfedezett telepekről illetékes helyet úgy tájékoztatta, hogy a telepek távolról sem olyan értékesek, mint ahogy *Balázs* véli.

A kereset szerint *Balázs* az egyre csökkenő előleget és díjakat nem fogadta el. Időközben súlyos anyagi viszonyok közé került és egy *Schmidt* Imre nevű bankár, akinek 28.000 pengővel tartozott, árverésen *30.000 pengőért megvette tőle a zártkutatmányi jogokat* a kincstárnak. A kereset szerint tehát a kincstár többmillós vagyonhoz jutott 30.000 pengőért.

A törvényszék és a tábla elutasította a keresetet. A kúria *Geberth*-tanácsa jogerőre emelte az ítéletet.

A *Balázs* örökösök: felesége és fiai: *Balázs* Bertalan, Zsuzsanna és Éva perújítással támadták meg az ítéletet. A perújítási kérelmet azonban szintén elutasította a törvényszék. Az örökösök fellebbeztek, az ügy a tábla elé került, amely a perújítási kérelemben foglaltakra nézve *elrendelte a szélesbörű bizonyítás*. Az örökösök nevében *Dénes* István ügyvéd hatalmas, 41 sűrűn gépelt oldalt kitevő bizonyítási anyagot ajánlott fel.

Bizonyítani akarják az örökösök, hogy a több mint 245 négyzetkilométer kiterjedésű bauxittelepeket az örökhagyó fedezte fel, megfelelő térképeket készített róluk, továbbá a kibányászható érc mennyiségét is kiszámította. Kényszerhelyzetben volt amikor az egyre csökkenő összegű ajánlatokat is hajlandó lett volna elfogadni az utolsó kivételével.

Arzénes rántottát ettek, a mérgező sógornő 12 évi fegyházat kapott

Korcz Imre nemesradói gazdálkodó egy családi házban együtt lakott fivérével, Korcz Lajossal. A testvérek jól megférték egymással, de az asszonyok annál többet veszekedtek. Korcz Imre felesége elkeseredésében arsolapermetezőszerrel megmérgezte magát, majd mikor felgyógyult, elhatározta, hogy sógornőjét elteszi láb alól. Évégből arzént kevert Korcz Lajosék lisztjébe.

Korcz Lajosné egy reggel rántottát készített, melybe kevés lisztet is tett. Megízlelték a rántottát, de hamar otthagyták, mert különös szaga volt az ételnek. Ennek ellenére betegek lettek és gyanus tünetek közt kórházba szállították őket. Orvosi megállapítás szerint Korcz Lajosék krónikus arzénmérgezésben szenvedtek. Bűnvádi eljárás folytán a zalaegerszegi törvényszék nyolcévi fegyházra ítélte Korcz Imrénét. A ítéletet a győri tábla helybenhagyta. A kúria az asszony büntetését most 12 évi fegyházra emelte fel.

„Nyolc festő, nyolc szobrász" a Nemzeti Szalonban

A »kétszer nyolcak« ötödik kiállítása — amelyet *Kopp* Jenő rendezett meg nagy szakavatottsággal — most nyílt meg a *Nemzeti Szalonban.*

A tizenhatedik kiállítón kívül ezúttal tizenhetedik tagja is van a jól összehangolt együttesnek. Egy korán elhúnyt, tehetséges, fiatal festőművész: *Szabados* Jenő, aki az orosz fronton, hősi harcban áldozta fel életét. A »nyolc festő, nyolc szobrász« művészcsoport külön teremben felsorakoztatott gyűjteménnyel hódol elvesztett társa emléke előtt. Szabados Jenő komoly festői problémákban elmélyedő, rendkívül sokat igérő tehetség volt. Sajátos, egyéni formanyelv kialakítására törekedett s a lényeg sűrített kifejezését keresve a haladó szellemű művészet vonalán, korszerű eszközökkel. Képei arról tanuskodnak, hogy tragikus váratlan távozása súlyos veszteségét jelenti a mai magyar képzőművészetnek. Olajfestményeiről és akvarelljeiről egy nemes életfelfogású, hivő lélek bensőséges, őszinte, meghitt vallomásai szólnak hozzánk.

A festők csoportjában *Bartha* Lászlóval, *Heintz* Henrikkel, *Hincz* Gyulával, *Iván* Szilárddal, *Jeges* Ernővel, *Kaveczky* Zoltánnal, *Udvary* Pállal és *Varga* Nándor Lajossal találkozunk. Valamennyien művészetünk gondosan válogatott javát nyújtják be. Kollekciójukból különösen Hincz *Pihenője* és *Varrónője*, Bartha *Családja*, Jeges két történelmi freskóvázlata, Udvary *Cirkusza*, Heintz *Csele patakja*, Kaveczky *Agyagbányája*, Varga és Iván finom akvarellsorozata emelkedik ki.

A szobrászok anyagának magas színvonala talán még kiegyensúlyozottabb. *Abonyi Grantner* Jenő *Szűz Máriája* és néhány jellegzetes portréja, *Vetkőzője* és *Ősmagyar nyilazója*, *Antal Károly Csikója*, *Patrona Hungariaeja*, *Ökölvívója* és *Szent Ference*. *Szomor* László zártan komponált, erőteljes *Dalos*-csoportja, a posta fejlődését jelképező mozgalmas domborműve, fába faragott férfiaremása és *Krisztus-fejje*, *Csűcs* Ferenc kapurelief-vázlata, *Fuvolázója*, *Korsós nője* és gazdag éremsorozata, holdjegyei *Farkas* Sándor *Teleki Pál mellszobra*, *Ugróló* és éremsorozata, *Madarassy* Walter *Pietája*, *Madaras Madonnája* és ólomreliefje, *Ispánki* József *Tomorija* és *Bethlen Gábora*, *Szabados* Béla *Évája* és pár portréja nemcsak ennek a kiállításnak díszei, hanem más plasztikai művészetünknek is jelentős, komoly értéke. —r—

Munkáskaszinó alakult Sopronban

Sopron, január 11. *(MTI)* A nemzeti gondolat alapján álló magyar munkásság összetömörítésére Munkás Olvasókör alakult Sopronban. A Művelődés Házának tanácstermében *Horváth* Péter titkár ismertette az alapszabálytervezetet és az olvasókör megalakításának jelentőségét, majd elnökké *Horváth* Lajos vasgyári szakmunkást választották meg. *Högyészy* Pál főispán üdvözlő beszédében megállapította, hogy a nemzeti társadalomépítő munkának jelentős pillére épült Sopronban és azzal, hogy az úri kaszinó közvetlen szomszédságában munkáskaszinó létesült, nemcsak szavakban, de tényekben is kifejezésre jut a magyar összefogás gondolata.

Lemezjátszó

gramofón ujdonságok

Kemény, VI, Szondy u. 9, udvarban. Tel.: 111-824

HIREK

— **CZAPIK GYULA** egri érsek, az Actio Catholica ügyvezető országos elnöke, január 16-án a Szent Domonkos rend budapesti plébániatemplomában délelőtt 10 órakor főpapi szentmisét pontifikál és ezzel megnyitja a budapesti Szent Margit ünnepségeket.

— **HEVES FÖLDRENGÉS volt hétfőn Dél-Mexikóban. A földlökéseket 25 percen át a fővárosban is érezték. A földrengés központja Mexikó Citytől 200 kilométerre lehetett.** *(NST)*

— **A KELETI UJSÁG** most ünnepelte megindulásának negyedszázados évfordulóját. A kolozsvári lap gazdag ünnepi számába gróf Bethlen György, Zágon István, Finta Zoltán, Biró János, Veégh Sándor, Szabó Lajos és mások írtak cikkeket.

— **ÖNKÉNTES NŐI SEGÉDSZOLGÁLATI CSOPORTOT** létesítettek Horvátországban a Poglavnik rendeletére, testőrsége keretében. *(NST)*

— **NAGY NYILVÁNOS LÉGVÉDELMI PINCÉK építéséhez kezdenek Zágrábban. Azt is tervezik, hogy alagutakat ásnak a város területén levő dombokba.** *(NST)*

— **AZ ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK** aranytermelése az elmult évben, a bányászati hivatal közlése szerint, 62%-kal csökkent. *(MTI)*

— **A BÉRCSÉPLÉSNÉL** keresett gabonáját feketén adta el Horváth Dezső perenyei gépész. A szombathelyi uzsorabíróság háromhavi fogházra ítélte.

— **A TURÁNI VADÁSZOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE,** a belügyminiszter rendelete alapján, a jövőben a Turáni Vadászok Országos Szövetsége elnevezést használja.

— **ZSIBÓN, SZILÁGYSOMLYÓN ÉS ZILAHON** tartottak ipartestületi napokat a kolozsvári iparkamara vezetői. Megalapították az iparosok panaszait és tájékoztatást adtak az időszerű ipari kérdésekről.

— **A HÁZASSÁGOT MEGELŐZŐ** orvosi vizsgálatok Kolozsvárott, a statisztika tanusága szerint, azzal az eredménnyel jártak, hogy a házasságkötésre alkalmatlanoknak minősítettek száma 1942-höz mérten közel 20 százalékkal apadt.

— **MOHAMED ISKENDERI,** ismert iráni diplomata, volt közoktatásügyi miniszter Teheránban elhúnyt. *(MTI)*

— **A SOPRONI FRANKENBURG IRODALMI KÖR** két napon át nagysikerű előadást tartott Kolozsvárott. Kamenszky Árpád, Berecz Dezső, Benkő László, Becht Rezső, Dorozsmai János és Kuszák István szereplésével.

— **LEZUHANT EGY AMERIKAI REPÜLŐGÉP** a spanyolországi Guernica körelében, a Biscayai-öbölben vivott légicsata után. A legénység egyik tagja ejtőernyővel megmenekült. *(NST)*

— **GYÁSZROVAT.** *Pavlamszky* Ede, a Magyar Waggon- és Gépgyár nyugalmazott igazgatója, a rimamurányi vasművek műszaki tanácsadója életének 64. évében elhúnyt. Temetése szerdán délután ½4 órakor lesz a kerepesiúti temetőben.

— **A HUNGARIA MAGAZIN.** Filotás Lili vendégforgalmi lapja, januári számát Kassának szentelte. Képek és cikkek elevenítik fel Kassa ősi magyar kultúráját és érdekességeit.

— **A TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT** növénytani szakosztálya csütörtökön 5 órakor ülést tart, amelyen Bánhegyi József, Éber Zoltán, Vajda Ernő, Horváth Adolf és Boros Ádám adnak elő. (VIII., Esterházy-u. 16.)

— **MEGOLDATLAN VILÁGPROBLÉMÁK** a hit és tudomány polárfényének megvilágításában cimmel szerdán ½6-kor dr. Bárdos Lajos előadást tart a Mátyás király városi társaskörben (Déli p. u. indulási oldal, I. emelet).

— **A VIGILIA** újévi számával tizedik évfolyamába lépett. Possonyi László beszámolóján kívül közli a lap Tersánszky J. Jenő, Bierbauer, Vajda Endre, Fodor József, Horváth Béla, Paku Imre és Thurzó Gábor irásait.

— **A MAGYAR KÜLÜGYI TÁRSASAG** rendezésében szerdán d. u. 5 órakor Török Árpád, a Pester Lloyd belső munkatársa »A világnak háborútáni megszervezése és a kisállamok« cimmel előadást tart (V., Géza-utca 4. szám alatt).

— **AZ ÚJ ESZTENDŐ ALKALMÁBÓL** a hozsám és a bolgár egyetemi hallgatókhoz irt jókivánságokat mind az egyesület, mind a magam nevében köszönöm Dimitroff D. Jordán.

Ma a lakóházak és egyéb épületek elsötétítése 20 órakor kezdődik és hajnali 4 óráig tart

SZINHÁZ és FILM

Díszlet-, bútor- és ruhacsere

Az idén nem mutat be ú darabot a Vidám Szinház

A Vidám Szinház az elmult év szeptemberében mutatta be »Ballépés jobbra« cimű évadnyitó zenés vígjátékát, mely olyan nagy sikert aratott, hogy eddig minden este ki kellett akasztani a szinház bejáratára a »Minden jegy elkelt!« táblát. Tekintettel arre, hogy a közelgő 200. előadás előtt még mindig nem lohadt a darab iránt való élénk érdeklődés, *Szüle* Mihály a darabot az évad végéig műsoron tartja. Rövidesen a sorozatos előadásokon túlságosan igénybevett díszleteket, bútorokat és ruhákat újjal cserélik ki. Igy a darab, melynek Fejes Teri, Fábry Éva, Petrovics Szvetiszláv, ifj. Latabár Árpád, Madarász László és Bihary Nándor a hab főszereplője, felfrissített köntösben folytatja sikerét az évad végéig.

„Ádám, hol vagy?" — Szegeden

A szegedi filharmonikusok a Városi Szinházban bemutatták Tóth Dénes zeneszerző »Ádám, hol vagy?« cimű szimfonikus fantaziáját, melyet a szerző a szegedi Filharmonikus Egyesület 25 éves jubileuma alkalmából az egyesületnek ajánlott fel. A zenekart báró Lukács Miklós, az Operaház karnagya vezényelte. Szervánszky Péter Mozart Esz dur szimfóniáját adta elő.

Férjhezment Gerster igazgató lánya

Gerster Alice és szentkápolnai és tasnádi *Török* Barna e hónap 10-én délben tartották esküvőjüket a jáki kápolnában. Tanuk voltak: dr. Burger Sándor és dr. v. szentkápolnai és tasnádi Török László.

Ujságíró-est

Rendkívül érdekes művészi esemény szinhelye lesz január 22-én este ½6 órai kezdettel a Vigadó, ahol nyolc promines ujságíró legszebb élményeiről számol be. Babay József, Baráth Ferenc, Baróti Géza, Dallos Sándor, Dövényi Nagy Lajos, Kinizsi Andor, Ráthonyi János és Saád Béla lép fel a gazdag műsorú esten, melynek művészszereplői: Biliczi Tivadar, Bordy Bella, Cserfalvy Eliz, Kiss Ferenc, Kiss Manyi, Karády Katalin, Szikassy László, Vass Margit. Zongorán kísér: Polgár Tibor, konferál Kinizsi Andor és Keönch István.

Bágyoni Géza, a tehetséges fiatal drámai bariton, aki Kiszely Gyula »Fekete malom« cimű operájának egyik vezetőszerepét énekelte, önállóária- és dalestet rendez január 14-én a Zeneművészeti Főiskola kamaratermében. Közreműködik Cserfalvi Eliz hegedűművésznő, zongorán kísér: Szőke Tibor és Dankó Aladár.

•

Az »átképzés« csodája elevenedik meg az »Artatlan vagyok« cimű új Tobis vigjátékban, melyben Theo Lingen komoly iskolát jazzkarmesterré képezi ki magát.

•

Csütörtökön mutatkozik be Csipkay Éva zongoraművésznő, aki nem rég jött haza németországi hangversenykörútjáról. Berlinben Ellen Neynek, a legnagyobb német zenepedagógusnak a tanitványa volt. A fiatal művésznő hangversenyének időpontja: csütörtök ¾7 a Vigadóban.

Baróti Géza új regénye

Baróti Géza

Az egyik előkelő fővárosi könyvkiadóvállalat rövidesen megjelenteti Baróti Gézának, a bátor hangú szinházi ujságirónak és a Tisztességes ház cimű kitűnő regényével előnyösen bemutatkozott irónak Csincsilla cimű új regényét. Az érdekes regény cselekménye a szinházi világban játszódik és bizonyos, hogy a nagyközönség elénk találgatásokba kezd: ki a regénye a Csincsilla s kik a szereplői. A Csincsilla ugyanis egy szinésznő és egy ujságiró majdnem házassággal végződő érdekes szerelmén vezeti végig az olvasót Budapesten, egy vidéki kastélyban és Bécsben.

A férjfogás művészete

A hajadonokat sokat foglalkoztatja a férjfogás kérdése. Lucie Englisch, az ismert német filmszinésznő, a Műkedvelő szélhámos cimű új Berlin-filmben beleszeretett egy állatkereskedés tulajdonosába. Sok fejtörést okozott neki, hogyan találkozhatna imádottjával. Végül abban állapodik meg, hogy nem létező kutyája számára naponta kutyaeledelt vásárol. Igy ismerkedett meg leendő férjével, akinek hozományképpen egy nagy raktár felhalmozott kutyaeledelt vitt a házasságba. A filmet a közeljövőben az Uránia mutatja be.

Kalotaszegi Madonna

Még be sem mutatták Budapesten a Kalotaszegi Madonna cimű új filmet, a német Transit-film máris megvásárolta a film német előadási jogát. A nagyszabású magyar ujdonság, mely Széfedin Sefket bey forgatókönyve alapján készült, részben Erdélyben, részben Rómában és Budapesten játszódik le. Főszereplői: Sárdy János, Adorján Éva és Petrovich Szvetiszláv, a Vidám Szinház bonvivánja. A filmet a közeljövőben mutatja be egyik előkelő körúti mozink.

A Társadalmi Turul Szövetség ujpesti Toldi Miklós Bajtársi Egyesülete turáni magyar irói és művészdélelőttöt rendezett, melyen megjelent a japán követségi kultúrattasé is akit Bojtár Imre németül, Prőhle Vilmos japánul üdvözölt. Cholnoky Jenő, Valentik Dezső, Loránt Gyula, Kézdivásárhelyi Zoltán előadása után Gárdos Korvélia, Rudnai Ritter Irén és a budai mandolin zenekar művészi számokkal működött közre.

Svanholm Set ária- és dalestje

Azt, hogy *Svanholm* Set nagyszerű énekes, elsőrangú előadóművész, nem kell külön felfedeznünk. De felfedezésszámba megy, hogy kiváló Wagner-énekesünk mennyi drámát, mélységet, erőt tud egyetlen dalban is összesűriteni. Egy hosszú operában kevesebb lehet a kifejezés, a dráma, mint amennyit *Svanholm* Set a *Schumann »Ich grolle nicht«* daláról utólérhetetlen művészettel feltárt. Ilyen páratlan előadás már műfajilag meg sem határozható, lirán, drámán, dalon, operán felett áll, — a balladához fekszik talán a legközelebb — az előadóművészet teteje. *Svanholm* művészetének egyik titka talán az északi ember meglepő őszintesége, komolysága. Dalokat ily őszinte, egyenes hangon, férfias komolysággal előadni még alig hallottunk. Épp ebben a nyilt, határozott beszédben rejlik *Svanholm* páratlanul szuggesztív ereje.

Műsorának kimagasló száma volt a remekül előadott négy *Brahms dal (Vier ernste Gesänge);* a brahmsi komoly, melankolikus hang áll legközelebb művészünkhöz. És még egyet: *Svanholm valóban nemzetének szellemi nagykövete.* Mert egyetlen északi dalban tökéletes képet tud adni hazájának tájáról, embereiről és életéről. Mi azzal az érzéssel búcsúztunk a nagyszerű esttől, hogy két óráig — északon utaztunk. *Ferencsik János kitűnően kisérte zongorán.*

Dr. V. A.

Csütörtökön: Boldog idők

Karády Katalin

A Scala és a Kaszinó filmszinház csütörtökön mutatja be az újesztendő első magyar ujdonságát, a Jupiter-film *Boldog idők* cimű filmjét. Az érdekes ujdonság egy házasság viszontagságait mutatja be Barabás Pál finom lélektani motivumokkal átszőtt forgatókönyve alapján. Rodriguez Endre rendezte a filmet, melynek Karády Katalin, Ajtay Andor és Mihályfi Ernő a főszereplői. A zenét Malesiner Béla komponálta.

Asszonyért...

A Magyar Irók Filmje érdekes francia filmujdonsággal lép rövidesen a nyilvánosság elé. A közeli napokban ugyanis bemutatják az »Asszonyért...« filmet, melynek drámai sodrú cselekménye repülőszerencsétlenséggel kezdődik. A világhirű óceánrepülő földkörüli útra indul, karácsony éjszakáján vág neki az útnak. A gép néhányszáz méter után visszahull a földre. Ezeket a jeleneteket drámai izgalommal örökitette meg Pierre Fresnay rendezésében a film operatőrje, aki ellenállhatatlan tempót adott a mese első pillanatainak. Ez a feszültség jelenetről-jelenetre fokozódik. Briliáns szereplőgárda játszik a filmben, köztük Pierre Fresnay, Yvonne Printemps és Raimu.

Ősbemutató Kolozsvárott

A kolozsvári Nemzeti Szinház február 9-én mutatja be Vásárhelyi Ferenc és dr. Balázs Gyula Elérhetetlen asszony cimű modern tárgyú operettjét. Az ősbemutató iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szinházak műsora

OPERA: Walkür (A ?, 5). — **NEMZETI:** A kamélias hölgy (Bsz., 6). — **KAMARA:** Fatornyok (½7). — **MŰVELŐDES HÁZA:** Film (4, ½7). — **VIG:** Warrenné mestersége (½7). — **PESTI:** Fecske és denevér (½7). — **FŐVÁROSI OPERETT:** A királynő csókja (6). — **UJ MAGYAR:** Az első (½7). — **MADACH:** Nincs előadás. — **ANDRÁSSY:** Vidám kabaré (C. ½7). — **VIDAM:** Ballépés jobbra (½7). — **REVÜPALOTA:** Őfelsége a pénz (½7). — **KOMÉDIA:** Tibos a lógás (½7). — **KAMARA VARIETÉ:** Női kiszolgálás (½7). — **BÁBSZINJÁTÉK:** Panoptikum (½7). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Debrecenbe kéne menni (½5, 7). — **JÓZSEFVÁROSI:** János vitéz (½5, 7). — **KISFALUDY:** Eleven ördög (½5, 7).

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. H = Hétfő.

ADRIA (356—707): **Zoro és Huru. Régi szép idők.** (½4 ¼6 ⅛8; V Ü H 11 1 3 ½6 ⅛8.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Első randevú.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ¼2; V Ü 11 és ½2.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Szélvészkisasszony.** (½4 ½6 ⅛8; V ½2-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Fény és árnyék.** (¼4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): **Kerek Ferkó.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **BAROSS** (149—510): **Négyarcú asszony.** (3 5 7; V 11-kor is.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (384—563): **Régi szép idők.** (½4 ½6 ¼6 ⅛8; vasárnap ½2 és ¼3 órakor is.) — **BELVÁROSI HIRADÓ** (181—244): **Egerek a csapdában** (kultúrfilm). Rügen (szines kultúrfilm). Magyar, Ufa és Európa hiradók. (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Megálmodtalak.** (¾4 ½6 ⅛8, Ü ½2; V 11 és ½2 órakor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Egy bolond százat csinál.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Rákóczi nótája** (½2 ¼4 ¼6 ⅛8; vasár- és ünnepnap 11 órakor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Sári biró.** (3 5 ¼8.) — **CSABA** (146—010): **Megálmodtalak.** (¼4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Régi szép idők.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—952): **Ágrólszakadt úrlány.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **DUNA** (111—994): **Katja.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): Negyedik hétre prolongálva! **Szélhámosnő voltam.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **FORUM** (189—707): Negyedik hétre prolongálva! **Mesél az élet.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Éjféli gyors.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHAZ** (222—499): **Portofino** (kultúrfilm). **Tarka-barka filmmuzsika.** Magyar, Ufa és Európa hiradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **HOMEROS** (496—178): **Münchhausen.** (2 ½5 7; vasár- és ünnepnap 11 órakor is.) — **IPOLY** (292—626): **Hivatása orvos.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V Ü 11 és ½2.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—318): **Éjféli gyors.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (425—901): Negyedik hétre prolongálva! **Sziámi macska.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **KORZÓ** (182—818): **Gróf Monte Christo.** II. rész: **A bosszú.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 ¼4 ½6 ⅛8.) — **KULTUR** (188—120): **Münchhausen.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): **Megálmodtalak.** (¼4 ½6 ⅛8; V ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): Harmadik hétre prolongálva! **Fény és árnyék.** (¼4 ¼6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Régi szép idők.** (¼4 ¼6 ⅛8; Sz ¼2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Kilencedik hétre prolongálva! **Zenélő malom.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8; V 11 órakor is.) — **OTTHON** (146—447): **Rettegés.** (¼4 ¼6 ⅛8; V 11 és ½2 órakor is.) — **PÁTRIA** (145—673): Harmadik hétre prolongálva! **Alomkeringő.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **PEST** (221—222): **Péltékenység.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **PETŐFI** (428—478): **Éjféli gyors.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Makacs Kata.** (¼4 ½6 ⅛8; Sz ½2 ¼4 ¼6 ⅛8; V Ü 11 ¼4 ½6 ⅛8.) — **RÁKÓCZI** (426—326): **Kirchfeldi pap.** (11 1 3 5 ⅛8.) — **SZÉKELY** (226—425): Harmadik hétre prolongálva! **Rajongás.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **SZITTYA** (111—140): **Fény és árnyék.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Vágyak asszonya.** (¼4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Éjféli gyors.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **TURAN** (120—003): **Éjféli gyors.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **UJBUDA** (268—399): **Megálmodtalak.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—016): Harmadik hétre prolongálva! **Akkor...** (3 5 ⅛8; V 11-kor is.)

Csütörtöktől bemutatja a PATRIA filmszinház is a **RÁKÓCZI NÓTÁJA** cimű magyar történelmi világfilmet. Jegyelővétel: 145-673

1971. IV.5. 12.00 Szabó

Déli krónika.

- Somogy Megye kulturális eseményeiről kaptunk hírt László Lajostól.

-Néhány héttel ezelőtt arról adtam hírt, hogy a somogyi nép művészet értékeit hazánk fővárosában mutatják be a folklór kedvelőinek. Holnap pedig a tej képzőművészetének kiállítása, a harmadik tavaszi tárlatot nyitják meg Kaposváron, a Rippl-Rónay Múzeumban. 47 somogyi és déldunántúli művész, 90 alkotása, festmény, grafika, kerámia és ezüst repreze-tálja egy bonyolig a vidék művészetének megújulásának tevé-kenységét, az élettel, a tájjal, az emberekkel, a termőföld-kával kialakított eleven kapcsolatát. A fiatal tehetségek, művészek szakmai és emberi fejlődését. Azt, hogy Vaszary, Rippl-Rónay, Martin Ferenc, Bernáth Aurél szülőhelye, egykori alkotóműhelye, ma is és ez virul. Vasárnap délelőtt fél 12-kor Böröm József Somogy megye tanácsának elnöke hirdeti ki a szűrt döntését, amely szerint a Megyei Tanács Rippl-Rónay díjat Szabados József festőművész, Kaposvár, Vaszary díjat, Honti Mária festőművész kapja.

Négy fiatal alkotónak adják át ezzel az alkalommal a Népmű-velési Tanács és az Egyesült Izzó kaposvári gyárának külön díjait.

1021

Szabados József

1971. IV.3. 12.oo Szné

Déli krónika.

- Somogy Megye kulturális eseményeiről kaptunk hirt László Lajostól.

-Néhány héttel ezelött arról adtam hirt, hogy a somogyi nép müvészet értékeit hazánk fővárosában mutatják be a folklor kedvelőinek. Holnap pedig a táj képzőművészeinek kiállitását, a harmadik tavaszi tárlatot nyitják meg Kaposvárott, a Rippl-Rónay Múzeumban. 47 somogyi és déldunántúli müvész, 9o alkotása, festmény, grafika, kerámia és szobor reprezentálja egy hónapig a vidék müvészeinek magasszinvonalu tevékenységét, az élettel, a tájjal, az emberekkel, a termelőmunkával kialakitott eleven kapcsolatát. A fiatal tehetséges, müvészek szakmai és emberi fejlődését. Azt, hogy Vaszary, Rippl-Rónay, Martin Ferenc, Bernát Aurél szülőhelye, egykori alkotómühelye, ma is és és virul. Vasárnap délelőtt fél 12-kor Böhm József Somogy megye tanácsának elnöke hirdeti ki a zsüri dőntését, amely szerint a Megyei Tanács Rippl-Rónay diját Szabados József festőművész, Kaposvár, Vaszary diját, Honti Mária festőművész kapja.

Négy fiatal alkotónak adják át ezzel az alkalommal a Népmüvelési Tanács és az Egyesült Izzó kaposvári gyárának külön dijait.

4895

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Ákos, Szilágy vm.	Ev. ref. templom főhomlok-zata

N. Szabados József

épitész

épitette a gyulai
Kohár elmeosztályá-
nak épületet 1898-
99-ben. 1899-ben a gyulai
Iz-Istvan utcai kohári
pavillont is ő épitette.

Scherer

II. 285. l.

Fenti épitette Czig-
ler Győző és Dvorák
tervei alapján a gyulai
József szanatorium
épületeit.

u. o. 288. l.

Ulpai Ignác és Hübner
Jenő tervei szerint épitette a
gyulai rk. főgymnasiumot

P 1905-1906-ban.

u. o. 291. l. szerint

[292]

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
ajzpapír- lap, ustrajok,		Román stíl. 53/72 cm. Schulek Fr. vezetése alatt rajzolta Blacho V.; restaur. terv.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

N. Szabados József

gyulai építőmester
fedette és építette a
gyulai múzeum épüle-
tet 1895-ben. Az épü-
let külső díszítését
Czigler Győző tervezte.

Scherer

II. 256. l.

4892

Gyüjten

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Hódja, Arad vm,	Templom távlati képe.	

N. Szabados József

épitőm.

erős
Zs

Szabad Endre: A
gulai r. kat. főgim-
nazium épülete-
A főgimn. 3 kőte-
vitőjében

SZABADOS JUCI:

43. Peisaj — Tájkép — — — — — — — — — — — 5.000.—

CATALOGUL

EXPOZIŢIEI

SOCIETĂŢII PICTORILOR DIN BAIA-MARE

CLUJ 13–23 APR. 1930

KATALOGUS

A

NAGYBÁNYAI FESTŐK TÁRSASÁGA KIÁLLITÁSA

CLUJ KOLOZSVÁR 1930 ÁPR. 13–23

Preţul catalogului: 20 Lei — Katalogus ára: 20 Lei

Minerva Rt., Cluj-Kolozsvár. 11000

SZABADOS Jucci festő

SZABÓ Ágnes

NYOMTATVÁNY
Markoja Csilla
Budapest 1156
Hevesi Gy. u. 46.

Bartók 32 Galéria

Szabó Ágnes kiállítása
Megnyitja Peternák Miklós
1998 január 9-én 19 órakor

A kiállítás megtekinthető 1998 február 1-ig,
kedd - vasárnap 14-18 óra között
H-1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Tel./fax: (36-1) 186 90 38
E-mail: bartok32@c3.hu

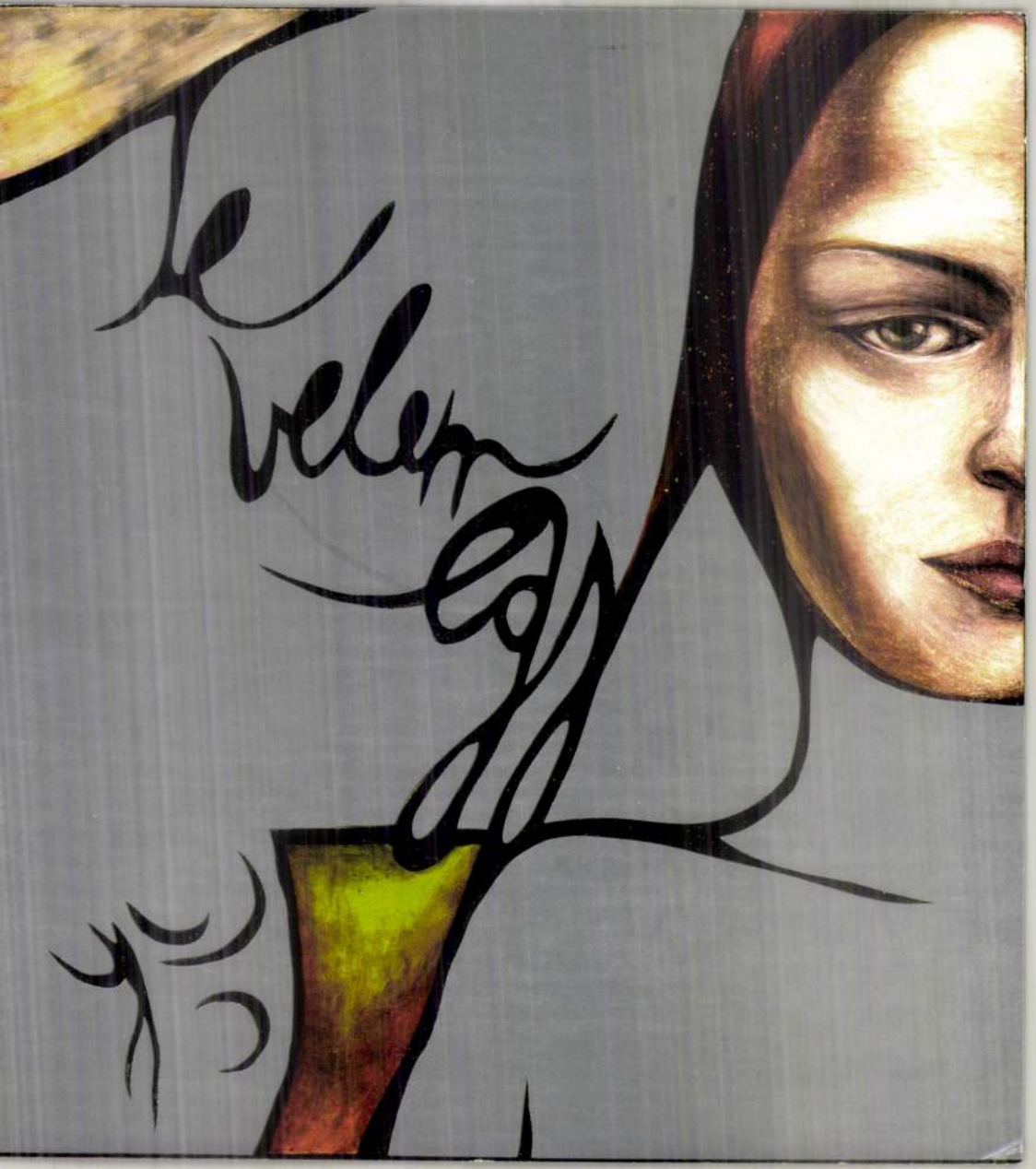

Szabados László

ismertetői a verpeléni Megyei Könyvtár új épületéről. - Könyvtáros, 1968. 11. sz. 652-654.l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.

156.l.

SZABICS ÁGNES
KIÁLLÍTÁSA
MEGNYITJA STURCZ JÁNOS
1997.
OKTÓBER 24-ÉN
17 ÓRAKOR
NOVEMBER 9-IG HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG
VIGADÓ GALÉRIA
BUDAPEST V., VIGADÓ TÉR 2

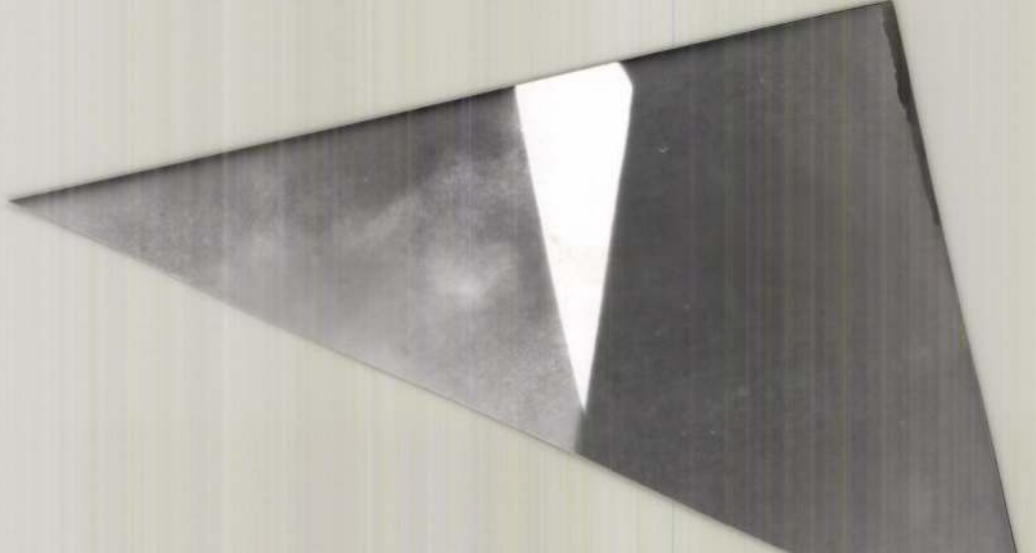

Napi hirek

— **Napirend:** Dec. 10-én, vasárnap. Róm. kat.: Melkiades, prot.: Judit. — Budapesten a Nap kel 7 ó. 21-kor, nyug.: 15 ó. 53-kor; a Hold kel: 1 ó. 32-kor, nyug.: 13 ó. 35-kor. — Dec. 11-én, hétfőn. Róm. kat.: Damáz p., prot.: Árpád. — Budapesten a Nap kel: 7 ó. 21-kor, nyug.: 15 ó. 53-kor; a Hold kel 2 ó. 35-kor, nyug. 13 ó. 57-kor.

Elsötétítés d. u. 4-től reggel 7.30-ig

Tizenhármas

Veszély idején több ember babonásabb, mint egyébként. Bizonytalan és gyanus jóslatok, érthetetlen jelek titkát fejtegeti, persze, olyan módon, ahogy magára kedvezőnek tartja. Ez az ut rendszerint a tizenhármas számok, dátumok, összeadott évszámok, rosszelőjelü péntekek, szerencsét hozó kéményseprők és balvégzetet jelentő fekete macskák vénasszonyos utvesztőjébe vezet.

Valahol, a tudat alján, talán a hajdani primitiv ember sámánizmusa pislákol ilyenkor, meg az állatövek, horoszkópok, abrakadabrák titkos mágiája. A bűvös babona igézetes fekete mákonyával elzsongitja áldozatát, megfekszi józan eszét, mire az illető alkalomadtán megragadja kabátgombját és átmegy az ut tulsó oldalára, hogy ne keresztezze valamilyen balsorsu jelenség utját. Óvakodik a péntektől és tizenharmadikán se nem kezd meg, se nem fejez be semmit.

Misztikumot misztikummal lehet leginkább gyógyitani, hadd idézek hát egy „misztikus" életpályát. Ha az év számaival, adataival játszani kezdünk, a babonások szokása szerint összeadjuk, csoportositjuk, ez a játék legalább is a tizenhármas számtól rettegők szektáját feltétlenül ki kell hogy ábránditsa.

Egyéb munkáimmal kapcsolatosan sokat olvasgattam a minap Wagner Richardról s rábukkantam egy kis összeállitásra is. Azt hiszem, alkalmas arra, hogy egyes babonásoknak megrenditse a meggyőződését s egyébként is talán eléggé érdekes, hogy egy futó percet rááldozzunk.

Wagner még a legmegrögzöttebben borulátók szerint sem volt éppen szerencsétlen embernek nevezhető, pedig csodálatoskép mindig nagy szerepet játszott életében a „szörnyü, sorsdöntő, a kétségbeejtő tizenhármas szám".

Vegyük csak sorra!

Mindenekelőtt tizenhárom betüből áll Wagner Richard neve. Született: 1813-ban. Ha születési évének számjegyeit összeadjuk: 1+8+1+3 = 13 az eredmény.

Beleszámitva fiatalkori munkáit, összesen tizenhárom zenedrámát irt.

Az első benyomást, amely fölkeltette benne a zenei hivatás tudatát, a „Bűvös vadász" előadásán kapta, október 13-án. Életének nagy alkotását, a bayreuthi ünnepi játékok házát augusztus 13-án nyitotta meg.

A Tannhausert, első népszerü operáját 1844 április 13-án fejezte be. Az opera 1861 március 13-án bukott meg Párisban és 1895 május 13-án ért el sikert ugyanott.

De ha nem a zeneszerzőt tekintjük, hanem a karmestert, akkor is arra bukkanunk, hogy a rigai szinház, ahol karmesteri pályáját megkezdte Wagner, 1837 szeptember 13-án nyilt meg.

Wagner számkivetése hazájából tizenhárom esztendeig tartott. Utolsó napja, amelyet Bayreuthban töltött, szeptember 13-a volt. Liszt Ferenccel 1883 január 13-án találkozott utoljára Velencében. És végül ugyanebben az évben halt meg Wagner a Vendramin-palotában február 13-án.

Ezek után igazán nem értem, hogyan is futhatta meg Wagner tüneményesen felfelé ivelő pályáját?

(—cent)

— **A pápa a zene küldetéséről.** A Vatikánvárosból jelentik, hogy a római rádiótársaság a Vatikán nagy konzisztóriumi termében a rádióban is közvetitett hangversenyt rendezett, amelyen a pápa is megjelent A műsoron Bach művei szerepeltek. A pápa rövid beszédet mondott, amelyben hangsulyozta a zene népeket összekötő hatalmát. A rádiónak — mondotta többi között — az a nagy jelentősége, hogy a zene nagy mestereinek hires műveit hozzáférhetővé teszi a nép széles rétegei számára. A zenének az a különleges küldetése, hogy megteremtse a béke és a szeretet légkörét.

— **Elköltözött a VII/a. adókerületi hivatal** a Csengery-utca 11. számu **előljáróságra.**

— **A Nemzetvezető megengedte, hogy** Simó Endre közellátásügyi min. tanácsosnak, Perjés Dénes közellátásügyi o. tanácsosnak, dr. Jancsár József közellátásügyi főtanácsosnak és Ács Nagy Zoltán közellátási címzetes főtanácsosnak a honvédség érdekében kifejtett értékes és hasznos tevékenységéért elismerése tudtul adassék.

— **A szeplőtelen fogantatás ünnepe Rómában.** A vatikáni rádió jelentése szerint a spanyol nagykövet és Róma prefektusa is jelen volt december 8-án a Szeplőtelen fogantatás napján tartott egyházi ünnepségen. Ezen a napon volt az évfordulója, hogy IX. Pius pápa kijelentette a vatikáni tanácsban, hogy Szüz Mária az eredendő bün nélkül született. A hivek nagy serege vett részt az ünnepségeken és sok virágot vittek Mária szobrához.

— **Határás földrengés Japánban.** A „Svenska Dagbladet" és a „Stockholms Tidningen" londoni jelentése szerint a westbromwichi földrengéstjelző intézetben csütörtökön reggel 5 óra 48 perckor jegyezték fel hosszu évek legerősebb földrengését. A földrengés hat óra hosszat tartott. Az upsalai szeizmográf csütörtökön reggel ugyancsak igen heves földlökést jelzett, amelynek központja 8600 kilométer távolságban fekszik. A londoni jelentések szerint a földlökés központja valószinüleg Honden, a legnagyobb japán szigeten fekszik.

— **A Nemzetközi Vöröskereszt megbizottat küldött Budapestre.** Hans *Weyermann*, a Nemzetközi Vöröskereszt-Egylet megbizottjaként Genfből Budapestre megérkezett és működését megkezdte. Hans Weyermann személye a legszélesebb körök előtt közszeretetben és tiszteletben áll s itteni nemes munkásságához nagy reményeket fűznek.

— **A menekült protestáns lelkészeket** felhivja a kultuszminisztérium II. ügyosztálya, hogy lelkészi minőségüket a minisztérium által kiállitott bizonyitványal is igazolhatják.

— **Gusztáv Adolf jubileuma.** December 9-én mult 350 éve, hogy a svédek legnagyobb királya az ujkor vallásszabadsági gondolatának nagy bajnoka: Gusztáv Adolf született. Gusztáv Adolf a harmincéves háboruba való beavatkozásával megmentőjévé vált a középeurópai protestantizmusnak. Bár országa lakossága akkor még nem tett ki egymilliót sem, kiválóan vezette diadalról-diadalra seregét, úgyhogy hamarosan kivívta az „Észak oroszlánja" nevet is, a felszabadittatak hálájából. Lützennél hősi halálával váltotta meg a győzelmet. Gusztáv Adolf sógora volt Bethlen Gábornak. Gusztáv Adolf a vallásos mély hitű, de amellett fegyelmezett és erőskezű nyilt jellemű hadvezérek példaképe még ma is, a protestánsok pedig az Istentől nekik kiválasztott hitvédőt tisztelik. A magyar evangélikus világ a mai időknek megfelelő egyszerü formák között ünnepli a purián lelkületü nagy hadvezér király emlékét.

— **A tojás további árusitása.** A közélelmezési ügyosztály közli, hogy a tojásvásárlási szelvény 7. és 8. számu szelvényére december 31-éig szelvényenként 1—1 darab tojás vásárolható. Közli az ügyosztály, hogy az 1—5. számu tojásszelvények december 15-én lejárnak, s ezekkel a nagykereskedők az Élelmiszerjegy Központban tartoznak elszámolni: Lajos-utca 34., földszint 11., — december 23-áig. A 6-os tojásszelvény december 23-áig váltható be és december 31-éig kell a nagykereskedőknek elszámolni.

— **A tejjegyek érvényesitése.** A közélelmezési ügyosztály közli, hogy Budapesten és környékén a tejviszontelárusitók a tejjegyekre további intézkedésig tejet nem szolgáltatnak ki. Az „A" és „B" tejjegyekre december 12-én és 13-án összesen 5 deka vajat szolgáltatnak ki a viszontelárusitók.

— **A közönség haladéktalanul váltsa ki poggyászát a budapesti pályaudvarokon.** Az Államvasutak igazgatósága értesiti a közönséget, hogy a budapesti pályaudvarokon többszáz utipoggyász tárol, amelyeket az alábbi okok miatt nem volt módjában eddig a tulajdonosoknak kiszolgáltatni: A poggyászok kiszolgáltatásának a vasut részéről nincs akadálya, a tulajdonosok azonban a kiváltáshoz és átvételhez nem jelentkeznek. A különböző állomásokon feladott utipoggászok rendeltetési állomása időközben ellenséges megszállás alá került, azokat tehát a vasutnak nincs módjában továbbitani, hanem a budapesti pályaudvarokon feltartóztatta és a poggász feladóvevénynyel igazolt tulajdonosnak rendelkezésre bocsátja. Sok poggászdarabról a név és lakhely megjelölés, valamint a vasuti bárcák utközben leestek, az okmányok légi támadás alkalmával megsemmisültek, tulajdonosukat a poggyász felbontása és a tartalom megvizsgálása alapján sem sikerült megállapitani. Tekintettel arra, hogy ezeknek a poggászoknak biztonságba helyezése leküzdhetetlen akadályokba ütközik, az államvasutak igazgatósága felkéri a közönséget, hogy mindazok, kik utipoggászt adtak fel és azokat eddig nem változtták ki, vagy önhibájukon kivül nem kapták meg, poggyászaikat haladéktalanul váltsák ki, illetve a budapesti pályaudvarokon tárolt poggyászdarabokat tekintsék meg és feltalált tulajdonukat megfelelő igazolás ellenében sürgősen vegyék át, mert az át nem vett poggyászokat a vasuti üzletszabályzat 2. pontja alapján elárverezik.

A Hazáért

Poók László t. páncélos-hadnagy nov. 12-én, életének 38. évében hősi halált halt. Engesztelő szentmisét dr. Töttössy Miklós prépost-plébános tart dec. 11-én, hétfőn reggel 9 órakor a Gróf Haller-téri plébániatemplomban.

Mikus-Csák András tart. páncélosszakaszvezető, orvostanhallgató harmincötéves korában, Budapest védelmében hősi halált halt. Mikus-Csák András egyike volt a fegyveres magyar irredenta-mozgalmak legkiválóbb harcosainak, s 1939-ben, mint szabadcsapatos vezető, a legelsők között nyerte el az akkor alapitott magyar kisezüst vitézségi érmet. Mint hadiönkéntes, 1941 óta két izben is sebesült; sulyosan meg is rokkant, de harcot áhitó katonavére ujra kivitte a csaták mezejére, mig most be nem teljesedett harcos végzete. Bajtársai a rákoskereszturi temetőben helyezték örök nyugovóra a fajtájáért annyi áldozatot önként vállalt, fanatikus magyar katonát.

Szilágyi Gábor honvéd 45 éves korában a haza védelmében hősi halált halt.

Kovács Ferenc honvéd 37 éves korában hősi halált halt, bajtársai temették el Cegléden.

Lovagkeresztet kapott Heszlényi József altábornagy és Ibrányi Mihály altábornagy

Berlin, dec. 9. Mint a Német TI értesül, a Führer vitéz Heszlényi József altábornagynak, egy magyar hadsereg főparancsnokának és Ibrányi Mihály altábornagynak, egy magyar huszárhadosztály parancsnokának a Vaskereszt lovagkeresztjét adományozta. Heszlényi altábornagy még csak szervezés alatt álló hadseregével merész előretörést hajtott végre Arad irányában és elfoglalta a várost.

Nagyobb szovjet erők elől azután állandó ellentámadások közepette a Tisza-szakaszra szakadt el, amelyet a bolsevisták rohama ellen hetekig védelmezett. Ibrányi altábornagy, amikor a bolsevisták Kecskemétet elfoglalták és ezzel közvetlenül veszélyeztették a magyar fővárost, hadosztályának részeivel megtámadta a számbelileg tulsulyban lévő ellenséget és visszafoglalta Kecskemétet. A támadás folytatása során napokig tartó sulyos harcokban, amelyeket többnyire a legelső vonalból irányitott, fokozatosan a Tiszáig vetette vissza a bolsevistákat.

— **Egrieki** Santl János (Budapest, XIV., Bácskai-u. 4/a.) keresi vitéz Gáthy Gézát, Gasztner Sándort és Bakonyi Sándort.

— **Hárasság.** Özv. *Papp Kálmánné* szül. *Kovács Sári* és érendrédi és károlyi *Csatári-Szüts Béla* g. zászlós november 22-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Demele Grétit eljegyezte ifj. *Szüts Pál* m. kir. zászlós. (Minden külön értesités helyett.)

Vitéz *Horváth Jenő* m. kir. ezredes és özv. *Gömöry Rezsőné* szül. *Kompast Sidonia* december 9-én, szombaton déli egy órakor tartották esküvőjüket a krisztinavárosi plébániatemplomban. Tanuk voltak: vitéz kishindi Hindy Iván altábornagy és Kacskovics Antal ezredes.

— **Orvosi hir.** Dr. *Bősze Lajos*, a debreceni szülőotthon főorvosa, rendeléseit Ferenciek-tere 9., folytatja. Fogad d. u. fél 5—fél 6-ig. Tel.: 187—696.

Inyenc remete

Különös remete él egy horvátországi falucskában. A remete a világtól elvonultan tengeti napjait egy — fa tetején.

Ebből is kitünik, hogy a pátriárkakoru remete magasratörő ember: nem barlangba vonult vissza, mint a remeték általában, hanem korát meghazudtoló fürgeséggel mászott fel egy fára, annak is a legmagasabb ágára s ott tengeti napjait immár negyedik éve.

A derék öreget nem zavarja, hogy mégcsak szerény barlanglakásra sem tudott szert tenni négyesztendei remetéskedése alatt, nem nyilik panaszra szája, száraz ágon hallgató ajakkal üldögél a fa tetején. Cseppet sem bántja, hogy még ma is csak „ágra"-járó.

Egyedülálló, illetve egyedülülő ember a remete, mégcsak rokona sincs a különbejáratu fán, se felmenő, se lemenő „ágon".

A különös öreg, mint mondják, négy év óta egyetlen egyszer sem ereszkedett le a fa tetején levő fészkéből a földi halandók közé, még akkor sem hajt végre „kényszerleszállást", ha megéhezik. Élelmezési problémáit is eredeti módon oldja meg. Kötélre erősitett kosárkát ereget le a fáról, a falvak népe abba helyezi el a remetének szánt ételeket. Kosztosukkal nincs sok gondjuk, azaz eddig legalább is nem volt. A remete szerény menükkel beéri, de megszokott egyszerü táplálékát ma már talán nem is olyan egyszerü előteremteni. A remete a világtól elvonulva nem is sejti, hogy étrendje, amit oly szerénynek és igénytelennek hisz, ma már a luxusigények határát súrolja.

A tájékozatlan remete, mint négy évvel ezelőtt, ma is azt hangoztatja, hogy naponta pár szem burgonyával is beéri. A naiv kisöreg azt hiszi, hogy ezzel valami szerényet mondott.

Ha tudná milyen kincs, milyen fényűzés manapság pár szem krumpli, biztosan mérsékelné gourmand-igényeit és szerényebb menükre térne. át.

(—ghy)

Koiso miniszterelnök végső erőfeszitésre szólitotta fel a japán népet

Tokió, dec. 9. (Német TI) A nagykeletázsiai háboru harmadik évfordulója alkalmából Koiso miniszterelnök rádióbeszédben hivta fel a japán népet, hogy fokozott mértékben vegyen részt a háboru folytatásában. Koiso rámutatott az ellenség háborus céljainak igazságtalanságára, arra, hogy becsvágyában világuralomra tör. Az ellenség rátért arra, hogy céljai gyors elérése érdekében kimélet nélkül bombázza az anyaországot. A miniszterelnök kiemelte a Leyte térségében folyó harcok jelentőségét és felszólitotta a lakosságot, hogy még az eddiginél is bátrabban és erősebben lépjen sorompóba a haditermelés fokozása céljából. Végül Koiso méltatta Németország csodálatos háborus erőfeszitését és kifejezésre juttatta amaz őszinte kivánságát, hogy Németország érje el háborus céljait.

Ideiglenes forgalmi engedéllyel biró személygépkocsik igénybevétele

Az ország területén levő, a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ideiglenes forgalmi engedélyével rendelkező összes személygépkocsik tartoznak folyó hó 11-én 8 órától Budapesten, XII. kerület, Fürj-u. 8-b. szám alatt, vidéken jelenlegi tartózkodási helyük szerint illetékes rendőrségi gépjárműkerület székhelyén, a rendőrkapitányságon a forgalmi engedéllyel együtt előállani.

A csendőrség és rendőrség utasitást kapott, hogy folyó hó 12-én 12 órától az ideiglenes forgalmi engedélyü személygépkocsikat menet közben feltartóztassa, telephelvén felkutassa, jelentkezési kötelezettségüknek eleget nem tett személygépkocsikat előállitsa és a tulajdonos (üzembentartó) ellen a személygépkocsi elkobzása mellett hadbirói eljárást inditson. Az ideiglenes forgalmu személygépkocsik közül további forgalomban csak azok a személygépkocsik maradhatnak meg, amelyeket a jelentkezési helyeken elbocsátottak és eme körülmény forgalmi engedélyükbe bejegyeztetett.

*

Az Országos Közlekedési Kormánybiztos a budapesti telephellyel biró összes géperejü bérkocsi vállalatok (vállalkozók) valamennyi üzemképes gumiabroccsal felszerelt gépjárművét azonnali hatállyal igénybe veszi. A gépjárművek gépkocsivezetővel együtt bevonulni tartoznak a hirdetményekben megjelölt helyeken.

— **„Maróczy tanit."** A Magyar Sakkszövetség kiadványainak első kötete Maróczy nagymester 15 előadásában ismerteti a sakkjáték elemeit. A világhirü nagymester évtizedes tapasztalatait, gazdag tudását adja át ezeken a lapokon a tanulnivágyó ifjuságnak és a sakk nemes játéka iránt érdeklődő közönségnek. Élvezetes előadásmódja bevezet a sakktudomány legrejtettebb finomságaiba és a kitünő, egyénien felépitett rendszer tanulmányozásával észrevétlenül sajátithatjuk el az elmefejlesztő szellemi sport titkait. A tankönyvnek számitó, gazdagon illusztrált mű, amely a Légrády Testvérek nyomdai műintézetében jelenik meg, rövidesen könyvkereskedői forgalomba kerül.

— **A Perl kenyérgyárban vasárnapra tervezett** sütőipari naggyülés technikai okok miatt elmarad.

— **Hatezer darab elrejtett ing egy — iskolapincében.** A veszprémi főispán rendelkezésére az egyik veszprémi iskola pincéjében házkutatást tartottak és annak során 6000 darab jóminőségü férfiinget találtak elrejtve. A hatóságok most kutatnak annak megállapitására, hogyan került ez a rengeteg férfiing az iskola pincéjébe és ki rejtette azokat oda?

— **Személyhajójáratok beszüntetése.** A MFTR közli, hogy a Budapest—Nagymaros—Esztergom közötti hajójáratokat az előrehaladott idényre való tekintettel, továbbá a Margit-hid pesti hidfő és Pálffy-tér, az Obuda és Hungária-ut és Ujpest—Romaifürdő közötti budapesti átkelési járatokat december hó 7-ével beszüntette.

— **Halálozás.** *Korányi Lajos* gyógyszerész dec. 6-án 80 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése 10-én d. e. 11 órakor lesz a farkasréti temetőben. Az engesztelő szentmiseáldozatot a Ferencesek Margit-körüti templomában mutatják be 16-án d. e. 9 órakor.

Dr. *Laczó Viktorné Korbuly Auguszta* főv. Igimn. ny. tanár dec. 8-án 68 éves korában meghalt. Dec. 11-én d. u. fél 2 órakor temetik a farkasréti temetőben.

Baán János Kecskemétről menekült ny. postafőellenőr november 24-én meghalt. Özv. Baán Jánosné, II., Bimbó-ut 37.

Kalmár Ignác ny. postafőellenőr elhunyt. Temetése 10-én d. u. 3 órakor lesz a Kerepesi-uti temetőben a róm. kat. szertartás szerint.

Boskovits Ottó okl. gazdász, szkv. tüzérszázados dec. 4-én elhunyt. Az engesztelő szentmiseáldozat dec. 14-én, reggel 8 órakor a Haller-téri plébániatemplomban lesz bemutatva.

Arató (Andrakovits) Árpád MÁV mozdonyfelügyelő 76 éves korában elhunyt. A lévai református temetőben temették el.

Özv. dr. *Nagy Béláné* szül. *Berkó Mária* gyógyszertártulajdonos 57 éves korában elhunyt. A Kerepesi-temetőben a református egyház szertartása szerint helyezték pihenő helyére.

Szabados László épitész 74 éves korában elhunyt. Csillaghegyi temetőben temették el december 9-én.

Mikes András nyug. Beszkárt-főellenőr dec. 7-én 68 éves korában Budapesten meghalt. Vasárnap délután 2 órakor temetik a rákoskereszturi temetőben.

Orvosi vizsgálaton

— *Aztán mondja csak, barátom, mit iszik?*

— *Hátha már olyan kedves a doktor ur, nagyon jól esne egy kupica pálinka...*

Kutyavásár

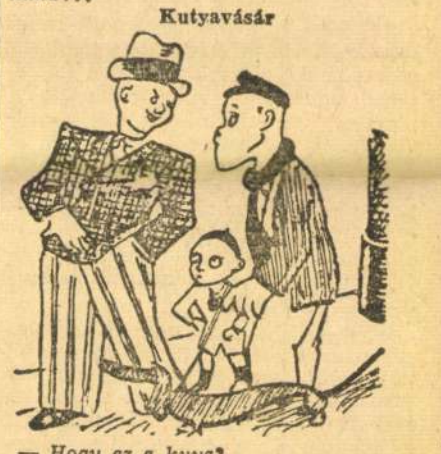

— *Hogy ez a kuya?*

— *Száz pengő.*

— *Én csak ötvenet szántam rá. De ebből elég nekem a fele is.*

A műtőben

— *Miért számitanak nekem ugyanannyit, mint annak a betegnek, akinek mind a két lábát megoperálták? Nálam csak az egyik lábammal van baj.*

— *Kérem, ha gondolja, levághatjuk mind a két lábát, ugyanezért a pénzért...*

Egyszerü

— *Mondd, fiacskám, honnan tudod, hogy melyik kezed a jobb és melyik a bal?*

— *Nagyon egyszerü megjegyezni, bácsi kérem... A jobbkezemen a hüvelykujjam balra áll, a balkezemen pedig jobbra.*

A békés ember

— *A tájékán sem voltam annak a vurekedésnek. Én békés ember vagyok. A tanu rosszindulattal vall ellenem.*

— *Miért haragszik magára a tanu?*

— *Mert egyszer alaposan elpáholtam.*

Józanság

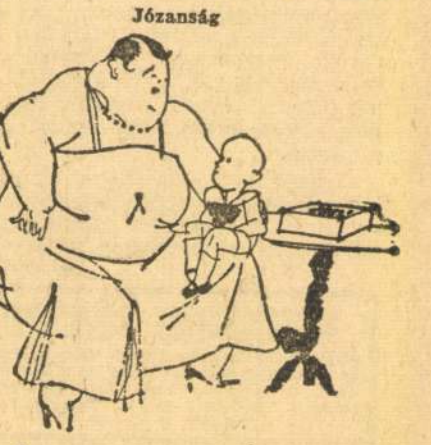

— *És mondd Pistikém, mit csinálnál hirtelen meghalna?*

— *Megenném az egész doboz cukrot, akkor, ha a te jóságos Róza nénid most*

A félelem nem mindig gyávaság

Vannak erős, harcedzett férfiak, akik bátorságukról a harctéren tettek tanubizonyságot, de megijednek egy kis — egér láttára. Hogyan, hát lehetséges az, hogy az a férfi, aki nem félt az ágyuk tüzének közepette és hősként viselkedett: egy kis egér láttán összerezzen, megijed? Különbséget kell tenni ugyanis a fiziológiai, tehát az élettani értelemben vett félelem és a beteges idegállapot okozta félelem közt! A fiziológiai félelmet a lelkiállapot gyöngesége szüli, tőlünk független érzés és a gyávaságig fokozódhatik, de erős akarattal, neveléssel és példaadással le lehet küzdeni; a másik már beteges tünet s inkább a lelkiállapot bizonyos mértékü megrendülése okozta nyugtalanító érzés, ami még a legbátrabb embert is elfoghatja.

IV. Henrik német király és római császár, aki a történelemben mint hős szerepel, a valóságban félénk természetü ember volt. Az ütközet elején, szemben az ellenséggel, félelemtől reszketett, szivdobogás fogta el, de amikor belekerült a kézitusa kellő közepébe: nem törődött a veszéllyel s bátran szembenézett a halállal. Caracciolo olasz tengernagy, Nelson nagy ellenfele, többször adta tanujelét rettenthetetlen bátorságának, de — iszonyodott az egértől.

Az ilyen állapot az ugynevezett *zoofobia*, az állatoktól, főként az egértől, patkánytól, macskától, kutyától stb. való iszonyat. III. Henrik német király és római császár, iszonyodott a macskától. Ez a megokolatlan ellenérzés egy neme az ideges állapotnak, gyöngeségnek. Például vannak emberek, akik mindjárt veszettségtől rettegnek, ha a veszett eb csak a ruháját érintette anélkül, hogy megharapta volna, sőt akkor is rémüldöznek, ha egészséges, de idegen eb nyalta meg a kezüket. Ezek az emberek ellenlábasai a kutyakedvelőknek.

Pascalról, a nagy francia matematikusról jegyezték föl, hogy *agorafobia*-ban, tériszonyban szenvedett. Az ilyen ideggyönge emberek irtóznak a nagy, tágas tértől, nagy, üres templomtól. Pascal esetében ezt a félelmet meg lehet okolni: egy napon négylovas hintón rándult ki s a négy ló közül kettő hirtelen megbokrosodott s belezuhant a Szajnába. A hintó legott megállt, mert eltörött a hintó rudja és elszakadt a gyeplő is. Ettől kezdve Pascal állandóan ugy képzelte, hogy balkéz felől mély üreg tátong előtte, s ez ok miatt balkéz felől el kellett takarni valami tárggyal a kilátást. Hasonló félelem fog el némelyeket a nyilt tenger, nagy tó vagy viz láttára. Ez az ugynevezett *talassofobia*. Ez a félelemérzés fogta el Heraklius keletrómai császárt, mikor a Boszporuszon át hajóhidat veretett, de hogy a tengert ne láthassa: kétoldalt deszkákkal kellett eltakarni a hid korlátjait, miközben lóháton lépdelt át a hidon. Nagy Péter orosz cár gyermekkorában beleesett a folyóba s ettől kezdve irtózott a nagy vizek látásától.

A tériszonnyal ellentétes nyugtalanító érzést okoz némelyeknél a zárt helyiségekben való tartózkodás. Az ilyen emberek félnek zárt helyiségben egyedül lenni, sötét folyosón áthaladni, elhagyott házban tartózkodni. Ezekkel szemben vannak emberek, akiket viszont az embertömeg jelenléte félemlit meg. És vannak túlfinynyás emberek, akiket undor fog el, ha tányérukon kicsinyke foltot, vagy a pohár szélén törlőrongyból való rostszálat vesznek észre. Ezek mindjárt piszkot látnak, ha valami nem tündöklően tiszta. Ez a nyugtalanító érzés az ugynevezett: *misofobia*, ami azonban nem azonos a bacillusoktól való félelemmel. De ugyancsak ilyen félelemérzet jellemzi a képzelt betegeket, akikről már annyi vigjátékot irtak, és hasonlóan képzelődő emberek azok, akik halálfélelemben szenvednek. Ez a nyugtalanító érzés a *tanatofobia*.

Szintén ideggyöngeségre vall az az állapot, amidőn a vér látása okoz irtózatot; akár véletlen baleset, sebészi műtét következtében kifolyó vér, vagy állatok levágásának látványa idézte elő ezt a beteges állapotot, amely nem ritkán eszméletlenségig fokozódhatik. Ilyen esetekben már örökletes hajlamról lehet szó. De vannak, akik éles, hegyes tárgyaktól irtóznak: tű, tőr vagy már a kard látása is előidézheti ezt az állapotot. Némelyek, különben bátor emberek, már a vihar közeledtére izgalomba esnek, s az égzengés vagy a villámlás riasztóan hat reájuk. Augustus, az első római császár, nagyon félt a villámlástól. És vannak, akik éghető anyagok, tárgyak lángralobbanásától ijednek meg. Ez a *pirofobia*.

Ezeket a különféle félelmi állapotokat a tudomány *fobia* gyüjtőnév alatt az idegbetegségek közé sorolja s gyógyításukkal az idegkórtan foglalkozik.

Cs—y K.

KOMÁROMI SÁNDOR
MÁV vizsgáló kézművest Debrecenből és feleségét keresi Komáromi Sándor honvéd. — Értesítést kér: Budapest, Horthy Miklós-ut 62., II. Dankó-lakás. Telefon 45—66—09.

Teljes üzletberendezés eladó
Megtekinthető Elemér-u. 16., hétfőn 8—9-ig.

Csibi sem kivétel...

Csibi „személyi lapja" a XI. kerületi állatorvosi hivatalban fekszik és imigyen szól: Neme: *nőstény*, fajtája: *máltai pincsi*, kora: *5 éves mult*. Ami ezek után már természetes, — Csibi: *adóalany is*. Az ilyen hatósági kimutatások még azt is elárulják, hogy Csibi munkaköre: *jelző kutya*. Ez utóbbit mind a mai időking nem tudtam felőle. Amióta azonban komolyra fordult a háboru sora és a rengeteg repülőtámadás tulságosan elővesz a pesti ember idegzetét, azóta Csibi mást sem csinál, mint hivatása magaslatán áll és „jelez" . . . Abban a pillanatban, amint elhangzik a Rádióban a jellgezetes figyelmeztetés, „Zavaró repülés Baja, Bácska, Földvár . . ." abban a szempillantásban Csibi leugrik a fotelből és leeresztett farokkal a fürdőszobába sompolyog. *Itt van ugyanis az ő légópincéje, egy puhára kipárnázott teknőben*, amelyben békevilágban a kismosás nem tulságosan kivánatos művelete zajlik le. Mindezzel nem köznapi helyszini riporttal akartam untatni az olvasót, inkább arról akartam meggyőzni, hogy még ezek a kulturában nevelődött és elpuhult kiskutyák is olyan ösztönösek, mint Jack London vadonban élő Rin-Tin-Tinjei, vagy a Nobel-dijas Pavlov professzor csodálatos kutyái. Mindegyikük az ősi ösztönélet velünk és köztünk élő legkézenfekvőbb bizonyitékai. De hadd mutassuk be Pavlov kutyáit, miután a nagy tudóst is megismertük.

Pavlov professzor mestersége...

Ivan Petrovics Pavlov élete igazi orosz élet. 1849-ben nagy sürgés-forgás volt a ryazani paplakban. A pópának *fia* született. Hogy papnak nevelték és mégis orvos lett, arról a nagyszakállu Pavlov papa tehetett legkevésbbé . . . Mint hű keresztény és buzgó pap — ebbe is beletörődött. A szemináriumi nevelés cseppet sem terelte el a természettudományok szeretete mellől. Igy történt, hogy amikor kis késéssel, 30 éves korában befejezte tanulmányait, nem himzettstólás pappá szentelték, hanem fehér köpenyt huzott, mint többi kollégái, akik *a szentpétervári Katonaorvosi Akadémiát végezték el*. Öt év mulva a fiatal doktor már *az élettan magántanára*. Akkoriban ez a tudományág még gyermekkorát élte . . . Azért volt a kisérlet élettannak két fényes csillaga, *Heidenhain* és *Ludwig*, akik mindketten német egyetemeken tanitották az uj orvosgenerációt. Mirevaló lenne az ösztöndij, ha nem arra, hogy a tehetséges és fiatal dr. *Pavlov* ennek segitségével e két nagyhirü professzortól nyerjen továbbképzést? . . .

A lelkes dr. Pavlov előtt nem volt uj és szokatlan a két professzor kisérletezési módszere. Hiszen otthon ő is élő állatokon, főleg kutyákon végezte kisérleteit. Fürge riportereket megszégyenitő szorgalommal jelentette meg nagyon érdekes tudományos beszámolóit. Aztán a tollat letette és helyette a sebészkést vette fel.

Olyan tehetséges, szinte zsonglőri ügyességü volt a fiatal operatőr, hogy hires kartársai is megcsodálták. Egy kutya hasműtét nála éppen olyan figyelmet, lelkiismeretet és sebészi körültekintést, valamint tudományos megfontolást igényelt, mintha valamelyik Romanov nagyherceg feküdt volna a műtőasztalán . . . Mindazt, amit tanult, tapasztalt és ellesett az embersebészet művészetéből, gondosan használta fel, sőt ki is bővitette kutyaoperációiban. Ő maga jobban félt a fájdalomokozástól, mint kutyapáciensei a fájdalomtól. Legtöbbször sorozatos műtéteket hajtott végre kutyáin, anélkül, hogy azok elpusztultak volna. Ugató operáltjai sohasem féltek tőle, soha meg nem harapták és amikor operációra került a sor, minden esetben *nógatás nélkül ugrottak fel a műtőasztalra*, amely mellett már ott álltak a professzor asszisztensei . . Boszorkányos kézügyességét, szinte fájdalomnélküli beavatkozását legjobban bizonyitja, hogy soha senki sem hallott a laboratóriumból fájdalmas kutyavonitást, vagy rettegő szüklést . . .

Kutya, amely a gyomrát a homlokán viseli...

Ezek az operációk minden esetben életveszélyesek voltak. Nagyon nehezen lehet egy kis kutyának megszokni, hogy a gyomrát kioperálják és *legalább is egy részét a homlokára helyezzék*, mert egy tudós minden benne történő életfolyamatot ellenőrizni akar, még hozzá szabad szemmel. Ilyen és hasonló operációkat végzett a professzor.

Az alapgondolatot az 1820-ban megjelent egyik orvosi szaklap adta. Mint rendkivül érdekes esetet közölte, hogy egy kanadai vadász haslövést kapott. A lövés ugyan nem volt halálos, de a gyomrot is érte. Dr. Beaumont hiába kezelte a sebet, a gyógyulás sehogysem mutatkozott. A sebnyiláson állandóan és makacsul szivárgott a gyomornedv. Ez volt, ami szeget ütött Pavlov fejében. Az orvostudósok már régen szerették volna ismerni a gyomor vegyigyárában zajló titokzatos folyamatokat. Kisérleteztek is nyakrafőre, — de bizony hiába! . . . Amikor a gyomor üres volt, — akkor a „gyár" egyszerüen beszüntette működését . . . Egyetlen csepp gyomornedvet sem választott ki. Ha pedig a kisérleti állatnak enni adtak, akkor a kiválasztott gyomornedv ételrészekkel és nyállal keveredett el. Ezt a nagy talányt fejtette meg Pavlov és szellemes kisérletével bizonyitotta.

Nagyszerü műtéttel, anélkül, hogy egyetlen zsigert vagy idegecskét átmetszett volna, sikerült *kutyája gyomrának egy kis részét elkülöniteni, de úgy, hogy abba egyetlen morzsácska étel sem kerülhetett* . . . Ez a kis elkülönitett gyomorrész pontosan úgy működött, akár a gyomornak a többi része, amely tovább is élt és „dolgozott". Ezt a kis elkülönitett, de működő gyomorrészt, hogy jól megfigyelhesse, *felvarrta a kutya homlokára* . . . Ez a kis felvarrt gyomor aztán sok minden titoknak lett az árulója . . . Hiszen pontosan úgy működött, mintha még régi helyén volna és nem a kutya homlokán . . . Ez a „homloki gyomor" pontosan úgy termelte a maga gyomornedvét, mintha még mindig az őshelyen lenne. Vegyelemzésre alkalmas, tiszta gyomornedvet termelt ki. Ezzel nemcsak nagy élettani titokról sikerült lerántani a leplet, de sikerült az esetleg beteg gyomrot is uj módszerrel meggyógyitani. Ez a hires operáció csak fokozta Pavlov tudományos kiváncsiságát. Nem az az ember volt, aki féluton megáll . . . Rengeteg kisérletet végzett. Már nem volt többé titok előtte a gyomormirigyek munkája, sőt tisztán állt előtte az egész emésztőrendszer működése is. Tudta, sőt száz kisérlettel bizonyitotta, hogy miképpen viselkedik a kutya nagyon komplikált nyálmirigyberendezése, amikor húst kap, amikor sót, vagy mustárt, vagy olyankor, amikor homokot teszünk a szájába. Pavlov messzi utra, az ismeretlen hasnyálmirigyek birodalmába kisér el egy-egy darabka hust és a tudós éles szemével lesi ki a nagy titkot: mi történik „odabent"? . . . Hogyan viselkedik az élő szervezet az étellel szemben? . . . És még más ezer kérdés, amelynek még feltevéséhez is akkora tudós kellett, mint amilyen ő volt. *Pavlov* valósággal úgy agyalta ki operációlt, hogy annyit lásson, mintha egy kutya hasára üvegablakot tétetett volna, ő maga pedig éjjel és nappal kivülről azt figyelhette, hogyan is működik ez a titokzatos óramű, — *az élő szervezet?* . . .

Egy még hiresebb kisérlete

Mindnyájan tapasztaltuk, hogy bizonyos ételek látásakor „összefut a nyál a szánkban". Miért és hogyan? — kérdezte a professzor.

Hosszú és bonyolult kisérletezés után a feladott nehéz kérdésre önmaga adott feleletet. Látta, hogyha az általa megoperált kutyának mégcsak *felmutatta*, de még nem adta oda az ételt, *máris gyomornedv gyült a kis különválasztott gyomorba*. Ezt saját szemével látta és a gyomornedv menynyiségét is lemérhette. Mi következik ebből? Hogy bizonyos ingerek — mint pl. a húsnak felmutatása is —, *közvetett hatású ingert* vált ki a gyomormirigyekre, amelyek aztán meginditják a gyomornedvet . . . Tehát elegendő a *hús megpillantása*. Bennünket, embereket sem hagy „hidegen", ha pl. egy jó adag füstölt sonkáról és hozzá egy jó pohár badacsonyiról beszélgettünk . . .

Pavlov azt is megfigyelte, hogy minél idegesebb és ingerlékenyebb a kutya, annál bőségesebb a gyomornedv kiválasztása. Azt is tapasztalta, hogy másként hat a kutyára, ha *éhesen* kap a hús után, vagy csak úgy immelámmal *majszolja* . . . *Ha izlik az étel, a gyomornedv kiválasztás mennyisége nagyon nagy*. Már az eledel szemlélése és szaglása is nagy gyomornedvkiválasztással jár. *Pavlov* mindezt olyan pontosan megfigyelhette, mintha kutyájának gyomra előtt valóban egy üvegablak lett volna. Csak egy *karaj kenyeret mutatott a kutyáknak* és pontosan meg tudta mondani az *inger nagyságát, a gyomornedv összetételét is*. Más volt a gyomornedv vegyi ösz-

A feléje áradó kitüntetések és elismerések azonban nem minden tekintetben voltak örömteljesek a feltaláló magyar katonamérnök részéről. A szabadságharc kitörésének izgalmas és forrongásos napjaiban az osztrák császár *Pétervárad parancsnokságával bizta meg őt*. Mártony Károly azonban nemcsak katona, hanem magyar ember is volt. Sőt talán *elsősorban annak érezte magát* és éppen ezért a legmagasabb helyről származott kényes megbizatásnak *nem sietett eleget tenni*. Valahogyan ugy érezte, hogy *hazája ellen vétene, ha ezt a megbizatást elvállalná*. Ezért vonakodott a császári parancsnak eleget tenni. Először megrendült egészségi állapotára történt hivatkozással, *halasztást kért* a pétervváradi parancsnokság elvállalására és azt ajánlotta, hogy *ideiglenesen nevezzen ki a császár helyette mást*. Minthogy az idő sürgetett, a hosszas tanakodásra már nem volt idő. A császár egyedül csak őbenne bizott és *nem akart más megoldásról hallani*.

A szabadságharc kitörésének nyarán, 1848 juliusában Mártony Károly tábornok csakugyan komolyan megbetegedett és a császár engedélyével *Brünnbe* utazott pihenni. Ott azonban *hirtelen meghalt*. A körülmények bizonyos *gyanutkeltő okokra* engedtek következtetni. Olyan hiresztelések is voltak, hogy a császári parancsnak nem engedelmeskedő magyar tábornokot *eltették láb alól*. De az a feltevés is mindinkább lábrakapott, hogy talán *önmaga vetett véget életének*, hogy a maga részéről teljesithetetlennek tartott császári parancsnak ne kelljen eleget tennie. Kutatások is voltak mindkét irányban, azonban *egyik verzió sem látszott bebizonyitottnak*. Annyi bizonyos, hogy a történelmi feljegyzések sehol sem tudtak nyomára akadni annak, mintha Mártony Károly tábornok hirtelen halálát Brünnben erőszakos beavatkozás okozta volna.

A történelem lapjai ugy könyvelték őt el, mint aki *hazájának és katonai hivatásának nagy és elévülhetetlen szolgálatokat tett*. Ha egyéb érdemei nem is lettek volna a magyar köszegi Mártony Károlynak, mint az, hogy *korszakalkotó gázálarc-találmányával nagy szolgálatot tett az emberi életet és egészséget védő haditechnikának*, már ez egymagában is elég lett volna ahhoz, hogy a saját nevének örök emléket állitson az utókor számára.

szetétele ugyanis, ha húst, más ha tejet mutatott fel. Ezek az idegingerek a szemen, vagy a szaglószerveken keresztül az idegrendszer nagyon bonyolult országutján jutottak előbb az *agyba, majd onnan a gyomorba*.

Amikor ezeket a titkokat már pontosan ismerte, következett el legszellemesebb kisérlete, amely hires feltevéséhez, a később elismert *feltételes reflexek tanához vezette* el. Egyetlen mondat elegendő ahhoz, hogy mind ezt meg is értsük.

Ha egy falat kenyeret szánkba veszünk, annak szárazsága, ize, vegyi hatása azonnal meginditja nyálkahártyánk működését. Ezt a működést *feltételen reflexhatásnak* nevezzük. Ezzel szemben, amikor az éhes ember a hentesbolt kirakata előtt meglátja a gőzölgő sonkát, — mintegy jeladásra, tudósnyelven: szignálra — rögtön *megindul a nyálkamirigyek működése*. Ezt nevezik az orvoskutatók *feltételes reflexhatásnak*. *Pavlov* ezeket is pontosan kikutatta. Most már csupán arra volt szükség, hogy feltevéseit kisérletileg is igazolja. E célból kutyáit több csoportra osztotta. Amikor eljött az etetés órája, a hus felmutatásával egyidőben egy *villamoscsengőt is megszólaltatott*. Egy másik csoportnak ugyanekkor egy hirtelen *felvillanó villanylámpát* gyujtott meg. Ezt néhány napon át megismételve azt tapasztalta, hogy egyedül a *csengőhangra és a villamosfény fellobbanására*, tehát anélkül, hogy a hust felmutatta volna, máris megindult a nyálmirigyek munkája és a gyomornedv szépen összegyült a homloki gyomor fenekén . . . *Elég volt tehát egy csengő berregése* . . . Ezt magam is láttam katonakoromban. Elegendő volt a zaboszsákot megzörgetni, s jó tüzérlovaink olyan nyeritési koncertbe kezdtek, hogy öröm volt hallgatni.

Ezeknek a nagyhorderejü kisérleteknek az élettan, sőt az ideggyógyászat is rendkivüli hasznát látta és általában az orvostudomány nagy lépéssel jutott előre a haladás zegzúgos utjain. Pavlov a legnagyobb tudományos munka jutalmát, a *Nobel-dijat 1904-ben kapta meg*.

86 éves korában halt meg a nagy kutató és fáradhatatlan megfigyelő. Nagy örökséget hagyott ránk, annyi bizonyos. De még nagyobb utasitást tanitványai és munkatársai számára.

Laboriatóriuma homlokára ezt iratta fel:

„Megfigyelés és ujra csak megfigyelés!"

Felejthetetlen parancs minden természetbúvár számára.

Fazekas István.

MIELŐTT ARANY, EZÜST, BRILLIÁNS
ékszerét eladja,
mutassa meg Szelecsényinek
Petőfi Sándor-u. 12. Kapu alatt.
Ezelőtt: Debrecen. 7068

FÜRDŐKÁD jában
vizet tároljon, s szennyeződés ellen fedesse le teherbiró
ETERNIT LEMEZZEL
amelyet békében butorra, falra, padlóra alkalmazhat. Eterhigen, Bp., VII., Thököly-ut 21. Telefon 228-734.

ÜGYFELEM ELADNA
4—4½ vagon üvegárut azonnali lebonyolitásra (csak egyben). — Érdeklődni lehet délelőtt 9-től. Vasárnap is. Telefon 187—654.

IV—V. ker.-ben ruházkodási szakmának
üzlethelyiséget
keresek áruval vagy áru nélkül, berendezéssel. Esetleg üzletvezetést vállalok nagy gyakorlattal. Telefon: 183—324. 7158

A hegyek alacsonyabbak lesznek, a tavak kiszáradnak

Ha valaki az állandóságot, az elpusztithatatlanságot és szilárdságot akarja érzékeltetni, csak ritkán tud menekülni az elkerülhetetlen kényszer alól, hogy hasonlatképpen ne a hegyet állitsa elénk, mint az öröklét mintaképét. Hej, pedig mekkorát csalódik, aki még hisz az ilyesmiben!

A természetbuvárok, ezek a fáradhatatlan megfigyelők, bizonyitották be, hogy a hegyek éppen annyira ki vannak téve az „idő vasfogának", mint amennyire semmi sem örök földünkön. Ha elképzelünk egy olyan Rip van Winklet, aki nem egyetlen emberöltőt, hanem vagy százezer évet alszik keresztül és fölébredve, első dolga, hogy megméri a Jungfrau vagy a Lomnici-csucs legmagasabb szikláját, meglepetve veszi észre, hogy bizony a büszke havasi orom, vagy sziklafok „örök" vagy legalább is annak hitt magassága kisebb lett. Alacsonyabb . . . Valósággal törpe ahhoz képest, ami volt akkor, amikor hosszuálmu megfigyelőnk százezer esztendővel előbb álomra hajtotta fejét.

A modern természettudós már pontosan tisztában van ennek a csodálatosnak hitt tüneménynek okaival. Egészen egyszerü, semmi csodálatos sincsen benne. Ma már mindnyájan tudjuk, hogy az esőnek, hónak, a nedvességnek, a napsütésnek, a szélnek mennyire bomlasztó hatása van. A közmondás is azt mondja, hogy egyetlen esőcsepp a sziklát is kettévágja . . . De még a közmondás sem beszél a vizcsepp kémiai hatásáról. A vizcsepp ugyanis oldja, még hozzá meglehetősen hevesen oldja a szikla mész és egyéb anyagát. A levegő szénsav és más anyagokkal szövetkezve, valósággal elmállasztja a sziklát. A viznek fizikai ereje, például az, hogy jéggé fagy és térfogata megnagyobbodik, valósággal széjjelrobbantja a sziklát, ha annak repedéseibe jut. Már most minden vihar, eső és hófuvás után előbb vagy utóbb kisüt a nap. Ez a napsütés elporlasztja a hegyet. Mindezekről a fizikai és vegyi pusztító hatásokról pontos értesüléseik vannak a tudósoknak. Ezt a hegypusztitó tüneményt egyszóval koréziónak nevezték el.

Menjünk most már egy lépéssel tovább. Mi köze van mindehhez a tavaknak? A tavaknak, amelyek irásunk fején kiszáradni kénytelenek . . . Erről is szabadelőadást tarthatunk néhány sor elolvasása után.

A hegyekről legördülő törmelékét a friss hegyipatak sietve fuvarozza a tavak vizébe. Mennél serényebb a patak munkája, annál rövidebb idő alatt tölti fel a halálra itélt tó medrét. Mi más a tó halála, mint a kiszáradás? . . . A pataknak ebben a tógyilkos munkájában szorgalmas társa a szél, amely nagy buzgalommal és fáradhatatlanul szórja tele a vizét porral, az állandóan málló hegyek kiszáradt porával. Egy szép napon aztán a természetbuvár, de a nyájas fürdővendég is azon veszi észre magát, hogy az egykori kavicsos, később homokos, még később bársonyos vizü tó mindjobban eliszaposodik és mind nagyobb utat kell bejárni, amig uszhatóvá válik.

Ez már a tó agóniája. Mindezt a folyton málló hegyek, a szélkavarta porfelhő, a csobogó és követfuvarozó hegyipatak és az aranyos napsugár okozzák. Együttvéve a tó sirásói . . .

Részvénytársaság keres magyar állampolgár, öskeresztény hölgyeket és uraket
főkönyvelő helyettesnek, bérelszámolási osztályvezetőt és kezdő tisztviselőt
Német nyelvtudás előny, de nem feltétel. Miglőbbi személyes jelentkezést kérünk. — Cim: XIII., Váci-ut 45. 7163

Jókarban lévő, Northón-szekrényes
ESZTERGAPADOK
eladók. „1000 m/m csucs 7161" jeligére a főkiadóba.

Eladó azonnal
egy fogorvosi és belgyógyászati rendelő teljes fölszereléssel. — „Azonnal" jeligére Monkhart Hirdetőbe, Szent István-körut 9. sz.

Fagázüzemü
teherautóhoz
nagyüzem keres intelligens
soffőrt
Jelentkezés: Teréz-körut 36., III. 3.

Saválló desztillátort veszünk
200—1000 literig.
Telefon: 183—759 és 187—697.

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület

Stúdió Galéria

SZABÓ DEZSŐ

MONOTON

1996 december 10 - 1997 január 4.

a kiállítást december 10-én kedden 18 órakor megnyitja Páldi Lívia

Stúdió Galéria 1053 Budapest, Képíró u. 6. tel: 267 2033 fax: 342 5380 nyitva: hétfő - szombat 14 - 18 óra
e-mail: studiog @ dial.isys.hu http: //www.sztaki.hu/providers/studio

SZABÓ Dezső

HOLTJATEK

Braun András, Erdélyi Gábor, Havas Bálint és Szabó Dezső kiállítása

Megnyitó / Opening
1998. szeptember 12., szombat, 19 órakor / at 7pm., Saturday, 12 September, 1998

Megnyitja / Opened by
Páldi Lívia

Ingyenes busz / Free bus
17.00-kor Budapestről, a Műcsarnok parkolójából / leaves Budapest at 5pm. from the Műcsarnok parking lot
vissza Budapestre 22.00-kor / leaves for Budapest at 10pm.

Nyitva / Open
október 17-ig, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig / 10am–6pm., until October, Mondays closed

Támogatók / Supporters
Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormámyzata, Nemzeti Kulturális Alap, Pro Helvetia, LIGA, UTJ, DUNANET, Green System Bt, No1

Terv / Design
lozol

1 éves a Kortárs Művészeti Intézet The ICA-D is one year old

A Kortárs Művészeti Intézetet a Modern Művészetért Közalapítvány működteti. / The Institute of Contemporary Art is operated by the Public Fund for Modern Art.
Kérjük, támogassa működésünket! / Please, support our activity.
ABN AMRO BANK 10200218-29271935-00000000

Tolnai Népújság
1996. júl. 23.

HÍRS

Díszkút, fafaragók Ozorán

A Millecentenárium tiszteletére készítette el Ozorának Szabó György szobrászművész Szentháromságot ábrázoló díszkútját. A község központjában felállított alkotást Mayer Mihály pécsi megyéspüspök avatja fel július 27-én szombaton, ünnepélyes keretek között. A falu római katolikus templomában 17 órakor szentmise kezdődik, 18 órakor Szappanos József, az ozorai általános iskola igazgatója mond beszédet az 1100 éves honfoglalásról, ezt követően kerül sor a díszkút avatására és megáldására. E napon ér véget a hagyományos ozorai fafaragótábor, a vendégek az ott készült munkákat is megtekinthetik.

SZABÓ GYÖRGY szobrász

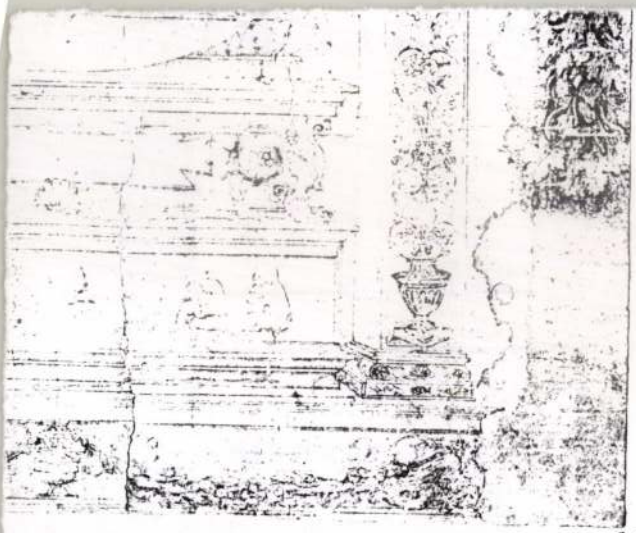

20

Florence. Cabinet de frogat.

Illárium

MŰVÉSZETI GALÉRIA

1081 BUDAPEST,
KÖZTÁRSASÁG TÉR 15.
TEL./FAX: 210-4883

Z. SZABÓ ZOLTÁN

Illárium

MŰVÉSZETI GALÉRIA

MEGHÍVÓ

KÖSZÖNET A GALÉRIA TÁMOGATÓJÁNAK :

VILLAMOSSÁGI SZAKÜZLET Sch

SCHERMANN BT.

"SCHERMANN" Villanyszerelő Ipari és Kereskedelmi BT.
1089 Budapest, Vajda Péter u. 13. Tel./fax: 210-2866

A KIÁLLÍTÁS JÚNIUS 28-IG TEKINTHETŐ MEG,
KEDDTŐL SZOMBATIG 10 ÉS 18 ÓRA KÖZÖTT.
SZÜNNAP : VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

AZ
ILLÁRIUM MŰVÉSZETI GALÉRIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT

Z. SZABÓ ZOLTÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1997. JÚNIUS 9-ÉN 18 ÓRÁRA.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
TASNÁDI ATTILA
MŰVÉSZETI ÍRÓ

KÖZREMŰKÖDIK
BENKŐ DÁNIEL
GITÁRMŰVÉSZ

önzés
ás

a Budapesten

biztosítással. A tavaly decemberi adatok szérint közel 390 ezer magángépkocsi futott útjainkon és ebből nem egészen 500 ezer rendelkezett Cascóval. Az ÁB kárrendezési irodáit tavaly 131 ezren keresték fel és nem kevesebb mint fél milliárdot fizettek ki Cascóra. Ugyanakkor a kötelező biztosítási kötvények alapján 1 milliárd 65 millió forintot fizetett ki tavaly az ÁB, jóval többet, mint az ebből származó bevétele volt.

A biztosító 1980. január 1-től a KIOSZ-szal kötött megállapodás értelmében az egész ország területén lehetővé teszi, hogy *a kisiparosok szerződéses alapon együttműködhessenek az ÁB-val.* Ez a megoldás nagyobb biztonságot jelent az autótulajdonos ügyfeleknek, azt várják tőle, hogy csökkenti az adminisztrációt és egyfajta minőségi változást is eredményezhet az autójavításnak ebben a jelentős szektorában. A szerződésben részt vevő kisiparosok — az ÁB és KIOSZ egyetértésében — alkatrészvásárlásra előleget vehetnek fel az intézettől.

ÖSZTÖNZÉS A HATÉKONYSÁGRA

A mezőgazdasági termelési szerkezet változását 1979 végén követte az ÁB kártérítési rendszere is. Bebizonyosodott, hogy a növényi károk hozambecslésen alapuló felmérését már nem lehet tovább alkalmazni. *Az ÁB* ezért *bevezette az üzemi szintű elszámolást.* Idén január 1-től a téli fagy-kipállás és homokverés kockázatánál 20 százalékra csökkentették a kártérítés mértékét, míg a szőlő-gyümölcs tavaszi fagykockázat kárta[illegible]ásánál 20 százalékos [illegible]sedést alkalmaznak. [illegible] badaras növényekné[illegible] meg-előző három év ténylegesen betakarított termésének átlagmennyiségét veszik majd figyelembe a kártérítésnél is. A meglevő *ötféle állatbiztosítási lehetőség* közül a tenyészállat- és lóbiztosítás, valamint a sertésbiztosítás legismertebbek. Ez utóbbi veszik legszélesebb körben igénybe a gazdaságok, tavaly például már ott [illegible] összeget képezett, ami a mezőgazdasági ágazatra való ráfizetés egyik forrását jelentette az intézeten belül.

CÉLKITŰZÉSEK, FELADATOK

Természetesen a mindenkori népgazdasági-társadalompolitikai helyzet határozza meg az Állami Biztosító legfontosabb feladatait is. Így az ÁB az Állami Tervbizottság határozatával összhangban *a beruházói és fővállalkozói kockázatok komplex biztosítási rendszerének kialakításán dolgozik.* Első lépésként a rendkívül bonyolult, összetett tevékenység két fázisára dolgoztak ki biztosítási formát: a szerelésre, valamint a belföldi szállítmánybiztosításra. A következő ütemben a tervezői felelősségbiztosítást, illetve annak kereteit és lehetőségeit dolgozzák ki az intézet szakemberei. Az ÁB közös vállalkozást hozott létre a világ egyik legismertebb biztosítótársaságával, az amerikai AIG-gel, bécsi székhellyel. Mivel a nyugati exportpiacokon az ár- és a minőség mellett a biztosítás igen lényeges alakító tényezője a tárgyalási pozicióknak, e közös vállalat minden bizonnyal kedvező lehetőségeket teremt a magyar exportáruk számára — mondotta az ÁB nemzetközi tevékenységei közül a legfontosabbakat említve a vezérigazgató.

Lesz-e elegend

Tanácsko

m

1021

Sorok egy kiállításról

A formák térképésze

Szabados Margit szegedi fjúsági házbeli kamaratárata gondolkodóba ejti a nézőt. Grafikái láttán pedig igy vélné az ember, hogy a kinagyított természeti motívumok mindössze dekoratív formajátékok, nincs mögöttük szándékolt tartalmi háttér. És talán éppen ezért, ennek tudatában kutatja a szemlélődő a műbefogadók aprólékos szorgalmával a lényeget, a művészet üzenetét. Ami ezúttal inkább nincs mint van... Enyhe iróniával például a tíz darabos — agyagos part. kiszáradt föld, tenyérvariációk — sorozatát Egri János közismert televíziós vetélkedőjére, a Lehet egy kérdéssel több? játékra beküldött feladványfotókra lehetne hasonlítani.

Tetszik, nem tetszik a képzőművészeti alkotás közönsége akkor is keresi a látványon túli összetevőket, asszociál, ha adott esetben az alkotás, uralkodóan síkban megfogalmazott plasztikus formavariációkat, fény- és vonalritmust dajkál. Nem elvetendők, nem értéket kizáróak persze az ilyen művek, Szabados Margit grafikái sem. Csak. mindenféle látszat ellenére a művészfiatalok fővárosi műhelyének tagja társainak többségével egyetemben a törekvéseivel nem talált ki semmi újat, akár az egy évvel ezelőtti budapesti Jubileumi Stúdiókiállításon is szereplő papírzacskó variánsait, akár a textilgyűrődéseket megoldásában magas szinten újrafogalmazó grafika mozaikegyüttest vesszük alapul.

Tény, hogy a Drezdában végzett grafikusnő az NDK-ban akkoriban divatos technikai megoldásokból sokmindent átmentett itthonra. Tetszetősek, játékos és sokoldalú rimusképlетre íródtak a visszafogott színekkel hangsúlyozott, tompított, tárgyformákat képi látvánnyá váltó művek. Ujjlenyomatok, kinagyított levélnyomatok finom fehér pokhálórácsa borítja az alkotások egy részét, munkáin Szabados Margit hol a botanikus részletező aprólékosságával emeli ki virágszerkezeteket, hol a topográfus hangsúlyos összetevőkre figyelő módján vázol gyűrődésekkel szabdalt plasztikus „anyag-domborzatokat." Kimagasló technikai tudással — sajnos, a mesterfogások túlhangsúlyozóihoz tartozva — adja vissza az anyagfelszín „hegyvízrajzát". nem többet.

Szabados Margit egyik alkotása. (Fotó: Pintér József)

BECSEI PÉTER

SZABADOS PANKA

Fiatalos ötletek a Szín-foltban

Egy ifjú alkotó Szabados Panka mutatkozott be alkotásaival a kaposvári Szín-folt galériában. Sokféle mű van itt, festmények, grafikák, vegyes technikával készített alkotások. Az iparművészeti szakközépiskolában tanuló Szabados Panka képein jól tükröződik vidámsága, számos fiatalos ötlete. Képünk az alkotót mutatja egyik arcképével.

FOTÓ: KOVÁCS TIBOR

Somogyi Hírlap 1997. 11. 11.

temetésén részt vettek, virágaikkal, koszorúikkal fájdalmunkban osztoztak.

A gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

KOVÁCS IMRE

temetésén részt vettek, virágaikkal, koszorúikkal gyászunkban osztoztak.

Gyászoló család

EGYMÚSZAKOS munkarendbe gyakorlattal rendelkező varrónőket felveszünk. Gálostex Kft. Kaposvár, Dombóvári u. 3. 82/320-750/103. (64597)

ERDEI munkára segédmunkásokat felveszünk. Erdő Info Kft, Kaposvár, Cseri u. 4. 82/319-901. (64627)

JÓ beszédkészséggel rendelkezik? Keressen reklámszervezői-előadói munkával havi 20-100 ezer Ft-ig. Nem ügynöki munka! Tel.: 06-20-518-678, 9-17 óráig. (64555)

JÓ kereseti lehetőség illatszer forgalmazásával. Tel.: 17 óra után 82/423-679 (64574)

KAPOSTEX BT gyakorlattal rendelkező varrónőket felvesz. Kereset 42-60 ezer Ft-ig. Kaposvár, Jutai u. 37. (64479)

KAPOSVÁRI munkahellyel, heti 40 órás munkaidőben, jó kereseti lehetőséggel épületasztalosok jelentkezését várjuk a 82/315-619-es telefonszámon, munkanapokon 7.30-16 óra között. (64213)

KAPOSVÁRRA kőműveseket, ácsokat felvesz[illegible]

Frottír és sport zoknik közvetlenül a készítőtől. Tel.: 85/336-176. (63914)

JOGDÍJAS műsoros videokazetta, 200 db eladó. Tel.: 82/422-639. (64644)

KÁRPÓTLÁSI jegyet veszek. 82/351-215. (63592)

LAMBÉRIA

hajópadló, fenyő fűrészáru. Lamelló Kft. Kaposvár, Dombóvári u. 1. 82/316-600, 416-600. (64508)

LOVAK bértartását vállalom. Kaposfüred, Alkotmány u. 2/b. Tel.: 19.30-tól 82/425-124. (64510)

LÁBON álló erdőt 5-10 millió Ft között készpénzért vásárolunk. Erdő Info Kft, Kaposvár, Cseri u. 4. Tel.: 82/319-901. (64625)

MŰHOLDVEVŐ 84/320-412

(63723)

ÖREG dunnát, párnát vásárolok, 500-600 Ft/kg, régi bútorokat, hagyatéki

SZÍN-FOLT GALÉRIA és MŰVÉSZKLUB

7400 Kaposvár, Fő u. 12. – Telefon: 82/314-765

Szolgáltatásaink:

- Kiállítások, zenei és irodalmi estek, rendezvények szervezése, lebonyolítása
- Internet kávézó, illetve kulturált presszó áll vendégeink rendelkezésére
- A galériában kiállított alkotások megvásárolhatók

Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig 10–18-ig, szombaton 10–13-ig

„KIMMEL 1941" KÉPKERETEZÉS TÜKÖRSZALON

7400 Kaposvár, Teleki u. 5-7. – Telefon: 82/410-304

Szolgáltatásaink:

Képkeretezés – Üvegezés – Ajándéktárgyak
Modern és stil képkeretek – Keretrestaurálás, aranyozás
Paszpartu vágás – Egyedi, különleges, antik tükrök

GYORS, PONTOS, MEGBÍZHATÓ ÜGYINTÉZÉS!

Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig: 8–12.30, 13.30–17.00-ig

Szabó Károly *Szabóné Kimmel Ágnes*

SZABADOS HANNA XV. Berek u. 31

MEGHÍVÓ

szín-folt

GALÉRIA

és

Művész Klub

szeretettel meghívja Önt és kedves családját
1997. november 10-én 17 órára

SZABADOS PANKA
kiállításának megnyitójára

A kiállítót és a megnyitón közreműködő
barátait bemutatja
TÖRÖK TAMÁS

Az alkotások 1997. december 6-ig
tekinthetők meg.

A kiállítást
a Szín-Folt Művészeti Alapítvány támogatja

A SZÍN-FOLT MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY

Az alapítványt 1996. január 15-én
Dr. Gyenesei István, Kaposvár Megyei Jogú Város
önkormányzati képviselője, a Somogyért Egyesület elnöke
hozta létre, hogy kulturális célokat szolgálva, képző- és
iparművészek bemutatkozását segítse, különös tekintettel
a fiatal, tehetséges pályakezdőkre. Az alapítvány az elmúlt
közel két évben részesévé, alkotójává vált mindannak az
értéknek, amely a Szín-Folt Galériában sokunk örömére
létrejött.

Szélesebbre tárva a galéria ajtaját, 1997. február 18-tól
az alapítvány segíti egy mentálhigiénés csoport
tevékenységét is.

A kuratórium elnöke: Szabóné Kimmel Ágnes
Tagjai: Dr. Gyenesei Istvánné, Szabó Károly

Az alapítvány nyitott, bárki csatlakozhat, aki a
célok eléréséhez hozzájárul.

Szín-Folt Művészeti Alapítvány számlaszáma:
Budapest Bank 10103214-45629225-00000003

MAGYAR HIRLAP 2003 JÚL. 26 (1-2)

Kortárs ősbemutató és Csehov-fesztivál Zsámbékon

Balogh Gyula

Az idei nyáron 21. alkalommal rendezik meg a Zsámbéki Szombatok rendezvénysorozatot. A rangos fesztivál programjai és helyszínei évről évre bővülnek. Tavaly játszottak először az elhagyott zsámbéki rakétabázison, ahol a hét végén újra látható Kovács Kristóf Csontzene című darabja, Simon Balázs rendezésében. Az egykori rakétabázis az idén kiállítóhelyként is bemutatkozik, hiszen Szabados Margit grafikusművész tárlatának ad otthont.

Ugyancsak tavaly debütált alkalmi játszóhelyként Deák Balázs szobrászművész a romtemplom közelében lévő házának udvara, ahol most szombaton a korábbi nagy sikerű főiskolai vizsgaprodukciót, Molnár Ferenc Liliomát láthatja a közönség, Lukáts Andor rendezésében. Az Elhagyott terek zenéje sorozat keretében vasárnap a romtemplomnál Szent szövegek zenéje címmel egyházzenei koncertet rendeznek. Július 3-án indul a fiatal szerzőket és rendezőket bemutató sorozat, melynek keretében először Filó Vera Egy szobalány Londonban című művének ősbemutatója látható a zsámbéki zárdakertben, Jámbor József rendezésében. A produkció különlegessége, hogy a „videonet úti comedy" műfajú darabban főszerepet kap egy busz, amely a különböző helyszínek között – zárdakert, művelődési ház, Gabriella pizzéria – szállítja a vándorló közönséget. A két főszereplő Szoták Andrea és Keresztes Tamás. Július végén az ugyancsak fiatal orosz Alekszej Dudarev Másnap című darabja kerül színre, Ottlik Ádám rendezésében. A fiatal drámaírókat bemutató sorozat harmadik darabjaként a montenegrói Sridjan Karanovic Virdzsina című műve látható, Honti Molnár Gábor színrevitelében. Augusztus elején szintén a Zsámbéki Nyári Színház saját produkciójaként mutatják be a Pulcinella közlegény – Georg Büchner Woyzeck-töredékei alapján készült vásári játékot olasz, román és magyar művészek közreműködésével. A főszerepeket többek között Claudiu Bleont és Gazsó György alakítja.

A produkció az Európai Unió Kultúra 2000 pályázatán 90 ezer euró (22,5 millió forint) támogatásban részesült, és a magyarországi bemutatót követően meghívták Velencébe, Peruggiába, Udinébe és a romániai Atelier Fesztiválra Sepsiszentgyörgyre. Augusztus közepén Csehov száz év múlva címmel tematikus fesztivált rendeznek, melyre az udinei Kortárs Művészeti Központ társulata a Sirállyal érkezik, a világhírű Eimuntas Nekrosius rendezésében. A Csehov-fesztiválon a Cseresznyéskertet a belgrádi szerb Nemzeti Színház művészei adják elő. A Három nővért pedig elsőként a sepsiszentgyörgyi Andrei Muresan Színház tagjai, majd a Zsámbéki Nyári Színház alkalmi társulata adja elő, az utóbbi produkciót Vidnyánszky Attila rendezi.

Július első hét napján a Pest megyei településen olasz művészek egy mesterkurzuson a commedia dell'arte műfajával ismertetik meg az érdeklődőket.

033-5971. referenciával. Tel.: (06-70) 214-2413.

BÉRBEADÓ

XIII., Szt. István krt. 2. szám alatti, I. emeleti, utcai, 106 m²-es irodahelyiség.

Bérleti díj:
1800 Ft/m²/hó + 25% áfa.
Bérleti idő: 5 év, további 5 évre szóló előbérlet biztosításával.
Részletes felvilágosítás:
a 06 (30) 950-2755-ös telefonszámon.

Terjesztéssel kapcsolatos ügyekben, kérem hívja a **Magyar Hírlap** ingyenes telefonszámát:

(06-80) 200-973

munkanapokon 9–17 óra között.

ÁLLAMI PRIVATIZÁCIÓS ÉS VAGYONKEZELŐ RT.
HUNGARIAN PRIVATIZATION AND STATE HOLDING COMPANY

KÖZLEMÉNY

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. hivatalos helyiségében 2003. május 19-én megtartott ingatlan pályáztatása az alábbiak szerint zárult:

Ingatlan megnevezése, helyrajzi száma	Pályázat benyújtásának időpontja	Eredmény
Budapest II. kerület, Margit krt. 24. Hrsz.: 13526/0/A/1	2003. május 19.	Eredménytelen
Budapest II. kerület, Pázsit u. 2. (Budagyöngye Bevásárlóközpont)	2003. május 19.	Eredménytelen

2035 MH

www.apvrt.hu

Svájci frank	169,82
Svéd korona	28,36
Szlovák korona	6,24
USA-dollár	225,49

Államkötvényindex

	Aktuális értéke képest	Változás az el. naphoz hozama	Az elmúlt 1 év
MAX	248,5023	–1,1504	11,68
MAX Comp.	235,5842	–0,1434	8,37
RMAX	243,0911	–0,8747	10,70

Állampapír-piaci referenciahozamok (ÁKK)

	Napi (%) (sz.-pont)	Változás
3 hónap	8,91	–0,02
6 hónap	8,62	–0,03
1 év	8,27	–0,07
3 év	7,73	–0,05
5 év	6,94	0,01
10 év	6,36	–0,02
15 év	6,36	0,00

Bubor (%)

	Aktuális	Változás
3 hónap	9,03	0,00
6 hónap	8,70	–0,03
9 hónap	8,43	–0,06
12 hónap	8,21	–0,06

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Szabados Margit, grafikus

NÉPSZAVA
1976 AUG 1

1021

Tizenhét ábrándozás

Tornai József versciklusa

Tornai József legkedvesebb kifejezése a *kiszakadva* szó. Költészetében folyton visszatér ez a sajátos, a tragikus magáramaradottság állapotát megelevenítő határozói igenév. Tornai legfőbb alapélményének, az elhagyatottságnak, a kívülállásnak állandó és legerőteljesebb kifejezési formája e szó, mely mindig ez életérzés permanens voltát tudatosítja, és a költő világképének meghatározójaként jelenik meg. Költészetének lényegét alkotja ez az örökké érvényes, megszilárdult lélektani helyzet.

Új kötetében, a *Tizenhét ábrándozásban* a határozói igenevet a befejezett melléknévi igenév váltja föl: a kiszakadva „*kiszakadott*"-ra változik, s az aktuálisnak e nyelvi úton történt fölcserélése a befejezettel, a múlt idejűvel még intenzívebben jeleníti meg az elhagyatottság tragikumát. Az egész mű jellegzetes névszótípusa a befejezett melléknévi igenév: a lezárt, a megmásíthatatlan, s az ebből eredő tehetetlenség nyer ezekben az alakokban adekvát formát.

A *Tizenhét ábrándozás* szép kötet (mely egyben *Szabados Margit* grafikus diplomamunkájának is helyet adott), egyetlen nagy lélegzetvételű versciklus. Irodalmunkban bizonyos fokig Szabó Lőrinc *Huszonhatodik évének* a rokona: itt is az asszonyát elvesztett férfi fájdalma tör elő. A kötet ihletője az az asszony, „ki otthagyta a hozzánőtt férfit, és új szerelmével elvágtatott az ismeretlenbe". A ciklus tizenhét hosszabb versre tagolódik, de a ritmikai, hangulati és tematikai azonosság miatt az egységek voltaképp nem válnak el egymástól, legföljebb némelyik (az Ötödik, a Tizenkettedik és a Tizennegyedik) esztétikailag emelkedik a többi fölé. Maga az ábrándozás szó egy évekkel ezelőtti címtervet őriz (*Ábrándozások Csi-an hercegnőről*), itt azonban Tornai műfaji értelemben használja a szót „olyan versfajtára, melyben az indulat és a lehiggadtság, a partjain túlcsapó áradás és a keménység, a közvetlen személyesség és az álarc mögé rejtőzés egyszerre hajtja, fékezi, csiholja a kifejezést".

A kifejezést valóban a kettősségek jellemzik: közvetlen ábrázolás, illetve közvetett, szenvedély, illetve józanság, felkiáltás és felszólítás, illetve kijelentés, líra, illetve epika váltogatja egymást. Tudatosan megkomponált, nyelvileg gondosan formált, érett, a költő pályájának egyik legjelentősebb műve a *Tizenhét ábrándozás*.

A kritika Tornai utolsó kötetét, a *Naptáncot* értékei ellenére is némi megtorpanásnak tartotta. Most, a *Tizenhét ábrándozás* olvastán a kételyek, melyeknek jelen recenzió szerzője is hangot adott, bizonnyal el fognak oszlani. (*Magvető*)

Lami Pál

takarókból csinos ülés készült a kocsis számára, az ostort pedig be lehetett tűzni a matrac és a keret közé. Vége-hossza nem volt ezeknek a hangulatos kocsikázásoknak, mert később a hurcolkodást felváltotta a sétakocsizás, sőt még később a hintózás. Megvolt a modell: Hamupipőke hintója, amivel a galambokból átalakult lovak repítették őt a bálba. Amannak ugyan üvegfala volt, de szolgai másolásra egy gyerek úgysem törekszik, csodálatosan megkeresi a kéznél levő lehetőséget. A pokrócokból nagyszerű baldachint lehetett csinálni, s ott, ahol a kettő széle összeért, egy kis ablakot, amin ki tudtak kukucskálni.

a legnag
megenge
vívjunk
nyugtatásá
10 Ft-os párnákkal!). Ilyenkor a kölykök fele fent, a másik lent, és fülrepesztő visítások közepette bombázzák egymást. Azt ugyan már nem engedjük, hogy fentről leugráljanak, de persze elő-előfordul... Az elfüggönyzés is további lehetőséget rejt magában. Színielőadásokhoz a ruhákat elrejteni, zsugorított tartásban sebtiben átöltözni stb.

Ha valaki érkezik hozzánk, aki még nem járt nálunk, és megmutatjuk a lakást, rendszerint megkérdi: Ki alszik fent? Meg azt is, hogy: Nem esett még le álmában? Vá-

Láng Etelka

Ficseri m

Akkor történt, amikor Ficseri fecske az első önálló repülésre indult.

A fészek szélén édesanyja rendezgette, tisztogatta Ficseri ruháját. Fényes, sötét ruhában állt ott Ficseri, éppen olyanban, amilyet a fecskenemzetség minden tagja viselt akkoriban. Édesanyja nem győzte kérni, hogy nagyon vigyázzon rá, ne gyűrje, ne piszkolja.

Ficseri az intelmet jóformán nem is hallotta, mert már köszönt, és szárnyára engedte magát. Szinte úszott a levegőben, és gyönyörűségében fűnek, fának csivitelte örömét, boldogságát. Vidáman röppent magasra, mert a legmagasabb jegenyén is túl akart látni, aztán meg hirtelen alászállt, és a tó vizéből ivott egy kortyot. Jókedvre derítette a tájat is, és nemsokára hozzászegődött egy csapat fecske. Együtt köröztek a magasban, és együtt tűntek el a sűrű akácosban. Ott pedig bújócskát játszottak.

Hanem a legjobb játék közben, éppen, amikor ő következett hunyásban, ijedten vette észre, hogy a ruhája elszakadt. Talán egy tüske akadt bele, mert más nem lehetett. Bizony éppen elöl, ahol a leg-

Szabados Margit, grafikus

□ SZABADOS MARGIT grafikai kiállítása ma délután 6 órakor nyílik a Ferencvárosi Pincetárlat helyiségében (IX., Mester utca 5.). Megnyitja: dr. Soós Imre.

—: □ Szabados Margit. 2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 nov. 24.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JÚL 25

MAGYAR NEMZET

Szabados Margit

1021

Szabados Margit rajza Tornai József Tizenhét ábrándozás című verseskönyvéből, amelyet a minap adott ki a Magvető Könyvkiadó

Kiss

Gyer

Kovács Judi
ikkéhez kívár
egyzést fűzni
A gyerekes sz
ől évre vissza
yerekek nya
ött ugyanis v
ván, hiszen a rendelkezésre
lló szabadság maximálisan
gy hónap, és azt igyekszik
gy beosztani, hogy maradjon
valami a téli hónapokra, az is-
olai időszakra, a gyerekek
setleges ápolására. A gyerekek
zonban nyaralnak, hiszen va-
ahogy — és nevelésük, fejlő-
désük érdekében nem is akár-
hogy — el kell tölteniük a kö-
zel három hónapos szünidőt.

A kerületi tanácsok minden
lehetőt megtesznek azért, hogy
a gyerekek a szünidőben ne
maradjanak felügyelet nélkül
és az iskola keretében több-

hogy a nyári iskolai vakáció alatt elsősorban azok részesülhessenek kényelmes körülmények között a szervezett üdültetésben, akik gyermekeikkel együtt kívánnak két hetet eltölteni.

Dr. Del Medico Imre
Budapest

Erdészlakból turistaház

A lapjukban megjelent Erdészlakból turistaház című olvasólevélben Kiss Gábor az Avar Szálló

Szabadosné Weber Klára MDK

Leányfej 196o kő mag.38 cm.

Portré 1962 kő mag.35 cm.

Ülő figura 1964 gipsz mag. 3o cm.

Déldunántuli Képzőművészek Kiállitásai 1964-1965

1979. III. 5. Petőfi 10.15/11/ óra.
Néhány szó szóe közben.

Megható volt egy életre számomra, hiszen az összes Páczay növendék, egy-két kivétellel mind megjelent, Somogyi Józseftől, Mikus Sándoron keresztül, egészen a legfiatalabbakig. Én akkor kérő szóval fordultam hozzájuk, hogy a Páczay Muzeumot gyarapitandó egy-egy alkotást ajánljanak fel. Nagyon büszkén számolok be arról, hogy eddig, és még nincs vége a sornak, eddig 16 alkotást küldtek ezek a volt Páczay növendékek.

- Az idei évben Egyed Emma után Giczi János festőművész képei láthatók majd a kapuvári muzeumban, a két művész kiállításával Sopron képzőművészei kivánják köszönteni Kapuvárt, az immár 10. esztendejébe lépett várost. A nyár folyamán megismerkedhetnek a látogatók a budapesti néhai dr. Fodor László művészetével is. Képeiről pesti kiállitása után az országos lapok művészeti kritikusai és a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója is meleg elismeréssel nyilatkozott. Akik most belépnek ide a muzeumba, mit láthatnak, mit találnak?

- Az állandó történeti és néprajzi kiállitásunk mellett még március közepéig megtekinthető a Számvetés cimü kiállitásunk, amely 20 év legszebb, legrangosabb anyagát tárja a látogatóink elé.

— Takács Árpád riportját hallották.

- . -

Megtartó volt egy élesre csiszolva, hiszen az Szemes Péterrel megvitatta, egy-két kivétellel mind megjelent, Szocsy Józsefet, Kiszte Sándorom hiányzott, ugyanúgy a Jegyzőkönyvben. Ő utóbb kérte szóval fordulva hozzánk, hogy a Pénzügy Minisztérium gyorsítottak egy-egy előzetes eljárásunk fel. Nagyon bizonyára szükséges be arról, hogy addig, és még nincs vége a szünet, addig fő időtöltést biztosít csak a volt Pénzügy Minisztérium.

- Az idő évben Ugyed Szám után ötödi ülésen foszlányban kérjük lektorok majd a hungaró szemszögben, a két nagyon kiállítóhely Sopron lényegtelenszerű kivételük ülésszünet Kapuvár, az szünet 10. szentendrejére lépett vérzés. A nyár folyamán megismerkedtek a lényegtelen a bekapcsolt nőnek de. Pécs lényegi szórólevel is. Lépésről pesti kiállítóhoz után az orosházon lapok nyáresszi kritikusai de a Nagyer Szemszöt darabja résztvegyétje is mely ellenőrzőszol nyilatkozott. Aki most belépőnek ide a szerszám, mit lektorunk, mit tudjunk?

- Az ülésnek résztvevői de nógrádi kiállítóhoz mellett még sokszínű Szocsy megtalálhatód a szabvesztés ünnd kiállítóhoz, mely 20 év lapszerű, legszegényb megvett tárja a lektorokat elő.

— Tudjon Árpád nyomtatók bulletek.

- . -

Szabadosné Egyed Emma szobrászművész

- Elkészült a kapuvári Rábaközi Múzeum kiállítási terve. 1979. első negyedévében a Páczay növendék Sz. Egyed Emma, soproni szobrászművész alkotásait mutatják be.

- Van egy olyan tervünk, hogy sorra egymás után megszólaltatjuk - képletesen - a Páczay-növendékeket. Szabadosné Egyed Emma az első. Hadd mondjam el, egy alkalommal a volt Páczay növendékek összejövetelt rendeztek a Pészek Klubban, minket is meghívott a mester.

- Hibátlanul a kapuvárd Fábián Tamás kitűnő terve.

1979. első negyedévben a Fáney szövetségi ex. Egyed Imre, sportmű szobrászművész díszvendége statisztik be.

- Van egy olyan terünk, hogy szívesen szívesen szívesen megszólaltatjuk - kéjtetesen - a Fáney-szövetséget. Szabadszavú Egyed Imre az első. Majd szerdán és, egy díszlemezt a volt Fáney szövetséget Szerelvetett rendezett a Tűzoltó Klubban, mintát is megtívott a mesterre.

Hullámhossz

Démon és Messiás

Királyhegyi Pál, a neves humorista hátborzongatón és mulatságosan meséli el saját többrendbeli internálásait *Az első kétszáz évem* című regényében. Náci és internáci típusú fasiszták meghurcolását ússza meg 1945 előtt és után is. *Tábori György* is, pikareszk humorba pácoltan, egyben *Bertold Brecht* elidegenítő tónusát is imitálva írta meg a *Mama kurázsija* című drámáját, amelyben saját édesanyja találkozását élhetjük át a század egyik, 1945 előtt eluralkodó démonával. Az anya a műben bátran vágja ki magát, megússza a deportálást egy mulatságosan vérfagyasztó kaland során. A színmű rádiós változatának bemutatóját hétfő éji órán, majd 11 órakor hallhattuk a Bartók rádió jóvoltából. A mama hangjaként gyönyörködtünk Béres Ilona oly drámai, máskor anyásan simogató telt, mély orgánumában. *Rudolf Péter* elénk varázsolta a most nyolcvanhárom esztendős *Georg Taborit* értelmes, esendő, félszegségében is schlagfertig, bölcsességében is végtelenül sebezhető gyerekemberi formájában. Az érdekfeszítően kalandos történet hangélménnyé alakításáért dicséret illeti a fordítót, *Simon Lászlót*, a dramaturgot, *Solténszky Tibort*, a rendezőt, *Csizmadia Tibort*.

Tabori mama a kurázsijával kivágta magát onnan, ahonnan a magyar irodalom messianisztikus ihletettségű szenvedője, *Pap Károly*, számára nem volt menekvés. Az író 100 éve, 1887. szeptember 24-én született, a bergenbelseni koncentrációs táborban érte utol a halál. *A nyolcadik stáció* című regényének hangjátékváltozatával vasárnap este kilenckor szembesülhettünk a Kossuth rádió ismétlése jóvoltából. Pap Károly már-már üvöltő fájdalomban izzó, nagyrészt közölhetetlen versekkel kereste meg 1923-ban, huszonhat évesen, *Mikes Lajost*, az Est lapok redakciójában. A legendás szerkesztő jó érzékkel terelte a kivételes tehetségű fiatalembert a prózaköltészet irányába. Novelláinak utánozhatatlan tónusa kifejezi a Krisztus után sóvárgó ember, a hazájának egyharmadát elvesztő magyar, az identitását sóváran kereső zsidó fájdalmát és azt a különös otthonosságot és bukét, amit a vidéken eltöltött fiatalság adhat írásműveknek. A hagyományőrző és a lázadó együtt él az életműben, a lehetőség permanens feszültséget teremt – idézve az író avatott monográfusát, *Lichtmann Tamást*. Szorongató soproni gyermekkori élményeinek több pólusa is volt. Nagyapja eszelős, megszállott ortodoxiája taszította. Apja, a magyar irodalomtörténész rabbi, *Pollák Miksa sem nyomasztotta kevésbé*. Pollák neves Arany János kutató, ízes, szép magyar beszédű, ünnepelt prédikátor, ám otthon zsarnoki és kicsinyesen kapzsi. Rövid, majdnem tragédiába torkolló, az apai és nagyapai minta ellen lázadó szocialista intermezzo után fordul Jézus alakja felé. A keresztény Messiás karizmája, a megváltás reménye és hite ihlette őt olyan csodálatos regények megírására, mint a *Megszabadítottál a haláltól, az Azrael* és *A nyolcadik stáció*. Az utóbbi regény festő főhőse, Leviát *(Sztankay István)* először boszorkányos kezű kávéházi piktor, ki filléres trükkökben tékozolja önnönmagát. A művészhalál eme állapotából egy remeteéletet élő, festő-faun pályatárs, Bottyán ragadja ki, elviszi hegyi remetelakába-műtermébe. Erdei magányban elmélyült megváltó és emberszomjának enyhülésére, kiteljesítésére talál alkalmat a Remete-hegy tövében nyugvó falucskában. E kietlen helyen a plébános *(Deák Sándor)* és hét aggszűz védőszárnya alatt kezdi el festeni a templom számára Jézus Krisztus szenvedéseinek stációit. A nyolcadikkal kezdi. Krisztus már a kereszten szenved, gúnyolják vagy sajnálják a római zsoldosok, szánják a jeruzsálemi öregasszonyok. Idillien alakulhatna Leviát, a festő élete, hiszen a vénlányok „vezére", Hámori Giza *(Pártos Erzsi)* imádja, akibe férfiként is belészeret, de legyőzi a kísértést. Tejben vajban fürösztik hát. Ám a falu démonian gonosz bírója *(Szabó Ottó)* retteg a művész jelenlététől, a hatalom gyűlölködésével fordul mind a kálváriakép, mind a festő felé. Először kitiltatja a faluból, majd tönkre is teszi a csodálatos képet. Giza, a rajongó vénlány megöli a bírót, majd magával is végez, Leviátra végleg rákattintván a stigmatizált művész magányának bilincsét. Pap Károly Krisztus és Antikrisztus, démon és messiás örök szembenállását foglalta örökbecsű regényébe. A misztikus, sokrétű, egyszerre példázatos és valóságos regény rádióváltozata művész és hatalom konfliktusdrámájává szikárosodott. Ám eme drámai, puritánabb variációból is kicsengett Pap Károly hangjának markáns, lenyűgöző egyedi tehetsége.

Pósa Zoltán

M

Jur

A Karamazov testvérekkel ün
pel *Jurij Ljubimov*. A moszk
Taganka Színház főrendez
szeptember 30-án tölti be 80. é
tévét: délben próbál, este hat ó
kor pedig már premier, s a bem
tató után aki akar, az köszönth
az idős mestert.

Ljubimov 33 éve, 1964 óta Taganka főrendezője, az avan gárd színház jeles képviselő 1984-ben megfosztották állam polgárságától, amelyet csa 1989-ben kapott vissza. Eközbe külföldön rendezett, a london Covent Gardenben, Chicagóban, majd ismét a brit fővárosban és Tel-Avivban. Vendégrendezőként a budapesti színházszerető közönség is láthatta bemutatóit (feleséget is a Duna partjáról hozott magával, fia kitűnően beszél magyarul).

– Az évfordulóknak nincs jelentőségük, s ha gratulálni akarnak, akkor inkább a színházi bemutató kapcsán tegyék – közölte az újságírókkal sajtóértekezletén Ljubimov, aki próba után, a színházi nézősorokban gyűjtötte maga köré a sajtó képviselőit. – Köszönöm, egészségemre nem panaszkodhatom, nyugodt vagyok, mert azzal foglalkozhatom, amit szeretek, s boldog vagyok, mert a számomra közeli emberekkel teljes egyetértésben és békében élek. S hogy miért rendezek Dosztojevszkijt, A Karamazov testvéreket? Olvassák el, és akkor megértik. Különben is furcsállom, hogy Oroszországban annyira nem szeretik *Dosztojevszkijt*, miközben az egész világon oly nagy az érdeklődés iránta. De mit is vigyek színre? Segítsenek, adjanak tanácsot! A szovjet drámaíróknál nem lehet ilyen színvonalú darabot találni, talán csak *Erdm*

● *Szerdán délután 4 órakor a Na*
világ szerkesztősége az Írók Kö
vesboltjában (Andrássy út 45.)
mutatja Az üvegkisasszony arck
című antológiát. A kötetben mod
amerikai prózaírók elbeszélései
vashatók. Gy. Horváth László bes
get a kötet válogatójával és szerk
tőjével, Ferencz Győzővel. A hely
nen megvásárolható a Nagyvilág
adó korábban megjelent két kö
Dobai Pétertől az Önmúltszáza
Vladimir Nabokov műve, a B
kanyar.

Városszépítők

A Soproni Városszépítő Egyesület még 1992-ben *Wälder József* egykori városi főmérnök emlékére (aki a nevezetes *Wälder Gyula* építésznek testvére volt és Sopron város első átfogó szabályozási tervét készítette a századfordulón), emléktáblát alapított, amelyet minden évben védőszentjének, *Szent Mihálynak* napján adnak át egy abban az esztendőben elkészült és az egyesület bírálói által jelesnek ítélt épület kitüntetésére. Az elmúlt években a felsőlőveri evangélikus vendégház, a Külkereskedelmi Bank műemléképülete a Várkerületen, egy bérház és egy lakóház részesültek a kitüntetésben.

Ez évben az új Szent Imre-plébánia nyerte el a kitüntetést, amit hétfőn délután az egyesület nevében *Horváth Károly* építész ad(ott) át *Turner Lajos* plébánoskanonoknak. Az egyesület elnöke, Kubinszky Mihály professzszor is üdvözölte Balázs Mihály és Fejérdy Péter építészeket, akiknek alkotása a modern magyar szakrális építészetet gazdagítja.

Az elismerést jelző bronztábla Szabadosné Egyed Emma szobrászművész munkája.

SZILÁRDI BÉLA GR

Szabadsné Egyed Emma szobra

ira önkéntes robotosa

Aki a lőréses várfal mögött kolostort ment

Ha valahol épületbontást lát, a ajdonostól homlokzati díszé- kér. Az otthonának padlása - és gipszékítményekkel teli. A cses vonalvezetésű, eklektikus szecessziós stukkóira a leg- iszkébb. Rendelkezik ősi építő erszámokkal, kőfaragó baltá- l, szobrászkörzővel, ácsszé- ercével és ki tudná felsorolni, ég mi mindennel.

Nemrégen a napkori római atolikus templomban szemlé- ődvén felfedezett egy 700 éves, lig látható freskót. Nyomban szólt a műemlékvédelmi fel- igyelőségnek, amely értesítette Ángi József székesfehérvári res- aurátort, aki Gál Balázzsal együtt eltárta a festményt, illetve restau- rálta a környezetét. Ha a freskó- ra rákerül egy finom retusréteg, akkor szinte visszanyeri eredeti szépségét.

Napkoron a szokványos falusi házakból álló Rákóczi utca lakói eleinte furcsán néztek Gál Balázsra. De mióta rájöttek, hogy távolról se huligán, csodabogár vagy mifene költözött a szomszédjukba, kezdik elfogadni. Aki az évtizedeken át őrzött ereklyéit, háborús iratait vagy bármit meg akarja menteni az utókornak, már hozzá juttatja el. Kapott régi cserépedényt, mutat megsárgult, töredező iratot, amelyen Debrecen polgármestere szólította fel a második világháború idején a lakosságot az angolszász bombázások elleni védekezésre.

Az épület varázsától nem tudok szabadulni.

– A házamnál arra törekedtem – magyarázta Gál Balázs –, hogy az Árpád-kortól napjainkig tükrözze a magyar építéstörténetet. Lesznek rajta reneszánsz, román, gótikus, szecessziós, sőt az iszlámra jellemző stílusjegyek is. A mérete és a belseje középkori cellához hasonlít. Nemrég az Orosi úthoz közel vettem egy romos épületet abban a reményben, hogy ott apránként valamennyi tervemet, így a kiállítótermet, múzeumot is megvalósíthatom. Szeretnék a magyaron kívül a Kárpát-medencében élő más népek építészetéből, néprajzából is sok mindent bemutatni. Napkornak a kárpátaljai Nagydobrony a testvérközsége, remélhetően onnan is kapok bemutatásra alkalmas és érdemes tárgyakat. Szeretnék találkozni *Makovecz Imrével*, hogy megkérdezzem: jó úton járok-e? A telkemen a természettel szoros összhangban élek. Köszönhetően a portámon meghagyott gyeptakarónak és fáknak, már számos ritka madárfaj fészkel itt.

– Balázs, mindez szép és jó, de tulajdonképpen miből él?

– A Kelet-magyarországi Állami Építőipari Vállalatnál voltam gondnok, széthullása óta alkalmi munkákból tartom fenn magam. Többen arra kérnek, hogy a lakásukba tervezzek s építsek kandallót. Azontúl, Istennek hála, jó néhányan megunták a módos, de stílustalan házaikat, s tőlem kértek segítséget ahhoz, hogy a szatmár-beregi népi építészet jellegzetességei szerint alakítanám át portájukat. Nem tagadom, elkelne némi támogatás, hogy a magyar kulturális örökség ápolását szolgáló munkámat még eredményesebben végezhetném.

– Nős?

– Nem... Úgy látom, a lányoknál a pénz, a csillogás és a body buildinges izompacsirtaság a nyerő. Ilyesmikkel nem rendelkezem.

– Többször hangsúlyozta a kultúra magyar jelzőjét. Más kultúrákkal gondja van talán?

– Sok mindent nem tudok elfogadni például abból, amit Amerikából importálunk, mert az mindent készen akar adni, hogy a polgár se az eszét, se az ízlését ne használja. Ha e törekvés vagy tendencia a kelleténél nagyobb teret nyer, az emberek puszta faj- és létfenntartási ösztöne, képessége is megkopik. De a bakancsukat és a farmerruháikat jónak tartom.

Cselényi György

ővásárhely, az európai város

vekben fokozott érdeklődés- ely fejlődését. Azt az igyeke- yűlési képviselőik és a város ttam. Különösen az tetszett, ántsággal láttak munkához. t módon tájékoztatni a köz- gedhető ez a személyes következménye, hogy t akit befogadtak.

ességeket; középkori vá- ikus katedrálist, rene- palotákat. De nemcsak m bárhol az ország terü- vés akad ezekből. Nem ert itt igénytelenségből datlanságból nem épül- nem ami épült, pusztító, háborúk martalékává gyet azonban jegyezz ásárhely azokban a sú- zadokban is európai ma- ikor ennek architektúrá- gtestesülő vizuális bizo- t a történelmi sorscsapá- éről elpusztították.

még arról is hosszasan ogy a papok, a város is- rektorai idehozták és a hollandiai, a német- gyetemeken tanult is- t, új eszméket, az otta- nód megismeréséből apasztalatokat. A gyü- ben ugyanazokat a oltárokat énekelték, igat- és észak-európai emplomaiban. Az is- gyanazt a tananya- ik a gyerekek, amit ai országban a sors- em volt az életnek szegmentuma sem, közös és tradicionális llemiség uralkodott gazdasági, techni- lomszervezeti lema- óhiány volt a fájdal- lat. Amikor a törté- ás kedvezőbbre for- polgárai szívós aka- etetlen lendülettel a lemaradások pót- zdaságuk, kultúrá- sük fejlesztésének. szik, miként a múlt harmadában, ami- zívében nagyszerű üzletsorok, iskolák, ültek, alig évtized- n, köszönhetően a knak, az okos pol-

AFIKÁJA

ost, beszélgetve a nről – éppen azok-

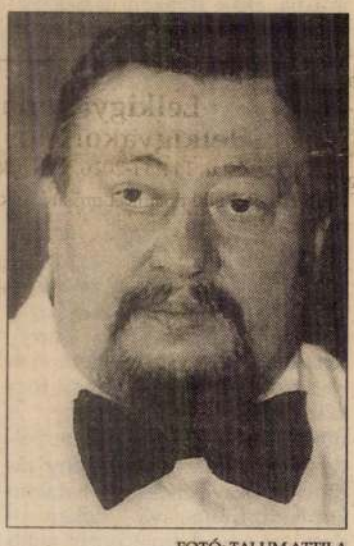

FOTÓ: TALUM ATTILA

Rapcsák András polgármester hat évvel ezelőtt meghirdetett programja megvalósulásának is köszönhető, hogy Hódmezővásárhelynek az Európa Tanács becsületzászlót adományozott

ban az utcákban, ahol néhány évvel ezelőtt még alig lehetett átlátni a másik oldalra a porfelhőtől, ha éppen arra haladt egy gépjármű – mindkettőnknek egyszerre jutott eszébe az, amit Rapcsák András mondott a szombati díjátadó ünnepségen. Történetesen az, hogy az elődök példáját, messzire tekintő céltudatosságát igyekeznek követni Hódmezővásárhely mai polgárai és elöljárói, amikor mostoha körülményekkel dacolva sok évtizedes mulasztásokat, fájdalmas hiányokat szeretnének pótolni.

– Íme az igyekezet ékes példája – mutatott Túri barátom a szennyvíztisztítóra. – És itt van nem messze a városi sportcsarnok. Néhány kilométerre a várostól felépült az EU-szabványnak megfelelő szilárdhulladéklerakó telep, negyven kilométer hosszú kerékpárúttal kérkedhetünk, száz kilométeren közút és járda épült. Az energiaracionalizálási program révén hatvan százalékkal nőtt a megvilágítás erőssége, és mintegy negyven százalékkal lett olcsóbb a fogyasztás. Tízezer új telefonvonal épült, és megkezdődött az informatikai hálózat telepítése. Öt iskolai tornateremmel is gazdagabbak lettünk. A város oktatásiintézmény-rendszerének a fejlesztésében a fő cél a korszerű, minőségi képzés, a műveltség, a nyelvismeret szélesítése, az ökológiai és informatikai képzés erősítése. Tulajdonképpen azért is kalauzoltalak végig a városon, hogy a saját szemeiddel bizonyosodj meg mindarról, amiről ő beszélt szombaton a többezres tömeg előtt.

Ám körsétánk ezzel még nem ért véget. Menet közben ugyanis találkoztunk *Kószó Péterrel*, aki az előző ciklusban volt országgyűlési képviselő, *Szenti Tibor* néprajzkutatóval és még több emberrel. Fiatallal, idősebbel egyaránt. Kószó Pétertől például megtudhattuk – mint az önkormányzat szociális bizottságának jelenlegi elnökétől –, hogy a szociális hálózat bővítésével olyan ellátási rendszert hoztak létre a városban, amelynek keretében megoldható a nehéz helyzetűek életkörülményeinek javítása. Az ötszázötven ágyas kórház rekonstrukciója nagymértékben javítja a város és környéke egészségügyi ellátását. Ehhez természetesen a kiváló szakorvosok is hozzájárulnak. Ugyanakkor az is örvendetes, hogy a rendszerváltozás óta Hódmezővásárhelyen közel száz civil szervezet alakult, amelyek a legváltozatosabb érdeklődési körű polgárokat fogják össze és biztosítják azoknak demokratikus érdekérvényesítését, tevékenységének megszervezését.

Mindenre büszkék, amit ebben a városban az utóbbi évek során sikerült létrehozni. A már említetteken kívül Szenti Tibor például rendkívüli módon örült annak, hogy éppen a díjátadó ünnepség okán avatták fel a Kodály Zoltán utcában az Európa Parkot, ahol valamennyi testvérváros képviselője fát ültetett. A gyors ütemű, nagyívű – a város történetében példátlan – fejlesztési programot persze önmaguk érdekében, gyermekeik és unokáik jobb életfeltételeiért csinálják.

Más kérdés az, hogy mindezt nemcsak Magyarországon, hanem Európában is díjazzák. A hódmezővásárhelyiek nem rejtik véka alá büszkeségüket, amiért szombattól városukban lobog az Európa Tanács által adományozott becsületzászló. Ez is jelzi, hogy Hódmezővásárhely tényleg európai város lett.

Bálint József

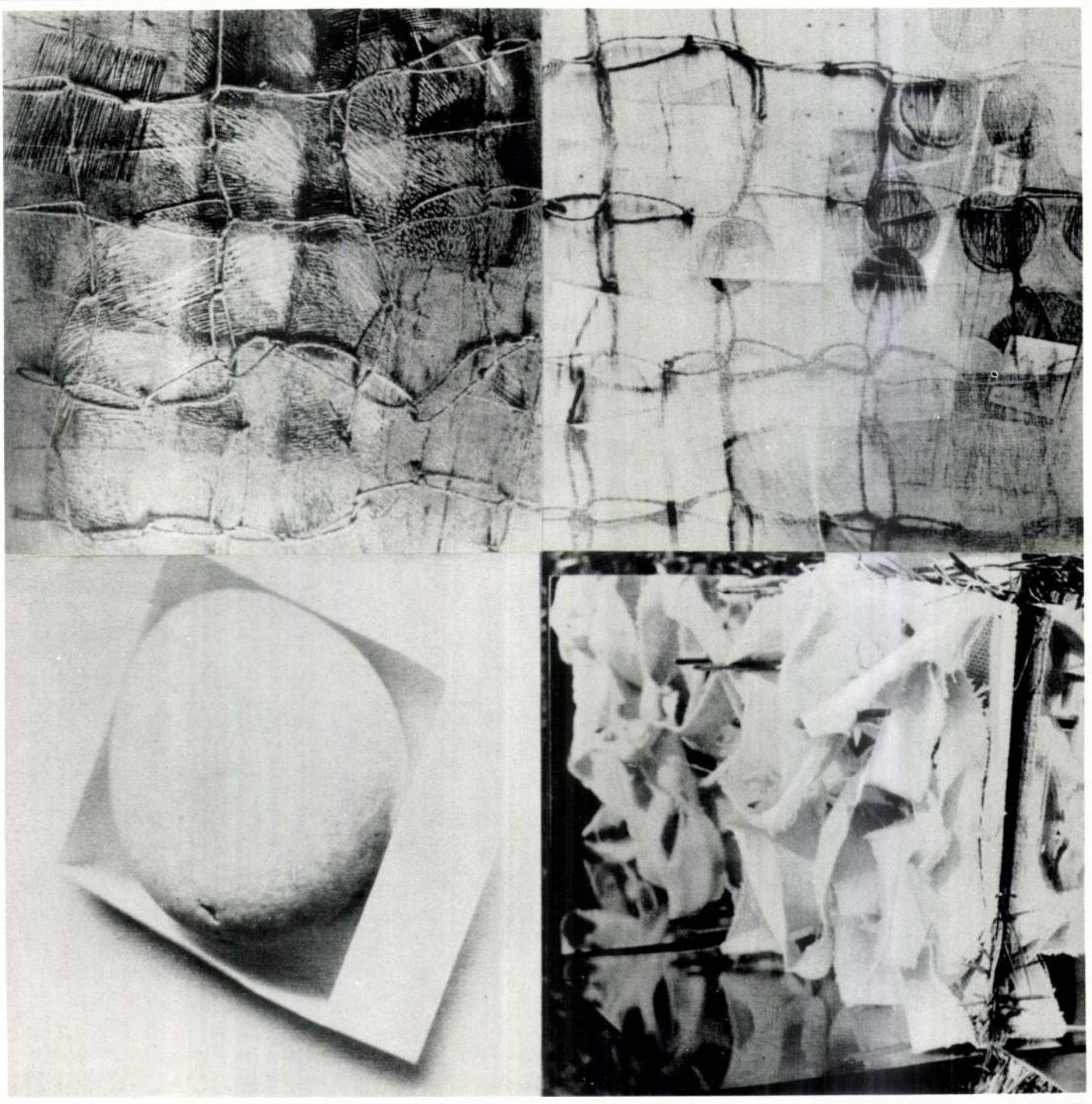

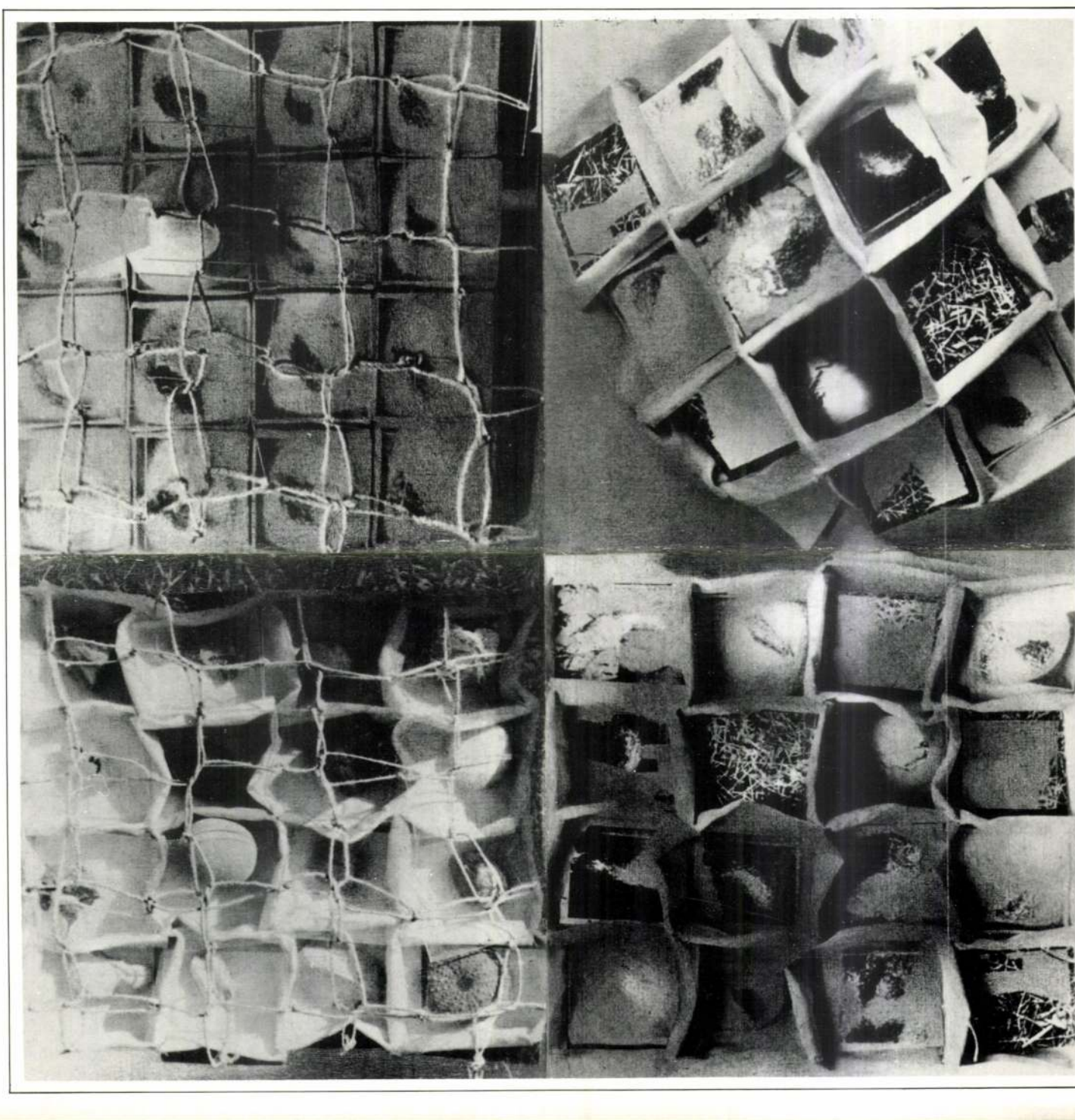

Szabados Margit

kiállítása

STUDIO GALÉRIA
Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 52
1982 június 2-27

Fk. Fazekas János KVNy Dorog

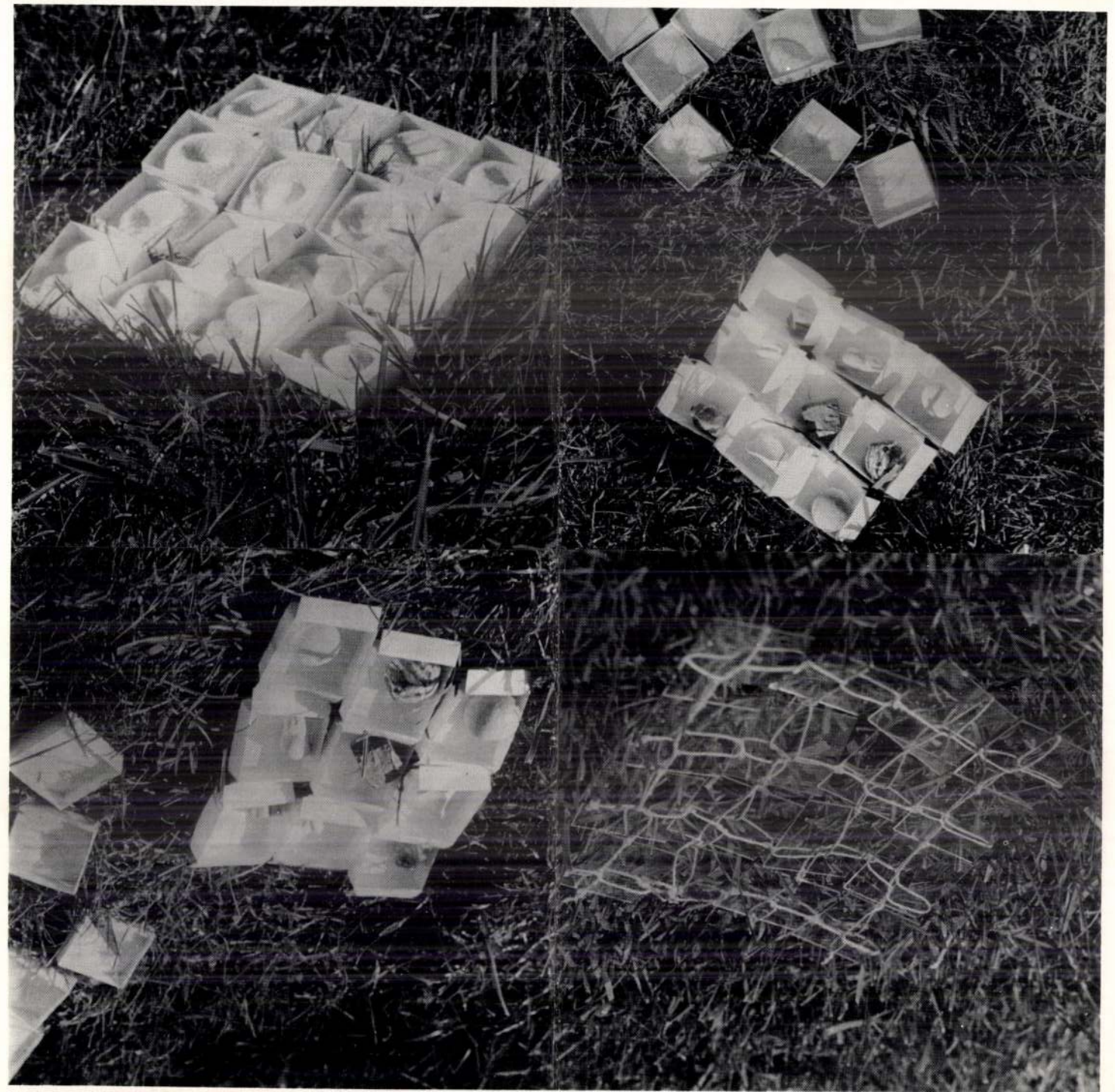

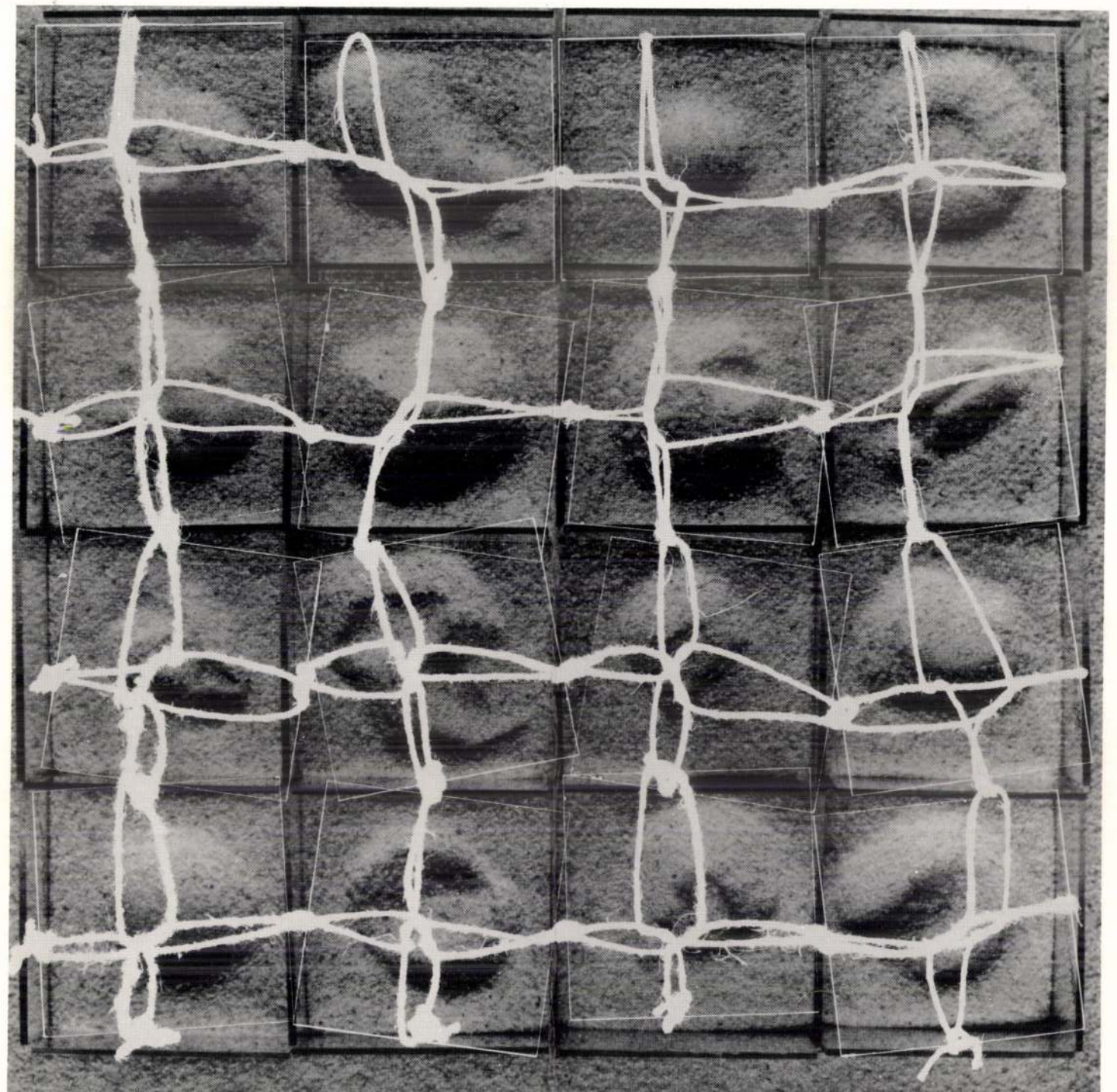

Szabadosné Szászfalvi Ilona

belsőépitész közös tárlata nyilt meg

a békéscsabai Munkácsy Mihály Muzeumban

Magyar Hirlap 1979/12/16/13

Szabadossé szárszalai Tona, szobrán

A mű [foto] ← Repr

Szabadossé kőszobri Tona: Tétel válaszó nőes

Új Auróra, Békéscsaba, 1980. ápr.

119

1.

MDK.

Szabadosné Wéber Klára

Barcson felállitott szoborkompoziciójáról

Somogymegyei Néplap 1965 juni.17.

Szabadosné Weber Klára

80. leányfej. 1960, Kő, mag. 38 cm.
81. Porhó. 1962. " " 35 "
82. Ülő figura, 1964. gipsz. " 30 - (Reprod.)

Dunántúli Képzőművészek Kiállításai, szerkesztő: Kutics Éva, Kaposvár 1965

52 - 53

Szabadosné Weber Klára

Szolnok, n. 1938 Bp. A Tanárm. Főisk. 1961-ben végzett, Borsos Miklós növendéke volt. 1963 óta kaposváron él, azóta folyamatosan vett részt a „20-as" Első nagyobb munkája a Egerben felállított szobor. Fajtája a tiszta képzőm. stúdiójának.

80. Leányfej, 1960, kő, mg. 38 cm.
81. Portré, 1962, kő, „ 35 „
82. Ülő figura (Repr.) 1964, gipsz, mg. 30 cm.

Dunántúli Képzőművészek Kiállítása, Kaposvár
Szemnaid, Kat. Összeáll. Szabadné Kós Éva, 1965

Szabadosné Weber Klára MDK

Szerepelt a Hazafias Népfront megyei bizottságának klubjában rendezett kiállításon.

Kislányportréja.

Lajos Géza: Tiz somogyi müvész tárlata.

Somogy megyei Népláp. 1964. máj. 7.

Szabadosné Weber Klára (sz.: 1938, Bp) nőbronz

1961-ben végzett az Ip. Műv. Főiskolán Borsos Miklósnál. 1963 óta él Kaposvárott, sokszor szerepel a kiállításokon. Egyszer felállítottak egy nagyobb szobrát. A Fiatal Kép. Műv. Stúdió tagja.

Művei

Álló figura 1964, gipsz, m: 30 cm (repró)
Leányfej 1960, kő, m: 38 cm (emeritus)
Portré 1962 kő m: 35 cm "

Szakadiné: Déldunántúli Képzőművészeti Kiállítások, 1964-65, 52-53 old.

Szabadosné Weeber Klára MDK

Ülő figura repr.

Déldunántuli Képzőművészek Kiállításai 1964-1965

Szabadosné Weber Klára

Szobrai, kisplasztikái a Déldunántúli Képzőművészek Táborban, Szekszárdon.

emlitve.

Jelenkor, 1965 2. szám, 155. l.

Szabados Margit, grafikus

a Derkovits-ösztöndíjasok kiállítását az Ernst Múzeumban rendezték meg.
Szabados Margit fotográfikái, technikailag kitűnően megvalósított kompozíciók.

Harangozó Márta: Az Ernst Múzeumban.
Esti Hírlap, 1984. febr. 22.

Korbados Margit

Kenyhárd László: Szlop a lólab
Rajzbiennálé Salgótarjánban

Palócföld, 1985/2

Szabados Margit

Szabados Margit zacskóta-
emlékműjét mutatta be.

Haydú István: Stúdió Vacional.
Művészet, 1979. április - 12. lap.

Szabados Róbert, statikus tervező.

Elte sporttelep I. ütem, Brest. Építész: Emődy Attila és Németh György (ÉVTV).

Statikus tervező: Szabados Róbert.

Kertész pályatervező: Baranyka Katalin.

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 31. old.

Szabados Pálné

P.M.: Lakóház, Budapest, I. Hegyalja út. - Építész: V.Pázmándi Margit. Statikus: Szabados Pál, gépészet: Kohlmann Miklósné, Both Lajos, Ács Béla. Mélyépítés: Halászy Jenő. - Ismertetés /fotók: ÁBTV, Sági, és Pázmándi M./

Magyar Építőművészet, 1970. 5.sz. 18-19. l.

Szabadosné Egyed Emma
rotrám

M.D.K.

A soproni művészek kiállítása
részt vett.

Flórek
Művészet, 1962. február — 42l

Szabados Margit

Dorosz Károly portrékiállitása megtekinthető a Ferencvárosi Pincetárlaton január 17.-től

Záborszky Gábor: a Studió Galériában január 16.-tól,
Galántai György: a Csepeli Papirgyár Ifjusági Klubjában január 17.-ig,

Szabados Margit: a szegedi Ifjusági Házban január 27.-ig,

Kocsis Imre: a Pécsi Galéria Szinház téri termében február 10.-ig mutatja be müveit,- közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1980. jan. 12.
XXIV.évf. 2. sz. 8. lap

Szabados Margit, [ ]

L: Bukta Imre

P. Kürty: Határon innen, határon túl. 7

Népszabadság, Bp. 1979. ápr. 27

Szabados Margit, grafikus

L. Gál Tamás

Vadas József: Tét nélkül

Élet és Irodalom Bp. 1984. márc. 2. XXVIII/9

12

Szabados Margit:

Chb: Szabados Margit kiállítása

Művészet, 1982. augusztus

Szabados Margit

III. Nürnbergi rajztriennálé

M. Hírlap

1986. I. 16.

Szabados Margit, II. évfolyam

– gyakorló zeneművek

Dr. Weits díjas hallgatója, az Ernst Mirsa-emlékverseny résztvevője, 1945. márc. 1–10-ig.

Máriavölgy és Vámosatimi

1945 márc.

Szabados Béla

Gitár
Kőcsös vízzel, vsz. 40×30

Ötnapos diák képzőművészeti
kiállítás. Hódmezővásárhely 1965
kat. bev. Orosz László 13

MTK.

Szabados Mária

Kiállitási hiradás

Békésmegyei Népujság 1966 máj.1.

MDA.

Szabados Mária

Kiállitási hiradás

Békésmegyei Népujság 1966 máj.1.

MICH. SZÁBADOS, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: KÖNIGL: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 124.- Herr Mich. Szábados
Felvétel ideje: 1792. 3. Juny.
Hová vették fel: Wieselburg,/Moson/. 157.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Szabados László

cikke Varga Levente népfőiskolai társasházáról.

Magyar Építőművészet, 1971.2.sz.

32-33.l.

Szabados Károly, építész

MDK

Klubkönyvtár-tervet készített 1000 – 1500 lakosú települések számára.

— : Szerkesztői üzenetek

398.

KÖNYVTÁROS. Bp. 1967. július

XVII/7.

MDK

Szabados László, építész

Cikke a klubkönyvtárak létesítésének építészeti lehetőségeiről.
(Vázlatokkal.)

Szabados László – Jópálody Tibor: Klubkönyvtárak építése 413–415.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1967. július XVII/7.

Szabados László

cikke: Egy vázkeretes rendszer változatai.

Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 42.l

Szabados László

az alábbi pályázaton 10.000 forintos megvételben részesült 26. sz. pályamű egyik szerzője.

Román András: Lébény községközpont tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.6.sz. 2-6. l.

Szabados Kálmán építész

MDK

Vizuálterezett féléves pimonnápi tanulmányútjáról.

— : Hírek

88.e.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1966. február

XVI/2

40

Szabados László

Szabados László - Jóföldi Tibor: Klubkönyvtárak épitése. - Könyvtáros, 1967, 17.évf. 7.sz. 413-415. l.

Az 1967. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 197o.1.sz. 68-1o7. l./

72. l.

Szabados László

S.D.K.

Tervpályázata díjazva / 15ooo Ft /

Társtervező: Károly István

Szabó Árpád: A Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának tervpályázata
Magyar Építőművészet 1964/4. 2-3.l.

M. D. K.

SZABADOS László építész

Részvétel a pályázaton / III. kategória /

megvétve

b.j./ Vita a z építőművészszövetségben a családiház
pitége uj megoldásairól
ihirdették a sorház-tervpályázat eredményét.

Magyar Nemzet 1962. március 4.4.l.

Kalandos László, [építész] MDK

Diplomaterve diszérettel vétetett.

G. J.: A tervek elkészültek 8.1.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 28.

Szabados László Építész M.D.K.

Résztvett a pályázaton

15 000 forintért megvásárolva

Társtervező: Károlyi István

Gárdonyi Jenő: Az Akadémia uj könyvtárpalotája terv-
Pályázatának eredménye

Magyar Nemzet 1963. december 22. 5.l.

Szabados László

M.L.: Berzsenyi Dániel megyei könyvtár és magasház, Szombathely. Építész Medvedt László, statikusok dr. Bencze Béláné, Spányi Balázs, belsőépítészek Valentin Károlyné /könyvtár/ és Marinov Gusztáv /magasház/, szaktanácsadó Szabados László. - Ismertetés, képekkel /foto Pennerné/ - Az ismertetés 2. része: Havassy Pál

12-15.l.

Magyar Építőművészet, 1971.6.sz. 12-17.l.

Szabados László

terverek a sódsúti körzési klubkönyvtárat
(rövid képes ismertetés)

/rövid képes ismertetés/

Magyar Építőművészet, 1972.3.sz.
/Építőipar et és szabadidő/

55.l.

Szabados Sándó

az alábbi pályázaton III díjban részesült 43. számú terv egyik szerzője.

Girardi Kornélné:Korszerű vendéglátóipari együttes tervpályázata,1972. - Magy.ép.mív.1972.6.sz.2-8.l.

Szabados Margit

avatóművész

munkája a II. Országos Rajzbiennálén
(Salgótarján)

Völ. Magyarország
tapu nov. 3.

N.SZABADOS József építőmester

a Gyulavári ref. templom tervezője s kivitelezője
1892

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 170-171., ill.

Szabados József

l.

Csatkai tőrrex l.

19. l. 28. l.

Tibia, romai VIII. 242

M.D.K.

Szabados József

1895-ben épitették fel a megyei muzeumot a Népkert északi részén Czigler Győző és Szabados József tervei szerint.

Börtsök László: Gyula városképi és müemléki vizsgálata. Bp. 1953. 66. l.

Szabolcs József

Dr. Tarlós István: Vasúti szemtanú c. műve köteléserét készítette.

Díszkötés /a kép magyar 66"/

Magyar grafika 1967 III. n.

M.D.K.

Szabados József

Művésztelep, volt muzeum. Földszintes koraeklektikus kuriaszerü épület.
/Lásd: Czigler Győző neve alatt./
1895-ben épült Czigler Győző és Szabados József tervei szerint.

Börtsök László: Gyula városképi és müemléki vizsgálata. Bp. 1953. 54. l.

MDK

N.Szabados József gyulai épitőm.

1913-ban Pfaff F. és Schneider Mátyással elkészitették a gyulai városháza kibővitésének és átalakitásának tervét s bár a munkát nekik kiadták, az épitkezés megkezdését a világháboru kitörése megakadályozta.

Scherer II. 276.l.

M.D.K.

N. Szabados József

(b. gyulai építőmester)
készítette Magyar Bánhegyes
községháza és iskolai
tanterem építkezésének
terveit.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.
febr. 6. sz. 1. old.

SZABADOS Juci

n.D.a

1926-ban "agybanyán a szabadiskola tagj

Réti: Nagybánya... 358.l.

Rabados Luci, festő

Pártfortún, 1930.9.12.

216. l.

(B): A magyarországi festők kiállítása Kolozsváron.

SZABADOS Juci

M. D. K.

1927-ben Nagybányán a Szabadiskola tag

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954 338.l.

MDK

Szabados Juci festő

P: A festők városában... Pesti Napló, 1934. márc. 25. 36 l.

R. D. K

SZABADOS Jeci

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola

tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

M.D.A.

SZABADOS Jeci

1925-ben Nagybánya az szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... 337.l.

SZABADOS Imre

M.D.K.

928-ban Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya....Bp. 1954. 339.l.

MDK

Szabados Károly, festőm.
1860-1892.

32 éves korában agylágyulás áldozata lett egy zseniális zeneköltő. "Viora" c. műve mikor szinre került, feleségé RFerenczy Paula balletművésznő férje betegágya mellől kellet a szinpadra siessen, h. eljátsza férje kis remekművére komponált balletszerepét.

Vas. Ujs. 1892.XXXIX.évf.1c.sz. 175.l.

Szabados Lajos
épületgépész

A Szovjet Kultura és Tudomány Háza
alkotógárdájának tagja

Magyar Építőművészet 1974/4 25.old.

Szabados Lajos építész M.T.K.

Kohóhabsalak, nagyblokkos 38 lakásos kiséleti lakóház. Tp. Ujvidék tér.

Társtervező:Cserba Dezső és Dénes Lóránt

Kisérleti lakóházak Debrecenben, Szegeden és Budape
Magyar Nemzet 1963. december 14. 3.l. te

M. D. U.

SZABADOS Lajos épületei

Laice. Cserba D. – Prok – Szabados – Chatel – Issa házak ~~pat~~ terület, meg-vett terv) Perr.

Meiskolczy László: Előregyártott panelház tervpályázata
Magyar Építőművészet 1956. (V.) 4. sz. 119. l.

MDK

Szabados Jenő festő

8 festő és 8 szobrász kiáll. Magyarország. 1939. febr.11. 8. l.

rögség egyik legfőbb kultusz- köz-
sz.-i temploma i.e. 423-ban leégett;
emos épitette, kultusz-szobrát pedig
ette. A Héraion két templomának ma-
etekkel,együtt /beavatási csarnok,
fürdő és testgyakorlótér/ az ása-
rod. C. Waldstein: The Argive Hera-
n, 1902--5; W. Vollgraff: Le sanc-
ée a Argos. Paris, 1956.

MDK

Szabados Jenő

-r-:"Nyolc festő, nyolc szobrász" a N. Szalonban.
Magyarország 1944. jan. 11.

MDK

Szabados Jenő

Ülő nő, repr.

Képzőmüv. Főisk. Évk. 1936/37.

MDK

Szabados Jenő

Ülő nő, repr.

Képzőm. Főisk. kiáll. Műcsarnok 1937.

MDK

Szabados Jenő

A gönci templom falfestményei. Csikvári Abauj 146.1

MDK

Nyolc festő és nyolc szobrász a Nemzeti Szalonban

Szabados Jenő

Pesti Hirlap 1941. ápr. 8.

MDK

Szabados Jenő

Anyám a verandán, vf.

Mosás, vf.

Munkába menő kőmivesek, vf.

"1942" N.Szal. Bp.1942. jan.

MDK

Szabados Jenő

Cseresnyés rétes, vf.

Tetőcserepezők vf.

Apám és anyám este, vf.

"1942" N.Szal. Bp.1942. jan.

MDK

Szabados Jenő

Fát talicskázó lány, vf.

Barackbefőzés, vf.

Kutyaoltásra várók, vf.

"1942" N.Szal. 1942. jan.

MDK

Szabados Jenő

Freskóvázlat/Máté X. 14/, vf.

Anyám befőz, vf.

Szabó Dezső beszél, vf.

"1942" N.Szal. 1942. jan.

Szabados Jenő

festő

nekrolog

l.

Szépmüvészet 1943. 28. l.

Szabados Jenő

Kép 1939/40-évben. II.

SZABADOS JENŐ :

209. Uttestjavitás. - Olajf., v., m: 40 x 52.5 cm. Jelz.l.j."Szabados Jenő 1937.dec.20."

cm. Jelz. j. l. Mesterhazy.

METKY ÖDÖN :

166. Magdolna. - Szobor, gipsz, mag.: 41 cm. Jelzés nélkül.

MEZEY ARTUR :

167. Angyali üdvözlet. - Olajf., v. 130.5 x 181 cm. Jelz.l.j.: monogramm és "1933".

MIKLÓS JÓZSEF :

168. Kalevalai táj. /Első hó./ - Olajf., v., 65 x 80 cm. Jelz.l.b. "Miklós J.932."

169. Jutka. - Temp., p., 31.5 x 30 cm.Jelz. nélkül.

MIKUS SÁNDOR :

170. Ülő fiu. - Szobor,br.,mag.: 21 cm.Jelz. a talapz.oldalán : "Mikus S".

Szabados Jenő

l.

Szépírásvizsga

1942. 43. l.

Szabados Jenő

festő

1.

Szépmüvészet

1942.45.l.

Szabados Ferenc

festő

1942-ben a Don menti harcokban hősi halálat halt.

Műveiről

1942. 85. l.

Szabados Jenő

kiáll-
Nemzeti Salon
1940. ápr.-máj.

Fő. kept.

Szabados Jenő

festő, okl. középiskolai rajztanár

1937/38. állami ösztöndíjat a római Collegium Hungaricumba küldtek ki.

Ferképzőmfőiskévk 1937/39 47.l.

Szabados Jenő

festő

a Genci templomban

készített falképéről

látva 1935.

Csíkvári Ábrahám

176. l.

Viselet.

Női hálóterem.

A mennyezetes ágy mellett k
és párnázott szék van. A falat
gróf medaillon arczképei diszi

NÖI HÁLÓTE
Melléklet a Divat
27ik számához

alól jobbra: Ny. Rohn A. Pest 1

Kny., mér. a vk. 20.4: 3

Szabados Jenő

V Kuminkiáll. 1943

Augan belső, vörf.
Villanos a kulvá-
rosban, vörf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszteremben

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszteremben tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO

a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**

címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szabados Ferenc V. éves

Madonna c. műve a Képzőmű. Főiskola kiállításán a néke-fővárosi 600 pengős díjat kapta
(emlitve)

Magyarság 1937 IV-9.

M.N.K.

Szabados Jenő

1937-től 1939-ig Rómában volt ösztöndijas

korán elhunyt

Solymár István: Bartha, Bp. 1966. 5.l.

Solymár István: Bartha, Bp. 1966.

Szabados Jenő

MEGHÍVÓ

a Fővárosi Képtár

Szabados Jenő

emlékkiállítás

1949 január 15-én, szombaton délután 5 órakor történő megnyitásra

⚙

Ez alkalommal előadásra kerül Mózart Es-dur vonósnégyese

Eőadja a Tátrai-vonósnégyes (Tátrai-Rényi-Iványi-Dénes

⚙

A kiállítás megtekinthető 1949 január 16-tól február 28-ig,
hétköznap 11 és 7, vasárnap 9 és 2 óra között

Belépés díjtalan

F. k.: dr Pogány Ö. Gábor — Székesfővárosi házinyomda Budapest, IV., Közp. városháza — 120003 — F. v.: dr Mihalik Gusztáv

FŐVÁROSI KÉPTÁR
IV., Egyetem-u. 6

NYOMTATVÁNY

BUDAPEST
1943-JAN.12-N4
4

Szentiványi Gyula festőművész

úrnőnek — úrnak

HIVATALBÓL
DÍJÁTALÁNYOZVA

BUDAPEST
Müemlékek Orsz. Bizottsága
IX.Hőgyes Endre u 1o.

Szabados Jenő festőművész

Kordé

Önarckép

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

MDK

Szabados Jenö, festö

A római magyar akadémia. Olf.v. Jelz.l.b.
"Szabados Jenö 1938"

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Székf.v.Kpt. és Tört.Muz.uj szerzemények 1937/38. 1939. máj.-jun. Kat.

MDK

Szabados Jenő

Anyám befőz, vf.

"1942". Szépmüvészet. 1942. 65.l.

MDK

Szabados Jenő

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

MDK

Szabados Jenö, festöm.

képei említendök.

Kemz. Szal. -Nyolc festö, nyolc szobrász.
Kiállítás -invázió volt a vége-felen.
Független Magyarország. ? /1942/ jan.10..4.l.

MDK

Szabados Jenő

Tihanyi utkereszteződés, vizf.

Kanyargós utca, vizf.

N.Szal. 92. csop. kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő

Balatonpart, vizf.

Temetés, rajz

N.Szal. 92. csop. kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő

a Balatoni Müvésztelep ösztöndiját kapta

Balatoni Müvésztelep. Képzőm. Közl. 1939. 2.sz.
8 l.

MDK

Szabados Jenő

Bp.Szfvárros Müv. Vásárló Biz. vásárlása

Képzőm. Közl. 1939. 2.sz. 7 l.

MDK

Szabados Jenő

Utvágás a tihanyi rév felé, olaj

Szalmahányók a cséplőgépnél, "

Tihanyi késő délután, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő

Esti hazatérés, olaj

Temetés Tihanyban, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

Szabados Jenő

nevét azon művészek között említi Pogány G. Gábor oppo-
nensi véleménye, akik - bár gondolkodásuk akkori szint-
jén ne a nevezhetők szocialista művészeknek - egyes mű-
veik joggal bele tartoznak a szocialista művészet történe-
tébe a két világháború között.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története. c.
doktori értekezésének vitája. - MűvtörtÉrt. 1971.1.sz.
47-59. l.

53. l.

Szabados Jenő
festő

(1911-1942.)

A magyarországi műv. tört. I. 526.
Corvina 1971.

MDK

Szabados Jenő

kehelytervéért Oberbauer egyházmüv. cég
5o P dija

Képzőmüv. Főisk. jelölései... Magyarság, 1937.
ápr. 9. 1o 1.

MDK

Szerencsi Zoltán, érem

Képzőmüv. fáisk. jelülései... Magyarság, 1937. ápr. 9. lo l.

MDK

Szabados Jenő

Itató kordés, olaj

A füredi vásárból, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő

A szobám Tihanyban, olaj

Cséplés, olaj

Tihanyi kocsma bucsu másodnapján, olaj

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő
Arckép, festm.
Agavé és apácák, festm.
Utcakép, "
Csónakház, "

Tóth Dénes: Nyolc festő és nyolc szobrász a N. Szal.-ban. Esti Ujság, 1939. febr. 15. 4 l.

MDK

Szabados Jenő festő

Reggelizés, festm.

Agavé és apácák, "

A Tevere megárad,"

Ferdinándy J: A Nemz.Szal. kiáll. Magyar Nemzet, 1939, febr. 12. 19 l.

MDK

Szabados Jenő

Villamos a külvárosban, vizf.

Állami vásárlások. Szépmüvészet, 1942. 148 l.

MDK

Szabados Jenő festő

Kampis: Az uj Nyolcak kiáll. Magyarság, 1944. jan. 12.

MDK

Szabados Jenő

Otthon, olaj
Festészet, "
Kordé, "
Szövőnő, vizf.
Önarckép, olaj

Fiatal magyar képzőmüv. Főv. Képtár 29. kiáll.
1946. dec. 13 1.

Szabados Jenő

Itató kordé, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

Szabados Jenő, 1912-1942.

Kordé, olaj

Havas utcarészlet, olaj

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 15 l.

Szabados Jenő 1911-1942

Kordé, olaj

Önarckép, olaj

Uj magyar képművészet. Főv. Képtár bányavidéki vándorkiállítása. 1948. jun. 33 l.

Szabados Jenő V.é.növ.

A madonna c. müért a szfváros 6oo P ösztöndija

Képzőmüv. fiúsk. jelölései... Magyarság.
1937. ápr. 9. 1o l.

Szabados Jenő

festőművész emlékkiállítását vasárnap
nyitják a veszprémi művelődési házban.
Jún. 5-ig tart nyitva.
Megnyitót mond Pogány Ö. Gábor, a MNG
igazgatója

Petőfi Népe, 1967. máj. 24. 5. o.

Szabados Jenő

... a fasizmus elkötelezettjei leöntik Farkas Istvánnak, Ámos Imrének, Kondor Béninek, Szabados Jenőnek és művei letűntek az utolsó termek falaira.

Papánij Ö. Gábor, A Magyar Nemzeti Galéria (vezető), 26. l.
Budapest 1965

Szabados Jenő

MDK

Baranski E.J.: Főiskolánk a párisi 8. nemz.közi ... kongresszuson. Képzőmüv. Főisk.Évk. 1936/37.

1.

MDK

Szabados Jenő

Cséplés, of.

Téglafürészelők, of.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.

7 l.

MDK

Szabados Jenő

Tyukok a napon, vf.
Baromfiudvar, "
Séta, vf.
A verandán, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.

MDK

Szabados Jenő

Szerzetes, vf.
Kék ég, vf.
Szüret, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.
7 l.

MDK

Szabados Jenő

Madárkereskedő, of.

Rocca di Papa, "

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan
7 l.

MDK

Szabados Jenő

Gianicolo, of.

Mosás, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.
7 l.

MDK

Szabados Jenő

Pihenés, vf.

Csinálják a szomszéd házat, vf.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.
7 l.

MDK

Szabados Jenő

Kerti sarok, of.

Anyám olvas, of.

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.
7 l.

MDK

Szabados Jenő

Kordé, of.

Festészet, "

Önarckép, "

8 festő 8 szobrász 5.kiáll. N.Szal. 1944. jan.

7 l.

MDK

Szabados Jenő

Képzőmüv.Főisk. növendéke, dicséret ~~xxxxxxxxx~~
~~xxxxxxx~~ jutalom

Döntés a Székely Bertalan-díjról. Pesti Hirlap,
1937. máj. 9.

MDK

Szabados Jenő

Fóthy János: Nyolc festő és nyolc szobrász... Pesti Hirlap, 1939. febr. 14.

Szabados Jenő

C

Szépmüvészet

1944. 59. l.

Szabados Jenő

1911 – 1942.

festő

Svájci magy. kiáll. kat.

1944. 34. l.

Szabados Tenő

Szépmüvészet

1943. 233 l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

MDK

Szabados Jenö, festöm.

müve emeli a kiállitás nivóját.

Sz.J. a fiatalok egyik legtehetségesebbje.

Rónay Kázmér: A Szekesfv.kept. 1937/38.évi uj szerzeményei. - Nemzeti Szalon.
Képes Krónika. 1939. 24.sz. 63-64.l.

Szűts Béláné

Szabados Jenő: Kordé

Budapest, 1947. jan.

III. kif. 1 sz.

Szűts Béláné

Szabados Jenő: Önarckép

Budapest, 1947. febr.

III. évf. 2 sz.

M. D. K.

SZABADOS Jenő festő
(1911 - 1942)

A posztimpresszionizmus stílus-
körébe tartozott

Gerlach - Németh - Végvári - Zádor:
Magyar művészet 1800 - 1945.
Bp. 1962. 450. l.

MDK

Szabados Jenö,festö

Kirándulás.
Rostáló asszony.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásai. 1938 júl.1.-aug.1.
Kat. 20.1.

Rónay Mária

Szabados Jenő: Önarckép /of./

SZABAD MÜVÉSZET

1949.febr. ~~2.sz. 109.l.~~ - márs. 2-3.sz. 109.l.

/Kiállitások/

MNK

Szabados Jenő

A nyugati part Tihanyban, vizf.

Rostáló asszony, vizf.

A szobám reggel, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MNK

Szabados Jenő

Orsózó leány, vizf.

Asztalos, vizf.

Szövőlány, "

N.Szal. 92. csop.kiáll. 1940. ápr.

MDK

Szabados Jenő

Kilátás aznapátsági szőlőhegyre, vizf.

Paprikaárus a füredi vásárban, "

N.Szal. 92. csop. kiáll. 194o. ápr.

MDK

Szabados Jenő

Kertészet, olaj
Fiatal fák kertben, olaj
A Tevere megáradt, olaj
Katonaéletemből, olaj
Reggelizés, olaj
Arckép, olaj

8 festő - 8 szobrász kiáll. 1939. febr.

11 **1.**

MDK

Szabados Jenő

A Tevere, olaj
Lány aGiannicolón, olaj
Uccakép, olaj
Halasmedence, olaj
Agávé és apácák, olaj
Asztal, este, olaj
Csónakház és csónak, olaj

8 festő - 8 szobrász kiáll. 1939. febr.

11 **1.**

MDK

Szabados Jenő

Uttestjavitás, olaj
Halpiac, olaj

8 festő - 8 szobrász kiáll. 1939. febr.

11 1.

MDK

Szabados Jenő

Koratavasz, olaj
Tarajos gőték, "
Templomi kórus, "
Zakeus, freskó
Jézus otthon, freskó
Nyár, "
Emmaus, "

8 festő - 8 szobrász kiáll. N. Szal. 1941.
ápr. 11 1.

MDK

Szabados Jenő

Otthon, olaj
Orgonafa, vizf.
Az ács, "
Szüret, "
Anyám, "
Meszelés, "
Fedik a szomszéd házat, vizf.

8 festő - 8 szobrász kiáll. N. Szal. 1941.
ápr. 11 1.

MDK

képzőműv. főisk. hallg.

Budiparrajzisk 1933-34. 4o 1.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Kordé
Önarckép
Kerti sarok
Mosás, vf.
Szüret, vf.
sz.s: 8 festő és 8 szobrász. Népszava, 1944. jan. 19. 6 l.

MDK

Szabados Jenö, festö

szerepelt a kiállitáson ki az orosz harctéren hösi halált halt. Tagadhatatlan tehetség, akinek tiszta festöi vénája és derüs látása a legszebb igéret volt. Tehetségesebb volt annál, hogy a nemzetközi sznobok bálványainak utánzója legyen. T.i.Van Goghgal hasonlitották össze.

Kampis János: Az uj "Nyolcak" kiállitása./?Alkotás Magyarság. 1944.jan.12. 9.l. Müvészház?/

MDK

Szabados Jenő festő

e.a: Két kiáll. Ujság, 1944. jan. 15.

MDK

Szabados Jenő festő

f.j: 8 festő és 8 szobrász... Pesti Hirlap, 1944, jan. 11.

Szabados Jenő.

Kiállitotta müveit a Nemzeti Szalon 1940-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

szövarch 20.- 183.la

Szabados Jenő.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1939-ben

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Szabados Jenő

Arckép, repr.

Rónay Kázmér: 8 festő és 8 szobrász a Szalonban.
Képes Krónika 1938. 63,64.l.

MDK

Szabados Jenö,festö

Itató kordé. Olajf.

Nemzeti Szalon. Kut. 1941 nov.-dec. Kat.

M.D.K.

Szabados Jenő

"Utcakép" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a Nemzeti Szalon kiállításáról.

Fiatal művészek a Nemzeti Szalonban c.
Szinházi Magazin, Bp. 1939. febr. 19. II. évf.
8. sz. 36. lap

MDK

Szabados Jenő

Három kiállitás. Pest 1941. ápr. 8.

MDK

Szabados Jenő

Kordé, of.

Festészet, of.

Önarckép, of.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944 jan.

MDK

Szabados Jenő

Cséplés, of.

Téglafűrészelők, of.

Kerti sarok, of.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944 jan.

MDK

Szabados Jenő

Anyám olvas, of.

Madárkereskedő, of.

Rocca di Papa, of.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944 jan.

MDK

Szabados Jenő

Gianicolo, of.

Mosás, vf.

Pihenés, vf.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944. jan.

MDK

Szabados Jenő

Csinálják a szomszéd házat, vf.

Szerzetes, vf.

Kék ég, vf.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944. jan.

MDK

Szabados Jenő

Szüret, vf.

Tyukoka napon, vf.

Baromfiudvar, vf.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944. jan.

MDK

Szabados Jenő

Séta, vf.

A verandán, vf.

"8 festő, 8 szobrász" ötödik kiáll. N. Szal. 1944. jan.

MDK

Szabados Jenő festőművész

Műveit a gróf Almasy Teleki Éva műtermében állitotta ki.

T.D.: Harom kollektiv kiallitas.

Esti Ujság,1942.ápr.14. 4.l.

MDK

Szabados Jenő

Beszélgetők

Borbélynál

-r-: Csoportkiállitás. Pest 1942. ápr.13.

MDK

Szabados Jenő

Pihenő munkáscsalád

Vonatban

-r-: Csoportkiállitás. Pest 1942. ápr.13.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Meszelés, vf.

Almásy-Teleki kiall. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Mosás, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Munka képterv: 1. Munkába menet, 2. Pihenő,

3. Haza a gyárból, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Iskola, vf.

Pihenés, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Szüret, vf.

Villamos a külvárosban, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. I.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Katonák az országuton, vf.

Szerzetes, vf.

Tyukok a napon, vf.

Fedik a szomszéd házát, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

A füredi vásárból, of.

Kék ég, vf.

A kertünk sarka, vf.

Virág a kályhán, vf.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Pihenő munkáscsalád, of.

Katonák, of.

Tihanyi kocsma bucsu másodnapján, of.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Téglafűrészelők, of.

Beszélgetők, of.

Apám, of.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Jégvágás, of.

Vonatban, "

Kerti sarok,"

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő festőm.

Szalmahányók, of.

Tihanyi temetés, of.

Akt, of.

Borbélynál, of.

Almásy-Teleki kiáll. 1942. ápr. 8-9. l.

MDK

Szabados Jenő

Gr.Almásy Teleki Éva müv. Int. kiáll. 1942. ápr.

MDK

Szabados Jenő

Jégvágás, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 14.l.

MDK

Szabados Jenő

F.J.: A Székesfővárosi Képtár uj szerzeményeinek kiáll. Pesti Hirlap 1943. márc. 6. 7.l.

MDK

Szabados Jenő

/T.D./: Nyolc festő - nyolc szobrász. Esti Ujság 1944. jan. 12.

Köszöntőféle Domahidy Lászlónak

Baranyi Ferenc írása a NÉPSZAVÁNAK

A basszus a saját ábrázatát szinte sohasem „használhatja" a színpadon, hisz rendszerint idős embereket alakít. Csaknem hagyomány már az operairodalomban, hogy az ifjú szerelmesek tenor, illetve szoprán hangon turbékolnak egymás és a közönség fülébe, míg a szőrösszívű atyák vagy egyéb akadékoskodó aggastyánok leginkább basszus hangon dörögnek bele – viharos égiháború gyanánt – a fiatalok napfényes nyarába. Basilio, Mefisztó, Fülöp király és Fiesco mindmind nagy hanganyagot, komoly felkészülést – és alapos maszkírozást igénylő szerepek. De még a szimpatikus basszushősök is – például Rocco, Iván Szuszanyin, Gremin herceg, Timur – zömmel élemedett emberek, nagyon kevés operakomponista adott lehetőséget a fiatal basszistáknak arra, hogy torzonborz szakáll és deres paróka nélkül éljenek, mozogjanak a színpadon. A basszistákra tehát fordítva áll a közkedvelt szólásmondás: ők a világot jelentő deszkákon többnyire csak okosak lehetnek, szépek nem.

Aztán a basszisták lassan hozzáöregednek a szerepkörükhöz. Jól énekelnek még hetven fölött is – a basszushang tartósabb, mint a tenor –, de az ő fejüket is belepi a dér, arcukat barázdásra szántja az idő. Egyre kevesebb maszkírozásra van szükségük.

Nos, *Domahidy Laci* bátyám azon kivételek közé tartozik, akik erősítik a szabályt. Őt még most is maszkírozni kell, pedig a napokban töltötte be hetvenötödik életévét.

Debrecenben született és a kolozsvári Nemzeti Színházban debütált huszonegy esztendős korában, 1941-ben. A Magyar Állami Operaházhoz 1947-ben szegődött. Ha van olyan, hogy karakterbasszus, hát ő az a javából. Kiváló Ozmin, Kecal, Hunding, Pomádé király és Varlaam.

Én gimnazista koromban, valamikor 1952 végén láttam-hallottam először őt a Városi Színház egyik János vitéz előadásán. Ő volt a falu csősze. Nem nagy szerep, de emlékezetessé tudta tenni. Merthogy olyan karakteresen alakította. Akkortájt láttam Moniuszko Halka című operájában is, Dziemba udvarmester szerepében. Az opera egy eljegyzési ünnepséggel kezdődik, amelynek során Dziemba a kórussal köszönti a mátkapárt: Mi, jó barátok, igyunk rájuk! Laci bátyám ezt olyan magávalragadóan énekelte, hogy legszívesebben én is – amúgy tizenötévesen – kupát ragadtam volna. És kisütött a szívemben a nap. Mint mindig, amikor nótát hallottam tőle. Mert felvállalta ezt a műfajt is, nem esett le az ujjáról a gyűrű. Híres stimmkollégáira, Székely Mihályra és Koréh Endrére gondolt, akik szintén szívesen nótáztak. Nem csökkent a rangjuk ettől, inkább a népies műdalé növekedett – tőlük.

Gyakran vendégszerepelt külföldön is, Keleten és Nyugaton egyaránt. Valamikor a hetvenes évek végén a Barátság olajvezeték magyar építőinek adtunk műsort Ivano-Frankovszkban, más magyar operaénekesekkel együtt. Én lányos zavaromban így kezdtem a konferánszot: szeretettel köszöntöm az ideiglenesen Ukrajnában állomásozó magyar munkásokat.... Szegény *Fehér István*, aki a küldöttség vezetője volt (civilben pedig a VI. kerületi pártbizottság titkára), olyan fehér lett hirtelen, mint a neve. A kés megállt a levegőben. Aztán Domahidy László elkezdte Ozmin áriáját: Ó, az lesz a kéjes óra, majd ha áll az akasztófa...

No, gondoltam – immár én is fehéren –, ez a perspektívám. Persze, nem volt ennyire véresen komoly a dolog. Már csak azért sem, mert Laci bátyám olyan nevettető komikummal adta elő Mozart remekét, hogy mindenki elfeledte minden baját. Az oblaszty notabilitásai még az én bakimat is.

Legalább annyi szerepet énekelt, mint ahány éves most. Hál' istennek, olyan jó erőben látszik lenni, hogy mind a repertoárja, mind pedig éveinek száma jócskán növelhető még.

Sokunk örömére.

Lépést váltott a Manhattan együttes

Új stílusra volt szükség, mert a kezdeti sikerek után kimentek a divatból

Énekesfiúk ritmikus táncmozdulatok kíséretében dalolták slágereiket, amelyeket sokan szerettek, mások pedig egyáltalán nem lelkesedtek értük. Divatosak, ismertek, sztárok voltak ők négyen, a Manhattan együttes. Nemrégiben azonban összetört a régi kép, három fiú újat rak össze, a negyedik – Varga Szabolcs, aki elhagyta őket – más utakon jár.

Lóránth Ida írása a NÉPSZAVÁNAK

Amik még zavartalan volt az együttlét

– A rossz házasságok is négy-öt év után bomlanak fel. A Manhattannél miért történt szakítás?

– Békéscsabai vagyok – kezdi a történetet a legelejéről Szabolcs –, s egy helybeli együttesben játszottam. Nem voltunk híresek, bár néhányszor szerepeltünk a rádió könnyűzenei műsorában. De Csabáról nehéz bekerülni a főváros zenei vérkeringésébe. Négy éve *Környei Attila* Pestre hívott, örömmel jöttem. Megalakítottuk a Manhattant.

Az első lemezünk százezer körüli példányban fogyott el. Siker volt. Még a másodikat is szép számban vitték, de ekkor már éreztem, hogy valami újat kellene kitalálni. A mi muzsikánk egynyári divatzene volt, szükség lett volna a változtatásra. Írtam is egy lemeznyi dalt, de a kísérlet nem vált be. Nem számoltam azzal, hogy az együttesnek már kialakult imázsa van, és az valahogy nem illik az új dalokhoz. Felemás, öszvér produkció lett belőle. Egyre kevesebb lemezt tudtunk eladni, egyszerűen kimentünk a divatból.

A továbblépéshez nemcsak a stílusohanem a tőlünk megszokott képis alaposan változtatni kellett ilna. Nem tettük meg, nem tud miért. Talán kényelemből, merülságosan nehéz lett volna felrni a régi szabályokat, és újakat alálni helyettük.

– rtelen határozta el a szakítást

– n, egyik napról a másikra. A fiatalán haragudtak rám, pillanatrlag úgy érezték, hogy pácban gyta őket. Nekem is lelkiismerfurdalásom volt. Ma már látomgy jót tettem a kilépéssel. Kerítettek maguknak új dalszerzőt, hangszerelőt, és akaratuk ellenére nélkülem, változni kezdtek. Azóta többször láttam már fellépni őket, hallottam néhány új dalukat. Igazán jók, örülök neki.

– A zenekarokat elhagyó tagoknak sokszor nem sikerül a szólista karrier. Nem fél ettől a sorstól?

– Nem akarok mindenáron szólista pályára lépni. Egyelőre várok. Írogatom a dalokat, majd ha összegyűlik egy igazán jó hanganyag, akkor lehet, hogy lemez lesz belőle. Olyan zenét szeretnék, ami belülről, a lelkemből jön, igényes és őszinte. Örömet szeretnék okozni a hallgatóknak és magamnak is. De nem akarok feltétlenül sztár lenni, hiszen olyan sok szép dolog van még az életben. Engem időnként nyomasztott a népszerűség. Zavartak a telefonok, a tolakodó érdeklődés.

– Ha nem zenél, akkor most mit csinál, miből él?

– Sokat olvasok, sportolok, újabban karatézom. Ez a keleti küzdősport sok mindenre megtanít, kitartásra, önfegyelemre kényszerít. Egyébként dalokat írok más énekeseknek, reklámzenét komponálok. Megélek.

Heltai kisregényei

D. Magyari Imre írása a NÉPSZAVÁNAK

Színésznőt szeretni számos szenvedést szerez – jelenthetném ki alliterálva, csupán esztétikai okokból.

De jó lehetett élni abban a világban ahol pénztelen hírlapírók üldögéltek a kávéházakban, színésznőt szerettek, a párizs nyomorgást egy kis párizsi nyomorgássa váltogatták – nos, ebben a világban merítkezhet meg, mi több, lubickolhat *Helta* három kisregényének mai olvasója, elgondolkodván a világ furcsa folyásán, mely szerint pénztelen hírlapírók ma is vannak kávéházak pedig nincsenek.

A századelőt idézik a művek, Az utolsó bohémban Mák István és Csontos Szigfrid vetekszik Sárvári Panni kegyeiért, a Family Hotelben és a VII. Emánuel és korában a trónkövetelő trónra kerülésével és uralkodása furcsa történetével ismerkedünk meg. Nemkülönben Cirillországgal, ahol még a tiszteletre méltó pátriárkát is Kifosztovicsnak hívják. Jó lenne elsajátítani azt a friss és derűs, megbocsátó mégis pikánsan fri- vol szemléletet, ami áthatja ezeket a kis remekeket, s amit persze Heltait sem tudott mindvégig megőrizni, valahogy nehéz ennél kitartani már világháborúkat megélve.

Az Unikornis kiadó érdeme a regények megjelentetése, mint ahogy a kiadót dicséri a sorozat is, amelynek a Heltai-kötet immár a huszonötödik darabja. Két éve indult útjára A magyar próza klasszikusai, *Kerényi Ferenc* szerkesztésében. Szép és – ami nem utolsó – strapabíró könyvecskékben rég megjelent műveket vehetünk újra kézbe; a legnagyobbaknak a szerkesztő – igen helyesen – több kötetet is szentel.

Mikszáthnak, Mórának, Móricznak például, hogy az utolsó mondatban is az alliteráció nemes eszközével éljünk.

A harangok Amerikába mentek

Kevevári M. Katalin írása a NÉPSZAVÁNAK

Aki látta *Nicholas Schöffer* világhírű művész fényeffektusokkal kombinált szobrát Kalocsán, érzékelhette, milyen hatást kelt a művészet és a technika ötvözete. Akárcsak a harangjáték. Aki randevúzott már az óbudai Templom téren, az is érzi pontosan, miről szólok: a várakozó ember hajtaná is, meg is állítaná az időt, mert van ott egy harangjáték, gyönyörű barokk ruhában, amely fél és egy óránként elektromos memóriája 50-60 dalának valamelyikével bűvöli el.

Számos városunk főterét díszíti harangjáték, vagy díszes óra, zenélő szökőkút, különböző tér- és épületdíszítő elem, Máriapócstól Pécsen, Fonyódon át Érdig, és így tovább. Az emberek meg-megállnak, nézik, hallgatják és mosolyognak.

Ki az, aki ezeket a szép harangjátékokat készíti? *Szabados György* épületgépész apa és könyvtáros anya gyermekeként egykor úgy gondolta, ahhoz, hogy üzletember lehessen, profi szintű áruismerettel kell rendelkeznie. A Műszaki Egyetemen szerzett diplomát villamosmérnökként, majd külkereskedelmi tanulmányokat folytatott. Nagy magyar cégeket képviselt külföldön. Dolgozott a Technoimpexnél, a Hungagentnél, összehozta japán, indiai, magyar cégek kapcsolatát, de szórakoztatóipari termékekkel is üzletelt, bejárta a Távol-

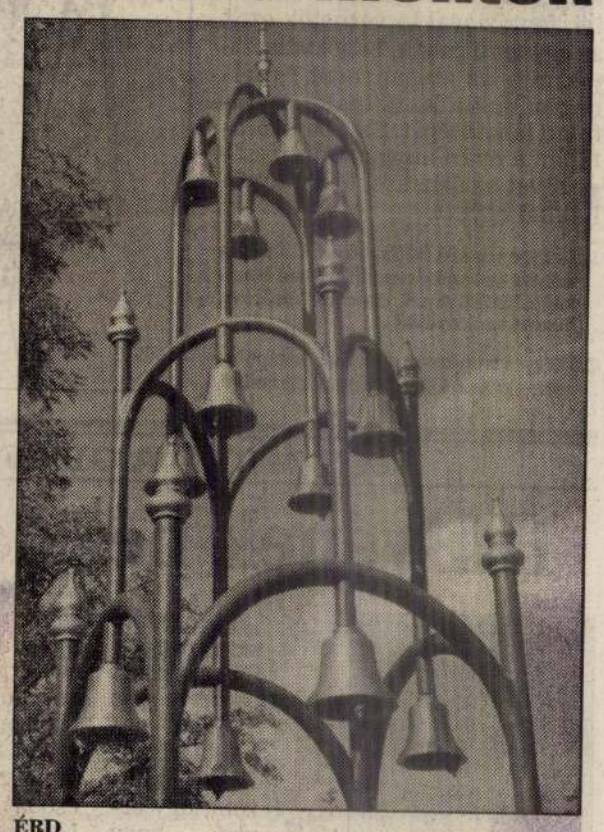

ÉRD

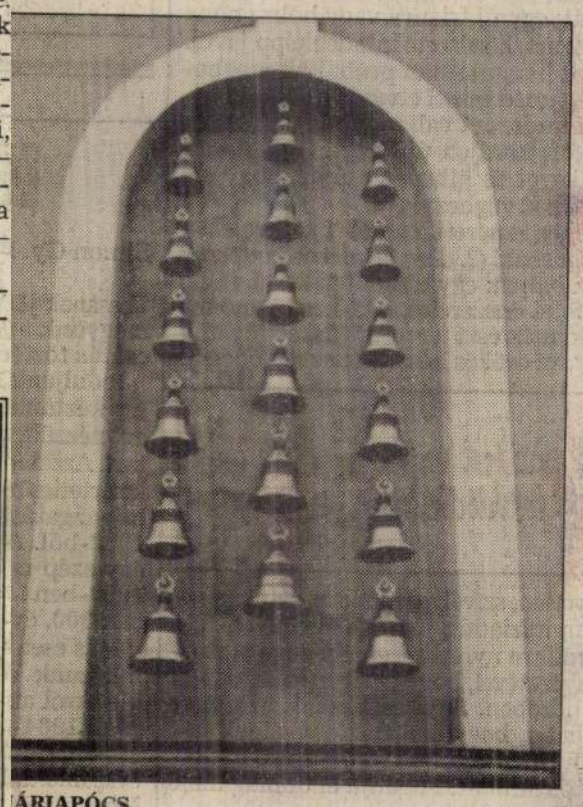

ÁRIAPÓCS

keletet, szinte a fél világot. Egy osztrák–magyar egyes vállalat igazgatójaként érezte először, hogy váltania kell. Családja minden pénzét egy játos vállalkozásba fektette, kétszemélyes céget apított Pozsonyi úti otthonában.

Egyedülálló vállalkozása a mindenkori környezethez alkalmazkodva, azzal harmonikus egységben tud kialakítani tetszés szerint például barokk, stikus, szecessziós, organikus, modern, posztmodern vagy más, kívánság szerinti stílusban harangtékokat. Építő-, ipar-, képző- és zeneművészekkel együttműködve gondoskodik arról, hogy ek a harangjátékok önálló művészeti alkotásként is megállják a helyüket, mind látványban, ind hangzásban élményt nyújtsanak.

A szűz kéz csodát tett. Szabados úr kívülállóként ugrott bele ebbe az „iparágba", s ma ott tart, hogy a világon elsőként konstruált dinamikus harangjátékával, melyen a hangerősséget ugyanúgy lehet szabályozni, mint a klaviatúrán, nagyszabású amerikai meghívásnak tehetett eleget. Ennek során meglátogattak néhány harangöntődét, és figyelmünkbe ajánlották a szabadalom alatt álló központi ütő, vezérlő technikát. Három hét alatt számos koncertet adtak, többek között tizenötezer magyar származású amerikai állampolgár előtt New Brunswickban, de bemutatkoztak Bethesdában, Washingtonban, Alexandriában, Annapolisban, New Yorkban, és Bostonban is.

A napokban készült el kifejezetten erre a célra kifejlesztett 2,5 méter magas, 18 harangból álló új hangszerük. Ez hasonlít leginkább a hannoveri vásáron bemutatott és óriási sikert aratott harangjátékhoz. A hangszer művészi megszólaltatásában partnerük *Kárászi Szilvia* zongoraművésznő és négy énekes. A repertoár folyamatosan bővül, preklasszikus daraboktól, musicalfeldolgozásig. Szabados úr tájékoztatott arról is, hogy karácsonyra várható CD-lemezük, melyen elsőként a világon, más hangszercsoportokkal együtt keltenek új, izgalmas hangzást.

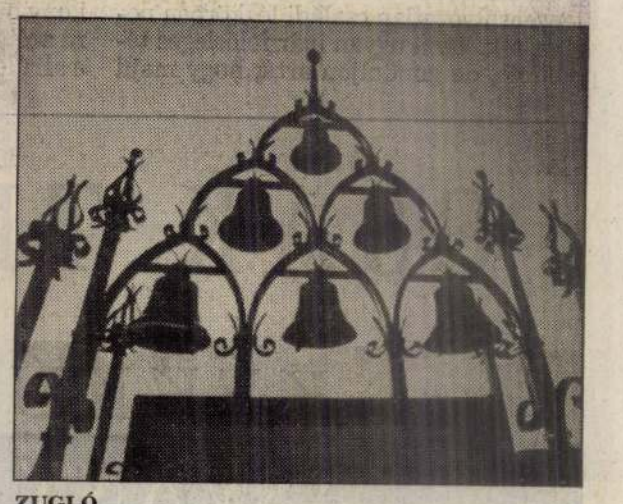

ZUGLÓ

LAKÁSGONDJA VAN?
JÓL AKARJA BEFEKTETNI A PÉNZÉT?
A MEGOLDÁST A DIRAV HUNGARY KFT. KÍNÁLJA ÖNNEK

Ismét leköthetőek jövő évi átadással épülő lakások és üzlethelyiségek a nagy sikerű Tompa utcai sétálóutcánál, **két hétig bevezető árakon!**
téglaépület, 30-120 m²-es lakásméretek – kulcsrakész-átadás (alapfelszerelésként olasz burkolatok és szaniterek a kívánt színekben, parketta, konyhabútor) lift, teremgarázs

1996. év végi átadással 400 lakást építünk a XIII. ker., Teve utcában, az Árpád hídi metróállomás közelében;

Kedvező fizetési feltételek, korrekt, udvarias ügyintézés, OTP-hitel és támogatási lehetőségek!

DIRAV HUNGARY

Lakásértékesítés:
DIRAV HUNGARY Kft.
Bp. IX., Ráday utca 26.
Tel.: 217-6831, 218-7155,
217-7577, Fax: 218-2926.
Hétfő-péntek: 9-16.30,
csütörtök: 9-19 óráig.

DIRAV HUNGARY Kft.

TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT

Az időskori prosztataelégte lenségről

BÉKY LÁSZLÓ ROVATA

Dél-Baranyából írta *P. Z.* nyugdíjas bányamérnök elkeseredett hangú levelét. Panaszkodik, hogy egyre nehezebben megy a vizelés, éjjel 4-szer 5-ször is ki kell mennie. A végbéltájékon idegen érzete van, s mint írja, lanyhul az érdeklődése felesége iránt.

Kedves Mérnök Úr!
Először is urológiai, valamint sebészeti szakrendelésen kell tisztáznia, hogy a végbélben mi okozza az idegen érzetet. A leírtak alapján nagy a valószínűsége az időskori prosztatamegbetegedésnek, amely a felnőtt férfilakosságot – kevés kivétellel – utoléri.

Az oka többféle. A fiatalkori gyakori hólyaghurut, a kokkuszos fertőzések, a felfázás, az alkohol, a nehéz testi munka, a mechanikus traumák, a helytelen táplálkozás, valamint a hajlam és még számtalan ok együttes hatása eredményeképpen a prosztataszöveti szerkezetben elváltozások alakulnak ki. Tömege megnagyobbodik, betüremkedik a végbélbe, elszorítja a húgycsövet. Ezek okozzák a már leírt tünteket.

Teendő a következő: só- és fűszermentes, valamint állatifehérje- és édességmentes étkezés. Az alkohol, nikotin és koffein elhagyása szükséges. Étrendjében elsősorban a gabonakásák, az idény szerinti zöldségek és gyümölcsök szerepeljenek. Naponta egyen fokhagymát, valamint 40-50 szem héj nélküli tökmagot. Javaslom, hogy a kásaféléket főzés után locsolja meg pár kanál hideg, sajtolt tökmagolajjal.

A következő teakeveréket javaslom: zsurló, martilapu, gyujtoványfű, füzike, piros áfonyalevél vagy medveszőlő. Az 1:1 arányú keverékből három evőkanállal tegyen 1,5 liter forrásban lévő vízbe. Pár perc múlva szűrje le, és kortyolja egész nap. Hathetes kúra után tartson két hét szünetet, majd újra ha t hét kúra.
A talpon a sarc kmasszázs a legfontosabb – jó alaposan mindenütt, főleg belül, ahol a legérzéker yebb.
Igen jó hatás sú a hideg ülőfürdő. Eressz e tele hideg vízzel a kádat, é s üljön bele úgy, hogy a lát oai oldalt a kádon kívül m aradjanak, és merüljön el k köldökig. A lábára húzzon m eleg zoknit! Hétfőn 5 másod percig tartson a kúra, ami t fokozatosan, 5 mp-kén t, emelünk péntekig 25 má ásodpercre. Hét végén sz ünet, majd hétfőtől kezdő dik elölről minden. Az ülő őfürdő után bújjon azonnal ágyba.
A kúra lényeg e az, hogy a hideginger hat ására a kérdéses területek vérellátása ugrásszerűen m egjavul, ami elősegíti a gyóg gyulást.
Pár hónap mú lva, amikorra a gyógyulás tünetei már érzékelhetőkek, javaslom a következő roboráló keverék napi fogyasztását: 2 dl sárgalépalé, 1 evőkanál búzacsíra (malomipari termék), 1 evőkanál otthon csíráztatott búza (36-48 órás) 1 kiskanál méz, 1 kiskanál virágpor (előtte allergiateszt, azaz próbakóstolás egy nappal korábban), 1 kiskanál mazsola, 1 evőkanál frissen darált, héj nélküli tökmag, 1 tasak instant ginszengteapor, besűrítésre zabpehely.

Az egészet alaposan összekeverve javaslom fogyasztani. Igen jó hatású még a ginszengkapszula is, naponta maximum 2 db.

Várjuk leveleiket a szerkesztőség címén. Telefontanácsadás munkanapokon a 153-2860-as számon.

Strandruhák szezonja

Lukács Zsuzsa rovata

A nyár közepén járunk, a nagy melegben nélkülözhetetlen a jól hordható, könnyű anyagból készült kánikularuha. A trapéz- és a bővülő a sátorvonalú egyaránt hódít. A ruháknál a háromféle hosszúság: a mini, midi, maxi jól megfér egymás mellett, egy ruhatáron belül is elfogadott. A szezon népszerű kedvencei a túlméretezett kislányruhára emlékeztető laza forma és a lendületes, rézsútosan szabott trapézruha, ami elrejti az alakot, de mozgásban mégis sejteni engedi. Sok ötlettel, fantáziával tervezhetők ezek az egyszerű ruhák, ha jól választjuk meg az alapanyagot és felhasználjuk a kombinálás számtalan lehetőségét. Színben, mintában a nyári anyagok összessége divat az áttetsző, lenge textíliákkal együtt.

1. **Lezser vonalú batiszt kánikularuha mintás és sima összeállításban. Karikába fűzött rövid, egyenes felsőrész, húzott szoknyával**
2. **Pettyes trapéz strandruha, paszpólozott, egyszínű beállítással kiemelve**

BÖNGÉSZŐ

■ Tini-dilit tar tanak július 14–15-én 19–22 óra között a Budafok-Tétény Művelődési Házban (Bp. XXII., Nagytétényi út 35., tel.: 266-0559, 227-2676). Kul turált körülmények között szórakozást ígérnek zenével, tánccal, játékkal. A belép ő 150 forint.

■ A Folklór Színházban (Szakszervezet ek Fővárosi Művelődési Ház a, Bp. XI., Fehérvári út 47., tel.: 181-1360) július 14–15-én és 17–18-án 20.30-kor a Martonvásári néptáncegyütt es, a Budapesti táncegyüt tes, a Talentum tánckar, a Rajkózenekar és a Törekvés táncegyüttes lép fel.

■ Bali János (furulya, fuvola) és Kónya István (lant) koncertjét lehet meghallgatni július 17-én 20 órakor az Óbudai Társaskörben (Kiskorona 7., tel.: 250-0288). A műsoron Bach művei is hallhatók.

■ Művésztáborba várják az érdeklődő gyerekeket a Csiliben (Bp. XX., Nagy-Győri u. 4-6., tel.: 283-0230, 283-0236) július 17–28 között naponta 8–16 óra között.

A hetvenedik...

„Rekordgya nús" volt az az érettségi évforduló, amelyet nemré giben ünnepeltek a budapesti Madách Gimnázium ban. Résztvevői ugyanis kerek hetven évvel ezelőtt, 1925-ben végeztek a patinás tanintézetben, melynek ak kor még Barcsay volt a neve.

Az osztály létszáma annak idején 63 volt (nem egy, az iskoláka t takarékosságra szorító Bokros volt akkor is a pén zügyminiszter?). Ebből az idei évfordulót s vele 88. év üket hatan élték meg. De közülük is csak három volt olyan egészségi állapotban, hogy eljöhetett a Barcs ay utcában lévő iskolába. Igaz, egyikük egyenes Am erikából érkezett.

A találko zó szervezője, a tájfutó- és természetjárókörökben m a is jónevű Berend Ottó az osztály legendás összeta rtásáról mesélt. Volt idő, amikor havonta találkoztak és olyan, nem igazán dicsőséges eset is akadt, amik or egy megtévedt barcsayst – az illető sikkasztott – ü gyvéddé lett osztálytársa ingyen védte, a többiek ped ig összeadták neki a visszafizetendő pénzt.

A hatvan adik évfordulón, mikor már erősen fogyatkoztak sor ik, kezdték magnetofonra mondani viszszaemlékez éseiket. Így a hetvenediken olyanok hangja is felcse ndülhetett, akik már csak a mennyei iskolapadbó l üzenhettek...

Kepecs Ferenc

TELEVÍZIÓ- ÉS RÁDIÓMŰSOR

TELEVÍZIÓ 1. 5.30 Gazdatévé **5.50** Határtól határig **6.00** Napkelte **9.00** Tízórai **9.05** Huckleberry Finn és barátai **9.30** Tízórai **11.05** Váratlan utazás **12.05** Welcome to Hungary! **13.55** Szünidőre **15.15** Régi magyar tudósvilág **16.05** Nemzeti értékeink **16.25** A kisasszony (brazil tévéfilmsor.) **17.00** Oscar Junior **17.20** Kölyökidő **17.45** Útmutató **18.15** Üzlet **18.30** Zsákbamacska **19.00** Esti mese **19.13** Múzsa **19.30** Híradó **20.03** Telesport **20.15** Fagylalt, tölcsér nélkül (tévéfilm) **21.40** A mese új ruhája **21.45** Kézirat **22.20** Egy rakás hulla **23.45** BBC-híradó

TELEVÍZIÓ 2. 15.55 Zöld béka **16.15** Borókadzsungel **16.30** Kalandozás a növényvilágban **17.45** Olimpiai arcképcsarnok **18.00** Körzeti híradók **18.13** Magyarország ma **18.50** Specht tanár úr (német–osztrák tévéfilmsor.) **19.45** Brooklyn-híd **20.15** Klip-mix **20.30** Testközelben **21.00** Képpercek **21.10** Mindent vagy semmit! **21.45** Híradó **22.00** Objektív **22.35** Kisvilág

DUNA TV 8.00 Képes krónika **14.00** Lapozó **14.15** Különleges vasútvonalak (fr. dok.-film) **15.10** Delfi és barátai **15.35** Játék az életért **15.50** Magyarlapád **17.00** Muzzy comes back **17.05** This is the Way **17.30** Mese **18.00** Híradó **18.15** Valahol Európában (magyar film) **20.00** Régiók **20.45** Esti kérdés **21.00** Híradó **21.15** Madigan (am. krimi) **22.55** A jövő örökség (japán kultúrtörténeti sor.) **23.55** Vers

HBO 16.30 Beetlejuice **17.00** Egyről a kettőre **17.30** Állati élet **18.30** Hosszú az út hazáig (am. filmdráma) **20.10** Amerikai szív (am. filmdráma) **22.05** Kemény menet (am. erotikus krimi) **23.35** Arizonai ördögfióka (vígjáték)

TV 3 Budapest 0.00 USA–Bolívia **2.00** Argentína–Chile **16.50** Argentína–Chile (ism.) **18.30** Hírek **18.40** Negyedóra **19.00** Cinema **19.30** Pokoli paradicsom (ism.) **20.00** Esély az életre (am. film) **21.45** Hírösszefoglaló **22.00** Unplugged: Rod Stewart

KOSSUTH RÁDIÓ 8.30 Mindennapi tudomány **8.40** Paragrafus **8.50** Gyorsfénykép a kultúráról **9.00** Hírek. Időjárás **9.05** Napközben **11.00** Hírek. Időjárás **11.05** Lemezbemutató **11.36** Giroflé és Girofla **12.00** Déli krónika **12.30** Ki nyer ma? **12.40** Törvénykönyv **12.50** Külpolitikai figyelő **13.00** Hírek. Időjárás **13.05** Vendég a háznál **13.20** Gyülekezeti énekek tára **13.30** Dicsérjétek az Urat! **14.00** Hírek. Időjárás **14.05** Klasszikusok mindenkinek **14.55** Első közlés **15.00** Hírek. Időjárás **15.05** Beszéljük meg! **16.00** Délutáni krónika **16.10** Mindennapi gazdaság **16.20** Forró drót a rendőrséghez **16.25** Kapcsoljuk a 22-es stúdiót **17.00** Hírek. Időjárás. Útközben **17.05** Magyarországról jövök... **18.00** Esti krónika **18.30** Ráadás **19.00** Hírek. Időjárás **19.05** Sportvilág **19.30** Jó éjszakát, gyerekek! **19.40** Világnak világa **20.00** Hírek. Időjárás **20.05** Népdalkörök és citerazenekarok felvételeiből **20.30** Határok nélkül **21.00** Hírek. Időjárás **21.05** Kossuth-klub **22.00** Késő esti krónika **22.30** Fórum **23.00** Hírek. Időjárás **23.05** Hallgassuk együtt! **0.00** Hírek. Időjárás

PETŐFI RÁDIÓ 4.30 Hajnali dallamok **6.03** Reggeli csúcs **7.45** Sportreggel **8.00** Állomáskereső **8.10** Magán-klinika **8.20** Rivaldafényben **8.50** Apró-cseprő – gyerekekről **9.00** Hírpercek. Lapszemle. Sport **9.10** Háló **9.15** Sok hűhó... **10.00** Zene-szó **11.52** Gordiusz plusz **12.00** Nóták **13.00** Hírpercek. Időjárás. Sport. Közlekedési információk **13.10** Háló **13.15** Operettpanoptikum **14.00** Sziesztа **16.47** Korhatár nélkül **17.00** Hírpercek. Időjárás. Sport. Gazdasági információk **17.10** Háló **17.15** Mágnes **18.00** Kölyökrádió **18.30** Drogambulancia **19.00** Hírek. Időjárás **19.03** Rádiószínház **20.37** Francia sanzonok, magyar előadók **21.00** Hírpercek. Időjárás. Sport **21.10** Háló **21.15** Harmadik figyelmeztető **22.15** Sok hűhó... **23.00** Hírek **23.03** Sporthíradó **23.10** Háló **23.15** Korzó **0.15** Éjszaka

BARTÓK RÁDIÓ 6.00 Muzsikáló reggel **9.05** Pódium **10.00** Hírek. Időjárás **10.05** Rádiószínház **11.00** Operaslágerek **11.40** Országok, tájak zenéje **12.00** Hírek. Időjárás **12.05** Hangverseny délidőben **14.00** Hírek. Időjárás **14.05** Rézben **14.55** Zenekari muzsika **16.00** Hírek. Időjárás **16.05** Kirsten Flagstad operaáriákat énekel **16.40** Hitélet és történelem **17.00** Hangadó **17.50** Ez van! **18.00** Hírek. Időjárás **18.05** A magyar zene évszázadai **19.15** Shirley Verrett operafelvételeiből **20.00** Hírek. Időjárás **20.05** Ősz és tavasz között **20.20** A Londoni Filharmonikus Zenekar hangversenye **21.45** Fúvós kamarazene **22.00** Hírek. Időjárás **22.05** Dalnokmesterek **23.06** Apám, Thomas Mann **0.00** Hírek. Időjárás. Szózat **0.05** Századunk zenéjéből **2.00** Hírek. Időjárás **2.03** Az éjszaka zenéje

JUVENTUS RÁDIÓ zenés, információs műsor 6 órától 24 óráig. Közben: Horváth Rozi receptajánlata. Fornax gazdasági hírek. Kívánságműsor. Szerencsekerék magazin

ELŐZETES

NAP-NYUGTA
Ma 17.02-től 19.20-ig az A 3-as csatornán tervezett témák: Angol nyelvű hírmagazin – Test-beszéd Czeizel Endrével – Most igen vagy nem? – Napnyugtáig. Vendég: Palotás János – Versengő. Középdöntő – Össztűz. Vendég: dr. Bosánszk Lajos a BM titokvédelmi főosztályáról – Hírösszefoglaló – Világriport – Rendőrségi hírek

NAP-KELTE
Holnap reggel 6 és 9 óra között a TV 1-en: Komputeres szellemidézés – A veszedelmes Bill Gates – A globális autóipar – Verseny a javából – Kína, a szupererő – Menekítik-e a tőkét? – Az öregség művészete – Portré Kulin Ferencről – Pszichotábor – Az X generáció – Kinn, padon: Szabó Imre, a Magyar Energia Hivatal főigazgatója

SZÍNHÁZ

Budai Parkszínpad: A Benkó Dixieland Band koncertje (8), Hilton Szálló Dominikánus udvar: Kék Duna keringő (fél 9), Lézerszínház: Pink Floyd (fél 8), Carmina Burana (9), Főv. Nagycirkusz: A Moszkvai Nagycirkusz műsora (3 és 7).

MIT MOND A GRAFOLÓGUS?

Hülyének néz a kedvesem

SZÁDVÁRI LÍDIA ROVATA

„Az élettársam nagyon hülyének tart és ezt meg is mondja naponta ötször. Bár lázadozom, úgy érzem, hogy hatnak szavai. Néha úgy érzem, könnyedén tudnék boldogulni egyedül is, máskor meg teljesen romokban heverek" – írja soproni olvasóm. *(1. ábra)*

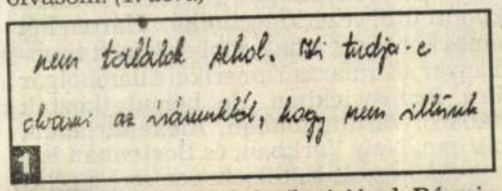

Ön majd két évtizede él párjával. Bármilyen jól látja kapcsolata buktatóit, megfontoltsága, hűséges természete arra hajlamosítja, hogy halogassa a változtatást. Ehelyett fegyelmezetten teszi a dolgát, tűr és elfojtja vágyait. Párjával „kiegészítik" egymást: míg Ön makacsul ragaszkodik elképzeléseihez, s nehezen fogadja el mások véleményét, addig társa elsősorban arra figyel, mit mondanak az emberek, s igyekszik őrizni a látszatot. Mindketten kiegyensúlyozatlan családi légkörben nevelkedtek. Ezen ugyan már fölösleges tépelődnie, de gondoljon arra, hogy majd saját gyermeke ne tehessen szemrehányást a veszekedésektől terhes gyermekéveiért. Kapcsolatuk sarkalatos pontja szexuális életük rendbe hozása. Ön jóval többre becsüli a belső értékeket, mint a külső megjelenést. Mégsem hanyagolja el magát; egy új frizura vagy holmi néha csodát tehet, közérzete mindenképp javul. Nyugodt hangulatban próbálják megbeszélni egymás iránti elvárásaikat. Ha kísérletei kudarcot vallanak, ne halogassa a döntést, kezdjen új életet. Önben van kellő akarat és kitartás ahhoz, hogy elhatározását véghezvigye.

P.-né önismereti célból írt levelet a grafológusnak. *(2. ábra.)* Érdekes kettősség lakozik önben: egyfelől a feltűnési vágy, a nagyfokú önszeretet, a ki-kirobbanó indulatok, másrészt a szorongás, az ingatag önérzet, az örökös készenlét az aggódásra.

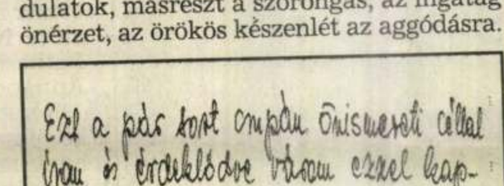

Közvetlen, szívélyes modora, élénk gesztusai, fantáziadús, minden élményre, földi örömökre nyitott személyisége elhiteti környezetével, hogy Ön igen jól érzi magát a bőrében. Saját magának azonban bevallhatja, hogy magabiztosságának vékony burka a legcsekélyebb külső hatásra szétpattanhat. Fogadja el önmagának e sérülékenyebb felét is.

BÉLYEGALBUM

Kéz? Kész!

Simon Gy. Ferenc rovata

Tessenek jön ni velem. Tessenek! Bemegyünk az egyetemes bélyegkibocsátás törté netébe. Rejtelmek közé. Induljunk el Dürertől. Van neki híres kéztanul mánya. Nem is egy. De azt nézzük, amelyiken a kéz lúdtollat tart. Azzal ír. Ez a lúdtollas Dürer-kéz kísérteties módon hasonlít a dán postaigazgatás egyik produktumára 1982-ből. Aztán nagyon emlékeztet egy szép magyar bélyegre, amelyik 1990-ben Mikes Kelemen születésének 300. évfordulóját köszöntötte.

Más eset, de idetartozik, hogy Operaházunk centenáriumán a bélyegblokkról az operaházi külső köszönt ránk 1984-ben.

De ne dobálódzunk összevissza az évszámokkal. Maradjunk ennél: 1995. Most van ötven éve, hogy 1945. június 26-án San Franciscóban, az Operaházban negyvenöt kéz aláírta az ENSZ Alapokmányát. Jeles nap. Az ENSZ mindhárom postaigazgatása – New Yorkban, Genfben, Bécsben – indítva érezte magát: emlékezzék meg erről. Két bélyegképen is. Egyik bélyegképen a töltőtollat tartó kezet látjuk. Mögötte a szimbolikus zászlóerdő. De nézzük csak! Mennyire hasonlít az a kéz is arra a régire, gyönyörűre, amelyiket Dürer alkotott. Baj ez? Netán ünneprontás?

A másik bélyegképen az Operaház kapott helyet San Franciscóból. Ahol az eset, annak idején, megesett. Tehát a dolog stimmel.

Csak az ötlettel, az ötletkészséggel, az ötletkereséssel nincs-e valami gond? Krónikusan.

Azt hittem, előremegyünk. Legalább az egyetemes bélyegkibocsátás-történetben.

CSAK TISZTA

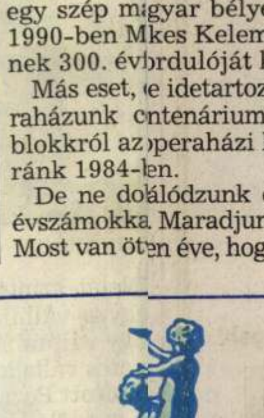

FORRÁSBÓL

KÉKKÚTI ÁSVÁNYVÍZ

THEODORA QUELLE KÉKKÚT